

www.libroot.com.cn

www.lincolncol.com.cn

57.6.14.
233
200f 2

PA 2104 .R2 .A1 . 1874/2

743014

302687642

www.libron.com.cn

**TAYLOR INSTITUTION LIBRARY
OXFORD OX1 3NA**

*PLEASE RETURN BY THE LAST DATE STAMPED BELOW
Unless recalled earlier*

15 APR 2002

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

ΑΠΑΝΤΑ
www.libtool.com.cn
ΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΡΙΖΟΥ

ΤΟΥ

ΡΑΓΚΑΒΗ

ΤΟΜΟΣ Β΄

ΔΙΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ

ἐκ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Αἰόλου καὶ Ἀκαδημίας

1874

57. 6. 14.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

ΛΙΓΓΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

www.libtool.com.cn

Ο ΛΑΟΠΛΑΝΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ

ΕΙΣ ΠΕΝΤΕ ΡΑΨΟΔΙΑΣ

Sic notus Ulixes?

Virg. Aen. II, 44.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn
Ο ΛΑΟΠΛΑΝΟΣ

—••••—
ΡΑΨΩΔΙΑ ΠΡΩΤΗ

How name you yon lone Caloyere?
ΒΥΛΟΝ, Giaour.

Τ ΑΚΡΟΚΕΡΑΥΝΙΑ βουνά κοιμῶνται εἰς τὸ σκότος,
καὶ μόνος ἄγριος βοᾷ συρίζων εἰς στροβίλους
ὁ ἄνεμος ὅστις κινεῖ πλατάνους παχυφύλλους,
καὶ εἰς τὰς πέτρας ὁ τραχὺς τοῦ καταρράκτου κρότος.
Εἰκὼν φρικτὴ, ἀλλ' ἀκριβὴς τῆς τύχης τῆς Ἑλλάδος!
Ὅμοίως σκότος ἐπ' αὐτῆς ἀπλόνει τὰ πτερά του,
καὶ βαρβαρότητος πνοὴ καὶ φύσημα θανάτου
ἀπὸ τῆς ζώσης τῶν ἐθνῶν τὴν ἔσβεσαν πλειάδος.
Εἰς τὸν ἀρχαῖον Ὀλυμπον δὲν λάμπει καθὼς πρῶην
μὲ δῖστοὺς κλαγγάζοντας, μὲ στέμμι' ἀκτινοβόλον,
τὴν ἀνυπόδουλον χορδὴν τανύων ὁ Ἀπόλλων,
μὲ τὴν χορείαν τῶν Μουσῶν καθήμενος εἰς χλόην,
καὶ χύνων φῶτ' ἀνθρωπισμοῦ ἐπὶ τὸν κόσμον ἔλόν.
Ἐσθέσθη καὶ ὁ ἥλιος ὁ τῆς ἐλευθερίας,
ὁ φάρος ὅστις ὁδηγεῖ λαοὺς διὰ σκοπέλων
εἰς τῆς εὐκλείας τὴν ὁδὸν καὶ τῆς εὐδαιμονίας,
ὅστις φωτίζει δι' αὐτοὺς εὐλίμενον τὸ μέλλον·
ἐξέλιπε καὶ ὁ ἀστὴρ ὁ μετὰ τοὺς ὑστάτους
λαῶν ποτε περικλεῶν ἐκλείπων τὴν καρδίαν,
τὸ ἱερὸν δαιμόνιον τοῦ ἱεροῦ Σωκράτους,

εἰς δ' ἐκεῖνος κώνειον προσέφερε θυσίαν,
 ἡ ἀρετὴ ἐξέλιπεν, ἡ καὶ ἀντανακλᾷται
 μεθ' ὑποτρέμοντος φωτὸς εἰς τὴν πυκνὴν σκοτίαν,
 καὶ εἰς τὸν ζόφον ἡ Ἑλλάς, ὥς τὰ βουνά, κοιμᾶται.
 Κοιμᾶται, δὲν ἀπέθανεν! Ἀλέκτωρ θέλει κράξει,
 κ' εἰς τὸν λαμπρόν της οὐρανὸν ἐκ νέου θὰ χαράξῃ,
 καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου της θεν' ἀναλάμψ' ἡμέρα,
 καὶ τοὺς κλειστούς της ὀφθαλμοὺς θ' ἀνοίξῃ ἐλευθέρα,
 καὶ τῆς ἀρχαίας δόξης της τὸν στέφανον θὰ δράξῃ.

Εἰς τὰς ἀδένδρους κορυφὰς ὡς πένθιμος σινδόνῃ
 πυκνὴ ὁμίχλη κρέμαται χωνεύουσα θυέλλας,
 κ' ἡ ἀστραπὴ σπαράττουσα τὰς βροχερὰς νεφέλας,
 τὰς φλογερὰς της πτέρυγας εἰς ἄβυσσον ἀπλόνει.
 Ὁ γεωργὸς τὸ ἄροτρον ἀφήσας τὸ ἐσπέρας,
 εἶδε τὸν βοῦν του νὰ φυσᾷ ἐντρόμως εἰς τὰς πτέρας,
 εἰς τὴν κοιλάδα ἤκουσε τὸ δάσος νὰ μυκᾶται,
 καὶ φοβηθεὶς τὸν πόλεμον τῆς μαύρης ἀτμοσφαίρας,
 πλησίον τῆς ἀγροτικῆς ἐστίας του κοιμᾶται·
 καὶ ὁ θρασὺς ἄρματωλὸς, ὁ ἄρχων τῶν ὁρέων,
 ἐν βλέμμα ῥίψας ὑποπτον εἰς τ' οὐρανοῦ τὸν θόλον,
 κατέφυγε ν' ἀναπαυθῇ εἰς κοῖλωμα σπηλαίων,
 εἰς τὸ πλευρόν του ἑτοιμον κρατῶν τὸ πυροδόλον.
 Ἐπὶ τοῦ ὄρους ἡ σιγὴ πλανᾶται καὶ ὁ ὕπνος·
 κοιμῶνται οἱ ἀνθρώπινοι περισπασμοὶ καὶ πόνοι,
 κοιμῶνται πάθη καρδιῶν κ' αἱ ἡδοναί, καὶ μόνῃ
 ἡ ἔνθερμος εὐλάβεια προσεύχεται ἀγρύπνως.

Εὐλάβεια! ἔξ οὐρανοῦ ἀκτὶς κατερχομένη,
 οἰκοῦσα τὰ ἐνδότερα τῶν καρδιῶν μας βάθη!
 Ἀφ' οὗ σθεσθῶσιν ὄνειρα καὶ μαρανθῶσι πάθη,
 ἀφ' οὗ ἐσχάτῃ κ' ἡ ἐλπίς ἐπέταξε κ' ἐχάθη,

αὐτὴ ἀκόμῃ στίλβουσα, παρηγοροῦσα μένει.
 Ἡ διαβρῆξασα ψυχὴ τὰ πρόσκαιρα δεσμὰ της
 καὶ μετὰ σάλον φεύγουσα γηίνους τρικυμίας,
 προσφεύγ' εἰς τὴν εὐλάβειαν, καὶ κούφ' εἰς τὰ πτερὰ της,
 ἀνίπταται πρὸς οὐρανὸν καὶ πρὸς ἐκστάσεις θείας·
 καὶ ὡς καλύψῃ δι' αὐτὴν τὴν δαδὰ τοῦ ὁβίου,
 εἰς ὕμνους ἐξαυτίζεται καὶ προσευχάς. Ὁμοίως
 τὸ ἄνθος μαραινόμενον ἐκπέμπει εὐδίας.

Ἑλλάς! ἀφ' οὔτου, ἔρμαιον τυράννου ἀτιθάσσου,
 τὴν κεφαλὴν σου ἔκαμψας ὑπὸ βαρβάρους πτέρνας,
 ἀφ' οὔτου σ' ἀπεκήρυξεν ἡ γῆ ποῦ ἐκυβέρνηας,
 καὶ ἐκ τῶν σπλάγχχνων σου ὁ γυψ ἐτράφη τοῦ Καυκάσου,
 ἀφ' οὔτου ὑπὸ στυγερὰν διωκομένη μοῖραν,
 κατέθεσας τὸν στέφανον κ' ἐκδύθης τὴν πορφύραν,
 καὶ ὁ σπουδάσας ὑπὸ σὲ μαθήματα μεγάλα,
 ὁ κόσμος, δς ἐθήλασε τὸ μητρικόν σου γάλα,
 σὲ εἶδε δόξης, ἀρετῆς, φιλοσοφίας χήραν,
 τὰ τέχνα σου ἐτράπησαν πρὸς εὐλαβεῖς ἀσκήσεις.
 Τινὲς, οἱ ῥώμην ἔχοντες θελήσεως καὶ νεύρων,
 εἰς φάσγανον δξύναντες τὰς δουλικὰς ἀλύσεις,
 εἰς δάση καὶ εἰς φάραγγας ἐλευθερίαν εὔρον.
 Ὑπὲρ πᾶν τίμιον, πνοὴν τιμῶντες ἐλευθέραν,
 μετ' αἰσθημάτων καὶ παθῶν γοργῶν καὶ ἀδαμάστων
 ἐπήδησαν εἰς τὰ βουνά, καὶ εἰς τὰς κορυφὰς των
 τὰ στήθη των εἰς καθαρὰν ποτίζουσαν ἀτμοσφαῖραν.
 Ἐκεῖ παραμονεύοντες ἐπάνω τῶν συννέφων,
 καθὼς ἰδῶσι φωλεὰν Ὀθωμανῶν ἀρπάγων,
 πολλάκις μὲν ὡς ὄρνεον ὀρμῶσι σαρκοφάγων,
 πολλάκις δὲ ὡς κεραυνὸς κροτῶν καὶ καταστρέφων,
 καὶ ἄλλοτε ὡς χεῖμαρρος σκιρτῶν μετὰ πατάγων.

Τὰ σπάργανα διέβρηξαν ἀδίκου κοινωνίας,
καὶ διὰ ξίφους ἔσχισαν τὴν μετ' αὐτῆς συνθήκην·
δὲν ἀφρῶς εἰς ἐπαινον ὡς φόρον τῆς ἀνδρείας·
ὡς ν' ἀποθάνουν μάχονται, ἀλλ' ὄχι διὰ νίκην.
Νὰ πνέουν τὸν ἀδούλωτον ἀέρα τῶν ὀρέων,
νὰ τρέχουν ὡς ὁ ζέφυρος ὁ ἀδεσμεύτως πνέων,
τὸν ἀβεβήλωτον ἀφρὸν νὰ πίνουν τῶν χειμάρρων,
νὰ βάπτωσι τὰ ξίφη των εἰς αἵματα βαρβάρων,
καὶ ν' ἀποθνήσκουν βλέποντες τ' ἀθάνατα βουνά των,
ἰδοὺ αἱ ἀπολαύσεις των, ἰδοὺ τὰ ὄνειρά των,
ἰδοὺ τί ἔχουν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον νὰ ἐλπίζουν.

Περὶ τοῦ ἄλλου ἀγνοῶ ἂν παντελῶς φροντίζουν.

Ἄλλ' ἦτο ταπεινότερον τὸ φρόνημα τῶν πλείστων.

Τῆς τυραννίας ἔβλεπον ἀγέρωχον τὸν πῶδα
νὰ φθειρῇ τὰ λαμπρότερα τοῦ ἑαρός των ῥόδα,
τὸν πέλεκυν ἠσθάνοντο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των
καὶ τὴν ἀγίαν πίστιν των εἰς χεῖρας τῶν ἀπίστων,
καὶ κλίνοντες σιωπηλῶς ὑπόδουλον αὐχένα,
στενάζοντες ἀπέθνησκον εἰς πνιγερὸν ἀέρα.

Ναυάγια φερόμενα εἰς κύματ' ἀφρισμένα,
πέραν τῆς γῆς εἰς ἄσυλον ἀπέβλεπον λιμένα,
κ' ἐζήτουν εἰς τὸν οὐρανὸν τὸν ὁδηγὸν ἀστέρα·
πρὸς θεωρίας εὐσεβεῖς τὸν νοῦν των ἀνεπτέρουν,
τὸ πάσχον ἐξεδύοντο καὶ ἀσθενές των σῶμα,
πιστεύοντες ἀπέδιδον τὸ χῶμα εἰς τὸ χῶμα,
καὶ πρὸς τὴν πλάστην τοῦ παντὸς ἀρθέντες ἐκαρτέρουν.

Πολλοὶ καὶ ἀπαρνούμενοι τὴν γῆν τῆς ἀδικίας
ἔπου στενάζ' ἡ ἀρετὴ κ' εἶν' ἔρμαιον τῆς βίας,
ἔπου τὸ ἐγκλημα' ἀνυψοῖ τὸ μέτωπόν του γαῦρον,
τὸ ῥάσιν ἐνεδύθησαν τοῦ μοναχοῦ τὸ μαῦρον,

κ' ἐτάφησαν εἰς ἀσκητῶν ἀγίας ἐρημίας.

Εἰς τῆς ζωῆς τὰ κύματα, ἃ κάτωθεν ἀκούουν
 παφλάζοντα τοὺς πρόποδας τοῦ βράχου των τὰ λούουν,
 τῶν ἐπιγείων των παθῶν ἐκύλισαν τὸ βάρος,
 θυσίαν τὴν καρδίαν των προσφέρουν, καὶ μὲ θάρρος
 τὴν πύλην τὴν φωτοστεφῇ τοῦ παραδείσου κρούουν.
 Τὰ βλέμματά των στρέφοντες εἰς τῶν παθῶν τὸν πόντον,
 τοὺς ναυαγοῦντας βλέπουσιν ἀπὸ τὴν σκοπιάν των,
 καὶ εὐχονται ὑπὲρ αὐτῶν, πλὴν εὐχονται πρὸ πάντων
 ὑπὲρ ἐλευθερώσεως τῶν συμπατριωτῶν των.

Εἰς δάσος ἀδιέξοδον, εἰς πέτρας τραχυτάτας,
 εἰς τῶν ὀρέων τὰ πλευρὰ μακρόθεν φαινομένη
 καθὼς ὀρνέων φωλεὰ εἰς βράχους κρεμαμένη,
 λευκὴ ἐζωγραφίζετο εἰς σκοτεινὰς ἐλάτας
 ἀγίων ἀναχωρητῶν μονὴ ἀπωκισμένη.
 Εἰς τοὺς ἀγρίους τῆς κρημνοῦς ποτὲ δὲν χαιρετᾶται
 ὑπὸ εὐγνώμονος φωνῆς καμόντος διαβάτου,
 καὶ μόνος ὁ σταυραετὸς ἀνοίγων τὰ πτερά του,
 ἐν πτήσει μεγαλοπρεπεῖ ἐπάνω τῆς πλανᾶται,
 ἢ παρ' αὐτὴν καθήμενος εἰς τεῖχος καταβρέον,
 τὰς φάραγγας τριγύρω του, τὸ πλάτος τῶν ἀέρων
 κατασκοπεύει ὁ ληστής τῶν ὑψηλῶν ὀρέων,
 καὶ σχίζ' ὑπὸ τὸ ράμφος του τὸ θυμὰ του τὸ σπαῖρον.

Ἀρχαῖον οἰκοδόμημα τῶν εὐσεβῶν αἰώνων,
 γηρᾶσαν, ὡς ὁ ἄνθρωπος γηράσκ' ὑπὸ τὸν χρόνον,
 ἀνθρώπων τύχας πλὴν ἰδὼν καὶ γενεὰς σθεσθείσας
 πρὸς τοῦ χειμάρρου τοὺς ἀφροὺς ὅσοι τὸ βρέχουν ἴσας,
 ὑψηρερὲς ἐγείρεται, ὡς ἐκτενὴς βραχίον
 εἰς ἐπιλήσμονας θνητοὺς τὸν οὐρανὸν δεικνύων.
 Εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ ἔδαφος ἐμπρέπουσα κυψέλη

τρέφει μελίσσας ἱεράς· τὸ δ' εὐσεβές των σμῆνος
 ἐκμάττουσαι τῆς προσευχῆς τὸ ἄνθος εὐφροσύνης,
 ἐργάζονται τῆς ψυχικῆς λυτρώσεως τὸ μέλι.
 Οἱ ἐρημῖται τὴν ὁδὸν τῶν ἀσεβῶν ἀφέντες,
 ἐδῶ βαδίζουν ταπεινοὶ τὴν τρίβον τοῦ Κυρίου,
 καὶ εἰς τὴν θύραν τῆς μονῆς τὴν σάρκ' ἀπεκδυθέντες,
 εἰς ἀπολαύσεις ἐντρυφοῦν ἀναμαρτήτου βίου.
 Ἐδῶ προσμένουν, ὁ ἀστήρ τῶν τάφων ἀνατέλλων
 νὰ τοῖς ἀνοίξῃ στάδιον ὑπάρξεως αὐλοῦ,
 κ' εἰς τρισμακάριστον ζωὴν καὶ παραδείσου μέλλον
 νὰ λάβουν ἀπὸ τῶν χειρῶν ἐλπίζουν τῶν ἀγγέλων
 ἀμάραντον τὸν στέφανον τοῦ εὐλαβοῦς των ζήλου.

Εἰν' ἄρα αὐτ' εἰς τὸν Θεὸν εὐπρόσδεκτος λατρεία;
 Εἰς τὸ θυσιαστήριον ἀντὶ ἀγνοῦ λιθάνου
 αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις μας καιόμεναι θυσία,
 κ' ἡ τεθαμμένη ἀρετὴ εἰν' ἄξιαι στεφάνου;
 Θεν' ἀπολαύς· εἰς οὐρανὸν μειδίαμα τοῦ πλάστου
 ὁ εἰς τὸν κόσμον παρελθὼν χωρὶς ν' ἀφήσῃ ἔχνος;
 ἢ ἐπαξίως ἐκπληροῖ τὰς ὑψηλὰς βουλὰς του
 τὸ τάλαντον ὑπὸ τὴν γῆν κ' εἰς μόδιον ὁ λύχνος;
 Ἄργους οἰκέτας τοῦ Θεοῦ μισθοδοτεῖ ὁ οἶκος;
 καὶ συνεχοῦς ἀλύσεως ἀποσκιρτήσας κρίκος
 πρὸς τὸν σοφὸν ὀργανισμὸν συνάδει τοῦ ἐργάτου;
 Πρὸς τί ζητοῦμεν τὸν Θεὸν εἰς ἔρημον κελλίον;
 Μὴ ἄλλο τῆς εὐκλείας Του σαφέστερον βιβλίον
 ὑπάρχει παρὰ τὰ λαμπρὰ δημιουργήματά Του;
 Τὸ ἔσχατον ζωῶφιον καθὼς καὶ ὅλ' ἡ φύσις
 τὴν παντοδυναμίαν Του δὲν διηγεῖτ' ἐπίσης;
 Δὲν εἶναι θρόνος Του ἡ γῆ; δὲν εἶναι ὀφθαλμός Του
 ὁ διαλάμπων ἥλιος, καὶ βλέμμα Του τὸ θέρος

καὶ νεῦμά Του ἡ ἀστραπή; καὶ τῶν ψυχῶν ὁ ἔρωσ
 δὲν εἶναι ἀντανάκλασις τοῦ μειδιάματός Του;
 καὶ δὲν λατρεύομεν αὐτὸν μεγαλοπρεπεστέρως
 θαυμάζοντες τὸν κόσμον Του, τὴν πλάσιν τῆς χειρός Του;

Πλὴν πῶς; Ἐὰν ἐκένωσεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν των
 τὸ κῦμά της τὸ Στύγιον τῶν συμφορῶν ἢ κάλπη,
 ἂν εἰς τὸν κόλπον της ἡ γῆ ὡς μήτηρ δὲν τοὺς θάλλῃ,
 καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν της ἂν πανταχοῦ ἀπὴντων
 δεσμὰ διὰ τὸ σῶμά των, πληγὰς εἰς τὴν ψυχὴν των,
 τῆς καταδίκης κατ' αὐτῶν θὰ ῥίψῃτε τὸν λίθον,
 διότι εἰς λύκων σπήλαια κ' εἰς φωλεὰς ὀρνίθων
 τὴν γῆν κατέλιπον, ἀφ' οὗ τοὺς εἶχ' ἐγκαταλείψει,
 καὶ ἀρνηθεῖσα ἡδονὰς ψευδεῖς καὶ παρασήμεους
 ἢ εὐσεβῆς καρδία των προσφεύγ' εἰς τὰς ἐρήμους,
 ὡς πῦρ ὀλοκαυτώματος καπνίζον εἰς τὰ ὕψη;
 Ἀφῆτέ τους. Εἰς τὸ παρὸν λιμέν' ἂν δὲν εὐρίσκουν,
 ἐντὸς τοῦ μέλλοντος ζητοῦν αὐτὸν οἱ ἐρημίται.
 Χωρὶς ἐλπίδων ζήσαντες, εὐέλπιδες πῶς θνήσκουν
 μὴ τοὺς καταδικάζετε, ἂν δὲν τοὺς ἐπαινῇτε.

Ἰδέτε τους· προσεύχονται· καὶ περὶ νύκτας μέσας
 καθεὶς των τὸν μοναστικὸν μανδύαν του φορέσας
 καὶ ἀρνηθεὶς τὴν κλίνην του, εἰς τὸν ναὸν κατέβη.
 Ὁλόγυρά των σιωπὴ βαθεῖα βασιλεύει.

Καίουσι λύχνος καὶ λαμπὰς ἐμπρὸς παντὸς ἀγίου.
 Καπνὸς λιδάνου τὸν ναὸν ἀρώματα γεμίζει,
 καὶ σιγαλὴ καὶ συνεχὴς ὡς φλοῖσθος ῥυαχίου
 τοῦ ἀναγνώστου ἢ φωνὴ τὰς Ὠρας μουρμουρίζει.
 Καθεὶς εἰς σχῆμα σοβαρὸν τὴν κεφαλὴν του κλίνων
 μετρά τὸ κομβολόγιον καὶ κάμνει τὸν σταυρόν του,
 καὶ χύσας εἰς τὴν προσευχὴν τὸν ῥοῦν τῶν ἰδεῶν του,

ἐγείρεται κατὰ μικρὸν ἐπάνω τῶν γηίνων.

ὦ! πόσαι, πόσαι μεταξύ τῶν καρδιῶν ἐκείνων
 ἂν δὲν ἐθάπτοντο ἐντὸς μοναχικοῦ σαβάνου,
 ἂν δὲν ἐτήχοντο καθὼς ὁ κόκκος τοῦ λιθάνου.
 ὃν καίει θάλλουσα ἡ φλόξ τοῦ θυμιατηρίου,
 σφριγῶσαι εἰς τὸ στάδιον θὰ ἔμβαινον τοῦ βίου,
 θεὸν ἀνεπτύσσοντο καθὼς ἀνάπτουσα πυρῆτις,
 καὶ τέρματα καὶ ἔκτασις ἀνεπαρχοῦς σταδίου
 θὰ ταῖς ἐφαίνετο ἡ γῆ καὶ ὅλ' οἱ κάτοικοί της!
 Εἰς πόσας σήμερον ξηρὰς καὶ ὡς τὸ ῥάσον μαύρας
 ὁ ἔρως θὰ κατήρχετο ὡς δρόσος ζωηφόρος,
 θενὰ τὰς περιέπνεε, θερμὰς ἐκπέμπων αὔρας,
 καὶ ἄνθη θὰ παρήγαγεν ὁ εὐφορός των σπόρος!
 Εἰς πόσας σήμερον νεκρὰς ὡς ὕδατα τελμάτων
 θενὰ ἐφύσα ἑμμανὲς φιλοδοξίας πνεῦμα,
 καὶ τὸν ἐδῶ σηπώμενον καθρέπτῃν των ταράττον,
 θὰ τὸν ἐκρήμιζ' ἐν ἄφροῖς εἰς καταβράχτου ρεῦμα!
 Ὅμως ἐθραύσθ' εἰς τὸν βωμὸν ἡ ζέουσα φιάλη·
 ἐχὺθ' ἡ εὐρωστος ἱκμάς· ἡ ῥώμη ἥτις ἦνθει
 εἰς ὄριον ἀσκητικῆς μελέτης συνεστάλη·
 ἀντὶ πρὸς πλάτος, ἡ ψυχὴ πρὸς ὕψος διηυθύνθη·
 ὁ ἀσκητὴς πρὸς τῶν παθῶν τὰ βέλη ἐσκληρύνθη·
 νηστεύει καὶ γονυπετεῖ, προσεύχεται καὶ ψάλλει.

Ἄλλ' εἰς τὸ σκότος τῆς σιγῆς τί κρότος ἐξεβράγη;
 Μὴ ἄνεμος εἰς φάραγγας τοῦ ὄρους ἐπατάγη,
 ἢ μὴ βροντὴ ἐκλόνισε τῶν οὐρανῶν τὸν θόλον;
 Ὁ φόβος εἰς τὰ βλέμματα ἐζωγραφήθη ὄλων·
 ἡ προσευχὴ των ἔπαυσε, ἡ ὄψις των ἡλλάγη,
 κ' οἱ ἔμπειροι ἐγνώρισαν πῶς ἦτο πυροβόλον.
 Τοιαύτην ὥραν τῆς νυκτὸς καὶ εἰς τοιαῦτα μέρη,

τί ο τοιοῦτος οἰωνός, λογιζονται, ἀγγέλλει;
 Μήπως ληστῶν ἐπέδραμε νυκτοχαρῆς ἀγέλη,
 καὶ πῦρ καὶ σπάθην κατ' αὐτῶν ἱεροσύλως φέρει;
 ἢ ἴσως ὁ ἀχόρταγος σατράπης ἐκστρατεύει
 ἐπιθυμήσας τῆς μονῆς τὰ χρυσωμένα σκεύη,
 κ' ἐφευρὼν λόγους κατ' αὐτῆς ἀδίκους καὶ ματαίους,
 ἐπέρχεται τὸν ὄβολόν ν' ἀρπάσῃ τοῦ ἐλέους;

Ἦσαν τοιοῦτοι μυστικῶς οἱ διαλογισμοὶ των.
 Ἀπὸ τῶν θεῶν κ' ἱερῶν ἐτράπ' ἡ προσευχή των·
 ἐξηκολούθουν νὰ κινοῦν μηχανικῶς τὰ χεῖλη,
 εἰς ὧν ἔμως τὰς ψυχὰς ἡ ταραχὴ ὠμίλει,
 καὶ ἀταράχως ἴστατο εἰς μόνος μεταξὺ των.

Εἰς μόνος, εἰς τοῦ ἱεροῦ ἱστάμενος τὰς θύρας,
 ἐν κατανύξεως ἀκμῇ κ' ἐν συντριβῇ καρδίας
 τὴν προσευχὴν ἀκολουθῶν ἐσταύρωνε τὰς χεῖρας,
 καὶ ἐκλινε τὰ γόνατα εἰς σχῆμα μετανοίας.
 Ὁ εὐλαβὴς του ὀφθαλμὸς οὐδόλως ἐταράχθη,
 καὶ οὐδὲ κἄν παροδικὸν σημεῖον ἐχαράχθη
 εἰς τοῦ γοργοῦ προσώπου του τοὺς νέους χαρακτῆρας.
 Δὲν ἤκουσε τὸν πάταγον; ἢ ἀποσείσας τ' ἄχθη
 τὰ τὴν ψυχὴν δεσμεύοντα εἰς τοῦ πηλοῦ τὴν σφαῖραν,
 κ' εἰς τὸν καπνὸν φερόμενος τοῦ καθαροῦ λιβάνου,
 πετᾷ μετέωρος ὁ νοῦς τοῦ ἀσκητοῦ Στεφάνου
 πέραν τοῦ θόλου τ' οὐρανοῦ καὶ τῶν ἀστέρων πέραν;
 Ὁ λύχνος ὁ κρεμάμενος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του
 φῶς ῥίπτων περιέβαλλε τὸ εὐπρεπές του σῶμα·
 ὠχρόλευκον ἐκάλυπτε τὰς παρειάς του χρῶμα,
 κ' ἐνέφαινεν εὐγένειαν ὁ τύπος τῆς μορφῆς του.
 Τὸ ῥάσον τοὺς ἐκάλυπτε καὶ ἡ ξανθὴ του κόμη,
 ἀλλὰ πλατεῖς ἐφαίνοντο οἱ ἀνδρικοὶ του ὦμοι.

Τὸ πρόσωπόν του ἀνοικτὸν, καὶ ὄλον χάρις ἄλλως,
 ἀγρίας νόσου στίγματα ἐφύλαττεν ἀκόμη,
 κατὰ τι συνταράττοντα τὸ εὐρυθμὸν του κάλλος.
 Οἱ ζωηροὶ του ὀφθαλμοὶ ὑψούμεν' εἰς αἰθέρας
 τὸν οὐρανὸν ὡμοίαζον ἐλληνικῆς ἡμέρας·
 καὶ ὄλος δὲ ἀκίνητος, τὰ χεῖλη κινῶν μόνον,
 πρὸ τῶν εἰκόνων ἔμενεν ὡς μία τῶν εἰκόνων.

Ἄλλὰ τοῦ ἔπλου ἡ βροντὴ ἠκούσθη κ' ἐκ δευτέρου!
 Ὁ κρότος πλησιέστερος καὶ μείζων τοῦ προτέρου,
 ἀντανακλᾷται ἀντηχῶν εἰς τοῦ βουνοῦ τοὺς βράχους.
 Αὐξάνει τῶν ἐρημιτῶν ἡ ταραχὴ, καὶ μόνος
 ἀμετακίνητος ἐμπρὸς τῆς ἱερᾶς εἰκόνος
 ὁ Στέφανος προσεύχεται μὲ φρένας ἀταράχους.
 Τρισόλβιος ἡ εὐσεβὴς ψυχὴ τοῦ ἐρημίτου
 ἡ αἰρομέν' εἰς τὸν Θεόν! — Ἄλλ' ἄκουε! κ' ἐκ τρίτου
 εἰς τοῦ βουνοῦ τὰ χάσματα κροτεῖ τὸ πυροδόλον,
 καὶ σείει τὸν βυζαντινὸν τῆς ἐκκλησίας θόλον.
 Τῶν ἀσκητῶν τὸ πρόσωπον ὡς τῶν νεκρῶν ἐβάφη·
 αἱ τρίχες των ὠρθώθησαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των.
 Ἄλλ' ἄλλο ἀντικείμενον κινεῖ τὴν ἐκπληξίν των·
 πᾶν βλέμμα πρὸς τὸν Στέφανον ἐκστατικὸν ἐστράφη.
 Καθὼς ἡ πυρσοκρότησις ἀντήχησε τὸ τρίτον,
 ἀνασκιρτήσας μεθ' ὁρμῆς ὁ ἀσκητὴς ἀνέστη·
 ἀπεμακρύνθη διαβὰς βραδέως μεταξὺ των,
 εἰς τὴν μορφήν του ἔλαμπε γενναῖον κ' εὐπρεπές τι,
 καὶ ἥσυχον τὸ βλέμμα του, γαληνιαῖον ἦτον.

Μετ' ὀψεως εἰρηνικῆς καὶ ξένης εἰς τὰ πάθη,
 μεμετρημένου βήματος ὃ δὲν ταχύνει πλέον
 οὐδὲ συμφέρον, οὐδ' ἐλπίς κρυφὴ, οὐδ' αἶμα νέον,
 βραδέως τὸ κατώφλιον ἐπέρασε, κ' ἐχάθη.

Δὲν ἡλλοιώθη πάντελως, καὶ τῆς μορφῆς του ὅλης
τὸ κόσμιον καὶ ἱλαρὸν ἐπέταττε τὸ σέβας·
ὁ δ' ἐξετάσας ἀκριβῶς, θὰ παρετήρει μόλις
ἐξωγκωμένας τοῦ κυρτοῦ μετώπου του τὰς φλέβας.

Ἄλλὰ πρὸς ποῦ νυκτερινὸν τὸ βῆμα διευθύνει;
Ὁ εὐσεβὴς τὴν προσευχὴν πρὸ τῆς αὐγῆς ἀφίνει;
Τί πρὸς αὐτὸν οἱ νύκτιοι τῶν πυροβόλων κρότοι;
Διατί φεύγει; διατί πλανᾶται εἰς τὰ σκότῃ;
Οἱ ἐκθαμβοὶ συμμονασταὶ τὸ ἀγνοοῦν κ' ἐκεῖνοι.
Οὐδεὶς ὑπάρχει ὡς αὐτὸν ἢ ἄγρυπνος ἢ νύστης,
οὐδεὶς τοσοῦτον ἀκριβῆς περὶ τὰ ἔθιμά των.
Τὸν κατατῆχει ὡς κηρὸν ἢ εὐλαδῆς του πίστις,
καθὼς ἢ φλόξ εἰς τὸ Χωρὴβ τὴν καιομένην βάτον.
Πρὶν τοῦ σημάντρου ἐξυπνᾷ καὶ τοῦ ἀλεκτρυόνος,
καὶ πρῶτος πάντων ἔρχεται εἰς τὸ στασιδίον του,
καὶ τὸ κηρίον του ἐμπρὸς ἀνάψας τῆς εἰκόνας,
πρὸς οὐρανὸν τὰς φρένας του ὑψοῖ μὲ τὸν καπνὸν του.
Περιπατεῖ ἔχων σταυρὸν περὶ τὸν τράχηλόν του·
κ' ἐν ᾧ κρυφίως προσευχὰς τὸ στόμα του προφέρει,
συχνάκις εἰς τὰ χεῖλη του πανευλαβῶς τὸν φέρει.
Τὸν σέβονται οἱ κάτοικοι τῆς πέριξ ἐπαρχίας,
καὶ ἀποδίδουσ' εἰς αὐτὸν ἀκτῖν' ἀγιωσύνης.
Οἱ ἀσθενεῖς, πιστεύοντες, ἐγείρονται τῆς κλίνης,
κ' ἔρχοντ' αἰτοῦντες παρ' αὐτοῦ τῶν νόσων θεραπείαν·
αἱ δὲ γυναῖκες, κλίνουσαι μετὰ ταπεινωσύνης
ὅταν διέρχεται, φιλοῦν τὸν μαῦρόν του μανδύαν.
Ἀφ' ἔτου ζῇ εἰς τὴν μονήν, πρὸ δύο χρόνων ἴσως,
τὸ σχῆμά του εἶν' ἐμβριθές, οἱ λόγοι του ὀλίγοι.
Ποτέ του δὲν ἐξέφρασεν ἀγάπην οὐδὲ μῖσος,
καὶ τῆς καρδίας του ποτὲ τὰ φύλλα δὲν ἀνοίγει.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

Τίς εἶναι; πόθεν ἔρχεται; Κάνεις δὲν τὸν γνωρίζει.
 Καθὼς πτηνὸν παροδικὸν καὶ φεῦγον τοὺς χειμῶνας,
 τὴν φωλεὰν προσωρινὴν ἐπὶ τῶν βράχων κτίζει
 πρὶν ἢ πετάξῃ πρὸς γλυκεῖς ἑαρινοὺς λειμῶνας,
 τὰς ἐπιγείους καὶ αὐτὸς ἀφήνων ἀλγηδόνας,
 τὴν πρὸς τὰ ἄνω πτῆσίν του ἐδῶ ἀναχαιτίζει,
 κ' εἰς τὴν παροῦσαν φωλεὰν προσμείνας στιγμὰς μόνας,
 εἰς ἕαρ τὸ αἰώνιον νὰ μεταβῇ ἐλπίζει.

Ὁ νοῦς του εἶν' εἰς τὸν Θεόν. Ὁ ἥλιος ὁ δύνων
 καὶ αἱ πλειάδες τῆς νυκτὸς κ' ὁ ὀρθρος ἀνατέλλων
 τὸν βλέπουν προσευχόμενον εἰς τὸν ναὸν πλησίον,
 καὶ ὡς διαλεγόμενον κρυφίως μετ' ἀγγέλων.

Καθεὶς γνωρίζει, καὶ καθεὶς ὁμολογεῖ θαυμάζων
 πῶς εἶναι ἡ καρδιά τοῦ ἐστία εὐλαβείας,
 καὶ ὅμως δὲν ἐνόησεν οὐδεὶς ποτ' ἐξετάζων
 ποῦ δαπανᾷ τὰς συνεχεῖς μακράς του ἀπουσίας.
 Πολλάκις ἐκ τοῦ μέσου των διὰ μιᾶς ἐχάθη,
 καὶ ὅσον ἂν ἠρεύνησαν εἰς τοῦ βουνοῦ τὰ βᾶθη,
 νὰ εὕρωσι τὰ ἴχνη του ἀδύνατον τοῖς ἦτον·
 καὶ πάλιν ἐπανήρχετο ἐξαίφνης μεταξύ των.

Μὴ εἰς τὸν κόσμον κοσμικὰ τὸν ἀνεχάλουν πάθη;—
 Τὸν εὐσεβῆ; — Τὸν λογισμὸν ἠρνεῖτο ἡ ψυχὴ των.
 Καὶ ἄλλοι μὲν ὑπώπτευον πῶς μόνος ἀναβαίνει
 ἐπέκεινα τῶν νεφελῶν τὰς κορυφὰς τοῦ ὄρους,
 κ' ἐξ οὐρανοῦ τὰς πτέρυγας κινοῦν ἀκτινοφόρους
 πῶς τοῦ Θεοῦ ἐπάνω του τὸ πνεῦμα καταβαίνει·
 οἱ δὲ πῶς τὴν καρδίαν του σκληροὶ σπαράττουν πόνοι
 καὶ καυστηρὰ μετάνοια ἀρχαίων ἐγκλημάτων,
 καὶ πῶς κρυπτόμενος ἐντὸς σπηλαίων καὶ χασμμάτων,
 πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς τὴν σάρκα ταπεινώνει.

Ἐγκλήματα! Τὸ μέτωπον χωρὶς κηλίδος νέφους,
τὸ βλέμμα δ ἀνατολὴν τοῦ θεοῦ ὁμοιάζει,
τὸ στόμα του τὸ σύμμετρον, τὸ μειδιῶν ὡς βρέφους,
καὶ ὁ μανδύας ἀσκητοῦ, ἐγκλήματα σκεπάζει;
Δὲν καταφάσκω. Ἀλλὰ ποῦ ὁ ποταμὸς ὁ ῥέων
ἀκύμαντος καὶ κελαδῶν καὶ μεταξὺ ἀνθέων,
εἰς τὸν βαθὺν πυθμένα του ναυάγια δὲν σύρει;
Καὶ ὑπὸ πόσα σύδενδρα καὶ ἡνθισμένα ὄρη
ὅσα κοσμοῦσιν ἄμπελοι καὶ κῆποι καρποφόροι,
δὲν καίει λάβα, καὶ ὀρμαῖ, καὶ χύνεται, καὶ φθείρει!

Μέσαι δὲ
νύκτες, παρὰ δ' ἔρχεθ' ὥρα,
ἐγὼ δὲ μόνα καθεύδω.

ΣΑΠΦΩ.

Εἰς τὰς χαράδρας τοῦ βουνοῦ ἡ θύελλα σαλπίζει·
βροχὴ ραγδαία πίπτουσα τὰς κορυφὰς μαστίζει·
ὁ οὐρανὸς φλογίζεται καὶ ἡ βροντὴ μυκάται,
καὶ μεταξὺ τῶν ἀστραπῶν, τοῦ σκότους, τῶν ἀνέμων,
μαύρη, ἀμφίβολος σκιά, ὡς νυκτοβάτης δαίμων,
μελανότερα τῆς νυκτός, εἰς τοὺς κρημνοὺς πλανᾶται.

Εἰς λόφον ἐκτεινόμενον κατὰ τὰς ὑπωρείας,
ὑπὸ πλατάνους σκιερούς καὶ ὑπὸ δρυὸς ἀγρίας
ἀρχαῖος πύργος ἵσταται Ἑνετικῶν αἰώνων.
Ἐπάλλεις στέφουσιν αὐτόν· τὰς βάσεις του στηρίζουν
κατὰ τὸ μέγιστον σειραὶ ἐκ λίθων πολυγώνων,
ἔργα χειρῶν Ἑλληνικῶν ἃ μᾶτην κατακλύζουν
οἱ τῶν αἰώνων χεῖμαρροι, — καὶ κατὰ μέρος βράχοι.
Εἰς τὸν ὀγκώδη τοῖχόν του, ὃν πολεμίστραι σχίζουν,
ἔρπει παράσιτος κισσὸς καὶ φύεται μαλάχη.
Ἄστηρ γνωστὸς εἰς τὸν βοσκόν, τοῦ ὄρους τὸν νομάδα,
μακρόθεν λάμπον φαίνεται τὸ ἐν παράθυρόν του,
ὡς ὀφθαλμὸς ἀκοίμητος κυττάζων τὴν κοιλάδα,
ἢ ὡς ὁ λύχνος τῆς Ἥροϋς ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου.
Ὅπισω του ἀνώγειος εἶν' αἰθουσα πλατεῖα,
κ' ἡ ὀροφὴ ἐσχαρωτὴ εἶν' ἐκ δοκῶν μεγάλων·

εἰς δὲ τὸ βάθος συντηρεῖ εὐρύχωρος ἐστία
τὸ πῦρ ἐκ θάμνων τῶν βουνῶν τρεφόμενον καὶ θάλλον,
καὶ χύνον σκότους καὶ φωτὸς συμπτώματα παντοῖα.

Ἡ αἴθουσα εἶν' ἔρημος, σιωπηλὴ καὶ μόνη.
Ἄλλ' ὄχι! — Ἡ λεπτὴ μορφή παρὰ τὸ φῶς τὸ σβύνον
δὲν εἶναι ὕφασμα χρυσοῦν τῶν κινητῶν ἀκτίνων
φαινόμενον εἰς τὸν καπνὸν ὅστις τὰς στεφανώνει.
Ὡς νέον ἄνθος τρυφερά, ὡχρὰ ὡς ἡ σελήνη,
εἰς τῆς ἐστίας κάθηται τὴν ἄκραν ἡ Εἰρήνη,
καὶ μετ' ὑγρῶν τῶν ὀφθαλμῶν τὰς φλόγας ἀτενίζει·
εὐχαρὶς πρὸς τὸ στήθος τῆς ἡ κεφαλὴ τῆς κλίνει,
κ' ἐκπνέων ἀναστεναγμὸς τὰ χεῖλη τῆς χωρίζει.
Περὶ ἄργον τὸν ἄτρακτον τὸ ἔριον δὲν νήθει,
οὐδὲ προσέχ' εἰς τοῦ πυρὸς τὸν παταγοῦντα κρότον.
Ὁ νοῦς τῆς εἰς τὸ παρελθὸν πλανᾶται, κ' ἐνθυμῆται
τὰς τρισευδαίμονας στιγμὰς τῶν χρόνων τῆς τῶν πρώτων.
Πῶς! ἄνθος μόλις ἀνοιχθὲν εἰς τῆς αὐγῆς τὴν δρόσον,
καὶ ἤδη ἔχει παρελθόν, καὶ ἤδη ἐνθυμήσεις!
Ἡ παιδικὴ καρδιά τῆς στενάζ' ὑπὸ τὴν νόσον,
καὶ ἔφθασε τοῦ νεαροῦ ἀστέρος τῆς ἡ δύσις!
Διατί ὄχι; Ἀληθῶς τὸ μέτρον τῆς ζωῆς μας
δὲν εἶναι ἡ συνέχεια τῶν ἡμερῶν καὶ χρόνων,
ἀλλ' αἱ στιγμαὶ τῶν τέρψεων καὶ αἱ στιγμαὶ τῶν πόνων·
δὲν εἶναι ἡ ἀναπνοή, ἀλλ' εἶν' ἡ αἰσθησίς μας.
Ποσάκις δὲν ἐπέρχεται ὁ παγετὸς τοῦ γήρως,
καὶ ὅμως δὲν ἐξήσαμεν οὐδ' ὥρας ὀλοκλήρως,
ἐν ᾧ πολλάκις εἰς στιγμὴν τοῦ ἔαρός μας μίαν
ἐξήσαμεν καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀθανασίαν!
Ἵπάρχει σπάρος γόνιμος κρυπτόμενος ἐντός μας,
τὸ κέντρον τὸ ἐνδότερον τῶν καρδιῶν κατέχων,

πυρὴν τῶν αἰσθημάτων μας καὶ τῆς ὑπάρξεώς μας,
καὶ τὴν ζωὴν ἀδλάσθητον ἐντὸς τοῦ περιέχων.

Εἰς ὅσους οὗτος ἀγὼνος καὶ τεθαμμένος κεῖται,
ἀκόμη δὲν ἀπέθαλε τὸ μέλλον τῆς ζωῆς των,
καὶ ἡ ποθοῦσά των ψυχὴ εἰς πέλαγος κινεῖται
ἀγνώστων ἐπιθυμιῶν κ' ἐλπίδων ἀορίστων.

*Ίσως γοργαὶ παρέρχονται ἡμέραι μεθ' ἡμέρας,
ἴσως ἐγγίζει τῆς ζωῆς τὸ πεπρωμένον πέρασ,
ἐμπρός της μένει πάντοτε ἀνέφικτον τὸ τέρμα.

*Ἀκτὶς πλὴν μόλις θάλλουσα ἐθέρμανε τὸ σπέρμα,
ἐκ τοῦ γόνιμου κόλπου τοῦ τὸ ἄνθος ἀνεπτύχθη,
τὸ μέλλον ἔγινε παρὸν, ὁ οὐρανὸς ἠνοίχθη,
ἡ πρὶν τραχεῖα ἔρημος κατεκαλύφθη ἄνθη,
ὁ κόσμος ἐμειδίασε καὶ ἤρχισε νὰ θάλλῃ,
ἀφροῦ ἐπλήσθη νέκταρος τοῦ βίου ἡ φιάλη,
κ' ἡ ἐξυπνήσασα ψυχὴ τὴν ὑπαρξιν ἡσθάνθη.

*Ἀλλ' ἦνθισε κ' ἐξήνθισε τὸ σπέρμα τῆς καρδίας;

*Ἐπῆλθε λαίλαψ, κ' ἐκκοπὲν τὸ ἄνθος ἀνηρπάγη;

*ὦ! τότε ἐσθῆσθ' εἰς τὸ μὴ ὄν ἡ πλάσις τῆς μαγείας,
ἡ ἀνθηρὰ μίας ὑπαρξὸς ἐτάφ' εἰς ἐρημίας,
καὶ τοὺς τερπνοὺς λειμῶνάς μας ἐκάλυψαν οἱ πάγοι.

Τότε ἐξηλείφθη τὸ παρὸν, καὶ ἡ ψυχὴ ἐστράφη
ὀπίσω πρὸς τὸ παρελθὸν ὡς πόλον σταθερόν της·
πολλάκις ἄρτι θάλλουσα ἐγήρασε, κ' ἐτράφη
ἐκ μόνης τῆς πικρᾶς τροφῆς τῶν ἐνθυμήσεων της,
καὶ ἔτι ζῶν ὁ ἄνθρωπος ἀπέθανε κ' ἐτάφη.

Ναὶ ἦνθισε κ' ἐξήνθισε καὶ διὰ τὴν Εἰρήνην
τὸ ἄνθος τὸ πολύτιμον· ἐξήνθισε, καὶ μόνῃ
ἡ ἄκανθά του ἔμεινε καὶ ἀλγεινῶς κεντρώνει,
κ' ἐγείρει ἐνθυμήσεων ἐγκάρδιον ὀδύνην.

Ἡ κόρη βλέπει εὐχαριν ἐμπρός της νὰ κινῆται
τὴν ποικιλόμορφον σκιὰν τῶν παρεληλυθότων,
γελῶσα τείνει πρὸς αὐτὴν τὴν χεῖρα, καὶ ἐνθυμεῖται
τοὺς χρόνους τοὺς εὐδαίμονας, τοὺς χρόνους τῶν ἐρώτων.

Ἦτο καιρὸς δὲ ἔτρεχε τὰ ὄρη ἀμερίμνωσ, καὶ
ἐπλεκεν εἰς τὴν κόμην της τοῦ ἔαρος τὰ μύρτα,
καὶ εἰς τοὺς βράχους ὡς δορκὰς ἀνέβαινε καὶ ἐσχίρτα,
καὶ ἀντελάλει ὡς πτηνοῦ ὁ πρωῒνός της ὕμνος·
καιρὸς ὅποτε τέρψις της καὶ σκέψις ἦτο μόνη
ὁ κῆπος ἐν ἐπότιζε, τὸ βόσκον ποιμνιὸν της,
ὁ χεῖμαρρος ἀντανακλῶν τὸ νέον πρόσωπόν της,
καὶ ἡ ῥοδοδάφνη τοῦ βουνοῦ, καὶ ἡ θάλλουσι ἀνεμώνη.

Ἀλλ' ὅταν αἶφνης νὰ ἰδῇ συνέπεσεν ἐμπρός της
τὸν εὐμορφον ἀρματωλὸν ζωσμένον πυροδόλα,
μ' ἐνδύματα ὀλόχρυσα καὶ ἐπλ' ἀκτινοδόλα,
διατὶ ἐκλινε δειλὸς εἰς γῆν ὁ ὀφθαλμός της,
καὶ τὴν ψυχὴν της διατὶ ἐτάραξεν ὁ Σώστης;
Τὸ βλέμμα του ἐρωτικὸν ἀλλὰ σπινθηροδόλον,
τὸ ὑψηλὸν του μέτωπον κυρτούμενον εἰς ὄλον,
καὶ ἡ χαρίεσσα μορφή ἡ πνέουσα ἀνδρείαν,
τί εἶχεν ἄρα καὶ εἴλκυε καὶ ἐλάλ' εἰς τὴν καρδίαν;
Ἀμέσως ὡς ὁ ἔσπερος ἀνέβαινε τὰ ὄρη,
μὲ τὴν καρδίαν πάλλουσαν καὶ μ' ἐλαφρὸν τὸ βῆμα
εἰς τοῦ χεῖμαρρου ἤρχετο τὸ ἀφρισμένον κυμα,
καὶ εἰς τὸ πετρῶδες χεῖλός του ἐκάθητο ἡ κόρη,
ἐκεῖ ὅπου ἀπήντησε τὸν Σώστην κατὰ πρῶτον,
καὶ τοῦ χεῖμαρρου ἤκουεν ὡς μουσικὴν τὸν κρότον.

Θὰ λησιμονήσῃ τὰς τερπνάς, μακράς, ἀνυπομόνους
τῆς προσδοκίας της στιγμᾶς, ἰσοβαρεῖς πρὸς χρόνους,
ὅταν εἰς πᾶσαν ταραχὴν τῶν φύλλων ἢ τῶν κλάδων,

εἰς τοῦ ἀέρος τὴν πνοήν, εἰς τοῦ νεροῦ τὸν θρῆνον,
εἰς τὸ ἀπέχον σήμαντρον, εἰς τὸ πτηνὸν τὸ ἄδον,
ἐκείνον ἐφάνταζετο, καὶ πανταχοῦ ἐκείνον;

Καὶ ὅταν τέλος ἤρχετο περὶ ἄγνώστους δρόμους,
κ' ἐκάθητο πλησίον της, καὶ τὸ γλυκύ του ὄμμα
τὴν ἔβλεπεν ἀντανακλῶν τῶν οὐρανῶν τὸ χρῶμα,
κ' ἡ κόμη του ἐχύνετο εἰς τοὺς λευκοὺς της ὤμους,
πῶς ἔτρεμεν ἐλπίζουσα καθὼς ἂν ἐφοβεῖτο!
πῶς χαίρουσα ἐστέναζε καθὼς ἂν ἐλυπεῖτο!

Καὶ ὅταν πρῶτον ἐμπαθῶς κ' εὐγλώττως τῇ ὠμίλει,
κ' ἡ κεφαλὴ της ἔκλινε, καὶ τὰ δειλά της χεῖλη
τὰ χεῖλη του ἀπῆντησαν, ὅποιον πῦρ ἐχύθη
νὰ κατακαύσῃ ἀπειλοῦν τὰ τρυφερά της στήθη!
ὅποιος τότε στρόβιλος ἐνσκήψας αἰσθημάτων,
χαρᾶς ἀνοίγων πέλαγος καὶ τὴν χαρὰν ταράττων!

ᾧ! πότε ἀνατείλασα μεσημβρινὴ σελήνη
προσεμειδίασε τὴν γῆν εἰς νύκτας γλυκυτέρας;
πότε ἀκτῖνας ἔχυσαν τὰ ἄστρα θερμοτέρας;
καὶ πότε μουσικώτερος ὁ ζέφυρος ἐθρήνει;

Καὶ ὅμως, τί πρὸς ἐραστάς τὸ πνεῦμα τῶν ζεφύρων,
καὶ τῆς νυκτὸς ἡ καλλονὴ καὶ τῶν φυτῶν τὸ μῦρον,
κ' ἐπάνω λάμπων οὐρανὸς καὶ γῆ γελῶσα κάτω;
Ἡ ἀρμονία τοῦ παντὸς ἐντὸς των ἐκοιμᾶτο.

Ἡ ὥρα τοῖς ἐφαίνετο ὡς ἡ στιγμή ταχεῖα,
καὶ ἦτο πᾶσά των στιγμή αἰώνων εὐτυχία.

Καὶ ὅταν ὁ ἐωθινὸς ἀλεκτρυὼν ἐλάλει,
τὸν ἔσφιγγε περίτρομος ἡ νέα της ἀγκάλη,
καὶ «μεῖνε, ὦ!» τῷ ἔλεγεν, «ἀκόμῃ μεῖνε, μεῖνε!
Ὁ κράκτης τῆς ἀνατολῆς, ὁ πετεινὸς δὲν εἶναι·
εἶναι τοῦ ὄρους τὸ πτηνὸν καὶ εἰς τὸ σκότος ψάλλει.

Τὸν ἥλιον κατόπιν των δὲν φέρουσιν ἐκεῖναι
αἱ λάμπεις εἰς τὰς κορυφάς· ἐν ἄστρον ἀνατέλλει.
Ἡ αὖρα ἥτις τοὺς χρυσοὺς ἰούλους σου χωρίζει,
κ' ἡ πάχυν' ἥτις δακρύουσα τὸ στῆθος σου δροσιζει,
ὦ! πίστευσον, τὴν προσεχῇ αὐγὴν δὲν ἀναγγέλλει,
εἶν' ἡ πνοὴ ἣν δροσερὰν τὸ πέλαγος μᾶς στέλλει.
Μὴ φεύγης. Ἡ καρδία μου κατόπιν σου θὰ φύγῃ.
Ἡξεύρω ἂν θὰ σὲ ἰδῶ καὶ πάλιν κ' αἰωνίως;
Εἶναι ἡ τύχη φθονερὰ καὶ ἡ ζωὴ ὀλίγη.
Ἡξεύρεις, ἔταν ἔρχησαι, ὁ ἄχαρίς μου βίος
ὥς ἔαρ πῶς στολίζεται, ὥς ἄνθος πῶς ἀνοίγει;
καὶ ἔταν φεύγης καὶ μακρὰν πλανᾶσαι, ἡ ψυχὴ μου
πῶς κλαίουσα παρέρχεται ὥς χείμαρρος ἐρήμου;» —

Κ' ἐκεῖνος ἀπεκρίνετο· «ὦ! ἄφες νὰ πηγαίνω!
Ἀκούεις; ψάλλουν τὰ πτηνὰ, τὸ ποίμνιον βελάζει,
φυσᾷ ἡ αὖρα τῆς αὐγῆς, κ' εἰς τὰ βουνὰ χαράζει·
θανάτου μ' ἔρχεται ὁσμὴ, καὶ χάνομαι ἂν μένω.
Ἡ κεφαλὴ ἣν θάλπουσι τὰ προσφιλῇ σου στήθη
διώκεται, καὶ ἀμοιβὴ δημίου κατεστήθη.
Ὡς ὠχριάσκειν τὸ πρωτὶ τῶν οὐρανῶν οἱ λύχνοι,
ἔταν ἡ φύσις ἐξυπνᾷ καὶ ἀναζῇ καὶ χαίρῃ,
ἐγὼ εἰς ἀκατοίκητα κ' ἐρημωμένα μέρη
κρύπτω ὥς φάντασμα νυκτὸς τὰ σκοτεινὰ μου ἵχνη.
Τὸν λίθον ἔχω κλίνην μου, τὸ δάσος ἔχω οἶκον·
εἰς σπήλαι' ἀναπαύομαι κ' εἰς φωλεὰς τῶν λύκων·
παραμονεύων κάθημαι παρὰ τὸν καταβῆρακτον,
καὶ ἄμ' ἀκούσω ταραχὴν τῶν κλονουμένων φύλλων,
ἡ ῥίπτοντα λαμπρὰν κλαγγὴν τῶν κορυφῶν τὸν κράκτον,
πηδῶ, τοὺς φλέγοντας δαυλοὺς καλύπτω ὑπὸ στάκτον,
κ' ἔχων τὸ πυροδόλον μου, τὸν σταθερόν μου φίλον,

εἰς βράχους σώζομαι ὅξεϊς κ' εἰς ρίζας δένδρων κοίλων,
ἢ πλεκτῶν κλάδων καὶ πετρῶν ριπτόμενος ὀπίσω,
τὸ αἷμά μου εἰμ' ἐτοιμος πρὸς αἷμα νὰ πωλήσω.

Οἱ ἄνθρωποι ὑποῦ μισῶ ἐξύπνησαν. Πηγαίνω
μακράν των εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ἀετῶν ν' ἀνέβω.
Ναί, θέλω, θέλω πάντοτε πλησίον σου νὰ μένω,
νὰ μένω θέλω πάντοτε, πλην μένων κινδυνεύω.
Πηγαίνω, καὶ ὁ ἥλιος ὥς δύσ' ὑπὸ τὰ νέφη,
θὰ ἔλθω, ὅπου σ' ἄφησα, κοντά σου ν' ἀναζήσω·
πηγαίνω, καὶ ὁ ἔσπερος ὁσάκις ἐπιστρέφῃ,
κ' ἐγὼ τοσάκις διὰ σέ θὰ ἐπιστρέφ' ὀπίσω·
καὶ μόνον ὅταν παύσω ζῶν καὶ παύσω ἀναπνέων,
θὰ παύσω τοῦ νὰ ἐρχωμαι καὶ νὰ σέ βλέπω πλέον.»

Τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε, καὶ λέγων ἀνεχώρει.

Καὶ καθ' ἐσπέραν ἤρχετο ποθοῦσα ἡ Εἰρήνη
εἰς τὸν χρυσοῦν ὀρίζοντα τὸ ἄστρον νὰ προσμεῖνῃ,
καὶ καθ' ἐσπέραν ἐβλεπε τὸν Σώστην εἰς τὰ ὄρη,
καὶ καθ' ἐσπέραν δι' αὐτοὺς ἀγγέλων εὐφροσύνη!
Ἄλλ' εἰς τὸν φίλον ρύακα ἐσπέραν ἤλθε μίαν,
κ' ἐκύτταξε τριγύρω της καὶ εὔρεν ἐρημίαν.
Ἀνέτειλεν ὁ ἔσπερος καὶ οἱ ἀστέρες ὅλοι,
ἐπρόσμεινεν· ἐμαύρισαν τῶν οὐρανῶν οἱ θόλοι,
ἐπρόσμεινεν· ὁ στεναγμὸς ἐπνίγετο ἐντὸς της·
ἐπάνω της ἡ ἀργυρᾶ σελήν' ἠκτινοδόλει,
ἀλλ' ὅμως, φεῦ ! δὲν ἤρχετο, δὲν ἤρχετο ὁ Σώστης.
Ἐζήτησε, διέτρεξε καὶ σπήλαιον καὶ λόφον·
ἠψήφησε καὶ ποταμούς, καὶ φάραγγας, καὶ ζόφον,
καὶ ἔτρεξε, κ' ἐπτέρωσε τὸ βῆμα τοῦ ποδὸς της,
ἀλλ' ὅμως, φεῦ ! δὲν ἤρχετο, δὲν ἤρχετο ὁ Σώστης.
Κ' ἐκάθησε, κ' ἐθρήνησε πικρῶς μέχρι θανάτου,

κ' εἰς τὰς ἐρήμους ἔκραξε τὸ φίλον ὄνομά του,
 καὶ τὴν ἡχὴν ἐξύπνησεν ὁ ἀναστεναγμός της,
 ἀλλ' ἔμως, φεῦ! δὲν ἤρχετο, δὲν ἤρχετο ὁ Σώστης.
 Καὶ καθ' ἑσπέραν ἔκτοτε ποθοῦσα καταβαίνει,
 κ' εἰς τοῦ ἡσύχου ὕδατος τὴν ὄχθην καθημένη
 ἀκούει μελαγχολικῶς τὸν ῥυάκα νὰ ῥέῃ,
 τὰς ὥρας αἱ διέρρυσαν ἀναπολοῦσα κλαίει,
 καὶ πρὸς τὰ ὄρη βλέπουσα τὸν Σώστην περιμένει.

Τοιαῦτα τῶρ' ἀκοίμητος ὠνειροπόλει μόνη.
 Εἰς φαντασίας ἀσθενεῖς καὶ εἰς ψυχρὰς καρδίας
 ὁμίχλης παχὺ κάλυμμα τὸ παρελθὸν θολώνει,
 κ' ἡ μνήμ' εἰκόνας συντηρεῖ θαμβὰς καὶ τεθνηκυίας,
 ἃς ἀπαλείφουσι ταχὺ οἱ διαβάται χρόνοι.
 Ἀλλὰ ψυχῆς διακαοῦς καὶ φαντασίας ζώσης
 ἡ μνήμη, τηλεσκόπιον ἀπείρως μεγαλύνον,
 καθρέπτει τοῖλος, τὸν δραγμὸν συλλέγων τῶν ἀκτίων,
 ζωηροτέρας παριστᾷ τὰς πρώην ἐντυπώσεις
 τῶν παλαιῶν μας ἡδονῶν καὶ παλαιῶν ὠδίνων.
 Ὅμοίως πολλαπλάσια αἰσθάνετ' ἡ Εἰρήνη
 ὅσα τὴν εἶχον ἄλλοτε ἢ θλίψ' ἢ καθηδύνει·
 δριμύτερος ἐγείρεται ὁ πόνος τῆς καρδίας,
 καὶ εἰς τοιαύτας θλιβερὰς κ' εὐρύθιμους μελωδίας
 εἰς τῆς νυκτὸς τὴν σιωπὴν τοὺς στεναγμούς της χύνει.

«Μὲ τὰ χεῖλη σου ἀγάπην μ' ὑπεσχέθης αἰωνίαν,
 κ' ἐν μου βλέμμα σ' ἀπεκρίθη καὶ τὸ πᾶν σοὶ ὑπεσχέθη.
 Ὅλη, ὅλ' ἡ ὑπαρξίς μου συνεστάλ' εἰς τὴν καρδίαν,
 κ' ἦτον ἔκστασις ἀγγέλων τῆς καρδίας μου ἡ μέθη.

» Ἀνεχώρησας ὡς φεύγει ὁ ἀστὴρ ποῦ μᾶς θερμαίνει,
ὡς τὸ κάλλος, ἡ νεότης καὶ τοῦ ἔαρος ἡ αὔρα,
καὶ ἀπέμεινα ὀρηνοῦσα, καὶ ἀπέμεινα ὡς μένει
νῦξ ἀσέληνος χειμῶνος εἰς τὰ σκότη κ' εἰς τὰ μαῦρα.

» Ἐφυγες, πλὴν δὲν ἐσβέσθη ἡ ἀκοίμητός μου πίστις.
Λάμπει καὶ θὰ λάμπῃ πάντα καθὼς λύχνος δι' ἐρήμου.
Καὶ μακρὰν τῶν ὀφθαλμῶν σου ἂν στερεῇται τῆς τροφῆς της,
καιομένη θὰ τὴν τρέφῃ ἡ ἐκπνέουσα ψυχὴ μου.

» Ν' ἀντηχήσῃ ἂν ἀκούσης τοῦ θανάτου μου ὁ κώδων
ῶ! ἔλθε καὶ χύσ' ἐν δάκρυ εἰς τὸν τάφον μου τὸν κρῦον
καὶ ἡ γῆ ἐὰν σκιρτήσῃ καὶ βλαστήσῃ γλυκὺ ῥόδον,
θὰ σὲ μειδιᾷ κ' ἐκεῖνο ὡς ἐγὼ σὲ ἐμειδίωκα.»

Τὸ ᾄσμα της εἰς στεναγμὸν καρδιοφθόρον λήγει,
συνειθισμένην ἐπωδὴν τῆς κλαυθμηρᾶς της μούσης,
καὶ ἡ φωνὴ της τρέμουσα εἰς δάκρυα ἐπνίγη,
καὶ οἱ γλυκεῖς της ὀφθαλμοί, οὓς κλαίοντας ἀνοίγει,
ὡς ἂν εἰκόνας ἐποχῆς ἐζήτουν παρελθούσης,
πρὸς ὅλα περιφέρονται τὰ ἄκρα τῆς αἰθούσης.

Πλὴν τί; τί βλέπει; τίς σκιά παρίσταται ἐμπρὸς της,
καὶ μετ' ἀψόφου βήματος προβαίν' εἰς τὴν ἐστίαν;
Δὲν εἶναι πλάσμα μάταιον τοῦ πάσχοντος νοός της;
ἢ μὴ ἐξέμεσαν νεκροὺς οἱ τάφ' εἰς τὴν σκοτίαν;
Φέρ' εἰς τὸ σῶμα μελανὸν μοναστικὸν μανδύαν.
Πῶς; εἶναι, εἶναι ἀληθῶς, εἶν' ἀληθῶς ὁ Σώστης;

Ὁ Σώστης, ναί! Τὰς χεῖράς της εἰς τὸν λαιμὸν του ῥίπτει,
καὶ κλαίει, κ' εἰς τὸ στῆθος του τὴν κεφαλὴν της κρύπτει,

καὶ τὸν συνέχ' εἰς ἐμπαθῇ καὶ τρέμουσαν ἀγκάλην,
ὥς ἂν φοβῇται μὴ χαθῇ ἀφίνων τὴν ἐκ νέου,
μὴ αἰθερόπλαστος μορφὴ φαντάσματος ὠραίου
μόλις φανεῖσα, μεταβῇ εἰς τοὺς αἰθέρας πάλιν.
«ὦ! ἦλθες, ἦλθες, ἔλεγε, καὶ μία στιγμή μόνη
ἔλας τὰς θλίψεις, ἔλα μου τὰ δάκρυα πληρόνει.
ὦ! ἦλθες, κ' ἐλησμόνησεν ἡ πάλλουσα καρδία
τί εἶναι πένθος καὶ κλαυθοὶ, τί εἶναι δυστυχία.
Εἰπέ μοι ὅτι εἶσαι σὺ, εἰπέ μοι πῶς ἀπάτη
τὴν εἰς ἐκστάσεις πλέουσαν ψυχὴν μου δὲν μεθύει·
εἰπέ πῶς ἡ καρδία μου ψευδῶς δὲν μοι δεικνύει
τῶν πόθων μου τὸ φάντασμα δ' αἰωνίως πλάττει.
Μακρὰν μου ἔταν ἔκλινες τὴν κεφαλὴν εἰς ὕπνον,
εἰπέ, δὲν εἶναι ἀληθὲς πῶς σ' ἐνεφανίζομην
ὥς ἡ ἰτέα κλαίουσα καὶ μὲ λυτὴν τὴν κόμην,
ῥ' οἱ στεναγμοὶ τοῦ στήθους μου, εἰπέ μοι, δὲν σ' ἐζύπνων;
Εἰπέ μοι, τὸ ὑπώπτευσ πῶς νύκτα, πῶς ἡμέραν,
τὴν ἀνατέλλουσαν αὐγὴν, τὴν δύουσαν ἐσπέραν,
εἰς πᾶσαν ἔρημον στιγμήν τῶν δύο τούτων χρόνων
σὲ μόνον περιέμενον, σὲ πάντοτε, σὲ μόνον;
Εἰπέ μοι, ἡ καρδία σου ὅποια ἦτον εἶναι;
Μὴ, μὴ, μὴ λέγῃς τίποτε. Ἀρκεῖ πῶς ἦλθες πάλιν,
ἀρκεῖ πῶς πάλιν σὲ κρατῶ εἰς ταύτην τὴν ἀγκάλην.
Πλὴν μεῖνε διὰ πάντοτε, ὥς ν' ἀποθάνω μεῖνε·
ἦ, ἂν νὰ φύγῃς μελετᾷς, καὶ πάλιν ἂν σὲ χάνω,
θανάτωσόν με καὶ εὐθύς, κ' εὐδαίμων ὁ ἀποθάνω.»
Ὁ Σώστης ὅμως ἐλαφρῶς τὴν σύρει καὶ τῇ λέγει·
«Ἐλθέ, κατόπιν μου ἐλθέ! Δὲν ἤμπορῶ νὰ μένω.
Πλησίον σου μ' ἐκάλεσεν ὁ ἔρως ὃς μὲ φλέγει.
Ἥλλα, σὲ εἶδα, εὐτυχῶ, πλὴν πρέπει νὰ πηγαίνω.

Κατὰ τῆς τύχης τὰς φορὰς ἐφέρθη κ' ἐπλανήθη,
 εἰς στήλαια ἐσχίνωσα κ' εἰς βράχους ἐκοιμήθη,
 σημαίαν ἀνεπέτασα ἐχθρὰν κατὰ τοῦ κόσμου,
 πᾶν αἶσθημα κοινωνικὸν κατέστειλα ἐντός μου,
 πλὴν τὴν εἰκόνα σου ποτὲ δὲν ἐπνίξα εἰς λήθην.

Ἡ ἐρρίπτόμενη ὡς βροντὴ φονεύων εἰς τὴν μάχην,
 ἡ ἐκοιμώμενη εἰς δρυμοὺς κ' εἰς τοῦ βουνοῦ τὴν ῥάχιν,
 ἡ γόνυ ἐκλινὰ ἐμπρὸς τῆς ἱερᾶς τραπέζης,
 παντοῦ μαζῇ μου ἤρχεσο, παντοῦ ἐμπρὸς μου ἔζης.

Ἀλλὰ τῆς ἀπουσίας μου ὁ χρόνος ἐπληρώθη,
 καὶ στέφονται οἱ σταθεροὶ τῶν καρδιῶν μας πόθοι.
 Ἐπέστρεψα· πλὴν, ἤξευρε, θὰ μεταχωρισθῶμεν,
 ἀμέσως ἂν δὲν φύγωμεν καὶ δὲν μὲ συνοδεύσης.
 Ἐλθέ! Εἶν' ὅλα ἔτοιμα· καὶ μάθε, ἂν δὲν σπεύσης,
 ποτὲ μας πλέον ἐπὶ γῆς πῶς δὲν θ' ἀπαντηθῶμεν.»—

«Νὰ χωρισθῶμεν πάλιν! Μὴ τὴν μαύρην αὐτὴν μοῖραν,
 μὴ δι' ἐμὲ, ὦ Σώστη μου! Δὲν θέλεις πλέον φύγει.
 Εἰπέ μοι το.»— «Ἐλθὲ, ἔλθὲ, ἡ ὥρα κατεπείγει.»
 Καὶ ὁμιλῶν τὴν ἔσυρεν ὁ Σώστης πρὸς τὴν θύραν.

Τῆς ἀκαθέκτου τῆς χαρᾶς ἡ θυελλώδης βία
 εἰς τὴν ποθοῦσάν της ψυχὴν πεσοῦσα αἰφνιδικά,
 εἶχε νεκρώσει κατ' ἀρχὰς τὰ αἰσθητήριά της·
 δὲν ἔβλεπε, δὲν ἤκουεν, ἡσθάνετο δὲ μόνον,
 καὶ τέρψις παραπλήσιος πρὸς ψυχοφθόρον πόνον
 ἐδούλου τὰς αἰσθήσεις της ὑπὸ τὸ αἶσθημά της.
 Ἀλλ' ἅμα τῆς καρδίας της ὁ σάλος ἐπραυνήθη,
 ἐστράφη, τὸν ἠτένισε μετ' ὀφθαλμῶν ἐντρόμων,
 καὶ εἶδε ῥάσον μοναχοῦ πῶς εἶχ' ἐπὶ τῶν ὤμων,
 καὶ γένυ εἰς τὸν πώγωνα τὸν νέον του πῶς ἦνθει·
 καὶ ἅμα, φεύγουσα μακρὰν, ἀμφιβολίας πλήρης,

«Τί ἔχεις, εἶπε, πρὸς ἐμέ; τί θέλεις καὶ μὲ σύρεις;
 Ἄν εἶσαι σὺ ὁ φίλος μου, καὶ ὄχι φάντασμά του
 συντρίψαν εἰς τὰ σκοτεινὰ τὰς πύλας τοῦ θανάτου
 διὰ νὰ ἔλθῃ νὰ μ' ἰδῇ μετὰ βρυγμοῦ ὀδόντων,
 νὰ μοὶ ζητήσῃ προσευχὰς καὶ κόλυβα θανόντων,
 ὁ Σώστης ἂν εἶσαι ζῶν, εὐλόγησόν με μόνον.
 Ὡ πάτερ, δός μοι ν' ἀσπασθῶ τὴν χεῖρά σου μὲ σέβας,
 κ' εὐχήθητι τὴν ἱάσιν τῶν ψυχικῶν μου πόνων,
 καὶ τοῦ πυρὸς ὃ ἄσβεστον μοὶ πυρπολεῖ τὰς φλέδας.
 Εὐδαίμων! τὰ ἐγκόσμια ἡμπόρεσες κ' ἡρνήθης,
 τὸ παρελθὸν εἰς νάματα ἐθύθισας τῆς λήθης,
 πρὸς τὸν Θεὸν κατέφυγες καὶ εὖρες νηνεμίαν.
 Τῶν οὐρανίων Χερουβιμ τὸ σχῆμα ἐνεδύθης,
 καὶ ἐξελέξο νύμφην σου τὴν θεῖαν ἐκκλησίαν.
 Δός, δός μοι, πάτερ ἄγιε, ναὶ, δός μοι εὐλογίαν,
 καὶ ἄφες με ὡς ἔζησα, θρηνοῦσα ν' ἀποθάνω.
 Ὡ! ἴσως εἰς τοῦ τάφου μου τὴν αἰωνίαν κλίνην
 θὰ εὕρω τὴν εἰς οὐρανὸν βλαστάνουσαν εἰρήνην,
 καὶ ὃ, τ' ἡ γῆ μ' ἀφήρесе θὰ μοὶ δοθῇ ἐπάνω.»—

«Εἰρήνη μου, ἀπατηλὸν τὸ σχῆμ' αὐτὸ μ' ἐνδύει,»
 ὁ Σώστης ἀπεκρίνετο. «Εἰς ῥάσον ἐκρυπτόμην.
 Δὲν εἶμαι ὃ, τι, ὡς φρονεῖς, τὸ φόρεμα μηνύει·
 δὲν εἶμαι ὃ, τι φαίνομαι, οὐδ' ὃ, τι ἐφαινόμην.
 Δὲν ἔκειρα τὴν κόμην μου εἰς τοῦ ναοῦ τὴν θύραν,
 οὐδ' εἶμαι ὁ ἀρματωλὸς ὅστις φρουρεῖ τὰ ὅρη.
 Ἐλθὲ καὶ συμμερίσθητι τὴν πλάνητά μου μοῖραν,
 κ' ἐπάνω πάσης γυναικὸς θὰ ὑψωθῇς, ὦ κόρη!
 Ἄν δόξαν, πολυτέλειαν, τιμὰς ἐπιθυμήσῃς,
 τῆς Περουβίας τὰ καλὰ καὶ τῆς Λαχόρας φόρει,
 καὶ σοὶ προώρισα τιμὰς καὶ δόξας βασιλίσσης.

Ἄλλὰ ἐλθέ. Ὁ ἵππος μου σὲ περιμένει ἔξω.

Ἄν μὲ ἀφήσης, μόνος μου καὶ πάλιν θενὰ τρέξω.

Πρὶν ἢ αὐγὴ γλυκοφανῇ ὑπάγω καὶ σὲ χάνω,
χωρὶς ποτὲ νὰ σὲ ἰδῶ, ποτὲ ὡς ν' ἀποθάνω.»—

—«ὦ Σώστη, Σώστη, πῶς ζητεῖς νὰ σὲ ἀκολουθήσω;

Τὸν γηραιὸν πατέρα μου παντέρημον ἀφήνω.

Εἰπέ! ἂν στρέψω φεύγουσα τὴν κεφαλὴν ὀπίσω,
στήλῃ ἀλὸς ὡς ἡ γυνὴ τοῦ Ἀὼτ δὲν θ' ἀπομείνω;

Ἐξεύρεις πῶς μὲ ἀγαπᾷ ὑπὲρ τὴν εὐτυχίαν,
ὑπὲρ τὸ φῶς, καὶ τὴν ζῶην, καὶ τὴν ἐλευθερίαν.

Τὴν ἐλευθέραν του ψυχὴν ἡ ἄλυσις πιέζει,
κ' εἰς τὴν Ῥωσσίαν πρὸ πολλοῦ καταφυγὼν θὰ ἔξῃ
σωτῆρας ὄνειροπολῶν. Ἄλλ' εἶδεν ἡ ζωὴ μου
πῶς εἰς αὐτοὺς ἐβρίζωσε τοὺς βράχους τῆς ἐρήμου,
πῶς ἀγαπᾷ τὸν βύακα τὸν κλαίοντα ὡς κλαίω,
τὴν αὖραν ἦν ἀνέπνεες πῶς θέλω ν' ἀναπνέω,
πῶς ἔχω πόθον νὰ ταφῶ ὅπου ταφεῖσαν εἶδα
τὴν πρώτην μου ἐπὶ τῆς γῆς κ' ἐσχάτην μου ἐλπίδα,
καὶ ἔκλινε πρὸς χάριν μου τὸν ἄτρομον αὐχένα,
καὶ ἀγογγύστως τὰ δεσμὰ ὑπέφερε τὰ ξένα.

Ἐθρήνουν, καὶ παρέβλεψε θρηνοῦσαν τὴν πατρίδα.

Πῶς! αὐριον θὰ ἐγερθῇ εἰς πατρικὴν φροντίδα,
θὰ μὲ ζητήσῃ ἔντρομος, καὶ δὲν θὰ μ' εὕρῃ πλέον;

Θὰ παριδῶ ἀστήρικτον τὸ ἀσθενές του γῆρας;

Τὴν κεφαλὴν του θὰ χτυπᾷ εἰς τὰς ἰσχνὰς του χεῖρας,
καὶ τριγυρνῶν τὴν ἔρημον θὰ μὲ φωνάζῃ κλαίων;

ὦ! ἄφες ὡς τὸν τάφον του νὰ τὸν ἀκολουθήσω,
καὶ ἀσπασμὸν κἂν παρ' ἐμοῦ νὰ λάβῃ τελευταῖον.

«ὦς θέλεις, μεῖνε, ἀλλ' ἐγὼ θὰ ἐπιστρέψ' ὀπίσω.
Εἰρήν', εἰς τὴν καρδίαν σου, τὸ βλέπω, ἐγεννήθη

τῆς ἀπουσίας ὁ καρπὸς, ἡ παγωμένη λήθη.
 Πηγαίνω. Τί μοι μέλει ποῦ καὶ διατί πηγαίνω;
 Καθὼς τὸ φύλλον φέρεται εἰς καταιγίδ' ἀνέμων,
 κ' ἐμὲ ἄς φέρῃ πλάνητα τῆς μοίρας μου ὁ δαίμων.
 Ποῦ μένω ἀδιαφορῶ μακράν σου ἔταν μένω.
 Ἀπέρχομαι, ὑγίαινε, λησμόνει με κ' εὐτύχει,
 καὶ μὴ προσμένης ἐπὶ γῆς πῶς θὰ με ἀπαντήσης.
 Θὰ συναφθῶσι πρότερον ἀνατολὴ καὶ δύσις,
 παρ' ἡμᾶς ἔτι τοῦ λοιποῦ νὰ μᾶς συνάψ' ἡ τύχη.»

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐξέριψαν τὴν δύστηνον εἰς φρίκην.
 Ἐδάδιζε κ' ἐπέστρεφε, καὶ ἴστατο κ' ἐθρήνη.
 Διπλὰ διελογίζετο. Θὰ φύγῃ, θενὰ μείνῃ;
 Ὅ ἔρως ἦ τὸ χρέος τῆς λαμπρᾶν θὰ λάβῃ νίκην;
 Ὅ Σώστης «τώρα ἢ ποτὲ» τῇ ἔλεγε, κ' ἐκείνη
 νὰ ἐκδικάσῃ ἔτρεμε τὴν ψυχικὴν τῆς δίκην.
 Πλὴν βλέπουσά τον ἔτοιμον ν' ἀναχωρήσῃ πάλιν,
 «Μ' ἀφήνεις, φεύγεις, ἔκραξε, κ' ἐγὼ δὲ πάλιν μόνῃ!
 Θὰ ἐπανέλθουν φοβεροὶ τοῦ χωρισμοῦ οἱ χρόνοι!
 ὦ! δὲν ἀντέχω τὴν μακράν ν' ἀνανεώσω πάλιν.
 Ὅδηγεί με, σ' ἀκολουθῶ εἰς ὄρη κ' εἰς πελάγη,
 εἰς ἐρημίας κ' εἰς κρημνοὺς, κ' εἰς φάραγγας ἀδύσσου.
 Μοὶ εἶναι ἀδιάφοροι καὶ καύσονες καὶ πάγοι.
 Ὅ ἄδης θὰ μοὶ φαίνεται παράδεισος μαζ' ἡ σου.»

Ἀλλὰ ἐν ᾧ προσεκτικῶς τὴν ὁδηγεῖ ὁ Σώστης,
 αὐτὴ τὸν λύχον ἐκκρεμᾷ ὃς καί' εἰς μαῦρον στύλον,
 καὶ εἰς τὰς ἄκρας ἐλαφρὰ πιχτοῦσα τῶν δακτύλων,
 ἐμβαίνει εἰς τὸν ἐνδότερον κοιτῶνα τοῦ πατρός τῆς.
 Εἶναι λιτὴ ἀλλ' εὐπρεπὴς ἡ χωρική του κλίνη,
 καὶ ὁ πρεσβύτες μ' ἤρεμον μειδίαμα κοιμᾶται.
 Ἡ κόρη τοῦ ἐπάνω τοῦ τὸ πᾶλλον στῆθος κλίνει,

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

3

κ' εἰς τὸ παιδρόν του πρόσωπον τὸ φῶς ἀντανακλᾶται.
 Τὸν βλέπει, τὴν ταχεῖάν του πνοὴν παραμονεύει·
 οἱ ὀφθαλμοὶ της βρέχονται, καὶ κύπτει νὰ φιλήσῃ
 τὴν δεξιάν ἣν ὁ πατὴρ κοιμώμενος σαλεύει,
 ὡς φεύγουσιν νὰ ἤθελε νὰ τὴν ἀναχαιτίσῃ.
 Ἐν δάκρυ της, καθὼς θερμὸν ἐπάνω του σταλάζει,
 τὸν ὕπνον του ἐτάραξε. Βαθέως ἀναπνέει,
 καὶ μ' ἐγκαρδίους στεναγμοὺς κατ' ὄναρ τὴν φωνάζει.
 Ἐμπρὸς του πίπτ' ἡ κόρη του γονατιστὴ καὶ κλαίει,
 κ' ἐκ νέου πάλιν, νὰ τραπῇ εἰς τὴν φυγὴν, διστάζει.

Πλὴν πρὸς τὴν θύραν προχωρεῖ νὰ μακρυνθῇ ὁ Σῶστης.
 Ἰδοὺ την! Ἀπεφάσισε! Φυσᾷ, τὸν λύχνον σδύνει,
 καὶ μετ' αὐτοῦ τὴν τρυφεράν εἰκόνα τοῦ πατρός της,
 καὶ σπεύδουσα ἐξέρχεται. — Εἰρήνη! ὦ Εἰρήνη!
 ἀναχωρεῖς! Εἰς οὐρανούς ὁ φύλαξ ἄγγελός σου
 στρέφει τὸ βλέμμα του πρὸς σέ, καὶ ὡς ῥανίδα δρόσου
 ἐν δάκρυ ἀδαμάντινον εἰς τοὺς αἰθέρας χύνει!

Εἰς τὴν αὐλὴν κατέβησαν ὁ Σῶστης καὶ ἡ κόρη.
 Τρεῖς εἰς τὰς χεῖράς του κτυπᾷ, καὶ εἰς τὸν τρίτον κτύπον
 ἀπέναντί του τέσσαρες προβαίνουν ῥασσοφόροι,
 βαστάζοντες τοὺς χαλινούς ἐξ ἀδαμάστων ἵππων.
 Πρῶτ' ἡ Εἰρήνη προχωρεῖ καὶ ἀναβαίνει πρώτη,
 εἰς πῖλον καλογηρικόν, εἰς ῥάσσον κρυπτομένην.
 Πηδᾷ ὁ Σῶστης μετ' αὐτὴν, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ ξένοι.
 Κεντοῦν, κ' οἱ ἵπποι πρόθυμοι καλπάζουσ' εἰς τὰ σκότη.

— — — — —

ΠΑΥΛΙΑ ΤΡΙΤΗ

Son nom? il est inscrit en sanglants caractères....

LAMARTINE.

«Εἰς τὰ αἶθρια ὕψη κ' εἰς δρυμόνων σιγὴν
ὁ ἐλεύθερος κλέπτης προσμένει·
κ' ἐκεῖ κάτω οἱ δοῦλοι εἰς τὴν χαύνην των γῆν
εἰς ὁμίχλην χοιμῶνται θαμμένοι.
Εἰς ζεφύρους ἐκεῖνος καὶ εἰς δρόσον καὶ φῶς
τὸ ἀτρόμητον στῆθός του λούει,
καὶ τὸν τρέφ' ἡ μεγάλη τῶν ἡρώων τροφός,
ἐν ᾧ τρέμων ὁ κόλαξ ὠχρίᾳ κεκυφώς
καὶ τὴν θύραν τοῦ ἄρχοντος κρούει.

»Ὡς ὁ πίπτων μὲ κρότον καὶ τρυγμὸν κεραυνὸς
καὶ κτυπῶν, πυρπολῶν, καταστρέφων,
καὶ ὁ κλέπτης προβαίνει καὶ ὀρμᾷ σκοτεινὸς
ἀπὸ σπλάγχχν' ἀστραπῶν καὶ συννέφων.
Ἡ πυρίνη του σφαῖρα προτιμᾷ κορυφάς·
καὶ σκοπεύ' εἰς τυράννων τιάρας·
σιδηρᾷ θραύει σκῆπτρα, συνταράττει τρυφάς·
τῶν βουλῶν εἶναι ὅπλον ἅς φρονεῖτε κωφάς
εἰς ἐθνῶν ὑποδούλων κατάρας.

»Εἰς σαπρὰν κοινωνίαν παρακμάζ' ἡ ζωὴ,
κ' οἱ νόμοι παράγουν τοὺς νάννους·
ἀλλὰ γίγαντας τρέφει τῶν βουνῶν ἡ πνοή
ἥτις δέρει αἰώνων πλατάνους.

Τὸ οὐράνιον σπέρμα, ἡ ἀρχαί' ἀρετῇ
 εἰς τῆς γῆς τοὺς ἀγροὺς ἐμαράνθη·
 τὴν γενναίαν τῆς ρίζαν τὸ συμφέρον πατεῖ,
 κ' ἐδὼ μόνον βλαστάνει καὶ παράγει αὐτὴ
 ἄνθη ἄφθονα, ἄγρια ἄνθη.

» Τὴν δουλείαν νὰ φεύγῃ εἰς κρημνοὺς καὶ βουνὰ
 πολεμῶν πανταχοῦ κ' αἰωνίως,
 παντοῦ τρόμον καὶ φλόγας καὶ σφαγὴν νὰ πλανᾷ,
 ἰδοὺ ποῖος τοῦ κλέπτου ὁ βίος.
 Τέλος πίπτει ὁ κλέπτης μὲ βαθεῖαν πληγὴν,
 μ' ἐχθρῶν αἷμα τοὺς ῥύσacas βάφων·
 στρατιῶται τὸν θάπτουν εἰς ἀμόλυντον γῆν,
 κ' αἰετὸς καταδαίνει πᾶσαν νέαν αὐγὴν
 καὶ τὸν κλαί' εἰς τὸν ἔρημον τάφον.»

Αὐτὰ καὶ ἄλλα ὅμοια εἰς λέξεις θρασυτέρας,
 εἰς φράσιν ὅλην ἔντονον, τραφεῖσαν εἰς τὰ ὄρη,
 μεγαλοφώνως ἔψαλλον καθήμεν' εἰς τὰς πτέρας
 καὶ περιζώνοντες πυράς οἱ κλέπται ὀπλοφόροι·
 τρεῖς ἀντελάλουν οἱ δρυμοὶ τὸ ἄτεχνόν των ἄσμα.
 Εἰς σύδενδρον, ἀπότομον, τραχεῖαν ὄρους ῥάχιν,
 ἔχοντες ἄνωθεν κρημνοὺς καὶ κάτωθεν των χάσμα,
 οἱ μὲν προπαρεσκεύαζον τὰ ὄπλα των εἰς μάχην,
 ἄλλος τὸ στόμα τῆς στιλπνῆς μαχαίρας του ὀξύνων,
 ἄλλος τοῦ πυροβόλου του τὸν χάλυβα λαμπρύνων,
 καὶ ἄλλος τάττων εἰς σειρὰν τὰ πύρινά του βέλη·
 οἱ δὲ τὸ σφακτὸν πρόβατον ὃ ἔψηγον εἰς λάκκον
 ἀπὸ τῆς κοίτης ἔφερον τῶν ἐρυθρῶν ἀνθράκων,

ποθοῦντες διενέμοντο τὰ τρυφερά του μέλη,
 κ' ἐτέρποντο τὴν ὄσφρησιν εἰς τὴν εὐώδη κνίσσαν·
 καὶ ἄλλοι πέριξ γέροντος ἡσυχολημένοι ἦσαν
 ὅστις τὴν πλάτην τοῦ σφακτοῦ προσεκτικῶς ἐκράτει
 καὶ ἠκολούθει ἐπ' αὐτῆς τὰς πλανωμένας φλέδας·
 τὴν ἐμελέτα ἐν σπουδῇ, κ' ἐχρησιμοδότη τὴν πλάτην
 καὶ τὰς μαντεῖας τῆς καθεὶς ἐδέχετο μὲ σέβας.
 Ἐδῶ κοιλὶς αἵματ' ἔσφαγγεν προαναγγέλλει,
 ἀλλοῦ φλεβὸς περιφεροῦς καμπύλη ἐγνωσμένη
 μηνύει ὅτι προχωρεῖ Ὀθωμανῶν ἀγέλη,
 ἀλλ' ὅτι καὶ εἰς ἄφευκτον καταστροφὴν προβαίνει·
 καὶ ἄλλη λέγει, τέμνουσα τὴν περιφέρειάν της,
 ὅτ' εἰς τὴν μάχην πληγωθεὶς θὰ πέσῃ καὶ ὁ μάντης.

Ἐν ᾧ δ' ἐώρταζε καθεὶς λαλῶν, φωνάζων, ψάλλων,
 κ' ἐν ᾧ ἐκρότουν συνεχεῖς ἐκρήξεις πυροβόλων
 τὸ ἴσον τῶν ἀλαλαγμῶν καὶ τῶν ἁσμάτων ὄλων,
 εἰς κλέπτῃς μόνος καὶ μακρὰν ἐκάθητο τῶν ἄλλων·
 ἀγέλαστος, σιωπηλὸς, καὶ μὴ ἐγγίζων οἶνον,
 εἰς ἐμπειρίαν καὶ εἰς νοῦν πρωτεύων μεταξύ των,
 ἀνδρεῖος καθὼς ὄλοι των, θρασύτερος ἐκείνων,
 ὁ γέρων Ζέβρος τῶν βουνῶν, ὁ ἀρχηγὸς των ἦτον.
 Εἰς τὸ ἀστράπτον ὄπλον του τὴν κεφαλὴν του κλίνων,
 ἐφαίνετο κοιμώμενος εἰς θάμνον χλωρᾶς μύρτου.
 Ἐλαμπον πλάκες ἀργυραῖ εἰς τὸ πλατύ του στήθος
 κ' εἰς τὴν μακρὰν του μάχαιραν, ἣν ἐψηλάφη τὴν χεῖρ του,
 καὶ ἣν ἐποίκιλε χρυσὸς καὶ σμαραγδίου λίθος.
 Ἡ φουστάνέλλα του λευκὴ ὡς ἡ χιὼν τοῦ ὄρους,
 ἠπλοῦτο κατ' ἐπανωτάς τριακοσίας πτύχας
 εἰς τὸν παχὺν μανδύαν του ἀπὸ αἰγείας τρίχας,
 καὶ πολλῶν ἔφερε μαχῶν ἐνδείξεις διαφόρους.

Ἄλλὰ ποτὲ δὲν λησμονεῖ, καὶ οὐδὲ ἂν κοιμᾶται,
 ἔτ' ὑπὲρ ἄλλων χρεωστεῖ νὰ κήδηται ἀγρύπνως.
 Ἐν ᾧ ἡμικλειστά κρατεῖ τὰ βλέφαρά του ὕπνος,
 ἐκεῖ σκιρτᾷ διὰ μιᾶς, προσέχει, ἀκροᾶται,
 καὶ πρὸς τὴν γῆν ὠτακουστῶν τὴν κεφαλὴν του κλίνει.
 «Τίς εἶσαι;» καὶ τὴν μάχαιραν ἀπὸ τῆς ζώνης σύρει.
 — «Ἐγὼ εἰμὶ ὁ Στέφανος. Πορεύομαι ἐν εἰρήνῃ,
 ὦ τέκνον, καὶ πρὸς σέ πλανῶ τὸν πόδα μου μονήρη·
 μόνος αὐτὸς μ' ἀκολουθεῖ ὁ νέος ὁπαδός μου,»
 τῷ ἀπεκρίθη, μοναχὸν κατόπιν του δεικνύων
 τὴν ἡλικίαν ἔφηβον, ἧ μάλιστα παιδίον.
 » Νὰ παραιτήσω τὰς ὁδοὺς ἠθέλησα τοῦ κόσμου,
 νὰ ζήσω εἰς τὴν ἔρημον τῶν πειρασμῶν ἀπέχων·
 πλὴν μ' εἶδε προσευχόμενον κ' ἐν μέσῳ τῆς ἐρήμου
 ὁ κόσμος, καὶ ἐκάθησε φθονῶν ἀπέναντί μου.
 Δι' αὐτὸ, τέκνον μου, πρὸς σᾶς κατέφυγα προστρέχων.
 Ἀφ' οὗ δὲν μ' ἐπροστάτευσαν τὰ ἱερὰ τεμένη
 κατ' ἀνθρωπίνων τύρβων καὶ κατὰ τυραννίας,
 εἰς σᾶς, τὰ τέκνα τῶν βουνῶν καὶ τῆς ἐλευθερίας
 κ' εἰς τ' ἄσυλά· σας σπήλαια, ν' ἀποσυρθῶ μοι μένει.» —
 — «Καλῶς μᾶς ἦλθες, πάτερ μου· εὐλόγει μας καὶ μεῖνε.
 Ὅσοι πιστεύομεν Χριστὸν, τιμῶμεν τ' ὄνομά σου,
 κ' αἱ αὐστηραί σου ἀρεταὶ γνωσταὶ εἰς ὅλους εἶναι.
 Πιστεύσου μας. Τὰ ὅπλα μας εἶν' ὅπλα ἐδικά σου.
 Κ' ἡμεῖς, ὦ πάτερ, εἴμεθα ἐπίσης ἐρημίται·
 μονάζομεν εἰς τοῦ Θεοῦ ἡγιασμένους τόπους·
 τὴν κοινωνίαν φεύγομεν ἐπίσης. Πολεμεῖτε
 πρὸς τὰς κακίας σεῖς, ἡμεῖς πρὸς τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους.
 Πίστευσον, πάτερ, καθὼς ζῶ πῶς πάντοτε δὲν ἔζων·
 ἀδρῶς τρεφόμενος υἱὸς πλουσίου προεστῶτος

τὸν βίον πρωτεγνώρισα εἰς ἀπολαύσεις παίζων,
 καὶ ὁ πατήρ μου μεταξὺ τῶν εὐπορούντων πρῶτος,
 ἀρπάζων δὲν ἐπλούτησε καὶ τὸν λαὸν πιέζων.
 Εἰς τοὺς πλουσίους οἴκους τοῦ τὸν πένητα εἰσῖται,
 καὶ εἰς τοὺς ξένους ἔτομος ἐστρώνετο ἡ κοίτη.
 Ἀγάπη, σέβας γενικὸν παντοῦ τὸν προὔπαντων.
 Πλὴν Τούρκοι, ἀγριώτεροι παρὰ πεινῶντας λύκους,
 εἰς αἱμ' ἀθῶον βάφοντες τὴν αἰσχροκέρδειάν των,
 ἀηλεῶς τὸν ἔσφαξαν, διήρπασαν τοὺς οἴκους,
 καὶ κύριοι κατέστησαν τῶν θησαυρῶν τοῦ πάντων.
 Τότ' ἐγὼ μόλις ἐκφυγὼν τὴν λύσσαν τῶν τυράννων,
 τοῖς ὤμοσσι ἐκδίκησιν καὶ ἀντὶ φόνου φόνον,
 κ' ἐξέσωσα εἰς τὰς σκιάς τῶν ὀρεινῶν πλατάνων
 τὴν ἀνεξαρτησίαν μου καὶ τ' ὄπλον αὐτὸ μόνον.
 Αὐτὸν, (ἐξηκολούθησεν ὁ ἀρχηγὸς ὁ γέρων
 δεικνύων πλησιάσαντας τινὰς τῶν συνεταίρων)
 αὐτὸν δς σ' ἐπλησίασε τὸν εὐρωστον καὶ νέον,
 οἱ Τούρκοι τὸν ἐβίασαν ἀπαρνητῆς νὰ γίνῃ·
 πλὴν βάσανα προέκρινε καὶ θάνατον γενναῖον,
 ὡς πᾶς καλὸς χριστιανὸς ὀφείλει νὰ προκρίνῃ,
 καὶ σχίσας τοῦ τυράννου τοῦ τὴν ἄνομον καρδίαν,
 ἦλθεν ἐδῶ, καὶ πολεμεῖ τοὺς Τούρκους μὲ ἀνδρίαν.
 Ἐκείνου ἔσφαξαν τοὺς τρεῖς υἱούς. Αὐτὸς ὁ γίγας,
 φρουρούμενος εἰς τάρταρον ὑπόγειον ἐβλήθη,
 πλὴν ἑνδεκα φυλάκων τοῦ ἐσπάραξε τὰ στήθη,
 καὶ ἄλλας ἔκτοτε πληγὰς δὲν ἔδωσεν ὀλίγας.
 Τοὺς βλέπεις· ὅλους περίξ σου; δὲν εἶναι οὐδὲ εἰς των
 μὴ ἀπολέσας ἐπὶ γῆς ἐλπίδα πᾶσαν πλέον,
 μὴ συντριβείς ὑπὸ ζυγὸν Ὀθωμανῶν ἀπίστων,
 καὶ μὴ διεψῶν τὸ αἷμά των κ' ἐκδίκησιν μὴ πνέων. » —

Στρεφόμενος δ' ὁ Στέφανος πρὸς τοὺς παρισταμένους,
 « Ἴδου ἡ τύχη, ἔλεγε, τοῦ δυστυχοῦς σας γένους!
 Τὰ σπλάγχνα σας ἔχει τροφήν ὁ ἄγριος δεσπότης·
 τὸ αἷμα τῶν σφαγίων του εἰς τὰς κοιλάδας ῥέει·
 ὑβρίζει τὴν θρησκείαν σας καὶ τοὺς ναοὺς σας καίει,
 • κ' εἰς τὰ βασανιστήρια στενάζ' ἡ ἀνθρωπότης.
 Θερμὸν γευθεὶς τὸ αἷμά σας ὁ τύραννος ἠδύνθη·
 τὰς πόλεις σας μετέβαλεν εἰς τάφους τῶν κατοίκων,
 εἰς σταύλους τὰ σχολεῖά σας ἔπου σοφία ἤνθει,
 καὶ τὰς ἀγίας σας μονὰς εἰς κατοικίας λύκων.
 Οἱ χεῖμαρρόι σας, οἱ ἀγνῶς ἀφήνοντες τὰ ὄρη,
 βροντῶντες ἀγανάκτησιν τὰς ἵππους του ποτίζουν.
 Μαραίνοντ' εἰς τοὺς πόδας του οἱ λόφ' οἱ ἀνθοφόροι,
 κ' οἱ τάφοι τῶν πατέρων σας πατούμενοι γογγύζουν.
 Καὶ σεῖς διὰ νὰ σώσητε ἀπὸ τῆς τυραννίας
 ὅ,τι πολυτιμότατον τῶν ἄλλων πολυτίμων,
 τοὺς θησαυροὺς ὑπάρξεως, τιμῆς κ' ἐλευθερίας,
 ὡς τοὺς κακούργους κρύπτεσθε εἰς σπήλαια ἐρήμων.
 Τῆς ἐκκλησίας ἡ φωνὴ ἀναξιοπαθούσης,
 τὰ δάκρυα τῶν ὀρφανῶν, τὸ αἷμα τῶν ἀθώων,
 διὰ νυκτὸς πρὸς τὸν Θεὸν τὰ ἤκουσα κ' ἐβόων.
 Θεέ! σ' ἐπεκαλέσθησαν καὶ δὲν θὰ ἐπακούσης;
 Δὲν θὰ φανῇ τὴν ἐθνικὴν σημαίαν περιφέρων
 κἀνεὶς τοῦ σήμερον σβεστοῦ κρατῆρος νὰ κινήσῃ
 τὴν ἀπειλοῦσαν ἐκρηξίν, καὶ διὰ τῶν ἀέρων
 ἡμέραν ἀναστάσεως τοῦ ἔθνους νὰ σαλπίσῃ;
 Δὲν θεὰ λάβῃ ἐντολὴν ὁ Μωϋσῆς ὁ νέος
 ἐκ τῆς ἐρήμου τὸν λαὸν τὸν ἐκλεκτὸν νὰ σώσῃ;
 Καὶ διὰ ράβδου τὰ βουνὰ ὡς πλήξῃ Μωϋσέως,
 ἀπὸ τῶν βράχων χεῖμαρρόι κλεπτῶν δὲν θὰ ριφθῶσι;

Τότε φωνήθεν ἄκουσθῃ, φωνή ἐλευθερίας,
 θεν' ἀντηχῆσ' εἰς τὴν ξηράν, εἰς νήσους καὶ θαλάσσας,
 καὶ φλόγες ἐνθουσιασμοῦ, ἤλεκτρισμὸς ἀνδρίας
 εἰς τὰς κοιλάδας θὰ χυθοῦν καὶ εἰς τὰς πόλεις πάσας.
 Τὸν πολὺν Ταύγετον, τὸν ἵπποτρόφον Αἴμον
 παιᾶνες θὰ ἐγείρῳσιν Ἑλλήνων ἐλευθέρων,
 τὰ δὲ Ἀχροκεραῦνια, ὃ Ὀλυμπος ὁ γέρων
 θὰ γίνουιν μέγα θέατρον τῶν ἐθνικῶν πολέμων.»

Αὐτὰ τοῖς ἔλεγε, κινῶν τὸν ζῆλον τῶν παρόντων,
 κ' αἱ φλόγες τῶν βλεμμάτων τῶν καὶ οἱ ἀλαλαγμοὶ τῶν
 ἐξήγουν ὄλον ζέοντα τὸν ἐνθουσιασμόν των,
 καὶ εἰς θριάμβους μέλλοντας ἐπέτα ἡ ψυχὴ των.
 Περὶ αὐτὸν συμβούλια πολλοὶ τῶν συνεκρότουν,
 τὸν λόγον τοῦ ἐνέκρινον, τὸ βλέμμα τοῦ ἠρώτων,
 κατὰ τῶν Τούρκων ἔφλεγον, νὰ κινηθοῦν τίς πρῶτον,
 κ' εἰς δεῖγμ' ἀγαλλιᾶσεως τὰ ἔπλα τῶν ἐκρότουν.
 Παρὰ τοὺς πόδας τοῦ σεμνῶς ἐκάθητο προσέχων
 ὁ μοναχὸς Παρθένιος, ὁ νέος ὁπαδὸς του,
 τὸ βλέμμα εἰς τὸ βλέμμα του προσηλωμένον ἔχων,
 καὶ ὡς ῥοφῶν τοὺς λόγους τοῦ ἀπὸ τοῦ στόματός του.
 Εἰς τοὺς γλυκεῖς τοῦ ὀφθαλμοῦς ὁ ἐνθουσιασμός του
 διέλαμπεν· ἦν δὲ οὐχὶ φλόξ ἥτις καταστρέφει,
 ἀλλ' ἀκτίς ἥτις κεφαλὰς ἀγίων ἐπιστέφει,
 καὶ δάκρ' εἰς τῶν βλεφάρων του τὰ κράσπεδα προὔκάλει.
 Σιγῶν ἐκάθητο, ἀλλὰ καὶ ἡ σιγὴ ἀκόμη,
 καὶ ἡ χρυσὴ του καὶ λυτὴ εἰς τοὺς ζεφύρους κόμη,
 ἡ θέσις του, τὸ σχῆμά του, ὁλόκληρος ἐλάλει.

Τρεῖς ἔμεινεν ὁ Στέφανος ἡμέρας μεταξύ των,
 ἐλευθερίαν ἐθνικὴν μαντεύων καὶ κηρύττων.
 Ὁ λόγος τοῦ ἀσκούμενος εἰς κόμπον εὐγλωττίας,

ἐξῆπτε τὰς μεσημβρινὰς γοργὰς των φαντασίας,
 κ' εἰς τῆς καρδίας των τὸ πῦρ ῥίπεις ἀνέμου ἦτον.

«Εἰς τὰ βουνὰ μας ἄς φανῇ ἡ ὁδηγὸς σημαία,»
 ὁ Ζέβρος ἀπεκρίνετο, «τὸ σύνθημ' ἄς μᾶς δώσῃ,
 καὶ θὰ ἰδῇς πῶς ἡ Ἑλλάς θεν' ἀναζήσ' ἡ γραῖα,
 καὶ τὴν Τουρκίαν πῶς λαμπρὰ πυρκαῖα θὰ ζώσῃ.
 Εἰς τοῦ πολέμου τὴν φωνὴν τὰ ἔρη θὰ σκιρτήσουν,
 οἱ βράχοι της θενὰ σχισθοῦν καὶ ἄνδρας θὰ γεννήσουν,
 καὶ εἰς τὰς πεδιάδας μας, ἂν σήμερον κοιμῶνται,
 ὡς πόντου τότε κύματα τὰ πλήθη θὰ κινῶνται.
 Τοὺς ἄνδρας τότε θὰ ἰδῇς οὐς ἡ Χιμάρα τρέφει,
 καθεὶς εἰς αἷμα τουρκικὸν τὴν μάχαιράν του βάφων,
 νὰ σπεύσῃ μετὰ τῶν υἱῶν τῆς Λάκας, τῶν Ἀγράφων,
 καὶ οἱ Σουλιῶται κεραυνοὶ νὰ σχίσωσι τὰ νέφη.
 Ὁ ἀετὴς ὁ κατοικῶν εἰς φωλεὰν χιόνος,
 ὁ μάχιμος Ὀλύμπιος μετὰ τοῦ Μακεδόνοιο,
 ὁ ἵπποδάτης Θεσσαλὸς, τῶν πεδιάδων λέων,
 ὁ Σπαρτιάτης, ἄξιος τῆς δόξης τῶν ἀρχαίων,
 κρατοῦντες σπάθην καὶ σταυρὸν θὰ κινήθωιν συμφώνως.
 Εἰς τὰς θαλάσσας θὰ ῥιφθοῦν δελφῖνες νησιῶται,
 καὶ πῦρ θὰ χύνη καὶ ἀφροὺς ἡ ἄτρομός των πρῶρα·
 κ' εἰς τὸ Βυζάντιον ὁ Θράξ θεν' ἀνιδρύσῃ τότε
 τὸν σταυρὸν πάλιν ὃν πατεῖ ὁ Μουσουλμάνος τώρα.» —
 —«Καλαὶ εἰδήσεις, ἀρχηγέ, καὶ λάφυρ' ἀφθονία!
 Ἀπόψε καταβαίνομεν τὰ ἐπισθέν μας ὄρη.
 Ἐκεῖ ὅπου ἡ ἔρημος ἐγείρετ' ἐκκλησίαι,
 ἐκεῖ τοὺς σχοίνους τέσσαρες διήρχοντ' ὁδοιπόροι.
 Καθεὶς των λιθοκόλλητον λαμπρὸν σταυρὸν ἐφόρει·
 ἰδέ τους· εἶναι ἱερεῖς. Μικρὰ δὲν εἶναι λεία.» —
 —«Ἀκούσατε, ὅς' εἶσθ' ἐδῶ! Ἀλλοίμονον κἀνείς σας

ἂν χεῖρα θέσῃ ἄδικον εἰς τοὺς ἀνθρώπους τούτους!
 Θενὰ πληρώσῃ ἀκριβὰ τὴν τόλμην ὁ τολμήσας.
 Δὲν θέλω δι' ἐγκλήματος ἡγορασμένους πλούτους.
 Τὰ δάκρυα χριστιανῶν εἰς Τούρκων αἷμ' ἂν πλύνω,
 δίδω πληγὴν ἀντὶ πληγῆς καὶ φόνον ἀντὶ φόνου·
 πλὴν τὴν ἀγνὴν μου μάχαιραν τίς εἶδε νὰ μολύνω
 εἰς τιμωρίαν ἄδικον ἐνὸς ἀθώου μόνου;

Ἡ θεία πίστις τοῦ Χριστοῦ εἶν' ἐδική μου πίστις·
 τὰς ἐντολάς της σέβομαι, τιμῶ τοὺς ἱερεῖς της.
 Καθήσατε, πατέρες μου. Πατέρες, μὴ φοβεῖσθε.
 Δὲν εἴσθε οὐδ' εἰς φωλεὰν αἰμοχαρῶν θηρίων,
 οὐδὲ εἰς καταγώγιον ἀνθρώπων ἀνοσίων.

Πόθεν ὁ δρόμος σας καὶ ποῦ; εἰπέτε, τίνες εἴσθε;» —

— «Σὲ χαιρετῶμεν, τοῦ Χριστοῦ ἀνδρεῖε στρατιῶτα.

Ἡμῖν ἀρκεῖ ὁ λόγος σου νὰ μᾶς καθησυχάσῃ.

Τὴν φωλεάν σου ἤλθομεν ζητοῦντες εἰς τὰ δάση,
 καὶ εἰς ξένους τόπους μᾶς πλανοῦν δεινὰ συμβεβηκότα.

Τὴν γῆν τὴν ὑπερβόρειον ἀφήσαμεν τῶν Ῥώσων,
 τὴν φέρουσαν διάδημα παντοτεινῶν χρυστάλλων.

Ὁ τόπος μας κυμαίνεται εἰς κινδυνώδη σάλον,
 καὶ ἤλθομεν ἀκούσαντες πῶς εἶν' ἐδῶ ὁ σώσων.

Εἰς τοῦ μεγάλου κράτους μας τὰς ἀχανεῖς ἐκτάσεις,

ὥς νὰ κυκλώσῃ δὲν ἀρκεῖ τὸ κύμα τῆς θαλάσσης,

ὥς διατρέχον ἀπαυδεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀέρος,

ἀφ' ἔπου πνέει φλογεράν ἀναπνοὴν τὸ θέρος,

ὥς ἔπου πέπλος συνεχῆς ἐκτείνεται χειμῶνος,

γιγαντιαῖος ἴσταται τῶν Ῥωσσιῶν ὁ θρόνος.

Ὁ μάχιμος Κιρκάσιος, ὁ Λάπων ὄλος τρέμων,

ὁ Σαμογέτης ὁ νομάς ἀλλ' ἔμπειρος πολέμων,

ὁ Κόζακος, ὁ κένταυρος τοῦ Βόλγα καὶ τοῦ Δῶνος,

ὁ Καμσαδᾶλος, κάτοικος τῶν αἰωνίων πάγων,
καὶ τόσαι ἄγνωστοι φυλαὶ ἀγροίκων ὠμοφάγων,
δι' ὅρια τῶν ἔχουσαι τὰ ὅρια τοῦ κόσμου,
τὸ σκῆπτρον ἀνεγνώριζον τοῦ Αὐτοκράτορός μου.
Ὁ τρίτος Πέτρος, ὁ υἱὸς τῆς Ἄννης τὸ ἐκράτει,
πολίτου ἔχων ἀρετὰς καὶ φρένας κυβερνήτου.
Συνεκυβέρνα μετ' αὐτοῦ καὶ ἡ φίλαρχος γυνή του,
Αἰκατερίνη ἡ σκληρὰ καὶ ἀνοσιωτάτη.
Ἀγνώμων ὡς οἱ τύραννοι, ὡς οἱ δειλοὶ πανοῦργος,
ἀνόμως ἐμελέτησε νὰ βασιλεύσῃ μόνη.
Μισθοῦνται δόλι' ὑπουργοὶ καὶ χεῖρες δολοφόνοι,
καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδασιν λαμβάνει ὁ καχοῦργος.
Ὁ Αὐτοκράτωρ σύρεται εἰς φυλακῶν σκοτίαν·
ἀπὸ προδότου γυναικὸς προδότας δορυφόρους
περιφρουρεῖται ὁ φρουρῶν καὶ σώζων τὴν Ῥωσσίαν·
ὁ πρῶτος παραδίδεται εἰς ἄνδρας αἰμοδόρους.
Ὡ ἐγκλημα ὁ, θυμωθεὶς, ἔπως ἡμᾶς παιδεύσῃ,
ὁ Κύριος ἐπέτρεψε! Χεὶρ ἀσεβῆς ὑψώθη
τοῦ ἔθνους τὸν θεόχριστον πατέρα νὰ φονεύσῃ,
τὸν Βασιλέα ὃν καλοῦν οἱ φίλτεροί μας πόθοι.
Πενθῶν τῆς Πετροπόλεως ἐστέναξεν ὁ κώδων,
καὶ εἰς τὰς καρδίας ἤχησεν ὁ ἀναστεναγμὸς του·
πᾶς Ῥώσος δ' εἰς τὸ μάρμαρον ἐλθὼν τοῦ ἀνακτός του,
κρυφίως ἐναπέθεσεν ἐν δάκρυ του καὶ ἐν ῥόδον.
Ἐκτοτε πάντα χαλινὸν ἀπέπτυσεν ἐκείνη·
χλαμύδα Κζάρων ἔφερεν ἀσχημονοῦσα Φρύνη,
καὶ εἰς τὰς χεῖράς της, μαινὰς ἀκόλαστος, ἀγρία,
βδελυρωτέρα ἑαυτῆς κατέστ' ἡ τυραννία.
Εἰς συμποσίων τῆς αἰσχρῶν τὰς ἀσεβεῖς σπατάλας
ἀχνίζουσα ἐφέρετο τοῦ ἔθνους ἡ καρδία·

ὁ θρόνος ἐμολύνετο εἰς ἐραστῶν ἀγκάλας,
καὶ τῆς Ῥωσσίας ἡ ἰκμὰς ἀντιμισθία ἦτον
τῶν ἀναισχύντων κωμαστῶν καὶ φαύλων παρασίτων.

Εἰς μόνος εἰς ἐταίρους τῆς διδόμενος ἀδάμας,
κρουνοὺς αἱμάτων ἤξιζε, θαλάσσας δάκρυά μας,
κ' ἡ τρυφηλὴ ἐπίδειξις μιᾶς τῆς εὐωχίας,
εἰς ἀπωλείας βάραθρον τρεῖς ἔρριπτ' ἐπαρχίας.
Ὅργιλ' οἱ Ῥῶσσοι, δάκνοντες τ' ἀνάξια δεσμά των,
ἡσχύνοντο, ἀλλ' ἔτρεμον, ἐσίγων κ' ἐρυθρίων
ἀν στεναγμὸς τὸ στῆθός των ἐκίνει τὸ ἀνδρεῖον,
ὁ στεναγμὸς ἐπνίγετο εἰς ποταμοὺς αἱμάτων.

Ἄλλ' εἰς τὸ βάθος τῶν δεινῶν καὶ τῆς ἀπελπισίας,
φωνὴ γλυκεῖ ἀντήχησε, φωνὴ παρηγορίας·
«Ὁ Πέτρος ζῇ, διαφυγὼν τὸ ξίφος τῶν φονέων.»
Ὡς ἀστραπὴ τοὺς τόπους μας διέτρεξε τὸ νέον,
κ' ἕκαστος Ῥῶσσος πρὸς Θεὸν θερμὰς εὐχαριστίας
ἀπὸ ψυχῆς ἀπέτεινε γονυπετῶν καὶ κλαίων.

Ἡμεῖς δ' ἀφ' οὗ ἐμάθομεν ὅτ' εἰς τὰ ξένα μέρη
ἀγνώριστον καὶ πλάνητα τὸν πόδα περιφέρει,
ἐπὶ τὸ δάσος στέγην του, στρωμνὴν τὸν βράχον ἔχει,
ὅτ' εἰς τὸ χεῖλος κάθηται τῆς δημοσίου κρήνης
τὸν ἄρτον τρώγων τὸν πικρὸν τῆς ἐλεημοσύνης,
ὅτι πεινῶν, ἡμίγυμνος τὸν κόσμον περιτρέχει,
εἰς χεῖρας ὁδοιπορικὴν λαβόντες βακτηρίαν
καὶ περιτρέχοντες τὴν γῆν τὰ ἴχνη του ζητοῦμεν.
Ἐξ μῆνας εἰς τὴν δυσχερῆ αὐτὴν ὁδοιπορίαν
αὐτὸν ὡς μόνον ὁδηγὸν ἀστέρ' ἀκολουθοῦμεν.
Πολλὰς δὲ χώρας καὶ λαοὺς περάσαντες ματαίως,
καὶ μετ' ἐρεῦνας συνεχεῖς, πλὴν δυστυχῶς ἀφόρους,
εἰς τῆς Ἡπείρου ἦλθομεν τὰ μέρη τελευταίως,

καὶ πολλαχόθεν ἔχοντες ἐνδείξεις διαφόρους,
εἰς τὰς δυσβάτους στενωποὺς ἀνέβημεν τοῦ ὄρους.
Ἐδῶ κατέφυγεν ἐντὸς τῶν ὀρεινῶν σπηλαίων
ὁ ἐνδοξος ἀπόγονος ἐνδόξων βασιλέων.

Σεῖς οἵτινες γνωρίζετε τῶν βράχων τὰς προσβάσεις,
τ' ἄντρα εἰς ἃ βυθίζεται τὸ κύμα τῆς θαλάσσης,
τὰς ἀπροσίτους κορυφάς, τὰς λόχμας τῶν ὀρέων,
εἰπέτε, ποῦ τὸν εἶδατε εἰς νύκτας ἀσελήνους
κρυφίως νὰ περιπατῇ εἰς τοὺς προστατάς σχοίνοους ;
Εἰς ποῖον ὄχθην ἄβατον ἀφρίζοντος χειμάρρου
τὸν εἶδατε κοιμώμενον ἐπὶ σκληροῦ μαρμάρου ;
Εἰπέτε το, νὰ τρέξωμεν μ' ὑπόκλινιν βαθεῖαν,
νὰ βρέξωμεν τοὺς πόδας του μὲ δάκρυα καὶ μῦρα,
καὶ νὰ καταφιλήσωμεν τὴν σεβαστὴν του χεῖρα,
καὶ τὸν εἰς βάτους καὶ κρημνοὺς σχισθέντα του μανδύαν.
Καὶ ἂν δὲν εὐτυχήσωμεν νὰ τὸν ἰδῶμεν πάλιν
ὑπὸ τοὺς θόλους ἄρχοντα τοῦ γηραιοῦ Κρεμλίνου,
κἂν νὰ μεθέξωμεν κ' ἡμεῖς, συζῶντες μετ' ἐκείνου,
ἀπὸ τῆς ἐξορίας του τὴν ἀλμυρὰν φιάλην.»

Ἄν καὶ ἀπὸ τινων λεπτῶν οἱ ξένοι ἐσιώπων,
ἀκόμ' οἱ κλέπται ἤκουον. Τοὺς ὀφθαλμοὺς μεγάλους,
τὸ στόμα χαῖνον, ἔβλεπον τινὲς αὐτῶν τοὺς ἄλλους,
ὅτι τοσαύτ' ἡ ἐκπληξίς ὑπῆρξε τῶν ἀνθρώπων.

Ἄλλ' ὁ ἀνδρεῖος ἀρχηγὸς τὴν κεφαλὴν του σείσας
τοῖς εἶπε· « Διαβάται μου, καλὴν ἐπιτυχίαν !
Ἄλλὰ φοβοῦμαι θ' ἀποβῇ ματαία ἡ ἐλπίς σας.
Κρυπτὴν δὲν ἔχουν δι' ἐμὲ τὰ ὄρη μας γωνίαν,
οὐδὲ ἀφῆκ' ἀπάτητον εἰς τοὺς δρυμῶνας μέρος.
Ἡξεύρω ποῦ ὁ αἰτὸς τοὺς νεοσσούς του κρύπτει,
πόθεν εἰς νύκτας βροχεράς ἡ λύκαινα προκύπτει,

ποῦ ἡ συρίζουσα πνοὴ βοῖζει τοῦ ἀέρος,
 καὶ ποῦ εἰς μαῦρον σπήλαιον ὁ χεῖμαδόρος γεννᾶται·
 ἀλλ' οὐδ' εἰς ὕψος κορυφῆς, οὐδ' εἰς βυθὸν κοιλάδος
 τὰ ἔχνη δὲν ἀπῆντησα τοῦ πλάνητος φυγάδος.
 Ὁ ἡγεμὼν τῶν Ῥωσσιῶν, ὦ φίλοι διαβάται...» —
 — «Ἴδου αὐτός!» — ἀνέκραξεν ὁ Στέφανος ἐντόνως,
 καὶ ῥίψας τὸν μοναχικὸν μανδύαν του, ἀνέστη
 ἐνδεδυμένος εὐπρεπῶς, ἀξίως ἡγεμόνος,
 κ' ἐμπρός των χρυσοστόλιστος καὶ ἐνοπλος παρέστη.
 Ἦν παρασῆμων ἔμπλεως ποικίλων ἡ στολή του·
 ἀδάμαντες ἐχάραττον τὸ ἀρχικόν του γράμμα
 καὶ εἰς τὰς ἐπωμίδας του τὰς χροσσωτὰς συνάμα
 κ' εἰς τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους τοῦ σαπφειροκολλήτου·
 κ' εἰς ζώνην ἀργυρόχροσσον ἐκρέματο τὸ ξίφος.
 Διὰ μιᾶς ἀπέβαλε τὸ ταπεινὸν τοῦ ὕψος·
 ἡ κεφαλὴ ἡ κλίνουσα εἰς ἱερῶν ἐδάφη
 ὑψώθη, καὶ ἐφαίνετο πλασθεῖσα νὰ προστάττη,
 κ' ἡ χεὶρ ποῦ κομβολόγιον καὶ ποῦ σταυρὸν ἐκράτει,
 τοῦ ξίφους ἤδη τὴν λαβὴν ὀργίλως ἐψηλάφει.
 «Ὁ Πέτρος ὁ ἐκθρονηθεὶς, ἰδου αὐτὸς ἐμπρός σας.
 Ἀπὸ λεπίδων φοινικῶν τὴν ὑπαρξίν μου σώσας,
 καὶ πεποιθὼς εἰς τὸν Θεὸν κ' εἰς τὴν καλὴν μου σπάθην,
 τὴν γῆν διέτρεξα, πολλῶν κινδύνων ἐπειράθην,
 καὶ ξένων ἔμαθον ἔθνων τοὺς τρόπους καὶ τὰς γλώσσας.
 Ἀφ' οὗ διὰ πλεκτάνης της, ἣν τρέφ' εἰς τὴν σκοτίαν
 συνμοσία μυστικὴ μὲ εἶχε περιζώσει,
 καὶ μ' εἶδον, ὀργιζόμενοι, πλὴν τρέμοντες οἱ Ῥῶσοι
 εἰς φυλακὴν συρόμενον καὶ εἰς αἰχμαλωσίαν,
 νεκρὸν μ' ἐνόμισαν, πλὴν ζῶ, τοὺς δολοφόνους ψεύσας.
 Προσάκεις δὲν παρήτησα τῆς φυλακῆς τὴν κλίνην

ἦν δάκρυά μου ἔβρεχον, καὶ διανυκτερεύσας,
 προβαίνουσιν δὲν ἔβλεπον τὴν ἀργυρᾶν σελήνην,
 καὶ ἤθελον πτερὰ, πτερὰ ἀδέσμευτα νὰ ἔχω,
 εἰς τὸν αἰθέρα τὸν πλατὺν κατόπιν τῆς νὰ τρέχω,
 κ' ἐφανταζόμην κορυφὰς ἅς αἱ χιόνες ζώνουν,
 καὶ καταβράχτας ὄρεινους ἅς Ἴρις ἐπιστέφει,
 κ' ἔχουνον δάκρυα θερμὰ, καὶ τὰ πτηνὰ ἐφθόνουν,
 κ' ἐφθόνουν τ' ἀτμούφαντα, τ' ἀεροπόρα νέφη!
 Ὁ στρατιώτης! ἔλεγον, ὦ! ἄνθρωπος εὐδαίμων!
 Ὑπὸ τὴν στίλβουσιν σκηνὴν κοιμᾶται τῶν ἀστέρων,
 τὴν γῆν μετρᾷ ὡς νικητῆς, ἀμέριμνος καὶ χαίρων,
 καὶ ἀποθνήσκει τὴν βοὴν ἀκούων τῶν πολέμων.
 Ἐπίφθονος καὶ ὁ ποιμὴν ὅστις εἰς στέγας κλάδων,
 ζηλεύων τὸ κελάδημα τῆς ἀηδόνης, ψάλλει
 τῆς νέας ποιμενίδος του καὶ τῆς αὐγῆς τὰ κάλλη,
 τὰς νηρηΐδας τῶν λιμνῶν, τὰς νάπας τῶν δρυάδων!
 Ἄν ἤξευρον οἱ τύραννοι τί πάσχ' ἡ ἀνθρωπότης
 ἢ εἰς ἀβύσσους φυλακῶν στενάζουσα δεσμότης,
 ψυχῆς ἂν ἦσαν ἱκανοὶ νὰ ἐννοήσουν πόνον,
 θὰ ἐκοιμῶντο ἡσυχοί, καὶ μίαν στιγμὴν μόνον;

Ἄλλ' οἱ ἀκοίμητοι κρουνοὶ τῶν μαύρων μου δακρύων
 ἀνεπαρκῆς ἐντρύφημα εἰς τοὺς ἐχθρούς μου ἦσαν.

Μ' ἐφθόνησαν ὡς καὶ αὐτὸν τὸν σβύνοντά μου βίον·
 τὸ αἷμα τῆς καρδίας μου ἐζήτουν ὅλοι λύσαν.

Ἐν ᾧ ἡ ἔξις ἤρχιζε νὰ χύν' εἰς τὴν πληγὴν μου
 τὸ φάρμακον τῶν δυστυχῶν, τὸ βάλαμιον τοῦ πόνου,
 οὐχὶ ὅτι ἡμβλύνετο ἡ ἄκανθα τοῦ πόνου,
 ἀλλ' ὅτι ἤδη ἔμφυτος κατέστ' εἰς τὴν ψυχὴν μου,
 τοὺς κτύπους τῆς καρδίας μου ἐν ᾧ κατασιγήσας,
 τὴν φύσιν μου μετέβαλλον εἰς ζωοφύτου φύσιν,

καὶ τῆς ἐλευθερίας μου τὴν στάσιν λησμονήσας,
τὴν ἔβλεπον ὡς ἥλιον σβεσθέντα εἰς τὴν δύσιν,
ἐκεῖ, ἥ θύρ' ἀνοίγεται. Μετ' ἄλλων του συντρόφων,
ἄλλοτε κόλαξ χαμερπῆς καὶ δημιούργημά μου,
ζῶν εἰς τὸ φῶς τῆς δόξης μου, φιλῶν τὰ κράσπεδά μου,
εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον ὁ τρίτος τῶν Ὀρλόφων.

Γελῶν χαιρέκακον αὐτὸς προσέρχεται ὑπούλως,
καὶ τὴν ἐλευθερίαν μου ψευδόμενος μ' ἀγγέλλει.
Προετοιμάζων μοι πικρὸν ποτήριον ὁ δοῦλος,
ὅπως φανῇ πικρότερον ἐπέχριε τὸ μέλι.

Ἐλευθερία! ὦ φωνὴ τὴν γῆν παραμυθοῦσα,
ἀδιαφόρως τίς ποτὲ σέ ἤκουσεν, ὦ Μοῦσα;
Ἐσχίρτων ὡς παραφρονῶν. Φιλόξενον φιάλην
εἰς τὸν προδότην ἔτεινα καὶ ἀνοικτὴν ἀγκάλην·
πλὴν φρίκη! παρετήρησα τὸν ἄνομον ἐκεῖνον
κρυφίως φαρμακεύσαντα τὸν διαλλάκτην οἶνον.
Τὴν ὄψιν μὴ ἀλλοιωθεὶς μ' ἐπρόσφερε νὰ πῶ.
Ἀπεποιήθην. Τότ' εὐθὺς αὐτὸς μετ' ἄλλων δύο,
τὸ προσωπεῖον ἀφαιρῶν, ὀρμᾷ, μὲ καταβάλλει,
καὶ διὰ τῶν ὀνύχων του τὸ στῆθός μου ν' ἀνοίξῃ
ζητεῖ, καὶ τὴν καρδίαν μου τὴν πάλλουσαν νὰ πνίξῃ.
Ἐγὼ ἀνθίσταμαι· δεινὴ συμπλέκεται ἡ πάλη·
περὶ θανάτου κίνδυνος ἐπίκειται ἀσθμαίνων·
πολλαπλασί' αὐξάνεται τῶν νεύρων μου ἡ ῥώμη·
ἐγείρομαι, μὲ ῥίπτουσιν, ἐγείρομαι ἀκόμη,
καὶ μόνος εἰς κατὰ τριῶν παλαίῳ ἠνωμένον.
Πολλάκις εἰς τὸ στῆθός μου τὸ γόνυ των πατοῦντες,
νὰ σθύσουν τὴν ἐκλείπουσαν πνοήν μου ἐπροσπάθουν·
ἀλλὰ, πρὶν μὲ φονεύσωσιν, ἠθέλησα νὰ μάθουν
τί εἶναι οἱ βραχίονες τοῦ Πέτρου πολεμοῦντες.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

4

Οἱ τρεῖς ἀπηύδησαν, κ' ἐγὼ ἀκόμη ἐπολέμουν.
 Τότε τὸν λαίμοδέτην μου ἀρπάζοντες ἀνοίγουν,
 εἰς τὸν γυμνόν μου τράχηλον τὸν στρέφουν, καὶ μὲ πνίγουν.
 Παύ' ἡ πνοή μου, σθένυται τὸ φῶς, αἱ χεῖρες τρέμουν·
 μαιίνει αἷμα καὶ ἀφρὸς τὸ ἀνοικτόν μου στόμα·
 τῶν ὀφθαλμῶν μου οἱ βολβοὶ ἀνάπτουν κ' ἐξογκοῦνται·
 ὅλ' οἱ μυῶνές μου σκιρτοῦν, σπασμωδικῶς κινοῦνται·
 ἐκλείπουν αἱ αἰσθήσεις μου καὶ πίπτω νεκρὸν πτώμα.

Τῶν μετ' αὐτὰ συμβάντων μου ἀπώλεσα τὴν μνήμην,
 οὐδὲ γνωρίζω εὐκρινῶς πόσον καιρὸν ἐκείμην·
 τὴν χρῆσιν δ' ὥς ἀνέλαβα τῆς συναισθησέώς μου,
 τὸν θάλαμον ἐφώτιζον ἀκτῖνες τῆς σελήνης·
 καὶ παρετήρησά τινα καθήμενον ἐμπρὸς μου
 καὶ κλαίοντα, καὶ προσευχὰς εὐχόμενον εἰρήνης.
 Ἦτον ὁ ὑπηρέτης μου, ὁ γηραιὸς τροφός μου.
 Ὁ κόσμος δς μ' ἐλάτρευε καὶ δς μ' ἔθεοποιεῖ,
 κρατοῦντα μ' ἐκολάκευε, πεσόντα μ' ἐλησμόνει,
 κ' ἡ χεὶρ ἡ ἀργυρώνητος τοῦ ὑπηρέτου μόνῃ
 εἰς τὴν ἐσχάτην ὥραν μου τὰ βλέφαρά μου κλείει.
 Ἐνώπιον τῆς ἀρετῆς οἱ ἄνθρωπ' εἰσὶν ἴσοι,
 καὶ ταύτης τὸ προνόμιον δὲν ἔχουσ' οἱ μεγάλοι.
 Ἡ κοινωνία τάξεων μανδύαν περιβάλλει,
 ἀλλὰ τυλίσσει σώματα, καρδίας δὲν τυλίσσει.

Ὡς οἱ σφυγμοὶ μου ἤρχισαν ἐκ νέου νὰ κτυπῶσι,
 ἀφῆκα στεναγμὸν βαρύν· ὁ γέρων τὸν ἀκούει,
 βλέπει πῶς ζῶ, ἀναπηδᾷ, εἰς δάκρυα μὲ λούει,
 τὰ χεῖράς μου καταφιλεῖ καὶ θέλει νὰ μὲ σώσῃ.
 Εἰς τὴν πλουσίαν μου στολὴν τὸ φόρεμά του ῥίπτει·
 κοιμᾶται ἡ ἀνύποπτος φρουρά, ἡ νύξ μὲ κρύπτει·
 διέρχομαι, διέφυγα. Οἱ δὲ κακοὶ φονεῖς μου,

μετ' οὐ πολὺ τὴν εἶδῃσιν λαβόντες τῆς φυγῆς μου,
 μ' ἀναζητοῦν, ἀλλ' ἐνταυτῷ θανόντα μὲ κηρύττουν·
 τὸ στέμμα εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς παρανόμου θέτουν,
 ὑπὲρ τῶν φίλων των τιμᾶς καὶ θέσεις διαθέτουν,
 καὶ διὰ νεκρικῶν πομπῶν τοὺς φίλους μου ἐκπλήττουν.
 Ἐκεῖ κ' ἐγὼ ἀναμιγείς ἀγνώστως εἰς τὸ πλῆθος,
 εἰπόμην εἰς τὸν ἄγνωστον νεκρὸν μου παραστάτην.
 Ἐρρίψαν μαύρην ἐπ' αὐτὸν σινδόνην ἀπλουστάτην·
 ἀστέρα ἢ παράσημον δὲν εἶχεν εἰς τὸ στῆθος·
 τέσσαρες δᾶδες, ὁ σταυρὸς καὶ κἀνίστρον λιβάνου
 προεπορεύοντο σεμνῶς τοῦ πενιχροῦ λειψάνου,
 καὶ εἰς τὸν τάφον ἄγλυφος, ἀπλοῦς ἐτέθη λίθος.

Οἱ νήπιοι! μ' ἐξύβριζον καὶ εἰς τὸν τάφον ἔτι!
 Κ' ἐγὼ διψῶν ἐκδίκησιν καὶ φεύγων κατασκόπους,
 εἰς ξένους ἀπεδήμησα, εἰς διαφόρους τόπους,
 καὶ ἄστεγος καὶ ἄγνωστος πλανῶμαι τρία ἔτη.

Τὴν κόρην τοῦ Δουνάβεως διῆλθα, τὴν Δακίαν,
 ἔπου μικρὰ συντρίμματα μεγάλου ναυαγίου,
 οἱ ἡγεμόνες Ἕλληνες ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου
 φυτεύουσι πολιτισμὸν καὶ νόμους καὶ παιδεῖαν.

Ἐκεῖθεν εἰς τὸν Βούλγαρον τὸν μάχιμον μετέβην,
 ὅστις ὑπὸ τὸν τύραννον μισεῖ τὴν τυραννίαν,
 καὶ σώζει ὀρεσίτροπον τὴν ἀνεξαρτησίαν.

Ἐκεῖθεν, ὡς ἀρματωλὸς τὰ ὄρη σας κατέβην.
 Πολλάκις ἀπὸ τῶν μυχῶν φαράγγων ἢ ὀρέων,
 ἔπου ἐκρύβην, ὡς φυγὰς παρωργισμένος λέων,
 μαχόμενος πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τῆς θείας πίστεώς σας,
 τὰ ἔπλα μου ἐξύπνησαν τὴν ὀρεινὴν ἡχὴν σας.
 Πολλάκις εἰς τὰς κορυφὰς ἐφάνην ὀπλοφόρος,
 καὶ μ' ἔβλεπ' ἐξιστάμενος ὁ τρέμων ὁδοιπóρος.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὴν ἔρημον ἡ ἄσπονδος ἐχθρά μου
 φθονήσασα τὸν πλάνητα καὶ ἄχαρὶν μου βίον,
 μ' ἐθήρευσεν εἰς τὰ βουνὰ ὡς ἄγριον θηρίον,
 καὶ δολοφόνους ἐπεμψεν ἐπὶ τὰ βήματά μου.
 Ἐκτοτ' ἐκρύβην εἰς μονῆς ἀπωκισμένης λήθην·
 ἐμπρὸς εἰκόνων ἔκλινα νυχθημερὸν τὸ γόνυ,
 τὴν σπάθην μου κατέθεσα, τὸ ῥάσον ἐνεδύθην,
 κ' ἠνυάζοντο εἰς προσευχάς οἱ ψυχικοὶ μου πόνοι.

Ἄλλὰ δὲν εὗρον ἄσυλον οὐδ' εἰς τὸν θεῖον τόπον.
 Πολλάκις προσευχόμενος ἐν συντριβῇ καρδίας,
 ἔβλεπον αἴφνης ἔντρομος ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας
 δλόγυρά μου ὀφθαλμοὶ ν' ἀνάπτουν κατασκόπων.
 Φοβούμενος μὴ τὴν μονὴν ἀνόμημα μολύνῃ,
 κ' ἐκείθεν ἀνεχώρησα, καὶ εἶμαι μετὰ σ'·
 Ἐν ὧσ' ἂν μὲ δέχησθε, μαζὶ σ' θέλω μένειν,
 τὴν τύχην νὰ συμμερισθῶ τῶν ὀπλῶν σ' μαζὶ σ'. —

Τοιαῦτα εἶπεν. Ὡς κινεῖ ὁ ἄνεμος τὸν πόντον,
 ὁ λόγος τοῦ τὰ πνεύματα κινεῖ τῶν ἀκουόντων.
 Ψιθυρισμὸς ἐγείρεται καὶ βόμβος μετὰ τῶν.
 Τὰς περιστάσεις ἐρωτοῦν καὶ ἐπαναλαμβάνουν,
 αὐτὸ πῶς ἠκολούθησε κ' ἐκεῖνο ποῖον ἦτον,
 καὶ τὰ συμβάντα, λέγοντες, ποικίλουν καὶ τ' αὐξάνουν.
 Οἱ ἐκ Ῥωσσίας μοναχοὶ ἐμπρὸς τοῦ προσπεσόντες,
 «Εὐλογημένος εἶσαι σὺ,» ἀνέκραξαν εἰπόντες,
 εὐλογημέν' αἱ φάραγγες κ' αἱ τρίβοι τῆς ἐρήμου
 ὅσαι σ' ὠδήγουν πλάνητα καὶ σ' ἔκρυπτον φυγάδα.
 Σ' ἀναγνωρίζει, Κύριε, σκιρτῶσα ἡ ψυχὴ μου.
 Γνωρίζω τῶν βλεμμάτων σου τὴν φωτοβόλον δάδα,
 γνωρίζω τοῦ μετώπου σου τὰς ὀγκουμένας φλέβας.
 Ὡς ἡγεμών! δὸς ν' ἀσπασθῶ τὴν χεῖρά σου μὲ σέβας.

Ἐλθέ εἰς τὴν πατρίδα σου ἐλευθερίαν φέρων.
 Τὸ γηραιόν της ἔδαφος ~~θενὰ σκιρτήσῃ~~ χαῖρον·
 θὰ σὲ δεχθοῦν ἀφρίζοντα τὰ κύματα τῆς Νέβας,
 καὶ θεὰ περιζώσωσι τὸν ἱερόν σου θρόνον
 ἑκατομμύρια λογχῶν, καὶ τείχη βραχιόνων.»

Τότε ὁ Ζέβρος προχωρῶν, «Μονάρχα τῆς Ῥωσσίας,»
 τῷ λέγει, «ἄνδρας ἂν ζητῆς καὶ ἀνδρικός καρδιάς,
 ἰδοὺ ἡμεῖς. Διάταττε· ἐπόμεθα· ὁδήγει.

Τὰ ἔπλα μας εἶν' ἔπλα σου καὶ ἀρχηγός μας εἶσαι.
 Μήπως ὀλίγους βλέπων μας τριγύρω σου, φοβεῖσαι
 τὸν ἀριθμόν; Εἶναι ποτὲ οἱ τολμηροὶ ὀλίγοι;
 Εὐθύς καθὼς οἱ βράχοι μας ἀκούσουν τ' ὄνομά σου,
 θεὰ σεισθοῦν, πολεμιστῶν θὰ χύσωσι χειμάρρους,
 τὸ βλέμμα σου πυρκαϊᾶς θ' ἀναβρίψῃ θάβρους,
 καὶ μυριάδες θὰ ῥιφθοῦν ἐπὶ τὰ βήματά σου.»

Εἰς ταῦτα δ' ἀπεκρίνετο ὁ Αὐτοκράτωρ τότε·
 «Ἀκολουθεῖτέ με λοιπὸν, ἄνδρεῖοι στρατιῶται !
 Εἰς τῶν βουνῶν τὰς κορυφὰς τὸ ξίφος μου ἄς σύρω,
 νὰ διαλάμψῃ ὡς πυρὰ εἰς τοὺς λαοὺς τριγύρω,
 καὶ οἱ λαοὶ ἐμπρήσαντες τὰς πατρικὰς των στέγας,
 νὰ τρέχουν ὅπου ὁ ἀγὼν ἐγείρεται ὁ μέγας.
 Μεγάλης δόξης στάδιον νὰ σᾶς ἀνοίξω θέλω.
 Σημαίαν ἐζητήσατε τῶν ἐθνικῶν πολέμων·
 ἰδοὺ, ἐγὼ εἰς τὰς πνοὰς τὴν λύω τῶν ἀνέμων,
 καὶ τῆς ἐλευθερίας σας ἀνατολὴν ἀγγέλλω.
 Σεῖς, οἵτινες μ' ἐδέχθητε ἀγνώριστον, φυγάδα,
 δεχθῆτε πρὸς ἀνταμοιβὴν τῆς σπάθης μου τὸν φόρον.
 Ὡς ἀρχηγός σας πολεμῶν, ἂν σώσω τὴν Ἑλλάδα,
 καὶ θρόνος εἰς Βυζάντιον στηθῇ αὐτοκρατόρων,
 δὴ τότε μετὰ φάλαγγος Ἑλλήνων δορυφόρων

φερούσης δάφνας εὐγενεῖς περικλεῶν ἀγώνων,
 θὰ ἐπιπέσω εἰς τὴν γῆν τῶν Σκυθικῶν μου πάγων,
 καὶ τὴν ἀνόσιον φυλὴν διώξας τῶν ἀρπάγων,
 θεν' ἀναβῶ τὸν ἐνδοξον προγονικόν μου θρόνον.»

Ὡς ἤδη ἂν ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου τούτου,
 σεμνῶς ἐσχηματίζετο καὶ σοβαρῶς ὠμίλει,
 καὶ παριστῶντες οἱ λοιποὶ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ του,
 μὲ σέβας εἰς τὴν χειρὰ του προσέφερον τὰ χεῖλη.
 Οἱ μοναχοὶ δ' εἰς συντριβὴν κ' ὑπόκλινιν μεγίστην
 ἡγιάζον τὰ ὅπλα του, ἠυλόγουν τὸν σκοπόν του·
 οἱ δὲ λοιποὶ ἄρματωλοὶ, πεσόντες πρὸ ποδῶν του,
 μεθ' ἔρκων ἀφοσίωσιν ὑπέσχοντο καὶ πίστιν.
 Ἐκεῖθεν δ' εἰς διάφορα ἀποδημοῦντες μέρη,
 πρὸς συγγενεῖς καὶ φίλους του ἀπήρχετο καθείς των
 τὸ μέγα εὐαγγέλιον εἰς τοὺς λαοὺς νὰ φέρῃ,
 σταυροφορίαν γενικὴν κηρύττων κατ' ἀπίστων.

Ὁ δὲ Παρθένιος; — Καθὼς τὸ κύμα τῆς θαλάσσης
 ἔταν ἡρέμα μειδιᾷ εἰς πλήρη νηνεμίαν,
 τῶν οὐρανῶν ἀντανακλᾷ τὰς κυανᾶς ἐκτάσεις,
 τὰ ὁδοιπόρα νέφη των, τὴν στίλβουσιν αἰθρίαν,
 οὕτω τὸ ὄμμα καὶ αὐτοῦ εἰς ἡμέρον μαγεῖαν
 τὸν Πέτρον βλέπον, ἐξηγεῖ τοῦ λόγου του τὰς φάσεις.
 Ὅταν λαλῇ περὶ νικῶν, περὶ μελλούσης δόξης,
 ἀκτὺς χαρᾶς εἰς τὴν μορφήν τοῦ μεираκίου θάλλει·
 ἀλλ' ὅταν πάλιν ἱστορῇ φυγᾶς, καταδιώξεις,
 καλύπτει νέφος σκυθρωπὸν τὰ παιδικά του κάλλη.
 Τὸ καθαρόν του μέτωπον, καθέδρα τῶν χαρίτων,
 ἄλλοτε φαίνεται' ἐπαινοῦν καὶ ἄλλοτ' ἐπιπλήττον,
 καὶ φῶς ἀλλάσσει καὶ σκιᾶς, καὶ χρῶμα μεταβάλλει.
 Τὸ σέβας δ' αἰσθάνεται δὲν εἶναι ὡς τῶν ἄλλων·

δὲν εἶναι οὐδ' ὑποταγὴ εἰς νεῦμα βασιλέως,
 οὐδ' ἡ τιμὴ ἣν οἱ πολλοὶ προσφέρουν κατὰ χρέος
 ὡς λίβανον εἰς τοὺς βωμοὺς ἀρχόντων καὶ μεγάλων,
 οὐδὲ ψυχρὰ ὑπόκλισις· λατρεία εἶναι μᾶλλον,
 ὅποιαν ἔμως ὁ Θεὸς ἀπολαμβάνει μόνος,
 μετέχουσάν ὑποταγῆς καὶ ἔρωτος συγχρόνως.
 Τὸ αἰσθημά του, ὡς ἀκτὶς ἑαρινοῦ ἡλίου,
 ὡς ὄναρ ἐφιπτάμενον εἰς μέτωπον παιδίου,
 εἰς τὴν γλυκεῖάν του μορφὴν ἐγέλα γλυκυτέρως,
 καὶ τὴν ἐκόσμει, ὡς κοσμεῖ τὴν καλλονὴν ὁ ἔρως.
 Ὡς ὅλ' οἱ ἄλλοι, ἔκλινεν ἔμπρὸς τοῦ ἡγεμόνος·
 ἀλλ' ἀντὶ γόνυ ταπεινὸν νὰ κάμψῃ πρὸ ποδῶν του,
 ἐρίψθ' εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ εἰς τὸν τράχηλόν του,
 καὶ ἐτιμήθῃ μ' εὐμενὲς μειδίαμά του μόνος·
 καὶ ὡς ζεφύριος πνοὴ ἀπὸ τοῦ στόματός του
 περιπαθοῦς ψιθυρισμοῦ γλυκὺς ἐξῆλθε τόνος·
 «Ὁ Πέτρος διетήρησε τὸ αἰσθημα τοῦ Σώστου;»

— — — — —

Ἦξεis ἀφήξεis οὐ τεθνήξῃ ἐν πολέμῳ.

ΧΡΗΣΙΜΟΣ.

Καθὼς σπινθήρ ἀναπηδῶν ὑπὸ χαλύβων κροῦσιν,
εἰς ὕλην πίπτει καύσιμον καὶ τὴν ἀνάπτει πέριξ,
καὶ ὡς ῥιπίσῃ τὴν πυρὰν ἡ ζεφυρία πτέρυξ,
γεννᾷ σπινθήρας ὁ σπινθήρ, αἱ φλόγες κυματοῦσιν,
ἀπλήστως ἐκτεινόμενον τὸ ἄγριον στοιχεῖον
ἀγρούς καὶ πόλεις καὶ δρυμοὺς ἐπαπειλεῖ νὰ φάγῃ,
ὁ δὲ ὀρίζων φαίνεται μακρόθεν, περικλείων
ἀπέραντον πυρκαϊάν, φλεγόμενα πελάγη,
ἡ περὶ Πέτρου εἰδησις ὁμοίως διεδόθη·
εἰς τῶν κλεπτῶν ἀντήχησε τὴν κατοικίαν μόλις,
κ' ἐκτείνουσα κατὰ μικρὸν τοὺς κύκλους τῆς, ἡπλώθη
εἰς φωλεὰς ἀρματωλῶν, κ' εἰς τῆς Τουρκίας ὅλης
τὰς πεδιάδας, τὰ βουνά, τὰς χώρας καὶ τὰς πόλεις,
καὶ ζῶηροὶ ἐξήφθησαν εἰς τὰς καρδίας πόθοι.

Κατ' εἰσηγήσεις μυστικὰς κρυφίων ἀποστόλων
ἐδέχετο τὴν φλογερὰν τροφήν τὸ πυροβόλον,
καὶ πανταχόθεν στενωποὺς περῶντες ὅπλοφόροι,
ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς νυκτὸς ἀνέβαινον τὰ ὄρη.
Τὸν νέον, ὀπλιζόμενον ὑπὲρ ἐλευθερίας,
οἱ γέροντες ἀπόμαχοι προπέμπουν μ' εὐλογίας,
καὶ ἀτενίζει μ' ἔρωτα ἡ μειδιῶσα κόρη.
Σεμνὴ καὶ ὅλη θάλλουσα ὡς ἡ ἀρχαία Ἥβη,
τὸν οἶνον εἰς τοῦ χωρισμοῦ προχέει τὴν φιάλην,
καὶ εἰς τοῦ νέου τρέμουσα τὴν ἀνδρικήν ἀγκάλην,

τοὺς μέλλοντας κινδύνους τοῦ δι' ἀσπασμοῦ ἀμείδει·
καὶ ὁ πατήρ ἀποδημῶν εἰς τὴν ἀγίαν πάλιν,
σφικτὸν κρατεῖ τὸ βρέφος τοῦ εἰς χαίρουσαν καρδίαν,
διότι δὲν τῷ ἄφησε δεσμῶν κληρονομίαν.

Παντοῦ βρασμὸς καὶ κίνησις καὶ ὀπλισμὸς τῶν νέων·
εὐθύμως ἐορτάσιμος ἡ ὄψις εἶναι ὄλων,
καὶ εἰς τὸν ὦμόν του καθεὶς κρεμῶν τὸ πυροβόλον,
θριάμβους ὀνειρεύεται, ἢ θάνατον γενναῖον.

Εὐδαίμων ὅστις τὴν λαμπρὰν συνέλαβεν ἐλπίδα
νὰ σώσῃ ὀπλιζόμενος τὴν δούλην τοῦ πατρίδα,
καὶ ἀνδρουμένην αἰσθανθεὶς τῶν νεύρων τοῦ τὴν ῥώμην,
τὴν λεοντῇν τοῦ ἥπλωσεν εἰς ὄψιν τῶν τυράννων,
πολέμους ἐμελέτησε καὶ ἄσματα παιάνων,
καὶ δόξαν ἐλευθερωτοῦ καὶ δαφνηφόρον κόμην.

Εὐρὺς ἐμπρός του ἰδεῶν ἐκτείνεται ὀρίζων,
πρὸς ἄνδρας διαλέγεται ἡρωϊκῶν αἰώνων,
καὶ οὐδὲ ζῇ εἰς τὸ παρὸν καὶ μετὰ τῶν συγχρόνων,
ἀλλ' εἰς τὸ μέγα παρελθὸν κ' εἰς μέλλον ἔτι μεῖζον.

Ὅσάκις εἰς ἀνάπausιν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ κλείει,
δὲν βλέπει θεῖον δράμα; δὲν βλέπει τὴν θρησκειὰν
φέρουσαν στέμμ' ἀκάνθινον καὶ μῦρον, νὰ τὸν χρίῃ
ὡς ἐκλεκτὸν τοῦ Σαβαώθ; καὶ τὴν ἐλευθερίαν
διὰ πτερύγων πανσθενῶν νὰ διαιρῇ τὰ νέφη,
ἀστέρων εἰς τὰ ἔχνη της νὰ χύνη γαλαξίαν,
καὶ διὰ τῶν ἀκτίνων της τὴν κόμην τοῦ νὰ στέφῃ;

ὦ σὺ, ἀκτίς πρωτογενῆς φωτίσασα τὸ χάος,
ἐλευθερία! ὁ Θεὸς ἐπάνω τῶν ἡλίων
λαμπρὸν φωστῆρα σ' ἔθηκε τοῦ θρόνου τοῦ πλησίον,
εἰς τῶν λαῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ στίλβῃς ἀεννάως.
Ἐλευθερία! ὁ Θεὸς τὸν κόσμον σχεδιάζων,

τὸν μέγαν διαβήτην σου εἰς τὸ κενὸν ἐκράτει·
 κ' εἰς τὰς καρδίας τῶν θνητῶν τὴν ἀρετὴν ἐνστάζων,
 τὸ σὸν συγχρόνως ὄνομα εἰς ταύτας ἐγχαράττει.
 Εἶσαι τὸ μάννα τῶν ἐθνῶν ἐξ ὕψους καταβαῖνον,
 εἶσαι τῆς ἀνθρωπότητος ὁ πολιοῦχος δαίμων·
 τὸ στάδιόν σου μεταξὺ διέρχεται πολέμων,
 καὶ δρέπεις δάφνας εὐθαλεῖς εὐφημιῶν κ' ἐπαίνων.
 Πολύτιμον δικαίωμα καὶ χρέος τῶν ἀνθρώπων,
 εἰς πᾶσαν χρόνου ἐποχὴν, εἰς πάντα τῆς γῆς τόπον
 ἢ προφανεῖς ἢ μυστικοὶ καπνίζουσ' οἱ βωμοί σου,
 καὶ βλασφημοῦν πρὸς τοῦ Θεοῦ τοὺς νόμους οἱ ἐχθροί σου.

Σ' ἐπικαλεῖται, ὦ Θεά, ὁ ψάλτης ὅστις γράφει.

Εἰς τῆς φιλοσοφίας σου τὸ στήθος ἀνετράφη·
 τὸ γάλα σου ἐθήλασεν εἰς τὰ διδάγματά της,
 κ' εἰς τὴν λαμπράν σου φάλαγγα ἐχρίσθη πρωτοστάτης.
 Πολλάκις παρεκάθησας εἰς τὸ προσκέφαλόν του
 κ' ἐκίνει παιανίζουσα τὴν βρεφικὴν του κοίτην·
 ὁ ὀφθαλμός σου ἀστραπὴν, τὸ ξίφος σου κομήτην,
 καὶ ἡ φωνή σου τὸν βρυγμὸν ὠμοιάζει τοῦ πόντου·
 ὑπὸ τοὺς πόδας σου ἡ γῆ ἠγάλλετο κ' ἐσκίρτα,
 καὶ ὑπὸ θρόνους δυναστῶν ἠφραίστιον ἐβρόντα·
 τὰ ἔθνη ἔπλα ἔκρυπτον εἰς δάφνας καὶ εἰς μύρτα,
 καὶ ἡ γλυκεῖα ὄψις σου ἐφαίδρυνε τὰ ὄντα.

Μετέωρον ἀντανακλῶν πολλῶν ἡλίων φῶτα
 τῆς περικεφαλαίας σου διέλαμπεν ὁ λόφος·
 ἀλλὰ πρὸς ἔθνος δουλωθὲν ὡς ἔστρεφες τὰ νῶτα,
 πυκνὸς τῆς βαρβαρότητος ἐπήρχετο ὁ ζόφος.
 Σὺ πρώτη εἰς τοῦ ποιητοῦ ἐκίνησας τὰ στήθη
 χορδὴν ποιήσεως· εἰς σὲ προσφέρει ὅσα ἄνθη
 ἐκ τῆς καρδίας του γεννᾷ, πρὶν τὰ μαράν' ἢ λήθη·

εἰς σέ δ,τι ἐφρόνησεν, εἰς σέ δ,τι ἡσθάνθη.
 Σὲ πράττων ἔχει τέρμα του, σὲ λέγων καὶ σὲ γράφων.
 Δι' ἐπιβούλου ἀσπασμοῦ δὲν θέλει σὲ πωλήσει.
 Ἐν ὧσφ πνέει, ὑπὲρ σοῦ πιστῶς θά·πολεμήσῃ,
 κ' εἰς τὴν σκιὰν τῆς δάφνης σου θενὰ ζητήσῃ τάφον.

Εἰς τῶν βουνῶν τὰς κορυφὰς οἱ ἄνεμοι ἐσίγων,
 κ' ἡ αὔρα μόλις ἔπνεε· καὶ εἰς τὰς ῥάχεις κάτω,
 ὡς ἀετὸς πελώριος τὰς πτέρυγας ἀνοίγων,
 αἷμα διψῶν τὸ στράτευμα τοῦ Πέτρου ἐκοιμάτο·
 νυκτοδατοῦντες δ' ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζώντος ἡφαιστίου,
 καὶ ἡ σελήνη κ' οἱ χρυσοὶ ἀστέρες ἐμειδίων.
 Ὅμοίως κόρη ἄπειρος τῶν συμφορῶν τοῦ βίου
 καὶ τῶν ἀγρίων του παθῶν, προσμειδιᾷ τὸν βίον.

Πυραὶ φωτίζουσι συχναὶ τὰς κορυφὰς τῶν λόφων·
 πλὴν μόν' οἱ πλησιέστεροι σωροὶ τῶν κοιμημένων
 καὶ τινες ὄγχοι τῶν πετρῶν τῶν ἐπικρεμαμένων
 ἀγρίως ἀναφαίνονται ἐπὶ τὸν μαῦρον ζόφον,
 κ' ἦν μέλας πέπλος ἡ κοιλὰς ἔχων στικτοὺς ἀστέρας.
 Τοῦ Ζέβρου οἱ εὐάριθμοι δὲν ἦσαν ὀπλοφόροι·
 ἑλληνικὸν στρατόπεδον ἠπλοῦτο εἰς τὰ ὄρη.
 Τὸ κέντρον του εἰς χεῖμαρρον, τὸ δεξιόν του κέρας
 εἰς βράχους ἐστηρίζετο· τὸ δ' ἄλλο του, προὔχῳρει
 ἐπάνω πρὸς τὰς κορυφὰς τὰς ἀποτομωτέρας.

Ἄλλὰ πυρῶν πολυπληθῶν ἀκτινοβόλος ζώνη
 κυκλοτερῶς ἐκτείνεται καὶ εἰς τὰ ὕψη περίξ.
 Δὲν εἶναι οὐδὲ φαίνεται τοῦ στρατοπέδου πτέρυξ,
 ἀλλ' ὡς ἀστράπτων ποταμὸς αὐτὸ περικυκλόνει.

Τί εἶν' αἱ εἰς τὰ φῶτά των φαινόμεναι σημαῖαι
 ἄς ἐκτυλίσσουσι πνοαὶ τῆς αὔρας στιγμιαῖαι;
 Ὅποιον φέρουν ἔμβλημα; σταυροῦ σημεῖον εἶναι;
 Οὐχί, ἀλλ' εἶν' αἱ ἐχθρिकाὶ, αἱ τουρκικαὶ σελήναι.
 Ὡς δάσος πολυάριθμοι μαυρίζουσ' εἰς τοὺς βράχους,
 καὶ ὑπ' αὐτάς Ὀθωμανῶν κοιμῶνται μυριάδες,
 ὑπόσαι τὸ φθινόπωρον τῶν φύλλων αἱ στιβάδες.
 Ὀθωμανοὺς καὶ Ἑλληνας ἰδέ τους ἀταράχους
 ἀλλήλους ἀτενίζοντας ὡς δύο μονομάχους,
 ἐξ ὧν πρὶν ἢ κατὰ τοῦ μὲν ὁ ἄλλος ἐπιπέσῃ,
 μετρά ἡσύχως ὁ ἐχθρὸς τὸν ἡσυχὸν ἐχθρόν του·
 ἢ ὡς τὸν ἄνεμον, δς πρὶν θυέλλας ἐξεμέσῃ,
 ἰσοῤῥόπος κρεμάμενος κοιμᾷτ' ἐπὶ τοῦ πόντου.

Παρά τὸ χαῖνον βάραθρον σκηνοῦσα τῶν κινδύνων,
 καὶ πάντοθεν περίζωστος εἰς λόχους πολεμίους,
 καθὼς πτηνὸν εἰς ὄφεως ἀσπαῖρον δακτυλίου,
 κοιμᾶται, ἀλλ' εἶν' ἄφοδος, ἡ φάλαγξ τῶν Ἑλλήνων.
 Ἡ Ἡπειρος πολεμιστῶν ἐξέμεσε χειμάρρους,
 ἡ Σκόδρα συνεισέφερε τοὺς ὄρεινούς της λύκους,
 καὶ οἱ Ἀλβανοὶ ἀφήσαντες τοὺς ὀχυροὺς των οἴκους,
 ὡς βλέπομεν εἰς πτώματα ἐπιπετῶντας λάρους,
 εἰς τὴν Χιμάραν φάλαγγας ἐξέχυσαν βαρβάρους.
 Ἐπιθυμίας τρέφουσι τ' ἀνήμερὰ των στίφη
 ὄχι τροπαίων καὶ δαφνῶν, ἀλλὰ σφαγῶν, λαφύρων
 καὶ παρ' αὐτοὺς οἱ Ἕλληνες, ὀλίγοι κατ' ἀπείρων,
 κοιμῶνται στηριζόμενοι εἰς τὰ γυμνά των ξίφη.

Κοιμῶνται! Τρις εὐλογητὸς ὁ ὕπνος σας, ἀνδρεῖοι!
 Ἐπάνω σας τὸ δρέπανον πλανᾶται τοῦ θανάτου·
 ἡπλώθ' εἰς τοῦ ἡλίου σας τὸν δίσκον ἡ σκιά του,
 καὶ ὁμως ὕπνου βάλσαμον τὰ βλέφαρά σας κλείει.

Δὲν σὰς τρομάζῃ ὄψις τοῦ ἦτις τὴν γῆν μαραίνει·
 ἡ ἀνδρική καρδία σὰς φαιδρὰ τὸν περιμένει,
 διότι διὰ χρίσματος μαρτυρικοῦ σὰς χρεῖ,
 διότι τὰ ἐπίγεια δεσμά σὰς καταστρέφει,
 διότι τοὺς κροτάφους σὰς δι' ἀμαράντου στέφει.
 Ἐξ ὕψους κλίνων ἐπὶ σὰς τὴν κάλπην τῶν ὀνείρων,
 τοῦ παραδείσου, ὁ Θεὸς σὰς στέλλει ὀπτασίαν,
 καὶ τῶν ἡρώων τὰς σκιάς τριγύρω σὰς ἐγείρων,
 τῆς δόξης εἰς τὰ χεῖλη σὰς προσφέρει ἀμβροσίαν.
 Κοιμᾶσθε εἰς τῆς φίλης σὰς πατρίδος τὴν ἀγκάλην.
 Κοιμήθητε ἀτάραχοι! Ἀλλὰ θὰ ἐγερθῆτε,
 θεὸν ἀλειφθῆτε δι' αὐτὴν εἰς πεισματοῶδη πάλην,
 ἐν ὧσιν ζῶντες μάχεσθε θὰ δείξητε πῶς ζῆτε,
 καὶ εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ Θεοῦ θὰ κοιμηθῆτε πάλιν.

Ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς ὁ Πέτρος δὲν κοιμᾶται.
 Εἰς θέσιν ἣν πυκνότεραι σκιάζουσιν ἐλάται,
 δένδρον ξηρὸν κατάκειται καταπεσὸν εἰς σχοίνους.
 Εἰς τὸν κορμὸν τοῦ κάθηται ἀνήσυχος καὶ σύννους,
 καὶ εἰς τὸν κοιμώμενον ἐχθρὸν τὸ βλέμμα τοῦ πλανᾶται.
 Ἴσως ὁ ἔμφρων ἀρχηγὸς περισκοπεῖ τὰς ῥάχεις,
 ἴσως σταθμίζει κατὰ νοῦν τὸ στάδιον τῆς μάχης,
 ἴσως ἀγρύπνως μελετᾷ τὰς θέσεις, τὰς προβάσεις,
 ὅπου θὰ δρέψῃ ἡ μάχαιρα τοὺς ζωντανοὺς ἀστάχεις.
 Ἡ ἴσως χρυσοῦφαντος ὁ πέπλος τῆς θαλάσσης,
 ἀναπτυσσόμενος μακρὰν παρὰ τὰς ὑπωρείας,
 εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ μαγικὰς διήγειρεν ἐκστάσεις,
 καὶ δόξης προαισθήματα καὶ ἐλπίδ' ἀθανασίας;
 Τί ἄλλο τὸν ὀρίζοντα τῶν καρδιῶν πλατύνει,
 εἰς ἐπιγνώσεις ὑψηλὰς ἐγείρει τὴν ιδέαν,
 καὶ εἰς ἀρμονίαν τὰς ψυχὰς ἀθάνατον ἐντείνει,

παρά θαλάσσης ἄχανοὺς ἐκτεταμένην θέαν;
 Εὐστόχως ἀπεφάσιζες, πανοῦργε τυραννία,
 ν' ἀποστραφῇ τοῦ Πειραιῶς ἡ Πνὺξ τῶν Ἀθηναίων.
 "Οστις ἐμπρὸς του θεωρεῖ τ' ἀδέσμευτα πεδία,
 δυσκόλως εἰς τὰς χεῖράς του δεσμὰ φυλάττει πλέον.
 Ἐν ἔσω βλέπουν τὸ στιλπνὸν Αἰγαῖον αἱ Ἀθῆναι,
 ἐλευθερίας ἔρασται οἱ Ἕλληνες θά ᾔηται.

Ἄλλὰ τοῦ Πέτρου ταραχὴν τὸ πρόσωπον ἐμφαίνει.
 Καθὼς τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς συγκινηθὲν θολοῦται,
 ἐπὶ τὴν ὄψιν του νεκρὰ ὠχρότης ἐξαπλοῦται.
 Τριγύρω βλέπει, φαίνεται τινὰ πῶς περιμένει,
 καὶ πάλιν εἰς συλλογισμοὺς βεβυλισμένος μένει.
 Τὴν χλόην αἴφνης πέριξ του ἀκούει πατουμένην
 παρατηρεῖ, ὀπίσω του προβαίνει νεανίας,
 ἔχων στολὴν ὑπασπιστοῦ λαμπρῶς κεκοσμημένην,
 ζώνην φορῶν χρυσόχροσσον καὶ ἀργυρᾶς ταινίας.
 Εἰς τὴν μορφήν του ἔβλεπες τὴν σύμμετρον καὶ νέαν
 πῶς ᾔηθει μόλις τῆς ζωῆς τὸ ἔαρ ἀνατέλλον.
 Δὲν εἶχε σῶμα γίγαντος ἢ ὄψιν ῥωμαλέαν,
 ἀλλ' ὅλος χάρις, ἔθαλλεν ὡς εἰς ἐκ τῶν ἀγγέλων,
 ἀλλ' ὁ νεώτατος, κρατῶν τὴν φλογερὰν ῥομφαίαν,
 ὡς Ἔρωσ μὲ τοῦ Ἀρεῶς τὴν περικεφαλαίαν.
 «Λοιπόν;» ὁ Πέτρος ἐρωτᾷ, χωρὶς νὰ διαστείλῃ
 τὴν πολυμέρμνον ὀφρύν. — «Λοιπὸν ἐλπίς καὶ μῦθια,»
 ὁ νέος ἀποκρίνεται. «Τὰ ὄρη, τὰ πεδία,
 τῆς φάραγγος τὸ βάραθρον, τοῦ ποταμοῦ τὰ χεῖλη
 διέτρεξα, ἠρεύνησα παντοῦ ἀπελπισία.» —
 — «Καὶ ὅλα ταῦτα τὰ βουνὰ τὰ συνωφρωμένα
 δὲν ἔχουσι διεκφυγὴν λοιπὸν οὐδὲ δι' ἓνα;...
 Ἡ... διὰ δύο μ' ἐννοεῖς.» — «Τὰς δύο διεξόδους

κατέχουν ζῶντα φρούρια τῶν ἐχθρικῶν ταγμάτων.
 Ἐκεῖ, πηδᾷ ὁ χειμάρρος ἐπὶ πλευρᾷς κρημνώδους,
 εἰς βάραθρα βοῖζοντα τὸν δρόμον του χαράττων.
 Ἐκεῖ, ἀνέχουσ' ἄλυτον τὸν πέπλον τῆς χιόνος,
 εἰς λευκὸν δῶμα νεφελῶν καὶ εἰς γρανίτου βάθρον
 ὀρθὴ τοῦ ὄρους ἵσταται ἡ κορυφή, ἣν μόνος
 ἐγγίζει ὁ χρυσαετὸς, ὁ ἀναξ τῶν βαράθρων·
 καὶ ἔπου διακόπτεται τὸ ἀναντες τοῦ ὄρους
 καὶ διὰ μόνας δίοδον ἀφίνει τὰς δορκάδας,
 κ' ἐκεῖ παντοῦ ἀπήντησα φρουροῦντας ὀπλοφόρους,
 ζωγραφούντας καὶ φονεύοντας τοὺς ὀρεινοὺς φυγάδας.»

Οὕτω λαλεῖ μετὰ φωνῆς ὡς ἀργυρᾷς κιθάρας.
 Μεθ' ἡσυχίας ἔλεγε, καὶ λέγων ἐμειδία.
 Τοῦ Πέτρου ὅμως τὴν ψυχὴν ταραττεῖ τρικυμία,
 καὶ μυστικὰς τὰ χεῖλη του προφέρουσι κατάρας.
 Τὰ καίοντά του βλέμματα σπινθῆρας ῥίπτουν λύσσης,
 ὡς τίγριδος εἰς σιδηρᾶν παγίδα συλληφθείσης·
 ἀγρίως τοῦ προσώπου του λαλοῦσ' οἱ χαρακτῆρες,
 καὶ κλείονται σπασμωδικῶς αἱ τρέμουσαί του χεῖρες.
 «Ἐδὼ λοιπὸν θὰ ζωγρηθῶ!» ἐν ἀπογνώσει κράζει.
 «Αὐταὶ εἶν' αἱ ἐλπίδες μου; τὸ τέρμα των ἰδοῦ το;
 Ὁ στενωπὸς τοῦ βίου μου ἐδῶ ἐπερατοῦτο;
 Κἀνεῖς ὁ σῶζων! Θάνατος! κ' ἡ ὥρα πλησιάζει!
 Ποῦ ἔτρεχον, καὶ διατί καὶ τί ἀπολαμβάνω;
 Ἄντ' λαμπρῶν ἀνταμοιβῶν, γυμνὸς ἐπὶ τῆς χλόης
 ἀκόμη εἰς τοῦ βίου μου τὸ ἄνθος ν' ἀποθάνω!
 Ἡ μῦθος εἶσαι, πρόνοια, ἢ ἄλλως ἐπρονόεις.»

Τὸ πρόσωπόν του εἰς αὐτὰς τὰς λέξεις διεστράφη.
 Τοῦ πυροβόλου τὴν λαβὴν ἡ χεὶρ του ἐψηλάφει,
 καὶ εἰς τὸ ὄμμα του στιλπνὸς ἀδάμας ἀναβρῖει.

Δὲν εἶναι δάκρυ βέβαια, ἀλλ' εἶναι ἡ σελήνη
 ἥτις φωτός της δέματα τὴν ὥραν αὐτὴν χύνει,
 καὶ δι' ὑγρῶν ἀκτίνων της τὰ βλέβάρ' αὐτῆς χρίει.
 — «Ἡ στάσις τῆς καρδίας σου αὐτὴ δὲν μ' ἐξηγεῖται.
 Ὁ Σώστης—(ὦ! τὸ ὄνομα ἀγαπητὸν μοι εἶναι.
 Δι' ὅλους Πέτρος, δι' ἐμὲ ὁ Σώστης πάντα μεῖνει).
 Ὁ Σώστης ἐδειλίασε! τὸν θάνατον φοβεῖται!» —
 — «Φοβοῦμ' ἐγώ; τὸν θάνατον φοβοῦμαι; τίς τὸ λέγει;»
 Ὁ Πέτρος κράζει, καὶ θυμὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς του φλέγει,
 καὶ τὴν φωνὴν του ἄτρομον νὰ καταστήσῃ θέλει,
 καὶ εἰς ἥθος ὑπερήφανον τὰ χεῖλη διαστέλλει.
 «Τίς μ' εἶδε δειλιάσαντα εἰς ὄψιν τῶν κινδύνων;
 Ἄς ἔλθῃ, ἅς μοι τὸ εἰπῇ, νὰ μετρηθῶ μ' ἐκεῖνον.
 Ἄν σήμερον πολύφροντι τὸ μέτωπόν μου κλίνῃ,
 διὰ σέ μόνην δειλιῶ καὶ κήδομαι, ὦ κόρη!
 Καὶ ἂν ζητῶ διεκφυγὴν εἰς δάση καὶ εἰς ὄρη,
 δὲν τὴν ζητῶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἀλλ' ὑπὲρ σοῦ, Εἰρήνη.
 Ὡ ἄνθος, εἰς τοὺς κλάδους μου τὰ φύλλα σου μὴ πλέκῃς.
 Ἐπὶ τὴν ἔρημον φυσᾷ τὸ πνεῦμα τοῦ θανάτου.
 Ἄφες ἐμὲ, τὸ στέλεχος δ' ἐσχισαν πελέκεις,
 ἀνάρπαστος νὰ συντριβῶ ὑπὸ τὸ φύσημά του.
 Ἄφες τὰ ὄρη, τοὺς κρημνοὺς, καὶ εἰς λειμῶνας θάλλε,
 καὶ ἀρωμάτων ἡδονὴν εἰς τοὺς ζεφύρους χύνε.
 Τοιαύτῃ εἶν' ἡ μοῖρά σου. Ἡ ἐδική μου εἶναι
 ἄγριαι πάλαι ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους πάλαι.» —
 — «Ὁ ἄνθρωπος πολεμιστὴς τὸν στρατηγὸν ἀφίνει,
 ἀφίνει ὁ ὑπὸ φόβου τὸν αὐτοκράτορά του,
 πλὴν διὰ φόβον ἀγενῆ βασιλῆος ἢ θανάτου
 ἀφίνει ποτ', ἐνόμισας, τὸν Σώστην ἢ Εἰρήνην;
 Μᾶλλον τὸ φῶς νὰ στερηθῇ εἰπέ τὴν χρυσαλλίδα,

μάλλον εἰπέ τὸν πάσχοντα ν' ἀφήσῃ τὴν ἐλπίδα.
 Εἶμαι ἀδύνατος γυνή, δὲν εἶμαι στρατιώτης,
 οὐδὲ τὸ ξίφος μου κινεῖ ἀλύγιστος βραχίον·
 ἀλλὰ τῶν νεύρων ἡ ἀλκὴ δὲν εἶναι γενναιοῦτης·
 ἔχω ἀνδρείαν τὴν ψυχὴν, ἂν ὅχι σῶμ' ἀνδρεῖον.
 ὦ Σώστη! εἰς τὸ στῆθος μου τὴν κεφαλὴν σου κλῖνε·
 προσέγγισον τὰ χεῖλη σου εἰς τὰ θερμά μου χεῖλη.
 Μετ' οὐ πολὺ ἐπίστυμος ἡμέρα θ' ἀνατείλῃ·
 ἡξεύρω ἡ ἐσχάτη μου ἡμέρα πῶς θὰ ᾔηται.
 Τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν τῆς φίλης λάβε τώρα.
 Μετὰ τὴν ὥραν μας αὐτὴν δὲν εἶναι ἄλλη ὥρα.
 Ἐντὸς ὀλίγου θ' ἀκουσθῇ ἡ σάλπιγξ τῶν πολέμων,
 καὶ θενὰ πέσω μεταξὺ ἀγωνιστῶν.—Εὐδαίμων!
 θὰ φονευθῶ πλησίον σου, μαζὶ σου θ' ἀποθάνω!
 Βλέπεις ὑπόχρυσον γραμμὴν εἰς τὰ βουνα ἐπάνω;
 Ἴδε, λαμπρῶς ἀνοίγεται τῶν οὐρανῶν ἡ πύλη,
 καὶ χύνει πέλαγος φωτὸς καὶ χεῖμαρρόν ἀκτίνων.
 Ὁ ἥλιος ἀκολουθεῖ καὶ σπεύδει ν' ἀνατείλῃ.
 Νὰ γίνῃ μάρτυς ἔρχεται τῆς δόξης τῶν Ἑλλήνων.
 Ἀγνὴν θὰ ῥίψῃ σήμερον καὶ εἰς ἡμᾶς ἀκτῖνα,
 ὡς ἔριψεν εἰς Πλαταιάς καὶ ὡς εἰς Σαλαμῖνα,
 καὶ μάρτυρας θὰ μᾶς ἰδῇ τὸν οὐρανὸν ἀφίνων.
 Κατόπιν τοῦ εἰς τὸν χρυσοῦν Ὀκεανὸν ἐκεῖνον
 σκiai ἡρώων παλαιῶν ἡγέρθησαν καὶ πλέουν.
 Ἐκεῖ τὸν ἐμβατήριον παιᾶνά μας θὰ κρούουν,
 κλαγγὴν ξιφῶν Ἑλληνικῶν μ' ἐκστάσεις θεν' ἀκούουν,
 ἔ' εἰς τοὺς υἱοὺς των ἀρετὴν καὶ θάρρος θὰ ἐμπνέουν.
 Ὡς δὲ συρίξ' ἡ φονικὴ τοῦ πυροβόλου σφαῖρα,
 καὶ εἰς τὰ στήθη μας ὁδὸν ἀθανασίας σκάψῃ,
 τὰς ἀχωρίστους μας ψυχὰς αὐτὴ θενὰ συνάψῃ,
 [ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

κ' εἰς τοῦτον τὸν διάχρυσον καὶ πορφυροῦν αἰθέρα
τὴν πύλην τῆς ἀνατολῆς θὰ διαδοῦν πετῶσαι,
καὶ πρόθυμοι θὰ τὰς δεχθοῦν ὑπὸ σκιάς σαφνῶνων
ἀγγέλων ψάλλοντες αὐλοὶ καὶ εὐφημοῦσαι γλῶσσαι,
κ' εὐδαίμονες θ' ἀναπαυθοῦν εἰς τοῦ Θεοῦ τὸν θρόνον.»

Ἀκόμη ἔνθους κ' ἐμπλεως ἐκστάσεως ὠμίλει.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἑλαμπον πρὸς τ' ἄνω ἐστραμμένοι,
καὶ πρὸς τὴν στίλβουσαν αὐγὴν ἡ χεὶρ τῆς ὑψωμένη,
τὸν ἥλιον ἐδείκνυε πλησίον ν' ἀνατεῖλῃ,
ὅποτε κρότος ἑξαφνος ἀκούεται τυμπάνων.

Τότε τὴν ἐρωμένην του εἰς χεῖράς του λαμβάνων,
ὁ Πέτρος ἐμπαθῶς φιλεῖ τὰ τρυφερά τῆς χεῖλι·
καὶ «Ἦλθε, λέγει, ὁ καιρὸς· τετέλεσται, ὦ φίλη!
Θεν' ἀποθάνωμεν· κἀνεῖς δὲν θέλει διαφύγει.

Πρὸς τοὺς ἀμέτρους μας ἐχθροὺς ταττόμεθα ὀλίγοι.
Θ' αὐξήσω εἰς τὸν κίνδυνον, θὰ μὲ ἰδοῦν φρικώδη.
Ἐδῶ ἂν πᾶσα ἡ σκηνὴ τοῦ δράματός μου λήγῃ,
ἂν ἤλθεν ἡ καταστροφή, τὴν θέλω αἱματώδη.
Δὲν θ' ἀποθάνω μόνος μου ἂν πρέπη ν' ἀποθάνω.
Αὐτὸ τὸ φίλημα—αὐτὸ—καὶ τὰ λοιπὰ ἐπάνω.»

Μακρόθεν ἤδη ἔμοια πρὸς σμαραγοῦντα πόντον
κ' ἐπερχομένην θύελλαν τὰ τύμπανα ἐβρόντων.
Κλαγγαὶ τῶν ἑπλων, θόρυβοι, χρεμετισμοὶ τῶν ἵππων,
τρυγγὸς σαλπίγγων, ἀπειλαὶ, φωναὶ τῶν ἐξυπνῶντων
ἀντήχουν, ἀντεκρούοντο, ἠλάλαζον, ἐκτύπων.
Μέγας βρασμὸς καὶ κίνησις τῶν δύο στρατευμάτων.
Κυμαίνεται, ταραττεται ἡ ἐπιφάνειά των
ὥς θάλασσα ἣν πτέρυγες ἀνακυκοῦν ἀνέμων,
ἡ δάσος ὑπὸ τὴν πνοὴν τῆς καταιγίδος τρέμον.
Ἐν ᾧ τὰ ἔθνη τῶν πτηνῶν διὰ κελαδημάτων

εὐθύμως τὴν ἀνατολὴν ἡσπάζοντο τὴν νέαν,
 ἐν προσευχαῖς ἡσπάζοντο αὐτὴν οἱ στρατιῶται,
 ἔλην διάφλεκτον, χρυσὴν, ἀκτινοδόλον τότε,
 ὡραίαν, πλὴν διὰ πολλοὺς βεβαίως τελευταίαν.
 Ὁ τοῦ προφήτου ὁπαδὸς ἐμπρὸς τῆς κλίνει γόνυ,
 καὶ πρὸς τὴν Μέκκαν στρέφεται ὡς σωτηρίας πόλον.
 Ἐμπρὸς τῆς κ' ὁ χριστιανὸς τὰς χεῖράς του σταυρόνει,
 καὶ μυστικῶς προσεύχεται πρὸς τὸν Θεὸν τῶν ὅλων.
 Ἑτοιμασίαι γίνονται μετὰ σπουδῆς καὶ κρότου·
 ἡ θέσις διορίζεται ἐκάστου στρατιώτου·
 τὴν χαίτην ὁ Τουρκαλθανὸς τοῦ ἵππου του λιαίνει·
 τὸν χρὸς τὸν χαλινὸν κρατεῖ ὁ Τουρκομάνος·
 γυμνῶν τὸ ξίφος ὁ Δελῆς ὁ προπετὴς προβαίνει,
 καὶ ὁ Σπαῆς τὴν χεῖρά του γυμνοῖ ὑπερηράνης.

«Ἐμπρὸς, γενναῖοι ὁπαδοὶ καὶ τέκνα τοῦ προφήτου·
 εἰς αἷμα βάψατε τὴν γῆν καὶ τοὺς βραχίονάς σας·
 τροφήν εἰς τὴν πυρκαϊὰν τὰς πόλεις δότε πάσας·
 ἂν τὸν προφήτην σέβησθε, ἰδοὺ ἡ προσταγὴ του.
 Ὡμόσατ' ἐξολόθρευσιν τοῦ μισητοῦ των γένους·
 ἀλύσεις ἀντὶ τῶν ξιφῶν. Πρὸς δούλους πολεμεῖτε.
 Κατὰ πετρῶν συντρίψατε τὰ βρέφη, καὶ δεχθῆτε
 τοὺς ἄνδρας μ' αἰχμηλωτισμὸν, μὲ ὕβρεις τὰς παρθένους.
 Εἰς τῶν νεκρῶν τὴν γέφυραν ὑπόταν διαβῆτε,
 ἂν στρεβλωμένας κεφαλὰς βαστάζητε ἀνδρείων,
 ἂν αἷμα ἐχορτάσατε παρθένων καὶ νηπίων,
 αἱ μελανόφθαλμοι Οὐρὶ μὲ τοὺς χρυσοὺς πλοκάμους
 εἰς τοὺς ἀδαμαντίνους των θά σᾶς δεχθοῦν θαλάμους.»

Τοιαῦτα ὁ φανητιῶν ἐκέρυττε Δερβίσης,
 καὶ οἱ νομοδιδάσκαλοι κ' οἱ ἄλλοι ἱερεῖς των,
 πράσινον δέμα φέροντες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των·

κ' αἱ τρομεραὶ των διδαχαὶ κραυγὰς ἐξῆπτον λύσσης.

Ἐπίσης, ἡτομαζέτο κ' ἡ φάλαγξ τῶν Ἑλλήνων·
πολλοὶ τὴν ἐορτάσμιον ἐλάμβανον στολὴν των,
ἀλλήλους φαιδροπρόσωποι καὶ χαίροντες ἀπήντων,
καὶ εἰς τὸν θάνατον καθεὶς ἐβάδιζε προπίνων.
Ὁ ἱερεὺς τὰς χειρὰς του πρὸς οὐρανὸν ἐκτείνων,
ἡγίαζε τὰ θύματα, τὰ ὅπλα των ἡλόγει,
μαρτύρων τοῖς ἐδίδασκε γενναίαν καρτερίαν,
τοὺς προσεκάλ' εἰς ἀνοχὴν καὶ εἰς φιλανθρωπίαν,
κ' ἐνέπνεον κατάνυξιν οἱ εὐσεβεῖς του λόγοι.

Ἦδη δ' ὁ Πέτρος εὐπρεπῶς ἐν μέσῳ των παρέστη·
«Γενναῖοι, ἔκραξεν, ἐμπρός! ἡ ὥρα μας ἐπέστη!

Ὡ στρατιῶται τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας,
ἀφῆτε τὰς σημαίας σας εἰς τοῦ βορρᾶ τὸ πνεῦμα.
Εἰς τῆς κοινῆς πατρίδος σας πειθόμενοι τὸ νεῦμα,
γυμνώσατε τὰ ἔξφη σας κατὰ τῆς τυραννίας.
Πολὺν καιρὸν ὑπέφερον τὰ κλασικὰ ἐδάφη
τῶν παχυλῶν Ἀσιανῶν τὸ ἀγενὲς φορτίον,
πολὺν καιρὸν πατούμενοι ὑπὸ ποδῶν ἀγρίων
βεβήλως τῶν πατέρων σας ὑβρίσθησαν οἱ τάφοι,
καὶ ἐκ τῆς βίβλου τῶν ἐθνῶν ὡς τέλους διεγράφη
τὸ ἔθνος σας, τὸ ἄλλοτε λαμπρότερον ἡλίων.

Ποῦ εἶναι τῶν ἀρχαίων σας προγόνων ἡ σοφία;

Ἄλλους λαοὺς ἐφώτισε κ' ἐσβέσθη ἡ ἰδία.

Τῶν ἀνδριάντων, τῶν βωμῶν καὶ τῶν ναδῶν σας πάντων
τί μένει σήμερον; Σωρὸς τριμμάτων μόνον μένει·
τοιαύτη κεῖται ἡ Ἑλλάς, ὡς εἰς τῶν ἀνδριάντων.
Φυλάττουσα τὸ κάλλος τῆς, ἀλλὰ συντετριμμένη.
Στενάζοντες ἀπόμαχοι τῶν Μαραθωνομάχων,
ἂν τύχην μετεβάλατε οὐχὶ δὲ καὶ καρδίαν,

περιβληθῆτε σήμερον τὴν παλαιὰν ἀνδρίαν,
καὶ τὴν ἐλευθερίαν σας στηρίζατ' ἐπὶ βράχων.
Ἀνάνδρων δούλων οἱ λαοὶ ἀν' σᾶς φρονοῦν ἀγέλην
καὶ ὑποπόδια ποδῶν ἀγρίων καὶ βαρβάρων,
ᾧς ἐννοήσουν σήμερον, ὑπὸ σωρὸν μαρμάρων
ἔτι ὑπάρχει ἡ Ἑλλὰς καὶ ἔτι ζῇ ὁ Ἕλλην.
Μὴ φοβηθῆτε τὴν πληθὺν τῶν Τούρκων. Οἱ ἀνδρεῖοι
δὲν ἐξετάζουσ' οἱ ἐχθροὶ ὁπόσοι, ἀλλὰ ποῖοι.
Ἡ θὰ στεφῆτε νικηταὶ μετ' ὀρμαθῶν στεφάνων,
ἡ νικηταὶ θὰ πέσητε. Τὰ κατορθώματά σας
θεν' ἀντηγήσωσι μακρὰν εἰς ὄρη καὶ θαλάσσας,
καὶ ἔπου Ἑλληνες, ἐχθροὶ θὰ ἐπλισθοῦν τυράννων.
Θεὰ ἐλευθερώσωμεν τὰς ἐπαρχίας πάσας,
εἰς δύσιν κ' εἰς ἀνατολήν τὰ ἔπλα σας θὰ λάμψουν,
τῆς τύχης τὸν ἀλύγιστον βραχίονα θὰ κάμψουν,
καὶ εἰς τὸν βεβηλούμενον ναὸν τοῦ Κωνσταντίνου
θεν' ἀνεγείρωσι σταυρὸν ἀντὶ ἡμισελήνου.
Ἐκεῖθεν, στηριζόμενος εἰς τὰς αἰχμὰς σας μόνον,
θὰ ἐκστρατεύσω ἀπαιτῶν τὸν πατρικόν μου θρόνον,
καὶ θὰ σαλπίσσωμεν ὁμοῦ καθ' ὅλην τὴν Ῥωσσίαν
τὴν εἰς τὸ φῶς ἀνάστασιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν.

Πρὸς σᾶς δὲ ξένος, βασιλεὺς διὰ τῆς ἐκλογῆς σας,
εἰς τὴν σκιὰν τῆς εὐκλεοῦς σημαίας σας καθήσας,
τῆς τῶν ἰδρώτων σας τιμῆς λαμπρὰν λαβὼν μερίδα,
καὶ τῆς ἐλευθερίας σας φορέσας τὴν χλαμύδα,
θὰ ἦμαι πρῶτιστος φρουρὸς τῶν ἐλευθεριῶν σας,
ἄσπις τῆς εὐνομίας σας καὶ δοῦλος τῶν θεσμῶν σας.

Εἶν' αἰωνίως ἱερὰ ἡ παρακαταθήκη
διὰ θυσίας αἵματος δικαίων προσκτωμένων.
Διὰ τῆς σπάθης σήμερον θὰ δικασθῇ ἡ δίκη

ἡ ἀναμέσον δυναστῶν καὶ δυναστευομένων.

Ἐμπρός! καρδίαν σιδηρᾶν! ἡ θάνατος ἡ νίκη!»

—«Ἐμπρός!» χιλίων αἱ φωναὶ ἀνέκραζον ἀθρόων,
καὶ ἄλλων τόσων «θάνατος ἡ νίκη!» ἀνεβόων.

Πᾶν δένδρον καὶ πολεμιστῆς, πᾶς βράχος καὶ σημαία·
τὸ ἔρος ὄλον ἀναζῶν διὰ μιᾶς ἐφάνη·

λαμπρὰ κραυγὴ ἀντήχησε καὶ ὥς τὰ νέφη φθάνει,
καὶ σιωπὴ ἀκολουθεῖ κατόπιν στιγμιαία.

Τὰ ξίφη των ἐγύμνωσαν, κ' ἐμπρός! οἱ Μουσουλμάνοι.

Ὡς ἐρευγόμενα ἀφροῦς, καὶ βρόντους καὶ πατάγους

τὰ λυσσαλέα κύματα ὀρμῶσι τοῦ πελάγους,

καὶ σείουν τὰ θεμέλια τῶν βράχων τῆς ἀκτῆς των,
ὁμοίως ῥίπτονται, ὀρμοῦν, ὁμοίως ἐπιπίπτουν·

γυμνὰ κρατοῦν τὰ ξίφη τῶν, μακρὰν τὰς θήκας ῥίπτουν,
κ' ἐκπληκτικῶς ὁ χεῖμαρρος βοῖζει τῆς ὀρμῆς των.

Πλὴν πάλιν, ὥς εἰς τὴν ἀκτὴν τὸ κύμα ἐφορμήσαν
ἀσχεῖ ματαίως ἐπ' αὐτῆς τὴν ἐμμανῆ του λύσσαν,

καὶ ἀποσύρεται βοῶν χωρὶς νὰ τὴν κλονήσῃ,
ὁμοίως τὸ χαράκωμα προσβάλλον τῶν Ἑλλήνων

τὸ κύμα των, ὑποχωρεῖ σωροὺς νεκροὺς ἀφίνον,

κ' ἐκ νέου ἀποκρούεται δσάκις ἐφορμήσῃ.

Αἱ σφαῖραι πίπτουν ὥς βροχὴ, ὥς χάλαζα βαγδαία,

συρίζουν, φλογεραὶ πετοῦν καὶ τὸν ἀέρα σκάπτουν·

βροντοῦν οἱ βράχοι, ἀντηχοῦν τὰ σπήλαια τ' ἀρχαῖα,

τὰ περίξ δάση ἀστραπαὶ ἐπ' ἀστραπῶν ἀνάπτουν.

Δις, τρίς οἱ Τοῦρκοι ἐφορμοῦν, τρίς ἀπωθοῦνται πάλιν,

καὶ πάλιν ἐπιστρέφουσιν εἰς πεισματῶδη πάλιν.

Τίς εἶδε πλοῖον ἀφενθὲν εἰς σάλον τριχυμίας,

καὶ ἀπωλέσαν ἄγκυραν, πηδάλιον, πυξίδα;

Ὁ ὄγκος του πιέζεται ὑπὸ τὴν καταιγίδα·

βυθίζεται κ' ἐγείρεται μεθ' ὑπερηφανείας·
 τὰ κύματα βρυχόμενα καὶ ἄλλα ἐπὶ ἄλλων
 καθέν βραδέως τὰ πλευρὰ τὰ μαῦρά του προσβάλλον,
 ἐπιπηδοῦν νὰ φέρωσι τὸν καταποντισμὸν του.
 Ἐφώρμησαν, σωρεύονται, τὸ κατακλύζουν τώρα!
 Ἄλλ' ὄχι! πάλιν ἴσταται ὀρθὴ ἐπὶ τοῦ πόντου
 καὶ δι' ἀφρῶν λευκαίνεται ἡ εὐγενὴς του πρῶρα·
 παρωργισμένον παριστᾷ τὸ γαῦρον μέτωπόν του
 πρὸς κάθε κύμα ἐφορμῶν, καὶ ἀνθορμῶν τὸ σχίζει·
 πλὴν τέλος, ὡς ἀγωνισθὲν ν' ἀπηύδησε, γογγύζει,
 ἀσθμαίνει, καὶ συστρέφεται, καὶ πᾶς ἀρμός του τρύζει,
 καὶ θραύεται ὡς κέλυφος μετὰ βοῆς καὶ βρόντου.
 Καὶ τῶν Ἑλλήκων ὁ στρατὸς ἐπάλαιεν ὁμοίως·
 εἰς τὰς γραμμάς του ἔμενεν ἀκόμη, ἀντιτάττων
 ψυχῶν ἀνδρείων δύναμιν εἰς δύναμιν πληθύος,
 καὶ διπλασιαζόμενος διὰ τῶν αἰσθημάτων.

Ἄλλ' ἡ γραμμὴ ἐνέδωσε κ' ἐξράγη τελευταίως.
 Εἰς λόφον ὑπερκεῖμενον τῶν δύο στρατευμάτων
 ὁ Ζέβρος κ' οἱ περὶ αὐτὸν ἐμάχοντο γενναίως.
 Ἡ θέσις εἶναι προμαχῶν τοῦ στρατοπέδου ὄλου.
 Νὰ τὴν ἀρπάσουν ἤλπισαν συχνὰ οἱ Μουσουλμάνοι
 πότε ἐν ἐνόπλῳ προσβολῇ καὶ πότε διὰ δόλου.
 Ναί, πλὴν ὁ Ζέβρος τὴν φρουρεῖ, κἀνείς δὲν τὴν λαμβάνει.
 Αἱ χιλιάδες κατ' αὐτοῦ ἐπέρχοντ' ἐπαλλήλως·
 ὠθοῦν, ὠθοῦνται, κυματοῦν εἰς φλόγας καὶ εἰς ζόφον·
 θερμὸς αἱμάτων ποταμὸς κατέρχεται τὸν λόφον,
 καὶ τοῦ προχώματος νεκροὶ καλύπτουσι τὸ χεῖλος.
 Ἐν ᾧ τινὲς πυροβολοῦν ἀπὸ πυκνῶν τῶν σχοίνων,
 ἐν σῶμα εἰς τὸ πρόχωμα καὶ εἰς τοὺς ξηρολίθους
 πηδᾷ, τὴν ἡμισέληνον ἐπὶ τοῦ τείχους στῆνον·

κ' εὐθὺς μὲν τοὺς ἐκρήμνισαν τὰ ξίφη τῶν Ἑλλήνων,
πλὴν καὶ ὁ τοῖχος, τὴν ὁρμὴν ἀκολουθῶν τοῦ πλήθους,
κατεκρημνίσθη, ἀνοικτὴν τὴν δίοδον ἀφίκων.

Καθὼς ὁρμᾷ ἡ θάλασσα ὑπὸταν διασχίσῃ
τῆς προκυμαίας τῆς κτιστῆς τοὺς λίθους τοὺς ὀγκώδεις,
μὲ λύσσαν οἱ Ὀθωμανοὶ ἐρρίβθησαν λυσσώδεις
ἐπὶ τὸ χαῖνον κρήμισμα· καὶ τίς θὰ τοὺς κρατήσῃ;
Ὁ Ζέβρος! Εἰς τὸ πρόχωμα τὸ κρημνισθὲν ἀνέδῃ·
πρὸ τῆς εἰσόδου δὲ σταθεὶς διὰ τοῦ ξίφους νεύει.
«Ἐδῶ εἴ τις τὸν θάνατον ὀρέγεται,» φωνάζει,
«Τοῦρκοι, ἐδῶ! κατόπιν σας ἐδῶ θεν' ἀποθάνω.»

Τὸ εἶπε, καὶ τὸ ἔκαμε. Θερίζει, κόπτει, σφάζει,
καὶ πίπτει ὅλος τραύματα εἰς πτώματα ἐπάνω·
ὁ δ' ἀπειλῶν του ὀφθαλμὸς καὶ ἄψυχος τρομάζει.
Πολλάκις τώρα ὁ ποιμὴν εἰς νύκτας ἀσελήνου
ἐμπρὸς εἰς τοῦ προχώματος τὰς κρημνισμένας θύρας
βλέπει πελώριον σκιάν, τὸ ξίφος εἰς τὰς χεῖρας,
κ' εἰς τοὺς ἀέρας ἔκθαμβος ἀκούει Τοῦρκων θρήνους.

Ὡς ὁ ἀνδρεῖος ἔπεσεν, ἡ θέσις παρεδόθη,
καὶ ὁ ἐχθρὸς τοὺς Ἑλληνας προσβάλλει κατὰ ῥάχιν·
ἀμέσως πᾶν χαράκωμα, πᾶς λίθος ἐγυμνώθη,
καὶ συμπλοκαὶ ἀμέτρητοι διήρσαν τὴν μάχην.
ὦ! τότε πόσα θαύματα τῆς τόλμης τῶν ἀνδρείων
ἠγάσαν τοὺς θνήσκοντας κ' ἐδόξασαν τοὺς ζῶντας!
ὦ! πόσαι πράξεις ἀξίαι, ἀνώτερ' ἐγκωμίων!
Ὁ Θεὸς τότε ἀνοικτὸν ἐκράτει τὸ βιβλίον,
ἔπου ἐγγράφ' εἰς οὐρανὸν τοὺς εὐγενῶς πεσόντας.

Παρεῖς ἐκεῖ, ὦ βλάστημα γονέων Βυζαντίων (α),
Δημήτριε! Εἰς ἄνεσιν καὶ εἰς τρυφὴν αὐξήσας,
πλὴν μόλις τὴν ἀνάκρουσιν ἀκούσας τῶν πολέμων,

καὶ τὴν χρυσὴν σου φωλεὰν περιχαρῶς ἀφήσας,
καὶ εἰς τὰ ὄρη ἀνελθὼν χαρᾶς καὶ θάρρους γέμων.

Ἡ εὐγενὴς καρδία σου πατρίδα πνέει ὅλη·
νεκρώσιμα ἐμδελήματα τὰ ἔπλα σου σκεπάζουν·
οἱ ὀφθαλμοί σου τοὺς ἐχθροὺς μετροῦν σπινθηροδόλοι!

Οἱ ὀπαδοί σου ἴστανται. Πῶς! δειλιοῦν; δισταῖουν;
Ἐκ τῆς χειρὸς ἐνὸς αὐτῶν ἀρπάζει τὴν σημαίαν·
ἐμπρός! ἐμπρός εἰς τοὺς ἐχθροὺς γυμνὸν τὸ ξίφος σύρων!
Σχίζει πυκνὸν αὐτῶν σωρὸν, πληγὰς καὶ φόνον στείρων,
καὶ πάντες φεύγουν ἔντρομοι τὴν φοινικὴν ῥομφαίαν.

Ἐπτὰ κατέσφαξε, κ' ἑπτὰ πληγαὶ θανατηφόροι
ἐξήντλουν τὰς δυνάμεις του, καὶ πάντοτε προὔχῳρει.

Ἐν ᾧ δὲ πάλιν ὕψωνε τὴν χεῖρα καὶ ὀγδόην,
ἐπιπηδῆσας ἄγριος ἱππεὺς τῆς Νουμιδίας
εὔρε διὰ τῆς σπάθης του τὸν τόπον τῆς καρδίας,
κ' εἰς τὴν ὑγρὰν τὸν ἔρριψεν ἡματωμένην χλόην.

Ὅταν εὐρέθη ἔπειτα τὰς μετ' αὐτὴν ἡμέρας,
ἀκόμ' ἡ χεὶρ του τὴν λαβὴν ἐκράτει τῆς μαχαίρας,
αἱ πτύχες τῆς σημαίας τοῦ ἐκάλυπτον τὸ πτώμα,
καὶ τὸν σταυρὸν τῆς ἐσφιγγεν εἰς τὸ νεκρὸν του στόμα.
Κοιμοῦ! ὁ ὕπνος σου γλυκὺς, πολεμιστὰ τῆς Θράκης!
Ἔαρ αἰώνιον κοσμεῖ τοῦ τάφου σου τὸ χῶμα!

Κατ' ὄναρ εἰς τὸν ὕπνον μου παρίστασαι πολλάκις·
κρατεῖς ἀσπίδ' ἀρχαϊκὴν καὶ περικεφαλαίαν,
μοὶ νεύει ἡ ῥομφαία σου, μοὶ δίδεις τὴν σημαίαν,
καὶ λέγεις, ὡς ἀπέθανες ὁμοίως ν' ἀποθάνω.

Ὑπὲρ πατρίδος θάνατος εἶναι ζωὴ ἐπάνω.

Ἡ μάχη ἔμως προχωρεῖ τὸν φοινικὸν τῆς δρόμον
μετ' ἀστραπῶν, μετὰ βροντῶν καὶ μυκηθμῶν ἀγρίων·
ὡς καταρράκτης ὑλακτεῖ εἰς τοὺς δρυμοὺς πλησίον,

κ' αἱ τῶν θηρίων φεύγουσιν ἀγέλαι περιτρόμων.
 Τοὺς βράχους βάφει ἐρυθροὺς τὸ αἷμα καταρρέον,
 πίπτουν νεκροὶ ἐπὶ νεκρῶν ὡς φύλλα τῶν χειμῶνων·
 πολλοὶ ἀγνώστως θνήσκουσιν, ἢ καὶ γνωστῶς εἰς μόνον
 τὸν ἄνωθεν σταθμίζοντα τὰς πράξεις τῶν γενναίων.

Οἱ Τοῦρκοι ὅλοι διατί πρὸς ἐν συρρέουν μέρος,
 ὡς κινουμένη θάλασσα ἀπὸ πνοῇν ἀέρος;
 Εἰς τὸν βρασμὸν τῆς συμπλοκῆς ἀπὸ τοῦ δάσους εἰδόν
 τὸν πῖλον τὸν περίπτερον καὶ λάμψιν ἐπωμίδων,
 καὶ τ' ἄστρα τ' ἄδαμάντινα τὰ στίλβοντα ὡς λύχνοι,
 καὶ εἰς τοῦ Αὐτοκράτορος ἐβρίθθησαν τὰ ἔχνη.
 Ἐδῶ θερμὴ καὶ φοβερά ἐγείρεται ἡ μάχη·
 σῶμα πρὸς σῶμα χίλιοι πολεμιστὰὶ παλαίουν·
 στενὸν παρέχουν στάδιον τῆς λύσσης των οἱ βράχοι·
 ὡς φίλοι περιπτύσσονται συχνὰ οἱ μονομάχοι,
 κ' εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν ἐχθρῶν σφιγγόμενοι ἐκπνέουν.

Ἐν τούτοις τῶν συντρόφων τοῦ ὁ Πέτρος ἀπεκόπη·
 οἱ Τοῦρκοι τὸν ἐκύκλωσαν καὶ μόνος ἐπολέμει·
 βεβαίως τὰς δυνάμεις τοῦ κατέβαλον οἱ κόποι·
 τὸ πρόσωπόν του ὠχρίᾳ, ἡ χεὶρ του σχεδὸν τρέμει·
 ἰδρῶς τὸν βρέχει συνεχῆς, καὶ εἰς τὸ μέτωπόν του
 ὑπερχελεῖς οἱ αὐλακες ὀγκοῦνται τῶν φλεβῶν του,
 σημεῖον παρατηρηθὲν μικρόθεν εἰς τὸν Πέτρον,
 τῆς ψυχικῆς του στάσεως καὶ τῶν παθῶν του μέτρον.
 Παρ' αὐτὸν εἶναι ὁ πιστὸς ὑπασπιστῆς τοῦ μόνος·
 ἡ χεὶρ του ἀπαυδήσασα ὑπὸ τὴν σπάθην κύπτει·
 ἀκόμη ὅμως μάχεται, κ' ἐν μέσῳ τοῦ ἀγῶνος
 τὸν Πέτρον, ὅχι ἑαυτὸν τὸ ξίφος του καλύπτει.

Τὸν Πέτρον τῶρ' ἀπέκλεισαν. Τοὺς ἄλλους καταβάλλων
 ἀκόμη σώζεται. Ἀλλὰ τὸ ξίφος του προσβάλλον

εἰς πυροβόλου μέταλλον, συντρίβεται καὶ πίπτει.
 Ἄοπλως τώρα ἴσταται· ὁρμῶσ' οἱ Μουσουλμάνοι,
 καὶ στιλβουσι τὰ ξίφη τῶν ἐμπρὸς τῶν ὀφθαλμῶν του.
 Εἰς σχῆμ' ἀπέλπιδος ὀργῆς τὰ χεῖλη του δαγκάνει,
 καὶ σφίγγει ἀπειλητικῶς τοὺς γρόνθους τῶν χειρῶν του.
 «Λάβε τὴν μάχαιραν· αὐτὴν ἐγὼ κρατῶ ματαίως,»
 ὁ τρυφερὸς ὑπασπιστὴς τῷ λέγ' ὑποδακρύνων·
 «Κινῶν αὐτὴν ἀπηύδησεν ὁ ἀσθενὴς βραχίον,
 ἐν ᾧ Σέ, εἶναι δυνατόν νὰ σώσῃ τελευταίως.
 Μὴ μεριμνᾷς περὶ ἐμοῦ· θὰ σέ ἀκολουθήσω.»

Ὁ Πέτρος ὡς μαινόμενος τὴν μάχαιραν ἀρπάζει,
 καὶ εἰς τοὺς Τούρκους χύνεται καὶ προχωρεῖ καὶ σφάζει.
 Πῶς! οὐτ' ἐν βλέμμα τρυφερὸν δὲν ρίπτει πρὸς ὀπίσω,
 τὸ βλέμμα τὸ ὡς βάλαμον εἰς τὴν καρδίαν ἔρπον,
 τὸ περιέχον ψίθυρον, τὸ ἀδακρύτως κλαῖον,
 παρηγοροῦν τὸν χωρισμὸν, τὴν ἀπουσίαν τέρπον,
 τὰς περιστάσεις ἀφαιροῦν καὶ τὰς ψυχὰς συγχέον;

Κατόπιν του, εἰς τῶν ἐχθρῶν τὸ πλῆθος ῥιπτομένου,
 συγκλείοντ' αἱ κατάπυκνοι σειραὶ τῶν μαχομένων,
 ὡς κύματα θαλάσσια ἐπὶ βυθιζομένου.

Πῶς θὰ σωθῇ φαντάζεται ὑποχωρῶν ἢ μένων,
 εἰς ὅσους καὶ ἂν ἀντιστῇ καὶ ὅσους ἂν φρονεύσῃ;
 Ἐλπίζει μέχρι τῆς ἀκτῆς πῶς θέλει διαπλεύσει
 τὴν καιομένην ἔκτασιν τοῦ ζῶντος αὐτοῦ πόντου,
 ὅστις κυμαίνεται βροντῶν καὶ πτώματ' ἀναδίδων;

Νὰ ἐπιπλῇ εἰς αὐτὸν δὲν βλέπω τὸ πτερόν του.

Ὡ! ἴσως τὸν ἐρρόφησεν ὁ αἱματώδης κλύδων!
 Ἠρπάγη εἰς τὴν λαίλαπα· καὶ ἡ Εἰρήνη μόνη
 κλίν' εἰς τὴν γῆν τὰ γόνατα, τὰς χεῖράς της σταυρόνει,
 καὶ ὑπ' αὐτὰς τὸ στῆθός της τὸ ἀναπάλλον κρύπτει.

Προσευχομέν' εἰς οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑψώνει,
καί, καθὼς ἄνθος θερισθὲν, ὑπὸ τὰ ξίφη πίπτει.
Τὸ αἷμά της ~~χυνόμενον~~ εἰς τὸ λευκόν της σῶμα
πρὸς ῥόδ' ἀνθοῦντα μεταξὺ χιόνος ὁμοιάζει,
καὶ φαίνεται τὸ ἱλαρὸν σβυνόμενόν της ἔμμα
τὸν Πέτρον μόνον πῶς ζητεῖ, τὸν Πέτρον πῶς φωνάζει.
Ἄν τώρα τὴν ἐκάλυψεν ὁ πέπλος τοῦ θανάτου,
ὁ ἄγγελος ἐφίλησε τὰ εὖοσμά της χεῖλη,
καὶ τὴν ψυχὴν της ἔλαβε, σταυρώσας τὰ πτερὰ του,
πρὸς τὸν Θεὸν ὡς ἄρωμα λιβάνου νὰ τὴν στείλῃ.

Πρὸς τί νὰ λέγω τὰς σκηνάς τῶν φόνων, τῶν αἱμάτων,
τῆς λύσσης τῆς αἰμοχαροῦς καὶ τῆς θηρωδίας,
τί τοὺς δημίους ν' ἀριθμῶ, τὸ πλῆθος τῶν θυμάτων,
καὶ τὰς ἐπὶ μιᾶς σκηνῆς μυρίας τραγωδίας;
Ποία ἡμέρα μας, ἢ τίς σελὶς τῆς ἱστορίας
δὲν περιέχ' ἰσάριθμον κατάλογον θανάτων;
Τοὺς Τούρκους ἔστεψ' ἐντελῆς, ἀλλ' αἱματώδης νίκη.
Παντοῦ διώξεις καὶ σφαγαί, παντοῦ φυγὴ καὶ φρίκη.
Εἰς ἐρημίαν ἐντελῇ τὰ ὄρη μένουν πάλιν,
πτώματα μόνα μαρτυροῦν τὴν προλαβοῦσαν πάλιν,
καὶ μόνον ἐπισκέπτονται τοὺς θνήσκοντας οἱ λύκοι·
καὶ ὡς ἐκάλυψεν ἡ νῦξ τὰ ἄψυχ' αὐτὰ πλήθη,
ὁμοίως καὶ τὰ ἔργα των ἐκάλυψεν ἡ λήθη.
Μόλις ἀκόμη ὁ ποιμὴν τοῦ ὄρους τῆς Χιμάρας,
ἔταν τὴν νύκτα εἰς αὐτὰ διέρχεται τὰ μέρη,
τονίζων κάποτε χορδὰς ἀγροτικῆς κιθάρας,
εἰς τ' ἀφελῇ τοῦ ἄσματος τὸν Πέτρον ἀναφέρει.

— — — — —

ΡΑΨΩΔΙΑ ΠΕΜΠΤΗ

An empire thou couldst crush, command, rebuild,
But govern not thy pettiest passion.

BYRON.

Εἰς νεφελώδη οὐρανὸν χειμῶνος ἀσελήνου
μακρόθεν διαγράφεται ὁ θόλος τοῦ Κρεμλίνου
φωτοβολῶν, καὶ ἔμοιός πρὸς παμμεγέθη φάρον
εἰς μέσον ἐγειρόμενον πελάγους ἀνθρωπίνου.
Μὴ καίεται ἡ παλαιὰ μητρόπολις τῶν Κζάρων;
Ἀκόμη! Ὅταν τῶν δυσμῶν καταβληθεὶς ὁ δράκων
ὡς σάβανον περιβληθῇ τοὺς πάγους τῆς Σκυθίας,
καὶ σκάψῃ ἡ ῥομφαία του ἀντάξιόν του λάκκον,
τότε ἡ Μόσχα θὰ καῇ ὡς δᾶς ἐπὶ κηδείας.
Ὁ μέγας τώρα θόρυβος κραυγαὶ δὲν εἶναι λύσσης,
ἀλλ' εἶναι ἄσματα χαρᾶς, καὶ ὕμνοι εὐωχίας,
καὶ θεατῶν ἀλαλαγμοί, καὶ ἀμαξῶν κινήσεις
τῶν συρρέόντων εἰς χορὸν τῆς Αὐτοκρατορίσσης.

Τῆς Ἄρκτου ἡ Σεμίραμις συνέπλεχ' εὐχαρίστως
τὸ ἄνθος καὶ τὴν ἄκανθαν ἐπὶ τοῦ στέμματός της,
καὶ τῆς ἀρχῆς τὸν ἄψινθον ἀπὸ τοῦ στόματός της
μακρύνουσα, κατέπινε τὸ νέκταρ της ἀπλήστως.
Μετὰ τὸν ζόφον τὸν βαθὺν καὶ τὰς μακρὰς θυέλλας
πρὸς Ἄρκτον ὑπεχάραξε, καὶ ἡ Αἰκατερίνα
ὡς βόρειον ἀνέτειλεν εἰς τὴν Σκυθίαν σέλας,
ὡς ἥλιος προσμειδῶν τὰ κλίματα ἐκεῖνα.

Τὸ σκῆπτρόν της συνέμιξε τὰ διεστῶτα πλήθη·
 ὁ ὀρεσίτροφός νομάς εἰς νόμους ὑπετάγη·
 τοῦ γεωργοῦ τὸ ἄροτρον ἡσθάνθησαν οἱ πάγοι,
 κ' εἰς ἡμερον γλυκύτητα ἐλύθησαν τὰ ἔθνη.
 Σχίζον ἐκτάσεις ἀχανεῖς εἰς τὸν χρυσοῦν του δρόμον,
 ὡς ῥύαξ τὸ ἐμπόριον ὑποτελής της ῥέει·
 εἰς τοὺς λαοὺς ὑποταγὴν, εἰς τοὺς ἐχθροὺς της τρόμον,
 κ' εἰς τὴν Εὐρώπην ἔκστασιν καὶ θαυμασμὸν ἐμπνέει.
 Τοιαύτη πηδαλιουχεῖ τὴν αὐτοκρατορίαν
 ἔχουσα βασιλίσσης νοῦν, καὶ γυναικὸς καρδίαν,
 μέγας ἀνὴρ, μικρὰ γυνή. Ἐπὶ τοῦ θρόνου γίγας,
 καθὼς τοῦ θρόνου καταβῆ, ἐλέγχεται πυγμαία·
 συγχρύνει δ' ἐλαττώματα καὶ πάθη κολοσσαῖα
 εἰς φρέν' ἀπεριόριστον κ' εἰς ἀρετὰς ὀλίγας.
 Εἰς τῶν ἀνθρώπων ἄνωθεν ἐμβλέψασα τὸν πόντον,
 τὸν περίξ κυμαινόμενον εἰς τὸν λαμπρόν της θρόνον,
 ἐκ τῶν πλεόντων ἐν αὐτῷ παθῶν καὶ συμφερόντων
 τὴν δόξαν καὶ τὴν ἡδὸν ἠν ἐπεφυλάχθη μόνον,
 καὶ τοὺς ἀνθρώπους θεωρεῖ ὑπὸ διπλῇ τὴν φάσιν,
 ὡς ὄργαν' ἀπολαύσεων, ὡς ὕλην διὰ πλάσιν.

Ποτὲ δὲν εἶδεν ὁ λαὸς τῶν Ῥωσσιῶν ἡμέρας
 ἐνδοξοτέρας ἐνταυτῷ καὶ ἐπαισχυντοτέρας,
 οὐδ' ὑπὸ τόσα τρόπαια τόσας πληγὰς ἡσθάνθη,
 καὶ τόσον αἷμα ἔχυσεν ὑπὸ τοσαῦτα ἄνθη.
 Πᾶσα καταδυνάστευσις καὶ πᾶσα νέ' ἀπάτη
 ὑφ' ἑορτῶν ἐκρύπτετο λαμπρὰς διακοσμῆσεις,
 καὶ ἡ Αὐτοκρατόρισσα εἰς τάπητας ἐπάτει
 ἐφηπλωμένους εἰς νεκροὺς καὶ εἰς δακρύων βρύσεις.
 Οἱ ἥχ' οἱ ἐναρμόνιοι τῶν μουσικῶν ὀργάνων
 τοὺς στεναγμοὺς κατέπνιγον εἰς τοῦ λαοῦ τὰ ὦτα,

κ' ἐμπόδιζον τὰ στίλβοντα τῆς εὐωχίας φῶτα
οἱ ὀφθαλμοὶ νὰ βλέπωσι τοὺς τύπους τῶν βασάνων.

Οἱ εἰς πολέμων ἀσκήσιν γεγηρακότες Ῥῶσσοι,
οἱ βάψαντες τὰς χεῖράς των εἰς τὸ τοῦ Πέτρου αἷμα,
καὶ παραδόντες εἰς αὐτὴν τὸν θρόνον καὶ τὸ στέμμα,
αὐτοὶ παρημελήθησαν ἀντὶ ν' ἀνταμειφῶσι.

Τῆς ἀσθενοῦς ἰσχύουσα τοὺς ὄρκους ἐλησμόνει.

Πλὴν τότε' ἐξηγριώθησαν κ' αἱ ἄρκτοι τῆς Σκυθίας,
τὴν προσοχὴν των εἴλκυσαν τοῦ ἔθνους των οἱ πόνοι,
κ' ἤκούσθη ἐν τῷ μέσῳ των φωνὴ συνωμοσίας.

Εἰς τὸν βαρύν των μυκηθμὸν, εἰς τὰς ὀρθάς των τρίχας
ἡ ἄνασσα περίτρομος, κακὰς προεῖδε τύχας.

Τὸ αἷμα τοῦ συζύγου της ἐμπρὸς της ἐκυμάτει,
καὶ κάτωχρος κλονούμενον τὸ σκῆπτρόν της ἐκράτει.

Τίς δαίμων τότε βοηθός,—ἡ τύχη τότε μόνη,
ἥτις πολλοὺς εἰς μητρικὴν ἀγκάλην περιβάλλει,
καὶ διὰ βίας τοὺς ὠθεῖ νὰ γίνωσι μεγάλοι,—
ἡ τύχη τότε, ὅτι ζῇ ὁ Πέτρος βεβαιώνει,
ὅτι τοὺς Τούρκους πολεμεῖ εἰς φάλαγγας Ἑλλήνων,
καὶ ὅτι στηριζόμενος εἰς τὰς αἰχμάς ἐκείνων
καὶ εἰς τὴν ἀφοσίωσιν θαρρῶν τῶν ὑπηκόων,
θὰ ἐπιστρέψῃ ν' ἀναβῇ τὸν θρόνον τὸν πατρῶον,
πνέων θυμὸν κ' ἐκδίκησιν κατὰ τῶν ὑπευθύνων;
Οἱ συνωμότ' ἔτρόμαξαν τὴν ἀπαισίαν φήμην.

«Τὴν παρακαταθήκην του ἐξέμεσε τὸ μνηῆμα!

Τῆς φονικῆς των πράξεως ἀπώλεσε τὴν μνήμην
ἢ τοὺς καρπούς της δρέψασα, ἀλλ' ὄχι καὶ τὸ θῦμα.

Τί νὰ προσμείνουν οἱ φονεῖς παρὰ τοῦ φονευθέντος;»

Τοῦτου εἰς τῆς φρονήσεως τὴν στάθμην ζυγισθέντος,
οἱ συνωμότ' ἐπίεσθησαν νὰ κύψωσιν αὐχένα,

δεσμίους παραδίδοντες πολλούς τῶν πρωταιτίων.
 Καὶ τούτους μὲν ἐπλήρωσαν τὰ ξίφη τῶν δημίων·
 ἀλλ' ὅλ' αὐτὰ τὰ αἵματα τὰ ἄρτι κεχυμένα
 καθίστων πως ὀλισθηράς τοῦ θρόνου τὰς προσόδους,
 ἐπικινδύνους ἐπεμπον ἀτμούς καὶ ἀπαισίους,
 καὶ μετὰ μύρου ἔπρεπε νὰ συμμιγοῦν εὐώδους,
 καὶ ὑπὲρ ἄνθη νὰ κρυφθοῦν καὶ πόδας γυναικείους.

Ἰδοὺ διατὶ σήμερον κινεῖται τὸ Κρεμλῖνον,
 ἀκτῖνας καὶ ἀρώματα καὶ μελωδίας χύνον.
 Τὰς ἀχανεῖς αἰθούσας του πολυτελῶς ἐνδύουν
 πορφύραι ἐλοσηρικαὶ μετὰ χρυσῶν θυσσάνων,
 καὶ λιθοκόλλητα συχνὰ μιμήματα στεφάνων
 τοῦ κράτους τὰ παράστημα εἰς φῶτα περικλείουν.
 Τὰ κρύσταλλα, τ' ἀμέτρητα κοσμήματ' ἀλαβάστρων
 ἀκτῖνας ἀντιπέμπονται ὡς μυριάδες ἄστρων,
 καὶ ἀπὸ βρύσεις λυχνίων χιλίων καὶ χιλίων
 χύνονται νάματα φωτὸς πολυπληθῶν ἡλίων.
 Ἡ μουσικὴ διὰ γοργῶν ρυθμῶν ἐπιπετῶσα
 εἶναι ἡ ἄγνωστος ζῶη τοῦ παραδείσου τούτου,
 κ' ἐν μέσῳ τῶν εὐωδιῶν, τῶν φώτων καὶ τοῦ πλούτου
 διακηρύττει τὴν χαρὰν ἡ οὐρανία γλῶσσα·
 κατ' αὐτὴν πάλλουν αἱ ψυχαί, κυμαίνονται τὰ στήθη,
 κατ' αὐτὴν ῥέει ἑμμελὴς ψιθυρισμὸς χειλέων,
 λαλοῦντ' ἀνταποκρίνονται τὰ βλέμματα τῶν νέων,
 κ' εἰς στρόβιλον ἀνάρπαστα πετοῦν τὰ νέα πλήθη.
 Ἐντὸς τῆς γοητευτικῆς ἐκείνης ἀτμοσφαίρας
 ἦν θέρμη ἔρωτος, χαρᾶς καὶ ἡδονῆς ὑφαίνει,
 μορφαὶ ἀγγέλων κυματοῦν, ὑπόπτεροι παρθένοι,
 καὶ ἀπορεῖς ἐὰν πατοῦν τὴν γῆν ἢ τοὺς ἀέρας.
 Ἄνθη φοροῦσι καὶ πτερά ἐπὶ λεπτῶν ἐσθῆτων,

τῆς κόμης των τὰ δέματα ἐξ ἀδαμάντων εἶναι,
 πλὴν τὰ πτερά των ἐλαφρὰ δὲν εἶναι ὡς ἐκεῖναι,
 οὐδ' οἱ ἀδάμαντες λαμπροὶ καθὼς οἱ ὀφθαλμοὶ των.
 Εἰς τὰς καρδίας των κτυπᾷ ταχύτερον τὸ αἷμα,
 τὰς παρειάς των βάφουσιν ἐπιθυμίας ῥόδα,
 γοργὸν τριγύρω των πετᾷ τὸ μειδιῶν των βλέμμα,
 καὶ ἀνυπόμονον κινεῖν πρὸς τὸν ῥυθμὸν τὸν πόδα.

Ἄλλὰ καλῶς ὁ ἥλιος ἐν μέσῳ τῶν ἀστέρων
 καλύπτ' ὑπὸ τὰ φῶτά του τὸ φῶς των καὶ τὸ σβύνει,
 ἡμῖας καὶ ἡ βασιλὶς φωτὸς ἀκτῖνας χύνει
 ἀνάμεσον τῶν γυναικῶν τῶν ὑποδεεστέρων.
 Τὸ ἀλουργοῦν τῆς ἔνδυμα διάλιθον ὑφάνθη,
 τὸ στῆθός τῆς πολύτιμα ψευδῇ καλύπτουν ἄνθη
 σμαράγδων φύλλα ἔχοντα καὶ πέταλα τοπάζων.
 Τὸ στέμμα τῆς, διάδημα ἀκτίνων ἑμοιάζον,
 ἐμπρέπει εἰς ἀδάμαντας μεγίστους τῶν μεγίστων·
 πρὸς κράτους πρόσοδον ἐστὶν ισότιμος καθεὶς των.
 Ὁ θρόνος τῆς εἶν' ἐκ χυτοῦ ἀργύρου ἐπιχρύσου,
 καὶ μαργαρίται κρύπτουσι τὸ ἐρυθρόν του χρῶμα·
 εἰς χρυσᾶς στήλας ἐπ' αὐτοῦ εὐρὺ δεικνύει δῶμα
 ἀστέρας ἐξ ἀδάμαντος εἰς οὐρανὸν ἐκ βύσσου.

Ἄλλ' ἡ Αὐτοκρατόρις τὸν θρόνον τῆς ἀφίνει·
 τὸ βῆμα μεγαλοπρεπὲς πρὸς τὸν χορὸν προβαίνει·
 βλέπει τὸν νέον φέροντα τὴν νέαν ἥτις κλίνει
 εἰς τὴν ἀγκάλην του σεμνῶς, καὶ προχωροῦσ' ἀσθμαίνει·
 βλέπει τῶν δύο τὰς πνοάς, τῶν δύο τὰς αἰσθήσεις,
 βλέπει τῶν δύο τὰς ψυχὰς ἀποτελούσας μίαν,
 καὶ φερομένους μεθ' ὁρμῆς κατὰ τὴν ἁρμονίαν
 τοὺς βλέπει νὰ συγχέωνται εἰς μαγικὰς κινήσεις,
 καὶ νὰ βυθίζωνται ἑμοῦ εἰς τῆς χαρᾶς τὰς δίνας,

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

κ' ἐπιεικῶς ἡδύνεται εἰς τὰς σκηναὶς ἐκεῖνας.

Ἐκ δεξιῶν τῆς ἰσθμῆς τὴν χεῖρά της στηρίζων
 Ὁρλόφος ὁ Γρηγόριος, τῆς γενεᾶς ὁ πρῶτος.
 Πολλοὺς ἀστέρας ὁ εὐρύς τῶν εὐνοιῶν ὀρίζων
 εἶδε χλωμαίνοντας, πολλοὺς κατέπτε τὸ σκότος·
 πλὴν τοῦ Ὁρλόφου πάντοτε ἀκτινοδόλος μένει
 κατὰ τοῦ θρόνου τὸ Ζεὺς πρὸς τὸν τοῦ θρόνου ἴσος.
 Τὸ αἷμα τοῦ μονάρχου του τὰς χεῖράς του μαιίνει.
 Μὴ δι' αὐτὸ ἡ ἔδρα του παρὰ τὸν θρόνον ἴσως;
 ἢ μὴ πλησίον του δεσμὸς κρυπτότερος τὸν δένει;
 Ὡς ὅπου δύνανται ν' ἀρθοῦν πτερὰ φιλοδοξίας
 ἡ δύναμεις του ἔφθασεν, ἡ δόξα του ὠγκώθη.
 Ἐμπρὸς τοῦ πλούτου καὶ τιμῶν ἐχύθη γαλαξίας·
 πέραν δὲν εἶχε· πέραν τοῦ ἐξέπνεον οἱ πόθοι.
 Ὁ Ῥώσος ὁ ἀγέρωχος, ἂν καὶ χαλεπαίνων,
 ἔμπρὸς τοῦ ὅμως ἔκαμπε σιγῶν ταπεινὸν γόνυ.
 Οἱ θρόνοι ὅλων τῶν ἐθνῶν τῶν ὑποδουλουμένων
 εἰς ἐκλογὴν του ἔμενον, ἂν δὲν τοὺς κατεφρόνει.
 Καὶ ὅμως ἡ συνείδησις, κριτὴς καρδιογνώστης,
 ποῖα ἢ πράξεις ἐρωτῶν καὶ ὅχι τίς ὁ πράττων,
 ἐν μέσῳ τῶν εὐφημιῶν καὶ τῶν θυμιαμάτων
 καὶ τὸν Ὁρλόφον ἔσυρεν ἐπὶ τοῦ βήματός της.
 Ὅσον τὸ κύμα τῆς ζωῆς ἐστείρευε προβαῖνον,
 τοσοῦτον ἀνεφαίνετο ὡς σκόπελος ἐκβαίνων
 ἡ μνήμ' ἥτις κατέτρωγε τὸ βάθος τῆς ψυχῆς του
 καταχθονίου πράξεως, ἐγκλήματος μεγίστου.
 Συχνὰ τοῦ Πέτρου ἔβλεπε περιπατοῦν τὸ πτώμα,
 καὶ πτόον ἐκ τοῦ στόματος ἀφροὺς καὶ μαῦρον αἷμα.
 Εἰς τὰς τρεμούσας χεῖράς του τότε ἔρριπτε τὸ βλέμμα,
 καὶ φρίκη ἐπεχύνετο εἰς ὅλον του τὸ σῶμα.

Τώρα κρατῶν εἰς χεῖράς του τὴν χεῖρα τῆς ἀνάσσης,
 ὑπερφηάνως θεωρεῖ τοὺς αὐλικούς ὡς ἔρπου
 κινούμεν' εἰς τὸ νεῦμά του ὡς κύματα θαλάσσης,
 καὶ τὴν ψυχὴν του λογισμοὶ ὑπεροψίας τέρπου.

'Ἄλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῶν σειρῶν προβάς τῶν πυκνοτέρων
 πολεμιστῆς ἱππεὺς, στολὴν Συνταγματάρχου φέρων,
 προσέρχεται, καὶ μετὰ τρεῖς βαθείας ὑποκλίσεις,
 κλίνει τὸ γόνυ του ἔμπρὸς τῆς Αὐτοκρατορίσσης.

«Ἐγένετ' ὡς διέταξας· ὑπήκουσα, τῇ λέγει.
 Τὰ ἔθνη ἀνεστάτωσα. Εἰς αἷμά των πατήσας,
 αἰ ὑπρέτησα, τῆς γῆς ἐν μέρος πυρπολήσας,
 καὶ ὁ δαυλὸς δν ἔρριψα ἀκόμη κουφοφλέγει.
 Εἰς τοὺς πολέμους ἔσυρα πολλάκις τὴν ζωὴν μου,
 πλὴν ὁ Θεὸς τὴν ἔσωξεν ἐν μέσῳ τῶν κινδύνων.
 Σοὶ τὴν προσφέρω πάντοτε, ἔμπρὸς σου γόνυ κλίνων.
 Διάταττε, καὶ πιστεue εἰς τὴν ὑποταγὴν μου.»

Τῆς βασιλίδος ἀπαντᾷ ἐν βλέμμα, ἐξ ἐκείνων
 ἃ εἰς τὴν γυναικειάν της ἐφύλαττε φαρέτραν,
 τὰ ἡμεροῦντα λέοντας, κινοῦντα καὶ τὴν πέτραν,
 κ' εἰς ἄλυσον τὰς τῶν θνητῶν δεσμεύοντα καρδίας,
 καὶ ν' ἀσπασθῇ τὴν χεῖρά της τῷ δίδει μετ' εὐνοίας.

'Ἄλλ' ὁ Ὀρλόφος διατί τὸν ἀτενίζει οὕτω;
 Τοὺς χαρακτῆρας τοῦ ἀνδρὸς σπουδάζει τοῦ ἀγνώστου;
 Ὅργην ἐκφράζει κ' ἔκστασιν ὁμοῦ ὁ ὀφθαλμὸς του·
 ἀνοίγεται τρομακτικὸς, καὶ ὡς ἂν ἐλιθοῦτο
 στηρίζεται, καὶ ὕalon στιλπνὸν παρομοιάζει.
 Ἡ ὄψις τοῦ προσώπου του κατὰ μικρὸν ἀλλάζει·
 τὸ σῶμά του συστρέφεται, αἱ τρίχες του ὀρθοῦνται·
 σπασμωδικῶς καὶ ἄτακτα τὰ χεῖλη του κινοῦνται.
 «Μακράν! τοῦ ἄδου φάντασμα! τί με ζητεῖς;» ρωνάζει.

«Κρημνίσσου εἰς τὴν ἀχανῆ σκοτίαν τῆς γεέννης.
 Μὴ μὲ κυττάζης, φάντασμα, καὶ τοὺς ὀδόντας τρίζης.
 ὦ! παῦσον, διὰ τῶν ξηρῶν δακτύλων σου μὴ σχίζης
 τὰ μαῦρα χεῖλη τῆς πληγῆς τῆς ἡμιανοιγμένης.
 Σὲ εἶδ' ἀκίνητον, νεκρὸν, καὶ βρῶμα τοῦ ταρτάρου,
 καὶ ὁ ἀφρὸς τῆς σήψεως σ' ἐμίαινε τὸ στόμα·
 οἱ ὄνυχές μου ἔσκαψαν τοῦ τάφου σου τὸ χῶμα,
 καὶ μόνος μου ἐπέθεσα τὴν πλάκα τοῦ μαρμάρου.
 Στρέψον, ὦ! στρέψον ἀπ' ἐμοῦ τὸ φλογερὸν σου βλέμμα.
 Ἄν θέλῃς τὴν καρδίαν μου, ἀνίσως διψᾷ αἷμα,
 περιμένει· μετ' οὐ πολὺ θὰ ἔλθω, ὑποθέτω.
 Τότε εἰς τοὺς ὀδόντας σου τὰ κρέατά μου σχίσε,
 καὶ τὸ κρανίον μου μασσῶν ἐκεῖ τραγάνιζέ το·
 ἀλλ' ἕως τότε πρόσμεινε, κ' ἐπάρατος νὰ ᾔσαι.»

Λέγει, καὶ πίπτ' εἰς σκίμποδα ἀσθμαίνων καὶ ἀσπαίρων.
 Ἄφρους τὸ στόμα του καὶ πῦρ ὁ ὀφθαλμὸς του χύνει.
 Τὴν ἐλαφρὰν του σύντροφον ὁ χορευτὴς ἀφίνει
 ἔντρομον βλέμμα ἐπ' αὐτὸν καὶ πλῆρες φρίκης φέρων,
 καὶ ὄλοι τὸν περικυκλοῦν. Ἡ ἀνασσα πλὴν κλίνει,
 τὴν χεῖρά του λαμβάνουσα ἐν μυστικὸν προσφέρει,
 κ' ἡ λέξις της ὡς μαγικὴ ἐξαίφνης τὸνπραύνει.
 Ἐγείρεται· κεραύνιον τὸ βλέμμα περιφέρει,
 πρὸς πάντα ἀδιάκριτον ὑπερηφάνως πίπτων,
 καὶ ὁ καθεὶς ὑποχωρεῖ φοβούμενος καὶ κύπτων.

Ἡ ἀνασσα δὲ στρέφεται καὶ λέγ' εἰς τὸν ἱππέα·
 «Συνταγματάρχα Στεφανῶρ, γνωρίζ' ἔσα ἐχθέτεις,
 γνωρίζ' ἔσα διέπραξας μεγάλα καὶ γενναῖα.
 Εἶσαι καὶ ἥσο πάντοτε πιστὸς μου ὑπηρέτης.»
 Καὶ τοῦ Ὀρλόφου λύουσα εἰς παρουσίαν πάντων
 τὸ ξίφος τὸ διάχρυσον τὸ πλῆρες ἀδαμάντων,

«Αὐτὸ πολλάκις ἔλαμψε δι' ὅλης τῆς Ῥωσσίας,»

τῷ λέγει· «εἶν' ἐχέγγυον βασιλικῆς εὐνοίας.

Σὲ προβιάζω στρατηγόν· τὸ ξίφος αὐτὸ φόρει.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλη ἀμοιβὴ σοὶ δίδεται γλυκεία·

ἀφ' ἑαυτῆς προσφέρεται ἡ νέα Ἀλεξία.

Τρεῖς χρόνους πολυστένακτος σὲ περιμέν' ἡ κόρη.

Γνωρίζω τῶν ἐρώτων σας τὴν ἱστορίαν ὅλην·

ἐγὼ ἐπέχω παρ' αὐτῇ τὸν τόπον τῶν γονέων,

καὶ σοὶ τὴν δίδω· μετ' αὐτῆς σοὶ δίδω περιπλέον

εἰς προῖκά της ὁλόκληρον τῆς Ποδολίας πόλιν.»

Εἰποῦσα, τῷ παρέστησε τὴν κόρην ἡ ἴδια,

ἦτις λευκὴ ὡς ἡ χιών, ὡς ῥόδον ἱρυθρία,

κ' εἶχε τὸ βλέμμα εἰς τὴν γῆν σεμνῶς προσηλωμένον,

τὸ μεταξὺ ἐπέχουσα παρθένου καὶ Σιλφίδος.

Ὁ Στεφανῶφ δὲ προσπεσὼν εἰς γόνυ κεκλιμένον,

ἀσπάζεται τὰ κράσπεδα τῆς σεβαστῆς χλαμύδος.

Ἐν τούτοις τῶν εὐθυμιῶν κ' εὐωχιῶν ὁ τόνος,

ἡ κούφη αὐτὴ καὶ ψευδὴς ἡχώ τῆς εὐτυχίας,

ἐπαρκὴς ἴσως ἀντηγεῖ εἰς τὰς κενὰς καρδίας,

ἀλλὰ καρδίας ἐραστῶν προσβάλλει κακοφώνως.

Ἀντὶ παιάνων καὶ χορῶν, σαλπίγγων καὶ κυμβάλων,

ἀντὶ πλουσίων αἰθουσῶν καὶ μυριάδων φώτων,

τὴν ἐρημίαν προτιμοῦν, τὸ σκότος θέλουν μᾶλλον,

καὶ τὴν σελήνην τὴν χρυσὴν καὶ τὸ πτήνεν τὸ ψάλλον,

καὶ ἀγαποῦν τὸν μουσικὸν τοῦ καταρράκτου κρότον.

Μακρὰν τῆς τύρβης καὶ μακρὰν τῶν αἰθαδῶν βλεμμάτων

καὶ ὁ εὐδαίμων Στεφανῶφ ἀπέρχεται ὁμοίως.

Σπεύδει νὰ δρέψῃ τοὺς καρπούς τῆς τύχης, ἀπομάττων

ὅ,τι παρέχει μέλιτος καὶ ἡδονῆς ὁ βίος.

Εἰς μίαν χεῖρα, εὐχαριν κρατῶν τὴν Ἀλεξίαν,

κ' ἐπιδεικνύων τὸ χρυσοῦν ἐπὶ τῆς ἄλλης ξίφος,
διέσχισε τοὺς χορευτάς, καὶ εἶχε γαῦρον ὕφος,
κινῶν τὴν περιέργειαν καὶ τὴν ζηλοτυπίαν.

Πρὸς αὐτὸν στρέφεται καθείς τὰ ὄμματα' ἀτενίζων,
περὶ αὐτοῦ ἐπερωτοῦν τὰ βλέμματα, τὰ χεῖλη·
καθὼς ἐν μέσῳ τῆς νυκτὸς ὁπότεν ὁ ὀρίζων
περιλαμπές μετέωρον πρὸς θαυμασμόν μας στείλει.

Πολλὰς διέβη συνεχεῖς βασιλικὰς αἰθούσας
δλας χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ φῶτα πλημμυρούσας,
εἰς τὴν μεγάλην κλίμακα τὴν ἐκ μαρμάρου φθάνει,
κ' εἰς τὰς αὐλὰς τὰς ἀχανεῖς καὶ μαύρας καταβαίνει.
Πολλαπλασίως δὲ ἡ νύξ ζοφώδης τῷ ἐφάνη,
διότι ἀπὸ τοῦ φωτὸς εἰς σκότος μεταβαίνει.
Ὅμοίως τῶν εὐτυχιῶν ἡ μνήμη διαμένει,
καὶ τῆς παρούσης θλίψεως τὴν βάσανον αὐξάνει.

Καὶ ναί, βεβαίως περίξ του πυκνὸν τὸ σκότος ἦτον,
διότι δὲν ἐνόησε πῶς παρηκολουθεῖτο.

Κατόπιν του λευκῆ σκιά ἀτμώδης ἐκινεῖτο,
καθὼς ψυχὴ νυκτοπλανῆς, ὡς μία τῶν Χαρίτων,
ἢ ὡς ἀναθυμιάσις τῶν Σκυθικῶν χιόνων.

Ἦτο καὶ αὐτ' εἰς τὸν χορὸν προσκεκλημένη κόρη·
ἀλλ' ἀδαμάντων ὀρμαθοὺς ὡς ἄλλαι δὲν ἐφόρει.
Τὴν κόμην τῆς ἐστόλιζεν ἐν ῥόδον λευκὸν μόνον.

Πολλοὶ τὴν εἶδαν πῶς κρυπτῶς πλησίον εἰς τὸν θρόνον
τὸν Στεφανῶφ μετ' ὀφθαλμῶν φλεγόντων ἐθεώρει,
καὶ μυστικὸν τὸ στῆθός τῆς κατεπολέμει πόνον.

Κατὰ τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τῆς σκοτεινῆς ἐλθοῦσα,
ἐμπρὸς του ἐμφανίζεται· τὴν χεῖρα δὲ ὑψοῦσα,
«Στέφανε, Πέτρε, Στεφανῶφ, ἢ ὅπως ἂν καλῆσαι,
στῆθι!» τῷ λέγει, «λησμονεῖς χρεώστης μου πῶς εἶσαι.

Εἰς ἄλλας ὥρας, μεταξὺ κινδύνων διαφόρων
 σ' ἐδάνεισα τὸ ξίφος μου. Δὲν ἦτο, φίλε, δῶρον,
 ἀλλ' ἦτο δάνειον ἀπλοῦν. Ἀπόδος μοι τὸ χρέος.»
 Καὶ τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους τοῦ ἀρπάζουσα, τὸ σύρει
 κ' ἐμβάπτ' εἰς τὴν καρδίαν της τὸν σίδηρον βιαίως.
 Τὸ αἷμα ῥέει, κάμπτεται τὸ σῶμά της βραδέως,
 καὶ ρίπτουσά τῃ βλέμματα ἀθανασίας πλήρη,
 πίπτει ψυχρά ὡς ἡ χιὼν εἰς τὴν ψυχρὰν χιόνα.
 Τὸ δύνον ἤδη ὄμμα της βεβαρυμμένον κλείει,
 θανάτου ἀντανάκλασις τὴν ὄψιν της ἐνδύει,
 καὶ τὸ ἀφρῶδες στῆθός της ἀσθμαίν' εἰς τὸν ἀγῶνα.
 Δυσκόλως πλὴν ἐγείρεται, καὶ θέλει νὰ καθήσῃ,
 διὰ τῶν δύο της χειρῶν κρατοῦσα τὴν πληγὴν της,
 ὡς θέλουσα ἐπὶ τινος στιγμᾶς ν' ἀναχαιτίσῃ
 τὸ ῥέον αἷμα, καὶ ὁμοῦ τὴν φεύγουσαν ψυχὴν της·
 καὶ ταῦτα λέγει ἀσθενῶς πρὶν ἡ φωνὴ της σβύσῃ·
 «Καθὼς ἡγχομένην πάντοτε, ἐμπρός σου θ' ἀποθάνω.
 Ὁ Τοῦρκος τὴν καρδίαν μου δὲν ἤξευρε νὰ εὔρῃ·
 τὸ ξίφος σου καλῆτερά τὸν δρόμον της ἤξεύρει.
 Ἔχε υἱείαν, καὶ καλὴν ἐντάμωσιν ἐπάνω.
 Μὴ φρίττης ὄλος, βλέπων με αὐτόχειρ πῶς ἐκπνέω.
 Ὅταν κοιμᾶσαι ἥσυχος, ἢ μόνος δταν εἶσαι,
 πῶς θὰ παρουσιάζωμαι ὡς φάσμα μὴ φοβῆσαι,
 καὶ πῶς ἐν μέσῳ τῆς νυκτός μετ' ὄδυρμῶν θὰ κλαίω.
 Ὅχι· ὁσάκις ἡ αὐγὴ σέ χαιρετᾷ γλυκεῖα,
 εἰς τοῦ φωτὸς τὰ κύματα ὡς χρυσαλλίς θὰ πλέω·
 ὁσάκις τὴν καρδίαν σου ἀνοίγ' ἡ εὐθυμία,
 θὰ καταβαίγω εἰς αὐτὴν ὑπὸ ἀκτίνος σχῆμα.
 Πολλάκις θὰ σέ μειδιῶ εἰς τὸ χορεῦον κύμα,
 πολλάκις εἰς τὸ σύννεφον τὸ σχίζον τοὺς ἀέρας,

πολλάκις ὅταν κοιμηθῇς εἰς ἄνθη τὸ ἐσπέρας,
 ὡς ἀηδῶν ἐπάνω σου θὰ χύνω μελωδίας,
 κ' εἰς τοὺς κλειστοὺς σου ὀφθαλμοὺς θὰ βραίνω εὐλογίας.
 Πесόντα εἰς τὸν πόλεμον σ' ἐνόμισα, καὶ ἔζων
 πρόσμενουσα τὸν θάνατον εἰς παῦσιν τῶν ὠδίνων,
 ὃ δ' ἐπιάλτης τῆς ζωῆς τὸ στηθός μου πιέζων,
 ἀντὶ πνοῆς ἀκοίμητον ἐξέθλιβε τὸν θρήνον.
 Ἄλλὰ σέ εἶδα σήμερον, ὑπάρχεις ἀναπνέων,
 καὶ μετεβλήθη πρὸς ἐμέ ἡ παλαιά σου γνώμη·
 δι' ἄλλην μ' ἐλησιμόνησας. Δὲν περιμένω πλέον·
 προσφεύγω εἰς τὸν θάνατον καὶ σ' ἀγαπῶ ἀκόμη.
 Ἀκούεις; μεσονύκτιον ἐκτύπησεν ἡ ὥρα·
 πρὶν παύσω τοῦ νὰ σ' ἀγαπῶ νὰ ζῶ θὰ παύσω τώρα.»

Εἰποῦσα ταῦτα ζωηρῶς, τὸ τραῦμά της ἀφίνει·
 καχλάζον ῥέει ἀπ' αὐτοῦ τὸ αἷμά της ὡς κρήνη·
 οὐράνιον μειδιάμα τὰ χεῖλη της ἀνοίγει·
 ὡς ἀσθενοῦς περιστερᾶς ἡ κεφαλὴ της κλίνει,
 καὶ ἡ ψυχὴ ἀνοίγουσα τὰς πτέρυγας νὰ φύγῃ,
 χάριτας κάλλους νεκρικοῦ εἰς τὴν μορφήν της χύνει.
 Ὡς προσευχὴ ἀνέρχεται εἰς τοῦ Θεοῦ τὸν θρόνον·
 ὃ οὐρανὸς τὴν δέχεται ὡς ἄστρον ἀνατέλλον,
 καὶ ψάλλει εἰς τὰς ἀργυρᾶς κιθάρας τῶν ἀγγέλων
 τὰς οὐρανίας τέρψεις της, τὸν γήϊνόν της πόνον.

Ὁ Στεφανῶφ δέ, θεατῆς τοῦ δράματος, τί πράττει;
 Ὅπόταν εἶδεν ἡμερον τὸ ὄμμα της νὰ δύῃ,
 ἡ ἐορτάσιμος ἐσθῆς νεκρὰν νὰ τὴν ἐνδύῃ,
 κ' ἡ κόμ' ἥτις εἰς αἵματα λυθεῖσα ἐκυμάτει
 τὸ λευκὸν ῥόδον τῶν χορῶν ἀκόμη νὰ φυλάττῃ,
 τί ἔπραξε; Βοήθεια συντόνως τῇ ἐδόθη;
 Πλὴν φεῦ! ἡ ὀλεθρία της ἐπρόλαβε ταχύτης.

Μόλις εὐροῦσα δίοδον ἀπέπτῃ ἡ ψυχὴ της,
 καθὼς ἀφίπταται ἡ φλόξ, καθὼς πετῶσ' οἱ πόθοι.
 Τί ἔπραξεν; ὦ! πιθανὸν ἐντός εἰς τὴν καρδίαν
 νὰ εἶχεν ὕλην ἄφθονον δι' ὅλην ἱστορίαν,
 ἀλλ' ἐξῴθεν δι' οὐδενὸς σημείου ἐπροδόθη.

Ἀνίσως διεβλέπομεν τῶν καρδιῶν τὰ βάθη,
 ὅποιον θὰ ἐγράφετο ἀπέραντον βιβλίον,
 ὅποιαι περιπέτειαι τραγωδιῶν μυρῶν,
 καὶ τί ἐδύνατο ἡ γῆ ἐντὸς αὐτοῦ νὰ μάθῃ!
 Ἐπλάσθη μὲν διαφανὴς ἡ φυσιογνωμία,
 πρὸς λίμνης ἐπιφάνειαν ἀκύμαντον ὁμοία,
 ὑπὸ τὴν σύμμετρον μορφὴν τοῦ ἀνθρωπίνου κάλλους
 νὰ μᾶς δεικνύῃ τοῦ βυθοῦ τὰς ἀφανεῖς ὑφάλους,
 καὶ ὅσα ὑποκρύπτονται ἡφαίστι' ἀναμμένα,
 καὶ φοβερῶς ῥηγνύμενα λυσσῶσ' εἰς τὸν πυθμένα,
 ὡς πρέπει τ' ὠρολόγιον διὰ γνωστῶν σημείων
 τὴν κίνησιν νὰ ἐξηγῇ τὴν τῶν ἐλατηρίων·
 ἀλλ' ὅμως ἡ ὑπόκρισις ἦν ἡ καρδιά τρέφει
 πολλάκις τὸν μηχανισμόν τὸν θεῖον καταστρέφει,
 καὶ ἀκινήτους συνεχῶς κρατεῖ τοὺς ὠροδείκτας·
 ἀπελπισθὲν δὲ νὰ ἰδῇ τὸ βλέμμα, ἐπιστρέφει,
 φεῦγον τοῦ χαίνοντος βυθοῦ τὰς ἀφωτίστους νύκτας.

Παρῆλθον ταῦτα ὡς σκιά· ὁ χρόνος ἐπροχώρει
 ἀνὰ ἐν ἔργον του ῥοφῶν εἰς ἕκαστόν του βῆμα.
 Ἐλησμονήθη πρὸ πολλοῦ κ' ἡ φονευθεῖσα κόρη
 κ' οἱ τρυφεροὶ της ἔρωτες καὶ τὸ οἰκτρόν της μνῆμα,
 ἐπὶ τὰν εἶδον ἀσκηταὶ τοῦ Ἄθω, εἰς τὰ ὄρη

ἐλθόντα ξένον ἄγνωστον μαζί τῶν νὰ μονάσῃ.
 Ὅτ' ἡθὺς τοῦ διήγειρε τὴν περιέργειάν τῶν
 ἐφαίνετο ἀγριωπὸς, ἐκρύπτετο μακράν τῶν,
 καὶ μόνος τοῦ προσηύχετο εἰς σπήλαια καὶ δάση.
 Ὅταν τὴν νύκτα τοὺς πιστοὺς τὸ σήμαντρον ἐκάλει,
 εἰς τοῦ ναοῦ τὸν νάρθηκα δὲν ἤρχετ' ὡς οἱ ἄλλοι,
 ἀλλ' ἔφευγε νὰ πλανηθῇ. Πολλάκις τὸν ἀπῆντων
 εἰς βάραθρ' ἀναβαίνοντα, καὶ εἰς τὴν κορυφὴν τῶν
 ἀκούοντα τὰ κύματα ὡς κάτω τοῦ ἐδρόντων·
 καὶ ὅταν ἄγριος χειμῶν ἐμάστιζε τὸν πόντον,
 ἱστάμενον ὡς φάντασμα τοῦ ὄρους εἰς τοὺς βράχους,
 ἐκτείνοντα τὰς χεῖράς του πρὸς τοὺς θαλασσομάχους,
 κ' εἰς τοὺς ἀνέμους ψάλλοντα τὸν ὕμνον τῶν θανόντων·
 κ' ἐξ ἐναντίας ἄλλοτε τὸν εἶδον κατὰ μόνας
 διὰ δακρύων τοῦ ναοῦ νὰ λούῃ τὰς εἰκόνας,
 καὶ νὰ ὑπνώττ' εἰς τὰς ψυχρὰς βαθμίδας πρὸ ποδῶν τῶν.
 Τὸ πρόσωπόν του ἔβαφεν ὠχρότης ἀπαισία,
 ἦτον ὡς δᾶς νεκρώσιμος τὸ πῦρ τῶν ὀφθαλμῶν του·
 ἦτο, φρικτὸν τὸ σῆμα τοῦ ὁπότεν ἐμειδία
 ὡς ἂν ἐπρόφερεν ἀράς. Ἐπὶ τὸ μέτωπόν του
 παθῶν ἀπαραγνώριστα ἐφαίνοντο σημεῖα
 βαθέως ὑπὸ τῆς χειρὸς τῆς λύπης γεγραμμένα,
 καὶ κόσμος ὅλος συντριβείς, κ' ἡφαίστια σθυσμένα.
 Πολλάκις εἶδον νὰ κινή μετὰ σπουδῆς τὰ χεῖλη,
 ὡς ἂν μετ' ἀφανῶν τινῶν ὀπτασιῶν ὠμίλει.
 Τότε τὸ στῆθός του πνοὴ πυκνὴ ἐστενοχώρει,
 τοῦ ὀφθαλμοῦ του ἐρυθρὰ ἐγίνετο ἡ κόρη,
 ψυχρὸς ἰδρῶς τὸν ἔλουεν, ἐφλέγετο κ' ἐρρίγου,
 καὶ τῶν νεκρῶν ἐλάμβανε τὴν ὄψιν δι' ὀλίγου.

Εἰς μαύρην ὥραν τῆς νυκτὸς τὸν προσεχῇ χειμῶνα

ἀγρύπνως παρεδαίρετο εἰς τὴν σκληράν του κοίτην.
 Καλέσας τὸν ἡγούμενον (ἀρχαῖον ἐρημίτην
 ἔχοντα κεφαλὴν κυρτὴν, καὶ τρίχας ὡς χιόνα,
 εἰς τ' ὄρος μετὰ τῶν δρυῶν γηράσαντα τοῦ ὄρους,
 καὶ ὡς τὴν ἐρημον πηγὴν ἣτις τοὺς βράχους λούει
 καὶ μόνη τῶν κυμάτων της τὴν μουσικὴν ἀκούει,
 τηκόμενον εἰς προσευχὰς διὰ τὴν γῆν ἀφόρους,
 ἀλλὰ εἰς τὸν παραδείσον δεκτὰς ὡς καλοὺς σπόρους)
 τὸν ἔκραξεν. « Ἠγούμενε, » τῷ εἶπε, « θ' ἀποθάνω.
 Βοήθησον, ἡγούμενε. Σοὶ ἐξομολογοῦμαι·
 ἂν τὴν ζωὴν δὲν ἀγαπῶ, τὸν θάνατον φοβοῦμαι.
 Κολάσεις εὖρον εἰς τὴν γῆν· τί θὰ εὐρῶ ἐπάνω;
 Εἰπέ μοι ἂν τὴν εἴσοδον περὰ τοῦ παραδείσου
 ὁ φόρτος ὁ ὑπέρογκος τῆς συνειδήσεώς μου;
 ἂν νὰ τὸν ἄρη ἀπ' ἐμοῦ ἀρκῇ ἡ προσευχή σου,
 ἀρκῶσιν ὅλ' αἱ προσευχαὶ ἂν ἐνωθοῦν τοῦ κόσμου;
 ὦ! ἤξευρε· δὲν ἤρχισεν ὡς παύει ἡ ζωή μου·
 δὲν ἤμην πάντα μοναχὸς καὶ κάτοικος ἐρήμου
 εἰς σκότῃ προσευχόμενος καὶ μαῦρον ράσον φέρων·
 τοῦ ἔρωτος ἀνέπνευσε τὴν φλόγα ἡ ψυχὴ μου
 καὶ τῶν γηίνων ἡδονῶν τ' ἀρώματα. ὦ γέρων,
 πρὶν ἡ ψυχὴ σου εἰς τὴν γῆν ἀνθήσῃ, ἐμαράνθη·
 τοῦ ἔρωτος τὸ σκίρτημα, τὴν πρώτην ἀμβροσίαν
 ἦν μειδιῶν τὸ ἔαρμας προσφέρ' εἰς τὴν καρδίαν,
 καὶ ἣτις τρέφει ἐν αὐτῇ τοῦ παραδείσου τ' ἄνθη,
 τὸ φῶς δ' διαθλόμενον ἐν μέσῳ τῶν δακρύων
 ἶριν λαμπρὰν μᾶς παριστᾷ ἐλπίδων οὐρανίων,
 ἡ γηραιὰ καρδιά σου ποτέ της δὲν ἡσθάνθη·
 οὐδὲ ἤξεύρεις νὰ εἰπῇς ὁποίων φλογῶν πόντος
 καὶ πόσ' αἰωνιότητες ἀρκοῦν πρὸς τιμωρίαν

τοῦ ἀπατήσαντος ἀπλὴν νεανικὴν καρδίαν
καὶ μετὰ ταῦτα ἔρωτα εἰλικρινῇ προδόντος.
Ὡς ἀγαπῶσ' οἱ ἄγγελοι μ' ἠγάπησε νεᾶνις,
καὶ πρόνοια καὶ κόσμος τῆς τὰ βλέμματά μου ἦσαν·
ἐγὼ δ' εἰς μέθην ἀγενοῦς καὶ φιλοδόξου πλάνης
τὸ ἄνθος κατεπάτησα τοῦ ἔρωτος βλαστῆσαν,
καὶ δι' ἐμὲ αὐτόχειρα τὴν εἶδχ φονευθεῖσαν.

Ναί, πάτερ, ἐνετρύφησα κ' εἰς τὴν φιλοδοξίαν,
τὴν ἰσχυρὰν ἀνάτασιν ψυχῶν αἵτινες θεῖαν
αἰσθάνονται τὴν γέννησιν καὶ τὴν καταγωγὴν των·
φῶς μὲν εἰς βάθος καρδιῶν ἀγνῶν καὶ ἀμολύντων,
ἀλλ' εἰς καρδίαν ἐμπαθῇ πῦρ ἐμφυσῶν μαρίαν,
τὰ πάντα περικύβητος, καὶ αὐτὴν βιβρώσκον τὴν ἰδίαν.
Σὺ, πάτερ, προσευχόμενος καὶ ζῶν ἐμπρὸς εἰκόνων,
καὶ ὡς τοῦ νάρθηκος λαμπὰς τηρόμενος εἰς σκότος,
τοὺς λόγους μου οὐδ' ἔννοεῖς. Στραφεὶς πλὴν ἰδε μόνον·
τίς οὗτος ὁ φερόμενος εἰς τοὺς ἀέρας κρότος;
Ποῦ τρέχουσιν αἰμοχαρεῖς αἱ τόσαι μυριάδες;
Ἴδὲ περὶ τὸν ἥλιον τὸ αἵματόεν τόξον·
ἰδὲ πῶς καίουν αἱ πυραὶ, οἱ λόφοι κ' αἱ κοιλάδες·
ἰδοὺ ἡ λύσσα καὶ ἰδοὺ τὰ ἔχνη φιλοδόξων!
Κ' ἐγὼ τὸ γόν' εἰς τὸν βωμὸν λυγίσας τοῦ εἰδώλου,
θυσίαν τῷ προσέφερα, οὐχὶ θυμιαμάτων,
ἀλλὰ καπνοῦ πυρκαϊᾶς καὶ στεναγμῶν θυμάτων,
κ' αἱμάτων ἔσα ἔχυσά μετ' ἀσυγγνώστου δόλου.
Πειθόμενος εἰς κραταῖν καὶ ἐπιτάττον νεῦμα,
ἢ ἀληθῶς εἰς ἀγενὲς πειθόμενος συμφέρον,
ἦλθα δαυλοῦς ἐμπρηστικὸς εἰς τὴν πυρίτιν φέρων,
κ' εἰς ἐπανάστασιν κεντῶν τοῦ Ἑλληνος τὸ πνεῦμα.
Εἰς τὴν Ἑλλάδα πῶποτε φωνὴ ἐλευθερίας

δὲν ἤχησε, μὴ σείουσα ἐκ βάθρων τὰς καρδίας.
 Ὑπὸ τοὺς Τούρκους πάντοτε ἠνοιχθῇ βαθύ χάος,
 κ' ἐξήφθη τὸ ἡφαίστιον τὸ κατὸν ἀεννάως
 ἡ σάλπιγξ ὅτ' ἐβρόντησε κατὰ τῆς τυραννίας.

Αὐτὴν, ψυχρὸς ἐκτελεστῆς ψυχρῶν τικῶν σχεδίων,
 ἐσάλπισα ὡς δέλεαρ, καὶ ἤχησεν ὡς ἄσμα,
 καὶ πειθομέν' εἰς μάταιον ἐλευθερίας πλάσμα
 εἰς ὀλεθρον ἐβάδισεν ἡ φάλαγξ τῶν ἀνδρείων.
 ὦ φρίκη! ὦ! εἰς τῶν ἐχθρῶν προσέφερον τὰς βόμβας
 θυμάτων θέρος ἄφθονον, ἡρώων ἐκατόμβας!

Ἔσαι καλὸς, ὦ πάτερ μου· μ' ἀκούεις καὶ μ' οἰκτεῖρεις.
 Ἄν εἶχες πλὴν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς συνειδήσεώς μου,
 ἂν ἦσουν ὡς τὸν μάρτυρα τὸν μένοντα ἐντός μου,
 αἱμάτων θεὰ ἔβλεπες τὰς χεῖρας αὐτὰς πλήρεις,
 καὶ πῦρ ἐκρέον ἄγριον ἀπὸ τοῦ στόματός μου.

Πολλάκις εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ἄθω ἐστεκόμην,
 καὶ ἔβλεπον τὸν γίγαντα Ὀρασὺν ἐπὶ τοῦ πόντου
 ὑψοῦντα μέχρι νεφελῶν τὸ γαῦρον μέτωπόν του,
 καὶ τῶν ἀνέμων ἡ πνοὴ μ' ἐσκόρπιζε τὴν κόμην,
 καὶ πρὸ ποδῶν μου αἱ βρονταὶ ἀντήχουν τῶν χασμάτων,
 κ' αἱ ἀστραπταὶ τὸ ἀχανὲς ἐδείκνυον τοῦ σκότους.

Ἐκεῖ, πετῶν ὁ αἰετὸς ἐπάνω τῶν κυμάτων,
 τῆς τρικυμίας ἤκουε μεθ' ἡδονῆς τοὺς κρότους,
 κ' οἱ ὄνυχές του λείψανα ἐκράτουν σπαραγμάτων.

Τῆς φαντασίας μου τὸ πῦρ ἐὰν δὲν μὲ ἠπάτει,
 καρδίαι ἦσαν σπαίρουσαι ἐκεῖναι ὥς ἐκράτει·
 τὸ αἷμά των ἐστάλαζε τὰ βάραθρα ποτίζον,
 καὶ πνιγρὸς ἡγείρετο ἀτμός του ἀπὸ κάτω.
 Συγχρόνως θρῆνος περίξ μου ἤκούετ' ὀλολύζων,
 κ' εἰς τῶν ἀνέμων τὴν βοὴν φωνὴ μὲ κατηρᾶτο.

ὦ! καὶ μιᾶς, μιᾶς στιγμῆς ἀπήλαυσα γαλήνην;
 Ὅταν τὸ βλέμμα ἔστρεφον πρὸς τὴν χρυσὴν σελήνην
 ἦν ἄλλοτε ἠτένιζον εἰς μυστικὴν λατρείαν,
 τριγύρω της πολεμιστῶν δὲν ἔβλεπον χορείαν
 τὸ στέμμα τὸ οὐράνιον φορούντων τῶν μαρτύρων,
 καὶ ὑπ' ἀσπίδας ἀργυρᾶς κ' αἱματηρὸν μανδύαν
 συσκοτιζόντων πρὸς ἐμὲ τὸν καθαρὸν της γύρον,
 μὴ τὸν μολύνω πρὸς αὐτὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐγείρων;
 Καὶ ὅταν εἰς τὰς προσευχὰς σὰς ἔκραζεν ὁ κώδων,
 ἐμπρὸς μου δὲν τὴν ἔβλεπον ὡραίαν καθὼς ἦτον,
 βλέμμα ὡς βρέφους ἱλαρὸν, ἀνάστημα χαρίτων,
 καὶ εἰς τὴν κόμην ἔχουσαν τῶν ἑορτῶν τὸ ρόδον;
 Ναὶ μὲν, ἀκόμῃ τὴν πληγὴν μ' ἐδείκνυσεν ἡ κόρη,
 πλὴν εἶχε πρόσωπον φαιδρὸν, πλὴν, πάτερ, ἐμειδία.
 Καθ' ἣν στιγμὴν ἐξέπνεεν, ὦ πάτερ, μ' ἐσυγχώρει·
 εἶπέ μοι, πάτερ, δι' ἐμὲ δὲν εἶν' ἐλπίς καμμία;

Ἴδου τὸ μεσονύκτιον· ἰδοῦ, κτυπᾷ ἡ ὥρα.

Εἶν' ἡ ἐσχάτη δι' ἐμέ· θεν' ἀποθάνω τώρα.
 Εἶπέ μοι ποῦ ἀπέρχομαι, εἶπε τί θ' ἀπαντήσω;
 Εἶπε τί κρύπτουν δι' ἐμὲ οἱ κόλποι τῆς σκοτίας;
 τῶν πράξεών μου ἀμοιβάς; κολάσεις αἰωνίας;
 Βοήθησον, ἡγούμενε, βοήθησον νὰ ζήσω.»—

—«Μεγάλα καταμαρτυρεῖς κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ σου·
 πλὴν ἐπλασε τὸ ἄπειρον ἡ θεὶ ἀγαθωσύνη.

Δάκρυα χύσον συντριβῆς ἐμπρὸς τοῦ ποιητοῦ σου.
 Εἰς τὴν μεγάλην στάθμην του καὶ ἡ ῥανὶς βαρύνει.
 Ἄν ᾦναι δίκαιος Θεός,—κατὰ τῶν ἀμαρτόντων
 ναί, εἶναι ἀνταπόδοσις, εἶναι βρυγμὸς ὀδόντων,
 πλὴν εἶναι καὶ μετάνοια. Ἀπόθαν' ἐν εἰρήνῃ.
 ὦ πρόβατον ἀπολωλὸς, μὴ δὲν ὑπάρχει ποιμένη;

Ἐγκαίρως πάντα λογισμὸν τοῦ κόσμου ἀποδύσου
 πρὶν τὴν γήϊνην στέγην τῆς ἀφῆσθαι ἢ ψυχὴ σου,
 κ' ἐγείρων ἄσμα κύκνον τὸν ποιητὴν σου ὕμνῃ.
 Εἶμαι θνητὸς καθὼς καὶ σὺ καὶ ἀσθενὴς ἐπίσης·
 δὲν δύναμαι τὰς θείας Τοῦ βουλὰς νὰ ἐξηγήσω,
 οὐδ' ἔχω δύναμιν δεσμὰ ἀμαρτιῶν νὰ λύσω.
 Ἄλλ' ἴσως ἔταν θά κριθῇ ἡ τελευταία κρίσις,
 κ' εἰς τὸν Θεὸν προσπίπτοντες βοήσωσιν ἄθροοι
 ἔσοι ἀδίκως διὰ σοῦ ἐσφάγησαν ἄθωοι,
 τὸ ἤμαρ τὸν δ σήμερον θρηνῶν θὰ ἐκφωνήσης,
 φερόμενον εἰς τὰ πτερὰ τῆς ἐλεημοσύνης,
 καλύψῃ μέρος τῆς βοῆς τῆς κρατερᾶς ἐκείνης.
 Ἄν ἡτοιμάσθης, πρόσφερε τ' ἀμαρτωλὰ σου χεῖλη
 εἰς τὴν μετάδοσιν. . . » Ἐν ᾧ ὁ γέρων τῷ ὠμίλει,
 ἀπέθανε τὸ πρόσωπον ἀγρίως διαστρέφων,
 καθ' ἣν στιγμὴν ἐβρόντησεν ὁ θόλος τῶν συννέφων.

Ἐπὶ τοῦ ὄρους ἵστατο ἀκόμῃ τοῦ ἀγίου
 μετὰ παρέλευσιν ἑτῶν πλησίον τῆς ἀβύσσου
 κεραυνωμένον στέλεχος καείσης κυπαρίσσου,
 καὶ πλὰξ μαρμάρου ὑπ' αὐτὸ ἐσώζετο Παρίου
 φέρουσα λίξιν ΣΤΕΦΑΝΟΣ ἀντὶ ἐπιταφίου.

Ὁ ἥρω; τοῦ παρόντος ποιηματίου δὲν εἶναι ὁ μόνος ἐπὶ Αἰκατερίνης φανείς Ψευδοπέτρος. Ἴδου ὅσοι μνημονεύονται ὑπὸ τῶν ἱστορικῶν.

1. Εἷς βυρσοδέψης εἰς Βορονέτις.

2. Ὁ Τσερνιτσέρ, λειποτάκτης τοῦ τάγματος τοῦ Ὀρλόφου, ἐφάνη εἰς Κοπέγκαν, χωρίον τῆς Κριμαίας.

3. Ὁ ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

4. Δουλοπάροικός τις τῶν κτημάτων τοῦ Βοροντσόφου εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Οὐφφης.

5. Εἷς αἰχμάλωτος ἐξ Ἰρκούτσκις.

6. Ὑμελλίνος Πουργασσέφ, υἱὸς Κοζάκου ἐκ Σιμοβόισκις, χωρίου παρὰ τὸν Δῶνα, γεννηθεὶς τῇ 1756, κατέστη ἐπίφοδος εἰς τὴν Αἰκατερίναν. Συνεκρότισε πολλὰς μάχας καὶ ἐκυρίευσε πολλὰς πόλεις. Ἀλλὰ προδοθεὶς συνελήφθη, ἐρρίφθη εἰς σιδηροὺν κλωδὸν, καὶ συρθεὶς εἰς Μόσχαν ἀπεκεφαλίσθη, διότι ὁ δῆμιος δὲν ᾔθελεν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν καταδίκην φέρουσαν ὅτι ᾔθελον τῇ κοπῇ αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες, καὶ μετὰ τοῦτο ᾔθελε διαμελισθῇ ζῶν.

Ἴδου δὲ πῶς διηγοῦνται τὰ περὶ τοῦ ἡμετέρου Στεφάνου δύο ἱστορικοὶ, ὁ Καστέρας (*Histoire de Catherine II*, par J. Castéra, Paris, an VIII), καὶ ἡ Δούκισσα Ἀβραντςκιὰ (*Catherine II*, par Madame la Duchesse d'Abrantès) :

« Dans le pays de Montenéro, tributaire du Grand-Seigneur, un médecin, nommé Stéphane, profita de l'enthousiasme que le nom russe inspirait aux chrétiens Grecs de ces provinces, pour leur faire croire qu'il était Pierre III. Les Caloyères, l'évêque le secondèrent avec chaleur, et cette fourberie occasionna un soulèvement parmi le peuple. Mais bientôt les Janissaires obligèrent Stéphane à prendre la fuite. Plus heureux que les autres faux Pierre III, il évita l'échafaud. » (J. Castéra, T. II, p. 159).

... « Mais à Pétersbourg et dans le reste de l'empire la révolte dressait de nouveau la tête; la nation ne voulait pas la guerre (contre les Turcs). Couronnez le Grand-Duc (Paul)! s'écriait-on sur le passage du comte Panin; nous ne voulons plus de l'étranger! ... »

»Les quatre régiments des gardes, cette milice prétorienne dont Catherine paraissait et si sûre et si fière, sombres, silencieux, gardaient une morne attitude, plus effrayante que les imprécations du peuple. Les Orloff, jadis tout-puissants dans cette troupe de janissaires, n'étaient plus admis à fraterniser avec eux depuis que la fortune les avait placés près du trône. Ils s'en méfiaient! . . .

»Tout à coup un bruit vague, mais sinistre, circule dans Pétersbourg. Pierre III, disait-on, n'était pas mort; on l'avait vu dans les montagnes de la Chimère sous l'habit d'un Caloyer. On racontait qu'échappé par miracle aux assassins, il était demeuré caché parmi ce peuple cruel et sauvage, habitant les horribles contrées dans lesquelles la Mythologie avait jadis placé la porte des enfers. C'était, disait-on, avec ces hommes scélérats et bandits que Pierre se disposait à rentrer dans son royaume, déniaient à l'avance toute grâce et toute pitié.

»A la lointaine apparition de ce fantôme, tout pâlit, tout trembla dans Pétersbourg; Moscou soul poussa des cris de joie. Des sommes d'argent considérables, des pierreries, des munitions furent envoyées au faux empereur, par le clergé de la vieille et fidèle cité. Quatre prêtres, respectables par leur âge et leur savoir, furent secrètement envoyés dans les monts Acrocérauniens; ils virent le Czar, baisèrent ses mains, se prosternèrent devant le front impérial sur lequel ils reconnurent une très grosse veine d'une forme particulière qu'en effet Pierre III avait entre les yeux.

»De retour en Russie, les quatre prêtres se partagèrent la mission: l'un alla à Archangel, l'autre par delà Tobolsk, le troisième à Astrachan, et le dernier demeura dans Moscou, racontant hautement ce qu'ils avaient vu, prêchant contre l'étrangère homicide et annonçant le retour de leur bien-aimé souverain.

»Mais l'effet que produisit cette nouvelle à Pétersbourg fut tout autre qu'à Moscou. Le peuple de cette dernière ville avait versé des larmes pour Pierre III, celui de Pétersbourg avait versé son sang! Les quatre régiments sentirent se réveiller la haine qui jadis les avait portés à se révolter et s'augmenter la crainte du châtiement que pouvait aujourd'hui leur infliger un homme qui les avait autrefois menacés lorsqu'ils étaient innocents. Un manifeste de Stéphanos, le jeune moine caloyer, le faux empereur enfin, répandu avec art dans les casernes de Préobraginski et de Ismaélowski,

dans lequel Pierre III comparait les gardes aux Sterlitz, fixa l'opinion du petit nombre qui pouvait encore l'avoir incertaine. Rap-
peler les souvenirs des Sterlitz c'était montrer la hache et le bil-
lot, c'était parler de mort à des gens qui devaient la donner aus-
sitôt qu'ils en étaient menacés. Un même mouvement les réunit
autour de l'impératrice. Leurs dangers étaient communs.

— «Notre mère, s'écrièrent-ils avec cette même ardeur qui ani-
mait leurs bruyantes acclamations le 9 juillet, notre mère est
notre seule impératrice! . . .»

»Et dans la même journée l'hetman Kyrille Razoumowski, le
plus fidèle et le plus désintéressé des sujets de Catherine, vint
lui demander au nom des quatre régiments de recevoir de nouveau
leur serment de fidélité sur la croix et les saintes Écritures.

»Tandis que Catherine déployait les ressources de son esprit
pour lutter en Russie avec la révolte, Stéphanos organisait son ar-
mée de bandits dans les étroites vallées de la Montagne-Noire. Ve-
nise eut peur de la fermentation de son dangereux voisinage. Au
moment de déclarer la guerre à la Russie, la Porte éprouva un
violent dépit d'être distraite de ces grands desseins pour s'occuper
de la révolte d'une province rebelle. Cependant, pressée par les
événements, elle fit marcher des troupes. Les Monténégrins furent
défaits, Stéphanos se cacha et quelques mois après il entra au ser-
vice de la Russie comme lieutenant-colonel. Le *revenant* ne fai-
sait plus peur.» (Catherine II, par la Duchesse d'Abrantès, Bru-
xelles, 1833, p. 143—147.)

Οἱ δύο ἱστορικοὶ οὗτοι διαφέρουσι κατὰ τοῦτο ὡς πρὸς τὰς περὶ Στε-
φάνου πληροφορίας των, ὅτι ὁ μὲν τὸν θέλει ἱατρὸν, ἡ δὲ Κυρία Ἀβραν-
τησιὰ τὸν λέγει Μοναχόν. Περιγράφαντες αὐτὸν ὡς μοναχόν τοσαύτην
εὐσέβειαν ὑποκρινόμενον, ὥστε

οἱ ἀσθενεῖς, πιστεύοντες, ἐγείρονται τῆς κλίνης,

καὶ ἔρχοντ' αἰτοῦντες παρ' αὐτοῦ τῶν νόσων θεραπείαν, »

ἤθελήσαμεν νὰ συμδιβάσωμεν ἀμφοτέρως τὰς παραδόσεις.

Ὁ Στέφανος ὅστις διὰ τὴν ὁμοιότητά του μετὰ τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς
Ῥωσσίας ἐνεδύθη τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ εἰς τὴν Χιμάραν, περιγράφεται
εἰς τὸ ποιημάτιον τοῦτο ὡς εὐεϊδής.

Πέτρος Γ' Θεοδωρίδης (Κάρολος Πέτρος Οὐλερίχος, υἱὸς τοῦ Δουκὸς
Ὀλστέν Γκοττὼρπ καὶ τῆς Ἀννης, θυγατρὸς Πέτρος τοῦ Α'), ἐνθρονισθεὶς

Αυτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας τὴν 5 Ἰανουαρίου 1762, θανατωθεὶς δὲ τὸν Ἰούλιον 1762, ἦτο χαρίεις κατὰ τὴν μορφήν· ἀλλὰ νόσος εὐφλογίας εἶχε καταστρέψει τὸ κάλλος του. Ἰδοὺ τί λέγουσι περὶ τούτου αἱ δύο πηγαί μου.

«Et comme il était lui-même alors fort bien fait, et doué d'une figure très-avantageuse, l'attachement devint réciproque» . . . (Castéra, V. I, 103.)

«Le Grand-Duc fut attaqué d'une fièvre violente, et une petite vérole très-maligne ne tarda pas à se déclarer . . . Il perdit les charmes de son visage et devint contrefait et presque hideux.» (Id., 106.)

«Pierre était alors bien fait de sa personne . . . Le Grand-Duc fut attaqué d'une petite vérole de la nature la plus maligne. Les suites en furent cruelles; il demeura contrefait et presque hideux.» (M. d'Abr., 12.)

Οὐδὲν δ'ἐμποδίζει νὰ ἐξηλειφθῇσαν, τοῦλάχιστον κατὰ μέρος, διὰ τοῦ χρόνου τῆς ἀσθενείας τ' ἀποτελέσματα, ἣ καὶ ὁ Στέφανος νὰ ὁμοιάζῃ τὸν Πέτρον, ὧν ὁμῶς ἐνταυτῇ εὐειδέστερος ἐκείνου.

Ἡ εἰς τὴν ῥαψωδίαν Γ' γινομένη ὑπὸ τῶν ἱερέων καὶ τοῦ Στεφάνου περιγραφὴ τοῦ θανάτου τοῦ Πέτρου, εἶναι ἱστορικὴ. Ἰδοὺ δὲ πῶς διηγείται αὐτὸν ὁ Καστέρας.

»On le (le Czar) mena secrètement à Mopsa, petite maison de campagne de l'hetman Razoumowski.

»Il y était depuis six jours sans que d'autres personnes que les chefs des conjurés et les soldats qui le gardaient s'en doutassent, lorsque Alexis Orloff et Teploff (fils naturels de l'archevêque de Novogorod) se présentèrent à lui et lui dirent qu'ils venaient lui annoncer sa prochaine délivrance, et lui demander à dîner. Aussitôt on apporta, suivant la coutume du Nord, des verres et de l'eau de vie. Tandis que Teploff tâchait de distraire le Czar, Orloff remplît les verres, et versa dans celui qui devait porter la mort dans le sein du prince, un breuvage qu'un médecin de la cour avait eu la lâcheté de composer à cet effet. Le Czar, sans défiance, prit le poison et l'avalâ. Bientôt il éprouva de cruelles douleurs, et Orloff ayant voulu lui offrir un second verre, il le refusa et lui reprocha son crime.

»Il demandait du lait à grands cris, mais les deux monstres lui présentaient encore du poison, et le pressaient de le prendre. Un

valet de chambre français qui lui était très-attaché accourut. Le Czar se précipita dans ses bras, en disant : — « Ce n'était donc pas assez de m'empêcher de régner en Suède, et de me ravir la couronne de la Russie ! On veut encore m'ôter la vie ! »

» Le valet de chambre osa intercéder pour son maître ; mais les deux scélérats forcèrent ce dangereux témoin¹ de sortir, et continuèrent de maltraiter le Czar. Ce fut au milieu de ce tumulte qu'ont vit entrer le plus jeune des princes Baratinsky, qui commandait la garde. Orloff qui avait déjà renversé le Czar, lui pressait la poitrine avec ses genoux, tandis que d'une forte main il le tenait à la gorge, et que de l'autre il lui serrait le crâne. Baratinsky et Teploff lui passèrent alors une serviette avec un nœud coulant autour du cou. Pierre, en se débattant, fit au visage de Baratinsky une égratignure dont ce traître porta assez longtemps la marque ; mais bientôt l'infortuné Czar perdit ses forces, et les meurtriers achevèrent de l'étrangler.

» Le corps du malheureux Pierre III fut en effet porté à Pétersbourg et exposé, pendant trois jours, à S' Alexandre-Newsky. On avait eu soin de le revêtir dans un uniforme prussien ; il était dans un cercueil, autour duquel il n'y avait que quatre bougies ; et les personnes de tout rang et de tout état eurent la liberté de lui rendre les derniers devoirs, qui consistent, en Russie, à baiser le mort sur la bouche. » (Castéra, V. I, 327—329.)

Ἡ δὲ Κ. Ἀδραντησία συμφωνεῖ πρὸς τοὺς λέγοντας, ὅτι διὰ τοῦ λαϊμοδέτου τοῦ ἐπνίξαν οἱ φονεῖς τὸν Πέτρον.

« En regagnant sa chambre, ses pieds s'embarrassèrent dans quelque chose qui faillit la faire tomber ; elle (Catherine) se baissa et ramassa un grand morceau de soie noire, déchiré et cordé comme s'il avait servi à serrer violemment quelqu'objet. C'était une cravate ; . . . Catherine tint quelque temps ce lambeau accusateur dans ses mains, mais en silence et sans faire un pas. A la fin elle appela d'une voix tremblante, mais forte, Catherine Ivanowna.

— « Allume de feu dans cette cheminée, » lui dit-elle.

Et la cravate fut consumée. » (M. d'Abr., 61—62.)

Ὅσα εἰς τὴν Γ' ῥαψωδίαν οἱ μοναχοὶ λέγουσι περὶ τῶν ὑπὸ τῆς Αἰκατερίνης διὰ τοὺς ἐραστάς της σπαταλωμένων χρημάτων δὲν εἶναι ὑπερβολαί.

¹ Exaltado Bressan.

Κατὰ τὴν Κ. Ἀβραντησίαν (σ. 425) ἡ Ῥωσσία εἶχε τότε εἰσόδημα διακοσίων δέκα ἑκατομμυρίων φράγκων κατ' ἔτος. Ὁγδοήκοντα πέντε δὲ ἑκατομμύρια φράγκων ἔδωκεν ἡ Αὐτοκρατορία ἐντὸς ἑνδεκα ἐτῶν εἰς μόνους τοὺς πέντε ἀδελφοὺς Ὁρλόφους. — Ὁ Ποτέμκιν, καθ' ὅσον καιρὸν διήρκεσεν ἡ πρὸς αὐτὸν εὐνοία τῆς Αὐτοκρατορίσσης, ἀπέκτησεν ἐκ δώρων τῆς περιουσίαν τριακοσίων περίπου ἑκατομμυρίων φράγκων! — Ὁ Λανσκόης, ἔλαβε 35,000,000 φρ. — Ὁ Ζαβδόδσκη, 7,000,000 φρ. — Ὁ Βισσότσκη, 3,000,000 φρ. — Ὁ Βασίλτσικωφ, 2,000,000 φρ. — Ὁ Γερμόλωφ, 2,750,000 φρ. — Ἐν γένει δ' ἐγένετο ὑπολογισμὸς ὅτι ἐδαπάνησεν ἡ Ῥωσσία εἰς τοὺς ἔρωτας τῆς Αὐτοκρατορίσσης τῆς 480,000,000 φρ.!

Ἡ κατάστασις τοῦ πνεύματος τοῦ Γρηγορίου Ὁρλόφου περὶ τὰ ἔσχατα τῆς ζωῆς του, ὅποια περιγράφεται εἰς τὴν πέμπτην ῥαψωδίαν, εἶναι ιστορικῶς ἀληθής.

«Tantôt il (Gr. Orloff) se livrait à une extravagante gaieté qui excitait la risée des courtisans ; tantôt les reproches dont il accablait l'impératrice faisaient frémir tous ceux qui les entendaient, et la plageaient elle-même dans le trouble et dans la douleur. Enfin on le força de se retirer à Moscou. Là ses remords se réveillèrent avec plus de fureur. L'ombre sanglante de Pierre III le poursuivait ; il la voyait sans cesse prête à le punir, et il expira dans le désespoir. — L'auteur allemand des anecdotes sur la vie de Grégoire Orloff dit qu'on a prétendu que la folie et la mort de cet ancien favori de Catherine avaient été l'effet d'une certaine herbe dont on le fit prendre ; crime qu'il semble rejeter sur Potemkin.» (Castéra, V. II, p. 355—356.)

«Orloff revint encore quelquefois à la cour. Elle (Catherine) n'osait pas lui en interdire l'entrée ; car, même insensé, il l'effrayait encore. Mais le spectacle de sa démence fut enfin insupportable. Tantôt sa gaieté le livrait à la risée des courtisans, tantôt les reproches dont il accablait l'impératrice faisaient frémir même ceux qui les écoutaient. Enfin elle le fit partir de force pour Moscou. Là il mourut bientôt dans un délire frénétique. L'ombre de Pierre III était toujours à ses côtés, toujours devant lui, toujours le poursuivant et criant vengeance. Il expira dans le désespoir au commencement d'avril 1785.» (M. d'Abr., 262—263.)

(α) « Ἦσαν ἐκεῖ, ὦ βλάστημα γονέων Βυζαντίων,
Δημήτριε . . . »

Τὸν εἰς τὸ μέρος τοῦ τοῦ τετάρτου Ἄσματος περιγραφόμενον ἥρωκόν θάνατον ἀπέθανεν εἰς ἄλλην ἐποχὴν καὶ εἰς ἄλλο μέρος ὁ φείμνηστος Δημήτριος Σοῦτσο; οὗ ἀδελφοὶ ἦσαν οἱ ἐθνικοὶ ποιηταὶ Ἀλέξανδρος καὶ Παναγιώτης. Ὁ γενναῖος δ' ἐκεῖνος ἦν ἀρχηγὸς τοῦ Ἱεροῦ Λόχου εἰς Δραγατσάνιον τῆς Βλαχίας, ὅπου ἔπесαν αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ θέρους τῆς ἐλευθερίας μας. Ὡς ὁ Βότσαρης καὶ ὡς ὁ Κυριακούλης κατετάχθη καὶ ὁ Δημήτριος ὑπὸ τῆς ἱστορίας μετὰ τῶν Ἐπαμινωνδῶν καὶ Λεωνιδῶν καὶ μεθ' ὧλων τῶν εὐγενῶν θυμάτων.

www.librool.com.cn
Η ΤΑΞΙΔΕΥΤΡΙΑ

Κόρη μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά 'ς τοὺς κρυσταλλένιους ὤμους,
ποῦ τρέχεις ὀλομόναχη τῆς ἐρημιᾶς τοὺς δρόμους;
Νύχτα χορεύουν τὰ στοιχιά, γυρνοῦν ἀνεραΐδες,
νὰ τριγυρνᾷ μεσάνυχτα ποιὰν κόρη ποτὲ εἶδες;
—Καὶ ἂν χορεύουν τὰ στοιχιά, στοιχιά εἶν' ἄς χορεύουν
ὄχι στοιχιά, τὸν ἄγγελον τὰ μάτια μου γυρεύουν.
Διαβάται ποῦ διαβαίνετε, διαβάται ποῦ ῥωτᾶτε,
δὲν ἴδετε τὸν φίλο μου 'ς τὰ μέρη ποῦ περνᾶτε;—
—Κ' ἂν ἴδαμε τὸν φίλο σου 'ς τὸν δρόμο ποῦ περνοῦμε,
νὰ τὸν γνωρίσουμε' ἀπὸ τί τὸν φίλο σου 'μποροῦμε;—
—Ἦταν λεπτὸς, ἦταν ψιλὸς, ἦταν κοντὸς καὶ νέος,
σὰν ἥλιος τῆς ἀνοιξέως ἦταν χρυσὸς κ' ὥραϊος.
Σὰν τὸν χλωρὸν τὸν Μάιο γλυκὰ χαμογελοῦσε,
καὶ σὰν ἀηδόνη ἐψαλλε 'ς τὴν λύρα ποῦ βαστοῦσε.
Ἐτὸν ἥλιον ἔλαμπαν αἱ τραῖς τῶν φουντωτῶν μαλλιῶν του,
καὶ τὸν φθονεῖ ὁ οὐρανὸς τὸ χρῶμα τῶν ματιῶν του.
Φιλιά εἶχε 'ς τὸ στόμα του, ἀγάπη 'ς τὴ ματιὰ του,
παλληκαριά 'ς τὸ στῆθος του, κ' ἐμένα 'ς τὴν καρδιά του.
Μαζῇ δυὼ ζήσαμε χαρᾶς κ' εὐδαιμονίας χρόνια,
καθὼς 'ς τοῦ δένδρου τὴ φωλιά τ' ἀχώριστα τρυγῶνια,
κ' ἀπὸ κοντὰ μας ἔφρουγε ἡ λύπη ἔξωρισμένη·
ὁ ἥλιος ἐβασίλευε καὶ εἴμασθ' ἐκωμένοι,
κ' ἀνέτελλε, κ' ὡς ἀδελφοὶ φιλιούμεασταν καὶ φίλοι.
Κ' ἀνέτειλε καὶ μιὰ φορὰ μὴν εἶχεν ἀνατείλει!

«Πιστή μου, λέγ' ὁ φίλος μου, σκύψε νὰ σέ φιλήσω·
 πιστή μου, ἦλθεν ὁ καιρὸς, καὶ πρέπει νὰ σ' ἀφήσω.
 Βλέπεις ἐκεῖ ποῦ ῥιχνούνται τὰ βόλια σὰν χαλάζι;
 Ἀκοῦς τὸν κρότον τῶν σπαθιῶν; Ἐμέν' αὐτὸς φωνάζει.
 Βλέπεις τὰ παλληκάρια μας ποῦ ἄγρια χορεύουν;
 Ἐμένα πρωτοχορευτὴ καὶ σύντροφο γυρεύουν.
 Ἀκοῦς ταῖς κόραις, τὰ παιδιὰ ἑποῦ ἀναστενάζουν,
 καὶ ποῦ ζητοῦν ἐκδίκησι; Ἐμέν' αὐτὰ φωνάζουν.»

«Λοιπὸν, πιστέ μου, ἐσὺ πᾶς· θὰ πᾶς καὶ θὰ μ' ἀφήσης;
 Ἄλλαις ὠραίαις μακρυὰ θὰ διῆς καὶ θὰ γνωρίσης·
 μιὰν ἄλλην κόρη θὰ φιλής, μιὰν ἄλλην θ' ἀγκαλιάσης,
 μιὰν ἄλλην κόρη θ' ἀγαπᾶς, κ' ἐμένα θὰ ξεχάσης.»

«Μὴν κλαῖς, ἀγάπη μου, μὴν κλαῖς, καὶ πρέπει νὰ πηγαίνω,
 καὶ ἀδικῶ τὰ νάτα μου κάθε στιγμὴ ποῦ μένω.
 Σκύψε καὶ συχνοφίλει με, γλυκειὰ γαλανομάτα,
 καὶ κόλλησε ἔς τὰ χεῖλη μου τὰ χεῖλη τὰ δροσάτα,
 καὶ ἔχε ὕγιά. Μὴ μὲ ῥωτᾶς μὲ τί καρδιά πηγαίνω.
 Πιστὸς σου πάντα, ὅσῳ ζῶ, πιστὸς κ' ἐν ᾧ πεθαίνω.
 Οἱ ἄγγελοι τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἂν μὲ τριγυρίζουν,
 παντοῦ τὰ μάτια μου παντοῦ ἐσένα θὰ σκαλίζουν.
 Καὶ ἀφ' οὗ πέσουν τρεῖς φοραῖς καὶ λυώσουν τρεῖς τὰ χιόνια,
 καὶ κλάψης τρία σκοτεινὰ, δυστυχισμένα χρόνια,
 τότε θ' ἀκούσης πατησιαῖς, θ' ἀκούσης τὴν φωνή μου,
 ἔς ταῖς ἀγκαλιαῖς μου θὰ βρεθῆς καὶ θεὰ πᾶς-μαζὶ μου.»

Καὶ πῆγε, κ' ἔλυωσαν καὶ δυὼ καὶ τρεῖς φοραῖς τὰ χιόνια,
 κ' ἔκλαψα τρία σκοτεινὰ, δυστυχισμένα χρόνια,
 κ' εἶδα τὸν χάρο νὰ περνᾷ, νὰ κλαίῃ τὴν ἐλπίδα,
 καὶ τῆς καρδιάς μου τὸν πιστὸν μὴτ' ἄκουσα μὴτ' εἶδα.
 Καὶ τώρα τρέχω τὰ βουνά, ταῖς ἐρημίαις τρέχω,
 καὶ μὲ πικρά μου δάκρυα τὰ μνήματά σας βρέχω.

Διαβάται· ποῦ μ' ἀκούετε μὲ μάτια δακρυσμένα,
 δὲν ἔχετε παρηγοριὰ ἢ θάνατο διὰ μένα;
 Διαβάται ποῦ εὐφραίνεσθε ταῖς χάριτες τοῦ δρόμου,
 ἄχ! πέτε με, ποῦ ἴδετε τὸν τρισαγαπητό μου;
 Ὡς τὸν γάμο κ' ἂν τὸν ἴδετε τὸν γάμο νὰ προφθάσω,
 ὥς τὸν τάφον κ' ἂν τὸν ἴδετε, κροντά του νὰ πλαγιάσω.»—

—Παρηγοριὰ ἔχ' ἡ ζωὴ κ' ὁ πόθος ἔχ' ἐλπίδα.

Γλυκὸ κορίττι, σὰν ῥωτᾷς, τὸν φίλο σου τὸν εἶδα.

Μήτε ὥς τὸν τάφο κοίτουγταν, μήτε χαρὰ βαστοῦσε,
 μόνον μὲ χίλιους τὰ βουνὰ καὶ ταῖς λακκίαις περνοῦσε.

Ἐπαρε βράχο καὶ βουνὸ, τὸν δρόμο π' ἀνεβαίνει,
 καὶ πήγαινε, κ' ἴσως τὸν διῆς ἀκόμα νὰ πηγαίνει.

Μαῦρα εἶναι τὰ ροῦχά του, μαῦρα τὰ δάκρυά του,
 μαῦρο καὶ τὸ τουφέκι του, καὶ μαύρη κ' ἡ καρδιά του.»—

Καὶ παίρνει βράχο καὶ βουνὸ, τὸν δρόμο π' ἀνεβαίνει,
 μέσα ὥς τοὺς βράχους περπατεῖ, καὶ ὥς τὸ βουνὸ πηγαίνει,
 καὶ τὰ ἀγροίμια τῶν δασῶν περνοῦνε καὶ βογγοῦνε,
 μὲν ὁ πιστός της δὲν περνᾷ, κ' οἱ χίλιοι δὲν περνοῦνε.

Καὶ καίουνε τὰ μάτια της, καὶ ἡ καρδιά της καίει,
 κ' εἰς ἓνα λόφο κάθεται, μυρολογᾷ καὶ κλαίει.

Καὶ μιὰ φωνή, βαρεῖα φωνὴ μέσ' ἀπ' τὸν λόφο βγαίνει.

«Ποιὸς τάραξε τὸν ὕπνο μου; φωνάζει θυμωμένη·

διατί πατεῖς τὸ δροσερὸ, τὸ νέο μου χορτάρι;

Δὲν ἤμουν κ' ἐγὼ ἄξιο, ἀνδρεῖο παλληκάρι;

Τριάντα Τούρκους σκότωσα καὶ ἔπιασα σαράντα,
 καὶ ἐπαινούμουν καὶ παντοῦ καὶ τ' ἄξιζα καὶ πάντα.

Μὲ δάφναις περιστόλισα τὴν σπάθα καὶ τὴν λύρα,
 καὶ τῶν ἀνδρείων ἔπαινο καὶ τῶν ὠραίων πῆρα.

Πλὴν ἐν ᾧ μ' ἔτρεμ' ὁ ἐχθρὸς κ' ὁ φίλος μ' ἐπαινοῦσε,
 τὸ στῆθός μ' ἀναστέναζε καὶ ἡ καρδιά πονοῦσε.

Μιὰν ἀγαποῦσα, μιὰ ξανθὴ, γλυκεῖα γαλανομάτα,
 ποῦ εἶχ' ἀγάπη καὶ ζωὴ 'ς τὰ χεῖλια τὰ δροσάτα.
 Ἄφ' οὗ τρεῖς φορὰς πῆσουνε καὶ λυώσουνε τὰ χιόνια,
 σὰν κλάψης τρία ἔρημα, δυστυχισμένα χρόνια,
 τότε θὰ ἔλθω, κόρη μου, τὴν εἶπα, νὰ σὲ πάρω.
 Πλὴν ἔταν ὑποσχέθηκα δὲν ῥώτησα τὸν χάρο.
 Κ' ἔπесαν χιόνια τρεῖς φορὰς, καὶ ἔλυωναν τὴν τρίτη,
 καὶ τὰ παιδιὰ μας ἔδιωχναν τὸν Τουρκοαρβανίτη,
 καὶ σὰν χαλάζι ἐπεφταν τὰ βόλια μαζωμένα,
 ἄχ! κ' ἓνα βόλι ἔπεσε καὶ μ' ἔρριξε κί ἐμένα.
 Καὶ ἡ καρδιά μου κρύωσε, καὶ κρύωσε τὸ σῶμα,
 Μὲν ἡ πιστὴ ἀγάπη μου δὲν κρύωσε ἀκόμα.
 Μὲν φύγε, μὴ μὲ ἀφαιρῇς τὴν ἔσχατ' ἡσυχία.
 Σεδάσου ἔρωτ' ἀτυχῇ καὶ τίμα τὴν ἀνδρεία.»
 — Ἐσ' εἶσαι, φίλε, ποῦ ζητεῖ ἡ ἀγαπητικὴ σου;
 Ἀκούω τὰ πατήματα κ' ἀκούω τὴν φωνή σου.
 Ἄχ! πόσον καιρὸ μ' ἄφησες εἰς δάκρυα καὶ πόνους!
 Πόσους μονάχῃ πέρασα ἐρημωμένους χρόνους!
 Μὰ τώρα, ἔλα νὰ σὲ διῶ, ἔλα νὰ σ' ἀγκαλιάσω,
 κ' ἀφ' οὗ σὲ ἤῤα μιὰ φορὰ, ποτὲ νὰ μὴ σὲ χάσω.
 Ἄφησε ζέστη καὶ ζωὴ 'ς ταῖς ἀγκαλιαῖς σου νὰ ὕρω.—
 —Κόρ', εἰν' στενὸς ὁ θάλαμος, καὶ τὸ κρεβδᾶτι μαῦρο.
 Μήτ' ἡ αὐγὴ τὸ χαιρετᾷ, μήτ' ἡ δροσιὰ τὸ βρέχει,
 καὶ τοῦ ἡλίου ὡς ἐκεῖ τὸ φῶς ποτὲ δὲν τρέχει.—
 —Κ' ἂν ἦν' ὁ θάλαμος αὐτὸς 'ς τὸ χῶμα ἀπὸ κάτου,
 κ' ἂν τὸν σκεπάζῃ ἄγρια ἡ νύκτα τοῦ θανάτου,
 'ς τὴν ἀβυσσον ἂν ἔπρεπε νὰ κάθουμαι μαζὶ σου,
 θὰ δόξαζα παράδεισο τὸ βάθος τῆς ἀβύσσου.—
 Βοῦ, βοῦ, γαυρίζουν τὰ σκυλιὰ κ' ἡ κουκουβάγια κλαῖνε,
 καὶ τὰ ἀγροῖμια πολεμοῦν καὶ ἡ ματιαῖς τους καῖνε,

καὶ τ' ἄστρα πέφτουνε, κ' ἡ γῆ κλονιέται τρομαγμένη,
καὶ μέσ' ἀπ' τ' ἄγρια κλαδιὰ ὁ ποθητός της βγαίνει.

Μαῦρο εἶναι τὸ τουφέκι του, καὶ μαῦρ ἡ φορεσιά του,
καὶ μαύρη τὴν εἰκόνα της τὴν ἔχει 'ς τὴν καρδιά του.

— Ἀχ! εἰν' ἀλήθεια; φίλε μου, σὲ ξαναβλέπω πάλαι;

— Ὅμως τὰ χερί' ἀπ' τ' ἄσπρο σου ἐπανωφόρι βγάλε,
κ' ἀγκάλιασε, καὶ φίλει με σὰν ἀγαπητικός μου,
καὶ μεῖν αἰώνια πιστός κ' αἰώνια δικός μου.—

— Κόρη μου, εἶναι διὰ φιλιὰ τὰ χεῖλια μαραμένα,
καὶ διὰ γλυκαγκαλιάσματα τὰ χέρια μου δεμένα.—

— Κ' ἀνίσως ἦναι διὰ φιλιὰ τὰ χεῖλια μαραμένα,
κ' ἂν ἦναι δι' ἀγκαλιάσματα τὰ χέρια σου δεμένα,
τότ' ἄφησέ με, φίλε μου, ἐγὼ νὰ σ' ἀγκαλιάσω,
κ' ἀφ' οὗ σὲ ἤῤα μιά φορά, ποτὲ νὰ μὴ σὲ χάσω.—

Οὐ! ὁ ἀνεμοστρόβιλος τὰ κυπαρίσσια δέρνει!

Οὐ! ὁ βοριάς τὸν πλάτανο ξεβρίζωμένο παίρνει!

Καὶ κλάμματα, καὶ ἄχ! καὶ βάχ! μέσ' 'ς τὴν νοτιά γρυλιάζουν,

καὶ ψαλμουδιαῖς μὲς 'ς τὸν βοριά τὸν Ὑψιστον δοξάζουν,

καὶ σύννεφα κατάμαυρα σφυρίζουνε κ' ἀστράφτουν,

κ' ἀπὸ λαμπάδες τὰ βουνὰ καὶ τὰ λαγκάδι' ἀνάφτουν,

κ' ἔλο τὰ μαῦρα σύννεφα ἀστράφτουν καὶ σφυρίζουν,

καὶ ἓνα νεκροκράβδατο ἢ ἀστραπαῖς φωτίζουν. . . .

Ἀφῆτέ τους· με ἀρετὴν καὶ πίστιν ἀγαποῦσαν.

Σ τὸν τάφον καὶ ἐνώθησαν, ἂν ὅχι ὅσῳ ζοῦσαν!

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

ΔΗΜΟΣ καὶ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

www.libtool.com.cn

Τῶν στίχων μου ἀνθόλευκε, ἀτμοπλασμένη Μοῦσα,
χρυσῇ σκιά ᾽ς τὸ ὕφασμα τοῦ βίου μου πλεγμένη,
εἰς σέ, ὅπου οἱ πόθοι μοι τυλίσσουν φλογισμένοι,
εἰς σέ, ὅπου ἀπήντησα ᾽ς τὰ σκότη ποῦ περνοῦσα,

προσφέρεται τὸ ποίημα· μειδιάμα προσμένει.
Τοὺς στίχους σὺ μ' ἐνέπνεες, κ' ἐγὼ τοὺς τραγουδοῦσα·
σὺ μ' ἐδίδες τὰ χρώματα, κ' ἐγὼ τ' ἀντανακλοῦσα·
κ' ἂν τὴν Ἑλένην ἔψαλα, σὺ ἤσουν ἡ Ἑλένη.

Καθὼς στεφάν' εἰς τὸν βωμὸν κρεμνοῦσαν τῶν Χαρίτων,
κ' αἱ Χάριτες τ' ἀρώματα ποῦ μαραμένον χύνει
ἐδέχοντο μ' εὐμένειαν καὶ μ' ἦθος τὸ γλυκύ των,

ὁμοίως ἡ καρδιά μου τοὺς στίχους μου σ' ἀφήνει.
Ἄς ἐμαραίνοντ' ὡς αὐτὸ, ἡ τύχη των ἂν ἦτον
μειδιάμά σου εὐμενὲς ν' ἀξιωθοῦν κ' ἐκεῖνοι.

www.libtool.com.cn

ΔΗΜΟΣ καὶ ΕΛΕΝΗ

Α΄.

Τὰ περίχωρα τοῦ Σαραγιοῦ

Κρύψε, βοσκή, τ' ἀσκαύλι σου καὶ παῦσε τὰ τραγούδια.
Ἐς τὰ ἄστρα τὰ παράθυρα τοῦ σαραγιοῦ ὑαλίζουν·
Ἀράπηδες ἔς τοῦ χαρεμιοῦ τὴν θύραν ρουχαλίζουν.—
Βλέπεις τὴν κάτασπρη μορφή ἔς τοῦ κήπου τὰ λουλούδια;
Εἶπέ με, εἶναι σύννεφο, σταλμένο ἀπ' τὴ δύσι
τοῦ παλατιοῦ τ' ἀμάραντα λουλούδια νὰ ποτίσῃ;
Ἢ εἶναι ἀνεράϊδα μ' ἀτμῶν ἐπανωφόρι,
καὶ ἤλθε τὸ κελαΐδισμα τῶν ἀηδονιῶν ν' ἀκούσῃ;
Ἢ ἴσως εἶν' αὐτὴ Οὐρὶ τῶν παραδείσων κόρη,
καὶ ἔς τὸ ποτάμι πέταξε τὸ στῆθός της νὰ λούσῃ;
Σὰν καταχνιὰ καλοκαιρινὴ τριγύρω ἔς τὸ φεγγάρι
τὸ ἑλαφρό της φόρεμα τοὺς ὤμους της σκεπάζει.
Μέσα ἔς τοὺς θόλους τριγυρνᾷ τῶν λουλουδιῶν, καὶ μοιάζει
πουλὶ ἔς τὴν ἑλαφρότητα καὶ ἄγγελος ἔς τὴ χάρι.
Τοὺς κρίνους τοῦ παρθενικοῦ μετώπου της χρυσόνει
δωδεκαπλὰ ἡ εὐμορφὴ πλεξούδα της πλεγμένη,
σὰν βασιλίσσης πάγχρυσο διάδημα δεμένη,
ἡ σὰν ἀκτίνων στέφανος ποῦ τὸ φεγγάρι ζώνει.
Τῶν πληϊάδων ταῖς φωτιαῖς ποῦ ἄπαυστα κινοῦνται,
τῶν ἀνησύχων της ματιῶν τὰ βλέμματα μιμοῦνται.
Ἄλλοτε φλόγες ἀναπτε ἡ ζωερὴ ματιά της,
πλὴν τώρα λύπης κάλυμμα τὸ βλέμμα της σκεπάζει,
καὶ δάκρυο ἔς τὰ μάγουλα τὰ ῥοδοκόκκινά της
σὰν δρόσος εἰς γαρόφαλον μισανοιγμένον στάζει.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

8

Ἀγγέλων χαμογέλασμα ἔς τὰ χεῖλη της πεθαίνει·
 τὸ στῆθός της ἐνθύμησις κρυφὴ ἀνασηκώνει,
 καθὼς ἀν' ἀπὸ θυέλλαν ἐχθροσινὴν δαρμένη
 ἢ σμαραγδένια θάλασσα τὸν κόλπον της φουσκώνει.
 Δὲν εἶναι οὔτε σύννεφον μὲ πάχυνν ποτισμένον,
 οὔτε Οὐρὶ χιονόστηθι οὐρανογεννημένη,
 οὔτ' ἄγγελος μὲ πρόσωπον ἀκτινοφωτισμένον·
 εἶν' ἢ στολὴ τῶν γυναικῶν, εἶν' ἢ γλυκεῖα Ἑλένη.
 Ἡ φύσις ἀνεξάντλητος ἐντελειῶν ἐργάτις,
 ἀπὸ τὸν πίθον ἤντλησε τῶν τόσων θησαυρῶν της
 ὅ,τι καλὸν, κ' ἐπρόικισε τὸ ἀριστούργημά της,
 καὶ εἶδε, καὶ ἐθαύμασε τὸ ἔργον τῶν χειρῶν της.

Ἐδῶ τολμηρὰ πνεύματα, αὐθάδεις νόες, διέτε!
 Ὡς εἶς ποῦ ἔς τὴν μανίαν σας «Θεὸς δὲν εἶναι» λέτε·
 κυττάζετε τ' ἁρμονικὰ οὐράνιά της κάλλη.
 Ποῖο ἄλλο χέρ' ἠμπόρεσε νὰ τὰ χαράξῃ, πέτε,
 ποιὸς ἄλλος νοῦς, ποῖα φρόνησις νὰ τὰ συλλάβῃ ἄλλη,
 παρὰ ἐκείνη π' οὐρανούς με ἄστρα περιχύνει,
 καὶ ποῦ ἔς τὸν ἥλιο στέφανον χρυσῶν ἀκτίνων δίνει;
 «Ψυχὴ δὲν εἶναι» εἶπετε ἔς τὴν ἀσεβῆ σας ζάλη.
 Ἐδῶ τὰ οὐρανόβαφα τὰ μάτι' αὐτὰ κυττάζετε,
 κυττάζετε τοὺς νοήμονας μαγνήτας, καὶ φωνάζετε
 «ψυχὴ δὲν εἶναι.» Μιὰ ματιὰ γοργή της θὰ σᾶς μάθῃ
 πῶς ζῇ εὐαίσθητη ψυχὴ ἔς τοῦ στήθους σας τὰ βάθη.
 Ἦλθετ' ἐμπρὸς καὶ εἶπετε: «Δὲν εἶν' ἀθανασία!»
 Στάκτῃ σᾶς φαίνεται ἡ μορφή ἐκείν' ἡ οὐρανία;
 Ὡς τὰ κάλλη της ἀθάνατῃ δὲν βλέπετε ἀκτῖνα;
 Θεοῦ τεχνούργημα αὐτὴ δὲν εἶν' ἡ ἁρμονία;
 Ὡς τὸ σκότος τὸ αἰώνιο θεὰ σβυσθοῦν ἐκεῖνα
 τὰ βλέμματα ποῦ ἔς ταῖς καρδιαῖς αἰώνια θὰ ζήσουν;

Ἀφῆτε μὸν τὰ χέρια σας τὰ χέρια της ν' ἀγγίσουν,
 γευθῆτε τοῦ ἀγγελικοῦ φιλιοῦ της τῇ μαγεῖα,
 καὶ τότε ἀποκριθῆτέ με· Δὲν εἶν' ἀθανασία;

Εἰς δένδρα γιγαντόσωμα, 'ς τοὺς βράχους ριζωμένα,
 μ' ἀγρίαις ῥίζαις, μὲ κλαδιὰ σκληρὰ, γυμνὰ καὶ μαῦρα,
 ἀπὸ ἀνεμοστρόβιλον κ' ἀπὸ βρονταῖς δαρμένα,
 φυσᾷ ματαίως ἡ γλυκεῖα καὶ μυρισμένη αὔρα·
 ματαίως θέλει ἀνθισμὸν καινούριον νὰ τοῖς δώσῃ·
 μόν' τὸν βορρῖα αἰσθάνονται ποῦ θὰ τὰ ξεβρῖζώσῃ.
 Ὅμως τὸ ἄνθος τὸ σεμνὸν ὅπου ὁ κῆπος τρέφει,
 κ' ἂν 'ς τοῦ ἡλίου ταῖς φωτιαῖς τὰ φύλλα του μαζώνῃ,
 ὅταν τὸ βράδῳ δροσερὴ ἡ αὔρα ἐπιστρέφῃ,
 εὐαίσθητο, τὸ τρυφερὸ κεφάλι του ὑψώνει.

Οὕτως ὁ ἄνθρωπος· ἀφ' οὗ παθῶν ἀνεμοζάλη
 μαράνη τὴν καρδίαν του, καὶ τῆς ζωῆς ἡ πάλῃ
 στερεῦση τὴν ἰκμάδα της καὶ τὴν ἀποτεφρώση,
 αἰσθημα πλέον τρυφερόν ποτε δὲν θ' ἀναδώσῃ,
 οὐδ' ἡ θρησκεί' αὐτὴ ἀρκεῖ νὰ τὸν παρηγορήσῃ.
 Μόλις ὁ κτύπος τὸν κινεῖ ποῦ θὰ τὸν ἀφανίσῃ.
 Ἀλλὰ τῆς κόρης ἡ ψυχὴ ἡ τρυφεροπλασμένη,
 κ' ἂν βάσανα τὴν τυραννοῦν, κ' ἂν λύπη τὴν μαραίνῃ,
 κ' ἂν τὴν πληγώνουν πάθη της ἡ ξένοι βασιλίσκοι,
 εἰς ἡσυχὰ καὶ εἰς γλυκὰ αἰσθήματ' ἀνοιγμένη,
 'ς τὴν προσευχὴ παρηγοριὰ καὶ ἡσυχία βρίσκει.

Εἰς τ' ἄνθη τοῦ περιβολιοῦ, ποῦ χάθηκ' ἡ Ἑλένη;
 Ἰδέτ' ἐκεῖ· δυὸ δάκρυα τὸ χέρι της σφογγίζει·
 ἰδοὺ 'ς τὰ τριαντάφυλλα, τὴν βλέπω, γονατίζει·

προσεύχεται. Προσεύχεται! ὦ σεῖς εὐτυχισμένοι,
 εἰς ὅσους εἶχ' εὐνοϊκὴ ἡ τύχη συγχωρήσει
 ὥραϊαν εἰς τῆς προσευχῆς τὴν ὥραν νὰ ἰδῇτε,
 σεῖς αὐτῆς μόνον τῆς σκηνηῆς τὴν χάριν φαντασθῆτε.
 Ποιὰ γλῶσσ' ἀνθρωπολάλητη θεὰ τὴν παραστήση;
 Προσεύχεται! 'ς τὸν οὐρανὸν τὰ μάτια της στραμμένα,
 θαρρείς ἀκτίνων δέματα πῶς στέλνουν 'ς τὸ φεγγάρι·
 καὶ τὰ ὥραϊα μέλη της 'ς τὸ φῶς ζωγραφισμένα,
 προσθέτουν χάρι τ' οὐρανοῦ 'ς τὴν γῆνίν της χάρι.
 Ποιὰν ἄρα γε θεότητα δοξάζ' ἡ προσευχή της;
 Τὴν ξαναψάλλ' εἰς τὸν Θεὸν ἀγγέλων συνοδία,
 ἢ τῶν ἐγγόνων τοῦ Ὁσμάν τὴν δέχεται ὁ προφήτης;
 Τί ἄκουσα; Τί πρόφερε; Τὴν λέξιν «Παναγία!»
 Ναι, 'ς ὀρθοδόξων χριστιανῶν τὸ δόγμα βαπτισμένη,
 σὰν νέον ἄνθος ἔλαμπε 'ς τὸ πατρικὸν της χῶμα·
 ἀφ' οὗ πλὴν τὴν ξερρίζωσαν ἀνήλικην ἀκόμα,
 τοῦ παλατιοῦ ὁ πνιγερὸς ἀέρας τὴν μαραίνει.
 Ματαίως ὅμως ταπεινὸς ὁ ἄγριος Ἀχμέτης
 κλίνει γεμάτος ἔρωτα τὰ τούγια του ἔμπροστά της.
 Ποτὲ δὲν ἀποκρίθηκε 'ς τὴν φλόγα του· ποτέ της
 δὲν πλήρωσε τὰ πάθη του μὲ μιὰ γλυκειὰ ματιά της.
 Μέσα 'ς τὰ δάκρυα ξυπνᾷ, 'ς τὰ δάκρυα κοιμᾶται,
 καὶ ὁ πασᾶς τὴν σέβεται καὶ σιωπᾷ κ' ἐλπίζει.
 Ἡ ἀρετὴ της προσταγαῖς δὲν ἔχει νὰ φοβᾶται,
 καὶ τῆς ζωῆς της ταῖς στιγμαῖς εὐνοῦχος δὲν ὀρίζει.
 Διὰ τί ἄρα γ' ὁ πασᾶς νὰ ἀγαπᾷ τοῦ χάκου;
 Τὴν παγωμένην της καρδιά δὲν ἔμπόρεσε νὰ κάμψῃ;
 Γυναῖκα χωρὶς ἔρωτα εἶν' ἥλιος χωρὶς λάμψι·
 ἢ, ἔσως ἄλλον ἀγαπᾷ, κόρη γλυκειὰ τοῦ Λιάκου;
 Τοῦ Λιάκου; Λιάκος! τ' ὄνομα μὲ εἶναι γνωρισμένο!

Συχνά μὲ κρότον τουφεκιῶν τὸ ἄκουσαν οἱ βράχοι·
 πασάδες τρεῖς ἔς τὸν τάφον τοὺς τὸ ἔχουν ἀκουσμένο,
 καὶ φόνου σύνθημα συχνὰ ἀντήχησε ἔς τὴν μάχη.
 Οἱ Τοῦρκοι Λιάκος ἄκουαν καὶ ἔς τὴν φυγὴ γυρνοῦσαν,
 κ' οἱ κλέφταις Λιάκος ἔλεγαν, κ' ὠρμοῦσαν, καὶ νικοῦσαν.
 Σήμερα Λιάκο ἔς τὰ βουνὰ ματαίως θὰ ζητήσης.
 Θὰ τὸν φωνάζης, καὶ βουδὴ θὰ σιωπᾷ ἡ φύσις.

B'.

Τ' ἦτον ἔς τὴν φραγὴ τοῦ κήπου; ἦτον ἴσκιος; ἦτον σκόνι
 ποῦ ὁ ἄνεμος ἀρπάζει καὶ αἰφνίδια σηκώνει;
 Τί ὁρμή! Ἀπὸ τοὺς τάφους ἂν γυρνοῦσαμεν ὀπίσω,
 ἴσως ἔπρεπε, πῶς ἦτον νεκροῦ ἴσκιος νὰ νομίσω,
 ποῦ ἔς τῆς θύελλας τὸν ὦμον φεύγει, ὅταν ξημερόνη.

Γ'.

Ἦ τὸ πουπουλένιο στρώμά σου, πασᾶ, δὲν βρίσκεις ὕπνον;
 Μετρᾷς ἴσως τὰ θύματα ποῦ μελετᾷς νὰ σφάξης,
 ἢ τὸ ἀφιόνι ξέχασες ἔς τὸν χθεσινόν σου δεῖπνον;
 Τώρα φθονεῖς τοὺς δούλους σου, κ' ἐπιθυμεῖς ν' ἀλλάξης
 τὰ τρία σου παπλώματα κ' ἐπτά σου μαξιλάρια
 μὲ τοῦ χωριάτου τὰ χλωρὰ νεόκοφτα χορτάρια.
 Πόσο γλυκὰ καὶ ἤσυχα κοιμᾶται ὁ χωριάτης!
 Φιλοδοξίας σχέδια τὸν νοῦν του δὲν ζαλίζουν·
 δὲν συχνοβλέπει ὄνειρα ποῦ νὰ τὸν γαργαλίζουν,
 καὶ τὸν κοιμῷ ἢ κούρασιν μὲ τὸ νανούρισμά της.
 Ἄν ἡ ἀγάπη σὲ ξυπνᾷ, Ἀχμέτη, δυστυχία!
 Σὲ εἶπ' ὁ ὕπνος, ἔχε γειά! σὰν φάντασμα γυρίζεις·
 τὴν νύκτα ἔχεις συντροφιά καὶ τὴν μελαγχολία·
 κ' ἔταν ἐλπίδ' ἀκόμη διῆς, δὲν θέλεις νὰ ἐλπίζης.

Ὅμοίως εἰς τὴν τράπεζαν τῆς τύχης ὅστις παίζει,
 ἂν ἡ τυφλὴ θεότης του σκληρὰ τὸν κατατρέξει,
 μὲ πείσμα, τόσον ἄτυχα πῶς ἔφθασε νὰ παίξῃ,
 τὸ τελευταῖόν του φλωρὶ τινάζ' εἰς τὸ τραπέζι.

Δ'.

Ὑψηλὸς κατάσκιος τόπος πλησίον εἰς τὸν μέγαν δρόμον

Ἔλα κοντὰ, πουλί μου,
 καὶ 'ς τὰ πλευρά μου κοίμου.

Μυρίζουν τὰ πουρνάρια
 καὶ τὸ κλαδὶ τοῦ θύμου,

καὶ τῆς νυκτὸς ἡ πάχνη δροσίζει τὰ χορτάρια.

Τὴν σιωπὴν τοῦ ὕπνου συγχίζει τὸ ἀηδὼν,

κ' ἡ σιγανὴ φωνή μου,

κ' οἱ ταραγμένοι κλῶνοι.

Ἔλα κοντὰ, πουλί μου,
 καὶ 'ς τὰ πλευρά μου κοίμου.

Πλὴν τ' εἶν' αὐτὸς ὁ βρόντος ποῦ ὁ βοριάς μᾶς φέρνει;

Ταῖς πέτραις τῶν φαράγκων ἀστροπελέκι δέρνει;

Ἡ χεῖμαρρος 'ς ταῖς ράχες κατρακυλᾷ κ' ἀφρίζει,

κ' ἐν ᾧ τοὺς βράχους σχίζει,

τὰ τρίμματα τῶν βράχων 'ς τὰ κύματά σου σέρνει;

Ἀγάπη μου, ταρατέσαι; ὁ κρότος σὲ τρομάζει;

Αὐξάνει, πλησιάζει,

κ' ἀπὸ τὸ δάσος ποῦ δεξιὰ ἐκτείνεται ἀπλωμένον,

ἐν ἄλογον τινάζεται χρυσοχαλινωμένον,

ὅπου ἀνεμοστρόβιλος πῶς μαστιγώνει μοιάζει.

Ἐν ταῖς πέτραις δὲν πτεεῖ, πεταῖ· κ' ὁ κτύπος τῶν πετάλων

σπίθαις σκorpῆ καὶ πῖταγον ἀποτελεῖ μέγαν.

Ὁ ἔφιππος ποῖος εἶναι;

Ἄγαπητή μου, μεῖνε·

δὲν θὰ τὸν διῆς· τὴν γλῶσσαν τοῦ δάσους θὰ γυρίσῃ.

Ποῖος ἔς τὴν γοργὴν φυγὴν τοῦ ἔμπορεῖ νὰ τὸν γνωρίσῃ;

Πλὴν ὄχι! νὰ τος, στάθηκε, τὰ χαλινάρ' ἀρπάζει·

μὰ κρυφούποπτη ματιὰ ἔς τὴν πεδιάδα ῥίχνει,

δέκα θωριαῖς ἔς τὸ πρόσωπο εἰς μιὰν στιγμὴν ἀλλάζει,

καὶ μ' ἀναμμένα βλέμματα τοὺς μιναρέδες δείχνει.

Τὸ ἄλογό του, μὲ μαλλὶ σὰν τῶν βουνῶν τὸ χιόνι,

μὲ μάτι μαῦρο κάρβουνο, ποῦ σὰν τὴ φλόγ' ἀνάφτει,

ταῦτιά του στήνει ἀψηλὰ, τὴν χαίτην του ὀρθώνει,

μὲ τὸ ποδᾶρι σκάφτει.

Κρύψου, πουλί μου, ἔς τὰ κλαδιὰ καὶ διὲ τὸ παλληκάρι!

Τὸ θάρρος διὲ ἔς τὰ μάτια του, ταῖς τραῖς διὲ ἔς τὰ μαλλιά του,

ἔς τὸ σῶμά του τὴν χάρι,

τὸν γίγαντα ἔς τὴν δύναμι καὶ ἔς τὸ ἀνάστημά του.

Τοὺς κρίνους τοῦ προσώπου του χρῶμα χαλκοῦ σκεπάζει,

μεγάλων κόπων μάρτυρας, συχνῆς κακοπαθείας.

Τὸ μάτι του τὸ γαλανὸ ἀναγκασμένον μοιάζει

τὸ βλέμμα πῶς συνήθισε τῆς ὑπερηφανείας.

Ἡ κρυφὸς πόνος ψυχικὸς, ἡ λύπ', ἡ δυστυχία,

ἔς τὸ μέτωπόν του χ' ἀράξαν τοῦ χρόνου τὰ σημεῖα.

Χίλιαι μορφαῖς ἀλλάζει

τοῦ ζωηροῦ προσώπου του ἡ φυσιογνωμία·

καὶ βλέπεις κ' εἰς τὴν ὄψιν του, κ' εἰς ὄλον του τὸν τρόπον

(ἀν ζωγραφίζῃ τὴν ψυχὴν ἢ ὄψιν τῶν ἀνθρώπων)

ἐλπίδας, πόθους φλογεροὺς, καὶ τύψεις συνειδότος.

Ὀλίγη ὥρα σκέψεως τὰ φρύδια του σουφρώνει·

πλὴν τοῦ ἀλόγου ἢ φωνῇ καὶ τῶν νερῶν ὁ κρότος

τὸ σύννεφον τοῦ σκοτεινοῦ συλλογισμοῦ σηκώνει,

καὶ φρίκης μένει ἔκφρασις ᾗ τὸ πρόσωπόν του μόνη.

Ἄλλ' ἔξαφν' ἀλλοιόνηται,
 ᾗ τὴν σέλλαν του σηκώνεται·

σπασμωδικὰ τὸ χέρι

πιστόλι δίστομο τραβᾷ ἀπ' τὸ χρυσὸ κεμέρι.

Κτυπᾷ, ἡ φλόγα λάμπει·

ἀντιβοοῦν οἱ κάμποι·

τὸ ἄλογο ἀγρίευσε, ᾗ τὰ δυὼ ποδάρια στάθηκε,

καὶ μὲ τὴν βία τοῦ βολιοῦ,

ἢ τῆς φωτιᾶς τοῦ πιστολιοῦ,

τινάχθηκε καὶ χάθηκε.

Ἐφυγε· πάλιν σιωπὴ τὰ δάση κυριεύει·

πάλιν τῶν ἄστρον ἡ φωτιὰ σιωπηλὰ σαλεύει,

καὶ πάλιν δὲν ἀκούεται παρὰ μὸν τ' ἀηδόνι,

κ' ἡ σιγανὴ φωνή μου,

κ' οἱ ταραγμένοι κλῶνοι.

Ἐλα κοντὰ, πουλί μου,

καὶ ᾗ τὰ πλευρά μου κοίμου.

Ε'.

Μόλις γνώρισα τὸν κόσμον, πλὴν τὸν γνώρις ἄρκετὰ
 διὰ νὰ διῶ πῶς τὴν καρδιά του ἡ καταστροφή σπαράζει,

καὶ πῶς ἄρπυια τῆς λύπης εἰς τὰ σπλάγχχνα τὸν κεντᾷ.

Μόλις κτύπησ' ἡ καρδιά μου, κ' ἔμαθε ν' ἀναστενάξει.

Εἶδα τὸ σμαραγδωμένο λουλουδόχυτο λειβάδι

θαλασσῶν ἀγριωμένων μαῦρο κύμα νὰ σκεπάζῃ·

τὰ θεμέλια τῆς γῆς μας εἶδα νὰ κλονῇ τὸν ἄδην,

καὶ ᾗ τὸ χάος τὸ παμφάγον γενεαῖς θνητῶν ν' ἀρπάζῃ.

Εἶδα καὶ τὸν βασιλέα, καὶ τὸν γίγαντα τῆς γῆς,

καὶ τὸν ἄνθρωπον τὸν εἶδα· μὲ ἰδρῶτα περιχύνει

ταῖς στιγμαῖς τῆς δυστυχίας ποῦ ὁ οὐρανὸς τὸν δίνει.
 Ὅλος πόθους καὶ ἀγῶνας εἰς νερὸ πικρῆς πηγῆς
 καὶ τὴν φλόγα τῆς ζωῆς του καὶ τὰ βάσανά του σβύνει.
 Ὡς ὁ στάχυς τῆς κοιλάδος ἔς ὠριμάδα μόλις φθάνει,
 μόλις ζῇ, ποῦ τὸν θερίζει τοῦ θανάτου τὸ δρεπάνι.
 Εἶδ' ἀπότιστον τὸ ἄνθος ποῦ ὁ ἥλιος μαραίνει,
 ἔς τὴν αὐγὴ τῶν ἡμερῶν του ἕνας νέος νὰ χλωμαίνει,
 ν' ἀγαπᾷ· τὴν νύκτα μόνος χωρὶς σύντροφον νὰ κλαίῃ,
 τῆς νεότητός του τ' ἄνθη ἔς ἀναστεναγμούς νὰ καίῃ,
 ἔς τοὺς ἀέρας νὰ φωνάζῃ τῆς καρδιᾶς του τὰ δεινὰ,
 νὰ ἐπιθυμῇ τὸν τάφον, τοὺς ἀνθρώπους νὰ ξεχνᾷ,
 εἰς τὸ πέλαγος τοῦ κόσμου ὡς ναυάγιον νὰ πλέῃ,
 ν' ἀγαπᾷ· καὶ ἡ ὥραιά, τῆς καρδιᾶς του ὁ μαγνήτης,
 μὲ ψυχρότητα τῇ φλόγα τῶν παλῶν του νὰ πληρόνῃ,
 τὸν καθέν' ἀδιαφόρως μὲ χρυσᾶ δεσμὰ νὰ ζώνῃ,
 καὶ φιλάρεσκοι φροντίδες νὰ ἦν' ἔλ' ἡ ἡδονή της·
 μὲ τὴν τύχην του νὰ παίζῃ, καθὼς παίζει τὸ παιδί
 μὲ τὸ ἄνθος ὑποῦ κόπτει καὶ ποῦ ἄσπλαγχνα μαδεῖ.
 Εἰς δεινὴν ἀπελπισίαν, εἰς ζηλότυπον φροντίδα

δυστυχῇ τὸν νέον εἶδα,

κ' εἶπα· Τρεῖς φοραῖς εὐδαίμων, ἔποιος νὰ ἔχῃ κατορθόνοι,
 σίδερον εἰς τόπον στήθους, ἔς τῆς καρδιᾶς τὸν τόπον πάγον,
 ἔποιος διὰ ν' ἀποφύγῃ ἕνα βέλος καρδιοφάγον,
 μὲ στωϊκισμοῦ εἰρήνην τὴν ψυχὴν του θωρακόνει.
 Οὔτε ἔρωσ τὸν κεντρώνει, οὔτε λύπη τὸν μαραίνει.
 Βωδὴ εἶν' ἡ ὠραιότης εἰς τὰ αἰσθητήριά του,
 κ' ἂν τὸν κόσμον εἰκονίζῃ ὡς καθρέπτῃς ἡ καρδιά του,
 κ' εἰς αὐτὴν ὡς κ' εἰς ἐκεῖνον ἔχνος σταθερὸν δὲν μένει.
 Εἶναι δένδρο ξηραμένο ποῦ ψηχάλα δὲν δροσιζει,
 ἔμως οὔτε καταρράχτης ἀπ' τοὺς βράχους τὸ χρημνίζει.

Εἶδα ἔμῳς πόσα πάσχει καὶ ἡ ἔρημη καρδιά.
 Εἶναι σὰν κλαδὶ σπασμένο εἰς τὰ πράσινα κλαδιά·
 αὐτὴ μόνη δὲν ἐλπίζει τῆς χαρᾶς τὸ καλοκαίρι
 οὔτε θέρμην, οὔτε κάλλη, οὔτε ἄνθη νὰ τὴν φέρῃ.

Εἰς ἀπάθειαν θαμμένη,

᾽ς τῆς ζωῆς τοὺς κόλπους μόνη αὐτὴ μνήσκει νεκρωμένη,
 ἥ καὶ ἂν ἀπ' ἔξω μόνον τὴν περισκεπάζουν πάγοι,

ζεστὸν αἷμ' ἂν τὴν θερμαίνῃ,

εἰς τὰ βάθη τῆς τὰ πάθη ποῦ τὴν τυραννοῦν φυλάγει,
 ἔξοδον εἰς τοὺς χειμάρρους ποῦ τὴν θραύουν δὲν ἀφίνει,
 καὶ χωνεύει τρικυμίας ἡ ψευδήσυχος γαλήνη.

᾽Σ ἔποιον χαίρεται μονάχος, ἡ χαρὰ εἰν' ἄλλος πόνος,
 κ' ὑποφέρει διπλὴν λύπην ἔποιος ὑποφέρει μόνος.

Τῆς καρδιᾶς ἔπου ὠπλίσθη μὲ τὴν στωϊκὴν ἀσπίδα
 τὰ δεινὰ, τὴν ἐρημίαν καὶ τὰ βάσαν' ἀφοῦ εἶδα,
 εἶπα· Ἐνας εἰν' εὐδαίμων, ἕνας μόνον, ἔποιος φθάσῃ
 ἕνα σύντροφον ᾽ς τοῦ κόσμου τὸ ταξεῖδι ν' ἀπαντήσῃ,
 ἔποιος τῆς θερμῆς καρδιᾶς του τὰ αἰσθήματα χαρίσῃ,
 κ' ἔρωτα, κ' ἐμπιστοσύνην, κ' εἰλικρίνει' ἀγοράσῃ.

Αὐτὸς μόνος δὲν φοβεῖται, ᾽ς τῆς ἀγάπης του τὰ χέρια,
 τῆς ζωῆς ἀνεμοζάλαις, κ' ἄγρια τοῦ κόσμου δάσῃ.

᾽Σ ταῖς ἡδονικαῖς ἀγκάλαις κολυμβᾷ τῆς νηνεμίας·
 ὅλαις του εἰν' ἡ ἡμέραις ἀνοιξες καὶ καλοκαίρια,
 καὶ μαζὶ τῆς κάθε ὥρα εἰν' αἰὼν εὐδαιμονίας.

᾽Σ τὰ γυρίσματα τῆς τύχης αὐτὸς μόνος σταθερὸς,
 ἀδιάφορα κυττάζει ὅτι φεύγει ὁ καιρὸς,
 ὅτι φεύγει ἡ νεότης, ὅτι τάφος πλησιάζει·

᾽ς τῆς ἀγάπης του τὸ πλάγι πάντα φίλος τρυφερὸς,
 μετὰ εὐτυχὲς ταξεῖδι ᾽ς εὐτυχῇ λιμέν' ἀράζει.

Ἵς τὰ χωρίσματα, Ἀχμέτη, τοῦ χρυσοῦ σου παραδείσου,
 μὲ ἀπάθειαν πῶς θέλεις ἡ καρδιά σου νὰ σφαλῇ;

Ἵς τῆς τρυφῆς τὴν γλυκειὰ βρύσι
 μεθᾶ, Τοῦρκε, ἡ ψυχὴ σου.

Τὸ θυμίαμα ποῦ πίνει καὶ οἱ θησαυροὶ τοῦ Κροΐτου
 εὐκολα τὴν μαλακόνουν,
 κ' αἱ ἀγκάλαις τῶν Οὐρί σου

ἀπαθείας φιλοσόφων εὐκολα τοὺς πάγους λυόνουν.

Μάρανε τὴν δύναμίν σου τῆς τρυφῆς σου τὸ σκουλήκι·

δὲν φουσκώνει ἡ καρδιά σου ἀπὸ δυναταῖς θελήσεις·

ἀντὴν δύναμιν δὲν ἔχης ὥστε ἄλλους νὰ νικήσης,

θὰ νικήσης τὴ ψυχὴ σου, τὴ δυσκολωτέρα νίκη;

Κᾶν ἔς τοῦ χαρεμιοῦ τὸ βάθος
 εἰς τῶν γυναικῶν τὸ πλῆθος

εἶναι ἄρά γ' ἓνα στῆθος

ποῦ νὰ σ' ἀγαπᾷ μὲ πάθος;

μιὰ καρδιά νὰ σ' ἐδηγήσῃ

ἔς τὸ ταξεῖδι τῆς ζωῆς,

μιὰ καρδιά νὰ σ' ἐννοήσῃ,

μιὰ καρδιά νὰ ἐννοῇ;

ἢ μόν' ὄργαν' ἀσωτίας

καὶ τυφλῆς σου ἡδονῆς,

μόνον τὰς ἐπιθυμίας

καὶ τοὺς φθόνους των κινεῖς;

Τ' ἀναμμένα βλέμματά σου

καὶ τὰ φρύδια τὰ κυρτά

καὶ τὰ χεῖλη τὰ χλωμά σου

μ' ἀποκρίνοντ' ἀρκετά.

Δὲν ῥωτᾷς ποιά γιὰ χαρέμι,

ἢ γιὰ ἄττ', ἢ γιὰ σπαθί σου,

κ' ὁ δειλὸς εὐνοῦχος τρέμει
 σὰν βροντὴ τὴν σιωπὴ σου.
 Κάθε βῆμα τῆς Ἑλένης
 κυνηγοῦν τὰ βλέμματά σου.
 Ἀπ' τὸν ἔρωτα τῆς ξένης
 ὑποφέρεις καὶ σωπαίνεις,
 καὶ τῆς ζούλιας τὸ σκουλήκι κρυφοτρῶγει τὴν καρδιά σου.
 Μόλις εἶδες πῶς 'ς τὸν κῆπον ἓνας ἴσχιος κατεβαίνει,
 ποῦ ἡ ζούλια κ' ἡ καρδιά σου φώναξαν, εἶν' ἡ Ἑλένη!
 Ῥίφθηκες 'ς τὸ παραθύρι, καὶ τ' ἀνήσυχά σου μάτια
 τὴν γυρεύουν εἰς τῶν φύλλων τὰ σμαραγδωτὰ πλεμμάτια.
 Ὅσ' τὰ λουλούδια τριγυρίζει
 μὲ περπάτημα ὠραῖο·
 ἡ ψυχὴ σου τὴν γνωρίζει,
 καὶ τὸ στηθός σου γογγύζει,
 καὶ τῆς πίστεώς της φύλαξ, κλαῖς καὶ ἀγρυπνεῖς· σὲ κλαίω.

ΣΤ'.

Ὁ ὑψηλὸς τόπος πλησίον εἰς τὸν δρόμον

Ἀκόμα δὲν κατέβηκε 'ς τὸ κῦμα τὸ φεγγάρι·
 ἀκόμα ἡ ἀνατολὴ γαρόφαλα δὲν χύνει.
 Πουλί μου, τόσο πάρωρα ὁ ὕπνος σὲ ἀφίνει;
 Ἦσύχασε 'ς τὸ πλάγι μου 'ς τὸ δροσερὸ χορτάρι.—
 —Σὰν ἄλογα μὲ φάνηκε πῶς ἄκουσα νὰ τρέχουν.
 Χρεμετισμὸς ἀντήχησε 'ς τοῦ ὕπνου μου τὸ βάθος.
 Πῶς; τ' ἄλογα νὰ μᾶς ξυπνοῦν συνωμοσίαν ἔχουν,
 ἢ κάμν' ἡ φαντασίᾳ μου τῆς ἀκοῆς τὸ λάθος;—
 —Δὲν ἦτο λάθος· κύτταξε, μὲ βίαν τοῦ ἀέρος
 τὸν ἐφιππον π' ἀριστερὰ πετιέτ' ἀπὸ τὰ δάση.

Ὁ ἴδιος ποῦ πρὸ δυὼ ὥρων εἶχ' ἀπ' ἐδῶ περάσει,
 τὰ χαλινάρια του τραβᾷ 'ς αὐτὸ τὸ ἴδιο μέρος.
 Μονάχος ἔμως δὲν γυρνᾷ 'ς τὴ σέλλα του, ἔμπροστά του
 μιὰ κόρη ζώνουν ἔντρομη τὰ χέρια τ' ἀνδρικά του
 τὸ πρόσωπό του εἶν' ὠχρὸ, τὰ μάτια του ἀνάφτου,
 καὶ ψηλαφεῖ τὸ χέρι του τὰ ἄρματα π' ἀστράφτουν.
 Μὰ γιατί σείεται ἡ γῆ; γιατί βροντοῦν οἱ κάμποι;
 Ἦ εἶν' ἡ πολὺγλωσση φωτιά ὁποῦ 'ς τὰ δάση λάμπει;
 Τῶν πέραν λόφων ἡ ἡχὼ γιατί ἀναστενάζει;
 Καθὼς ἔταν εἰς σύννεφα φλογὸς καὶ λάβας μαύρης
 μὲ βρόντους καὶ μὲ κλονισμοὺς, σὰν φλογερὸ δελφίνι,
 ἀπ' τῶν κυμάτων τὸν βρασμὸν ἐβγῆκ' ἡ Σαντορίνη,
 ζητεῖς τοῦ σεισμοῦ γίγαντα καὶ τώρα δρόμον νά ὕρης,
 κ' εἰς ταῖς ἀγκάλαις σου ἡ γῆ γογγύζει καὶ σπαράζει;

Νὰ μιὰ φωνὴ σὰν ἑκατόν: Ἀλλάχ, Ἀλλάχ φωνάζει.
 Ἡ πεδιάδες ἄλογα καὶ Τούρκους πλημμυρίζουν.
 Σὰν καταρῥάκτου κύματα ποῦ τοὺς κρημνοὺς ξεσχίζουν,
 κ' ἐλεύθερα καὶ ἤσυχα τὴν πεδιάδα βρέχουν,
 τέτοιοι κ' οἱ Τούρκοι. Τὸ στενὸν ἐπανωτοὶ γεμίζουν,
 μόν' ἔπειτα ἐλεύθεροι 'ς τὴν πεδιάδα τρέχουν.
 Τσαπράζια χρυσοκέντητα ταῖς σέλλαις τους στολίζουν·
 γυαλίζουν 'ς τὰ κεμέρια τους πιστόλι' ἀσημωμένα·
 σπαθιά δαμασκοδούλευτα 'ς τὰ στόματά τους ἔχουν,
 καὶ τὰ κοντὰ τουφέκια τους 'ς τὴ ράχι κρεμασμένα.
 Αὐτὸς ὁ χρυσοστόλιστος, μὲ τὰ ψαρὰ τὰ γένεια,
 μαλαγματένια ἄρματα καὶ γοῦνα σαμουρένια,
 εἶν' ὁ πασᾶς· τὰ φρύδια του σὰν σύννεφα σκεπάζουν
 τὰ πυρωμένα μάτια του ποῦ ἀστραπαῖς τινάζουν.

Καθὼς φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἂν τὴν ἡχὼ ξιππάσῃ,
 'ς τὰ στῆθια τῶν λαγωνικῶν φωτιά καὶ θάβρος ρίχνει,

κ' ἐπάνω ἀπὸ ποταμούς, ἀπὸ λακαῖς καὶ δάση,
 ἀκράτητα τινάζονται ἔς τοῦ κυνηγιοῦ τὰ ἔχνη,
 καὶ τοῦ Ἀχμέτη ἡ φωνὴ δὲν βρόντησε ἀκόμα,
 ποῦ μὲ ὁρμὴ π' ἀντίστασι καὶ φόβο δὲν γνωρίζει,
 ἔς τὴν πεδιάδα χύθηκε τὸ ὥπλισμένο σῶμα,
 καὶ ἔς τὸ φεγγάρι φαίνεται κυνήγι πῶς σκαλίζει.
 Ἐσένα τρέχουν καὶ ζητοῦν ἀνδρεῖο παλληκάρι,
 ἐσένα μὲ τὸ εὐμορφο, τὸ ἀρπαγμένο βάρος.
 Θὰ σὲ προδώσῃ ἄρ' αἰ τὸ ἄπιστο φεγγάρι;
 Σὲ εἶδαν! φεῦγα! γύρισε τοὺς χαλινούς μὲ θάρρος.

Ἄλλὰ τί βλέπω; Στέκεται! ἀτάραχος προσμένει!
 Εἰρωνικὸ μείδιμα ἔς τὰ χεῖλια του πεθαίνει!
 Βγάζει πιστόλι καὶ τραβᾷ, τὸ ἔδαφος κουνιέται,
 κ' ἀπὸ τὰ δένδρα, ἓνας, δυῶ, ἓνας σωρὸς πετιέται,
 ἔλοι τῶν βράχων ἄετοὶ ἔς τὸν πόλεμον θραμμένοι.
 Τὸ στῆθός τους ἀπ' αἵματος ἐπιθυμία βράζει.—
 —Κρύψου, πουλί μου, ἔς τὰ κλαδιά. Ὁ βρόντος σὲ τρομάζει.

Ἀκούω κτύπους καὶ κραυγαῖς
 καὶ σύγκρουσι ἀρμάτων,
 καὶ σύγχυσι κ' ὀχλοδοή·
 βλέπω φωτιαῖς, βλέπω πληγαῖς,
 βλέπω σωροὺς πτωμάτων,
 καὶ φλογερὴ ἀναπνοὴ
 πολλῶν χαλκοστόματων.
 Ὁ θόρυβος, οἱ διωγμοὶ
 καὶ τοῦ καπνοῦ τὸ σκότος,
 καὶ τῶν νεκρῶν οἱ σπαραγμοὶ,
 καὶ τῶν σπαθιῶν ὁ κρότος,
 καὶ ἡ βρονταῖς, κ' οἱ στεναγμοὶ
 καὶ ἡ φωναῖς τῆς νίκης,

ὦ! τί σκηνή τρομακτικὴ ἀφανισμοῦ καὶ φρίκης!

Λειβάδι' ἀνθοπερέχυτα, χαριτοστολισμένα,
 κ' ἄλλοτε ἴδετε νεκρούς τῇ γῇ σας νὰ δαγκάνουν,
 κ' ἄλλοτε φόνου ἄρπυιες τοὺς λόχους νὰ βυζάνουν,
 κ' ἄλλοτε νίκης τρόπαια 'ς τοὺς λόφους σας στημένα.

Ναί, τότε πλὴν 'ς τὸ χῶμά σας πετοῦσ' ἐλευθερία·
 τότε, ἡ δόξα ὁρμαθιαῖς σᾶς χάριζε στεφάνων·

νκοῦσαν τριακόσιοι δλόκληρῃ Περσία,
 κ' ὁ Λεωνίδας ἐπιπτε μὲ σύννεφα τυράννων.

Αἰ! τότε ἔλαμπες, Ἑλλάς, καθὼς ὁ ἥλιος λάμπει, .

καὶ οἱ λαοὶ σὲ κύτταζαν μὲ μάτια θαμβωμένα·
 τώρα τὰ ἔθνη ἔεχασαν τὰ φῶτά σου σθυσμένα,
 καὶ Τούρκων τρέφουν ἄλογα οἱ πράσινοί σου κάμποι.

Ἡ δόξα καὶ ὁ φωτισμός, οἱ εὐγενεῖς σου φίλοι,
 'ς τὸ γόνιμό σου ἔδαφος ἀπλ' ἦσαν ὀδοιπόροι·
 σὲ ἐπεσκέφθ' ἡ ἀρετὴ, τῆς φήμης σου ἡ στῆλη,
 κ' ἐπέταξε 'ς τοὺς οὐρανοὺς τῶν οὐρανῶν ἡ κόρη.

ὦ! ὅλα σὲ τ' ἀφαίρεσεν, Ἑλλάς, ἡ τυραννία!

Ὡς καὶ τὸν πέπλο σ' ἔσχισε τῶν φυσικῶν χαρίτων·

τ' ἀρχαῖά σου Ἡλύσια ξερὰ εἶν' ἐρημία,
 ἡ φύσις σου εἶν' ἄγρια, καὶ θεία φύσις ἦτον.—

Πλὴν ὅλα σὲ τ' ἀφαίρεσε; 'Σ τῶν νέων σου Ἑλλήνων
 ταῖς φλέβες δὲν κυκλοφορεῖ τῶν Περικλέων αἷμα;

Ἀγροῖκ' εἶναι καὶ φαίνονται ἀνώτεροι κινδύνων,
 καὶ λάμπει αἰσχροκέρδεια 'ς τὸ ζωηρό τους βλέμμα;

Ὅχι! γενναῖο αἶσθημα τὸ βλέμμα τους ἀνάπτει.

Τοῦ Λεωνίδου ὁ υἱὸς κινδύνους δὲν φοβᾶται·

τὸν τάφον τῶν τυράννων του εἰς τὴ ψυχὴ του σκάπτει,
 καὶ ἡ ἐλευθερία του 'ς τὸ στῆθος τοῦ κοιμᾶται!

Ποῦ μὲ παρέσυρες, Ἑλλάς; Σὲ ἀγαπῶ, πατρίς μου.

Τὴν φαντασίᾳ μου συχνὰ ἡ τύχη σου θερμαίνει,
 καὶ ταῖς λεπτότεραις χορδαῖς ταραττεῖς τῆς ψυχῆς μου.
 Τί ἐγένεν ὁ ἥρωάς μου, ποῦ εἶναι ἡ Ἑλένη;
 Νάτος ἐκεῖ· καὶ τοὺς ἐχθροὺς καὶ τοὺς δικούς του σχίζει·
 τὸ ἀκριβὸν φορτίον του ἔς τοὺς θάμνους μέσ' ἀφίνει,
 καὶ μ' ἀναμμένο πρόσωπο ἔς τὸν πόλεμο γυρίζει.
 Καθὼς εἰς μέση χορευτῶν, εἰς συμποσίων μέση,
 ἂν μὲ βρονταῖς καὶ μ' ἀστραπαῖς ἀστροπελέκι πέση,
 εἰς φρίκη καὶ εἰς θάνατο τὴν εὐθυμί' ἀλλάζει,
 ὁ κρασσοπότης κίτρινος τὸ νέκταρ κάτω χύνει,
 τὴν ἐλαφρὴ χορεύτρια ὁ χορευτὴς ἀφίνει,
 καὶ τοῦ χοροῦ ὁ θάλαμος κενοταφεῖο μοιάζει·
 ἢ καθὼς ἔταν εἰς σειραῖς πολεμικῶν ταγμάτων,
 ἡ βόμβ' ἀφοῦ μὲ συριγμοὺς τὰ σύννεφα περάσῃ,
 καὶ γιὰ χιλίους φονικὴ εἰς χίλιας βόμβαις σκάσῃ,
 τὴ γῆ σκεπάζει μ' αἵματα καὶ στρώματα πτωμάτων,
 τὸ αἷμα τῶν ἐκστατικῶν στρατιωτῶν παγώνει,
 ἔς τὸ φλογερὸ τῆς πέρασμα τὰ τάγματα ἀνοίγουν,
 τὸν τολμηρὸν ποῦ στάθηκε μὲ θάνατον πλερόνει,
 πτερὰ νὰ εἶχαν εὐχονται οἱ ἄτολμοι νὰ φύγουν,
 τέτοιος ὁ κλέφτης· φοβερὸς σὰν χάρος δρεπανίζει,
 πληγώνει κάθε του σπαθιά, κάθε πληγὴ σκοτόνει,
 σὰν γλῶσσα φλόγας τὸ σπαθί ἔς τὰ χέρια του γυαλίζει·
 ἔπου κτυποῦνται βρίσκεται, ὅπου βρεθῇ πληγώνει,
 καὶ ὡς τὸ φίδι ποῦ περνᾷ καὶ τὸ χορτάρι καίει,
 ὁ τόπος ὁποῦ πέρασεν ἐρημωμένος μνήσκει·
 μέσα ἔς αἱμάτων ποταμοὺς καὶ εἰς ἰδρώτα πλέει·
 κάποιον τὸ βλέμμα του ζητεῖ, καὶ τὸν Ἀχμέτη βρίσκει.
 Τὸ σύννεφο τῆς λύσσας τοῦ χαρᾶς ἀκτῖνα σχίζει·
 γελαῖ φρικτὰ, καὶ σφίγγονται τὰ δόντια του, καὶ τρύζουν·

τριγύρω του βρέχει φωτιαῖς καὶ βόλια ποῦ σφυρίζουν,
 ὥπως τὰ βόλια τ' ἀψηφᾷ καὶ τὸν πασᾶ σκαλίζει.
 Αἱ σπάθαις τους σταυρώθηκαν, καὶ φοβεραῖς ἀρχίζουν
 πληγαῖς ὅπου ὑπόσχονται πληγαῖς ποῦ ἐμποδίζουν.

Καπνὸς σὰν μαῦρο σύννεφο 'ς τὴ μάχῃ τοὺς σκεπάζει.
 Ἡ νίκη ποῖδ' ἀπὸ τοὺς δυὼ στεφάνωσε δὲν εἶδα,
 καὶ μόνον βλέπω ποῦ καὶ ποῦ τὴν φλογερὴ τσιμπλῖδα
 ποῦ τὸ σπαθὶ ἔταν χτυπᾷ μὲ τὸ σπαθὶ τινάζει.

Πλὴν 'ς τὴ σφαγὴ καὶ 'ς τὴ βοή τί γίνετ' ἡ Ἑλένη;
 Εἰς τὰ κλαδιά τῶν μυρσινιῶν γονάτισε καὶ κλαίει·
 εἰς φόβους καὶ εἰς βάσανα καὶ εἰς ἐλπίδες πλέει·
 κ' ἡ προσευχή της 'ς τοῦ Θεοῦ τὸ θρόνον ἀνεβαίνει.
 Ποῖδ' ἄρ' αὖ γε ἐπιθυμεῖ νὰ σώσῃ ἡ προσευχή της;
 τὸν ἄρπαγα ἢ τὸν πασᾶν; Ἄ! ὅχι! ἡ ψυχὴ της
 τὸν ἄνθρωπον καὶ συμπαθεῖ κ' ἐπιθυμεῖ νὰ σώσῃ.
 Ὅσ' ὑποφέρουν, δυστυχοῦν καὶ τυραννοῦνται, κ' ὅσοι
 ἐδῶ μὲ πόνους ξεψυχοῦν, εἰν' ὅλοι ἀδελφοί της·
 διὰ ὅλους στέλνει προσευχαῖς ἡ θεία της γλυκύτης.
 Μὲ φρίκη βλέπει πῶς ἔμπορεῖ, τὸ φονικὸ τοῦ χέρι
 εἰς τοῦ ἀνθρώπου τὴν καρδιά ὁ ἄνθρωπος νὰ χώσῃ.
 Προσεύχεται· κ' ἀνάπαυσιν διὰ τοὺς νεκροὺς γυρεύει,
 συγχώρησι διὰ τοὺς φονεῖς. Ὅτ' ἐστὶ τὸ στήθος της ποιὸς ξέρει
 καὶ ἂν κἀνένα αἰσθητὸ ξεχωριστὸ παλεύει;

Τοὺς βράχους μισοχρύσωσαν τὰ φῶτα τῆς ἡμέρας·
 ὁ πετεινὸς τραγούδησε τὸν ὕμνον του· δροσιζει
 ἡ πρώτη πάχνη τῆς αὐγῆς τὰ χόρτα ποῦ ποτίζει,
 καὶ τὸν καπνὸν ἀραιώσεν ὁ πρωῒνός ἀέρας.
 Τί βλέπω; φεύγουν οἱ σωροὶ τῶν Τούρκων σκορπισμένοι,
 ὡς φύλλ' ἀπὸ τὸ φύσημα διωχμένα τοῦ ἀνέμου;

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

Θ

Τί πολυτάραχαις φωναῖς! τί θρήνοι συγχισμένοι!
 Πόσοι σωροὶ ἐπάνωτοι νεκροὶ καὶ πληγωμένοι!
 Τί θέατρο τῆς φονικῆς μανίας τοῦ πολέμου!

«Αὐτὸ, Ἐλένη, τὸ χλωμὸ, τὸ νεκρωμένο πτώμα,
 αὐτὸς εἶναι ὁ τύραννος τῶν νέων σου χαρίτων.
 Ὅσα τὰ μάτια σου τὰ μάτια του στηλόνονται ἀκόμα·
 εἰν' ἄγρια κ' ἡδονικὰ, καθὼς καὶ πρῶτα ἦτον.
 Ὁ κίνδυνος κάμν' ἥρωας καὶ δύναμι χαρίζει.
 Ποτὲ τέτοιαν ἀντίστασι δὲν ἤρε τὸ σπαθί μου.
 Τώρα περνᾷ τὸ Ἀλσιράτ· ἐκ' ἔσως μουρμουρίζει,
 πῶς δὲν κτυπᾷ ἀμρίβολα ἢ μάχαιρα τοῦ Δήμου.»

—«Α! μὴ θυμόνης, φίλε μου, ὅσα τὰ δάκρυα ποῦ χύνω!
 Μὲ πίστι, μ' εἰλικρίνεια, μὲ σέβας μ' ἀγαποῦσε·
 τὴν εὐμορφιά μου λάτρευε, τὴν λύπη μου τιμοῦσε·
 ὅσα ἐχθροῦ γενναίου λείψανο γενναῖο φόρο δίνω.»

Καὶ ἔκλαιε· καὶ ὁ ἐχθρὸς ποῦ κείμεται ἔμπροστά της
 εἰν' ἄνθρωπος, ἀπέθανε, συμπάσχει ἡ καρδιά της.
 Καὶ διὰ τ' ἀγκάθια τῶν βουνῶν καθὼς καὶ διὰ τὸν κρῖνο
 ἡ φύσις χύνει τὴν δροσιά· εἶναι κ' αὐτὰ παιδιὰ της.
 «Ἀκόμα ἓνα δάκρυο, καὶ ἡ λοιπὴ ζωὴ μου,
 καὶ ἡ λοιπὴ μου ὑπαρξίς, εἰν' ὑπαρξίς τοῦ Δήμου.»

Ἀπὸ κρημνοῦς καὶ βάραθρα καὶ βράχους ὅσο πέφτει
 ὁ ποταμὸς, ὅσα ταῖς ἐρημιαῖς βροντᾷ, βογγᾷ κ' ἀφρίζει·
 ἀλλὰ ὅσα τὸν κρυσταλλένιο του καὶ καθαρὸ καθρέφτη
 ὅταν λουλούδια τρυφερά καὶ κάμπους εἰκονίζει,
 τότε κινεῖται ἤσυχα καὶ γλυκομουρμουρίζει.
 Ὅμοίως ὅς' ὁ ἄνθρωπος παλεύει μὲ τὴν μοῖραν,

ἀνήμεραις αἰσθάνεται ἐντός του διαθέσεις·
μόλις πλὴν ἡμερη στροφή ἢ μοίραϊς του ἐπῆραν,
ποῦ προτιμᾷ γλυκύτεραις καὶ ὀμαλαῖς ταῖς σχέσεις.

• • • • •
«Σταυραετοὶ τῆς Λιάκουρας, ἐλευθερίας φίλοι,
γυρνᾶτε παλληκάρια μου ἔς τὰ ἄγρια βουνά σας.
Ἔχετε γειά· διὰ πάντοτε ᾗς ἦναι τὰ σπαθιά σας
τῆς ἀνεξαρτησίας σας οἱ τρομαγμένοι στύλοι.
Πουλεῖτε μ' αἷμα τούρκικο τὰ ἔρημα λεπτὰ σας.
Ἵδποιον πικρομαράθηκε τὸ δένδρον τῆς ἐλπίδος,
Ἵδποιον ἢ γ' εἶναι βάραθρο, ποῦ ἄγρια χωνεύει
καὶ κάθε ἀπολαύσεως καὶ κάθε χαρᾶς εἶδος,
αὐτὸς εἰς μαῦρα σπήλαια, ἔς ἐρημωμένα δάση
ἔς τὰ πάθη του νέα τροφή, νέα ζωὴ γυρεύει,
τὸν ἑαυτό του καὶ τὴ γῆ γυρεύει νὰ ξεχάσῃ.
Ἵτὸν κόσμον, φίλοι μου, γυρνῶ. Θὰ ζήσω. Δι' ἐμένα
δὲν εἶν' ἀκόμα τῆς ζωῆς τὰ στήθια στερεμένα.
Ἐνα κλαδὶ μὲ ἔμεινε, κ' αὐτὸ, θὰ τὸ ποτίσω.
Ἵτὸν ἴσκιον τοῦ ὀποταμὸς θὰ τρέξῃ τῆς ζωῆς μου·
κ' ἡ τυραννὶ ἂν ἔς τὰ φτερά βαραίνῃ τῆς ψυχῆς μου,
καὶ τὰ πικρά μου σίδερα μὲ ἄνθη θὰ στολίσω.»

Εἶπε, καὶ χάθηκε. Βουβὰ τὰ σπήλαια κ' οἱ βράχοι
καὶ τὰ πετρόγυμνα βουνὰ κατόπι του μουγκρίζουν.
Οἱ γῦπες τώρα λαίμαργοι ἀρχίζουν νέα μάχη,
καὶ σὰν τοῦ σκότους ἄγγελοι ἔς τὰ πτώματα γυρίζουν.
Σήκω, πουλί μου· ζωντανοὶ ἐμείναμε μονάχοι.
Ἡ ῥοδοδάφναις τῆς αὐγῆς τὴν γῆν ξαναστολίζουν.
Τὰ φῶτα τῆς ἀνατολῆς τί θέατρον φωτίζουν!

Ζ'.

www.libtool.com.cn

Καλύβη εἰς τὴν ἔρημον

«Ἄνοιξε, γέρο!» — «Ποῖος χτυπᾷ;
 τί θέλεις ἔς τὸ σκοτάδι;
 Ἄκόμα ἔς τὸ λυχνάρι μου δὲν στέρευσε τὸ λάδι.
 Ποῖος εἶναι;» — «Ἄνοιξε, παπᾶ!»
 Καὶ ἀπὸ δυὼ χτυπήματα ἡ θύρα κλονισμένη
 θὰ ἔπεφτε σπασμένη,
 ἂν δὲν γυρνοῦς ὁ μάνταλος ποῦ τὴν κρατεῖ κλεισμένη.
 Ὅσον τὸ ἓνα χέρι, κρεμαστὸ, μισόσβεστο λυχνάρι,
 ῥάσο μακρὺ ἔς τὸ σῶμά του, ῥαβδί ἔς τὸ ἄλλο χέρι,
 καὶ ἐν' ἀσημοκάρφωτο θεώρατο μαχαίρι
 ἔς τοῦ ῥάσου τὸ ζουνάρι,
 ἓνας ἀνδρεῖος γέροντας μὲ χιονισμένο γένυ,
 σὰν γίγαντας ἔς τ' ἀνάστημα, σὰν ἀθλητὴς ἔς τὸ σῶμα,
 μὲ βλέμμα ὑπερήφανο καὶ ζωηρὸ ἀκόμα,
 ἔμπροστὰ ἔς τὴν θύρα βγαίνει.
 «Ὅσον τὴν ὥρ' αὐτὴ τὴν πρωῒνὴ τί θέλετε, παιδιά μου;» —
 — «Νὰ ἔμβουμε, παπᾶ μου.» —
 — «Ὅσον τοὺς ἄμμους τῆς ἐρήμου
 πῶς εἶναι χρέος ἱερὸ φρονῶ τοῦ ἐρημίτου
 ἔς τοὺς πλανεμένους ἀνοικτὸ νὰ ἔχῃ τὸ κελλί του.
 Ἐμβάτε· καταφύγιον δεχθῆτε τὸ κελλί μου.»
 Ὅμως διατί ἐν ᾧ λαλεῖς τὸ μάτι σου ἀνάπτει;
 διατί, παπᾶ, τὸ στήλωσες ἔς τὴν εὐμορφὴν τὴν ξένη;
 Τὴν ταραγμένη σου καρδιὰ καινούριο πάθος σκάπτει;
 Τῆς εὐμορφίᾳς τὸ δόσιμον προσφέρεις ἔς τὴν Ἑλένη;
 Καθὼς χειμῶνος σύννεφα, ποῦ θύελλαις χωνεύουν,
 τὸ βράδυ κοκκινίζουν,

αἰσθήματα ὀρμητικὰ ἀκόμῃ χρωματίζουν
 τὸ μέτωπον ποῦ τοῦ καιροῦ τ' αὐλάκια σημαδεύουν;
 Μὰ ποῖός γινωρίζει τῇ ψυχῇ; ποῖός ἀρκετὰ γινωρίζει
 τῇ γλῶσσᾳ τὴν προδότισσα τῆς φυσιογνωμίας;
 Ποῖός θά μὲ πῇ, ἂν αἶσθημα ἡ ἔχθρας ἢ φιλίας
 τῆς σκοτισμένης του καρδιάς τὸ δίπλωμα τυλίζει;
 Τί βλέμματ' ἀνεξήγητα ἔς τὸ Δῆμο ἀκοντίζει!
 Αὐτὸ μὲ φάνηκε γλυκὺ φιλοστοργίας βλέμμα,
 ἐκεῖνο ζούλιας φθονερῆς, κρυφῆς χαρᾶς ἐκεῖνο,
 ἐκεῖνο τοῦ ἀντεραστοῦ ἐπιθυμεῖ τὸ αἷμα·
 αὐτὸ τὸ ἄλλο λαίμαργα τὴν ξένη καταπίνει.
 Ὅ ἴδιος τί αἰσθάνεται ἀφ' οὗ δὲν διακρίνει,

ἐγὼ θὰ διακρίνω;

«Φέρε, παπᾶ, τὰ στέφανα διὰ νὰ μᾶς στεφανώσης.»—

—«Διατὶ εὐχὴ ἂν θέλετε συζεύξεως νομίμου

τῆς γῆς τὰ μάτια φεύγετε ἔς τὸ ἔρημο κελλί μου;»—

—«Ταῖς λέξεις σου, διέ, ἀκριβᾶ, παπᾶ, νὰ μὴ πληρώσης.»

—«Ποῖός εἰς'; ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι; πῶς θέλεις νὰ ἐνώσω

μὲ τ' ἄρπαγμένον λάφυρο τὸν ἄρπαγα; Δὲν πρέπει,

ἁμαρτωλὲ, νὰ θυμηθῇς πῶς ὁ Θεὸς σὲ βλέπει;»—

—«Παπᾶ, ἐλπίζεις ἄρά γε πῶς λόγῳ θὰ σὲ δώσω;

Παρακαλῶ εἰς μάταιο νὰ μὴ μὲ βάλῃς κόπο.

Τελείωσε μὲ τὸ καλὸ, ἢ ξεύρω κ' ἄλλον τρόπο.»—

—«Παιδί μου, μάταια κοπιᾶζεις. Ποτὲ τὸ χέρι τοῦ ἐρημίτου

δὲν θ' ἀναγκάσῃς νὰ εὐλογήσῃ δεσμὸ ποῦ μέμφεται ἡ ψυχὴ του.

Καθὼς ἡ φλόγα ἀγριωμένη

εἰς τοὺς δρυμῶνας καὶ εἰς τὰς πόλεις,

ἀφοῦ θερίσῃ ταῖς κατοικίαις,

ἀφ' οὗ χωνέψῃ τὰ χλωρὰ δάση,

ἀπὸ ἀνέμων λύσσαν διωχμένη

τερπναῖς κοιλάδες ἀφοῦ περάσῃ,
 ποῦ μεταβάλλει εἰς ἐρημίαις,
 εἰς ἀτρυγήτους ἐκτάσεις ἄμμου ἢ εἰς παράλια φθάνει μόλις,
 ποῦ εἰς ἀκτῖνα μεταβλημένη
 ἀνασηκώνετ' εἰς τὸν ἀέρα,
 ὅς τὴν αἰωνίαν φλόγ' ἀνεβαίνει,
 καὶ διαλύεται ὅς τὸν αἰθέρα, —
 καὶ ἡ ζωή μου ὡς αὐτὴν ἦτον·
 παθῶν ἀέρες τὴν εἶχαν δεῖρει,
 καὶ πολλῶν εἶχε τὴν τύχην φθείρει
 ἡ φλογισμένη ἀναπνοή των.
 Τὴν ἀδικίαν ὄπλον μου εἶχα,
 τὴν κατερήμεωσιν βοηθόν μου·
 φωνὴ αἱμάτων εἶχ' ἀντηχήσει καὶ εἶχ' ἀνέβει ὡς τὸν Θεόν μου·
 λαῶν κατὰρα ἦτον ῥιχμένη ὅς τοῦ κεφαλίου μου ἐκάστη τρίχα.
 Πλὴν κ' ἡ ζωή μου ἦλθε ὅς τὰ χεῖλη
 τοῦ αἰωνίου της παραλίου·
 τοῦ ταξειδιοῦ της τοῦ αἰωνίου
 ὁ σκοπὸς πλέον δὲν εἶν' ἡ ὕλη.
 Σὰν τὴν ἀκτῖνα, γυρνᾷ ἐπάνω
 τὴν τελευταίαν διεύθυνσί της.
 Ὅς τοῦ κόσμου πλάναις, ὅς τοῦ κόσμου πάθη ξένος κ' ἀμέτο-
 [χος ἐρημίτης,
 εἰς βάθη ἔζησα ἀμαρτίας, ὅμως ἐνάρετος θὰ πεθάνω.
 Στὴν ἐξορία μου δούλου δάκρυ, μήτε τυράννου φωνὴ δὲν φθάνει·
 εἰς τὸ κατόφλιμου εὐθυμίας καὶ χαρᾶς τόνος φαιδρὸς πεθαίνει·
 κ' ἂν Κροίσου πλοῦτος, δυναταῦ σκῆπτρον, κοσμικὴ τέρψις
 [δὲν μὲ προσμένῃ,
 ἡ πιστὴ ὅμως μετάνοιά μου ζητεῖ τοῦ μάρτυρος τὸ στεφάνι.
 Ψεύτικη λάμψις προσκαίρου δόξης ἦτο τὸ εἶδωλό τῆς ζωῆς μου·

φλογερός ἔρως, ἄσπονδον μῖσος ἦταν οἱ τύραννοι τῆς καρδιάς μου.
 Ὅλα τὰ ξέχασα, σὰν τοὺς μύθους τῆς ἡλικίας τῆς παιδικῆς μου,
 καὶ ἡ θρησκεία μου εἰν ὁ θρόνος τῆς τελευταίας παρηγοριᾶς μου.
 Ἀρετῆς ἔρως, κ' ἔρως θρησκείας εἶναι ὁ ἔρως ὑποῦ μὲ μένει.
 Μάταια πίστευσε πῶς ἐλπίζεις νὰ γίνω ἄπιστος κ' εἰς τοὺς δύω,
 κ' αὐτὸ τὸ χέρι δεσμὸν δὲν δένει

ἔς τοὺς θείους νόμους μας ἐναντίο·
 καὶ ἂν βιάσουν αὐτὸ τὸ χέρι,
 αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ μαχαίρι,
 αὐτὸ τὸ ὅπλο τῆς ἀδικίας,
 καὶ ἔς ὑπεράσπισι τῆς θρησκείας
 νὰ πολεμήσῃ ἀκόμα ξέρει.»

Σὰν φλόγα ἀναψ' ἡ ματιὰ τοῦ γέρου ἐρμηίτου·
 καινούριο αἷμα φύσκωσε τ' αὐλάκια τῶν φλεβῶν του·
 σὰν τῶν χειμάρρων τῇ φωνῇ ἀγρίεψ' ἡ φωνή του·
 ὀρθαῖς ἀνασηκώθηκαν ἡ τρίχες τῶν γενειῶν του.
 Τοῦ μαχαιριοῦ του ψηλαφεῖ τὴν ἄκρη θυμωμένος,
 καὶ μὲ ὑπερηφάνεια τὰ χεῖλη του δαγκάνει.

Πλὴν οὐτ' ὁ Δῆμος φαίνεται νὰ ἦναι γεννημένος
 τῇ θέλῃσι ποῦ κήρυξε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ.

Μὲ εἰρωνείας γέλωτα τὸν γέροντα κυττάζει·
 ἔς τὸ σκαλοπάτι προχωρεῖ τοῦ εἰκονοστασίου,
 κ' ἀπ' τῶν εἰκόνων τῇ σειρᾷ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου
 μ' ἀσέβεια τὰ στέφανα καὶ τὸ σταυρὸ ἀρπάζει.

Τί φλόγα τότε ἔλαμψε ἔς τοῦ γέροντος τὸ μάτι!

Τί λύσσα τότε ἔκαμε τὸ στόμα του ν' ἀφρίζῃ!

Μὲ δυὼ πηδῆματα ὀρμαῖ, κ' ἀπὸ τὸ σκαλοπάτι
 ἔς τὴ μέση τῆς καλύβας του τὸν Δῆμο σπενδονίζει.

«Πλήρωσε τὴν ἀσέβεια τῶν ἔργων σου,» φωνάζει,
 κ' ἐπάνω του τινάζεται καὶ τὸ μαχαίρι βγάζει.

Τότε, ὁ Δῆμος ἄγρια γυρνᾷ, καὶ μ' ἓνα βλέμμα
 τοῦ ἄστραψε σὰν κερκυνὸς καὶ τοῦ διφοῦσεν αἷμα,
 «Πήγαινε, λέγει, σκέλεθρο, καὶ τὴν εὐλάβειά σου
 ἔς τὸν ἄλλον κόσμον φήμιζε, ἂν σέ ἀρέσῃ.—Στάσου!
 Πάρε κ' αὐτὴν κατόπι σου!» Καὶ τὸ σκληρό του χέρι,
 ἐβύβισε ἔς τοῦ γέροντος τὰ σπλάγχνα τὸ μαχαίρι.
 Ὡσὰν ξερὴ βαλανιδιά, ἀνεμοαρπαγμένη,
 ἔπσεε ἔς ταῖς εἰκόνες τοῦ ἐμπρὸς ὁ ἐρημίτης.
 Ἦτον χλωμός· ἔς τὸ πλάγι του γονάτις ἡ Ἑλένη.
 Ἐὰ δάκρυά της ἔτρεχαν, καὶ κόπηκ' ἡ φωνή της.
 Μὲ χίλια σκέπαζε φιλιὰ τοῦ γέροντος τὸ χέρι·
 νὰ σταματήσῃ γύρευε τοῦ στήθους τοῦ τὸ αἷμα,
 καὶ τρυφερὰ τὸν ἔλεγε μ' ἓνα γλυκὸ της βλέμμα,
 ἔς τοῦ Δήμου της τὴν κεφαλὴν κατάρᾳ νὰ μὴ φέρῃ.
 Ὁ γέρος ὅμως ἤμερα τὰ μάτια του ἀνοίγει·
 τὸ βλέμμα τοῦ τὸν οὐρανὸ γυρεύει νὰ κυττάξῃ,
 καὶ ἡ ψυχὴ του φαίνεται, πρὶν ἀπ' τὴν γῆν νὰ φύγῃ,
 ἔς τῆς προσευχῆς ταῖς πτέρυγες πῶς θέλει νὰ πετάξῃ.
 «Θεέ! Τὸ κέντρον τοῦ παντός! Κόσμε! Ψυχὴ τοῦ κόσμου!
 Ἀπείρου μιὰ σταλαγματιὰ ἔς τὸ ἄπειρον γυρίζει,
 γυρίζει ἔς τὸν Ὠκεανὸν ὁ ῥύαξ ὁ θολός μου.
 Ὡς ἀπάτης βράχους ἔτρεξεν· ἀνάπαυσιν ἐλπίζει.
 Θρόνος σου εἶναι τ' ἄπειρον, ἡ καλλονὴ μορφὴ σου,
 αἰωνιότης ὁ καιρὸς, κ' ἀγάπη τ' ὄνομά σου.
 Ἕνας πτωχὸς ἀμαρτωλὸς θενὰ φανῇ ἔμπροστά σου,
 πλὴν εἶναι τῆς ἀγάπης σου μικρότερ' ἡ ὀργή σου.
 Τὸ στόμα θὰ μὲ καταπιῇ τοῦ ἀνοικτοῦ μου λάκκου
 θὰ μετανέβ' εἰς τῆς ζωῆς τὴν βρύσιν ἡ ζωὴ μου.
 Ἄς μὲ σκεπάσῃ ἄφαντον ὁ ἄμμος τῆς ἐρήμου,
 καὶ ἄς σβυσθῇ διὰ πάντοτε τὸ ὄνομα τοῦ Λιάκου.»

Λέγει, καὶ δάκρυ ἡμερο τὸ μάτι του σκεπάζει,
 καθὼς τὸ γλυκὲ σύννεφο τὸν ἥλιον ἔταν δύνῃ.
 Πλὴν ἡ Ἑλένη, ἓνα Ἄχ! ἀπ' τὴν καρδιά της βγάζει,
 καὶ πέφτει μαρμαρόχλωμη, τὰ дуώ της μάτια κλείει·
 Ὁ θάνατος μὲ τὴν ζωὴ 'ς τὸ στῆθος της παλεύει·
 μόλις λεπτὴ ἀναπνοὴ τὸ γλυκανασηκόνει.
 Ὁ πιστὸς Δῆμος μὲ φιλιὰ καὶ δάκρυα, γυρεύει
 ζωὴ 'ς τὸ σῶμα ποῦ γλυκὰ ἢ ἀγκαλιά του ζώνει.
 Ὅμως κινεῖται, ἄλλην μιὰν βαθεὰ ξανναπνέει·
 τὰ μάτια της μισάνοιξε, πλὴν τὰ σφαλνᾷ ἀκόμα·
 τὰ ξανανοίγει, καὶ πικρὰ, καθὼς τ' ἀνοίγει, κλαίει,
 καὶ λέξεις μισακούονται ἀπ' τὸ χλωμό της στόμα.
 «Πατέρα,—λέγει, εἰς' ἐσὺ, ἐσὺ εἶσαι ὁ Λιάκος;
 Ἐσ' εἶσαι ποῦ μ' ἀνάθρεψες 'ς τὴν νηπιότητά μου;
 Ἐσ' εἶσαι, καὶ ὁ Δῆμός μου σ' ἐσκότῳσε ἔμπροστά μου!
 Διατί ἐμένα δὲν ῥοφᾷ ὁ ἀνοικτός σου λάκκος;
 Ὡς χάριν τώρα δέχουμουν γλυκειὰν τὸ θάνατό μου.
 Μικρὸ πουλ' ἤμουν π' ἄφησα τὸ δένδρο τὸ χλωρὸ μου,
 καὶ ξαναῆλθα διὰ νὰ διῶ τὸ δένδρο μου κομμένο.
 Σ' ἡῦρα καὶ σ' ἔχασα! Διατί μαζῇ σου δὲν πεθαίνω!»

Καθὼς ἔταν τὰ σύννεφα ἐπανωτὰ καὶ μαῦρα
 ἀγριωμένα μαζωχθοῦν κ' ἀνεμοζάλη φέρνουν,
 πλὴν μόλις ἔλθ' ἡ ἡμερὴ νὰ τὰ χαδεύσῃ αὖρα,
 τραβιοῦνται ἀπ' τὸν οὐρανὸ καὶ 'ς ταῖς ποδιαῖς του γέρνουν,
 πάλιν γελᾷ τῶν οὐρανῶν ἀσύννεφος ὁ θόλος,
 καὶ γαλανὸς εἰς τὰ νερὰ ἀντανακλᾶται ἔλος,
 οὕτω μὲ τὸ νυκτόπλεκτο καὶ κρύο κάλυμμά του
 τοῦ Λιάκου εἶχ' ὁ θάνατος τὰ μάτια βαρεμένα·
 πλὴν ὡς ἐλπίδος πέρασε πνοὴ 'ς τὰ βλέφαρά του,
 ἀνοιξαν πάλαι 'ς τὴ χαρὰ τὰ νεκροσφαλισμένα.

«Ἐλένη μου, λέγ', εἰς' ἐσύ! ναι, εἰς' ἐσύ, ἐς' εἶσαι!

Τῆς μαραμένης μου καρδιάς οἱ κτύποι σέ γνωρίζουν.

Τὰ μάτια σου σάν τ' οὐρανοῦ ἀστέρες μέ φωτίζουν.

Ἦελα 'ς τὸ κρῦο στῆθός μου, τὰ βλέφαρά μου κλείσει!

Κ' ἐγὼ, καθὼς ὁ ἄρρωστος ποῦ κείτεται 'ς τὰ σκότη,

καὶ τὴν λαμπάδα τῆς ταφῆς ἀκτῖνα βλέπει πρώτη,

'ς τῆς μαύρης τύχης κείτουμουν τὸ σκοτισμένο στρώμα.

Σὲ βλέπω, καὶ μέ ὁδηγεῖς 'ς τοῦ τάφου μου τὸ στόμα.

Ἄ! ἄφησ', ἄφησε προτοῦ γιὰ πάντα νὰ σφαλῇσουν,

τὰ μάτια μου νὰ εὐφρανθοῦν 'ς τοὺς ἥλιους τῶν ματιῶν σου.

Ἄ! ἄφησε τὰ χεῖλιά μου ἀκόμα νὰ ῥοφήσουν,

τὸ μέλι, τὴ γλυκειὰ δροσιὰ τῶν τρυφερῶν χειλιῶν σου.

Ἄφ' οὗ πεθάνω, φύτεψε 'ς τὸν τάφο μου λουλούδια,

κ' ἔρχου πρῶτ' καὶ πότιζε τὸ ἄχαρό τους χῶμα,

καὶ κάθε βράδυ κάθιζε 'ς τοῦ τάφου μου τὸ στόμα,

καὶ τῶν νεκρῶν μουρμούριζε λυπητερά τραγούδια.

Τὰ χρυσαφένια σου μαλλιά ἔταν χαδεύ' ἡ αὔρα,

ἴσως πετᾷ τριγύρω σου μαζῇ τῆς κ' ἡ ψυχὴ μου.

Τότε πῶς πέθανα μὴν κλαῖς, τότε μὴ βάλῃς μαῦρα.

Σ' εἶδα, θὰ ἦμαι εὐτυχῆς 'ς τὸν τάφον τῆς ἐρήμου.

Ἄ! ζῆσε λυγρόκλωνο κλαδί μου φουντωμένο·

τὴ θύρα γλυκοσχίαζε τοῦ παλατιοῦ ποῦ κτίζω.

Εἶσαι τῆς ρίζας μου κλαδί. Ἄν ζήσης, δὲν πεθαίνω·

μέ σχῆμ' ἀγγέλου τῆς ζωῆς τὸ δρόμο ξαναρχίζω.

Ἦμουν πατέρας! Ἡ ζωὴ μέ ἦτον περιβόλι·

μ' ἀπάτησε πλὴν ὁ γλυκὸς καρπὸς τῆς ἀμαρτίας·

παραίτησα τὸ ἄσυλο τῆς πρώτης εὐτυχίας,

κ' ἔγινε πάγος καὶ φωτιά ἡ ὑπαρξίς μου ἔλη.

Ἦμουν πατέρας! Τρυφερά τῆς κόρης μου τὸ χέρι·

χρυσάφι θενά ὕφαινε 'ς τὸ πλέγμα τῆς ζωῆς μου.
 'Στὸ στῆθος τῆς, 'ς αἰῶνα θά ζοῦσα καλοκαίρι·
 'ς τὴν δύσι μου θά χαίρουμουν ταῖς ὥραις τῆς αὐγῆς μου.
 Ἦμουν πατέρας! Τοῦ υἱοῦ τὸ ἀναμμένο αἷμα
 νέο βρασμὸ θά ἔδιδε 'ς τὴ βραδυνὴ ζωῇ μου. . .»

Δάκρυα τὸν διέκοψαν, καὶ τὸ νεκρό του βλέμμα
 ἀντίκρουσε τὰ δάκρυα τοῦ νεκροχλώμου Δήμου.
 «Παιδί μου, λέγει, εὐμορφο κ' ἀνδρεῖο παλληκάρι,
 μὲ σκότωσες, σὲ συγχωρῶ, καὶ μ' ἔχθρα δὲν πεθαίνω.
 Μὲ τὴν εὐχή μου πήγαινε καὶ ἥσυχος πηγαίνω,
 καὶ πρὶν πεθάνω, σὲ ζητῶ μιὰ τελευταία χάρι.
 Ἐκεῖ ὀπίσω 'ς τὰ βουνά, ἐκεῖ ποῦ δύω βράχοι
 'ς τὰ πρῶτα φῶτα τῆς αὐγῆς ὀλόγυμνοι ἀσπρίζουν,
 εἰν' ἓνας τόπος ἱερός· ἐκεῖ θνητοὶ μονάχοι
 καὶ μακρυσμένοι ἀπ' τὴ γῆ, 'ς τὸν οὐρανὸ ἐλπίζουν.
 Πήγαινε ἐκεῖ, ἄ! πήγαινε! Ἐκεῖ ζῇ ὁ υἱός μου.
 Εἰς γῆν Κυρίου ἔθαψα τὸ νέο θησαυρό μου,
 μακρὰν ἀπὸ ταῖς θύελλαις ψευδοματαίου κόσμου.
 Ἀφ' οὗ πεθάνω, πήγαινε καὶ εὔρε τὸν υἱό μου.
 Μὲ βλέπεις καὶ μὲ συμπονεῖς· τὰ μάτια σου δακρύζουν.
 ὦ! τόσους εὐεργέτησα, μὲ ξέχασαν οἱ τόσοι!
 Τὰ σπλάγχχνα σου εἰν' ἡμερα, συμπάθεια γνωρίζουν.
 Τὸν βράχ' ἔπου ναυάγησα ἀρπάζω νὰ μὲ σώσῃ.
 Ἄν ᾔην ἀλήθεια πῶς τιμῇ τὰ παλληκάρια ἔχουν,
 καὶ πῶς ὑπερασπίζονται τοὺς ἀσθενεῖς μ' ἀνδρία,
 μὰ τὰ θερμά σου δάκρυα ποῦ τὰ μαλλιά μου βρέχουν,
 μὰ τοῦ Θεοῦ ποῦ σέβεται τὴν ἱερὴ λατρεία,
 τὴν κόρη μου ἐδήγησε, προστάτευσε καὶ σῶσε.
 Σεβάσου τὴν περίστασι καὶ τὴν πεποίθησί μου,
 κ' ἐπάνω θά σὲ συγχωρῇ, θά σ' εὔχετ' ἡ ψυχὴ μου.

Πήγαινε, καὶ τὴν ἄθλια ἔς τὸν ἀδελφὸ τῆς δόσε.
Πέ τον νὰ βγῇ ἔς τὸ πέλαγος διατὶ ἐγὼ ἀράζω·
χρυσὸ φορτίο νὰ δεχθῇ τὴν ἀδελφή του πέ τον
καὶ φίλησέ τον μιὰ φορὰ καὶ ξαναφίλησέ τον,
καὶ σφῖξ' τον ἔς ταῖς ἀγκάλαις σου καθὼς σὲ ἀγκαλιάζω.
Δωρόθεο τὸν βάπτισαν· ἂν θέλῃς καὶ σημεῖα,
εἰν' εὐμορφος καὶ γαλανός, λεπτὸς καὶ χρυσομάλλης.
Τέτοιοι μικρὸν τὸν ἄφησα· μ' ἀκόμ' ἂν ἀμφιβάλλῃς,
νήπιον ἢ μητέρα του τὸν φόρεσ' ἡ ἰδία
μιὰν ἀλυσίδ' ἀπὸ μαλλιά· ἔς τὸν κόμβο μιᾶς ἄλλης
ἓνα ἐλόχρυσο σταυρὸ μὲ διαμαντάκια τρία.»

Ἐνὸς ποῦ πάτησ' ὄχεντρα ἡ φρίκ' εἶναι μεγάλη,
μεγαλητέρα τοῦ παιδιοῦ π' ἀπάντησ' ἓνα πτώμα·
ὅμως τοῦ Δήμου φάνηκε μεγαλητέρ' ἀκόμα.
Τὰ βλέμματά του πρόδωσαν σχεδὸν μανίας ζάλη.

«Μὴ, μὴ μ' ἐγγίζῃς, γέροντα. Τὰ χέρια σου μολύνεις,
μολύνεις τὰ σεβάσματα, τὰ χιονιστὰ μαλλιά σου·
μὴ, λέγει· μαῦρο ἔκτρωμα περιθαλψες κοντά σου·
μὲ εἶναι φλόγα, κόλασις τὸ αἷμ' αὐτὸ ποῦ χύνεις.
Ἐσ' εἶς' ὁ Λιάκος, τῶν βουνῶν ἐσ' εἶσαι τὸ θηρίο,
ἐσὺ ποῦ χώραις καὶ σπηλιαῖς ὠνόμαζαν ἀνδρεῖο,
κ' ἐγὼ ὁ κλέφτης, ὁ φονεὺς, ἐγὼ εἴμ' ὁ υἱός σου!
ναί, ὁ υἱός σου, γέροντα, ἐγὼ ποῦ σὲ σκοτόνω.
Ἐλένη μου, ὁ μισητὸς ἐγὼ, εἴμ' ἀδελφός σου.
Καταρασθῇτέ με· κ' ἐγὼ τὸ χέρι μου ὑψώνω.
Σφραγίστε τῆς κολάσεως τὴν ἀρχημένη νίκη.
Ἐκστατικοὶ μὲ βλέπετε· συμπάθεια καὶ φρίκη,
τὸ βλέπω, ἀπ' τὰ μάτια σας λαλοῦν τὰ τρομαγμένα.
Συμπάθεια! τί κάμνετε; συμπάθεια σ' ἐμένα;
ἐμένα, ποῦ ἔς ταῖς ὄχεντραις φαρμάκια θὰ ποτίσω,

ποῦ θὰ περνῶ, κ' ἐρήμωσι θ' ἀφίν' ἔπου πατήσω,
 ποῦ μὲ δακρύων χεῖμαρ' ὅσον τὸν τάφο σ' αὖθις θὰ λούω,
 καὶ γέλοια τῆς κολάσεως δι' ἀπόκρισι θ' ἀκούω;
 Ἐγὼ εἶμ' ὁ Δωρόθεος· ἐδῶ εἶναι κρυμμένος
 καὶ ὁ σταυρὸς, κ' ἡ μάλλινη ἐκείνη ἀλυσίδα.
 Ὡς τὰ τείχη τοῦ μοναστηριοῦ ἐκείτουμουν, θαμμένος
 εἰς ἄλλου κόσμου ὄνειρα, ὥς ἄλλης ζωῆς ἐλπίδα,
 καθὼς ζωντανολάπτεται ὡς τὸ ἴδιόν του νῆμα
 τὸ ἐλαφρὸ ζώφιο ποῦ πλέχει τὸ μετὰξι,
 ὅπως ἐλπίζει μιὰ φορὰ πῶς θ' ἀνοιχθῇ τὸ μνήμα,
 ἐλπίζει μὲ τ' ἀσπρόχρυσά περὰ πῶς θὰ πετάξῃ.
 Ἡ προσευχαῖς μου μοναχαῖς ταῖς ὥραις μου μετροῦσαν,
 καὶ ἡ ζωὴ μου ἔτρεχε σὰν ἐρημιᾶς ποτάμι·
 τῆς ἐρημιᾶς τὴν σκέπαζαν ἢ πεύκαις καὶ οἱ ἄμμοι,
 καὶ τὰ νερά της οὐρανὸν κενὸν ἀντανακλοῦσαν.
 Ἦλθ' ὡς τὰ κρυσταλλοκύματα κ' ἀτάραχα νερά της
 κ' ἐνὸς ἀγγέλου φάνηκε μορφὴ ζωγραφισμένη.
 Καινούργιου κόσμου ἥλιος μὲ φάνηκ' ἡ Ἐλένη·
 καὶ μ' ἀνοῖξαν ἀγνώριστη Ἐδὲμ τὰ θέλγητρά της.
 Σὰν φλόγα κατεβρόχθισε τὸ αἶσθημα τὸ ἕνα
 τὰ ἄλλα μου αἰσθήματα· κ' ἐν ᾧ ὁ ἔρωτάς μου
 βασίλευε τυραννικὰ ὡς τὰ βάθη τῆς καρδιάς μου,
 νὰ καταστρέψῃ ἢ θέρμη του κινδύνευε κ' ἐμένα.
 Πρῶτός μου ἦτον ἔρωτας, κ' ἔχω καρδιά ποῦ καίει.
 Ἀλλὰ, ἐνῶ εἰς ὄνειρα κοιμούμουν τῆς ἀγάπης,
 μανθάνω πῶς κακότροπος τὴν ἄρπαξε σατράπης.—
 Ἄ! ἐρημίτης, φώναξα, σ' ἕνα κελλὶ νὰ κλαίῃ!
 ν' ἀναστενάξῃ κ' ἡσυχὸς νὰ κάμνῃ τὸ σταυρὸ του!
 Ποῦ εἶν' ἐκείνη ἡ ζωὴ, ὅπου ὡς τὴν πεδιάδα,
 εἰς νέων μ' αἶμα φλογερὸν τὴν ζωηρὴν ἀράδα

ὁ νέος εἶν' ἀδάμαστος ἐπάνω 'ς τ' ἄλογό του,
μόν' τὸ καλὸ μαχαίρι του γνωρίζει βοηθό του,
καθὼς τὸν φέρν' ἡ μοῖρά του τυφλὰ μαζὶ τῆς τρέχει,
'ς τὸ χέρι του ἐκδίκησι καὶ τιμωρία ἔχει,
καὶ τὴν ἐλευθερία του λατρεύει σὰν θεό του!—
Τὸν ἔρωτά μου αὖξησεν ἡ στέρησις ἡ νέα,
καὶ νέο πάθος ἀναψε 'ς τὸ στῆθός μου, τὸ μῖσος·
τῶν ἱερῶν μου πλὴν χρεῶν ἀκόμα ἡ ἰδέα
λαλοῦσε 'ς τὴν συνείδησι καὶ μὲ κρατοῦσε ἴσως.
Ὅμως δὲν ἄργησ' ἡ σκληρὰ τῶν Τούρκων τυραννία,
ἀπάνθρωπ' εἰς τ' ἀνθρώπινα, καὶ ἀσεβής 'ς τὰ θεῖα,
νέα φωτιά φιλέκδικη 'ς τὸ στῆθός μου ν' ἀνάψῃ.
Ἀφοῦ τὴν βαρβαρότητα τοῦ μισητοῦ λαοῦ του
μ' ἐλπίδες ἔθρεψ' ὁ πασᾶς παραχωμένου πλούτου,
τὸ μοναστήρι ἐστείλε στρατεύματα νὰ κάψῃ·
'ς αἵματ' ἀγίων βούτησαν οἱ μαῦροι στρατιῶται,
καὶ εἶδε νέους μάρτυρας ἡ Ἐκκλησία τότε.
Τότ' ἔζωσα τὸ κοπτερὸ τοῦ κλέφτη γιαταγάνι,
τότ' ἡ ψυχὴ μου πέταξε, τότ' ἔκτασι ζητοῦσα,
τότε κατοίκησα σπηλιαῖς, καὶ ἄνδρας ὠδηγοῦσα,
καὶ τοῦ ὀλέθρου ἔδραξα μὲ θάρρος τὸ δρεπάνι.
Τότε καμίνι ἔρωτος, βρασμὸς φιλοδοξίας,
καὶ μῖσος ποῦ φαρμάκωνε τ' ἀνήσυχα λεπτὰ μου,
κ' ἀγάπη ἐκδικήσεως καὶ ἀνεξαρτησίας,
καὶ ἄλλα πάθη ἔβραζαν 'ς τὴ φλογερὴ καρδιά μου.
Καθένα τους ὡς θύελλα 'ς τὰ βάθη τῆς βροντοῦσε.
Τὸ αἷμά μου ἦτον θερμὸ καὶ φλόγα ἡ νεότης.
Ἡ τύχη μ' ἔδεσ' ἔκτοτε εἰς τὸν τυφλὸ τροχὸ τῆς,
κ' ἔτρεχα ἔπου καὶ καθὼς ἐκείνη μ' ὠδηγοῦσε·
καὶ ῥίχθηκ', ἀγαλίνωτος δραπετῆς τῆς ἐρήμου,

εἰς φλόγας ἐκδικήσεως κ' εἰς δρόμους ἀμαρτίας,
 κ' ἀποῦ εἰς πέτραις καὶ κρημνοῦς συντρίφθηκ' ἡ ζωὴ μου,
 ἂν καὶ δὲν ἔγινε ποτὲ ἐργάτης ἀδικίας,
 ἦλθε νὰ πέσ' εἰς βάραθρο κατάρας αἰωνίας.

Ἄν ἔχῃς σπλάγχνα, ἄφησε, ὦ! ἄφησε ἀκόμα
 'ς ταῖς πατρικαῖς ἀγκάλαις σου νὰ πέσω, νὰ κολλήσω
 'ς τὸ ψυχραμένο χέρι σου τὸ φλογερὸ μου στόμα,
 νὰ γονατίσω, δάκρυα 'ς τὰ δάκρυα νὰ χύσω,
 τοῦ κεφαλιοῦ μου τὰ μαλλιά νὰ κυλισθοῦν 'ς τὸ χῶμα,
 καὶ πατρικὴ συγχώρησι κ' εὐχὴ νὰ σὲ ζητήσω.»

Τὸ Λιάκο μαυροσκέπασε τὸ ράσο τοῦ θανάτου.

Ἐπὶ τὴν παγωμένη γλῶσσά του ἡ λέξις του παγώνει·
 μὲ δυσκολία πλὴν κ' ἄργα τὸ χέρι του σηκώνει,
 καὶ εὐλογεῖ τὰ δυστυχῆ μισόνεκρα παιδιὰ του,
 καὶ ξεψυχᾷ. — ὦ τύραννοι! 'ς τὸ στῆθος τὸ χρυσοῦ σας
 ὁ θάνατος σᾶς ὀδηγεῖ 'ς τοῦ τάφου τὸ ταξεῖδι.

ὦ! ποῖο δίδει μάθημα τὸ ἔσχατο λεπτὸ σας!

Πῶς σᾶς σπαράζει τὸ σκληρὸ τοῦ συνειδότος φίδι!

Κρίσι κ' αἰωνιότητα πηγαίνετε νὰ βρῆτε.

Εἶναι Θεός· παλεύετε μὲ τὴν πεποίθησί σας.

Εἶναι Θεός, καὶ δίκαιος, καὶ θὰ φανῇ κριτὴς σας.

Εἴσ' ἄθλιοι, 'ς ἓνα λεπτὸ τὸν κόσμον ἐκδικεῖτε.

Διέτε ὁ Λιάκος τί γλυκὰ, τί ἡμερα πεθαίνει.

Χαμογελᾷ 'ς τὰ χεῖλια τοῦ ἀκόμα ἡ εἰρήνη.

Τέτοιο τὸ ἄστρο τῆς νυκτὸς 'ς τὴ δύσι κατεβαίνει,

καὶ 'ς τὸν γαλάζι' ὀρίζοντα γύρο χρυσὸν ἀφίνει.—

Εἰς λόφο ποῦ τὴν ἔρημην καλύβει γειτονεύει
 πρᾶσινο χόρτον σκέπασε τοῦ γέροντος τὸ σῶμα.

Τριγύρω νεκρολούλουδα ἡ κόρη του φυτεύει,

καὶ μὲ θερμὰ τῆς δάκρυα τὸ κρῦο βρέχει χῶμα.

Ἐκεῖ τὴν βρίσκ' ἢ σηκωθῇ ἢ δύσῃ τὸ φεγγάρι·
 τὰ νέα κάλλη της ἐκεῖ ἢ λύπη της μαραίνει·
 ἐκεῖ πικροζηραίνεται ὡς ἔρημο θυμάρι,
 καὶ μὲ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἐκεῖ πικροχλωμαίνει.

H.

Πέρασ' ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος, ἀφοῦ πέρασ' ἓνας χρόνος.
 Εἶδα ἓνα τάφο νέο κ' ἓνα παλαιὸ κοντά του,
 καὶ γονατιστὸς ἔς τὴ μέση ἓνας ἐρημίτης μόνος
 εἶδα ποῦ ἐνῶ λαλοῦσε σκούπιζε τὰ δάκρυά του.
 «Ἀνατέλλεις, ὁδοιπόρε φλογερὲ τῆς οἰκουμένης!
 Ἄλλοτε ταῖς χορδαῖς ὅλαις τῆς καρδίας μου ἐκίνεις·
 φωστήρ, τώρα μ' εἶσαι ξένος εἴτ' ἀνάπτεις εἴτε σβύνεις.
 Πέρνα τὸν λαμπρό σου δρόμο. Τί μὲ μέλει ποῦ πηγαίνεις;
 Δύω πῆχες μαῦρο χῶμα εἶν' ὁ κόσμος δι' ἐμένα.
 Ἄν ἡ λάμψις σου δὲν φθάνῃ ἔς τὸ χορτάρι ἀπὸ κάτου,
 γύριζε· τὰ ὄνειρά μου ἐδῶ εἶναι κοιμισμένα,
 καὶ ὁ ἄγγελος τοῦ πόθου ἐδῶ κλείει τὰ πτερά του.
 Πήγαινε, εἰς δόξα πλέε. Τί κοινὸν ἔχεις μαζὶ μου;
 ῥανὶς σκότους ἐγὼ εἶμαι κ' ἐσὺ εἶσαι φλογὸς σῶμα·
 τῶν αἰώνων πατὴρ εἶσαι καὶ στιγμή εἶν' ἡ ζωὴ μου·
 σὺ ἔς τὸ ἄπειρον γυρίζεις, ἔς ἐνὸς τάφου γυρνῶ στρῶμα.
 Σὰν ἐσένα εἶχα ἐβγαι ὁδοιπόρος φλογισμένος·
 πλὴν ἐσὺ ζῶν χαρίζεις καὶ μαζόνεις εὐλογίας·
 ἐγὼ ἤλθα μ' ἁμαρτίας καὶ ἄρας συνωδευμένος,
 καὶ ἐβρόφησα τὸ αἷμα τῆς ἰδίας μου καρδίας.
 Σὰν ἐσένα συνοδίαν μαῦρα σύννεφα τραβοῦσα,
 πλὴν ἐπάνω μου βροντοῦσαν καὶ κεραύνωσαν ἐμένα.
 Ἡ ὁδοιπορίᾳ παύει, κ' ἐγὼ δύω σὰν ἐσένα,
 ἔμῳς δύω εἰς τὰ σκότη, ἔπως εἰς τὰ σκότη ζοῦσα.

Ἐσεῖς ὄντ' ἀγαπητά μου, ἂν ὑπάρχετε' ἐσεῖς ὄντα,
 ἂν 'ς τὸν τάφο δὲν κοιμᾶσθε μετ' τὸ σῶμα ποῦ κοιμᾶται,
 φωτὸς ἄγγελοι ἂν εἴσθε καὶ 'ς τὸ φῶς ἂν ἐντρυφᾶτε,
 μὴ ξεχνᾷτ' ἐκεῖ ποῦ εἴσθε ἓνα φίλον σας ἀπόντα.
 Ἐἵμαι δένδρο ποῦ τὰ φύλλα τριγυρίζουν τὰ ξηρά του.
 Λύγισαν τὰ γόνατά μου τῶν βασάνων μου οἱ χρόνοι.
 Ἀπ' τὰ πᾶθ' ἡ κεφαλὴ μου ἔκλινε 'ς τὸ χῶμα κάτω.
 Ἄσπρα εἶναι τὰ μαλλιά μου σὰν τῆς Λιάκουρας τὸ χιόνι.
 Προσευχὴ ἡ ὑπαρξίς μου, δάκρυα εἶν' ἡ ζωὴ μου.
 Μὲ τοὺς ἀναστεναγμούς μου ἡ ἡμέρα μου μετρίεται.
 Μὲ ἀπέρριψ' ὁ Θεός μου σὰν τὸ χόρτο τῆς ἐρήμου.
 Εἶμαι ἄξιος νὰ ἔλθω νὰ σᾶς ξαναεύρω; πέτε.
 Ἀγαποῦσα τοὺς ἀνθρώπους, καλὴ ἦτον ἡ καρδιά μου,
 ὅμως κατὰ τῶν τυράννων μῖσος ἔτρεφα συγχρόνως.
 Πῆρα τ' ὄπλον τοῦ ὀλέθρου. Αἶμ' ἀπὸ τὰ δάκτυλά μου
 στάζει, κ' ἡ φωνὴ του λέγει· «Πατροκτόνος, πατροκτόνος.»
 Ὡς τὸν ἔρημο, τὸν ξένο, ὅπου εἰς σκοπέλου ἄκρη
 τὴν πατρίδα του 'ς τὰ βάθη τοῦ ὀρίζοντος κυττάζει,
 καὶ 'ς τὸ κῦμα ποῦ τὸν ζώνει στάζει τὸ πικρὸ τοῦ δάκρυ,
 οὕτω ζῶ, κ' οὕτω 'ς τὸν τάφο, τὸ πικρὸ μου δάκρυ στάζει.
 Εἶχε φέξει· χρυσὴ ἦτον ὅλ' ἡ πεδιάς τοῦ ἄμμου.
 Τὰ τραγοῦδια των τ' ἀηδόνια μέσα 'ς τ' ἄνθ' εἶχαν ἀρχίσει,
 καὶ 'ς τὴ γῇ χαρὰ ἡ λάμψις καὶ ἐλπίδα εἶχε χύσει.
 Πέρασα — καὶ πρὶν περάσω σφούγγισα τὰ δάκρυά μου.

Θ'.

Καὶ πάλιν ξαναπέρασα σὰν πέρασ' ἓνας χρόνος. . . .
 Κελλιουῦ ἐκεῖ εἰρείπια ὁ ἐδοιπόρος βρῖσκει,
 καὶ παρεκεῖ ὑψόνονται τρεῖς πράσινοι λοφίσκοι.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

10

Σ' ἐνὸς τὴν μέση φύτρωσεν ἀγρίας βάτου κλῶνος,
κ' ἐκτείνονται ἔς τοὺς ἄλλους δυὼ οἱ φιλικοὶ τοῦ ἔσκει.
Βράδ' ἦτον ἀνατρίχιασμα μὲ ἦλθε λεπτοῦ τρόμου.
Ἦτον φεγγάρι· σὰν νεκρὴ ἡ φύσις σιωποῦσε·
μόνον τῆς βάτου τὸ κλαδί ὁ ἀνεμὸς φυσοῦσε.
Ἀπὸ κοντὰ τοῦ πέρασα κ' ἔκαμα τὸ σταυρό μου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Σλ. 113, στίχ. 9

Ἡ Ἰσως εἶν' αὐτὴ Οὐρὶ τῶν παραδείσων κόρη,

«Βλέπω τὴν μελανόφθαλμον κόρην τοῦ παραδείσου.... ἀρχίζει τουρκικὸν ἔσμα. Αἱ Οὐρὶ, ἀγγελόμορφοι νύμφαι, θέλουσι δεχθῆ· εἰς τὸν παράδεισον εἰς ἀνοικτὰς ἀγκάλας τοὺς στρατιώτας, ὅσοι ἀνδρείως ἐπολέμησαν καὶ ἐνδόξως ἐπέθανον. Ἡ ὀρησκεία τοῦ Μωάμεθ ἀνέτρεφε κατὰ τὴν κόρη, καθὼς ἡ χριστιανικὴ ἀνατρέφει ἐναρέτους κοινωνικοὺς ἀνθρώπους.

Σλ. 120, στίχ. 10

Τώρα περνᾷ τὸ Ἀλσιράτ·

Τῶν Τούρκων τὸν Πυριφλεγέθοντα ζευγνύει γέφυρα Ἀλσιράτ καλουμένη καὶ ὁδηγοῦσα πρὸς τὸν παράδεισον, ὅπου αἱ Οὐρὶ καὶ βουνὰ πηλίου προσμένουσι τοὺς εὐσεβεῖς. Τὸ πλάτος τῆς γεφύρας εἶναι ἴσον πρὸς ἀράχνης κλωστήν. Ὅταν, μετὰ τὴν νεκρανάστασιν, θέλει ἔλθῃ ἡ στιγμή τῆς διαβάσεως τοῦ Ἀλσιράτ, ἡ ἐπιδεξιότης εἰς τὴν σχοινοβασίαν, τέχνην, εἰς ἣν οἱ Τούρκοι πολὺ γυμνάζονται, δὲν θέλει τοῖς ὠφελήσῃ διόλου· διότι μόνος ὁ ἐνάρετος θέλει διέλθῃ, ὁ δὲ ἀμαρτωλὸς θέλει σφαλῇ καὶ κατακρημνισθῇ. Διὰ τοὺς δυστυχεῖς χριστιανοὺς καὶ διὰ τοὺς Ἑβραίους ὑπάρχει ἄλλη γέφυρα κατωτέρω τῆς πρώτης καὶ πολὺ στενωτέρα ἐκείνης.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΛΟΥΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Εἷς μῦθος ἀπὸ τῶν χρυσῶν
προγονικῶν ἀνθρώπων.
Ξηρὸν ἀνθύλλιον πεσόν·
σοὶ τὸ προσφέρω. Εἶναι σόν.
Ἐν βλέμμα ζητεῖ μόνον.

Τί ἄνθος δὲν ζητεῖ ν' ἀνθῇ;
Καθὼς ποθοῦν ἐκεῖνα,
ὁμοίως καὶ αὐτὸ ποθεῖ,
κ' ἐλπίζει, ὅταν θερμανθῇ
εἰς ἰλαρὰν ἀκτῖνα.

Ἦ ἑκτασις τοῦ ἀχανοῦς
Αἰγαίου ἐκοιμᾶτο,
κ' ἐβλεπες δύο οὐρανοὺς·
ὁ εἷς ἦν ἄνω κυανοῦς,
γλαυκὸς ὁ ἄλλος κάτω.

Αἰ διαλείπουσai πνοαὶ
τοῦ ἔαρος ἐφύσων
ἀμφίβολοι καὶ ἀραιαί·
μακρὰν δ' ἐφαίνοντ' ὥς σκιαὶ
αἱ κορυφαὶ τῶν νήσων.

Ἦ δύσις, πύλη φλογερά,
λαμπρὰς ἀντανακλάσεις
ἠχόντιζεν εἰς τὰ νερά,
ὥς ἂν ἐνέμοντο πυρὰ
τὴν πλάκα τῆς θαλάσσης.

Ἦ ἄλλ' ἔπου νότος εἰς γλαυκὰς
ταινίας τὴν ἐρρίκνου,
τί ἦτον; ὄρνις ἢ ὄλκας,
ἦτις ἐτάννυε λευκὰς
τὰς πτέρυγας ὥς κύκνου;

Ἦτον ὀλκάς, οὐχὶ πτηγόν·
 ὥς δ' ἔφθασε πλησίον,
 μέλαν ἐφαίνετο βουνόν,
 καὶ τὸν ἰστόν του Τυβέρηνων
 ἐκόσμει ἐπισείων.

Μόλις ἐπήνθουν ἀργυροῖ
 ἀφροὶ περὶ τὴν τρόπιν,
 κ' ἐνόεις ἔτι προχωρεῖ,
 διότι ἔσχιζεν εὐρὺ
 τὸ ἴχνος του κατόπιν.

Οἱ ναῦται, ἡλιοκαεῖς,
 κινοῦντες μῦς εὐτόνους,
 διήρμοζον μετὰ βοῆς
 τὸ ἀκροκέραιον ὁ εἷς,
 ὁ ἄλλος τὰς προτόνους.

Ἄλλος, ὀρθὸς εἰς τὸν ἰστόν
 τὸν πόντον κατεσχόπει·
 κ' εἰς τὴν φωνὴν τῶν κελευστῶν
 ἐπληττεν ἄργυρον ρευστόν
 μετὰ ῥυθμοῦ ἢ κώπη.

Ἦν τὸ κατάστρωμα εὐρὺ,
 πλήρης ἀνδρῶν ἡ πρύμνη·
 βῆμα τὴν ἔκρουε βαρὺ·
 ἀντήχουν ἄγριοι χοροὶ
 καὶ ἐναλίων ὕμνοι.

Εἰς δὲ τὴν πρῶραν ἀπαλῶς
εἰς δέρματα πανθῆρων
νέος κατέκειτο καλός,
εἰς τὸν βραχίον' ἀμελῶς
τὸ σῶμα ὑπεγεύρων.

Χιτῶνα εἶχε κροκωτὸν
μετὰ χρυσῶν ἀμμάτων.
Πλὴν καταρρέων ὁ χιτῶν,
γυμνὸν κατέλειπεν αὐτὸν
ἐπάνω τῶν γονάτων.

Σπανία ἦν ἡ καλλονὴ
αὐτοῦ τοῦ νεανίου.
Μᾶλλον ἐφαίνετο γυνή,
ἔχουσα ὄψιν εὐγενῇ
καὶ πλήρη μεγαλείου.

Χρυσοῦν ἐκράτει ἀφ' ἐνός
περίγλυφον κρατῆρα,
καὶ μὲ θωπεύματα κυνός
ώραία τίγρις ταπεινῶς
τῷ ἔλειχε τὴν χεῖρα.

Ἐπὶ τῆς ἄλλης δὲ χειρὸς
προσέκλινεν ἡρέμα
νεᾶνις, κρῖνος ἀνθηρὸς,
καὶ εἰς τὸ βλέμμα τῆς πυρρὸς
αὐτὸς προσήλου βλέμμα.

Ποία ἐντέλεια! Εἰκὼν
 ἐφαίνετο μαρμάρου,
 θαῦμα τῆς τέχνης γλυπτικόν·
 ἀλλ' ὡς αὐτὴ δὲν ἦν λευκὸν
 τὸ μάρμαρον τῆς Πάρου.

Τῶν δροσερῶν της παρειῶν
 ὠμοιάζον τὰ κάλλη
 τὸ ῥόδον τὸ ἐρυθριῶν,
 ὅταν στιβάzzεται χιῶν,
 κ' εἰς τὴν χιόνα θάλλῃ.

Ἐπὶ τοὺς ὦμους της χυτὴ
 κατέβρεεν ἡ κόμη·
 ὡς ἡ σελήνη δ' ὀρατὴ
 εἰς χρυσᾶ νέφη, ἐν αὐτῇ
 ὑπέλαμπον οἱ ὦμοι.

Πλούσιαι πόρπαι πρὸς στολὴν
 διάλιθοι συνεῖχον
 τῆς κόρης τὴν ἀναβολὴν,
 κ' εἰς τὴν χρυσὴν της κεφαλὴν
 τὸν πλοῦτον τῶν βοστρύχων.

Οἱ εὐγλωττοὶ της ὀφθαλμοὶ
 ὅταν χαρὰν ἐδήλουν,
 ἀπὴντων καρδιῶν παλμοὶ,
 καὶ ἦσαν ἔρωτος ψαλμοὶ
 ἐκεῖνα ποῦ ὠμῖλουν.

Τ' ἀπαλὰ χεῖλη της, καλὰ
 ὡς κάλυξ ἀνεμώνης,
 μικρὸν προεῖχον τρυφηλὰ,
 καὶ ὅτ' ἐγέλων, πῶς γελαῖ
 ὁ οὐρανὸς ἐφρόνεις.

Τότε δ' ὡς ἔκειτο ἐκεῖ,
 διέστειλε τὰ χεῖλη,
 κ' ἐξῆλθον τόνοι μουσικοὶ,
 καὶ μειδιάσασα γλυκὺ,
 ἡ νεανὺς ὠμίλει.

— «Ὅταν σὲ βλέπω, δειλιῶν
 τὸ σῶμά μου πῶς τρέμει;
 Εἶσαι ἀνώτερόν τι ὄν;
 Ἄν ἄνθρωπον ἢ ἄν Θεὸν
 ἀκολουθῶ, εἰπέ μοι.

»Εἰς σὲ προσπλέκει ἡ Κλωθὴ
 τοῦ βίου μου τὸ νῆμα.
 Σὲ μόνον, μόνον σὲ ποθῶ,
 καὶ ὡς δεσμί' ἀκολουθῶ
 τὸ προσφιλές σου βῆμα.

»Πλανῶμαι ἔπου μὲ πλανᾶς,
 μετὰ πνοῶν ἀνέμων,
 εἰς κορυφάς, εἰς σκοτεινάς
 κοιλάδας, εἰς ληστῶν σκηνάς·
 κατόπιν σου εὐδαίμων!

»Καὶ εἰς τὸν ἄδην μετὰ σοῦ,
εἰς ἄδου ἂν ἡγήσαιο!

www.libtool.com.cn

ὦ! τοῦ ὀνείρου τοῦ χρυσοῦ
μὴ μὲ στερήσης, μέχρις οὗ
ἀκούσω ποῖος εἶσαι.» —

Κ' ἐκεῖνος εἶπε μειδιῶν·
— «Θεῶρει με, ὦ κόρη,
Θεὸν πλησίον σου, Θεὸν,
καὶ πρώτην τῶν εὐτυχιῶν
τὴν μετὰ σοῦ θεώρει.» —

— «Θεὸν μὴ λέγῃς· οἱ Θεοὶ
τὸν Ὀλυμπον οἰκοῦσι.
Καὶ ἂν μοι φύγῃ ἡ ζωὴ
εἰς στεναγμὸν διακαῆ,
τίς θέλει τὸν ἀκούσει;

»Θεὸς ἂν ᾗσαι, θὰ ζητῇς
καπνὸν εὐώδους κνίσσης
καὶ ἑκατόμβας τελετῆς,
ἀλλ' ὅχι ἔρωτα θνητῆς,
κ' ἐμὲ θὰ λησμονήσης.» —

Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι τρυφερῶς
τοιαῦτα συνωμῖλουν,
τῶν ναυτῶν ἔστη ὁ χορὸς,
κ' ἐπὶ τὸ ζεῦγος βλοσυρῶς
τὰ βλέμματα προσήλουν.

Καὶ διὰ λόγων ἀναιδῶν
ὁ εἷς τὸν ἄλλον πείθων,
λείας ὠρέγετο, ἰδὼν
τὸν πλοῦτον τῶν πολυειδῶν
καὶ πολυτίμων λίθων.

Ἄλλους διήγειρε πολλοὺς
ἢ ὅψις τῶν θελγήτρων
τῆς κόρης τῆς περικαλλοῦς,
καὶ ἐνεψύχου τοὺς δειλοὺς
ἐλπίς πλουσιῶν λύτρων.

Φωνὴ διέρρει σιγαλὴ
ὥς ψίθυρος τὸ πρῶτον.
Ἄλλ' ἐθρασύνοντο πολλοί,
καὶ ἐξερράγ' ἡ ἀπειλὴ
μετὰ κραυγῶν καὶ κρότων.

Τῶν ἀπαισίων ὀφθαλμῶν
τὸ μέλαν πῦρ ἰδέτε.
Ἐγείρεται πᾶς ὁ τολμῶν.
Τὴν κώπην ἐπὶ τὸν σκαλμὲν
ἀφῆκαν οἱ ἐρέται.

Ἦρπασαν ὄπλα παρευθὺς
ἀπὸ τῶν προσπιπτόντων,
λίθους τινὲς χειροπληθεῖς,
καὶ ὅ,τι εὕρισκε καθεὶς,
τίς κώπην καὶ τίς κόντον.

Τὰ βλέμματα πλήρη φλογῶν
 ἠχόντιζον ὀργίλα,
 κ' ἐρρίφθησαν, ὥς ἂν ἀγῶν
 δεινῶν ἐπέκειτο σφαγῶν,
 καὶ ἔπαλλον τὰ ξύλα.

Ὁ ἀνδραποδιστῆς λαὸς
 τοὺς ὁπαδοὺς τῶν ξένων
 πρῶτους λαβὼν ἀνιλεῶς,
 τοὺς ἔρριψεν εἰς τῆς νηὸς
 τὸ στόμιον τὸ χαῖνον.

Φύλακες ἔστησαν τακτοὶ
 εἰς τὴν ὁπὴν τοῦ σκάφους·
 κ' ἐκλείσθη ἡ καταπακτὴ,
 κ' ἦν εἰς τὰ σπλάγχνα του φρικτὴ
 ἡ νύξ, ὥς εἶν' εἰς τάφους.

Εἶδε τὴν πρᾶξιν τῶν ναυτῶν
 ὁ ξένος νεανίας·
 τὸν νοῦν ἐνόησεν αὐτῶν,
 ἀλλ' ἔμεινεν ἀκίνητῶν
 μεθ' ὑπερηφανείας.

Ἐν ᾧ δ' ὀρμῶσιν οἱ κακοὶ
 κ' ἐκεῖνον νὰ προσβάλουν,
 δύο βραχίονες λευκοὶ
 ὥς περιδέραιον γλυκὺ
 τὸν νέον περιβάλλουν.

Ἡ κόρη βλέπ' ἡ τρυφερά
 τὴν ἀπειλοῦσαν πάλιν,
 καὶ ὡς δειλὴ περιστερὰ
 πρὸς τὴν προστάτιν ἀφορᾷ
 τοῦ ἔραστοῦ ἀγκάλην.

—
 Αὐτὸς δὲ κύπτει, τὴν φιλεῖ,
 κ' ἐγείρεται ὀργίλος.
 Τὸ βλέμμα σπινθηροβολεῖ,
 προτεταμένον προκαλεῖ
 τὸ εὐγενές του χεῖλος.

— «Τί θέλετε;» τοὺς ἐρωτᾷ·
 καὶ εἰς αὐθάδης ναύτης
 τῷ λέγει· «Θέλομεν αὐτὰ
 τὰ ψέλλια τὰ τορρέυτᾶ
 μετὰ τῆς κόρης ταύτης.

—
 »Σὲ δὲ τὸν νέον τὸν καλὸν
 ταλάντου θὰ πωλήσω
 εἰς τὰς φυλάς τῶν Σικελῶν.» —
 Ὅ δ' ἀπεκρίθη ἀπειλῶν·
 — «Παράφρονες, ὀπίσω!

—
 »Ληστῶν ἀγέλη εἰσθε σεῖς! »
 Κ' ἐκάγχασαν ἐκεῖνοι,
 κ' ἐχώρει ἕκαστος θρασὺς,
 κ' ἐπὶ τὴν κόρην τοὺς δασεῖς
 βραχίονας ἐκίνει.

Αἴφνης ἐπήδησεν ἐκτὸς
 τῆς πρώρας μεταξύ των.
 Ἦτον τὴν ἐκφρασιν φρικτὸς,
 καὶ σκοτεινότερον νυκτὸς
 τὸ μέτωπόν του ἦτον.

Κτυπᾷ τὸν πόδα του βοῶν·
 καὶ δι' ἄρμων καὶ κάλων
 τρύζει τὸ πλοῖον φρικτῶν
 ἀπὸ τῶν ἄκρων κεραιῶν
 ὡς ἄκρων τῶν ὑφάλων.

Ἴδου, ἐξ ἔω καὶ δυσμῶν, —
 ὦ θαῦμα καὶ ὦ φρίκη! —
 ὡς εἰς δεινὸν κατακλυσμὸν
 τὰ κύματα μετὰ βρασμῶν
 ὀρμοῦν οὐρανομήκη.

Νῦξ ἦλθε μέλαινα. Περᾷ
 ἡ ἀστραπή τὸ σκότος,
 κ' εἰς τὰ πυργούμενα νερά
 κατὰ λυσσῶντος τοῦ βορρᾶ
 λυσσῶν παλαίει νότος.

Ὡς ὠρυόμεναι κυνῶν
 ἠκούοντο ἀγέλαι
 εἰς τὸν εὐρὺν ὠκεανόν,
 καὶ πελιδναὶ τὸν οὐρανὸν
 διέτρεχον νεφέλαι.

Τὸ πνεῦμα τῶν τριχυμιῶν
 τὸ πλαῖον ἀναπνέει,
 καί, καθὼς ἐμψυχόν τι ὄν,
 ὀρθοῦται, πίπτει πνευστιῶν,
 γογγύζει καὶ παλαίει.

Ὡς λίχνον βρέφους σαλευτὸν
 ἡ λαίλαψ τὸ κυλίνει.
 Σφάλλους' οἱ πόδες τῶν ναυτῶν,
 καὶ πᾶσαν δύναμιν αὐτῶν
 σκοτοδινία λύει.

Πίπτουσιν ὑπτιοί, πρηνεῖς
 καὶ ἐξησθενημένοι·
 πνοῆς στεροῦνται καὶ φωνῆς,
 καὶ ὁ βραχίων ἀδρανῆς
 ὁ σιδηροῦς των μένει.

Ἄλλ' ἐμαράνθη κ' ἡ καλὴ
 παρθένος ὡς τὸ ἶον.
 Κλίν' ἡ χρυσῇ της κεφαλῇ,
 καὶ εἰς βοήθειαν καλεῖ
 ὁ ὀφθαλμός της δύων.

Τὰς ἀνθηράς της παρειᾶς
 ὁ νέος ἐλυπήθη
 νὰ τὰς ἰδῇ χωρὶς χροιᾶς.
 «Μὴ, φίλη, εἶπεν, ὡχρίᾶς,
 ἀνάβλεψον, καὶ ζῆθι.»

Κ' ἥνοιξ' ἐκείνη ἀσθενῶς
 τοὺς γαλανοὺς ἀστέρας,
 κ' ἐγέλασεν ὁ οὐρανός,
 κ' ἔλαμψε πάλιν φωτεινός
 ὁ δίσκος τῆς ἡμέρας.

Μετέωρον φλογῶν μεστὸν,
 φανὲν πρὸς τὸν Ἀρκτοῦρον,
 κατῆλθεν ἐπὶ τὸν ἰστόν.
 Τὸ ἄστρον ἦτο τὸ γνωστὸν
 αὐτὸ τῶν Διοσκούρων.

Ἢ λαίλαψ παύει νὰ λυσσᾷ,
 τὸ πέλαγος ν' ἀφρίζῃ.
 Πάλιν ὁ ζέφυρος φυσᾷ,
 πάλιν ἡ θάλασσα χρυσᾷ
 τὰ κύματα κοιμίζει.

Ὁ φλοῖσθος μουσικοὺς λαλεῖ
 περὶ τὴν τρόπιν ἤχους.
 Γελαῖ γαλήνη, καὶ δειλὴ
 ἡ αὔρα παίζουσα, φιλεῖ
 τῆς κόρης τοὺς βοστρύχους.

Ἄηρ καὶ θάλασσα ζῶν
 καινὴν ἠκτινοβόλει
 ὑπὸ τοῦ θέρους τὴν πνοήν.
 Τὸ πᾶν ἦν κίνησις, καὶ ἦν
 χαρὰ ἡ φύσις ὅλη.

Αἶφνης ὠγκώθη, ὡς μεστός
 ἑαρινῆς ἰκμάδος.
 κ' ἐρράγη τρύζων ὁ ἰστός,
 κ' ἐξέφυ εὐρωστός βλαστός,
 κομῶν ἀμπέλου κλάδος.

Στεφάνας πλέκουσα πολλάς,
 ἡρτήθ' εἰς τὰς κεραίας,
 κ' εἰς πυκνὸν θόλον ἢ φυλλάς
 ἐκάμπτετο, καὶ σταφυλάς
 ἐβλάσθησε γενναίας.

Βριθὺς, τοὺς κλάδους περικλῶν
 καρπὸς τὸ βλέμμα τέρπει.
 Εἰς κλῶνα πλέκεται ὁ κλών·
 καὶ τὸν ἰστὸν περικυκλῶν,
 χλωρὸς κιστὸς ἀνέρπει.

Καὶ ἄνθη διὰ τῶν κισσῶν
 ποικίλα διεγέλων
 ἢ κηπευτὰ ἢ τῶν δασῶν,
 ἀρώματ' ἀπὸ τῶν χρυσῶν
 ἐκπέμποντα κυπέλων.

Ἐξαίφνης ῥέει ἐκραγεῖς
 ἐκ τῶν ἀχροκεραίων
 εὐώδης ῥύαξ διαυγής.
 Δὲν ἦτον ὕδωρ ἐκ πηγῆς,
 ἀλλ' ἀνθοσμίας ῥέων.

Τοὺς ἀνδραποδιστὰς σιγῇ
νεκρῶν καταλαμβάνει.

www.libtool.com.cn

ὦ! ποία πάλιν ἀλλαγὴ!
Πόθεν ἐβλάστησεν ἡ γῆ,
ἥτις ἐμπρὸς ἐφάνη;

Ὁ βαθὺς ὄρμος μειδιᾷ
καὶ νεύει φιληδόπως.

Πᾶσα γωνία καὶ σκιά,
καὶ εἰς πᾶν δένδρον φωλεὰ
εὐλάλου ἀηδόνας.

Τῆς παραλίας μαλακῇ
προκύπτει ἡ ἀγκάλῃ.
Ἐκεῖ γαλήνῃ κατοικεῖ,
ἐκεῖ ὁ ζέφυρος γλυκὺ
διὰ τῶν φύλλων ψάλλει.

Ὁ ρύαξ, ὄφεις ἀργυροῦς,
τοὺς πολυκάμπτους γύρους
ἐλίσσ' εἰς τάπητας χλωροῦς,
καὶ ἄδων ἀπαντᾷ ὁ ῥοῦς
πρὸς ἄδοντας ζεφύρους.

Βέλους ὀξύτερον χωρεῖ
τὸ πλοῖον πρὸς τὸν κόλπον·
καὶ τὸ προπέμπουσι χοροὶ
νηχόμενοι καὶ ζωηροὶ,
μετ' ἰαχῶν εὐμόλπων.

Ἐγγύς, μακρὰν, εἰς τ' ἀνοικτὰ,
 ἐκ σκοτεινοῦ πυθμένος,
 ὄντ' ἀναδύονται φρικτὰ,
 ὅσα πλωτὰ, ὅσα νηκτὰ,
 καὶ πᾶν ἐνύδρων γένος.

Τὸ κῦμ' ἀφρίζον ἢ αὐρὰ
 τῆς ἱπποκάμπης πλήττει.
 Φυσῶσ' εἰς ὕψος τὰ νερά,
 καὶ, βαρεῖς ὄγκοι, σοβαρὰ
 προβαίνουσι τὰ κήτη.

Βάλλουσιν ἔρωτες ὁ εἰς
 τὸν ἄλλον μὲ κογχύλας·
 καὶ παίζουσαι μετὰ βοῆς,
 ἢ Ναϊὰς κ' ἢ Νηρηΐς
 διώκουσιν ἀλλήλας.

Σειρῆνα φέρων, ὁ δελφὶν
 ὀρμαῖ ἐκ τῶν ἀδύτων,
 καὶ προκαλεῖ τὴν ἀδελφὴν
 εἰς τοῦ ἀφροῦ τὴν κορυφὴν
 ὀχούμενος ὁ Τρίτων.

Σεμνὸς ὁ θίασος σοβεῖ,
 ὥς φέρεται ὁ κέλῃς,
 εἰς συνοδίαν εὐσεβῆ·
 καὶ ὕμνος ἀντηχεῖ, «Εὖοι
 εὐάν, υἱὲ Σεμέλῃς!»

Ἡ τρόπις ἤγγισε τὴν γῆν,
καὶ οἱ θαλασσομάχοι,
τρόμου ἐκπέμψαντες κραυγὴν,
ἐπήδησαν, καὶ εἰς φυγὴν
ἐρρίφθησαν ἐν τάχει.

Φεύγουσ' εἰς βράχους, εἰς κλειστάς
δασώδεις νάπας, ὅτε . . .
ὦ! τὰς ἀλύσεις ὡς κλωστὰς
συντρίβουσι, καὶ τοὺς ληστὰς
διώκουσ' εἰ δεσμῶται!

Φθάνουσι, ῥίπτουσι πρηνεῖς
εἰς γῆν τοὺς ἀτιθάσσους,
ἐργάται φοβεράς ποινῆς·
καὶ σχίζουσιν εὐθυτενεῖς
σχυτάλας ἐκ τοῦ δάσους.

Πᾶσα πληγὴ αἵματηρὰ
ὡς ξίφους καταβαίνει.
Ἔχουσι νεῦρα σιδηρᾶ.
Δὲν εἶναι ἄνθρωποι, οὐρὰ
τὸ κῶτόν των περαίνει.

Καὶ ἐκαθέσθ' ὑπὸ φηγὸν
πυκνὴν ὁ νεανίας,
ἀπαθὴς μάρτυς τῶν πληγῶν,
καὶ ἀποστρέφων τῶν κραυγῶν
τὸ οὖς τῆς εὐσπλαγχνίας.

Τὸ δράμα τὸ πρὸ τῶν ποδῶν
 μετ' ὀφθαλμοῦ ὀργίλου
 στιγμὴν καὶ μόνην προσιδῶν,
 εἰς τὴν γλυκεῖαν συνοδὸν
 τὰ βλέμματα προσήλου.

Ἄλλ' ὥς τὴν εἶδε νὰ θρηνῇ
 κατακειμέν' εἰς ἄνθη,
 καὶ ἡ εὐαίσθητος γυνή
 πρὸς ξένους πόνους νὰ πονῇ,
 τὸ βλέμμα του ὑγράνθη.

Καὶ ἔνευσε, καὶ εὐμενῆς
 παρέδειξεν ἡ χεὶρ του
 ὅπου ἡ ῥάβδος τῆς ποινῆς,
 βαγδαία πίπτουσ', ἀπηνῆς,
 τὰ νῶτά των ἐκύρτου.

Ἐξαίφνης τί μεταβολὴν
 ἡ κόρη πάλιν βλέπει
 εἰς τῶν κακούργων τὴν φυλὴν!
 Ἔχουσ' ἰχθύος κεφαλὴν,
 καὶ εἰς τὸ σῶμα λέπη.

Ἔχουν οὐρὰν ἀντὶ ποδῶν,
 καὶ εἰς δελφίνων σχῆμα
 μεταποιοῦνται βαθμηδόν,
 καὶ σώζετ' ἕκαστος πηδῶν
 εἰς τὸ παφλάζον κύμα.

Ἄστατον χρήμα ἡ γυνή
ὥς ὁ ἀήρ ὁ πνέων.

Ἀντί εὐγνώμων νὰ φανῇ,
τί ἔχει αὐτὴ νὰ θρηνῇ
προσβλέπουσα τὸν νέον;

«ὦ! λέγει, ὁ θαυματουργὸς
συμπλήρωσον τὸ θαῦμα.
Φεῦ! βλέπω, βλέπω ἐναργῶς!
Δός μοι τὸ ὕδωρ τῆς Στυγὸς,
θανάτου δός μοι τραῦμα.

»Σὺ δὲ τὰ πλάσματ' ἀλλοιῶν,
τὴν πλάσιν μεταπείθων,
σὲ ἱκετεύω ὥς Θεὸν,
τὸ στῆθος τοῦτο, ἐλεῶν,
μετάβαλον εἰς λίθον.

»Καὶ ἔστω μοι καταφυγὴ
ὁ τελευταῖος ὕπνος,
καὶ τῆς καρδίας ἡ σιγὴ·
ἡ δὸς νὰ γίνω ἡ πηγὴ
ἡ κλαίονσα ἀγρύπκως.

»Θεν' ἀναδῆς εἰς οὐρανόν,
καὶ μόνη θὰ πλανῶμαι
εἰς τὸ ἀπέραντον κενόν,
τὸν ἥλιον τὸν σκοτεινόν
διὰ νὰ καταρῶμαι.

» Ἦλθες, σὲ εἶδα, καὶ χαρὰς
κατεπληρώθ' ἡ φύσις.

» Ἄστρον τοῦ βίου μου, περᾶς.
Πρὶν δύσης μὴ μὲ παρορᾶς.
Δὸς θάνατον πρὶν δύσης.

» Ἐρρόφησα ὅ,τι γλυκὺ
τῆς κύλικος τοῦ βίου,
σταγόνα ἔρωτος· ἀρκεῖ.
Τί ἂν ὁ βίος διαρκῇ
αἰῶνας μαρτυρίου;

» Σὺ ὁ Θεός, θὰ κατοικῇς
ἐπάνω τοῦ αἰθέρος,
ὅπου ὁ βίος ὁ γλυκὺς,
αἱ τέρψεις αἱ διηνεκεῖς,
τῶν Θεαινῶν ὁ ἔρως.

» Ταχὺς δὲ τάφος εἰς ἐμὲ
καὶ αἰωνία λήθη.

— «Εἰς σὲ ἀθάνατοι στιγμαὶ
καὶ ἐπουράνιοι τιμαί,»
ἐκεῖνος ἀπεκρίθη.

«Τί πρὸς ἐμὲ καὶ αἱ Θεοὶ
καὶ ἡ ἀθανασία;
Ἀθανασία μου σὺ εἶ.
Μακρὰν σου ἡ μακρὰ ζωὴ
μακρὰ ἀπελπισία.

» Ἡ θεὸν ἀνέλθῃς μετ' ἐμοῦ
 πλησίον τῶν Μακάρων,
 ἢ εἰς τοῦ μαύρου ποταμοῦ
 τὸ ρεῦμα πλέοντας ὁμοῦ
 θὰ μᾶς δεχθῇ ὁ Χάρων.

» Πλὴν θάρρει. Μετὰ τῶν Θεῶν,
 ὅπου τὸ θάλλον θέρος,
 ὅπου ὁ ἄδυτος αἰὼν,
 καὶ ὅπου φῶς χωρὶς σκιῶν,
 χωρὶς δακρύων ἔρως,

» Ἐκεῖ τὸ κάλλος σου θ' ἀνθῇ
 μετὰ τῶν λαμπροτέρων·
 κ' ἡ κόμη αὕτη ἡ ξανθὴ
 εἰς τοὺς αἰθέρας θ' ἀπλωθῇ
 ὡς πλόκαμος ἀστέρων.»

Γῆ, οὐρανός, τὸ πᾶν γελαῖ
 ἐνόσῳ τῇ ὠμίλει·
 καὶ εἰς τὰ χεῖλη τ' ἀπαλά
 εἰς μέθην ἔρωτος κολλαῖ
 τ' ἀμβρόσιά του χεῖλη.

Ἡ νέα κόρ' ἱλιγγιᾶ,
 τῆς γῆς ἐκλείπ' ἡ θέα.
 Τὴν περιέβαλε σκιά,
 καὶ εἰς τὸν Ὀλυμπον Θεὰ
 ἐνεθρονίσθη νέα.

Φωνὴ ἠκούσθη ν' ἀναβῇ
ἐκ λόφων καὶ θαλάσσης,
καὶ ἔψαλλεν· «Εὐάν εὐοί!
Τοιαύτ' ἡ θεία ἀμειβή
κ' αἱ τῶν Θεῶν κολάσεις!»

Τὸ ποιημάτιον τοῦτο εἶναι ἀτελής μετάφρασις τῆς μικρᾶς ζωοφόρου τοῦ Λυσικρατείου μνημείου. Ἀληθῶς οὐδ' ἐν τῇ ζωοφόρῳ, οὐδ' ἐν τῇ Ὀμηρικῇ ὕμνῳ πρὸς Διόνυσον, οὐδ' ἐν Φιλοστράτῳ (Εἰκόνες Α, 49) ὑπάρχει γυνή. Ἀλλὰ τὰ ἀρχαῖα ἐκεῖνα μυθεύματα οὔτε τοσοῦτον γνωστά οὔτε τοσοῦτον βέβαια εἰσι περὶ τὰ κατέκαστα, ὥστε οὐδαμοῦ ὡς πρὸς αὐτὰ νὰ ἐπιτρέπηται τις μεταβολή. Ἡ Νάξος ἦν ἡ νῆσος τῶν ἐρώτων τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἀριάδνης, καὶ εἰς τὴν Νάξον ἐπλεον ὁ Διόνυσος ὅταν οἱ Τυρρῆνοί τὸν συνέλαβον· τὴν δ' Ἀριάδνην ἀπήντησεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ νήσῳ Δία (Φιλοστρ. Εἰκ. Α, 15), ἥτις δὲν ἦτον ἡ Νάξος, ἀλλ' ἄλλη τις πλησίον τῆς Κρήτης. Οὐδὲν ἐπομένως κωλύει, συνδυαζομένων τῶν διηγήσεων, νὰ ὑποτεθῇ ὅτι, μεταφέρων ἐκ Δίας εἰς Νάξον τὴν κόρην τοῦ Μίνως, περιέπεσεν εἰς τοὺς Τυρρηνούς.

www.libtool.com.cn

Ο ΓΟΡΓΟΣ ΙΕΡΑΣ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

www.libtool.com.cn

Ο ΓΟΡΓΟΣ ΙΕΡΑΞ

Τὸ μέγα βλέπετε νερόν
καὶ τὰς σκιὰς τὰς αἰωνίας;
Τίς εἶν' ἐκεῖ ὁ νεανίας
ὅστις τὴν κόμην μὲ πτερόν
κοσμεῖ, καὶ μ' ἐρυθρὰς ταινίας;

Ἰέραξ λέγεται γοργός·
καλῶς τὸν εἶχον ὀνομάσει.
Ὅπόταν τρέχ' εἰς πυκνὰ δάση
ὁ ἀνεμόπους κυνηγός,
τίς δύναται νὰ τὸν προφθάσῃ;

Τρέπεται μάτην εἰς φυγὴν
ἢ ἔλαφος, ἂν τὴν διώκῃ·
κ' εἰς πρώτην πάντοτε πληγὴν
τὸν βούβαλον ρίπτ' εἰς τὴν γῆν
ἢ στιβαρά του Τομαχώκη (α).

Εἰς τὴν ὁσφὺν ἐπὶ τιμῇ
δὲν ἔχει κόμας κρεμαμένας.
Δὲν ἀγαπᾷ νὰ πολεμῇ
ἀνθρώπους· δὲν φονεύ', εἰμὴ
πάνθηρας, ἄρκτους καὶ ὑαίνας.

Ἄλλ' ἤδη πῶς ἐν σιωπῇ
 ὦχρον τὸ μέτωπόν του κλίνει;
 Τὸ τόξον του πρὸς τί ἀφήνει;
 Τὸ κῦμα τοῦ Μισισσιππῇ
 πρὸς τί τὰ δάκρυά του πίνει;

Ἐκεῖ μακρὰς θρηνεῖ στιγμὰς,
 καὶ οὐδὲ ν' ἀναβλέψῃ θέλει.
 Πλησίον του, ἀργὰ τὰ βέλη
 προκαλεῖ μάτην ἢ κεμὰς
 καὶ τῶν βουβάλων ἢ ἀγέλη.

Παρὰ τὸ ὕδωρ τὸ πολὺ,
 εἰς τ' ἀτελεύτητα πεδία,
 κόρη δὲν ἔθαλλε χάμμια
 εὐχαρις τόσον καὶ καλὴ
 δσον ἢ νέα Ὠχάτα.

Τὸ σῶμά της ἦν ἀπαλόν·
 τὰ ἡμικάλυπτά της κάλλη
 ἐκόσμει ὄρμος κογχυλῶν·
 τὸ στόμα της τὸ τρυφηλὸν
 γλυκὰ φιλήματα προὔκαλει.

Εἶχε τὸ βλέμμα ζωηρόν,
 πλὴν καὶ γλυκὺ ὡς τῶν κεμάδων·
 αὐλὸς ἦν ἡ φωνή της ἄδων,
 καὶ τὴν ἠτένιζεν ἑρῶν
 ὁ κυνηγὸς τῶν πεδιάδων.

Ἐκτοτε θάλλων, φωτεινὸς
 ἀνέλαμψεν αὐτοῦ ὁ βίος.
 Στενὸς τῷ ἦτ' ὁ οὐρανός·
 ἡγάπα, κ' εἶδε προφανῶς
 πῶς ἡγαπᾶτο παρομοίως.

Κοινὰ τοῖς ἦσαν κ' αἱ εὐχαὶ
 καὶ πᾶσά των ἐπιθυμία·
 κοινὴ καὶ λύπη κ' εὐθυμία·
 κ' ἦσαν αἱ δύο των ψυχαὶ
 καθὼς ἂν ἦτον ψυχὴ μία.

Πρὸς τὸν πατέρα της ἔλθων,
 καπνίσας σύριγγα εἰρήνης,
 δορὰς καὶ ἄλλων ἀγαθῶν
 φόρον τῷ ἔφερε, ποθῶν
 θερμῶς τὰ θέλγητρα ἐκείνης.

Καὶ ὁ πατὴρ μετὰ χαρᾶς
 ἐδέξατο παρὰ τοῦ νέου
 καὶ τῶν θηρίων τὰς δορὰς
 καὶ τὰς λοιπὰς του προσφορὰς,
 τὰς ἀπαρχὰς τοῦ ὕμεναίου.

Μέλη ἀκούονται μακρὰν,
 ἀλλ' εἶναι θρῆνοι πεπνιγμένοι.
 Ἀσθμαίνων ὁ μνηστήρ προσμένει.
 Τὴν φέρουσι, . . . πλὴν, φεῦ! νεκρὰν,
 τὰ στήθη κόπτουσαι παρθένοι.

Τὴν ἔθηκαν εἰς ἀπαλὰ
 δέρματα ἄρκτων καὶ καστόρων,
 τοῦ φίλου θηρευτοῦ της δῶρον·
 μ' ἄνθη τὴν ἔβραναν πολλὰ,
 κ' ἐπέχυσαν δακρύων φόρον.

Εἰς τὴν χηλὴν τοῦ ποταμοῦ
 τὴν ἔθαψαν παρὰ τὸ ῥεῦμα,
 κ' εἶπον στενάζουσαι ὁμοῦ·
 «Ἐδῶ εἰς ἔρημα κοιμοῦ.
 Θά σέ φρουρῇ τὸ Μέγα Πνεῦμα.»

Θρηνῶν ὁ νέος ἐν σιγῇ
 δι' ὅλης κεῖται τῆς ἡμέρας
 ὅπου τοῦ τάφου της ἡ γῆ.
 Ἐκεῖ τὸν βλέπει ἡ αὐγὴ,
 ἐκεῖ τὸ ἄστρον τῆς ἐσπέρας.

Τὸ ῥόπαλόν του ἀδρανὲς
 εἰς ἄτονον τὴν χεῖρα φέρει·
 σβεστὸν τὸ βλέμμα περιφέρει
 εἰς τὸ κενὸν τὸ ἀχανές,
 κ' ἐνίοτε αὐτὰ προφέρει·

«Ἐσδέσθη τὸ γλυκύ μου φῶς,
 καὶ εἰς τὸ χῶμ' αὐτὸ ὑπνῶττει.
 Τυφλὸς πλανῶμαι εἰς τὰ σκότη·
 μένω ἀνάλγητος, κωφός,
 ἔταν καλῶσι θήρας κρότοι.

»Ὁ ἥλιος εἰς οὐρανὸν
 εἰς τὴν δὴ δὴ ἀνατέλλῃ,
 ἂν σδύνουν τ' ἄστρα, τί μοι μέλει;
 Ἐδῶ θὰ κείτωμαι θρηγῶν.
 Σὲ μόνην ἡ ψυχὴ μου θέλει.

»Ἐπίστρεψον. Ἄλλ' ὄχι· σὺ
 ἀπῆλθες, φεῦ! ὅπου πλουσία
 ἡ νάρδος θάλλει κ' ἡ κασσία,
 ὅπου ἡ λίμν' εἶν' ἡ χρυσῇ
 καὶ τῶν Μακάρων τὰ νησία.

»Εἰς τὸν χειμῶνα ζῶ πενθῶν,
 σὺ δ' εἰς ἀένναον τὸ θέρος.
 Θέλῳ ἐκεῖ κ' ἐγὼ ἐλθὼν
 νὰ λησμονῶ τὸ παρελθόν,
 νὰ μ' εἶναι πᾶς ὁ βίος ἔρως.»

Ὡς εἶπε, κ' εἰς τὸ μέγα ὄν
 εὐχὴν ἀνέπεμψε τὸ πρῶτον·
 κ' ἐνῶ ἐκάλυπτε χιῶν
 τοὺς γυμνοὺς κλάδους τῶν δρυῶν,
 πρὸς τὸν θερμὸν ἐστράφη νότον.

Τὸ βαρὺ ῥόπαλον κινῶν,
 φარέτραν ἔχων εἰς τὸν ὦμον,
 μετὰ τῶν δύο του κυνῶν
 διὰ πεδίων ἀχανῶν
 διῆλθε παγετώδη δρόμον.

Ἄλλα τὸ ψῦχος βαθμηδὸν
 ἐλύθη μετὰ τῆς χιόνος·
 τρυγμὸς ἠκούσθη χελιδόνος·
 ἔστρωνε χλόη τὴν ὁδὸν,
 κ' ἔθαλλον ἄνθη τοῦ λειμῶνος.

Χρυσὴ ἀνέτελλεν αὐγή·
 δρόσιν ἐστάλαζον οἱ κλάδοι·
 ἦτον ὡς σμάραγδος ἡ γῆ,
 κ' εἰς φωλεὰν ἀνθοπαγῇ
 πτηνὸν ὠραῖον ἐκελάδει.

Τὴν πεδιάδα πλὴν ἀφείς,
 πρὸς λόφον ὥρμησε νὰ δράμῃ,
 ἔπου σκιαὶ ἀμφιλαφεῖς,
 καὶ ἔπου ἐπὶ κορυφῆς
 Ἰνδοῦ ὑψοῦται βιγουάμη (6).

Καὶ πρὸ τῆς θύρας προχωρεῖ,
 εἰς χεῖρας ῥάβδον μακρὰν φέρων,
 ὠχρὸς καὶ βαθυπώγων γέρων.
 Θηρίων δέρματα φορεῖ,
 καὶ προσφωνεῖ τὸν νέον χαίρων.

«Χαῖρε, ὁ νέος θηρευτῆς,
 καὶ εἰσελθε θαρρῶν, τῷ λέγει.
 Διὰ τῆς θύρας μου αὐτῆς
 εἰσῆλθ' ἐκείνη, ἣν ζητεῖς,
 καὶ τὴν ἐδέχθη αὖτ' ἡ στέγη.

»Ν' ἀναπαυθῇ ἐπὶ μικρὸν
εἰς τοῦτο ἔμεινε τὸ ὄρος,
καὶ πρὸς τὴν χώραν τῶν νεκρῶν
πάλιν τὸν δρόμον τὸν μακρὸν
ἀνέλαβεν ἡ ὁδοιπόρος.»

Καὶ μειδιάσας εὐμενῶς,
ἀνέτεινε τὴν βακτηρίαν
καὶ γῆν τῷ ἔδειξεν ὀλβίαν,
ἣν καταστίλδων οὐρανὸς
ἐφώτιζε πρὸς μεσημβρίαν.

— «Τὰς πεδιάδας τὰς καλὰς,
τὰ ρεῖθρα βλέπεις τῶν ὑδάτων,
καὶ ὅπου θάλλει ἐναλλάττων
χλοερὸς λόφος καὶ κοιλάς;
Ὁ τόπος εἶναι τῶν πνευμάτων.

» Ἐκεῖ ἡ κόρη κατοικεῖ,
εὐδαίμων, πλὴν καὶ τεθλιμμένη.
Τὸ βῆμα στρέψον πρὸς ἐκεῖ.
Οὐδὲν τῇ φαίνεται γλυκὺ
ἐν ὄσῳ σοῦ μακρὰν προσμένει.

» Ἀπόθες ταῦτα τὰ πτερὰ,
τὰς πῆρας σου τὰς δερματίνας·
τὸ τόξον ἄφες καὶ τοὺς κύνας.
Ἀνθρώπου σῶμα δὲν περᾶ
ποτὲ εἰς τὰς μονὰς ἐκείνας.»

Ὁ νέος τότε καταθείς
τὸ γήϊνον αὐτοῦ φορτίον,
πρὸς νότον ὠρμησεν εὐθύς,
κ' ἐφέρετο, ὡς πτερωθεὶς,
ἐπὶ λιμνῶν κ' ἐπὶ πεδίῳ.

Ἐτρεχεν ὡς νὰ μὴ πατῇ,
ὡς βαίνων διὰ τῶν ἀέρων·
κ' οἱ βράχοι ἔκλινον βατοὶ
ἐμπρὸς του, ὡς ἐὰν αὐτοὶ
ὑπὸ τοὺς πόδας του ἐπέρων.

Ὁ οὐρανὸς ἦτο λαμπρὸς·
φαιδρὸς τὴν γῆν προσεμειδία·
ἡ φύσις ἦτο μελωδία.
Ἐμπρὸς ὁ κυνηγὸς, ἐμπρὸς
εἰς τῶν πνευμάτων τὰ πεδία.

Καὶ φῶς τοσοῦτον ἱλαρὸν
ἐπὶ τὴν φύσιν ἐπεχύθη,
ὥστε ἡ φύσις μετεβλήθη,
κ' ἦν χρυσὸς βέων τὸ νερον,
καὶ ἦσαν τιμαλφεῖς οἱ λίθοι.

Τῷ ἔθελγον τοὺς ὀφθαλμοὺς
πτηγῶν πτερώματα ποικίλα·
καὶ εἰς τῆς αὔρας τοὺς παλμοὺς
γλυκεῖς τῷ ἔπεμπον ψαλμοὺς
ὡς γλῶσσαι μουσικαὶ τὰ φύλλα.

Ἀκίνδυνον τὸν θηρευτὴν
 περισκιρτῶντα τὰ θηρία,
 προσήρχοντο ἐν ἀφοβίᾳ,
 διότι λείπει εἰς αὐτὴν
 τὴν χώραν θάνατος ἢ βία.

Ὑπὸ τῆς ὄχθης τὰς σκιάς
 περὶ ῥογῇ (γ) κεῖται δεδεμένη.
 Ἡ κώπη ναύτην περιμένει.
 Ὁ κυνηγὸς διὰ μιᾶς
 τὴν λύει, κ' εἰσπηδῶν ἐμβαίνει.

Καὶ ὥς τὸ κῦμα τακτικῶς
 ἐσχίζετο ὑπὸ τὴν κώπην,
 ὁ φλοῖσβος τῆς ὑγρᾶς πλακὸς
 ἀνέθρῳσκε μελωδικὸς
 ἐμπρὸς τοῦ πλοίου καὶ κατόπιν.

Ἄλλ' ἴδε! Πρὸς τ' ἀριστερὰ
 μὴ εἶν' ὀνείρου ὀπτασία;
 ἢ σκιά εἶναι δολερά;
 Δὲν ὀλισθαίν' εἰς τὰ νερά
 περὶ ῥογῇ ἄλλη παρομία;

Αἱ κῶπ' ἐγείρονται ὁμοῦ,
 καὶ πάλιν πίπτουσι συγχρόνως,
 καθῶς ἂν εἷς ἐρέτης μόνος
 κινῇ αὐτάς μετὰ ῥυθμοῦ·
 καὶ μουσικὸς προκύπτει τόνος.

Ἐντὸς τοῦ σκάφους τίς ἐστὶν
 ἡ κόρη, ἣν ὠχρότης βάφει;
 Ωραίαν, ὡς ὁπότ' ἐτάφη,
 βλέπει τὴν φίλην του μνηστήν.
 Τίς τὴν χαράν του περιγράφει;

Ὡς ἄνθος πρὶν ἢ μαρανθῆ,
 ἡ νέα κεφαλὴ της κλίνει·
 λάμπ' εἰς τὸ βλέμμα της γαλήνη,
 καὶ εἰς τὰ χεῖλη της ἀνθεῖ
 μειδίαμα, καὶ πάλιν σβύνει.

Εἰς τὴν γλυκεῖάν των χαρὰν
 θερμὸν κυμαίνεται τὸ αἷμα.
 Λαλεῖ τὸ βλέμμα πρὸς τὸ βλέμμα,
 καὶ πρὸς τὴν νῆσον τὴν χλωρὰν
 τὰ σκάφη φέρουσιν ἡρέμα.

Τὸ στόμα των μὲν σιωπᾷ,
 κ' ἡχεῖ τῆς κώπης μόνον κρότος,
 ἀλλ' ἡ καρδία των κτυπᾷ,
 καὶ λέγει ὅτι ἀγαπᾷ
 καὶ ἀποκρίνεται εὐγλώττως.

Κινοῦσιν αἱ ἀναπνοαὶ
 τὰ στήθη των ἐν ἁρμονίᾳ·
 οἰκεῖ ἐντὸς των νηνεμία,
 καὶ δύο φαίνονται σκιαί,
 ἀλλ' ἡ ψυχὴ των εἶναι μία.

Πλὴν αἴφνης κρότος ἀντηχεῖ,
 ὡς ἀναμῖξ βροντῶν καὶ θρήνων.
 Ὁ νεὸς ὅλος προσοχῇ,
 διὰ τὴν φίλην ἀψυχεῖ,
 ἀγνώστων ἀπειρος κινδύνων.

Γραμμὴ τὸ πρῶτον ἀφανῆς,
 ταχέως καταφανεστάτη,
 κατὰ δονήσεις ἀσθενεῖς
 τῆς λίμνης των τῆς κυανῆς
 τὴν ἐπιράνειαν ταραττει.

Ἄλλ' ἡ γραμμὴ ὡς ἡ χιὼν
 λευκῇ, αὐξάνει, πλησιάζει.
 Ἡ λίμνη λέβης ὁμοιάζει.
 Τὸ ὕδωρ, ὡς φρενητιῶν
 πηδᾷ, καὶ ζέει, καὶ παφλάζει.

Ὡς ἐπ' ἀγρίων συμπλοκῶν
 λυσσώντων λύκων καὶ βουβάλων,
 τὰ κύματ' ἄλλα ἐπὶ ἄλλων
 μετὰ βοῆς καὶ ὕλακῶν
 συντρίβοντ' ἐπὶ τῶν ὑφάλων.

Ἐν μέσῳ τῶν περιστροφῶν
 καὶ τῶν ρευμάτων ἐπαλλήλων
 καὶ τοῦ βρασμοῦ καὶ τῶν στροβίλων,
 βλέπει ναυάγια σκαφῶν
 καὶ λείψανα φλοιῶν καὶ ξύλων.

Πτώματα βλέπει τὰ νερά
 νὰ παραβρίπτουν τ' ἀφρισμένα·
 ὅσα τὰ κυλίσουν τεθραυσμένα.
 Τὸ βλέμμα φρίττον διοῖ
 πτωμάτων πλήρη τὸν πυθμένα.

Ὁ νέος, χεῖρα στιβαράν
 καὶ κώπην ἔμπειρον προτάττων,
 ἦν ἔτοιμος πρὸς τολμηράν
 ἀντίστασιν, καὶ τὴν φορὰν
 περιεφρόνει τῶν κυμάτων.

Ὑπὲρ τῆς φίλης πλὴν δειλῇ
 εἶν' ἡ καρδία του, καὶ τρέμει.
 Ἡ χεὶρ ἐκεῖν' ἡ ἀπαλὴ
 τὸν ὄλεθρον, ὃς ἀπειλεῖ,
 τὸ ρεῦμα πῶς θὰ ἐπολέμει;

Τὰ σκάφη ὅμως προχωροῦν.
 Τὸ ρεῦμα ἔφθασεν ἐν τέλει.
 Ἀκάθεκτα, δὲν ἠμποροῦν
 ν' ἀντισταθῶσιν εἰς τὸν ῥοῦν,
 κ' ἐμπρὸς τοξεύονται ὡς βέλη.

Ἀλλὰ σκιρτῶντα ἑλαφρῶς
 τὴν χαίτην σχίζουσιν τῶν κυμάτων.
 Τὸ κύμα πλήττει τὰ πλευρά των,
 πλὴν ἀπορρέει ὡς ἀφρὸς,
 κ' ἐνδίδ' ἡ βία τῶν ρευμάτων.

Καὶ παρ' αὐτοὺς μὲν ἑμαλά
τὰ λεῖα ὕδατα ἐγέλων·
ἀλλὰ παρέκ' ἦσαν θολά,
καὶ σκάφη ἐπ' αὐτῶν πολλὰ
ἐφέροντο κατὰ σκοπέλων.

Εἴ τι ἀντὶ ἐπιβατῶν
ἀθῶα ἔφερε παιδία,
ὧν ἐλαφρὰ ἦν ἡ καρδία,
ἐπέρα ὡς πτηνὸν πετῶν,
καὶ ἦτο περίξ του εὐδία.

Ὅπου δὲ νέος μαχητῆς
ἦ νέα τις ἐκωπηλάτει,
ἐκεῖ ἡ λίμνη ἐκυμάτει,
κ' ἦν ἡ διάβασις αὐτῆς
πολλάκις ταραχωδεστάτη.

Ὅταν δὲ πάλιν οἱ ζωῆς
πεπειραμένοι τὴν ἐπέρων,
πολλὰ παθῶν ἀνὴρ ἢ γέρων,
ἐθραύετο μετὰ βοῆς
τὸ ὕδωρ, τρικυμίας φέρον.

Ἄλλα ἐχείμαζε κακὴ
θύελλα, ἢ ρευμάτων δίνη·
ὅτ' εἰς τὴν χώραν τὴν ἐκεῖ
εἰς τὰς καρδίας κατοικεῖ
ἡ τρικυμία κ' ἡ γαλήνη.

Ἡ λίμνη τέλος ὁμαλὴ
 πάλιν ἐκτείνεται καὶ λεία·
 φαίνεται ἐγγὺς ἡ παραλία,
 καὶ εἰς μυχὸν περικαλλῇ
 ὀρμίζονται τὰ δύο πλοῖα.

Ἦτον ἡ νῆσος τῶν σκιῶν,
 ἡ τῶν Μακάρων ἦτο χώρα.
 Ὅποῖος τόπος! Μειδιῶν
 τὸν ἐπλασε τὸ μέγα Ἦον,
 μυρία δαφιλεῦσαν δῶρα.

Ὡς εἰς τὴν γῆν. ἦν κατοικεῖ
 καὶ ἦν κατέλειπεν ὁ νέος,
 οὐδέποτε λυσσᾶ ἔχεῖ
 ἡ τριχυμία ἡ κακὴ,
 τὸ ψυχρὸν πνεῦμα τοῦ βορέως.

Ποτὲ χειμῶν νιφοβολῶν
 τοὺς τερπνοὺς λόφους δὲν καλύπτει,
 οὐδ' ὀφθαλμὸς μελαγχολῶν
 βλέπει τὸν ἥλιον θολὸν
 ὁμίχλης κάλυμμα νὰ κρύπτῃ.

Ἐκεῖ ὁ ζέφυρος φιλεῖ
 τὴν πεδιάδα, ἥτις θάλλει·
 ὁ ῥύαξ εἰς τὴν χλόην ψάλλει,
 κ' εἰς τ' ἄνθη τὸ πτηνὸν λαλεῖ,
 καθὼς ἂν ἄνθρωπος ἐλάλει.

Τὰς ὑπὸ πωρείας συνεχῇ
 κοσμοῦσι δάση καρποφόρα·
 πίπτουσι τ' ἄνθη ὡς βροχή,
 καὶ ἔπετ' ἐν διαδοχῇ
 εἰς τὴν ὀπώραν ἢ ὀπώρα.

Ἐκεῖ οὐδεὶς ποτε πεινᾷ,
 νόσον ἢ κάματον γινώσκει·
 καὶ εἰς βοσκήματα κοινὰ
 μὲ τ' αὐρανοῦ τὰ πετεινὰ
 ἢ ἔλαφος κ' ἢ τίγρις βόσκει.

Ἐκεῖ χαρὰ πᾶσα στιγμῇ,
 καὶ οὐδὲ φόβος, οὐδὲ μῖσος,
 οὐδ' ἐμμανὴς παθῶν ὄρμη,
 οὐδὲ θανάτου στεναγμοί.
 Τοιαύτ' ἢ τῶν Μακάρων νῆσος.

— «Ἐλθέ, ψυχὴ τῆς ποθητῆς,
 ἐλθέ, ἢ τῆς ψυχῆς μου φίλη,»
 ὁ νέος εἶπε θηρευτῆς,
 καὶ, πλησιάσας, εἰς αὐτῆς
 τὰ χεῖλη ἤγγισε τὰ χεῖλη.

«Καθήσωμεν ὅπου παχὺς
 τῆς χλόης στρώννεται ὁ τάπης,
 ὅπου αἰῶνες συνεχεῖς
 θὰ μᾶς εὐρίσκουν εὐτυχεῖς
 εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἀγάπης.

» Καθήσωμεν εἰς τὰς σκιάς,
 παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ῥυάκων,
 νὰ σ' ὀμιλῶ, νὰ μειδιᾷς,
 νὰ τέρπησαι εἰς παιδιὰς
 λεόντων μετ' ἀμνῶν ἀκάκων.

» Νὰ καταβαίνουν πρὸς ἡμᾶς
 τὰ πτηνὰ, ἄφοβα πρὸς βέλη,
 τερπνὰ νὰ κελαδῶσι μέλη,
 γάλα νὰ φέρῃ ἡ κεμὰς,
 κ' ἡ σφένδαμνος νὰ φέρῃ μέλι (δ).

» Εἴτε χρυσῇ ἀνατολῇ
 ἢ δύσις προχωρεῖ ἡρέμα,
 θέλω τὰ χεῖλη σου φιλεῖ,
 θέλω τὸ βλέμμα προσηλοῖ
 εἰς τὸ γλυκὺ, βαθύ σου βλέμμα.

» Φυγόντες τύρβην, καὶ βοὴν
 πολέμων, καὶ καμάτους θήρας,
 ἐδῶ κρατούμενοι τὰς χεῖρας,
 θὰ διερχώμεθα ζωὴν,
 ἥτις δὲν θέλει ἔχει γῆρας.

» Ἀλλήλας εἰς τὸν οὐρανὸν
 θὰ διαδέχωντ' αἱ σελῆναι,
 καὶ σὺ, ὦραία ὡς ἐκεῖναι,
 θὰ μὲ φωτίζης, κ' ἡδονῶν
 σειρὰ ὁ βίος μας θὰ εἶναι.

»Ὡς φέρεται βαθυβρόων
 ὁ Νιαγάρας αἰωνίως,
 εἰς τοὺς αἰῶνας παρομοίως
 εἰς χεῖμαρρον εὐτυγιῶν
 θὰ ῥέῃ δι' ἡμᾶς ὁ βίος.»

Ἄλλ' αἰφνης ἤχησε φωνή,
 καὶ τὸν ἀντέκοψεν εἰπόντα.
 Εἰς ὄρη κ' εἰς ἀκτὰς ἐβρόντα,
 ὥς δέκ' ἂν ἦσαν κεραυνοί.
 Σιγὴ κατέλαβε τὰ ὄντα.

Καὶ ὁμῶς, ὅσον φοβερά,
 τοσοῦτον ἦτο καὶ γλυκεῖα·
 καὶ εἰς τὴν γῆν κ' εἰς τὰ νερά
 ἐχύθη φόβος καὶ χαρὰ,
 καὶ εἰς τὴν πλάσιν προσδοχία.

Μένει ὁ ἄνεμος σιγῶν,
 μένει ἀκίνητον τὸ ρεῦμα·
 καὶ πρὸς τὸν νέον κυνηγόν,
 ὅστις ἀνέβλεψε ῥιγῶν,
 ὠμίλησε τὸ Μέγα Πνεῦμα.

«Στρέψον, τῷ λέγει, πρὸς βορρᾶν
 τὸ πρόσωπον, καὶ ὁδοιπόρει·
 κοιλάδας διέλθε καὶ ὄρη,
 καὶ εἰς τὴν γῆν σου τὴν ξηρὰν
 καὶ παγετώδη πάλιν χῶρει.

»Τοῦ βίου σου ἀνελλιπῶς
 δὲν ἐξεμέτρησας τὰ ἔτη.
 Μὴ τὸ παράκαιρον ἀπαίτει.
 Δὲν εἶσαι ὥριμος καρπός·
 δὲν θὰ σὲ δρέψ᾽ ἡ χεὶρ μου ἔτι.

»Εἰς τῶν δεινῶν κακουχιῶν
 πάλιν ἐπίστρεψον τὸν τόπον.
 Τὴν θήραν ἄγρει μετὰ κόπων,
 καὶ ζῆσ' ἐν μέσῳ κακιῶν,
 κ' ἐν μέσῳ τῶν κακῶν ἀνθρώπων.

»Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα καθαρὸν
 νὰ σώζῃς ἐν αὐτοῖς προσπάθει.
 Ἄπεχε φόνων μιαρῶν·
 τὸν ξένον ἔχε ἱερὸν,
 καὶ καταδάμαζε τὰ πάθη.

»Εἰς περιδέραια κομῶν
 μὴ ἐπιχαίρης πολεμίων,
 ὡς πρὸς θηρία πολεμῶν.
 Καὶ τὸ θηρίον εἰν' ἐμόν·
 καὶ αὐτῶν φείδου τῶν θηρίων.

»Ἡ φίλη σου, ἀπὸ τῆς γῆς
 ὅπου οὐδέποτε ἐσφάλῃ,
 ἀλλ' ὅπου κλύδωνες καὶ σάλοι,
 ἐδῶ ὡς ἄνθος ἐκλογῆς
 μετεφυτεύθη ὅπως θάλλῃ.

» Ἀμάραντος, ἀειθαλῆς
 ἐδῶ θὰ μένη καὶ ἀκμαία,
 αἰετοτε περικαλλῆς,
 ἐποίαν τὴν ἀναπολεῖς,
 ὅπότ' ἐκεῖ ἐτάφη νέα.

» Διὰ σέ ἔταν πληρωθῇ
 ὁ χρόνος τῆς δοκιμασίας,
 καὶ ἡ ψυχὴ σου ἀγαθὴ
 φάνῃ, πῶς τὸ καλὸν ποθεῖ,
 πῶς σκεῦος εἶν' εὐεργεσίας,

» Τότε θὰ εἶναι ὁ καιρὸς
 τῆς πρὸς ἐδῶ ἐπιστροφῆς σου.
 Τὸ σῶμα τότε ἀποδύσου,
 κ' ἔλθῃ νὰ μείνης σταθερῶς
 εὐδαίμων μετὰ τῆς μνηστῆς σου.

» Ἀκόμη μέχρ' ἐκβολῶν
 κατὰ βά τῆς ζωῆς τὸ ρεῦμα,
 καὶ πρόσμειν' εὐμενές μου νεῦμα
 νὰ λάμψῃ ἐξ ἀνατολῶν.» —
 Ταῦτα τὸ Μέγα εἶπε Πνεῦμα.

Ἄνασκιρτῶν δὲ συνεχῶς
 τῆς φοβερᾶς φωνῆς ὁ ψόφος,
 ἀντανεκλᾶτο ὑποκώφως,
 καὶ τρίς ἀντήχει πᾶς μυχρὸς
 τὰ ῥήματα, καὶ τρίς πᾶς λόφος.

Ἔπαυσε μόλις δ' ἡ φωνή
 ἀντιλαλοῦσα, καὶ ἀθρόον
 ἐβρόντησαν οἱ οὐρανοί,
 ὡς χίλιοι Ὠκεανοὶ
 ἂν χειμαζόμενοι ἐβόων.

Ὑπὸ τοῦ κρότου ἐκπλαγεῖς
 ἐσχίρτησεν ὁ νεανίας,
 κ' εἰς οὐρανὸν ἀπὸ τῆς γῆς
 τὸ βλέμμα ἔφερε, πληγεῖς
 ὡς ἐκ φρικτῆς σκοτοδινίας.

Ἡ φύσις ἡ ἑαρινή
 δὲν ἦτο πλέον τῶν θαυμάτων,
 οὐδ' οἱ γελῶντες οὐρανοί,
 οὐδὲ οἱ λόφ' οἱ φωτεινοί,
 ἡ γοητεία τῶν βλεμμάτων.

Ἴδου, καὶ πάλιν ἡ χιῶν
 στιβάζετ' ἐπὶ τῶν κοιλάδων
 καὶ πάγοι κρέμαντ' ἐκ τῶν κλάδων·
 καὶ δι' ἐρήμων τῶν σχιῶν
 πτηνὸν δὲν πτερυγίζει ἄδον.

Διὰ διψῶντος ὀφθαλμοῦ
 τὰ πάντα πέριξ ἐξετάζει·
 τὴν φίλην Ὠχαίαν κράζει·
 ἀλλ' ἦν ἡ φίλη οὐδαμοῦ.
 Θλίβεται μάτην καὶ στενάζει.

Τῷ ἐπιλείπει ἡ πνοή·
αἰσθάνετ' ἐν τῷ στήθει χάσμα.
Ἐξύπνησε! Δακρυρροεῖ! . . .
Ἀπηλπισμένος ἐννοεῖ
ἔτ' ἦν ὀνείρου φροῦδον πλάσμα.

Τὸ ἀνωτέρω ποιημάτων εἰς τὴν συλλογὴν ταύτην περιλαμβάνων, καθήκον νομίζω νὰ μὴ ἀποσιωπήσω τοῖς ἀναγνώσταις περιστάσιν τινὰ αὐτὸ ἀφορῶσαν.

Ἐπαινῶν τὴν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς φιλολογίας πεφωτισμένην προσπάθειαν τοῦ φιλογενοῦς Κ. Ι. Βουτσινᾶ, καὶ μεγάλως ἐνδιαφερόμενος ὑπὲρ τοῦ ποιητικοῦ διαγωνισμοῦ ὃν φιλοτίμως ἰδρύσατο, ἠθέλησα, καὶ καθήκον ἐνόμισα, νὰ παρουσιάσθω καὶ ἐγὼ εἰς αὐτόν, ἀφ' ὅτου, ἄλλα ἀναδεχθεὶς καθήκοντα, καὶ τῆς τιμῆς στερηθεὶς τοῦ νὰ καταριθμῶμαι μετὰ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημείου, ἐδυνάμην νὰ πράξω τοῦτο χωρὶς νὰ προσκρούσω εἰς τὸν κανονισμὸν. Δι' ὃ καὶ ὡς φόρον μου εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦ ἔτους 1874 ἐπέμψα τὸν «Γοργὸν Ἰέρακα.»

Ἴδοις δὲ τί περὶ αὐτοῦ ἀνέγνω ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀγωνοδικῶν:

«Πρὶν μεταδῶμεν ἐκ τοῦ δράματος εἰς τὸ ἔπος, προτιθέμεθα νὰ εἰπωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ μικτοῦ τινος εἶδους, ὅπερ συνέστη ἐκ τῆς ἐπικῆς ὕλης καὶ τῆς λυρικῆς χροῖας καὶ ὠνομάσθη ὑπὸ τινων ἐπικολυρικὸν εἶδος καὶ ἐπικολυρικὰ ποιήματα. Τοιοῦτον εἶναι τὸ μικρὸν ποιημάτων τὸ ἐπιγραφόμενον «ὁ Γοργὸς Ἰέραξ.» Ὁ ποιητὴς τοῦτου, λαβὼν ὡς ὑπόθεσιν Ἀμερικανικὴν τινὰ παράδοσιν, ἐπιδεικνύει εὐχέριαν περὶ τὴν διήγησιν, ζωηρὰν φαντασίαν καὶ οὕτως ἄγει τὸν ἀναγνώστην εἰς ἀθήη κόσμον, ἐνεκα ὅμως τῆς ἀτυχοῦς ἐκλογῆς τῶν ῥυθμῶν ἡ γλῶσσα ἀποβαίνει βεβιασμένη καὶ ἀσαφής· ἂν δὲ ὁ ἀναγνώστης κατορθώσῃ νὰ ἐννοήσῃ τὸν ποιητὴν, μᾶλλον ἔρπεται ἢ ὠφελεῖται. Οἱ κριταὶ τοῦ ἀγῶνος ἂν καὶ νομίζωσιν, ὅτι ὁ τρόπος, καθ' ὃν ᾤρισαν τὴν ποίησιν οἱ ἀρχαῖοι, εἶναι ὁ ἄριστος, ὅμως οὔτε τὰ νεώτερα ἀριστοτεχνήματα παραγνωρίζουσιν, οὔτε τοὺς θέλοντας νὰ ποιῶσι κατὰ τὸν νεώτερον τρόπον δύνανται νὰ ἀποτρέπωσιν· ὑπομιμνήσκουσι μόνον, ὅτι τὸ ἔπος εἶναι διήγησις καὶ ὡς τοιαύτη προϋποτίθῃσιν ἡρεμίζον πνεῦματος, ἣν διαταράττει τὸ πάθος καὶ ἡ ταραχὴ τῆς λυρικῆς ποιήσεως.»

Μετὰ τοῦτο, περιττὸν νὰ εἰπῶ ὅτι ὁ «Γοργὸς Ἰέραξ» δὲν ἐστεφανώθη.

Οὐδὲ λόγον οὐδὲ δικαίωμα παραπόνου εἶχον διὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, διότι οὔτε τὴν φιλοτιμίαν, οὔτε τὸ συμφέρον μου ἔθιγεν. Εἰς τὸ

γραφειον τοῦ Πανεπιστημείου εἶναι κατατεθειμένον τὸ δελτίον τὸ συνο-
δεῖον τὸ ποίημα, καὶ ὅστις τὸ ἀνοίξῃ δύναται νὰ ἴδῃ ὅτι εἶναι ἀνώνυμον,
καὶ ὅτι προσδιορίζει τὸ ᾄθλον, ἂν τυχὸν ᾔθελεν ἀπονεμηθῇ εἰς τὸ ποίημα
τοῦτο, εἰς πρώτην κατάθεσιν πρὸς προικισμὸν ἐθνικοῦ θεάτρου.

Προσέτι δὲ, οἰκειοθελῶς ὑποβληθεὶς εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν ἀγωνοδι-
κῶν, ἂν ἐμεμψμοίρουν κατ' αὐτῆς, ἐδλόγως θὰ ἤκούων τὸ τῶν Χίων
ἐκεῖνο: « Ἡθελὲν τα κ' ἔπαθέν τα. »

Ἄλλως ὅμως ἔχει ὡς πρὸς τοὺς λόγους ἐφ' ὧν ὁ εἰσηγητὴς ἐστήριξε τὴν
ἀπόφασιν. Τούτους δὲν πρέπει ἐντελῶς νὰ παρέλθω, διότι ἐπαγγέλλον-
ται ἀρχάς τινας ἴσως ἐπιδοχομένας συζήτησιν.

Δὲν ἤθεύρω ἂν τὸ ἔργον τοῦτο « μακρὸν ποιημάτων » ἀποκαλῶν ὁ εἰση-
γητὴς, ἐνόει διὰ τοῦ ὑποκοριστικοῦ καὶ διὰ τοῦ ἐπιθέτου νὰ τῇ προσάψῃ
ὡς ἐλάττωμα τὴν μικρότητά του· διότι, παραβαλλόμενον μὲν πρὸς τοὺς
48465 δεκαπεντασυλλάβους τῆς εἰς τὸν αὐτὸν διαγωνισμὸν ἐπαινεθείσης
ἐποποιΐας « Ὁ Κατσαντώνης », εἶναι τῇ ὄντι μικρότατον· ἀλλ' ἔχον στί-
χους 500, εἶναι ἄρτιον ἐνώπιον τοῦ διαγωνισμοῦ, καὶ πως ἤλπιζον ὅτι ἡ
διάκρισις αὐτοῦ, οὐδὲ στίχον ἐκτεινομένου πέραν τοῦ δευτοῦ, ᾔθελε μάλ-
λον τῇ καταλογισθῇ ὡς ἀρετὴ ὑπ' εὐγνωμονούντων τῶν δικαστῶν.

Παρακατιῶν δὲ προσκρούσας εἰς τὴν κρίσιν ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν ρυθμῶν
εἶναι ἀτυχῆς, ἐλυπήθην ὅτι ὁ εἰσηγητὴς δὲν ᾔθελῃσε νὰ διδάξῃ ἂν καὶ
τίνες ὑφίστανται κανόνες πρὸς διάκρισιν μεταξὺ τῶν εὐτυχῶν καὶ τῶν
ἀτυχῶν ρυθμῶν. Καὶ ἐγὼ μὲν ἐνόμιζον ὅτι εὐτυχεῖς εἰσιν οἱ ἀπλῶς τῇ
ἀκοῇ ἀρέσκοντες, ἀτυχεῖς δὲ οἱ τούτοις ἐναντίοι. Ἄλλ' ἐλησμόνων ὅτι
ἀκοῇ ἀκῶς διαφέρει.

Ἐτι δ' ὀλιγωτέρον ἐνόησα τὸ λεγόμενον, ὅτι ἕνεκα τοῦ ἀτυχοῦς ρυθμοῦ
εἶναι βεβιασμένη ἡ γλῶσσα καὶ ἀσαφής, οὐδ' εὐκρινῶς βλέπω τίς ἡ σχέ-
σις μεταξὺ τοῦ ρυθμοῦ καὶ τῆς γλῶσσης. Ἄν ρυθμὸν λέγων, αἰνίττηται ὁ
εἰσηγητὴς τὸ μέκος τῶν στίχων, μὴ ὄντων δεκαπεντασυλλάβων, οἱ τοῦ
Σολωμοῦ, οἱ τοῦ Χριστοπούλου, τί λέγω; αὐτοὶ οἱ τοῦ Ἀνακρέοντος
εἰσὶν ἔτι βραχύτεροι, καὶ ὅμως ἡ γλῶσσά των, κατ' ἐμὲ καὶ, δὲν εἶναι
βεβιασμένη.

Πλὴν τί τοῦτο; Ἡ τοῦ « Φοργῶ Ἰέρακος » εἶναι βεβιασμένη, κατὰ
τὸν εἰσηγητὴν, εἴτε διὰ ταύτην εἴτε δι' ἄλλην αἰτίαν, καὶ τοσοῦτον,
ὥστε ἀποβαίνει ἀντικρυς ἀσαφής. Καὶ ὁ μὲν εἰσηγητὴς φαίνεται πως
ἐννοήσας αὐτήν. Ἀμφιβάλλει ὅμως ἂν τοῦτο κατορθώσῃ καὶ οἱ λοιποὶ
ἀναγνώσται. Ἰσως ὀρθότερον εἶναι αὐτοῦς τοὺς ἰδίους ν' ἀφήσωμιν τούτου
κριτὰς, καὶ νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι καὶ αὐτοὶ δὲν θέλει εἶσθαι ἀδύνατον νὰ νοή-
σωσιν ὅ,τι ἐκεῖνος ἐνόησε. Πιθανὸν μάλιστα καὶ τινες νὰ ἐθεώρησαν, εἴ τι

ἀληθῶς ὑπάρχει ἀμυδρὸν καὶ συνεσκιασμένον περὶ τὴν ἀφήγησιν, οὐχὶ ὅλως ἀνοίκειον τοῦτο εἰς ὄνειρου διήγησιν· ἄλλοι δ' ἴσως οὐδ' αὐτὴν τὴν ἀσάφειαν, ἂν ἀληθῶς ὑπάρχει, νὰ μοι καταλόγιζον εἰς ἐλάττωμα, στοχαζόμενοι τοῦ Πινδάρου.

Ἄλλ' ἐπιφέρεται καὶ τις κρίσις ἣν πρέπει νὰ θεωρήσω ὡς κολακευτικὴν· εἶναι δ' αὕτη ὅτι, ὁ κατορθώσας νὰ διεισδύσῃ διὰ τῶν ἀσαφειῶν τῆς γλώσσης εἰς τὸν νοῦν τοῦ ποιήματος, ἐκεῖνος τοῦλάχιστον τέρπεται.

Τέρπεται, ναι, ἴσως, ἐπιφέρει ὁ εἰσηγητής· ἀλλὰ τί, ὅταν δὲν ὠφελῇται; Ἀπέναντι τζύτης τῆς ἐκτιμήσεως ὁμολογῶ ὅτι περιήλθα εἰς ἀμχανίαν. Διηγούμενος μίαν τῶν ὀλίγων γνωστῶν παραδόσεων τῶν Ἰθαγενῶν Ἀμερικανῶν, ἐνόμιζον ὅτι δι' αὐτοῦ τούτου ἐδίδασκον περιεργόν τι τοῦλάχιστον, ἂν ὅχι ἄλλο. Ὁμοίως ἐφρόνουν οὐχὶ ἐντελῶς ἐστερημένην ἐνδιαφέροντος, καὶ ὠφελείας, μέχρι τινός, τὴν ἀφήγησιν τῶν θρησκευτικῶν δοξασιῶν, περὶ θανάτου καὶ μελλούσης ὑπάρξεως, τῶν Ἰθαγενῶν κατοίκων τοῦ νέου κόσμου· καὶ τέλος, ὅταν ὁ ἄγριος ἦρω μου, καθ' ὕπνου ἀκολουθῶν τὴν μνηστὴν ἣν ἀπώλεσε, φθάνει μετ' αὐτῆς, καθαρὰς καὶ ἀναμαρτήτου, εἰς τῶν Μακάρων τὴν χώραν, ἀλλ' ἀποπέμπεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον τῶν δοκιμασιῶν, μέχρις οὗ διὰ χρηστῆς καὶ ἐναρέτου διαγωγῆς, ἥς τῇ διηγράφονται αἱ κυριώτεραι ἐντολαί, καθαρισθεὶς καταστῇ ἄξιος νὰ ἔλθῃ νὰ παρακαθίσῃ εἰς τὰς αἰωνίας μονὰς παρὰ τῇ ἀγαπητῇ τῆς καρδίας του, ἥλιπον ὅτι εἶχον ἐγκαταμίξῃ εἰς τὸ «μικρὸν ποιημάτιον» πᾶσαν τὴν δόσιν τοῦ ὠφελίμου ἣν αἱ ὠφελιμοδοξέστεροι τῶν κριτῶν εἰδύναντο ν' ἀπαιτήσωσι παρ' αὐτοῦ, καὶ λυπηρῶς διετίθην ὅτι ἤκουσα ὅτι ἠπατώμην. Καὶ μοὶ ἐπῆλθε μὲν εἰς μνήμην φίλος μου τις σιτέμπορος, ὅστις, ἀκούσας ποτὲ μεγάλῃν συμφωνίαν τοῦ Μοζάρτου, μὲ ἠρώτησεν εἰς τί χρησιμεύει· ἀλλ' ἐν τούτοις ἀνελογίσθην ὅτι τῇ ὄντι οὐδ' ἐγὼ αὐτὸς εἶχον ποτὲ ἀρκούντως ἐξετάσει εἰς τί χρησιμεύουσι πολλὰ ἐξ ὧν κατὰ καιροὺς ἀνέγνωσα ποιημάτων. Ἠνέωξα τότε τὸ πρῶτον βιβλίον, καὶ ἀναγνούς τοῦ Βίκτορος Οὔγου τὴν περίφημον ψῆδὴν εἰς τὴν θανοῦσαν κόρην, ἐνόησα ὅτι χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ διδάσκῃ τὰς νέας, ὡσάκεις ἐξέρχονται τοῦ χοροῦ νὰ μὴ ἀμελῶσι νὰ φορῶσιν ἀμέσως τὸν ἐπενδύτην των. Ὁ «Κῶδων» τοῦ Σχιλλίερου, ὃν διέτρεξα ἔπειτα, εἶναι χρησιμώτατος εἰς τοὺς μεταλλουργούς. Ὁ «Βουρκόλακας» τοῦ Γέτου διδεῖ τὸ σωτηριῶδες μᾶθημα εἰς τοὺς γονεῖς, ὅταν ὁδοιπορῶσι διὰ νυκτός, ν' ἀφήνωσι τὰ μικρὰ των τέκνα εἰς τὴν οἰκίαν των. Περὶ τῆς Ὀδυσσεύς εἶχον ἔτι τινὰς δισταγμούς, ἀλλὰ μέχρι τέλους ἀνεγνώρισα ὅτι καὶ ἐξ αὐτῆς χρήσιμα διδασκόμεθα· ὡσάκεις δηλαδὴ πλούμεν ἐξ Ἑλλησπόντου εἰς τὰ περὶ τὴν Ἰθάκην, ἂν θέλωμεν ἀσφαλῆ καὶ ταχὺν πλοῦν, νὰ προτιμῶμεν τὰ ἀτμό-

πλοια, ἢ ἂν ἐπιβαίνωμεν ἱστιοφόρων, νὰ μὴ λησμονώμεν ποτὲ τὴν πυξίδα.

Ἐκ τούτων καὶ ἄλλων ἐνόησα τὸ λεγόμενον, ὅτι ὁ «Γοργὸς Ἰέραξ», καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι τέρπει, ἀλλὰ δὲν ὠφελεῖ. Τὸ κακὸν ὅμως ἦτο ριζικόν, καὶ διορθωσιν πλέον δὲν ἐπεδέχετο· δι' ὃ καὶ ἠναγκάσθην νὰ τὸν ἐκώσω ὡς τὸν ἐγράψα.

Περὶ δὲ ἔπους καὶ ἐπικολυρικῶν ἀγνοῶ τί νὰ εἰπῶ, διότι ἐφρόνουν πάντοτε ὅτι ἡ ποίησις προηγείται τῶν κανόνων, ὁ Ὅμηρος τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ αὐτὸς ὁ «Γοργὸς Ἰέραξ» τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ὅτι οἱ κριτικοί, οἵοι δήποτε, εἰσὶν οὐχὶ οἱ ποδηγετοῦντες τὰς Μούσας, ἀλλ' οἱ κατὰμετροῦντες τὰ ἔχνη αὐτῶν.

(α) Ῥόπαλον.

(β) Καλύδη.

(γ) Σχαφίδιον.

(δ) Ἐν Ἀμερικῇ ὑπάρχει ἡ μελιφόρος σπένδαμνος, sugarmapple.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΤΟ Α.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

www.libtool.com.cn

ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Ἡ μετάφρασις τοῦ Α τῆς Ὀδυσσεΐας τίθεται ὡς δοκίμιον εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τόμου. Ἄν φανῇ ἀρεστόν τὸ πρᾶγμα καὶ ὁ τρόπος, ἴσως ἐκδοθῶσι ποτὲ καὶ αἱ λοιπαὶ ῥαψωδίαί, ὅταν καιρὸς καὶ περιστάσεις τὸ ἐπιτρέψωσιν. Ἄν δὲ τὸ παρὸν δεῖγμα ἀποδοκιμασθῇ, ἡ λοιπὴ μου ἐργασία θέλει μείνει μόνον δι' ἐμὲ καὶ τοὺς παρ' ἐμοί· εἰ δὲ ἀδιαφόρως δεχθῇ αὐτὸ τὸ κοινόν, ἀδιαφόρως καὶ κατ' ἴδιαν ἀρέσκειαν θέλω ἀποφασίσει περὶ τῆς τύχης τῶν ὑπολειπομένων¹. Κρίνω περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψω περὶ τὴν ἐξήγησιν τοῦ μηχανισμοῦ τῶν στίχων. Ἀρκεῖ νὰ σημειώσω ὅτι ὁ ῥυθμὸς αὐτῶν εἶναι ὁ τοῦ πρωτοτύπου, καὶ νὰ παραπέμψω διὰ τὰ περαιτέρω εἰς ὅσα περὶ προσφῶδιας ἀλλαγῶν ἐγραψα².

Ἄντὶ τῆς Ὀδυσσεΐας ἤθελον ἀρχίσαι τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν τὴν μετάφρασιν ἀπὸ τῆς Ἰλιάδος. Ἀλλὰ μ' ἐπρόλαβεν ὁ Κ. Ἡλίας Τανταλιδῆς, νέος Βυζάντιος, τοῦ ὁποῦ τοῦ πρώτου δοκίμια, ἐκδοθέντα ἐσχάτως ἐν Σμύρνῃ³, ὑπόσχονται μεγάλα διὰ τὸ μέλλον⁴. Ὁ Κύριος οὗτος, ἱκανός, διὰ τε τὴν εὐφυΐαν καὶ τὰς γνώσεις του, ν' ἀναδεχθῇ τὸ δυσχερές ἔργον τῆς μεταφράσεως τοῦ Ὀμήρου, εὐηρεστήθη νὰ παραδεχθῇ τὴν περὶ προσφῶδιας ὁδόν μου, καὶ δι' ἐξαμέτρων μετέφρασε τῆς Ἰλιάδος τὸ Α. Τῇ ὀφείλεται δ' εὐγνωμοσύνη καὶ διότι ἀνέλαβε τὸ ἔργον τοῦτο, καὶ διότι διὰ τῆς καλῆς στιχοιουργίας του συντελεῖ ὑπὲρ τῆς τόσον ἐπιποθήτου παραδοχῆς τῶν ἐξαμέτρων εἰς τὴν ἡμετέραν ποίησιν.

¹ Τὸ τελευταῖον συνέθε, καὶ ἡ μετάφρασις δὲν προὐχώρησε.

² Ἰδίαν τὸν Α' τόμον τῆς παρούσης ἐκδόσεως.

³ Παίγνια, ἡ ποιήματα διὰ φορὰ. Σμύρνη, 1839.

⁴ Καὶ ὑπερῆκόντισαν τὴν ὑπόσχεσιν. Ὁ Κ. Τανταλιδῆς εἶναι εἰς τῶν ἐξοχωτέρων ποιητῶν καὶ τῶν σεφωτέρων λογίων τῆς νέας Ἑλλάδος.

www.libtool.com.cn

εὖ πράττειν.

Σὺ εἰς τὸ σμῆνος τῶν νέων ἀρχαῖος καὶ ἦθη καὶ τρόπους,
βόσκων εἰς τ' ἄνθη τὸν νοῦν, τοῦ καλοῦ, προϊόντος τῶν πάλαι,
τοῦ ὑψηλοῦ, δ' ἐνόει ὁ Ἕλλην καὶ πράττων καὶ γράφων,
καὶ τοῦ γενναίου δ' ἔχ' εἰς Ἑλλάδ' ἀμάραντους τὰς δάφνας,
ὅταν εἰς ἥσυχον σκότος νυκτός, εἰς τὸν ἀγρυπνον λύχνον
τῶν θεσπεσίων ἀνδρῶν μελετᾷς τὰ θεσπέσια ἔργα,
καὶ τὴν ψυχὴν σου κινῇ ἀρμονίας παλμὸς Ὀμηρείου,
αἰφνης τὸ βλέμμα ὑψῶν, εἰς τὴν τρέμουσαν λάμψιν τοῦ λύχνου
νέφος δὲν βλέπεις ἐμπρὸς σου ὀλόχρυσον, δράμα θεῖον,
κύματ' ἀκτίνων, ὡς χεῖμαρρόν χύνον φωτός, κ' ἐν τῷ μέσῳ
γέροντα, τ' ἔμμα σβεστόν, ἀλλ' ἀμβρόσια ἔχοντα χεῖλη,
ἀργυροπάσσαλον δὲ εἰς τὴν χεῖρα κρατοῦντα κιθάραν,
κλίνοντα πρῶως πρὸς σέ, μειδιῶντα, καὶ βάλσαμον ὕπνου
χύνοντα, πλὴν κ' ἐν αὐτῷ τοῦ ἀρχαίου σου κόσμου ὀνείρους;
Ἥ τὴν ἐσπέραν ὁπότε μὲ βῆμα μετράς ἐσκεμμένον
τὴν Αἰγινίτιδ' ἀκτὴν, ἦν κτυπᾷ τὸ πολύφλοισβον κύμα,
καὶ ἡ Ἰεφύριος αὖρᾳ σοὶ φέρῃ ἀρώματ' ἀνθέων,
δρόσον καὶ ἄσμ' ἀηδόνας, καὶ πνέ' εἰς τὴν ἄσπερην σου κόμην,
κροῦσμα χορδῶν δὲν ἀκούεις πληροῦν καὶ ἀέρας καὶ πόντον;
ἢ Παρνασσίδος ὡς ὄρνιθος ἄσμα, ἐξ ὕψους πετώσης,
δὲν κελαδεῖ ἑξαμέτρους καὶ πράξεις θεῶν καὶ ἡρώων;
Τότε ἐντὸς τῆς λαμπρᾶς ἀρμονίας τῆς πέριξ ρεούσης
δὲν προσκαλεῖς τὸν τυφλόν, τὸν μελῳδῶτον ψάλτην μ' ἐκστάσεις;

Πλὴν ἂν δὲν ἐπετράπ᾽ εἰς θνητοὺς νὰ συζοῦν μ' ἀθανάτους,
 θέλει χαράξ᾽ ἡ αὐγὴ, κ' ἡ ψυχὴ σου ἡ ξένη ἐνταῦθα,
 θέλει σκιρτῶσ' ἀναβῆ εἰς ψυχῶν συγγενῶν κοινωνίαν.
 Τότ' εἰς δαφνῶνων αἰκίας θάλαλῃς πρὸς τὸν ψάλτην τῆς Σμύρνης.
 Ἐν τῷ καλῶν, ἀρετῇ ἢ ποιήσιν θέλεις εἰπέ το·
 μία ἡ θεία πηγὴ, καὶ ἐν τῷ ἡλύσιον, ὅπου,
 οἱ ἐξ αὐτῆς ἄρυσθέντες Μακάρων ζωὴν θὰ συζῶσι.
 Τότε εἰπέ τῷ νὰ μὴ ὀργισθῇ ἂν παράμουςος ἤχος
 πέραν τοῦ τάφου, λυπῶν, τὴν ἡχὴ τῶν μελῶν τοῦ τῷ φέρῃ·
 λαίλαψ δουλίας, εἰπέ, τὸν αὐλὸν τῆς φωνῆς τῶν Ἰώνων
 ἔθραυσε· βάρβαρος χεὶρ ἀοιδῶν ἀπηρήμωσε τ' ἄλση,
 κ' ἐπεμπον μόνην ἡχὴ στεναγμῶν αἱ κοιλάδες καὶ γόων.
 Τόλμη, ἂν ἤδη, ἀφ' οὗ τὸ συρίζον ἐκόπασε πνεῦμα,
 κ' ἐλευθερίας ἡὼς τὴν Ἑλλάδα ἐκ νέου φαιδρύνει,
 τῆς ἀρμονίας τὸ στέμμα, τὸ ἄμετρα ἄνθη βλαστῆσαν
 χάριτος, ὕψους, ἐντόνου στροφῆς, φυσικῆς ἀφελείας,
 ἐκ μαρανθέντων πετάλων, παιγνίων μακρᾶς καταιγίδος,
 κ' ἐξ ἀκηπεύτων φυτῶν νὰ συμπλέξῃ τις πάλιν θελήσῃ.
 Τόλμη... Πλὴν τί καὶ ἐὰν δειλιῶ; Τὴν ψυχὴν μου κινοῦσιν
 ἄγνωστοι πόθοι, αὐτόματος φλόξ. Ἡ ἀρχαὶ ἀρμονία
 περιβομβεῖ μου τὰ ὦτα. Ζητῶ Ἀπολλώνιον λύραν,
 μέλος ζητῶ ὡς τὸ τέλειαν τῶν θείων προγόνων τὰς φρένας·
 τὸν οὐρανὸν ἐρωτῶ τὸν στιλπνόν, τὴν ἀνθοῦσάν μας φύσιν,
 τοῦ καταβράχτου ἀκούω σκιρτῶντος τὸν ἔμμετρον κρότον,
 τὸν μυκηθμὸν μελετῶ τοῦ ἀέρος ὃς πνέει εἰς τὸ δάσος,
 τὸ λαρυγγίζον πτηνὸν ἀκροῶμαι, τὴν κρᾶζουσαν γλαῦκα,
 καὶ τὸ Αἰγαῖον βοῶν ὡς ἐβόα καὶ πρὶν, κ' ἐξετάζω
 πόθεν ἤρυσοντο τότε οὐράνια μέλη ἐκεῖνοι,
 καὶ ἡ ψυχὴ μου μετέωρος ὄλη, λαλεῖ ἐξαμέτρους.
 ῥέων εἰς πλοῦτον ῥυθμοῦ, εἰς ποικίλην στροφῆς εὐκαμψίαν,

πρὸς ὕψηλὰ ὕψηλὸς καὶ χαρίεις πρὸς μέλη χαρίτων,
 ἔταν ἀνέστ' ἡ ἀρχαία Ἑλλάς καὶ ὁμοῦ ἡ ἀρχαία
 αἰσθησις, πρέπει μ' αὐτὴν ν' ἀναστῇ ὁ ἀρχαῖός της στίχος·
 πρέπει ὁ Ἕλλην τὰ ὄρη, τὰς νήσους του βλέπων, τὰς ὄχθας,
 νὰ ἐνθυμῇται τί εἶχεν ὁ ψάλτης εἰπῇ περὶ τούτων,
 «Οὕτως ἡγίασε, λέγων; ὁ Ὅμηρος ταῦτα τὰ μέρη.»

Ἔτι εἰπέ τω, πατῶν τὰ σεπτὰ του τεμένη, μὲ πόδα
 βέβηλον δὲν προχωρῶ· ἀνασπῶν προπετῶς καλλονάς του,
 δὲν προσπαθῶ ἀντ' αὐτῶν ξενικὰς νὰ φυτεύσω ἀκάνθας.
 Ὅλα του εἶν' ἱερά, πᾶν ἄνθος του δρέπω μὲ σέβας·
 ὄχι ἐκλέγων αὐτῶν κορυφάς· κορυφαὶ εἶναι ὅλα.
 Ναί, πρὸς οὐράνιον πνεῦμα παλαί· ὁ ἀγὼν εἶναι μέγας,
 πλὴν καὶ ἡ νίκη! Ἐκτὸς τοῦ πατρίου ἐδάφους ὁ γέρων,
 ἔφυγε πλάνης, καθὼς ὁ πολὺπλαγκτος ἥρως του πάλοι.
 θέλων ἁλλοῦ θαυμαστάς καὶ καρδίας νὰ εὕρῃ παλλούσας,
 φεύγ' εἰς ψυχροὺς οὐρανοὺς, ἄλλοθρόνους ἐντείνων κιθάρας·
 τῆς Τευτωνίας αἱ δρυὲς ψιθυρίζουν τὰ μέλη του τώρα,
 καὶ ἡ Ἀλβίων νοεῖ τῆς ἀβραῆς Ἰωνίας τὸν Βάρδον·
 εἰς τὴν Ἑλλάδα σιγᾷ δ' ἡ φωνή του, ἥ μόνον ὡς αὔρα,
 διαβράγέντος αὐλοῦ τὸν σωλῆνα προσβάλλουσα, εἶναι.
 Κεῖται ὁ ψάλτης ἐμπρός μας, οὐχὶ δὲ ὡς ὄρνις χαρίτων,
 ἄσμα γλυκὺ κελαδῶν καὶ τὰς φρένας ἐξάπτων καὶ θέλγων,
 ἀλλ' ὡς πελώριον πτώμα, δ μ' αἷμα ψυχρὸν ἀνατέμνει
 σχολαστικὸς ἐρευνῶν διαλέκτους καὶ πτώσεις καὶ μέτρα.
 Κ' εἰς τὴν Ἑλλάδ' ἄς κρουσθῇ ἡ ἀθάνατος λύρα ἐκ νέου,
 κ' ἐναρμονίους φωνὰς θεν' ἀφήσῃ, ἀξίως κρουσθεῖσα.
 Πρῶτος τολμῶ μετ' ἐμὲ ἀξιώτερος ἂν τις τολμήσῃ,
 ἐπαθλον θέλει μειδίαμα λάβει τοῦ γέροντος ἄνω,
 κ' «Εὐγε» θ' ἀκούσ' ὑπὸ σοῦ τοῦ πιστῶς τὴν Ἑλλάδ' ἀγαπῶντος.

www.libtool.com.cn

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ
www.fbtools.com.cn
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΤΟ Α.

Ψάλε τὸν ἄνδρα, Θεὰ, τὸν πολύτροπον, ὅστις τοσούτους
τόπους διῆλθε, πορθήσας τῆς Τροίας τὴν ἑνδοξὸν πόλιν·
χώρας δ' εἶδεν ἀνθρώπων πολλὰς, κ' ἐμελέτησεν ἦθη,
κ' εἰς θαλασσίας πλανήσεις ὑπέφερε λύπας μυρίας,
θέλων αὐτὸς νὰ σωθῇ, καὶ τοὺς φίλους τοῦ θέλων νὰ σώσῃ.
Πλὴν δὲν τοὺς ἔσωσεν, ἂν κ' ἐπεθύμει· ἐκ βάθους καρδίας.

Ἄλλ' ἐξ ἰδίας αὐτῶν ἀφροσύνης ἀπώλοντο πάντες·
τοὺς Ὑπερίονος ββας οἱ ἄθλιοι σφάξαντες οὗτοι
ἔφαγον· τότε δ' αὐτὸς τοῖς ἀφείλε τὴν φίλην πατρίδα.
Καὶ περὶ τούτων, ὦ Μοῦσα, θυγάτηρ Διὸς, διηγῆσού.

Ἦδη μὲν δλ' οἱ λοιποὶ διαφεύγοντες μοῖραν ὀλέθρου,
οἴκαδε ἦσαν, μαχῶν καὶ θαλάσσης κινδύνους φυγόντες·
μόνον δ' αὐτὸν, τὴν γυναῖκα ποθοῦντα, τὴν πάτριον νῆσον,
νόμφη σεπτὴ, ἡ μεγάλη θεὰ Καλυψώ τὸν ἐκράτει
τῶν θολωτῶν τῆς σπηλαίων ἐντὸς, ποθοῦσά τον ἄνδρα.
Πλὴν καὶ ὥς, διαρρύντος τοῦ χρόνου, τὸ ἔτος ἐπέστη
εἴ' ἐπεκλώσθ' εἰς αὐτὸν οὐρανόθεν νὰ πλεύσῃ ὀπίσω
εἰς τὴν Ἰθάκην, κ' ἐκεῖ δὲν διέφυγε νέους ἀγῶνας,
ἂν καὶ μὲ φίλους συνών. Ἐλυποῦντο αὐτὸν οἱ Θεοί, πλὴν
τοῦ Ποσειδῶνος· αὐτὸς δ' εἰς ὀργὴν κ' εἰς ἀμάλακτον μῖσος
εἶχε τὸν ἥρωα πρὶν ἐπιστρέψ' εἰς τὴν πάτριον χώραν.

Οὗτος πλὴν ἦτον ἀπὼν εἰς Αἰθίοπας, οἵτινες πέραν
ἔσχατοι ζῶσι, πρὸς τ' ἄκρα τῆς γῆς, διαιρούμενοι δίχῃ.

Δύων ὁ Φοῖβος τοὺς μὲν, τοὺς δὲ ἀνατέλλων φωτίζει.

Ἐχαιρε δὲ ὁ θεὸς πρὸς τὴν κνίσσαν ἀρνίων καὶ ταύρων,
εἰς ἑκατόμβης καθήμενος δεῖπνον. Οἱ ἄλλοι δὲ ὄλοι
ἦσαν ἄθροοι ἐντὸς τῶν μονῶν τοῦ Διὸς Ὀλυμπίου.

Ἦρχισε δ' οὕτω λαλῶν ὁ πατὴρ τῶν Θεῶν καὶ ἀνθρώπων,
φέρων τὸν φόνον εἰς νοῦν τοῦ ἀμώμως τεχθέντος Αἰγίσθου,
ὃν ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρεΐδου, ὁ ἐνδοξος ἔκτειν' Ὀρέστης.

Φέρων αὐτὰ κατὰ νοῦν, πρὸς τὸν ὁμίλον εἶπε τὸν θεῖον·

«ὦ! φεῦ! Πῶς οἱ θνητοὶ τοὺς Θεοὺς αἰτιῶντ' αἰωνίως!
Ὅλων αὐτοὶ τῶν κακῶν μᾶς κηρύττουν αἰτίους· καὶ ὁμως
πόσα καὶ μὴ πεπρωμένα δὲν πάσχουν αὐτοὶ ἐξ ἀνοίας!
Οὕτως ὁ Αἰγίσθος τώρα, λαβὼν αὐθαιρέτως γυναῖκα
τὴν τοῦ Ἀτρεΐδου, αὐτὸν δὲ ὡς ἤλθεν ὀπίσω φονεύσας,
ἤξευρε τίς εἰς αὐτὸν ἐπεκρέματο τύχη, διότι
τῷ τὴν προεῖπα, τὸν εὖστοχον στείλας Ἑρμῆν Ἀργοκτόνον,
μὴ ἀποκτείνῃ τὸν ἄνδρα, καὶ μὴ νυμφευθῇ τὴν γυναῖκα,
ἔτι θὰ γίνῃ αὐτοῦ τιμωρὸς ὁ Ἀτρεΐδης Ὀρέστης,
ἔταν ποτὲ ἀνδρωθεὶς τῆς πατρίδος του πόθον συλλάβῃ.
Οὕτ' ὁ Ἑρμῆς τῷ παρήγγειλε. Πλὴν αἱ καλαὶ συμβουλαὶ τοῦ
δὲν τὸν κατέπεισαν. Τώρα δι' ὅσα ἠνόμησε πάσχει.»

Ἦ δ' Ἀθηνᾶ ἡ γλαυκόφθαλμος τότε εἰποῦσ' ἀπεκρίθη·

«Πάτερ ἡμέτερε, Κρόνου υἱέ, βασιλεῦ βασιλέων!

Κεῖται δικαίως ἐκεῖνος πεσὼν ὑπὸ ξίφος ὀλέθρου.

Εἴθε τοιαῦτα νὰ πάσχωσιν ὅσοι τολμῶσι τοιαῦτα!

Πλὴν τὴν ψυχὴν μου ἡ τύχη λυπεῖ τοῦ σοφοῦ Ὀδυσσέως,
τοῦ δυστυχοῦς, ὅστις τόσ' ἀπολέσας τοὺς φίλους του, πάσχει
εἰς τῆς θαλάσσης τὸ κέντρον, τὴν περίξ κατὰ βρεκτον νῆσον
νῆσον πολὺ δένδρον, ὅπου Θεὰ κατοικεῖ εἰς τὰ ἄντρα,
Ἀτλαντος κόρη, τοῦ ἔχοντος νοῦν πονηρὸν, καὶ εἰδότες
ὅλα τοῦ πόντου τὰ βάθη, καὶ φέροντος στήλας μεγάλας,

πέριξ καὶ πέριξ τὴν γῆν, τὸν οὐράνιον θόλον κρατούσας.
 Τούτου ἡ κόρη κατείργει αὐτὸν ἔδυρόμενον ἤδη·
 πάντοτε δὲ μὲ γλυκεῖς κολακεύουσα λόγους, τὸν θέλγει,
 ὥπως τὴν γῆν λησμονήσῃ τῆς φίλης πατρίδος. **Κ'** ἐκεῖνος,
 μόνον ἀφ' οὗ τῆς Ἰθάκης ἰδῇ τὸν καπνὸν ν' ἀναβαίνει,
 ἐπιθυμεῖ ν' ἀποθάνῃ ἀμέσως. Δὲν θέλ' ἡ ψυχὴ σου
 ἐπικειῶς νὰ τραπῇ, ὦ Ὀλύμπιε; Ὅμως ἐκεῖνος
 παρὰ τὰς ναῦς τῶν Ἀργείων σ' ἐλάτρευε πάντοτε θύων,
 εἰς τὴν εὐρύχωρον Τροίαν. Πρὸς τί κατατρέχεις αὐτὸν, Ζεῦ;»

Τότε δ' ἀπήντησ' ὁ Ζεὺς, ὁ τὰ νέφη συνάγων, καὶ εἶπε·
 «Τίνες σ' ἐξέφυγον λόγοι, ὦ παῖ, τὸν φραγμὸν τῶν ὀδόντων;
 Πῶς θ' ἀμελήσω νομίζεις τὸν θεῖον ποτὲ Ὀδυσσεά,
 ὅστις τὸν νοῦν μὲν πάντων ἐξέχει θνητῶν, τοὺς Θεοὺς δὲ
 τοὺς τὸν πλατὺν κατοικοῦντας αἰθέρα τιμᾷ μὲ θυσίας;
 Πλὴν ὁ ταραττων τὴν γῆν Ποσειδῶν μετ' ὀργῆς ἐνθυμεῖται
 εἰ ἀσθέστου τὸν Κύκλωπα, ὅτι τὸν εἶχε τυφλώσει,
 τὸν πρὸς ἀθάνατον ἴσον Πολύφημον, ὅστις ἰσχύων
 πάντων κρατεῖ τῶν Κυκλώπων, τεχθεὶς ἐκ τῆς νύμφης Θεώσης,
 κόρης τοῦ Φόρκυος, ὃς ἐφορᾷ τὸν ἀτρύγητον πόντον,
 μὲ τὸν Θεὸν Ποσειδῶνα εἰς σπήλαια κοῖλα μιγείσης.
 Ὁ γαιοσειστής λοιπὸν Ποσειδῶν τὸν υἱὸν τοῦ Λαέρτου
 δὲν ἀποκτείνει, ἀλλὰ τὸν πλανᾷ μακρὰν τῆς πατρίδος.
 Ἄγετε πλὴν, ἃς σκεφθῶμεν ἡμεῖς περὶ τούτου συμφώνως,
 πῶς ἐπιστρέψας νὰ ἔλθῃ. Ὁ δὲ Ποσειδῶν τὴν ὀργὴν του
 θέλει πράυνει· διότι δὲν θέλει πολὺ κατορθώσει
 μόνος αὐτὸς ἐναντίον ἡμῶν τῶν Θεῶν ἀντερίζων.»

Ἦ δ' Ἀθηναῖ ἡ γλαυκόφθαλμος τότε εἰποῦσ' ἀπεκρίθη·
 «Πάτερ ἡμέτερε, Κρόνου υἱέ, βασιλεῦ βασιλέων!
 Ἄν ἀρεστὸν εἰς τοὺς μάκαρας εἶναι Θεοὺς νὰ νοστήσῃ
 ὁ συνετὸς Ὀδυσσεὺς εἰς τὸν φίλον του οἶκον ὀπίσω,

τὸν Ἀργοκτόνον Ἑρμῆν τὸν διάκονον ἄγε δὴ, πέμψον,
 εἰς τοῦ Ὀδύσου τὴν νῆσον, ταχέως ν' ἀγγεῖλ' εἰς τὴν νύμφην
 τὴν καλλιπλόκαμον, ὅτι βουλή ἀμετάτρεπτος εἶναι,
 ὁ καρτερόφρων ἐκεῖνος ν' ἀπέλθῃ καὶ πλεύσ' εἰς Ἰθάκην.
 Ἔρχομ' ἐγὼ δ' εἰς τὴν νῆσον, κ' ἐκεῖ τὸν υἱόντου προτρέπω,
 χύνουσα θάρρος ἐντὸς τῆς καρδίας του, ὅπως ὡς τέλους
 τοὺς εὐπλοκάμους καλῶν Ἀχαιοὺς εἰς βουλήν, ἐμποδίσῃ
 ὅλους τοὺς ζῶντας ἐντὸς τοῦ πατρώου του οἴκου μνηστῆρας
 τοὺς στρογγυλόποδας βούς καὶ τ' ἄρνία νάσφάζουν τῆς ποιμένης.
 Θέλω δ' ἐκπέμψαι αὐτὸν εἰς τὰς ἄμμους τῆς Πύλου κ' εἰς Σπάρτην,
 ὅπως ἐκεῖ ἐρευνῶν, τοῦ πατρός του τὴν ἄδηλον τύχην
 μάθῃ, καὶ ὅπως καλὴν εἰς τὸν κόσμον ὑπόληψιν λάβῃ.»

Ταῦτα εἰποῦσα, ὠραῖα ἐφόρεσε πέδιλ' ἀμέσως,
 θεῖα, χρυσᾶ, φέροντά την καθῶς ἡ πνοὴ τοῦ ἀνέμου
 εἰς τὰς ἀπείρους ξηρὰς κ' εἰς ὑγρὰς πεδιάδας τοῦ πόντου.
 Ἔλαβε δὲ ἰσχυρὸν εἰς τὰς χεῖράς της, χάλκαιχμον δόρυ,
 μέγα, βαρὺ, στιβαρὸν, τὸ δαμάζον μαχίμων ἥρων
 τάγματα, ἔταν μ' αὐτοὺς χαλεπαίνει ἡ ἄλκιμος κόρη.
 Ὄρμησε δὲ, καταβᾶσα τὰς ἄκρας τοῦ θεῖου Ὀλύμπου,
 κ' εἰς τῆς Ἰθάκης τὸν δῆμον ἐστάθ' εἰς τὴν αὐλεῖον θύραν
 τοῦ Ὀδυσσεώς· τὸ δόρυ δ' ἐντὸς τῆς πηλῆμης της εἶχε·
 σχῆμα δὲ ἔλαβε ξένου, τοῦ Μέντου, δς ἦρχεν εἰς Τάφον.

Εὔρε δ' ἐμπρὸς τῶν θυρῶν τοὺς αὐθάδεις μνηστῆρας, ὡς κύβους
 ἐπαίζον, κ' ἕτερπον ὅλοι μ' αὐτοὺς τὴν ἀργοῦσαν ψυχὴν των.
 Στρώμα δὲ εἶχον τὸ δέρμα βοῶν οὐδ' αὐτ' εἶχον φονεύσει.
 Κήρυκες περίξ' δ' αὐτῶν καὶ θεράποντες πρόθυμοι ἦσαν.
 Τοῦτων οἱ μὲν εἰς κρατῆρας συνέμιγον οἶνον καὶ ὕδωρ,
 μὲ τρυπητοὺς εἰς τὰς χεῖράς των σπόγγους, οἱ δὲ τὰς τραπέζας
 ἐπλυνον, ἔστρωνον, πλῆθος κρεῶν διανέμοντες κύκλῳ.

Πρῶτος δὲ εἶδεν αὐτὴν ὁ Τηλέμαχος, θεῖος τὴν ὄψιν,

μετὰ μνηστήρων ἐν ᾧ συμπαρῆν τὴν ψυχὴν τεθλιμμένος,
 ἀναπολὼν κατὰ νοῦν τὸν πατέρα του, πότε νὰ ἔλθῃ,
 πότε τοῦ οἴκου ἐκτὸς νὰ διώξῃ τοὺς φεύλους μνηστήρας,
 καὶ ν' ἀπολαύσῃ τιμὴν, κ' εἰς τὰ ἴδια κτήματα ν' ἄρξῃ.
 Ταῦτα ἐν ᾧ κατὰ νοῦν ἐλογίζετο, εἶδε τὸν Μέντην.
 Ἔσπευσε δὲ πρὸς τὴν θύραν εὐθύς, κ' ἔλυπῆθη πῶς ξένος
 μένει ἐκτὸς τῶν θυρῶν του. Ἐγγὺς δ' εἰς ἐκεῖνον προσῆλθε,
 τὴν δεξιάν του λαβὼν καὶ τὸ δόρυ δεχθεὶς τὸ χαλκοῦν του.
 Λόγους ἀπηύθυνε δὲ πρὸς αὐτὸν πετρωτοὺς καὶ τῷ εἶπε·

«Χαῖρε, ὦ ξένε· ἔλθε εἰς φιλόξενον στέγην, καὶ δείπνου
 γεύῃτι, τότε δ' εἰπέ καὶ ἐξήγησον ἄλλο τί θέλεις.»

Ταῦτα εἰπὼν ἐκινήθη ἐμπρός· ἡ Παλλὰς δ' ἠκολούθει.
 Ὡς δὲ εἰσῆλθον ἐντὸς τοῦ εἰς ὕψος ἡρμένου θαλάμου,
 φέρων τὸ δόρυ αὐτῆς, εἰς μακρὰν τὸ ἐστήριξε στήλην,
 εἰς λογχοθήκην γλυπτὴν, περιέχουσαν λόγχας καὶ ἄλλας
 τοῦ δυστυχοῦς Ὀδυσσέως τοῦ τόσα δεινὰ ὑποστάντος.
 Θρόνον δὲ ἵνα καθήσῃ τῇ ἔδωκε, στρώσας ἐπάνω
 πέπλον ποικίλον, καλὸν δ' ὑποπόδιον κάτωθεν εἶχεν.
 Ἔθετο δὲ παρ' αὐτὸν καὶ δευτέραν καθέδραν ὠραίαν,
 πλὴν τῶν μνηστήρων μακρὰν, μὴ ὁ κρότος ταραττῇ τὸν ξένον,
 καὶ δυσaréστως τοῦ δείπνου γευθῇ, μ' ἀλαζύνας συντρώγων.
 Ἦλπιζε δὲ κ' ἐρωτῶν τοῦ πατρὸς του τὴν τύχην νὰ μάθῃ.

Νίσιμον δ' ἔφερε δούλη, χρυσὴν προχοῖδα κρατοῦσα,
 ἐπὶ λεκάνης καλῆς, ἀργυρᾶς, δεχομένης τὸ ὕδωρ.
 Τράπεζαν δὲ καθαρὰν μετὰ ταῦτα ἠυπρέπισ' ἐμπρὸς των.
 Ἡ σεβασμία κλειδοῦχος δὲ ἄρτον παρέθετο σίτου,
 ὥς καὶ ἐδέσματα ἄλλα πολλὰ, πρὸς τιμὴν τῶν παρόντων·
 ἔφερε δὲ σηκωτοὺς καὶ ὁ μάγειρος ἄλλους κρεάτων
 πίνακας, θέτων χρυσᾶ κ' εἰς τοὺς δῶω ποτήρια οἴνου·
 κήρυξ δὲ ἄλλος παρὼν συνεχῶς τὰ ἐπλήρου προχύνων.

Ἦλθον δ' ἐκεῖ κ' οἱ αὐθάδεις μνηστῆρες, κ' ἐκάθησαν γύρω
κατὰ τὴν τάξιν καθεῖς εἰς ὠραίους κλιντῆρας καὶ θρόνους.
Κήρυκες δὲ νὰ ἰφθούν εἰς τὰς χεῖρας τοῖς ἔχονον ὕδωρ·
ἐκ τῶν κανίστρων αἱ δοῦλαι διένεμον ἄρτον εἰς ὄλους·
οἱ οἶνοχόοι ἐπλήρουν τὰ πόματα ἕως τὰ χεῖλη·
κ' ἔτεινον ἤδη αὐτοὶ εἰς τὸ ἔτοιμον γεῦμα τὰς χεῖρας.
Ὡς δὲ τὸν πόθον τροφῆς καὶ ποτοῦ κατεκόρεσαν ὅλως,
ἔτρεψαν ἅμα εἰς ἄλλας τὸν νοῦν ἡδονὰς οἱ μνηστῆρες,
εἰς μουσικὴν καὶ χορὸν, ὅτ' εἶν' αἱ στολαὶ τῆς τραπέζης.
Κήρυξ κιθάραν κομφὴν εἰς τὸν Φήμιον ἔδωκε ψάλτην,
ὅστις δὲν ἔψαλλ' ἐμπρὸς τῶν μνηστῆρων εἰμὴ ἐξ ἀνάγκης.
Προκιθαρίζων δ' αὐτὸς τὸ καλὸν προουμιάσεν ᾄσμα.

Εἰς τὴν Παλλάδα ἐν τούτοις αὐτὰ ὁ Τηλέμαχος εἶπε,
κλίνων τὸ στόμα πρὸς ταύτης τὸ οὖς, μὴ ἀκούσωσ' οἱ ἄλλοι·
: «Ξένε, μὲ ὅσ' ἂν εἰπῶ τὴν ὀργὴν σου δὲν θέλω κινήσει;
Οὔτοι μὲν οὕτω τερπόμενοι ζῶσι μ' ὥδ' αὖ καὶ κιθάρας,
εὐκόλον βίον, διότι τὰ ξέν' ἀποινὴ κατατρῶγουν,
πλοῦτον ἀνδρὲς, οὐ τανῦν ἢ σήπει τὰ κόκκαλα ἔμβρος,
εἷς τινα γῆν ἐβρύμμένα, ἢ ἴσως κυλῖει τὸ κῦμα·
ἂν ἐπιστρέφοντα οὗτοι ἐκεῖνον ἐμάνθανον μόνον,
θὰ ἐπεθύμουν νὰ εἶν' ἐλαφρότεροι μᾶλλον τοὺς πόδας,
ἢ πλουσιώτερ' εἰς πλῆθος χρυσοῦ καὶ λαμπρῶν ἐνδυμάτων.
Πλὴν ἀνηρπάγη αὐτὸς ὑπὸ μοίρας κακῆς· εἰς ἡμᾶς δὲ
οὔτις ἀπέμειν' ἐλπίς, καὶ φανῇ τις ἐπίγειος ὅστις
νὰ μᾶς εἰπῇ πῶς θὰ ἔλθῃ. Ποτὲ δὲν θὰ ἔλθῃ ὀπίσω.
Πλὴν σὺ τῶρα εἰπὲ, τὴν ἀλήθειαν ἔλθῃ ἀγγέλλων·
Τίς εἶ; πόρων ἀνδρῶν; οἱ γονεῖς σου, ἢ πόλις σου τίνας;
Τίς ναῦς σ' ἔφερ' ἐδῶ; πῶς σ' ἔφερον δὲ καὶ οἱ ναῦται
εἰς τὴν Ἰθάκην; καὶ πόθεν αὐτοὶ ὅτι εἶναι καυχῶνται;
Δὲν ὑποθέτω περὶς ὅτι ἤλθες ἐδῶ δι' Ἡπείρων.

Τούτο δ' ἀκόμῃ εἶπε κατ' ἀλήθειαν, ὅπως ἤξεύρω.

Σήμερον πρῶτον φοιτᾷς εἰς ἡμᾶς, ἥ μήπως καὶ εἶσαι φίλος πατρώος; Πολλοὶ εἰς τὸν οἶκόν μας ἤρχοντο τότε ἄλλοι· διότ' εἶχε σχέσεις ἀνθρώπων πολλὰς ὁ πατήρ μου.»

Τότε δὲ εἶπεν αὐτὰ τοῦ Διὸς ἡ γλαυκόφθαλμος κόρη·

«Ναί, κατὰ πᾶσαν ἀλήθειαν ὅσα ζητεῖς θὰ ἐκθέσω.

Μέντης καλοῦμαι, υἱὸς τοῦ σοφοῦ Ἀγχιάλου καυχῶμαι ὅτι ὑπάρχω. Ἐγὼ κυβερνῶ τὴν φιλόκωπον Τάφρον.

Ἦλθα δὲ τῶρ' ἐδῶ μὲ ναῦν καὶ μετ' ἄλλων συντρέφων, πρὸς ἀλλογλώσσους ἀνθρώπους τὴν μέλαιναν θάλασσαν πλέων, διὰ χαλκὸν εἰς Τεμέσῃν· κομίζω δὲ σίδηρον μαῦρον.

Πέραν τῆς πόλεως δὲ εἰς ἀγρόν που ἡ ναῦς προσωρμίσθη, ἔπου δ' Ῥεῖθρος λιμὴν, εἰς τὸ σύδενδρον Νήϊον ὄρος.

Ὅτι δὲ εἴμεθα ξένοι πατρώοι καυχώμεθ' ἀλλήλων ἐκπαλαί. Τοῦτο δ' ἂν θέλῃς, ἐρώτα νὰ σ' εἶπῃ κ' ὁ ἥρως

γέρον Λαέρτης. Ἐκεῖνος, ἀκούω, τὴν πόλιν διόλου ἄφησε, ζῇ δ' εἰς ἀγροὺς τὰ πικρά του γηράματα φέρων, ἔχων πλησίον τοῦ γραῖαν θεράπαιναν, ἥτις τῷ δίδει βρῶσιν καὶ πόσιν, ἀφ' οὗ αἰσθανθῇ ἀπαυδοῦντα τὰ μέλη εἰς ἀμπελῶνας παχεῖς, ὅπου σύρεται μόλις βαδίζων.

Ἦλθα δ' ἐγὼ, ἐπειδὴ ὁ πατήρ σου πῶς ἔφθασεν ἤδη λόγος ἐρρέθη· ἀλλὰ οἱ Θεοὶ θὰ τῷ κλείουν τὸν δρόμον.

Ὅχι, δὲν ἔπαυσε ζῶν ἐπὶ γῆς ὁ γενναῖος ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐμποδίζεται ποῦ εἰς τὴν θάλασσαν, εἰς τινα ἴσως νῆσον περιέβρεκτον. Ἄνδρες δὲ ἐκεῖ πονηροὶ τὸν κρατοῦσιν ἄγριοι, ἄχοντ' αὐτὸν ἀναγκάζοντες ἴσως νὰ μένῃ.

Ἀκουσον πλὴν τί λέγω μαντεύων, καθὼς μὲ ἐμπνέουν ἐξ οὐρανοῦ οἱ Θεοὶ καὶ τί προορῶ πῶς θὰ γίνῃ, οὔτε προφήτης μὲν ὢν, ἀλλ' οὔτ' οἰωνοὺς διακρίνων. Δὲν θεὰ μείνῃ μακράν τῆς φιλτάτης πατρίδος του πλέον

χρόνον πολὺν, οὐδ' ἂν σιδηραῖ τὸν κρατῶσιν ἀλύσεις.
 Τρόπον θὰ εὖρη νὰ φύγη, διότι πολύτροπος εἶναι.
 Πλὴν σὺ τώρα εἶπε, τὴν ἀλήθειαν δλην ἀγγέλλων·
 Τοῦ Ὀδυσσέως τῷ ὄντι σὺ εἶσαι υἱὸς, τόσον μέγας!
 Τὴν κεφαλὴν, τοὺς καλοὺς ὀφθαλμοὺς θαυμασίως ὁμοίους
 ἔχεις μ' ἐκεῖνον. Συχνὰ συνειρχόμεθ' ἀμφοτέροι πάλοι
 πρὶν εἰς Τρωάδ' ἀποπλεύσῃ, εἰς ἣν μετ' ἐκείνου καὶ ἄλλοι
 ἔξοχοι ἦλθον τοσοῦτοι Ἀργεῖ' εἰς τὰ κοῖλά των πλοῖα.
 Ἐκτοτε δ' οὔτε τὸν εἶδα ποτὲ, οὐδὲ μ' εἶδεν ἐκεῖνος.»

Τότε δ' ὁ ἔμφρων Τηλέμαχος εἶπε πρὸς ταῦτ' ἀπαντήσας·
 «Ναί, τὴν ἀλήθειαν δλην, ὦ ξένε, εἰς σὲ θεν' ἀγγείλω.
 Λέγει ἡ μήτηρ μου, ναί, ὅτι εἶμι υἱὸς του· ἐγὼ πλὴν
 δὲν τὸ ἤξεύρω· κἀνεῖς δὲν γνωρίζει τίς εἶναι πατήρ του.
 Εἴθε νὰ ἤμην υἱὸς μακαρίου τινὸς ἐξ ἐκείνων
 ὅσους τὸ γῆρας εὐρίσκ' εἰς τὸν οἶκόν των ζῶντας ἡσυχούς!
 Πλὴν τοῦθνητοῦ τοῦ λαβόντος πασῶν τῶν μοιρῶν τὴν ἐχθίστην
 λέγουν πῶς εἶμαι υἱὸς, ἐπειδὴ ἐρωτᾷς νὰ τὸ μάθῃς.»

Τότε δὲ εἶπεν αὐτὰ τοῦ Διὸς ἡ γλαυκόφθαλμος κόρη·
 «Δὲν προορίζουν εἰς σὲ οἱ ἀθάνατοι ἄδοξον γένος,
 τῆς Πηνελόπης ὁπότε τοιοῦτος υἱὸς ἐγεννήθης.
 Σὺ δὲ τοῦτο εἶπε, τὴν ἀλήθειαν δλην ἀγγέλλων·
 Τί εἶν' ὁ θόρυβος; τί εὐωχίαι; πρὸς τί ὅλα ταῦτα;
 Γάμον, συμπόσιον ἔχεις; Κἂν ἔρανος τοῦτο δὲν εἶναι.
 Τόσον εἰς τοῦτον τὸν οἶκον αὐτοὶ μὲ ἀγέρωχον ὕβριν
 φαίνονται τρώγοντες. Ἄν τις εἰσήρχετο ἄνθρωπος σώφρων,
 θὰ ἡγανάκτει ἐνταῦθα ἰδὼν τὰ πολλὰ αὐτῶν αἵσχη.»

Τότε δ' ὁ ἔμφρων Τηλέμαχος εἶπε πρὸς ταῦτ' ἀπαντήσας·
 «Ἐν', ἐπειδὴ ἐρωτᾷς κ' ἐπειδ' ἴσως φροντίζεις νὰ μάθῃς·
 πλούσιος ἄλλοτε ἦτο καὶ ἄμεμπτος οὗτος ὁ οἶκος,
 εἰς τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ὁ ἀνὴρ ἐπεδήμει ἐκεῖνος.

Ἄλλα μᾶς στέλλουσι νῦν οἱ Θεοὶ οἱ κακὰ βουλευθέντες,
οἵτινες ἄφαντον τοῦτον κατέστησαν, μόνον τῶν ἄλλων
ἔλων. Καὶ δὲν θὰ μ' ἐλύπει τοσοῦτον ἂν εἶχεν ἐκπνεύσει,
πίπτων μετ' ἄλλων πολλῶν ὀπαδῶν εἰς τὸν δῆμον τῶν Τρώων,
ἢ εἰς τῶν φίλων τὰς χεῖρας, ἀφ' οὗ διενήργει πολέμους.
Οἱ Ἀχαιοὶ τότε ἔλοι ἑμοῦ θὰ τῷ ἡγεῖρον τάφον,
κ' εἰς τὸν υἱόν του μεγάλην θέν' ἄφινε δόξαν ὀπίσω.
Ἄρπυιαι πλὴν ἀκλεῶς τὸν ἀνήρπασαν τώρα, κ' ἐχάθη
ἄφαντος ἔλος, ἀνήκουστος· γόους δ' ἐδῶ καὶ ὀδύνας
μ' ἄφησεν. Ὅμως δὲν κλαί' ὀδυρόμενος τώρα ἐκείνον
μόνον, διότ' οἱ Θεοὶ μ' ἐπεκρέμασαν πόνους καὶ ἄλλους.
Ὅλοι οἱ προὔχοντες ὅς' εἰς τὰς νήσους τὰς πέριξ κρατοῦσιν,
ὅς' εἰς Δουλίχιον, Σάμην, τὴν σῦδενδρον Ζάκυνθον ἄρχουν,
ἔσοι ἀκόμη κ' ἐντὸς τῆς τραχείας Ἰθάκης ἰσχύουν,
τόσοι ζητοῦν τῆς μητρός μου τὴν χεῖρα, καὶ φθείρουν τὸν οἶκον.
Πλὴν τὸν ἀπαίσιον γάμον αὐτῶν οὐδ' ἀρνεῖται, ἀλλ' οὔτε
δέχετ' ἐκείνη. Αὐτοὶ δ' ἄφανίζουσιν ἐν τούτοις καὶ τρώουσι
ἔλον τὸν οἶκον, κ' ἐμὲ μέχρι τέλους θὰ φθείρουν ἑμοίως.»

Τότ' εἰς αὐτὰ ἡ Παλλὰς Ἀθηνᾶ ἡγανάκτησε κ' εἶπε·
«Φεῦ! πῶς ἔχεις ἀνάγκην τοῦ ζῶντος μακρὰν Ὀδυσσέως,
ὅπως τὴν χεῖρά του θέσ' εἰς αὐτοὺς τοὺς αὐθάδεις μνηστῆρας!
ᾧ! ἂν ἤρχετο τώρα, κ' ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν τὴν πρώτην
ἵστατο, φέρων ἀσπίδα καὶ κράνος καὶ δόρατα δύο,
οὕτω καθὼς κατὰ πρῶτον πρὸ χρόνων τὸν εἶχον γνωρίσει,
ἔταν αὐτὸς εἰς τὸν οἶκόν μας ἦτο κ' ἐτέρπετο πίνων,
ἀπὸ Ἐφύρης ἔλθων, καὶ παρ' Ἴλου υἱοῦ τοῦ Μερμέρου!
(Εἶχε δὲ πλεύσει κ' ἐκεῖ ὁ πατήρ σου εἰς εὐπορον πλοῖον,
ἀνθρωποκτόνον ζητῶν παρ' ἐκείνου φαρμάκιον, ὅπως
βάψῃ τὰ χάλκινα βέλ' εἰς αὐτό· δὲν τὸ ἔδωκεν ὁμως
τότε αὐτὸς, τοὺς Θεοὺς φοβηθεὶς τοὺς αἰέποτε ὄντας.

Πλὴν ὁ πατήρ μου τῷ ἔδωκεν, ὅτι πολὺ τὸν ἠγάπα.)
 Εἰς τοὺς μνηστῆρας ἂν ἐπεφαίνετο τώρα τοιοῦτος,
 μοῖραν ταχέϊαν αὐτὸς, καὶ πικρὸν θὰ τοῖς ἔδιδε γάμον.
 Ἄλλ' εἰς τὸν κόλπον αὐτὰ τῶν Θεῶν ἐναπόκεινται ὄλα,
 εἴτ' ἂν θέλῃ ἔλθων ἐκδίκησιν λάβῃ, ἢ ὄχι,
 κατὰ τοὺς οἴκους. Εἰς σέ δ' ἐπιλέγω, σκεφθεῖς νὰ μετρήσῃς,
 πῶς τῶν μνηστῆρων τὸ σμῆνος αὐτὸ ν' ἀποβάλης τοῦ οἴκου.
 Ἦ ἂν θέλῃς, εἰς τούτους προσέξας τοὺς λόγους μου πείσῃς.
 Τοὺς Ἀχαιοὺς συγκαλέσας τοὺς ἥρωας αὔριον ὅλους,
 λάλει ἐμπρὸς εἰς αὐτοὺς, τοὺς Θεοὺς δ' ἐπιμάρτυρας κάλει.
 Νὰ σκορπισθοῦν, τοὺς μνηστῆρας, καθεὶς εἰς τὰ ἴδια, λέγε·
 κ' εἰς τὴν μητέρα, ἂν ἡ ψυχὴ τῆς ὀρέγηται γάμου,
 νὰ ἐπιστρέψ' εἰς τὴν γῆν τοῦ πολλὰ δυναμένου πατρός της.
 Οὕτω τὸν γάμον ἐκεῖ συγκοσμοῦν, κ' ἐτοιμάζουσι δῶρα
 πᾶμπολλα, ὅσα εἰκὸς νὰ δοθῶσιν εἰς κόρην φιλτάτην.

Σὲ δὲ κ' εἰς τοῦτο φρονίμως προτρέπω, ἂν λέγων σὲ πείθω·
 μ' εἴκοσι ναύτας ὀπλίσας τὸ πλοῖον τὸ ἄριστον πάντων,
 πλεῦσον ἀμέσως ζητῶν τὸν πρὸ χρόνων ἀπόντα πατέρα.
 Ἴσως τις θέλει σ' εἶπει τῶν θνητῶν, ἢ φήμην θ' ἀκούσῃς
 ἐκ τοῦ Διὸς, ἣτις φέρει πολλὴν τῶν ἀνθρώπων τὴν δόξαν.
 Πρῶτον εἰς Πύλον ἔλθων μὲ τὸν Νέστορα λάλει τὸν θεῖον·
 ἔπειτα δὲ τὸν ξανθὸν εἰς τὴν Σπάρτην Μενέλαον βλέπε.
 Ἐσχατος ἦλθεν αὐτὸς Ἀχαιῶν χαλκευδύτων τῶν ἄλλων.
 Οὕτως, ἂν μὲν ἀκούσῃς πῶς ζῇ ὁ πατήρ κ' ἐπιστρέφει,
 ἂν καὶ ταλαίπωρον, πλὴν ὑποφέρεις ἐν ἔτος ἀκόμῃ·
 ἂν δὲ ἀκούσῃς ἐκεῖνον θανόντα καὶ μὴ ἐκ τῶν ὄντων,
 τότε ὀπίσω ἔλθων εἰς τὴν φίλην σου γῆν τῆς πατρίδος,
 χῶσον σωρὸν δι' αὐτὸν καὶ ἐπίσφαζον σφάγια πλείστα,
 ὅσ' ἀπαιτεῖ τὸ εἰκός· τὴν μητέρα δὲ ἐκδος εἰς ἄνδρα.

Ἐπειτα δ' ὅταν αὐτὰ κατορθώσῃς καὶ φέρῃς εἰς τέλος,

τότε θὰ εἶναι καιρὸς νὰ σκεφθῇς κατὰ νοῦν καὶ καρδίαν
 πῶς τοὺς μνηστῆρας νὰ κτείνης ἐντὸς τῶν ιδίων σου οἴκων
 ἀναφανδὸν ἢ δολίως. Διότι δὲν πρέπει νὰ παίξης
 πλέον ὥς νήπιον· σὺ ἡλικίας δὲν εἶσαι τοιαύτης.

Ἦ δὲν ἀκούεις τί δόξαν λαμβάνει ὁ θεὸς Ὀρέστης
 εἰς τοὺς ἀνθρώπους παντοῦ, τὸν κακὸν ἀποκτείνας φονέα
 Αἰγισθον, ὅστις ἐν δόλοις τὸν πατέρα του εἶχε φονεύσει;
 Φίλε, καὶ σὺ (ἐπειδὴ καὶ ὠραῖον καὶ μέγαν σὲ βλέπω)
 ἔσο γενναῖος, κ' εἰς σέ· οἱ κατόπιν ἐπαίνους νὰ λέγουν.
 Ἦδη δ' ἀπέρχομ' ἐγὼ τὸ ταχύπορον πλοῖον νὰ εὕρω,
 καὶ τοὺς συντρόφους, μὴ ἴσως προσμένοντες τῶρα θυμῶνουν.
 Φρόντισον σὺ τὰ σαυτοῦ, καὶ τοὺς λόγους μου μὴ λησμονήσης.»

Τότε δ' ὁ ἔμφρων Τηλέμαχος εἶπε πρὸς ταῦτ' ἀπαντήσας·
 «Ἔενε, τῷ ὄντι αὐτὰ ὡς φίλος φρονῶν συμβουλεύεις·
 ὡς ὁ πατήρ τὸν υἱόν του. Τὴν μνήμην μου δὲν θὰ ἐκφύγουν.
 Μεῖνε πλὴν ἔτι ὀλίγον, καὶ ἂν σέ βιάζῃ ὁ δρόμος,
 καὶ ἔως οὗ νὰ λουσθῇς καὶ δροσίσης τὴν φίλην ψυχὴν σου,
 καὶ εἰς τὸ πλοῖον πηγαίνων νὰ λάβῃς καὶ δῶρόν μου χαίρων
 πλούσιον τί καὶ καλόν, ὡς κειμήλιον ὅπως τὸ ἔχῃς
 μνήμης ἐμῆς, καθὼς δίδουν οἱ ξένοι εἰς φίλους τῶν ξένους.»

Ἦ δ' Ἀθηναῖ ἡ γλαυκόφθαλμος τότε εἰποῦσα ἀπεκρίθη·
 «Μὴ μὲ κρατεῖς περαιτέρω, διότι βιάζει ὁ δρόμος.
 Δῶρον δὲ ὅ,τι προεῖ νὰ μοι δώσῃ ἡ φίλη ψυχὴ σου,
 ὅταν ποτὲ ἐπιστρέψω, λαμβάνω αὐτὸ εἰς τὸν οἶκον,
 ὅσον καλὸν καὶ ἂν ᾔναι. Εἰς σέ δ' ἀμοιβὴν θενὰ φέρῃ.»

Ἦ Ἀθηναῖ δ' ἡ γλαυκόφθαλμος ταῦτα εἰποῦσα ἀπῆλθε,
 τὴν καπνοδόχον ὁπῇν ὡς πτηνὸν διαπτᾶσα· κ' ἐντὸς του
 ἔθετο θάρρος· ὑπέμνησε δὲ εἰς αὐτὸν τὸν πατέρα
 μᾶλλον ἢ πρότερον ἔτι. Ὁ δὲ αἰσθανθεὶς ἐνδομύχως,
 ἔμεινε μ' ἔκθαμβον νοῦν, ἐννοήσας Θεὸς ὅτι ἦτο.

Πρὸς τοὺς μνηστῆρας δ' ὅπῃς ὁ ἰσόθεος πάλιν ἐπῆγε.

Ὁ περιβόητος ψάλτης τοῖς ἔφαλλ'· ἐκεῖνοι δ' εἰίγων
 κ' ἤκουσεν ἔφαλλε δε τὴν ἀθλίαν ἐπάνοδον οὗτος
 τῶν Ἀχαιῶν ἐκ τῆς Τροίας, λαβὼν ἐντολὴν τῆς Παλλάδος.
 Εἰς τὸ ἀνώγειον πλὴν τὸ θεσπέσιον ἤκουσεν ἄσμα
 ἢ σεβαστὴ Πηνελόπη, ἢ ἔμφρων θυγάτηρ Ἰκάρου.
 Κλίμακα δὲ ὑψηλὴν τοῦ ἰδίου θαλάμου κατέβη,
 μόνῃ τῆς ὄχι, ἀλλὰ ἠκολούθουν θεράπαινοι δύο.
 Ἦ εὐγενὴς δ' εἰς τὸ σμῆνος ἐγγὺς τῶν μνηστῆρων ὥς ἦλθεν,
 ἔμειν' ἐγγὺς τοῦ σταθμοῦ τῆς καλῶς εἰργασμένης αἰθούσης,
 τὰς παρειὰς εἰς λαμπρῶν καλυμμάτων σκεπάζουσα πτύχας·
 θεραπαινὶς δὲ σεμνὴ συμπαρίστατο ἔνθεν καὶ ἔνθεν·
 πρὸς δὲ τὸν ψάλτην τὸν θεῖον δακρύσασα ἔπειτα εἶπε·

«Φῆμιε! ἄλλα πολλὰ τῶν ἀνθρώπων θελκτῆρ'· ἰα ψάλλεις,
 ἔργα θεῶν καὶ ἀνδρῶν, ἐκ τῶν ἔσων φημίζουσ' οἱ ψάλλται.
 Κάθου καὶ ψάλε τοῖς ἐν ἑξ αὐτῶν· σιωπῶντες δ' ἄς πίνουν
 οὔτοι τὸν οἶνον, ἀλλὰ σὺ τοῦτο τὸ ἄσμα τῆς λύπης
 παῦσον· διότι αὐτὸ εἰς τὸ στῆθος τὴν φίλην ψυχὴν μου
 τήκει· κ' αἰώνιον πένθος ἐντός μου ἐφώλευσε μέγα·
 ὅτι τοιαύτην ποθῶ κεφαλὴν, κ' ἐνθυμοῦμαι αἰωνίως
 ἄνδρα δὲ κλέος πλατὺ εἰς Ἑλλάδα κ' εἰς Ἄργος ἀφῆκε.»

Τότε δ' ὁ ἔμφρων Τηλέμαχος εἶπε πρὸς ταῦτ' ἀπαντήσας·
 «Μῆτερ, πρὸς τί ἐπιπλήττεῖς αὐτὸν τὸν ἐράσμιον ψάλτην,
 ὅτι μᾶς τέρπει καθὼς ἡ ψυχὴ του κινεῖται; δὲν εἶναι
 αἷτι' οἱ ψάλλται, πρὸ πάντων ὁ Ζεὺς εἶναι αἷτιος, ὅστις
 εἰς ἐφευρίσκοντας ἄνδρας ὥς θέλει ἐμπνεύσεις χαρίζει.
 Μὴ ὀργιζώμεθα ἂν Δαναῶν δυστυχήματα ψάλλῃ·
 ὅτι ἐκεῖνο οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον προκρίνουν τὸ ἄσμα,
 ὅτι νεώτατον ὄλων φανῇ εἰς τοὺς ὅσοι τ' ἀκούουν.
 Λάβε δὲ τόλμην καὶ σὺ καὶ γενναίαν ψυχὴν νὰ τ' ἀκούσης.

Ὁ Ὀδυσσεὺς τὴν ἐπάνοδον μήπως ἀπώλεσε μόνος
ἐκ τῆς Τρηάδος; Ἀπώλοντο τόσοι καὶ ἄλλοι συγχρόνως!

Ἀπελθε σὺ εἰς τὸν οἶκον, τὰ ἴδια φρόντιζον ἔργα,
ὑφαινε, νῆθε, καὶ ὄλαι αἱ ἄλλαι θεράπαιναι βλέπε
νὰ ἐργασθῶσι καλῶς. Τῶν ἀνδρῶν δὲ οἱ λόγ' εἶναι ἔργα,
ὄλων, πρὸ πάντων δ' ἐμοῦ, ἐπειδὴ καὶ κρατῶ εἰς τὸν οἶκον.»

Ἐκπληκτος τότε ἐκεῖν' εἰς τὸν οἶκον ἀπῆλθεν ὀπίσω,
ὅτι ἐσκέφθη καλῶς τοῦ υἱοῦ τῆς τὸν φρόνιμον λόγον.
Εἰς τὸ ἀνώγειον δὲ μὲ τὰς ἄλλας ἐλθοῦσα γυναικίας,
τὸν Ὀδυσσεά ἐκεῖ, τὸν παμφίλτατον ἔκλαυσεν ἄνδρα,
ἕως οὗ ὕπνον γλυκὺν ἡ Παλλὰς τὴν ἀπέστειλε τέλος.

Ἐκραζον δὲ οἱ μνηστῆρες ἐντὸς τῆς σκιάδους αἰθούσης,
ὄλοι καυχώμενοι ὅτι τὴν κλίνην τῆς θέλουν μερίσει.

Τότε δ' ὁ ἔμψρων Τηλέμαχος εἶπε πρὸς τούτους λαλήσας·

«ὦ τῆς μητρός μου μνηστῆρες, ἀγέρωχον ἔχοντες ὕδριν,
τρώγοντες τώρα ἐδῶ ἅς τερπώμεθα, οὔτε βοή τις
ἔστω· διότι καλὸν νὰ ἀκούωμεν εἶναι τὸν ψάλτην,
ὅταν ὥς τούτου μιμῆται Θεῶν τὴν φωνὴν ἢ φωνή του.
Αὔριον δὲ εἰς βουλὴν καθεζόμεθα πάλιν ἐλθόντες
ὄλοι, διότι εἰς σᾶς θὰ εἰπῶ τὸν ἀπότομον λόγον,
ἀπὸ τοῦ οἴκου νὰ φύγητε· ἄλλας ζητεῖτε τραπέζας.

Ἴδια τρώγετε ἄν, ἐναλλαξὶ ὁ εἷς τὰ τοῦ ἄλλου.

Ἄν καθ' ὑμᾶς δὲ καλλίτερον τοῦτο καὶ μᾶλλον συμφέρον
εἶναι, ἐνὸς ἀποινὴ τὴν οὐσίαν νὰ φθειρήτε μόνου,
φθείρετ'· ἐγὼ τοὺς Θεοὺς θὰ καλέσω τοὺς πάντοτε ὄντας,
ἴσως θελήσῃ ὁ Ζεὺς ν' ἀμειψθῶσι τὰ ἔργα δι' ἔργων.

Τότε καὶ σεῖς ἀποινὴ θὰ χαλῇτε εἰς τοῦτον τὸν οἶκον.»

Ταῦτα τοῖς εἶπεν ἐκεῖνος, καὶ ἐδάγκασαν ὄλοι τὰ χεῖλη,
ἐκθαμβοὶ πῶς ὁ Τηλέμαχος τόσον εὐτόλμως ἐλάλει.

Πλὴν πρὸς αὐτὰ ὁ υἱὸς τοῦ Εὐπείθους Ἀντίνοος εἶπε·

«Βέβαια σὲ οἱ Θεοὶ θὰ διδάσκουν, Τηλέμαχε, μένοι
λέξεις νὰ λέγῃς μὲ κόμπον πολὺν, νὰ λαλῇς θαρράλειως.
Εἶθε ποτὲ ὁ Κρονίων εἰς ταύτην τὴν νῆσον μονάρχην
μὴ σὲ ἐκλέξῃ, ὥς τοῦτο εἰς σὲ κατὰ γένος ἀνήκει.»

Τότε δ' ὁ ἔμφρων Τηλέμαχος εἶπε πρὸς ταῦτ' ἀπαντήσας
«Μ' ὅς ἂν, Ἀντίνο' εἰπῶ, τὴν ὀργὴν σου δὲν θέλω κινήσει;
Ἄν μοι τὸ δώσῃ ὁ Ζεὺς, τὸ λαμβάνω καὶ τοῦτο προθύμως.
Τοῦτ' ἔτι κάκιστον εἶναι φρονεῖς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων;
Τὸ βασιλεύειν δὲν εἶναι κακόν· εἰς τὸν ἄρχοντα δίδει
πλοῦτον πολὺν, καὶ συγχρόνως τιμὴν ὑπὲρ ἄλλους μεγάλην.
Πλὴν βασιλεῖς Ἀχαιῶν εἰς τὴν νῆσον Ἰθάκην ὑπάρχουν
πάμπολλοι ἄλλοι, τινὲς παλαιοὶ, πολλοὶ δὲ καὶ νέοι.
Εἰς ἐξ αὐτῶν ἅς τὸ λάβῃ θανόντος τοῦ θείου πατρός μου.
Πλὴν εἰς τὸν οἶκον ἐγὼ τὸν ἐμὸν βασιλεὺς θεὰ εἶμαι,
κ' εἰς τοὺς θεράποντας ὅσους μὲ ἄφρσ' ὁ θεὸς πατήρ μου.»

Πλὴν πρὸς αὐτὸν ὁ υἱὸς τοῦ Πολύβου, Εὐρύμαχος εἶπεν
«Εἰς τῶν Θεῶν, ὦ Τηλέμαχε, ταῦτα κοιμῶνται τὸν κόλπον,
τίς Ἀχαιῶν βασιλεὺς θεὰ γίν' εἰς τὴν νῆσον Ἰθάκην.
Ἔχε μὲν ὅσα ἀνήκουσ' εἰς σὲ, κ' εἰς τὸν οἶκόν σου ἄρχε.
Μήποτε ἔλθοι κἄνεις νὰ σ' ἀρπάσῃ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃς
κτῆματα, ὅσω ἂν ἔχῃ κατοίκους ἀκόμ' ἡ Ἰθάκη.
Πλὴν, ὦ βέλτιστε, θέλω ὁ ξένος νὰ μάθω ἐκεῖνος
πόθεν μᾶς ἤλθεν ἐδῶ; Ἐκ ποίου δὲ τόπου καυχᾶται
ὅτι κατάγεται; Ποῦ οἱ γονεῖς κ' οἱ πατῶροι ἀγροῖ του;
Περὶ πατρός ἐπιστρέφοντος μὴ ἀγγελίαν σοὶ φέρει,
ἢ μὴ ἤλθε ζητῶν ἰδιαίτερον ἴσως τι ἔργον;
Πῶς ἐγερθεῖς μετὰ βίας ἀπῆλθε, χωρὶς νὰ προσμείνῃ
ὥς νὰ μᾶς γίνῃ γνωστός! ἐπειδὴ καὶ κακὸς δὲν μ' ἐφάνη.»

Τότε δ' ὁ ἔμφρων Τηλέμαχος εἶπε πρὸς ταῦτ' ἀπαντήσας
«Ἐπιστροφῆς τοῦ πατρός μου, Εὐρύμαχ', ἐλπίς δὲν μοι μένει·

οὔτε λοιπὸν ἀγγελίαν πιστεύω, ἐάν ποθεν ἔλθῃ,
οὔτε μαντεύεται μὲ πείθουν, ὅσάκις τοιαύτας ἡ μήτηρ
μάντις καλοῦσα ἐντὸς τῶν δωματίων της, θέλει ν' ἀκούσῃ.
Οὗτος δ' ὁ ἄνθρωπος εἶναι πατρῷός μου ξένος ἐκ Τάφου.
Μέντης καλεῖται, υἱὸς τοῦ σοφοῦ Ἀγχιλάου καυχᾶται
δι' ὑπάρχει. Αὐτὸς κυβερνᾷ τὴν φιλόκωπον Τάφον.»

Ταῦτα μὲν εἶπεν, ἀλλὰ τὴν Θεὰν ἀνεγνώριζ' ἐντὸς του.
Εἰς τὸν χορὸν δ' οἱ μνηστῆρες κ' εἰς εὐθυμον ἄσμα τραπέντες,
ἔχαιρον, κ' ἔμενον ὡς νὰ ἐπέλθῃ ὀψία ἐσπέρα.
Τότε καθεὶς εἰς τὸν οἶκον ἀπέβη νὰ πύσῃ εἰς ὕπνον.

Καὶ ὁ Τηλέμαχος δ' ἔπου ἐντὸς τῆς ὥραίας αὐλῆς του
εἶχε τὸν μέγαν κοιτῶνα, εἰς θέσιν περίβλεπτον πέριξ,
ἦλθε πρὸς ὕπνον καὶ οὗτος, πρὸς σκέψεις παλαιῶν ποικίλας·
Ἔφερε δὲ μετ' αὐτοῦ ἀναμμένας λαμπάδας ἡ κόρη
Πεισινόριδου τοῦ Ὠπὸς Εὐρύκλεια, πρόθυμος δούλη.
Ταύτην ποτὲ ὁ Λαέρτης ἠγόρασε δούς ἐξ ἰδίων,
μόλις ἠβῶσαν ἀκόμῃ· ἐπλήρωσε δ' εἴκοσι βόας.
Ὡς τὴν σεμνήν του γυναῖκα ἐτίμα δ' αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον·
πλὴν ἐσεβάσθη τὴν κοίτην αὐτῆς, αἰδεσθεὶς τὴν γυναῖκα.
Ἔφερε δ' αὐτ' εἰς τὰς χεῖρας καιούσας λαμπάδας, κ' ἠγάπα
μᾶλλον τῶν ἄλλων συνδούλων αὐτὸν, καὶ τὸν ἔθρεψε βρέφος.
Ἦνοιξε δὲ τοῦ καλῶς ἐργασμένου θαλάμου τὴν θύραν.
Ἐπὶ τῆς κλίνης ῥιφθεὶς, μαλακὸν ἐξεδύθη χιτῶνα·
ἔρριψε δ' ἔπειτ' αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἔμψρονος γραίας.
Αὕτη ἐδίπλωσε δὲ κ' ἐσιγύρισ' εὐθὺς τὸν χιτῶνα,
παρὰ τὴν ἔντεχνον κλίνην κρεμάσας αὐτὸν εἰς καρφίον.
Εἶτα δ' ἐξῆλθε· κατάργυρον σύρασα κρίκον, τὴν θύραν
ἐκλείσεν, ἐσπρωξε δὲ μετ' αὐτὸ δι' ἱμάντος τὴν κλεῖδα.
Οὕτως εἰς δέρματ' ἄρνων τυλισσόμενος ὄλην τὴν νύκτα,
διελογίζετο ποίαν ὁδὸν ἡ Χαλλὰς εἶχεν εἶπει.

www.libtool.com.cn

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

www.libtool.com.cn

Διὰ τῆς ἐπομένης σειρᾶς δραμάτων ἠξίωσα νὰ χαράξω ὡς
δραματικὴν τινα βιογραφίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐν ταῖς
κυριωτέραις αὐτοῦ ἐποχαῖς. Καὶ τὸ μὲν δράμα «Οἱ Τριά-
κοντα» ὑποτίθεται παριστῶν τὴν κλασικὴν Ἑλλάδα, ὁ «Δο-
κας» τὴν Βυζαντινὴν, ἡ «Φροσύνη» τὴν ὑπόδουλον, ἡ «Πα-
ραπορτὴ» τὴν ἐλευθερουμένην. Ἄν δύναμαι δὲ νὰ εἰπῶ ἂν ἐκ
συνπτώσεως ἢ ἐξ ἰδιοτροπίας τινὸς τῆς Μούσης διὰ τὴν σύγ-
χρονον Ἑλλάδα δὲν εὔρον εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ καλῆμου αὐτῆς
εἰμὴ δύο πωμφθίας μόνον, «τοῦ Κουτρούλη τὸν γάμον» καὶ
«τὸν μνηστῆρα τῆς Ἀρχοντούλας.»

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

ΤΕΜΑΧΙΟΝ
ΤΩΝ ΦΟΙΝΙΣΣΩΝ
ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

ΣΗΜ. Ἡ παρούσα μετάφρασις, ἔργον τῆς εἰς τὰ σχολεῖα φοιτήσεώς μου, ἦν πρώτη ἀπόπειρα μεταφράσεως ἀρχαίων δραμάτων, ἥς ἔμμετα ταῦτα ἀπέστην, ὅτε ἐν τοῖς δημοτικοῖς ἡμῶν ἔσμασιν εὔρον σωζόμενον καὶ τὸν ἀρχαῖον ἔνδοξον τρίμετρον, δν, ὡς τὸν καταλλήλοτατον εἰς τὴν δραματούργειαν, ὅταν γίνηται χρῆσις αὐτοῦ ὀρθή καὶ ἐπιμελής, παρεδέχθην ἔκτοτε εἰς τὰς ἐν τῷ Δ' τόμῳ δημοσιευομένας μεταφράσεις καὶ εἰς πρωτότυπα δράματα.

www.indtool.com.cn
ΠΡΟΣΩΠΑ
ΤΟΥ ΤΕΜΑΧΙΟΥ

ΙΟΚΑΣΤΗ.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ΧΟΡΟΣ.

Ἡ σκηνὴ εἰς Θήβας εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Οἰδίποδος.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΙΟΚΑΣΤΗ (Προλογίζει)

Σὺ ὅστις χρυσοκόλλητον τὸν δίφρον περιφέρων
εἰς ὕψη ἐπουράνια ἐπάνω τῶν ἀστέρων,
ὦ ἥλιε, διὰ φλογῶν τοὺς ἵππους σου τυλίσσεις!
τί ἤθελες τὴν δυστυχῇ ἡμέραν νὰ φωτίσης,
καθ' ἣν ὁ Κάδμος ἐφθασεν ἀπὸ Φοινίκης πλέων,
καὶ κατοικίαν ἔλαβε τὴν χώραν τῶν Θηβαίων;
Τὴν Ἀρμονίαν νυμφευθεὶς αὐτὸς τῆς Ἀφροδίτης,
ὥς λέγουν, τὸν Πολύδωρον ἀπέκτησε μαζί τῆς.
Υἱὸς αὐτοῦ ὁ Λάβδακος, καὶ τούτου τελευταῖος
ὁ Λαῖος. Ἐγὼ δ' αὐτῇ, θυγάτηρ Μενεκέως,
εἴμ' ἀδελφὴ τοῦ Κρέοντος, ὁμαίμου ἐκ μητρὸς μου,
καὶ Ἰοκάστη λέγομαι βουλήσει τοῦ πατρός μου.
Ἀνὴρ μου ἦν ὁ Λαῖος. Ἀλλ' ἐπειδὴ παιδίον
δὲν μᾶς εἶχ' ἔτι γεννηθῇ, ἐλθὼν πρὸς τὸ μαντεῖον,
χρησμούς ἐζήτει, καὶ υἱὼν ἐζήτει κοινωνίας.
«Μὴ, ἀπεκρίθη ὁ χρησμός, μὴ θέλῃς διὰ βίας

καὶ παρὰ γνώμην τῶν Θεῶν, ὦ ἀναξ τῶν Θηβαίων,
τεκνογονίας αὖλακα ν' ἀροτριάσης πλέον.

Ἐάν υἱὸς σοὶ γεννηθῇ, αὐτὸς θὰ σέ φονεύσῃ,
καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου ὁμοῦ εἰς αἷμα θενὰ πλεύσῃ.»

Ἄλλὰ δοθεὶς εἰς ἡδονήν, καὶ τὸν χρησμὸν τὸν θεῖον
μὴ ἐνθυμούμενος, υἱὸν ἀπέκτησε μεθύων.

Καὶ ὅταν πάλιν συνελθὼν ἡσθάνθῃ τί συνέβη,
καὶ ἀσεβῶς πῶς τοῦ Θεοῦ τὴν ἐντολὴν παρέβη,
τρυφᾷ τοῦ βρέφους τὰ σφυρὰ, διαπερᾷ περόνας,
κ' εἰς Κιθαιρῶνος τοὺς κρημνοὺς, εἰς Ἥρας τοὺς λειμῶνας
νὰ τὸ ἐκθέσουν ἄγνωστον διέταξε, βουκόλοι,
ὅθεν Οἰδίπουν ἡ Ἑλλὰς τὸν ἀπεκάλει ὄλη.

Πλὴν τοῦ Πολύβου οἱ βοσκοὶ ἐκεῖ πλησίον ὄντες,
τὸ ἐκθετον παιδίον μὲν ἐκόμισαν εὐρόντες
εἰς τὴν ἐκείνου σύζυγον. Αὐτὴ δ' ἰκανὸν χρόνον
ἐβήτησε τὸ γέννημα τῶν μητρικῶν μου πόνων,
καὶ διαδίδει πῶς υἱὸς ἐτέχθη τοῦ Πολύβου.

Ἄλλ' ὁ Οἰδίπους εἰς ἀκμὴν ἀναπτυχθεὶς ἐφήβου,
καὶ ἡ νοήσας, ἡ μαθὼν πῶς ἄλλους γονεῖς ἔχει,
ν' ἀκούσῃ τὰ περὶ αὐτῶν εἰς τὸ μαντεῖον τρέχει.

Νὰ ἐρωτήσῃ δ' ἤρχετο συγχρόνως τὸ μαντεῖον
ὁ Λαῖος, μὴ ἔτι ζῇ τὸ ἐκτεθὲν παιδίον.

Ἐκεῖ συναντικρύζονται εἰς στενωποῦ τι εἶδος,
ἔπου οἱ δρόμοι σχίζονται οἱ δύο τῆς Φωκίδος.

Ὁ τροχηλάτης μὲ σκληρὸν τὸν διατάττει τρόπον
«Ἐρχεται, ξένε, Βασιλεύς· μακρύνσου, κάμε τόπον.»

Ἄλλ' αὐτὸς ἔρπει σιωπῶν, καὶ αἱ ὅπλαί τῶν ἵππων,
ἐν ᾧ προὔχῳρει μετ' ὀργῆς, τοὺς πόδας του ἐκτύπων.

Τότε,—πλὴν τί τὰ πάρεργα ὁ λόγος μου ἐκτείνει;
Τότ' ἐπιπίπτει ὁ υἱὸς καὶ τὸν πατέρα κτείνει,

κ' εἰς τὸν τροφόν του Πόλυβον τὴν ἄμαξαν προσφέρει.
 Ἄλλ' ὅταν ἦλθε καθ' ἡμῶν τὸν δλεθρον νὰ φέρῃ
 ἡ Σφιγξ μ' ἀγρίας ἀρπαγᾶς, ἐγὼ δὲ ἤμην χήρα,
 ὁ Κρέων προεκήρυξε τὴν ἐδικήν μου χεῖρα
 καὶ τὰς ἡνίας τῶν Θηβῶν διὰ τὸν ὅστις λύσῃ
 τὸ αἶνιγμα δ' ἡ σοφὴ παρθένος προκηρύσσει.
 Νὰ λύσῃ ὁ Οἰδίπους μου τὸ αἶνιγμα τυγχάνει,
 καὶ τῶν Θηβαίων τὴν ἀρχὴν ὡς ἐπαθλον λαμβάνει,
 καὶ μ' ἀγνοοῦσαν ἀγνοῶν συζεύγνυται μαζή μου.—
 Ἐκ τούτου δὲ τοῦ γάμου μας υἱοὶ του καὶ υἱοὶ μου
 γεννῶνται ὁ Ἑτεοκλῆς μετὰ τοῦ Πολυνείκου.
 Μὲ δύο κόρας μετ' αὐτοὺς ἐπλούτισα τοὺς οἴκους,
 τὴν Ἀντιγόνην, ὡς ἐγὼ ἐκάλεσα ἐκείνην,
 τὴν νεωτέραν δ' ὁ πατὴρ ὠνόμασεν Ἰσμήνην.
 Ἄλλ' ὁ Οἰδίπους, συμφορὰς παθὼν πρὸς οὐδὲν ἴσας,
 τὴν ἀνοσίαν ἔνωσιν τῶν γάμων μας γνωρίσας,
 διὰ περόνης ἀργυρᾶς τοὺς ὀφθαλμούς του πλήττει,
 καὶ φόνον φέρων εἰς αὐτοὺς, τὰς κόρας ἐξορύττει.
 Μόλις δὲ ἤρχισε ν' ἀνθῇ τῶν τέκνων του τὸ γένυ,
 καὶ ὑπὸ κλεῖθρα ἔβηκαν αὐτὸν συνηνωμένοι,
 ἐλπίζοντες τ' ἀνέλπιστα, διὰ τῆς πράξεώς των
 ἡ μνήμη πῶς θ' ἀπολεσθῇ τῆς τύχης τοῦ πατρός των.
 Ὡν δὲ κατὰ κλειστός αὐτὸς καὶ ἀσθενὴς προσέτι,
 φρικτὰς κατὰ τῶν τέκνων του κατάρας ἐξεμέτει,
 φονικὸς σίδηρος αὐτοῖς τὸν οἶκον νὰ χωρίσῃ.
 Ἐκεῖνοι δὲ, φοβούμενοι, ἂν εἶχον συνοικήσει,
 μὴ ἐτελοῦντο αἱ ἀραὶ, θέτουν θεσμοὺς συνθήκης,
 νὰ φύγῃ πρότερος αὐτὴν τὴν γῆν ὁ Πολυνείκης,
 καὶ ν' ἄρξῃ ὁ πρεσβύτερος τὸν πρῶτον τοῦτον χρόνον,
 μετὰ δὲ ταῦτ' ἀμοιβαδὸν νὰ κυβερνοῦν τὸν θρόνον.

Πλὴν μόλις ὁ Ἐτεοκλῆς εἰς τὸν ζυγὸν καθήσας
 ἀρνεῖται πλέον ν' ἀποστῇ τὸν θρόνον παραιτήσας·
 μένει φυγὰς δ' ὁ ἀδελφὸς διὰ τὰς ἀπειλάς του.
 Ἄλλ' εἰς τὸ Ἄργος νυμφευθεὶς τὴν κόρην τοῦ Ἀδράστου,
 στρατεύει ἐναντίον μας μετ' αἰχμητῶν Ἀργείων·
 τῶν ἑπταπύλων δὲ τειχῶν καθήμενος πλησίον,
 ζητεῖ μερίς νὰ τῷ δοθῇ τῆς ἐξουσίας ἴση.
 Ἐγὼ δὲ διαλλάττουσα τὰ μεταξὺ των μίσση,
 νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸν ἀδελφὸν μὴνῶ τὸν Πολυνείκην·
 μαυθαίνω δ' ὅτι ἔστερξε νὰ ἔλθ' ὑπὸ συνθήκην.
 Ζεῦ, ὁ οἰκῶν τῶν οὐρανῶν τ' ἀκτινοδόλα βάθῃ,
 σῶσον ἡμᾶς, διάλλαξον τῶν τέκνων μου τὰ πάθη!
 ὦ Ζεῦ, εἰάν τὰς τύχας μας πανσόφως ἐπιβλέπῃς,
 μὴ πάντοτε ὁ ἴδιος νὰ πάσχη ἐπιτρέπῃς!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Λαμπρὸν καὶ θάλλον καύχημα τοῦ οἴκου τοῦ πατρώου,
 ἀφ' οὗ ἡ μήτηρ συγχωρεῖ ἀπὸ τοῦ ὑπερώου,
 τοῦ Παρθενῶνος τοῦ κλειστοῦ λιποῦσα τὰς οἰκήσεις
 τ' Ἀργολικὰ στρατεύματα νὰ ἐπιθεωρήσῃς,
 πρόσμεινε· ἵνα φύγωμεν τῶν πολιτῶν τὸν μῶμον,
 θεὰ ἰδῶ μὴ φαίνεται κἀνείς των εἰς τὸν δρόμον,
 μήπως προσάψωσιν αὐτοὶ εἰς σὲ μὲν ὡς κυρίαν
 καὶ εἰς ἐμὲ ὡς δοῦλόν σου πικρὰν κατηγορίαν.
 Μετέπειτα δ' εἰς τὸν στρατὸν ἐκεῖνον τῶν Ἀργείων,
 θεὰ σ' εἰπῶ τί ἤκουσα, τί εἶδ' ἀπὸ πλησίον,

ὅπότ' ἐστάλην τὸν θυμὸν τῶν ἀδελφῶν σου σβύνων,
 κ' ἤλθον ἐκεῖθεν πρὸς αὐτὸν κ' ἐντεῦθεν πρὸς ἐκεῖνον.
 Ἄλλ' οὐδεὶς φαίνεται ἀστός. Ἀνάβα τὴν κεδρίνην
 κλίμακα. Ἀλλὰ κύτταξον πρὸς τὴν Διρκαίαν κρήνην·
 ἐκεῖ πλησίον τῶν ῥοῶν ἰδὲ τῶν Ἰσμηνίων
 πόση πληθὺς στρατεύματος καὶ ὅπλων πολεμίων.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Βοήθησόν με, γέρον,
 τὸν πόδα σου προφέρων,
 καὶ χεῖρά μου τὴν νέαν
 εἰς χεῖρα γηραλέαν
 ἐπὶ κλιμάκων φέρων.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Ἴδου ἡ χεῖρ μου, λάβε τὴν· ἀνάβηθι, παρθένε.
 Ἦλθες δ' εἰς εὖθετον καιρὸν. Ἴδου συνηθροισμέναι
 αἱ φάλαγγες τῶν Πελασγῶν ταττόμεναι κινοῦνται,
 εἰς λόχους παρατάττονται κ' εἰς τάγματα κοσμοῦνται.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

ὦ τῆς Λητοῦς θυγάτηρ, Ἐκάτη σεβασμία!
 Κατάχαλκα πῶς ὅλα ἀστράπτουν τὰ πεδία!

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Μεθ' ἱππων καὶ μεθ' ὀπλιτῶν πολλῶν συνωδευμένους
 ὁ ἀδελφός σου καθ' ἡμῶν στρατεύει ὠργισμένος.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἦρμοςαν καὶ δι' ἐμβόλων
 χαλκοδέτων, καὶ κλειδίων,
 τὰς λαβὰς τῶν πυλῶν ὅλων
 ὧν ἦν κτίστης ὁ Ἀμφίων;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

ὦ! ἔχε θάρρος. Τὰ ἐντὸς εἰσὶν ἐν ἀσφαλείᾳ.
Ἄλλὰ τίς πρῶτος προχωρεῖ ἰδὲ εἰς τὰ πεδία.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εἰπέ μοι, γέρον, τίς εἶν' ἐκεῖνος
ἔστις εἰς ἔλον ὥς ἂν ἡγῆται
τὸ τῶν Ἀργείων φαίνεται σμῆνος;
Λευκόν, ὥς βλέπεις, πτερὸν κλονεῖται
ἐπὶ τὸν λόφον τῆς κεφαλῆς του·
κούφ' εἰς τὴν χεῖρά του ἡ ἀσπίς του
ὑπὸ πανστίλπνου χαλκοῦ κοσμεῖται.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Δέσποινα, εἶναι στρατηγός.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πατρίς του δὲ τίς εἶναι,
καὶ τί αὐτοῦ τὸ ὄνομα;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Πατρίς του αἰ Μυκῆναι.
Αὐτὸν δὲ Ἴππομέδοντα καλοῦσι βασιλέα,
καὶ ἄρχ' εἰς γῆν ἣν λούουσι τὰ ρεῖθρα τὰ Λερναῖα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πῶς ἀγρίως μένων
τὸ πεφλογισμένον
βλέμμα του πλανᾷ!
Γίγας ὁμοιάζει
ποῦ τὴν γῆν τρομάζει
ἥτις τὸν γεννᾷ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Τὸν δ' εἰς τῆς Δίρκης τὰς ὁδὰς περῶντα τὰ πεδία,
δὲν βλέπεις;

ΑΝΤΙΦΟΝΗ

Τί παράδοξος αὐτοῦ ἡ πανοπλία!

Τίς εἶναι;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Εἶναι ὁ Τυδεύς. Κατ' Αἰτωλῶν τὰ ἤθη
ἐγγεγραμμένον παριστᾷ τὸν Ἄρην εἰς τὰ στήθη.

ΑΝΤΙΦΟΝΗ

Αὐτὸς γυναῖκα τὴν νύμφην ἔχει
τοῦ Πολυνείκου; Πόσον ἀπέχει
στολῆς καὶ ὄψεως Ἑλληνίδος!
Μιξοβαρβάρου αὐτὸς εἶν' εἶδος.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Ναί, τέκνον, ὅλ' οἱ Αἰτωλοὶ εἰσὶν ἀσπιδοφόροι,
καὶ ἐπιτηδειότατοι νὰ ρίπτωσι τὸ δόρυ.

ΑΝΤΙΦΟΝΗ

Σὺ, γέρον, δὲ πῶς ἡμπορεῖς νὰ τοὺς γνωρίζης;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Εἶδον

τὰ ἴδια εἰς ἕκαστον σημεῖα τῶν ἀσπίδων,
ὅταν ἐπῆγα εἰς σπονδὰς αὐτοὺς νὰ καταπείσω,
καὶ οὕτω μ' εἶναι εὐχολον τοὺς ἄνδρας νὰ γνωρίσω.

ΑΝΤΙΦΟΝΗ

Τίς δ' εἶναι ὅστις ἐκεῖ πλησίον
εἰς τὸ τοῦ Ζήθου περᾶ μνημεῖον;
Αἱ χρυσαῖ κόμαι του κυματοῦσι
εἰς τοῦ ζεφύρου τὰς ἐπιπνοίας.

Τὰ βλέμματά του ἀνησυχοῦσι,
καὶ γοργὸς φαίνεται νεανίας.
www.libtool.com.cn

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Στρατηγὸς εἶναι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τί πολλοὶ κατόπιν στρατιῶται!
Μοὶ φαίνοντ' αἱ δυνάμεις του κατὰ τὸ πλῆθος πρῶται.
Εἰσὶ βαρέως κάθοπλοι αἱ φάλαγγες ἐκεῖναι.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Τῆς Ἀταλάντης ὁ υἱὸς Ἀστεροπαῖος εἶναι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἄρτεμι, ἥτις περᾶς τὰ ὄρη
τῆς μητρὸς ἔχουσα συνοδίαν,
τὰ φοδερὰ σου τόξευσον βέλη,
τὸν γαῦρον δάμασον νεανίαν
καὶ μὴ, τὴν πόλιν μας μὴ συγχώρει
νὰ καταστρέψῃ, ὥς αὐτὸς θέλει.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Εἴθε! ἀλλ' ἔχουσιν αὐτοὶ τὸ δίκαιον βεβαίως·
φοβοῦμαι δὲ καὶ οἱ Θεοὶ μὴ κρίνωσι δικαίως.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ποῦ ποῦ δὲ εἶν' ἐκεῖνος
ὁ ὁμομήτριός μου;
Εἰς τὸ Ἀργεῖον σμῆνος
τοὺς ὀφθαλμούς σου φέρων,
εἰπὲ, ὦ φίλε γέρον,
ποῦ εἶν' ὁ ἀδελφός μου;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Κατὰ τὸν τάφον τῶν ἐπτὰ Νηοβιδῶν παρθένων
τὸν βλέπεις; εἰς τὸν Ἄδραστον ἐκεῖ πλητίον μένων. . .

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τὸν βλέπω, ὄχι καθαρῶς, ἀλλὰ πως διακρίνω
τὰ στήθη του, καὶ τῆς μορφῆς τὸ εὐγενές ἐκεῖνο.

ὦ! νεφελόπλαγκτος δι' ἀέρος
ἃς ἐφερόμην εἰς ὅ,τι μέρος
τὸν ἀδελφόν μου θεν' ἀπαντήσω,
κ' εἰς τὴν ποθοῦσαν αὐτοῦ ἀγκάλην
μετ' ἀπουσίαν τοσαύτην πάλιν
τὸν φυγοπάτριδα θὰ ἐγκλείσω.
Ἴδὲ πῶς εἶναι ὠραῖος, γέρον,
τὴν πανοπλίαν τὴν χρυσὴν φέρων!
Ἴδὲ, ἰδέ τον πῶς λάμπει ὄλος,
καὶ πῶς τοξεύει ἀκτίνων βέλη,
καθὼς ὁ ἥλιος ἀνατέλλει
εἰς τὸν ὀρίζοντ' ἀκτινοβόλος.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Ἀλλὰ θὰ ἔλθῃ, καὶ χαρᾶς θενὰ σ' ἐμπλήσῃ, γύναι.
θὰ τὸν ἰδῇς ὑπόσπονδον.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἐκεῖνος δὲ τίς εἶναι
ὁ ἐπιβαίνων ἄρματος λευκοῦ, εἰπέ μοι γέρον,
καὶ τὰς ἡνίας σοβαρῶς κ' ἐπισταμένως φέρων;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Ὁ μάντις Ἀμφιάραος, Κυρία, ὅστις ἔχει
καὶ σφάγια, ὧν εἰς τὴν γῆν θερμὴν τὸ αἷμα τρέχει.

ANTIGONE

Τῆς Λητοῦς κόρη τῆς καλλιζώνου,
 εὐκυκλον φέγγος, σεπτὴ σελήνη,
 πῶς τὰς ἡνίας ὥς ἐπὶ θρόνου
 σεμνὸς καὶ ἤρεμος διευθύνει!
 Ἐκεῖνος δ' ὅστις ἄγριος τὰς Θήβας φοβερίζει,
 ποῦ ἴσταται ὁ Καπανεύς;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Τὴν πόλιν τριγυρίζει.
 Τὸ βλέμμα εἰς τοὺς πύργους τῆς ἄνω καὶ κάτω φέρει,
 καὶ τὰ βατὰ καταμετρεῖ τῆς πόλεώς μας μέρη.

ANTIGONE

Νέμεσι! βρονταὶ δειναὶ
 ἐκδικήσεως τῆς θείας!
 ὦ πυρώδη κεραυνέ!
 Σὺ ὄφρ' ὑπεροψίας
 τιμωρεῖς, σὺ ἔργα βίας.
 Οὗτος εἶναι ὁ φρονῶν
 εἰς ἀλύσεις ἀπευκταίας
 νὰ μᾶς σύρῃ τὰς Θηβαίας
 εἰς τὴν γῆν τῶν Μυκηνῶν
 κ' εἰς τὰς ὄχθας τὰς Λερναίας,
 ἔπου ἢ Ἀμυμωνία
 πηγὴ βρέχει τὰ πεδία;
 Σεπτὴ Ἄρτεμ', ἥς χρυσῇ
 λάμπ' ἢ κόμῃ, Διὸς κόρη,
 εἰς δουλείας δεσμὰ σὺ
 μὴ, νὰ πέσω, μὴ συγχώρει.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Ὡ τέκνον μου, κατάβηθι εἰς τὰ οἰκήματά σου.
 Εὐχαριστήθη ἱκανῶς ἡ περιέργειά σου.
 Ἴδὲ ὀπόστη γυναικῶν πληθὺς τεταραγμένη
 εἰς τὴν βασιλῆιον αὐλὴν νὰ φυλαχθῇ ἐμβαίνει.
 Εἴν' ἔμφυτον τῶν γυναικῶν τὸ ν' ἀγαποῦν νὰ ψέγουν·
 μικρὰν λαβοῦσαι ἀφορμὴν πολλὰ πολλάκις λέγουν.
 Φιλόμωμ' εἴν' ἐκ φύσεως, καὶ εἶναι ἡδονὴ τῶν
 κατηγορίας δηκτικὰς νὰ λέγουν μετὰξὺ τῶν.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΧΟΡΟΣ ΦΟΙΝΙΣΣΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

(Στροφή α'.)

Φεύγουσα εἶχον ἀφήσει
 εἰς πνοὴν γλυκοῦ Ζεφύρου
 τὰ παράλια τῆς Τύρου
 τῆς ἐν νήσῳ τῇ Φοινίσσῃ·
 καὶ εἰς νῆας ἐλατίνας
 ἕως εἰς τὰς παραλίας
 τῆς εὐκάρπου Σικελίας
 ἐπροχώρησα ἐκείνας.
 Πρὸς δουλείαν ἐπεμπόμην
 εἰς τοῦ Φοίβου τὸ μαντεῖον,
 κ' ἐπὶ βράχων Παρνασσίων
 ἀπαρχὴ ἐκομιζόμην.

('Αντιστρ. α'.)

Κατὰ κάλλος ἐγκριθεῖσα
 πρῶτ' εἰς τὴν Φοινίχην ὄλην,

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

κ' εἰς τὴν συγγενῇ μας πόλιν
 τῶν Καδμείων ἐκπεμφθεῖσα,
 εἰς τὸν Φοῖβον παρεδόθην
 ὡς χρυσότευκτον ἀγγεῖον,
 κ' εἰς τὸ τέμενος τὸ θεῖον
 λατρευτῆς του ἱερώθην.
 Ἐπὶ τελετῇ λατρείας
 ἡ νεανική μου κόμη
 δὲν ἐβράχῃ πλὴν ἀκόμη
 εἰς τὸν ῥοῦν τῆς Κασταλίας.

(Στροφὴ 6'.)

ὦ δικόρυφε φωτία,
 πέτρα λάμπουσ' ἀπὸ φλόγας!
 ὦ τὰς ἐξ οἰνάνθης ῥῶγας
 δίδουσ' ἄμπελε βακχεία!
 Ὅρη, ἄκρα χιονώδη,
 σκοπιαὶ τῶν ἀθανάτων,
 δρακοντίων οἰκημάτων
 ἄντρα ἄγρια, ζοφώδη!
 ἄφοβος χορὸς ἃς ἤμην
 εἰς τὰς νάπας τοῦ Λοξίου!
 μακρὰν τούτου τοῦ χωρίου
 ἥσυχος ἃς ἐκαθήμην!

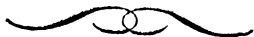
(Ἀντιστρ. 6'.)

Πλὴν τὴν πεδιάδα ὅλην
 κρύπτει Ἄρης διψῶν αἷμα,
 κ' ἔχων ἔμπυρον τὸ βλέμμα
 μᾶς ἐπαπειλεῖ τὴν πόλιν.

Τὸ δεινὸν κοινῶς ἀνήκει
 κ' εἰς τὴν Τύρον μας ἐπίσης·
 ἔχουν μέρος λύπης ἴσης
 ὡς αἱ Θῆβαι κ' ἡ Φοινίκη.
 Ἡ Ἡὼς ἡ κερασφόρος
 ἀμφοτέρας ἔχει γόνον,
 καὶ κοινὸν θὰ φέρῃ πόνον
 πόλεμος ὁ αἰμοδόρος.

(Ἐπιδός.)

Νέφρς πάμπυκνον ἀσπίδων
 σχῆμα ὅπλων πολεμίων,
 χαρμονῶν τῶν Ἑρυνίων,
 πρὸ τῆς πόλεώς μας εἶδον.
 Ἄργος πελασγόν, φοβοῦμαι,
 τὸ κατὰ Θηδῶν σου μῖσος.
 Ἄδικον δὲν ἔχεις ἴσως·
 τρέμουσα τὸν ἐνθυμοῦμαι.
 Καὶ σοῦ τρέμω τὴν ἀνδρίαν
 καὶ τὴν οὐρανίαν δίκην,
 ἄγρυσαν τὸν Πολυνείκην
 εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

ΟΙ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ

ΔΡΑΜΑ

ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΠΕΝΤΕ

ΚΡΙΤΙΑΣ, εἷς ἐκ τῶν Τριάκοντα.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ, ἕτερος ἐκ τῶν Τριάκοντα.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ, θυγάτηρ τοῦ Θηραμένους.

ΛΑΜΙΑ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ, νέος Ἀθηναῖος.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ, ὁ λιθοξόος.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ, ὁ κωμικός.

ΛΥΚΩΝ, δημαγωγός, εἷς ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα κατηγορῶν τοῦ Σωκράτους.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ, ἀδελφός τοῦ στρατηγοῦ Νικίου.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ, υἱός τοῦ Νικίου.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ, } Ἀθηναῖος.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ, }

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ὁ φιλόσοφος.

ΠΛΑΤΩΝ, ὁ φιλόσοφος, 24 ἐτῶν.

ΛΥΣΙΑΣ, ὁ ῥήτωρ.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ, ἱερεὺς τῶν Εὐμενίδων¹.

Τινὲς τῶν Τριάκοντα, Βουλευταί, ὁ Σάτωρος μετὰ τῶν ια', λαός, βωβὰ πρόσωπα.

Ἡ πρᾶξις ἐν Ἀθήναις.

¹ Τὸ πρόσωπον τοῦτο δύναται νὰ ἀποκρίνηται εἰς ἕκ τῶν ἡθοποιῶν οἵτινες ἀποκρίνονται καὶ τὸν Κε-
κράτην, Νικήρατον, ἢ Λυσίαν.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Ἡ Βασιλεῖος Στοά. Πολῖται περιφέρονται συνδιαλεγόμενοι. Ἐν ἄλλοις

**ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ, ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ, ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ, ΒΑΤΡΑΧΟΣ,
ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ, ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ, ΕΥΚΡΑΤΗΣ, ΛΥΚΩΝ**

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

(Δεικνύων ἄγαλμα κοσμοῦν μίαν τῶν πλευρῶν τῆς Στοᾶς)

Μεταξὺ λόγων, εἰς αὐτὸ τὸ ἄγαλμα
ὁσάκις θήάνω, δὲν ἤξεύρω διατί
ἐμπρὸς τοῦ μένω σύννους, καὶ παράδοξοι
συλλογισμοὶ ἐντός μου διεγείρονται.
Σὺ, Πραξιτέλῃ, νέε σὺ Φειδιά μας,
δὲν μᾶς διδάσκεις τί φρονεῖς περὶ αὐτοῦ;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Μὴ, Αἰσχυλίδῃ, βλασφημῆς! Ἀπέθανεν,
ἐταῖρε, ὁ Φειδίας ἀνεπιστρεπτί.
Τοιοῦτοι ἄνδρες δὲν τιμῶσι δις τὴν γῆν.
Ἡ δὲ γλυφὴ ἐκείνη, τίς τὸ ἀγνοεῖ;
Διὸς Ἐλευθερίου εἶναι ἄγαλμα,
ἀρχαίας τέχνης ἔργον, ἢ ὀρθότερον
ἀρχαίας ἀτεχνίας· ἄκαμπτον, τραχὺ,
καθὼς τραχεῖα ἦν ἡ φρὴν καὶ ἄκαμπτος
τῶν Μαραθωνομάχων· ἀτελὴς γλυφῇ,
χειρὸς ἀπείρου νηπιᾶζον προῖόν.
Ἐκτοτε βίος μετεβλήθη κ' αἰσθημα·
ὠρίμασαν συγχρόνως κ' ἡμερώθησαν.

Τῆς φρενὸς χάρμα, μουσικὴ τῶν ὀφθαλμῶν,
 τῶν Ὀλυμπίων γλυκὺ δῶρον τοῖς θνητοῖς,
 ἡ τέχνη τέρπει, ἀνυψοῦσα τὰς ψυχάς.
 Ἄλλ' ἡ ψυχὴ, τοῦ θείου κάλλους συγγενῆς,
 ἐρᾷ τοῦ θείου κάλλους· εἰς τὸ τέλειον
 ἀγάλλεται, τελείας οὔσα φύσεως.
 Διὰ στεφάνων ἀνθηρῶν τὴν ἔλκουσιν
 αἱ Χάριτες· κ' εἰς ὅ,τι ἐπαφρόδιτον,
 κινοῦνται τῶν χορδῶν τῆς αἰ λεπτότεραι,
 καὶ, ὡς κιθάρα ὑπὸ πληκτρον ἔμπειρον,
 ἐκπέμπει τότε ἀρμονίας τ' οὐρανοῦ.
 Ἴδου ἡ τέχνη· χάρις καὶ ἐντέλεια.
 Τὸ δ' ἄχαρι, μὴ θέλγων μὴδὲ συγκινοῦν,
 τῇ ψυχῇ ξένον, καὶ ταῖς Μούσαις μισητόν.

ΔΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Ὅρθά μὲν ἴσως ταῦτα πάντα καὶ σοφά·
 ἀλλ' ὅ,τι θέλω περὶ τοῦ ἀγάλματος
 νὰ μάθω, εἶναι, τοῦτο τὸ μειδίαμα
 τὸ διαστέλλον σταθερῶς τὰ χεῖλη του,
 τὸ εἰρωνείας ἐμπλεων, τί νὰ δηλῇ.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Καὶ τοῦτο τῆς ἀρχαίας τέχνης χαρακτήρ·
 πλαστῶν χαρίτων ἄχαρις προσποίησης.

ΔΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Αὐτὸ εἰκάζεις; Σὺ δὲ, Ἀριστόφανες,
 καὶ σὺ τί λέγεις, ὁ πατὴρ τοῦ γέλωτος;
 Ὁ γέλως του δὲν ἔχει τί χλευαστικόν;
 Ὁ Ζεὺς ἐκεῖνος τίνα εἰρωνεύεται;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἴσως τοὺς ὅσοι δὲν ἀναγνωρίζουσιν
 ὅτ' ἦν ὁ βίος τῶν ἀρχαίων πρὸς τὸν νῦν
 ὅ,τι ἀνὴρ πρὸς παῖδα. "Ὅτ' ἡ τέχνη των,
 ἡ αὖστηρά καὶ σώφρων, ἦτο πρὸς τὴν νῦν,
 τὴν ἀβρὰν ταύτην καὶ χαριτοβλέφαρον,
 ὅ,τ' εἰς τὴν Φρύνην ἡ παρθένος Ἀθηνᾶ.
 Ἐκτὸς ἂν δὲν χλευάζῃ τοὺς νομίζοντας
 ὡς εὐφυῖαν τὰ ψυχρολογήματα.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Τῷ Πραξιτέλῃ τῷ καλῷ! Σὺ δέχθητι!

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ (γελῶν)

Καὶ σὺ μετέχεις τῆς προπόσεως.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἐγὼ

ἄλλως νομίζω· πῶς ὁ Ζεὺς καταγελαῖ
 ἑαυτοῦ μόνου.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Πῶς;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Εὐφήμει.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἐαυτοῦ

καὶ τοῦ ὀνόματός του. Ἐλευθέριος
 καλεῖται εἰς τὴν πόλιν ἐφ' ἧς ἄρχουσιν—
 ἐδῶ οὐδεὶς ἀκούει,—ἐφ' ἧς τύραννος
 οὐχί εἰς ἄρχει, ἄρχουσι τριάκοντα.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Εὐφήμει, ἄνερ, καὶ τοὺς χρόνους εὐλαβοῦ.
 Ἐχουσιν ὧτα τῶν στοῶν οἱ χίονες.

ΑΙΣΧΥΛΙΣΗΣ

Ὅρθῳς δὲν λέγω· Τί φρονεῖς, ὦ ποιητά;
Σιγᾶς; Δικαίως. Δειλιᾶς.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Δὲν δειλιᾶ
ἔστις εἰς μέσσην τὴν γαστέρα ἔτυπτε
τὸν Κλέωνα, ὁπότεαν ἦτον μέγιστος,
ἀλλὰ πεσόντα δὲν τὸν ἐπεπάτησεν.
Ὡς εἶπον, ἐπιμένω λέγων πεποιθώς·
ὁ πολυμήτης δὲν χλευάζει ἑαυτὸν,
ἡμᾶς χλευάζει.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ποίαν γνώμην ἔχεις σύ;
Τοὺς ἤκουσας, Θρασύλλε, ἔσα ἔλεγον.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τὸ τοῦ Βατράχου βρεκεκὲξ κοᾶξ κοᾶξ!
ὁσμή νοσώδης μοὶ προσπνέει τέλματος.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ (γελῶν βαδισσάμενος)

Ἄριστοφάνη! εἴρων ἀδιόρθωτε!

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τοῦ ποιητοῦ τὴν γνώμην. Μυκτηρίζει, ναί,
ἡμᾶς καὶ μόνους, καὶ ἡμᾶς περιφρονεῖ,
πῶς ἄνδρες ὄντες, ὅμως ὑπομένομεν.
Μᾶς ἐνθυμεῖται, ἔταν, μ' ἄμαχον ἀλκὴν
τὰς μυριάδας τῶν ἐχθρῶν θερίζοντες,
ἐταπεινοῦμεν τῆς Ἀσίας τὴν ὀρρύν·
μᾶς ἐνθυμεῖται, ἔταν αἱ τριήρεις μας
τροπαιοφόροι τὰς θαλάσσας ἐσχίζον,
τῆς πόλεως τὴν δόξαν περιάγουσαι·
κ' ἐν τῷ Θεάτρῳ, εἰς τὰ Διονύσια.

ἔταν αἱ πόλεις ἔφερον τοὺς φόρους των,
κλίνουσai γόνυ, ἐνθυμεῖται καὶ γελᾷ.

ΑΥΚΩΝ (ιδίωσι)

Ὁ νέος οὗτος οὐ μικρὰ ὑπόσχεται.
Ψυχὴ ἐντός του ἐνοικεῖ δημαγωγοῦ.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Περίσκεψις, Θρασύλλε. Μήπως τὰς στοὰς
κωφὰς νομίζεις; Ἐλθὲ, ἔχω νὰ σ' εἰπῶ. (*Ἐξέρχονται).

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἄλλοι καιροὶ ἐκεῖνοι, ἐνδοξοὶ καιροὶ,
καὶ ἄλλοι τώρα. Τώρα τί δυνάμεθα;

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Ὅστις δὲν θέλει, οὗτος οὐδὲ δύναται.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

ὦ! τοῦ Νικίου ὁ υἱός! Δὲν ἐπαινεῖς
τοὺς λόγους, ὦ Εὐκράτη, τοῦ ἀνεψιοῦ;

ΑΥΚΩΝ

Ὁ λόγος ὅπλον εἶναι πάντοτε δξύ.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Σπανίως λόγους ἐπαινῶ, καὶ προτιμῶ
ἀκαίρων λόγων μᾶλλον πρᾶξιν ἔγκαιρον.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἴδου τῶν δραστηρίων ἔργων ἐραστής.

Ὁ τοῦ Νικίου ἀδελφὸς διαθέσιν

δὲν ἔχει, ὥς ἐκεῖνος, με λ ο ν ι κ ι ᾱ ν.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἦν πατριώτης ὁ Νικίας ἔξοχος.

Μὴ τάραττε τὴν κόνιν εὐκλεῶν νεκρῶν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Τὸ ῥῆμα εἶναι εὖρημα τοῦ ποιητοῦ.

ἔμὸν δὲν εἶναι.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

www.libtool.com.gr

Βάτραχε, μὴ μ' ἐγκαλῆς.

Τῆς κωμῳδίας ἂν τὸ κέντρον ὥξυνον
ἐπόταν εἶχεν αὕτη κέντρον καὶ ζῶην,
πρὸς εὐκλεεῖς θανόντας ἔμῳς πώποτε
ἢ τυμβωρύχος Μοῦσα δὲν ἡσέβησε.

Τοὺς δυναμένους ἐπληττον, οὐχὶ πληγὴν
σκορπίου, δῆγμα φθόνου συκοφαντικόν,
οὐχὶ πρὸς ὕβριν, οὐδὲ πρὸς ἐκδίκησιν,
ἀλλ' εἰς θρασέως συνοχὴν ἐγκλήματος,
κ' εἰς νυσταζούσης ἀρετῆς ἐξέγερσιν.

Κατὰ χρηστῶν δὲ μόνον ἀπεσκόπευον
εἰς τὴν σκιάν των ἂν κακί' ἐκρύπτοντο·
καὶ διαπείρων τοῦ σοφοῦ τὸν τρίδωνα,
τοῦ σοφιστοῦ τὸν τύπον διετόξευον.

Παρωργισμένος ἄλλοτε, βλέπων δριμύ,
τοὺς τῶν πολέμων ἔπαιον ἀμπελουργούς,
ὧν σήμερον τρυγῶμεν τοὺς γλυκεῖς καρπούς.

Ἀλλὰ πρὸ πάντων φλογερὸς ὁ τρίμετρος
τὸν δημοφάγον ἄρχοντα ἐμάστιζε,
τὸν ρίψασπιν, τὸν κλέπτῃν, τὸν ἀκόλαστον,
τοὺς φαύλους κατασκόπους, τοὺς ὠτακουστάς.

Ναί, φίλτατε, πρὸ πάντων τοὺς ὠτακουστάς. (Ἀπείρχεται).

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἄφες νὰ λέγῃ. Λέγε, Κυδαθηναιεῦ.

Δὲν βλάπτει. Ἄφες νὰ χαριεντίζεται.

καὶ ἂν τις κλαύσῃ δι' αὐτὸ, μικρὸν κακόν. (Ἀπείρχεται).

ΛΥΚΩΝ (πρὸς τὸν Πραξιτέλην ἐνθ' ἀπείρχονται)

Ὁ ἀνὴρ οὗτος μοὶ μυρίζει βάραθρον.

ΑΙΣΧΥΑΙΔΗΣ ΚΑΙ ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (Ἐκκρίνοντα)

www.libtool.com.cn
 Ἄν εἰς τὸν φόβον συμβουλευὼν ἐμιλῆς,
 πιστεύσον ὅτι πρὸς κωφὸν οἱ λόγοι σου.

ΑΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Τὸν φόβον; ὦ! γνωρίζω τὸν ἀδελφιδοῦν
 τοῦ Θρασυδούλου, τὸν λαμπρὸν τριήραρχον,
 οὗ ἡ ἀνδρία ἔτη δὲν ἐπρόσμεινεν.
 Ὁ φόβος δὲν θὰ σ' εἶναι χαλινός· ἀλλὰ...

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἀλλά;

ΑΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Οὐδ' ἡ Καλίππη;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Πῶς;

ΑΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Πολύχαρις

τοῦ Θηραμένους εἶν' ἡ κόρη· εὐθαλὲς
 τῆς Ἀφροδίτης ἄνθος. Ὅτι πρὸς αὐτὸ
 ποθοῦσαν τείνεις χεῖρα, τί ὀρθότερον;
 Ἀλλὰ τὴν πρύμνην κατὰ τῶν Τριάκοντα
 ὀρθὴν ἂν στρέφης, ἄτρομε τριήραρχε,
 καὶ τὴν σημαίαν τῶν ἐχθρῶν τῶν ἂν ὑψῆς,
 πῶς νὰ ἐλπίσης τῆς Καλλίππης ὁ πατήρ,
 τὴν χεῖρά του νὰ τείνη εἰς πολέμιον,
 τὸ καλὸν γέρας φέρουσιν τοῦ ἔρωτος;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τί λέγεις; Δὲν ἤξεύρω. . . Ποῖους ἔρωτας; . .
 Τοῦ Θηραμένους τὴν . . . τὴν κόρην διατί

ἀνέφερες; Τίς σχέσις; Ἄνθος τὴν καλεῖς.
Μαραίνει τ' ἄνθη ἀτμοσφαῖρα τῶν στοῶν.

www.libtool.com.cn

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ (ἐξακολουθεῖν)

Ἐκτός τῆς Ἀφροδίτης ὁ υἱὸς διπλοῦν
ἐὰν τὸ βέλος ἐξηκόντισε, καὶ ἂν
ἡ εὐγενὴς νεᾶνις σοῦ ὑπερμαχῇ.
Ἄν τοῦτο, ἔχεις σύμμαχον πανίσχυρον,
τὸν γυναικεῖον ἔρωτα, τὴν θέλησιν
τὴν γυναικεῖαν.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Αἰσχυλίδη.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἄπ' ἐμοῦ
μὴ κρύπτου. Φίλου εἶναι τὸ ἐρώτημα.
Ἴσως τῆς κόρης ἡ θερμὴ προσπάθεια
καὶ τοῦ πατρὸς τῆς ἔλυσε τὸν παγετόν.
Σὺ, εὐπατρίδης εὐκλεὴς καὶ πλούσιος
εἰς μέταλλα Λαυρίου καὶ εἰς σώματα,
καὶ σχέσεις ἔχων ἐπισήμων κηδεστῶν,
Θρασύλλε, εἶσαι φθονητός. Τὸ ἐννοεῖ
ὁ Θηραμένης. Ἄπ' ἐμοῦ μὴ κρύπτεσαι.
Ἐμπιστοσύνην δὲ εἰς φίλον. Μυστικὸν
μὴ ἔχης, καὶ εἰπέ μοι πρὸς συμφέρον σου,
τῆς κόρης ποία ἡ πρὸς σέ διάθεσις,
τίς τοῦ πατρὸς ἡ κλίσις· ἂν σοὶ ἔδωκεν
ἐλπίδας μόνον, ἢ ἐγγύην ἀσφαλῆ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἄλλ' Αἰσχυλίδη φίλε, πολυπραγμονεῖς,
θαρσύνω, περὶ πραγμάτων ξένων μὲν εἰς σέ,
ἀκαταλήπτων δ' εἰς ἐμέ.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Δὲν πείθεσαι
 ὅτ' ὑπὲρ σοῦ φροντίζω; Ἀκουσον. Ἀλλὰ
 Πυθαγορείου σιωπὴν σοὶ συνιστῶ.
 Πρόσεχε. Βαίνει τίς ἐπὶ τὰ ἔχνη σου.
 Ὁ ἀετὸς ἠράσθη τῆς περιστερᾶς.
 Ἐλθέ πλησίον. Σοὶ ἐκμυστηρεύομαι
 πρᾶγμα σπουδαῖον, ἂν ἀφρόνως προφερθῇ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τί λέγεις; ποῖον πρᾶγμα; Τί αἰνίττεσαι;

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Πῶς . . . ὁ Κριτίας τὴν Καλλιππὴν ἀγαπᾷ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τί λέγεις, Αἰσχυλίδη; Παρεφρόνησας;
 Εἰς τοῦ Κριτίου τὴν ψυχὴν ἀνέτειλεν
 ἀκτὶς φωτός; Δὲν εἶναι ὅλη νύξ λοιπόν;
 ἢ φλόγα πνέει βδελυρῶς φιλήδονον;
 Ἐρᾷ;

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ὡς λέγεις. Φῶς ἢ φλόξ ὁ ἔρως του,
 εἴν' ὥς τὰ πάθη ὅλα του ἀκάθεκτος.
 Πυρπολεῖ, θραύει, ἀνατρέπει, πλὴν νικᾷ.
 Ἄλλ' ἐν σέ σώζει, ἐν σε ἀξιόμαχον
 πρὸς τὸν Τιτᾶνα ν' ἀναδείξῃ δύναται.
 ἂν σ' εὐνοῇ τὸ βρέφος τὸ πανίσχυρον,
 ὁ Θηραμένης μεθ' ὑμῶν ἂν συμμαχῇ.
 Εἰπέ μοι το καὶ θάρρει.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Κατ' ἀλήθειαν . . .

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (ἀρχόμενος)

Ἀγαθὴ τύχη ἐτι τέλος σ' ἀπαντῶ.
Σὲ ἀνεζήτουν. Εἶχόν τι . . .

(τῷ Αἰσχυλίδῃ)

Μὲ συγχωρεῖς.

Εἰς τῶν ἐφήδων ἤμην τὸ γυμνάσιον,
καὶ εἶδα . . .

(τῷ Θρασύλλῃ)

Εἶναι τοῦτο μόνον διὰ σέ.

Αἰσχυαῖδης (καθ' ἑαυτὸν)

Ὁ Θηραμένης! Τί ματαίως ἐρευνῶ;
Ἴδου ἡ ζῶσα λύσις τῆς ἐρεύνης μου.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (τῷ Αἰσχυλίδῃ)

Μὲ συγχωρεῖς.

Αἰσχυαῖδης

Σπουδαῖόν τι τῷ ἔλεγον.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Καὶ πάλιν τῷ τὸ λέγεις, ἕως νὰ γενῇ
δεχάπουν τὸ στοιχεῖον. Ἡ συνέντευξις
θὰ εἶναι δύο λέξεων. Μὲ συγχωρεῖς.

Αἰσχυαῖδης

Ἐδῶ, Θρασύλλε, ὑπ' αὐτὸ τὸ ἄγαλμα
σὲ περιμένω.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Δύω λέξεις, κ' ἔφθασα.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (λαβὼν τὸν Θρασύλλον καθ' ἑαυτὸν)

Ἄφρον! Ἡξεύρεις μετὰ τίνος ὁμιλεῖς;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τοῦ Αἰσχυλίδου. Τί δὲ εἶναι ἀγνοῶ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Κατάσκοπος.

www.libtool.com.cn

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τί λέγεις;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ναί, κατάσκοπος.

Φυλάττου μή τι ὑποπτον, ἀμφίβολον,
μή τι ἀργύρου ἢ εὐνοίας ὦνιον
τὸ ἔρκος διαφύγη τῶν χειλέων σου.
Τῶν φυλακῶν εἴν' οὗτος ὁ προαγωγεὺς,
τῆς τυραννίας παλευτής. Φυλάχθητι.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Καὶ πῶς; Τοιοῦτον ὄργανον ἀνέχεσαι;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τὰ αἰσχη ταῦτα τῶν τυραννιῶν. Ἀλλὰ
μὲ ὑποβλέπει πρῶτον, καὶ εἴν' ἔτοιμος
νὰ μὲ πωλήσῃ εἰς τοὺς ἄλλους ἄρχοντας.
Ἀπόφυγέ τον, πλὴν μὴ δὸς ὑπόνοιαν. (*Ἀπέργεται).

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ (ἱκανεργόμενος)

Ἦτο λοιπὸν αὐτό του τὸ ἀπόρρητον
τόσῳ σπουδαῖον;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἰκανῶς περιέργον.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Λοιπὸν σ' ἡρώτων,—μόνον πρὸς συμφέρον σου,—
κατ' ἀντιπάλου ἂν τοσοῦτον ἰσχυροῦ
πατήρ καὶ κόρη συμμαχῶσι μεθ' ἡμῶν.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Κ' ἐγὼ σοὶ ἀπεκρίθην ὅτι ὁμιλεῖς
χρησμούς. Συμφέρον ποῖον μοὶ φαντάζεσαι;

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

17

Οἱ τοῦ Κριτίου ἔρωτες τί πρὸς ἐμέ;
 Τίνες δεσμοὶ συνδέουν τοὺς συνάρχοντας
 αὐτοὶ γνωρίζουν. Δὲν ἠρεύνησα ποτέ.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Παρεξηγεῖς, Θρασύλλε, τὴν φιλίαν μου.
 Εἰπέ, μὴ κρύπτου.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

᾽Ω! ἰδὲ τί ὄμιλος
 πρὸς τὸ Πομπεῖον. Τί νὰ εἶναι;

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

᾽Αφες τον.
 Ἐργάτης ὄχλος. Τί ἐνδιαφέρεσαι;
 Εἰπέ μοι.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

᾽Οχι. Δὲν εἶν' ὄχλος ἐργατῶν.
 Γνωρίζουσ' ἴσως οὗτοι οἱ ἐρχόμενοι.

(Πρὸς τοὺς ἱπανερχομένους)

Τί εἶναι αὕτη ἡ συσσώρευσις ἐκεῖ;

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Ἐρχόμεθα ἐκεῖθεν. Ἀνακάλυψις
 συνωμοσίας νέας.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Νέα ἀφορμὴ
 τιμωριῶν.

ΛΥΚΩΝ

Τοῦ δήμου νέα πίεσις·
 νέαι σφαγαί.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Πλὴν αὗται ποῦ τεκταίνονται

αἱ τριχυμῖαι; Δὲν τὰς βλέπομεν ἡμεῖς,
εἰμὴ ὁπότε εἰς τὸ αἶμα πνίγονται.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Ὁ γεωργὸς ὁπότεν θέλῃ θερισμὸν,
ἀπὸ σπορᾶς ἀρχίζει. Εἴν' ἀπλούστατον.

ΛΥΚΩΝ (ιδίως πρὸς τὸν Εὐκράτην)

Τοῦ Σόλωνος ὁ νόμος διαστρέφεται.
Οἱ δικασταὶ δημίων εἰσὶ συνέδροι,
καὶ αἱ εἰσαγγελίαι φόνος ἔννομος.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Παραδοθεὶς εἰς δοῦλος, ὁ Ἀγόρατος,
κατέθεσε τὰ πάντα. Ἀπὸ Πειραιῶς
εἰς τοῦ Πομπείου τὴν αὐλὴν τὸν ἔφερον.
Τὸν ἀνακρίνει ὁ Κριτίας μόνος του.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

ὦ! Τοῦτο λέγω ἀσφαλὲς καὶ φρόνιμον.
Τὰς ἀποκρίσεις ἡ ἐρώτησις καλεῖ.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Καιρὸς θυέλλης, προφυλάξεως καιρὸς.

ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ

Ἴδου, προβαίνει κατὰ τὴν Βασίλειον
ὁ ἴδιος, ἰδέτε. Βλέπω παρ' αὐτῷ
τὸν Πλάτωνα, τὸν νέον συγγενῇ αὐτοῦ.
Καὶ ὁ Σωκράτης ὁ σοφὸς παρέπεται.

ΚΡΙΤΙΑΣ (ερχόμενος μετ' ἄλλων)

Ναί, οὗτος εἶναι, Πλάτων, οὗτος, Σώκρατες,
σύ, ὁ τὴν φρένα τῶν ἀνθρώπων διορῶν,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὗτος ὁ καρπὸς
ὃν δρέπομεν οἱ δήμων προῖστάμενοι.
Εὐεργεσίαν σπείροντες εἰς τοὺς λαοὺς,

ἀγνωμοσύνης θέρος συγχομίζομεν.

Ἡ πόλις αὕτη ἠπειλεῖτο, πρόβριζος

ὑπὸ βιαίας λαίλαπος ν' ἀνατραπῇ.

Διὰ χειρὸς εὐρώστου τὴν ὠρθώσαμεν.

Ἀθηναίων ὁ δῆμος, παρεφέρετο

ἐν ἀρρύθμιστοις ἄλμασι κατὰ κρημνῶν.

Συνέχοντές τον εἰς ἀλύσεις σιδηρᾶς,

τὸν σώζομεν, τὴν ὕδραν καταβάλλοντες

τῆς ἀναρχίας τὴν μυριοκέφαλον.

Ἄλλ' ἡ συνωμοσία ἡ ἀκοίμητος

ἐν τῇ σκοτίᾳ ναυλοχεῖ, ἐλίσσουσα

πέριξ ἡμῶν τὰς σπείρας τὰς κρυφίας της.

Ἡμῶν κατόπιν ἔρπει, ἀναμένουσα

ἕως νὰ εὕρῃ τὸ κενὸν τοῦ θώρακος.

Εἰς μάτην περιμένει, καὶ πῶς ἔχομεν

τὸν θώρακα, ἅς μάθῃ, ἀδαμάντινον,

καὶ σιδηρὰ τὰ στήθη. Τῶν Τριάκοντα

δὲν ἐγεννήθη ἔτι ὁ ἀντίπαλος.

Πηδालιοῦχοι αἵρετοὶ τῆς πόλεως,

ἀπὸ τῆς πρύμνης δὲν θεὰ κατέλθωμεν,

καί, ἄκουσαν ἐκοῦσαν, θὰ τὴν σώζωμεν.

Ἄν δέ τις τούτων ἄλλα, ἂν κενὰ φρονῇ

κ' ἐπιχειρῇ, ὑπάρχουν οἱ κωλύοντες·

τ' ὅξυ μὲν πρῶτον τοῦτο ἐγχειρίδιον,

τὸ ἄνθος εἶτα τῶν ἀνδρείων, οἱ ἱππεῖς,

καὶ τελευταῖοι οἱ ἐκ Σπάρτης σύμμαχοι,

οἱ σωφροσύνην εἰς ἡμᾶς διδάσκοντες.

Ἡ προδοσία ἐὰν αἴρῃ κεφαλὴν,

δὲν ἀγνοοῦμεν κεφαλὰς νὰ κόπτωμεν.

Ἄν εἰς αἱμάτων πάλιν προκαλώμεθα,

οὐδὲν κωλύει νὰ κυλίσῃ αἵματος
 περφυροῦν κύμα ὁ καλλιῆρος Ἰλισσὸς,
 νὰ πλημμυρήσῃ αἷμα τὸν Κεραμεικόν,
 καὶ τῶν αἱμάτων ἡ ἀναθυμίασις
 μέχρι τοῦ οἴκου ν' ἀναβῇ τῆς Ἀθηνᾶς.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Νομίζεις, ὦ Κριτία, πῶς εὐπρόσδεκτον
 θυμίαμα θὰ ᾔῃαι τοῦτο τῷ Θεῷ;
 Ὅσακις βλέπεις εἰς τὸ Ἑκατόμπεδον
 τὸ πλάσμα τοῦ Φειδίου τὸ θεοπρεπές,
 ἢ χρυσελεφαντίνη θεία τῆς μορφῇ,
 τὸ αἶθριόν τῆς μέτωπον, καὶ τὸ γλαυχόν
 τὸ κατανεῦον ὄμμα τῆς, σοὶ φαίνονται
 πνέοντα δίψαν ἀνθρωπίνων θυσιῶν;
 Καὶ ὅταν φέρῃς περὶ σέ τὸ βλέμμα σου
 εἰς τὴν ὡραίαν φύσιν τὴν θεόπλαστον,
 ἢ ἁρμονία τῶν εὐρύθμων νόμων τῆς,
 καὶ τῶν παντοίων ἀγαθῶν οἱ θησαυροί,
 οὓς τοῖς ἀνθρώποις δίδουσ' οἱ Ὀλύμπιοι,
 σημεῖα μίσους ἀπηνοῦς σοὶ φαίνονται;
 οὐχὶ προνοίας καὶ στοργῆς τεκμήρια;
 Καὶ δὲν νομίζεις, οἱ διασκευάσαντες
 τὸν κόσμον τοῦτον εἰς χαρᾶς διαίτημα,
 τὴν εὐτυχίαν τῶν θνητῶν πῶς θέλουσι;
 πῶς ἔρωσ εἶναι ἢ ὑπάτῃ φύσιν των,
 κ' ἐξαίρεσις ὁ πόνος, καὶ ὁ στεναγμός;
 Ἢ ἴσως ταῦτα λέγων λέγω ἄτοπα;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ὅρθῶς νομίζω, Σώκρατες, φιλοσοφεῖς·
 ἡ τέχνη ὅμως τοῦ ἀνθρώπου κυβερνᾷν

ἄλλοίους ἔχει ὄρους, ἔχει πρῶτιστον
νόμον τὸν φόβον, πρῶτον κέντρον τὴν ποιήν.
Ποτὲ δὲν εἶδες τὸν καλὸν ἡνίοχον
νὰ παραλείπη, Σώκρατες, τὴν μάστιγα.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Σεῖς, ὦ Κριτία, οἱ πολιτευόμενοι
γνωρίζετε τὴν τέχνην σεῖς τοῦ κυβερνᾶν·
σεῖς καὶ τοὺς νόμους καὶ τὰς ἀξιώσεις της.
Ἐγὼ δ' ἐφρόνουν πάντοτε, ὑπέρτατος
ὁ Ζεὺς πῶς εἶναι κυβερνήτης τοῦ παντός,
ὅτι αὐτοῦ τὰ σκῆπτρα, ὅτι παρ' αὐτοῦ
τὸ κράτος ἀπορρέει καὶ ἡ δύναμις,
κ' οἱ νόμοι του πῶς πρέπει εἰς ὑπόδειγμα
τοῖς κυβερνῶσι τοὺς λαοὺς νὰ πρόκεινται.
Καὶ βλέπων τὸν Κρονεΐδην ὅτι διοικεῖ
ἐν εὐμενείᾳ καὶ ἐν ἡπιότητι
λαοὺς μυρίους ἄλλων φύλων καὶ γλωσσῶν,
ὅσους φωτίζει εἰς τὸ μακρὸν του στάδιον
ὁ ἀνατέλλων καὶ ὁ δύνων ἥλιος,
πῶς τοὺς συνάπτει δι' ἀλύσειος χρυσῆς
τῆς πατρικῆς προνοίας καὶ ἀγάπης του,
τοὺς πάντας σώζων καὶ τοὺς πάντας συντηρῶν,
ὥς ὁ δυνάστης τοῦ παντός, ἐνόμιζον
κ' οἱ κυβερνῆται τῶν λαῶν πῶς δύνανται
ἐπὶ θεσμῶν ἀγάπης νὰ στηρίζωνται,
καὶ τὴν σκηπτοῦχον χεῖρά των νὰ τείνωσιν
ἰαίνουσιν, καὶ ὄχι τραυματίζουσιν.
Καὶ, κατὰ ταῦτα, μοι ἐφάνη πάντοτε
ἡ ἀγαθότης τῆς ἰσχύος γνώρισμα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τί ἀξιοῦσιν οἱ ἀρχὰς θηρεύοντες;
 Πρὸς κτῆσιν τίνος ποθομένου ἀγαθοῦ
 ἀντιφθονοῦνται καὶ διαπληκτίζονται;
 Τὸ στάδιόν των προχωρεῖ δι' ἀκανθῶν,
 ἐφ' ὧν τὰ ῥάκη μένουσι τοῦ βίου των·
 καὶ σπεύδουσι τίς πρῶτος ν' ἀναβρίχηθῇ
 εἰς τὴν ὑπάτην κεφαλὴν τῆς κλίμακος,
 ὅπου λυσσῶσαι λαίλαπες συρίζουσιν,
 ὅπου στοιχείων σύγκρουσις ἀντιπαθῶν,
 ὅπου τοξεύει ἡ στρεβλὴ διαβολή,
 καὶ ὁ ἀγνώμων ὄχλος μᾶς προσυλακτεῖ,
 καθὼς οἱ κύνες τῆς Ἑκάτης τὸν δαυλὲν.
 Ἐκεῖ ὡς κύματ' ἄλλα σπεύδοντ' ἄλλοθεν,
 παντοῖαι ἀξιώσεις ῥήγνυντ' ἐφ' ἡμῶν,
 καὶ αἱ μομφαί, κ' αἱ κρίσεις αἱ μεμφίμοιροι
 πᾶσάν μας πρᾶξιν φαρμακεύουσιν· ἐκεῖ
 πᾶν βλέμμα ἔχθραν πνέει, στόμα πᾶν ἐκεῖ
 εἰς δειλὸν ψεῦδος ἢ εἰς ὕβριν βλάσφημον
 ἀνοίγεται, καὶ πᾶσα χεὶρ ἐγείρεται
 εἰς ἐπαιτίαν, ἢ ἐπίβουλον πληγὴν·
 σπανίως δὲ, εἰς λύπης ἀνακούφισιν,
 χεὶρ ἐκεῖ θλίβει φιλικὴ τὴν χεῖρά μας,
 κ' εἰλικρινὴς παιδρότης ἀκτινοβολεῖ
 ἐν μέσῳ διαστροφῶν μορφασμῶν· ποτὲ
 θερμὴ καρδιά μετὰ τῆς καρδίας μας
 ἐν ἀρμονίᾳ δὲν κτυπᾷ. Τί θέλουσιν
 οἱ ἐπαιτοῦντες τὰς ἀρχάς; Σοφώτερος
 δὲν εἶν' ὁ φεύγων τῶν κοινῶν τὸν κλύδωνα
 εἰς ὄρμους ἀκυμάντους; ὁ καταλιπὼν

τὴν ἄχαριν παλαίστραν, κ' εἰς ἀνάπαυσιν
κατακλινθεὶς τοῦ βίου τοῦ ἀπράγμονος;
Κ' ἐγὼ ἐπίσης τρίς εὐδαιμονέστερος
δὲν θενά ἤμην, ἂν ἀντὶ ν' ἀγωνιῶ
ὕπὲρ τῶν ἀγνωμόνων, τὸ πηδάλιον
ἐγκαταλείπων τὸ κυματοδίνητον,
ἡρούμην βίον ιδιώτην, ἄφροντις,
νῦν μὲν, καλέ μου Πλάτων, εἰς τὸ Ἄθμονον
εἰς τῆς Ἀμαρυσίας τ' ἄλση κυνηγῶν,
νῦν δ' εἰς τοὺς κήπους τοὺς εὐσκίους, κ' εὐθαλεῖς
τοῦ Ἑκαδήμου, τὴν τερπνὴν σου δίαιταν,
ταῖς Μούσαις θύων, κ' ἐλεγεῖα στιχουργῶν,
τοῦ βίου δρέπων τὸν γλυκύτερον καρπὸν,
καὶ τὰς δξείας ἀποσπῶν ἀκάνθας του;

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ (ιδίως πρὸς τ.ν Θρασύλλον)

Ἦξεύρεις λέγων ταῦτα πῶς μοι φαίνεται;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Πῶς λέγεις;

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Λύκος ἀρνακίδα ἐνδυθεῖς.

ΠΑΛΤΩΝ

Σὺ δὲ τὴν πεῖραν καὶ τὸν νοῦν πρεσβύτερος,
Κριτία, μὲ χλευάζεις, γνώμην μοι ζητῶν·
οὐδὲ σπουδάζων λέγεις ταῦτα ἢ φρονεῖς.
Γλυκὺ δὲ ρύαξ τῆς ζωῆς νὰ κελαδῇ
ἐπὶ ἀνθέων καὶ λειμώνων λιπαρῶν·
πλὴν δὲν ἐπλάσθη ὁ ἀνὴρ ἐπὶ τῆς γῆς
πρὸς ἄγονον καὶ στεῖραν ἡδυπάθειαν.
Τὴν εὐρωστίαν τῶν μελῶν τῷ ἔδωκεν

ὁ Ζεὺς πρὸς πάλην καὶ πρὸς νίκην, τὴν ὁδὸν
 τοῦ βίου ὅπως σχίσῃ ἐναγώνιον
 ἐν μέσῳ τῶν σκοπέλων καὶ τρικυμιῶν,
 ὅπως τὰ ὕψη κατακτᾷ, καὶ κατορθῇ
 πᾶν ὅ,τι μέγα καὶ πᾶν ὅ,τι εὐκλεές·
 ἰσχὺν καὶ βάθος τῆς φρενὸς τῷ ἔδωκεν,
 ὅπως τῶν ὄντων ἄρχῃ, ὅπως προνοῇ.

Προνέμιον ὁποῖον εὐγενέστερον
 τοῦ τοὺς ἀνθρώπους κυβερνᾶν, τοῦ ἐντυποῦν
 εἰς τοῦ λαοῦ τὴν ὕλην τὴν εὐμάλακτον
 τὴν ἑαυτοῦ σφραγίδα; Εἶν' ἐπίφθορος
 κ' εὐδαίμων ὅστις σῶζει τὴν πατρίδα του,
 πηδαλιούχος δεξιὸς τῆς τύχης της,
 ᾧ ἐκ Θεῶν ἐδόθη τὴν ἰδέαν του
 περὶ δικαίου καὶ ἀδίκου, ἀγαθοῦ
 καὶ φαύλου νὰ χαράττῃ εἰς τὸν νόμον της,
 καὶ νὰ τῇ περιβάλλῃ δόξης στέφανον.

Ποῖον καθῆκον τούτου εὐγενέστερον;
 Ἄν ἐπετρέπη εἰς θνητὸν, ἐφάμιλλος
 τῶν Ὀλυμπίων νὰ κληθῇ, οὗτος ἐστὶν
 ὁ ἐκ τοῦ ὕψους διατάττων κ' ἐφορῶν
 τὰ πλήθη, καὶ ρυθμίζων τὰς κινήσεις των,
 ὁ διορῶν τοὺς πόθους, τὰς ἀνάγκας των,
 ἀκούων τὰς εὐχάς των καὶ ἐξιλεῶν,
 ὁ τὴν ἰσχὺν καὶ δίκην ἔχων πάρεδρον,
 καὶ διανέμων τὴν ποινὴν καὶ ἀμοιβήν,
 ὁ μετ' ἀκάμπτου καὶ ἀνδρείας τῆς φρενὸς
 φρουρῶν τὸν νόμον, τὸν φρουρὸν τῆς πόλεως,
 ὁ τῶν κοινῶν προστάτης, ὁ σωσίπολις.
 Ἐν ᾧ πολίτης ἄτιμος καὶ ἀγενής,

ὁ ἱκανὸς τὴν πόλιν νὰ εὐεργετῇ,
ἀλλὰ προκρίνων ῥάθυμον ἀνάπαυσιν.

www.libtool.com.cn

ΚΡΙΤΙΑΣ

“Ὅτ’ ἐγεννήθης, Πλάτων, εἰς τὸν Ὑμητὸν
ἡ μήτηρ σου μετέβη, τεσσαρακοστὴν
ἵνα τελέσῃ· καὶ ταῖς Νύμφαις θύουσα,
εἰς μύρτων κλάδους ἀνθηροὺς σ’ ἀπέθεσε·
καὶ ὅταν ἦλθε νὰ σ’ ἐπάρῃ, — θέαμα
παράδοξον! — ἐπέτα σμῆνος μελισσῶν
περὶ τὴν σὴν κοιτίδα, καὶ ἐστάλαξε
εἰς τὰ γελῶντα χεῖλη σου τὸ μέλι του.
Τὸν οἰωνὸν δεχθέντες τοῦτον, ποιητὴν
καὶ ῥήτορα στωμύλον σ’ ἐπρολέγομεν,
εἰς οὗ τὰ χεῖλη ἡ πειθὴ θὰ κατοικῇ.
Ὁ οἰωνὸς πληροῦται, καὶ ὁ λόγος σου
μὲ πείθει. Ὅπου τέταγμαι, πιστῶς φρουρῶν
τῆς πόλεως θὰ μείνω τὰ πυργώματα,
τοὺς σωτηρίους ὀλιγαρχικοὺς θεσμοὺς,
ὑπὲρ αὐτῆς προσφέρων, ὡς προτρέπομαι,
ἄνεσιν πᾶσαν, στιγμὴν πᾶσαν τῆς ζωῆς·
καὶ ἐναντίον τάττων τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς
τὴν ὀπλοφόρον χεῖρα καὶ τὸ στῆθός μου.
Ἄν δ’ ἐν σκοτίᾳ ὑποκρύπτονταί τινα
τῆς προδοσίας ἐρπετὰ ἀκάθαρτα,
τὴν κεφαλὴν των θὰ συντρίψ’ ἡ πτέρνα μου.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ (πρὸς τὸν Νικηράτον)

Βλέπεις ἀκόμη ἀρνακίδα, φίλτατε ;

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Ἐξ ὄνυχος ὁ λέων.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Λέων; Ἄριστα.
Ἀκούεις, Αἰσχυλίδη;

ΔΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Λέων. Ἦκουσα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τῆς πόλεως φθονοῦντες τὴν περιωπὴν,
ἐπίβουλοι σπουδάρχει τὴν κατάλυσιν
τῶν νέων νόμων κρύφα ἐμελέτησαν·
καὶ ἡδ' ὑφέρπον φάρμακον ἐπίβουλον
κατελυμάνθη πᾶσαν τάξιν πολιτῶν,
λαοὺς, ὀπλίτας, ταξιάρχους, στρατηγούς·
καὶ τίς γνωρίζει μέχρι ποῦ ἐξέτεινεν
ἡ προδοσία τὰς σαπρὰς πλεκτάνας τῆς;
Ἀνίσως δούλος, εἰς τοὺς βρόχους μας πεσὼν,
τὴν φαύλην σκευωρίαν δὲν κατήγγελλεν,
ἡ πόλις ἤδη θὰ κατεποντίζετο
εἰς λαίλαπ' ἀναρχίας δημοκρατικῆς.
Ἄλλ' ἤδη οἱ προδόται ἐπροδόθησαν.
Ἐν τῇ σκοτίᾳ ὥρυττον, ἀλλ' εἰς τὸ φῶς
ἀνέτειλε τὸ αἶσχος τῆς κακίας των.
Ἐνταῦθα ἔχω καταλόγους ἀγαστοὺς
ἐνδόξων ὀνομάτων καὶ περιφανῶν,
Λεόντων, Ξενοφώντων καὶ Στρομβυχιδῶν
καὶ Διονυσιοδώρων.

ΛΥΣΙΑΣ

Πῶς; Τὸν σύζυγον
τῆς ἀδελφῆς μου λέγεις;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἶσαι σὺ ἐδῶ,

Λυσία, ῥήτωρ Σικελέ; Τὸν σύζυγον
τῆς ἀδελφῆς σου λέγω. Προδοτῶν μεστὴ
ἡ πόλις· οὐδ' ὑπάρχει ὁ γνωρίζων τί
τὸ ὑγιαῖνον, τί τοῦ δήμου τὸ νοσοῦν.
Ἡμεῖς οἱ γεωργοῦντες τὸν κοινὸν ἀγρὸν,
ὠφέλιμον τὴν εἶραν ν' ἀποσπάσωμεν,
ἔπως ὁ σῖτος ὁ χρηστός εὐδοκιμῇ.

ΘΡΑΣΥΛΙΟΣ (τῷ Λυσίῳ ἰδίως)

Μὴ χρονοτρίβει, ὦ Λυσία· πρόφθασον.
Ὅξυ τὸ ξίφος κρέμαται, καὶ ἀπειλεῖ
τοῦ κηδεστοῦ σου τὴν ζωὴν. Τί ἴστασαι;
Ταχέως δός τῳ εἵδῃσιν καὶ σῶσόν τον.

ΛΥΚΩΝ (ἰδίως τῷ Λυσίῳ)

Φεῦγε, Λυσία, κινδυνεύεις, σῶθητι.

ΛΥΣΙΑΣ

Εἰς ποίαν ζῶμεν ἐποχὴν ἀπαίσιον! (Σταύδει ἔξω μετ' ἄλλων).

ΚΡΙΤΙΛΙΑΣ (μειδιῶν)

Σπουδὴ ματαιία! Εἰς τὸ σκότος τῶν εἰρκτῶν
ἀγεληδὸν σταλέντες οἱ καχότροποι,
τῆς τύχης των τὴν ψῆρον περιμένουσι.
Μὴ θορυβῆσθε. Δὲν διέπει σήμερον
τὴν πόλιν μας ὁ δῆμος ὁ αὐτοδικῶν,
ὁ μὴ γνωρίζων νόμους πλὴν τοῦ νόμου του,
μὴ διακρίνων δίκαιον καὶ ἀδίκον
πλὴν ὅ,τ' οἱ συκοφάνται, τὸ συμφέρον του,
καὶ τὰ τυφλά του πάθη τῷ διδάσκουσιν.
Ἦδη, ἐπὸταν ἔμπρων τάξις καὶ ῥυθμός
ἡνιοχῇ τοῦ δήμου τὰς ὁρμὰς, οὐδεὶς
ὁ ἀδικάστως καταδικαζόμενος.

(Βλέπων δύο ἑχθραίους)

Ὁ θεῖός σου Χαρμίδης, Πλάτων, ἔρχεται
 μετὰ τοῦ Χαρικλέους. Θέλουν σᾶς εἰπεῖ
 ἔτ' οἱ κακοῦργοι ἤδη παρεπέμφθησαν
 νὰ δικασθῶσι παρουσία τῆς Βουλῆς,
 νὰ ὑποστῶσι τὴν ποινὴν οἱ ἔνοχοι,
 τῶν δὲ ἀθῶων νὰ ἐκλάμψῃ ἡ ἀρετή.
 Ἡμεῖς, καθὼς ὁ ὄχλος ὁ θρασύδειλος,
 καθὼς οἱ φαῦλα διαλογιζόμενοι,
 εἰς μυστηρίου σκότος δὲν ἐγκρύπτομεν
 ἡμῶν τὰς πράξεις. Φῶς θηρεῖ ἡ ἀρετή.
 Ἐν τῷ βουλευτηρίῳ δὺν τράπεζαι
 θενὰ τεθῶσι, κ' ἐπ' αὐτῶν ἀναφανδόν,
 εἰλικρινῶς αἱ ψῆφοι θενὰ ρίπτονται,
 ἡ ἀπολλῦσα καὶ ἡ ἀπολύουσα.
 Ὁ τὰ αἰσχρὰ μὴ πράττων, δὲν αἰσχύνεται
 δι' ὅσα πράττει, καὶ τὰ πράττει προφανῶς.

ΛΥΚΩΝ (τῷ Εὐκράτει)

Πᾶσα τοῦ λόγου παρρησία ὦχετο.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Σιγῶσιν, ὦ Κριτία, οὔτοι περὶ σέ.
 Ἡξεύρεις, τί σιγῶσιν; Ὅτι τὴν φωνὴν
 τοῖς ἀποπνίγει ἡ αἰσχὺνη κ' ἡ ὀργή.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ᾠ! τί ἀκούω; Εἶν' ἐδῶ ὁ βέλτιστος
 τριήραρχος τῆς μάχης τῶν Ἀργινουσῶν;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τὰς Ἀργινούσας, ὦ Κριτία! Σ' ἐννοῶ.
 Ὡς ἀπειλὴν τὰς λέγεις καὶ ὡς ἐλεγχον.
 Δὲν μὲ τρομάζει τ' ὄνομα, καὶ δέχομαι

τὸν κίνδυνόν του, καὶ τὴν δόξαν του ὁμοῦ.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο φῶς ἀσπάζομαι

www.libtsol.com.gr

τοῦ δυνάστεως ἡλίου τῆς εὐκλείας μας,

τὰς ἀπορρώγας πέτρας, ὅπου ὕστατον

ἐθραύσαμεν τῆς Σπάρτης τὴν ὑπεροχὴν,

κ' ἐδείξαμεν πῶς ἄνδρες, πῶς ἐλεύθεροι

κ' ἐλευθερίας ἄξιοι ἐπλάσθημεν·

τὸ κῦμα, ὅπου ἔσχατον ἀντήχησε

τῆς Σαλαμῖνος τ' ὄνομα. Τὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ,

ταπείνωσις, αἰσχύνῃ κ' ἐξευτελισμός.

Δειλοὶ τῆς Σπάρτης δοῦλοι, μόνον κοπετοῦς

καὶ γυναικῶδεις γόους μόνον εἶχομεν,

τὰ τεῖχη μας ὅποτε κατεσκάπτοντο

ἐφυβριζούσης τῆς αὐθάδους μουσικῆς,

κ' αἱ τῆς θαλάσσης ἄνασσαί τριήρεις μας

ἐσύροντο δεσμῶται εἰς τὰ ὕδατα,

ἃ ὥργου πρὶν ἢ τρόπις των ἀγέρωχος.

Καὶ ἐσιγῶμεν, ὡς σιγῶμεν σήμερον,

ἔταν ἀνῆλθεν ὁ Καλλίβιος, φρουρὸς

τοῦ Ἄστεός μας, ὃ ἐφρούρ' ἡ Ἀθηνᾶ,

ὑπ' Ἀθηναίων, φεῦ! καθοδηγούμενος.

Ἄλλ' ἂν καὶ ταῦτα πάνδεινα, παναίσχιστα,

τὰ μετὰ ταῦτα τρὶς αὐτῶν δεινότερα,

καὶ ἐπὶ τούτων κείσθω πέπλος σιωπῆς.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Προπετῇ νέε, σοὶ βαρύν' ἡ κεφαλὴ!

ΛΥΚΩΝ (πρὸς τὸν Εὐκράτην)

Θὰ ἦτον οὗτος, ὦ Εὐκράτη, Περικλῆς,

εἰάν ἡ πόλις Περικλεῖς ἀνείχετο.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἶσαι στωμύλος, φίλτατε, ὡς χελιδών.
 Τῆς ῥητορείας τὰ γυμνάσματ' ἀγαπῶ.
 Ἐξακολούθει.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Παῦσε θρασυνόμενος.
 Μὴ ἐξεγείρης λέοντα κοιμώμενον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λέοντα, λέγεις; Ἀγαπῶ τοὺς λέοντας.
 Ἐκ τῆς Μυσίας ξένος μ' ἔπεμψέ ποτε
 λεοντιδέα πλήρη χάριτος, μεθ' οὗ
 ἔχαιρον παίζων, ὡς ἂν ἦν κυνάριον.
 Εἰπέ τὰ μετὰ ταῦτα, τὰ δεινὰ κ' αἰσχροῦ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Μὲ προκαλεῖς, Κριτία! Τῆς προσκλήσεως
 μικρὰ εἶν' ἡ ἀνάγκη. Εἰς τὰ χεῖλη μου
 πιέζονται οἱ λόγοι ἀνυπόμονοι.
 Τὰ μετὰ ταῦτα εἶναι, ὅτι ἀσεβῶς
 εἰς τὴν καρδίαν τῆς πατρίδος ἔπηξαν
 τὴν μητροκτόνον μάχαιραν χεῖρες υἱῶν,
 ὅτι τὸ στέμμα τῆς ἀρχαίας δόξης τῆς
 τῆς σεβαστῆς τῆς κεφαλῆς ἀπέσπασαν,
 ἀνέτρεψαν τὸν νόμον, ἐβεβήλωσαν
 πᾶν τὸ ἀνθρώποις ἱερὸν ἢ ὅσιον,
 τὴν βασιλίδαν πόλιν καταστήσαντες
 τῶν λαῶν χλεύην, καὶ εἰρκτὴν τῶν πολιτῶν,
 κ' ἐπώλησαν εἰς ξένους τὴν πατρίδα των,
 βασανισταὶ τῆς μισθωθέντες καὶ φονεῖς.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Νευρώδη ἔχεις εὐγλωττίαν, βέλτιστε.
 Δημίου εἰς, καὶ βαράθρου καὶ εἰρκτῆς.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΞ

Ἵπὸ ζυγὸν διότι πιεζόμεθα,
 φρονεῖς, Κριτία, ὅτι ἐμωράνθημεν;
 Τοῦ Ἀγοράτου ἐννοοῦμεν τὰς φυγὰς
 καὶ τὰς συλλήψεις κ' ἐξομολογήσεις του.
 Ἐδίψας αἶμα, καὶ ἐφεῦρες ἐνοχάς.
 Τὰ πάντα δόλος, ἄτεχνα τεχνάσματα,
 οὐδένα ἀπατῶντα, μόνον ὀλεθρον
 ἐπικρεμῶντα εἰς ἀθώας κεφαλὰς·
 συκοφαντίαι, προδοσί' ἐπίστημοι,
 ἐφ' ὧν καλεῖται δικαστῆς πρὸς χλευασμὸν
 βουλὴ ἐκ μισθαρνούντων δορυφόρων σας.

ΠΛΑΤΩΝ

ὦ ἄφρων, τί προφέρεις;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μὴ διάκοπτε
 τὸν ῥήτορα. Συγχέεις τὰς ιδέας του.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΞ

Κ' εἰς ταύτην ἔτι τὴν ὑπόδουλον Βουλὴν
 φοβούμενος μὴ ἔχνος ὑπολείπεται
 αἰδοῦς ἀνθρώπων κ' εὐλαθείας τῶν Θεῶν,
 μὴ φρενὸς ἔχνος ἐλευθέρως εὐγενοῦς,
 τῆς ἐμφανοῦς σας ψήφου ἐσοφίσθητε,
 τοῦ ξίφους, ἔπερ, ἂν τοῦ θύματος φεισθῇ,
 τὸν φέροντα φονεύει. Περιπαιζόντες
 εἰς κωμωδίαν βέβηλον κ' αἵματηρὰν

ὅ,τι σεμνόν, τὸν νόμον ἐκφαυλίζετε
εἰς συνωμότην τῆς παρανομίας σας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἐλησμονήθης, φίλτατε. Τὸ ὕδωρ σου
διέρρευσε.

(Πρὸς τὸν προτετάμενον τῶν Ἑνδεκα)

Τὸ ἔργον σὸν, ὦ Σάτυρε.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Ἀπώλετο!

ΠΑΛΤΩΝ

Οὐαὶ τοῦ κακοδαίμονος!

ΛΥΚΩΝ (πρὸς τὸν Εὐκράτην)

ὦ! τίς θ' ἀνακαλέσῃ ἐκ τῶν τάφων των
τοὺς Ἀρμοδίους καὶ Ἀριστογείτονας;

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Βοῦν ἐπὶ γλώσσης. Ἐν τοῖς σήμερον καιροῖς
ἡ γλῶσσα εἶναι μαιφόνον ὄργανον.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἀπέρχομαι, Κριτία· ἀλλ' ἡ φυλακὴ
δὲν καταπνίγει τὴν φωνὴν τῶν καρδιῶν,
ἥτις σιγῶσα λαμπρὸν ὅσον ἀντηχεῖ.
Εἰς τῆς εἰρκτῆς τὸ σκότος καὶ τὴν μόνωσιν
κἂν δὲν θά βλέπω, δὲν θ' ἀκούω γοερῶς
θρηνοῦσαν τὴν πατρίδα· καὶ τὸ αἷμά μου
ἂν ρεύσῃ, θέλει συμμιγῇ μεθ' αἵματος
τόσων ἐνδόξων κ' εὐγενῶν θυμάτων σας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Θενὰ ἰδῶμεν νὰ σ' εὐχαριστήσωμεν.
Σάτυρε, μάθε ὅτι δὲν προστάζω δῖς.

(Ἀπέρχεται ὁ Σάτυρος μετὰ τοῦ Θρασύλλου).

ΠΑΛΤΩΝ

Μὴ συνερῖζου. Ἦτον ἔξω ἑαυτοῦ.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Ἀρχόντων εἶναι ἡ ποινὴ δικαίωμα,
ἀλλ' ἡ συγγνώμη τρυφή εἶναι τῶν Θεῶν.

ΠΑΛΤΩΝ

Ὁ πολλὰ λέγων εἶν' ὀλίγον φοβερός.
Λόγος τὴν πράξιν ἑξατμίζει.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ (πρὸς τὸν Εὐκράτην)

Πρόδρομος
ἡμῶν ἐκεῖνος, καὶ ἡμεῖς ἄλλων.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

ὦ καιροί!

ΚΡΙΤΙΑΣ (τοῖς μένουσι)

Ἦκούσατε τὸ ἦθος τὸ ὑπέροπλον,
τὴν γλῶσσαν τὴν αὐθάδη. Ποῦ ἐκρύπτετο
ὁ ἦρως, ὅταν τῶν κυμμάτων ἔρμαιον
ἀπώλετο τὸ ἄνθος τῆς πατρίδος μας;
Κραυγάζει τώρα· τότε τοὺς κατέλιπε,
καὶ οἱ κακοῦργοι ὅλοι δὲν ἀπέθανον.
Κραυγαὶ τοῦ φωραθέντος κακουργήματος,
τῆς ἀνισχύρου προδοσίας σπαραγμοί!
Παραγνωριζομένη διαβάλλεται,
καὶ ὑπὸ συμφερόντων ἰδιοτελῶν
ἡ ἀγνὴ κόρη τ' οὐρανοῦ διώκεται,
κατερχομένη εἰς τὴν γῆν, ἡ ἀρετή.
Ἡμῖν ἀνήκει, τοῖς προστάταις τῶν λαῶν,
τὸν θρόνον τῆς ἐδραῖον νὰ ἐγείρωμεν,
καταβαλόντες πᾶν τὸ ἐνιστάμενον·
τὴν γῆν διὰ τοῦ ξίφους νὰ ὀργώσωμεν,

τὸ ζωογόνον σπέρμα της ὅπως δεχθῇ,
καὶ δι' αἱμάτων ~~να ποτίσωμεν~~ αὐτό·
τὰς πονηρὰς τριβόλους περικαίοντες,
τὸ εὐγενὲς φυτὸν της νὰ κηπεύσωμεν.

ΠΑΛΤΩΝ (τῷ Σωκράτῃ)

Τί σκέπτεσαι πρὸς ταῦτα; Περὶ ἀρετῆς
τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ, ὦ διδάσκαλε,
φρονεῖς ὡς ὁ Κριτίας;

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Ἦδη ἔκλινεν

ὁ ἥλιος. Πλαγίως τὰς ἀκτῖνάς του
εἰς τὴν στοὰν τοξεύων, μᾶς παρενοχλεῖ.
Εἰς τῆς καλῆς Λαμίας τὴν φιλόξενον
ἀπέλθωμεν ἐστίαν, ὑπὸ τὴν σκιὰν
χλωρῶν φυλλάδων, κ' εἰς τὸ θάλπον βλέμμα της,
ἐκεῖ φιλοσοφοῦμεν ἀνετώτερον.
Τὸν νοῦν φαιδρύνει γυναικεία καλλονή.

(Πρὸς τὸν Πλάτωνα ἰδίως)

Ἴσως ἐκεῖ ὑπάρχει σωτηρία του.

ΠΑΛΤΩΝ

Ἀγωμεν πάντες.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀγωμεν, ὦ Σώκρατες.

(Ὁ Σωκράτης μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπέρχονται).

ΚΡΙΤΙΑΣ (πρὸς τὸν Βάτραχον καὶ τὸν Αἰσχυλίδην)

Ἄφες ν' ἀπέλθουν. Μείνατε σεῖς, Βάτραχε·
μεῖν' Αἰσχυλίδη. Νὰ φιλοσοφήσωμεν
περὶ τῆς πολιτείας ἔχομεν καιρόν.
Θηρευτικοί μου σκύλακες, εἰπέτε μοι
τίς σας ἡ θήρα; τί ἀνεκαλύψατε;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Σαπρὰ τὰ πάντα, καὶ οὐδὲν τὸ ὑγιές.
Συνωμοσίαι πανταχοῦ κ' ἐπιβουλαί.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΣ

Ξίφη κρυπτὰ ἐν σκότει ὀξυνόμενα
ἐπὶ τὰ στήθη σου καὶ τῶν Τριάκοντα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὰ ξίφη ταῦτα ὄνομα δὲν ἔχουσιν;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ὅνόματα τῷ δήμῳ τὰ πολλὰ γνωστά.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΣ

Τὰ δ' ἄλλα τῷ δημίῳ γνωσθησόμενα.
Ἐμπρὸς μαρτύρων, ἐν πληθούσαις ἀγοραῖς,
ἐπιτηδείως προκαλούμεν' ὑφ' ἡμῶν,
τὸ φρόνημά των προὔδιδον οἱ ἄφρονες.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐνταῦθα ὁ Εὐκράτης, ὁ Νικήρατος
καὶ ὁ Λυσίας, πρὶν ἢ παρουσία σου
τὴν γλῶσσάν των δεσμεύσῃ τὴν ἀνόσιον,
τοῦ δήμου θιασῶται τοῦ ἀναρχικοῦ,
εἰς ἀσεβεῖς ἐκφράσεις ἐτραχύνοντο,
καὶ προδοσία ἦν ἐκάστη λέξις των.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΣ

Πολλῷ δὲ χεῖρῳ ἅ ἐνέκρυπτον ἐν νῷ,
καὶ ὧν οἱ λόγοι ἦσαν δείγματ' ἀσθενῆ.
Σκοποὶ φρικώδεις, τοῦ ταρτάρου σχέδια.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Θρασεῖς ἐπίσης, ὅμως σκεπτικώτεροι,
τὰ πονηρὰ των βέλη ἀπετόξευσον

ὁ Πραξιτέλης, ὁ Ξοάκων ποιητής,
καὶ ὁ Ἀριστοφάνης, ὁ κωμωδιδῶν.

www.libtool.com.cn

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τοὺς ποιητὰς μὴ θίγε· χαίρειν ἄφες τοὺς.

Ἄφες ἐκείνους. Κ' ἐγὼ εἶμαι ποιητής.

Οἱ κινδυνώδεις οὗτοι λάτραι τῶν Μουσῶν
οὐ μόνον ζῶντες, καὶ νεκροὶ δαγκάνουσιν.

Ἄφες ἐκείνους. Περὶ δ' ὅλων τῶν λοιπῶν
ποία ἡ γνώμη τῆς Βουλῆς ν' ἀκούσωμεν.

Ἄλλ' ἐν τοσούτῳ πλήρῃ πίνακα αὐτῶν
σεῖς τῷ Σατύρῳ δότε καὶ τοῖς Ἐνδεκα.

Περὶ τοῦ ποιητέου ἔσται πρόνοια,
καὶ δόγμα ἔσται παρὰ τῶν Ἑτριάκοντα.

ΑἰΣΧΥΛΙΑΣ

Ἄλλ' ὦ Κριτία, ὁ τὰ πάντα προνοῶν,

ὁ ἀντὶ πάντων μόνος σὺ σκεπτόμενος,

ἡξεύρεις ὅτι δὲν ριζοῦται τυραννὶς

καθὼς ἡ ὑμετέρα, ἀνευ αἵματος·

πλὴν λησμονεῖς ἐπίσης πῶς μαραίνεται,

ἂν ὑπ' ἀφρόνου δὲν ἀρδεύηται χρυσοῦ.

Πῶς θ' ἀσφαλίσῃ πίστιν ἀργυρώνητον;

πῶς μισθαρνοῦντα ξίφη; πῶς τὸν ἄγρυπνον

τοῦ κατασκόπου θ' ἀγοράσῃ ὀφθαλμόν,

κ' εἰς τῆς φιλίας τὴν εὐρεῖαν πλάστιγγα

ισόσταθμά της πῶς θὰ ρίψῃ τάλαντα;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἰς τῆς φιλίας. . . Αἰσχυλίδη, σ' ἐννοῶ.

Ἡ ἀδδηφάγος Ἄρπυια μ' εἶναι γνωστὴ,

βουλιμιῶντα κεκτημένη στόμαχον

ἀντὶ καρδίας, καὶ γαμφούς τοὺς ἐνυχας.

Εἰς τὴν θαλίαν τῆς κοινῆς καρπώσεως
 δὲν ἀξιούμεν μόνοι νὰ καθήμεθα,
 ἢ καὶ ψυχία εἶναι δίκαιον κ' εἰς σᾶς,
 ὧ ἰχνηλάται κύνες μου, νὰ ῥίπτωνται.
 Πλὴν βλέπετε τὸν φθόνον τῶν δημοκρατῶν.
 Νὰ λύσωσιν ἀρνοῦνται τὸ βαλάντιον·
 καὶ ἐπιδόσεις κ' εἰσφοραὶ ἐξέλιπον.
 Κρώζουσι γλαυκὰς εἰς τὸν Ὀπισθόδομον,
 αἱ τοῦ Λαυρίου δ' ἔπαυσαν κλωσσῶσαι.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ναί,

διότ' εἰς χεῖρας ἀδεξίου ἐπεςαν
 ὀρνητοτρόφων.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὸ πιστεύεις Βάτραχε ;
 Καὶ σὺ ὁ πολυῖδμων μὴ ἡξεύρεις πῶς
 τὰς στεῖρας ὠτοτόκους ν' ἀναδείξωμεν;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐὰν εἰς τὴν στερεῖαν ἐπιμένωσι,
 μάδει τας τότε. Καὶ κερδίζεις τὰ πτερὰ.
 Ἐκτὸς δ' αὐτῶν καὶ ἄλλος πόρος πρόχειρος.
 Εἰς τί τὸ πλῆθος τῶν μετοίκων τρέφομεν
 ὑπὸ τῆς Πολιούχου τὴν σεπτὴν σκιάν;
 τὸν παραξίαν, τὸν δημόφρονα λαὸν,
 τὸν ἀποζῶντα ἀπὸ τῶν ιδρώτων μας;

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἴδου, Κριτία, αἱ παχεῖαι ὀρνες.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ναί, ὀρνες. Ἡ πόλις τὰς ἐλίπανεν.
 Μετοίκων ὄχλος, ἄχυρα τῶν πολιτῶν,

ἀπηλλαγμένοι τοῦ στρατεύεσθαι καὶ πλεῖν,
 τρὶς καὶ τετράκις πεντακοσιομέδιμνοι,
 τρυφῶσιν οὗτοι, καὶ ἡμεῖς πενόμεθα.
 Δὲν εἶναι τοῦτο ἴσον οὐδὲ δίκαιον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ ποῖον λόγον εἰσφορᾶς θὰ ἔταττες
 εἰς τῶν μετοίκων τὰς οὐσίας, Βάτραχε ;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Δεινὸς δὲν εἶμαι, ὦ Κριτία, λογιστῆς,
 κ' εἰς ἀριθμούς προθύμως δὲν ἐμπλέχομαι.
 Ἄντ' ἐπιτρίτων κ' ἐπιπέμπτων, προτιμῶ
 τὸν ἀπλοῦν λόγον. Ἐν λαμβάνω ἐξ ἑνός.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εὖγε τῆς σῆς μεθόδου! Ὅντως ἄξιος
 δι' Ἑλληνοταμίαν, ἂν οἱ Ἑλληνες
 ταμεῖον ἔτι εἶχον εἰς Ἀκρόπολιν.
 Πλὴν δὲν ἐλπίζεις πῶς θὰ ὑπομείνωσι
 τὴν μέθοδόν σου ἐν σιγῇ οἱ μέτοικοι ;

ΑΙΣΧΥΤΑΙΑΣ

Ἐξ ἐναντίας, τὸ ἐλπίζω. Δύσκολον
 τὴν σιωπὴν δὲν εἶναι νὰ τοῖς μάθωμεν.
 Πῶς νὰ φιμώσης δύνασαι μᾶλλον ἰδὲ
 τὸ λάλον γένος τῶν σοφῶν καὶ σοφιστῶν,
 καὶ τὸν στρυφνόν σου μάλιστα διδάσκαλον.
 Ἐλεγ' ἐσχάτως, πῶς βουκόλους ἐννοεῖ
 τοὺς τρέφοντας τὰς βοῦς των καὶ λιπαίνοντας,
 οὐχὶ τοὺς σφάττοντάς τας ἢ ἐκδαίροντας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἰπέ τω νὰ φροντίζη μίαν τῶν βοῶν
 εἰς τὸ κρεωπωλεῖον μήπως πέμψωμεν.

Ἄλλ' οὐ φροντίς. Δὲν εἶναι τοῦτο δύσκολον.
 Ὁ βέλτιστος Σωκράτης ἄς μεμψιμοιρῇ.
 Θὰ παύσῃ ὅταν μέτοχος τῶν πράξεων
 γενῇ τῶν ἡμετέρων. Θὰ φροντίσωμεν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἄφες σοφοὺς ἀσόφους. Εἶναι ἕτερος,
 φρονῶ, ἐκείνων ἐπικινδυνώτερος.
 Τὰ ἐξ οἰκείων βέλη τὰ δεινότερα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τίς ἄλλος; ποῖον ἐννοεῖς;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Τὸν κόθορνον,
 τὸν νῦν τοῖς ὀλιγάρχαις ἀρμοττόμενον,
 τῷ δήμῳ νῦν. Φυλάττου τὸν συνάρχοντα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ βέλτιστέ μοι Βάτραχε, κακολογεῖς,
 ἂν σ' ἐννοῶ, τὸν ἓνα τῶν Τριάκοντα·
 κατὰ τοῦ Θηραμένου ἀσεβῆ τολμᾶς.
 Τὴν γεῦσιν τοῦ κωνείου ἐπεθύμησας,
 ἧ νὰ μετρήσῃς ἂν βαθὺ τὸ βάραθρον;
 Μὴ λησμονῆς ἐν σῶμα ὅτι εἴμεθα,
 ἐν σῶμα, ἔχον κεφαλὰς τριάκοντα.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Καθὼς ἐπίσης μὴ, Κριτία, λησμονῆς,
 πῶς ἂν θελήσῃ ἡ μία κεφαλὴ ποτὲ
 τὰς ἄλλας ν' ἀποκόψῃ, ἔχει τέσσαρας
 προθύμους χεῖρας, ἂν χρυσοῦ τὰς πληρῇ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀκολουθῶμεν τὸν Σωκράτην. Ἀτοπον
 ἡμᾶς νὰ περιμένῃ ὁ φιλόσοφος.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ἀκόμη μίαν.

www.libtool.com.cn

ΚΡΙΤΙΑΣ

Σπεῦσον σὺ, ὦ Βάτραχε.

Τόσοι πολῖται εὐγενεῖς προσμένουσι,
 κ' ἡμεῖς μακράν των μένομεν. Εἴν' ἄτοπον.

('Ο Βάτραχος ἀναχωρεῖ).

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Αὐτὸς, δν εἶχες φυλακίσει, ἤξευρες
 ἀντίζηλός σου ἔτι ἦν;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τί ἐννοεῖς;

Ἀντίζηλός μου;

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Προτιμᾷς; Ἀντεραστῆς.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ Αἰσχυλίδη, μαίνεσαι.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Παντάπχι.

Τὸν νεανίαν ὡσφραινόμεν πρὸ πολλοῦ
 θρασὺν τὸ λέγειν, καὶ ὀξὺν τὸ ἐνεργεῖν·
 δι' ὃ προσεῖχον. Ἐρπων δ' εἰς τὰ ἔχνη του,
 ἄξιον λόγου πρᾶγμα ἀνεκάλυψα,
 ὅτι ὁ νέος εἶναι ἐρωτόληπτος.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Σπουδαῖον λέγεις.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Πῶς τῆς θυγατρὸς ἐρᾷ
 τοῦ Θηραμένους. Ἦδη τὸ περίεργον,
 τὸ ἀληθῶς σπουδαῖον ἦτον, νὰ ἰδῶ

ἂν ἀμοιβαῖος ᾦν ὁ ἔρω, ἂν δεκτὸς
 ᾦν ὁ μνηστὴρ, ἀνίσως ὅ,τι ἐπανθεῖ
 ἐπὶ τὴν γλῶσσαν τούτου τὴν ἀκρόχολον,
 ἐκ τῆς τοῦ ἄλλου διανοίας φύεται·
 ἂν οὗτος λέγῃ ὡς ἐκεῖνος σκέπτεται.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λοιπόν;

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Λοιπὸν τῷ εἶπα ἐν ἀπόρρητον
 ὑπὸ σφραγίδα βαθυτάτης σιωπῆς,
 πῶς σὺ, Κριτία, τὴν Καλλίππην ἀγαπᾷς.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πῶς, Αἰσχυλίδη! Οὕτω μὲ συκοφαντεῖς;

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ἀγροῖκον λέγεις, καὶ διαμαρτύρομαι.
 Συκοφαντία, τῆς Καλλίππης πῶς ἐρᾷς;
 Δὲν τὴν γνωρίζεις, ἥ θὰ σ' ἦτον καύχημα.
 Καλὴ μὴ εἶναι ἡ Λαμία μόνη;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μὴ

τὰ ἐσκαμμένα, φίλτατε. Πρὸς τί λοιπὸν
 μ' ἐπласας ἄρα ἐραστὴν στενάζοντα;

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ἐκεῖνος ὁ Θρασύλλος, ὡς ἐνόμιζον,
 εὐάλωτος δὲν εἶναι. Εἶναι μὲν ὀξύς
 νὰ λέγῃ, πλὴν καὶ πείσμων εἶναι νὰ σιγᾷ·
 δι' ὃ καὶ ταύτην ἔστησα τὴν μηχανήν,
 ὅπως ἀρπάσω τὴν ἐμπιστοσύνην του.
 Σχεδὸν τὴν εἶχον κατακτήσει. Ἦνοιγε
 τὸ στόμα νὰ λαλήσῃ, ὅτε ὀχληρὸς

ἐλθὼν τις, ἐμποδίζει· πλὴν ὁ ὄχληρὸς
καὶ οὗτος ἦτον φῶς καὶ νύξιν δι' ἐμέ.
Ὁ Θηραμένης ἦτον, καὶ ὠμίλησε
βραχέως, ἀλλ' ἰδίως κ' ἐμπιστευτικῶς.
Ὑπόνοιαν σπουδαίαν μοι ἐνέβαλον,
καὶ θὰ ἰδῶ ἀνίσως κ' ἐν τῇ φυλακῇ
ν' ἀνοιξῶ ταύτην τὴν θυρίδα δυνηθῶ,
δι' ἧς τοῦ Θηραμένου τ' ἀδιόρατα
νὰ διακρίνω ἅδουτα τῶν λογισμῶν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εὖγε! Γενναῖος παλαιστῆς σκευωριῶν.
Ἐκεῖ ποῦ σκάπτεις ὑπὸ γῆν τὸν βόρβορον,
ἀδάμαντα ἀνεῦρες, καὶ κατάφωτον
μ' ἐδάνεισας ἰδέαν. Τὴν υἱοθετῶ.
Γνωρίζω τὴν Καλλίπην. Τῶν βλεμμάτων της
αἱ θεριναὶ ἀκτῖνες διεσχέδασαν
τοὺς παγετοὺς πολλάκις τοῦ χειμῶνός μου,
καὶ τὴν νεκρὰν καρδίαν μου ἐθέρμανον.
Γνωρίζω ἔτι ὅτι εἶν' ἐπίκληρος,
μονογενὴς θυγάτηρ, πολυτάλαντος.
Γλυκὺ ἂν εἶναι τὸν κορμὸν τὸν πάγκυφον
τὸ ῥόδον νὰ κοσμήσῃ τὸ ἔαρινόν,
λυσίτελές οὐχ ἦττον εἰς τὸν ἄρχοντα
τὸν πλοῦτον νὰ προσθέσῃ εἰς τὴν δύναμιν.
Τῆς τυραννίδος εἶναι κόλλα ὁ χρυσός.
Καλὴν εἰς σκέψεις μοι προσφέρεις ἀφορμὴν.
Εὖγε τῆς θήρας! Αἱ ἀνακαλύψεις σου
ὕπηρεσίαν μοι παρέχουσι χρηστήν.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἀνάλογον βεβαίως πρὸς τὴν ἀμοιβήν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὸν Αἴσωπον γνωρίζεις τὸν μυθοποιόν;
 www.libtool.com.cn

ΔΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Ἐκ στήθους τὸν ἤξεύρω.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἔμαθες λοιπὸν
 τὸν γέρανον ὃ λέων πῶς ἀντέμειψεν,
 ὅστις τῷ ἔκβαλ' ἐκ τοῦ λάρυγγος ὀστοῦν.
 «Δὲν σ' ἔφαγα», τῷ εἶπεν. Ἄλλ' ὑπάγωμεν.
 Τὰ ἐμιλοῦμεν μεταξύ βαδίζοντες.

www.libtool.com.cn
ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Οίκια Λαμίας, φιλοκάλως καὶ πολυτελῶς κεκοσμημένη.

**ΛΑΜΙΑ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΠΛΑΤΩΝ, ΕΥΚΡΑΤΗΣ, ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ,
ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ, ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ καὶ ἄλλοι.**

ΛΑΜΙΑ

Νὰ σὰς πιστεύσω; Δύσκολον μοι φαίνεται.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ναι, πίστευσόν τους. Εἶναι καθὼς λέγουσι.
Πρὸς σε Λαμία, ἀληθῶς ἠρχόμεθα,
κ' ἐσυζητοῦμεν, μεταξὺ βαδίζοντες,
ἐν πολιτείᾳ τί τὸ ἄκρον ἀγαθὸν
κ' ἡ ὑπερτάτη ἀρετή· κ' ἡ πρότασις
τὴν πρότασιν προὔκάλει· μᾶς παρέσυρεν
ἡ πλημμυρίς τῶν λόγων, καὶ εἰς Ἰλισσὸν
τὰ βήματα, καθ' ἕξιν, μᾶς ὠδήγησαν
πρὸς τὴν χλωρὰν μας ἄγνον καὶ τὴν πλάτανον.
Συνῆλθον πρῶτος, κ' εἶδον ὅτι ἔλειπεν
ἀπὸ τῆς ἄγνου δρόσος, καὶ ἡ πλάτανος
ὅτι δὲν εἶχε ψίθυρον μελωδικόν.
Πῶς ἐξετράπην εἶδομεν, κ' ἐσπεύσαμεν,
ἐμὲ καθοδηγοῦντος, πρόθυμοι πρὸς σέ.

ΛΑΜΙΑ

ὦ τὸν καλόν μου φίλτατον φιλόσοφον!
Νὰ εἶμαι ἡ Ξανθίππη τί δὲν ἐδίδον,
Λαμία ἂν δὲν ἤμην!

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

www.libtool.com.cn

Μεῖνε πάντοτε

Λαμία.

ΛΑΜΙΑ

Τί συμβαίνει εἰς τοὺς φίλους μας ;
 Ἀγέλαστοι, σιγῶντες, σκυθρωπάζοντες,
 ὥς ἂν εἰς Τροφωνίου ἐμυήθησαν.
 Μὴ τῆς Μεδούσης εἶδατε τὴν κεφαλὴν;
 χειμῶνος νύκτα ὅλοι ὁμοιάζετε.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Χειμῶν τὴν πόλιν ἀληθῶς κατέλαβε.

ΛΑΜΙΑ

Μὴ τὰς ὀφρῦς συστέλλης, ὦ Νικήρατε·
 ρυτίδας ἔχεις, δυστυχῇ. Ἐγήρασας.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Μὴ μόνοι μᾶς γηράσκουν οἱ ἐνιαυτοί;

ΛΑΜΙΑ

ὦ Πραξιτέλη, ὥς ὁ Ἀπολλόδωρος
 μὴ νὰ συντρίψῃς μελετᾶς τὰ ἔργα σου,
 καὶ δριμὺ βλέπεις, κάρδαμον καὶ σίννιπ;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Εἰς γῆν αἱμάτων, ὑπ' αέρα δουλικόν,
 μὴ ζήτηί τέχνην. Λίθ' εἰσὶ τὰ ἔργα τῆς.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ σὺ ὁ γέλως, σὺ ὦ Ἀριστόφανες,
 θρηνώδης Εὐριπίδης πότε μ' ἔγινες;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἡ Μοῦσα θέλει, ὦ Λαμία, γῆν παιδρᾶν
 καὶ ἐλευθέραν, οὐρανὸν ἀνέφελον.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ τοῦ Σωκράτους κατηφές τὸ μέτωπον;
 Ὅταν καλύπτῃ νέφος καὶ τὸν Ὀλυμπον,
 μεγάλαι τρικυμῖαι προαγγέλλονται.

ΠΑΛΤΩΝ

Εἶν' ἔξω μέλας ὁ ὄρῳων μελανὰς
 ἐγείρει τὰς νεφέλας κ' εἰς τὰς φρένας μας.

ΛΑΜΙΑ

Πλάτων, καὶ σύ! ὦ! εἰσθε ἀνυπόφοροι!
 ὦ τῶν μεγάλων φιλοσόφων! Αἶρετε
 τὰς Ὀλυμπίας βρενθυόμενοι ὄφρῳς,
 καὶ σεμνοπροσωπεῖτε, κ' οἱ κοινοὶ θνητοὶ
 ἡμεῖς ἐμπρός σας πτήσσομεν θαυμάζοντες.
 Δὲν σὰς ἀρκοῦσι πρὸς ἀπόλαυσιν λοιπὸν
 τῶν ἄστρον αἰ ἐκτάσεις, οὐδ' ἡ διανθής
 τῆς γῆς ἀγκάλη, τῶν ζεφύρων αἰ πνοαί,
 τὸ νέον ἔαρ, οὔτε τὸ μειδίαμα
 τῆς ἀργυρᾶς θαλάσσης, οὔτε τὸ ἐμόν;
 οὐδ' οἱ χοροὶ κ' οἱ πότοι, οὐδὲ τ' ἄσματα,
 καὶ θαύματα τῆς τέχνης καὶ ποιήσεως
 δὲν σὰς ἀρκοῦσιν; Εἰσθε ὄντως δύσκολοι.
 Ἔστω. Φιλόσοφοί μου, μάθετε λοιπὸν
 ὅτ' ἡ χαρὰ τὰς ρίζας ἔχ' εἰς τὴν ψυχὴν.
 Ἐκεῖ βλαστάνει, καὶ ἀνθεῖ, καὶ δέχεται
 πᾶσαν ψεκᾶδα πίπτουσιν ἐξ οὐρανοῦ,
 πᾶσαν ἐλπίδα ὑπολάμπουσιν.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Ἄλλ' ἂν

ἔνδακρυς εἶναι, ἀπηνῆς ὁ οὐρανός;

Ἐὰν δὲν σχίξῃ οὐδαμοῦ τὰ νέφη του
ἀκτίς ἐλπίδος;

www.libtool.com.cn

ΛΑΜΙΑ

Τότε ζήτει, φίλτατε,
τὸ φῶς, τὴν δρόσον, τὴν χαρὰν τῶν οὐρανῶν,
ἐντὸς αὐτῆς σου τῆς καρδίας. Φύλαττε
ἐκεῖ τὸν θησαυρόν σου, καὶ παράβλεπε
τὸν ἔξω κόσμον, εἰς τὸν ἔσω ἐντροφῶν.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Καὶ ὅταν ρύαξ μᾶς ζωννύη αἵματος,
καὶ τάφος χαίνων ἀπαντᾷ πᾶν βῆμά μας,
εἶναι καὶ τότε ἔγκυρον τὸ δόγμα σου;

ΛΑΜΙΑ

Λοιπὸν καὶ τοῦτο μάθετε· ἡ Λάχεσις
πῶς τὴν ψαλίδα ἔχει ἀεικίνητον,
καὶ κόπτει, κόπτει, κέπτει, σήμερον ἐμοῦ,
αὔριον σοῦ τὸ νῆμα. Ἄν φοβῇται τις
τὸν θάνατον, ἅς φύγῃ· πλὴν ἅς μᾶς εἴπῃ
ποῦ κατ' αὐτοῦ ὑπάρχει καταφύγιον.
Μὲ ἔχει πρῶτην ὁπαδὸν του πρόθυμον.
Οὐδὲν ἐγὼ γνωρίζω ἄλλο πλὴν ἐνός·
τῆς λήθης.

ΠΑΛΤΩΝ

Εἶναι καὶ ἡ λήθη κτημὰ μας;

ΛΑΜΙΑ

Εἶναι. Πλησίον εἰς τὴν ἀγροικίαν μου
ναῖσκος τῶν χθονίων ἱδρυται Θεῶν.
Αὐτὸς εἰς σκέψεις σκυθρωπὰς μ' ἐνέβαλλεν
ὁσάκις παρηχόμην. Πῶς τὰς ἔπαυσα,
ἐκεῖνον ἐρωτᾷτε. (Δεικνύουσα τὸν Πραξιτέλην).

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Μοι παρήγγειλε
χαλκῆν νὰ στήσω Ἀφροδίτην παρ' αὐτοῖς.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ ἂν εἰπῇ τις κάλλους ἀριστούργημα
ὅτι δὲν εἶν' ἐκεῖνο τοῦ τεχνίτου μου,
πρὸς τέχνην καὶ πρὸς κάλλος εἶν' ἀναίσθητος.
Καλῶς δὲν λέγω, Πραξιτέλη;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἄριστα
ὥς πρὸς τὸ κάλλος, ἐπειδὴ σ' ἀντέγραψα
τὴν Ἀφροδίτην πλάττων.

ΛΑΜΙΑ

Τὸ ἤκούσατε;
Λοιπὸν λατρεῖαν πρὸς τὴν Ἀφροδίτην μου.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἀσπάζομαι, Λαμία, τὴν σοφίαν σου.
Τὴν φρένα ἔχεις σιδηρᾶν· ἀλλ' ἔχομεν
καὶ τῆς καρδίας τὴν φωνήν, πλὴν τῆς φρενός.
Ἐκείνης τὴν σοφίαν τὴν ἀδάμαστον
δαμᾷ πολλάκις ταύτης ἡ ἀσθένεια.
Ὑπὲρ ἡμῶν γενναῖοι, ἀποβαίνομεν
δειλοὶ ὑπὲρ ἐτέρου κινδυνεύοντες.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ ὁ Σωκράτης ἔμφορος! Σπουδαῖόν τι
λοιπὸν συμβαίνει. Τίς ὁ ἀπειλούμενος;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Σὺ νὰ τὸν σώσης δύνασαι. Τὸ νεῦμά σου
ἀποχοιμίζει τῆς ὀργῆς τὴν θύελλαν
εἰς τοῦ Κριτίου τὴν ψυχὴν. Ἀνίσχυροι

ἡμῶν αἱ παρακλήσεις ἀποκρούονται.

Εἰς σέ οὐδὲν ἀρνεῖται. Μόνη δύνασαι
τὴν φυλακὴν ν' ἀνοίξης, καὶ τῶν Ἑνδεκα
τὸ θῦμα ν' ἀποσπάσης.

ΛΑΜΙΑ

Πλὴν δὲν εἶπατε
τίς εἰς εἰρκτὴν ἐρρίφθη, κ' εἰς τοὺς Ἑνδεκα
βορὰ ἐδόθη; Τοὺς ὀξεῖς των ὄνυχας
ἐλπίζει νὰ ἐκφύγῃ; Εἶναι τίς λοιπόν;

ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ

Ἄλλ' ὁ Θρασύλλος εἶναι.

ΛΑΜΙΑ

Ὁ Θρασύλλος; πῶς;
Εἶν' ὁ Θρασύλλος λέγεις; Εἰς τοὺς Ἑνδεκα
ἐδόθη ὁ Θρασύλλος, τοὺς χαλκόδοντας
κερδέρους τοῦ ταρτάρου! Τὸν παρέδωκεν!
Ὡ τὸν Κριτίαν τὸν καλόν! Ἐτόλμησε!
Πῶς; τίνα λόγον; τίνα εἶχε πρόφασιν;

ΠΑΛΤΩΝ.

Θρασεΐας λέξεις ἀποτείνας πρὸς αὐτὸν
ἀφρόνως ὁ Θρασύλλος, ἀνεβρίπισε
τὴν φλογεράν του, -δυσκατεύναστον ὀργήν,
καὶ ἡδ' εἰς τρίχα ἡ ζωὴ του κρέμαται.

ΛΑΜΙΑ

Θρασεΐας εἶπας; Λέγε μᾶλλον ἀνδρικός.
Δὲν εἶναι πάντων ἰδίων νὰ πτήσωσιν.
Ὅταν οἱ κύνες σαίνωσιν, οἱ λέοντες
ὠρύονται. Φρονοῦσιν οἱ θαυμάσιοι.
Τριάκοντα, ἡ πόλις ὅτι εἶν' αὐτῶν,
καὶ οἱ πολῖται ὕλη μόνον πρὸς σφαγὴν.

Εἰς τὴν λυσσώδη δίψαν των δὲν τοῖς ἀρκεῖ
 τὸ ἀνελέγκτως ῥέον αἷμα τῶν πολλῶν
 εἰς τὰς ἀγρίως ἀσεβεῖς θυσίας των
 θέλουσιν ἤδη ἱερεῖα τέλεια,
 κ' αἶμ' ἀποστάζον ἐκ γενναίων καρδιῶν.
 Ἀπέπτυσαν τὸν φόβον· ἀλλ' ἀκοίμητος
 ἡ Νέμεσις προσμένει, ὑστερόποινος.
 Αὐτοὶ κακίαν ἀναμιξ καὶ ἀρετὴν
 ἐντὸς τῶν ἀνηλίων κλείουσι μυχῶν
 τῆς φυλακῆς των. Θ' ἀνοιχθῇ ἡ φυλακή.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Οὐαί, Λαμία! Ἡ εἰρκτὴ τὴν σήμερον
 εἴσοδον ἔχει, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐξοδον.
 Ἡ ἐξοδὸς τῆς πρὸς τὸν ἄδην ὁδηγεῖ.
 Τὴν σιδηρᾶν τῆς θύραν μ' ἀκαμπτον φρουρεῖ
 τὴν φρένα ὁ Κριτίας.

ΛΑΜΙΑ

Θὰ τὴν κάμψωμεν.

ΠΛΑΤΩΝ

Ἴδου αὐτός.

ΛΑΜΙΑ

Εἰς τῆς λεαίνης ἔρχεται
 τὸ ἄντρον. Καλῶς ἦλθε. Τὸν προσμένομεν.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Σὺ νὰ τὸν πείσης δύνασαι. Σ' ἀφίνομεν,
 μήπως, ἰδὼν μας, ἔτι μᾶλλον τραχυνθῇ.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Καὶ μὴ βραδύνης. Ἀρκεῖ νεῦμα φονικόν·
 μόλις ἐδόθη, κ' ἐκτελεῖται σήμερον.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Γονυκλισία ἔρπουσα ἂν δὲν ἀρκῇ,
 μὴ λησμονῆς καὶ χεῖρες πῶς ὑπάρχουσι
 τοῦ ὅπλου ἔτι ἔμπειροι.

(διὰ δραστηρίου σχήματος συμπληροῖ τὴν ἔννοιάν του).

ΚΡΙΤΙΑΣ, μετ' **ΑΙΣΧΥΛΙΔΟΥ** καὶ **ΒΑΤΡΑΧΟΥ**,
 καὶ οἱ ἄνωτέρω, ἐξερχόμενοι.

ΚΡΙΤΙΑΣ

(Ὅς ὁ βλέμμα ῥίψας ἐπὶ τοῦ Εὐκράτους καὶ τοῦ Νικηράτου, ὡς ἀκούσας
 καὶ ἰδὼν τὰ τελευταία αὐτῶν. Πρὸς πάντας)

Ἐξέρχεσθε;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Τόσον καιρὸν δὲν ἤλθες. Μᾶς προσμένουσιν
 εἰς τοῦ Ταυρέου ἄλλοι τῶρα φίλοι μας
 εἰς σπουδαιολογίας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ εὐδαίμονες!

(Πρὸς τὸν Αἰσχυλίδην καὶ τὸν Βάτραχον)

Ἀκολουθεῖτε τοὺς ἐταίρους μας καὶ σείς.
 Καλὴν τὴν θήραν! μεθ' ὑμῶν ἡ Ἀρτεμις!

(Τοῖς λέγει μίαν λέξιν ἰδιαιτέρως, καὶ ἀπέρχονται κατόπιν τῶν λοιπῶν. μένουσι δι)

ΚΡΙΤΙΑΣ, ΛΑΜΙΑ

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λαμία, βλέπεις, φίλη μου, τὴν βάσανον
 τῶν πολιτευομένων. Ὅταν ἔρχωνται
 αὐτοὶ νὰ θερμανθῶσιν εἰς τὸ βλέμμα σου,
 καὶ κελαδοῦσαν νὰ σ' ἀκούωσιν, ἐγὼ
 τῶν καθηκόντων δοῦλος, ἀναγκάζομαι
 τοιούτων νὰ στερεῶμαι ἡδονῶν. Ἡμεῖς
 τῶν ἀρχομένων εἴμεθα, οἱ ἄρχοντες,
 οἱ πρῶτοι δοῦλοι.

ΛΑΜΙΑ

Κ' ἔμειναν ἀρχόμενοι ;
 Σεῖς τὴν ἀρίστην μέθοδον ἐφεύρατε
 νὰ μὴ σᾶς ἐνοχλῶσιν οἱ ἀρχόμενοι.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μέθοδον λέγεις ;

ΛΑΜΙΑ

Εἰς εἰρκτὰς τοὺς ῥίπτετε,
 τοὺς θανατοῦτε· τότε δὲν σᾶς ἐνοχλοῦν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὰ χεῖλη σου, Λαμία, εἰρωνεύονται
 καὶ δάκνουσι. Τὸ ῥόδον τρέφει ἀκανθὰν!
 Μὴ ὁ Ἀριστοφάνης σοὶ τὴν ὥξυνεν;
 Ὁ ἀνθοκόμος ἦν ἐδῶ τῶν ἀκανθῶν.

ΛΑΜΙΑ

Μὴ αἰτιᾶσαι τοὺς ἀπάντας φίλους μου.
 Οὐδεὶς μ' ἐμπνέει ἄλλος· μόν' αἱ πράξεις σας,
 οἱ ἀντηχοῦντες στρόφιγγες τῶν φυλακῶν,
 κ' οἱ τῶν αἱμάτων πλημμυροῦντες ῥύακες.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ᾠ! ῥητορεύεις! Πρόσεξον. Εἶν' ἄσχημοι
 οἱ ῥήτορες ἐκεῖνοι καθὼς ἴστανται
 ἐπὶ τῆς πέτρας, στῶμ' ἀνοίγοντες πλατὺ,
 ὡς λάροι κεχηνότες. Ἄς σοὶ τὸ εἰπῇ
 ὁ κωμωδοποιός σου. Ναί, ὦ φίλη μου·
 εἰς ἡμᾶς τοῦτο ἐπεκλώσθη. Τῆς ζωῆς
 σεῖς βλέπετε τὴν ὄψιν τὴν εὐήλιον,
 ἡμεῖς τὸ σκότος. Τὰ Ἥλύσια εἰς σᾶς
 καὶ εἰς ἡμᾶς ὁ Ἄδης. Φεῦ! ὁ βίος σας
 ἔρωσ καὶ γέλως· θρῆνοι ὁ ἡμέτερος,

αϊμάτων ὄψις, βλοσυρόφθαλμος ποινή.

Μερὶς μᾶς ἐνεμήθη οὕτως ἄνισος.

Αἱμάτων, ναί. Ἀνάγκη, φίλη, θλιβερά.

Τῶν πονηρῶν τὸ γένος ἐπλεόνασεν.

Ἄν τὸ κακὸν ἐκ ρίζης δὲν ἀνασπασθῇ,

δὲν θεὰ ἔχῃ ποῦ νὰ θέσ' ἡ ἀρετὴ

τὸν πόδα τὸν ἀγνόν της εἰς τὴν πόλιν μας,

κ' οἱ ὁπαδοί της ἔρημοι θὰ κλαίωσι.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ διὰ τοῦτο σεῖς, ἐν τῇ μερίμνῃ σας
ὑπὲρ τῶν ἐναρέτων, εἰς τὰς φυλακάς
μακρὰν τῶν φαύλων ἀσφαλεῖς τοὺς κλείετε,
καὶ κώνειον εὐσπλάγχχνως τοὺς ποτίζετε,
ὅπως σωθῶσιν ἐκ τῆς γῆς τῶν πονηρῶν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μᾶς ἀδικεῖς, Λαμία.

ΛΑΜΙΑ

Ναί, σὰς ἀδικῶ.

Καὶ τὸν πολίτην ἄρα τίς τὸν ἄριστον,
τίς τὸν Θρασύλλον ἔπεμψεν εἰς τὴν εἰρκτὴν,
τὴν πρόδρομον τοῦ ἄδου τὴν ἐπάρατον;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Αἶ! τὸν Θρασύλλον! Ἐκλαμβάνεις, φίλη μου,
καὶ σὺ τὰς λαμπυρίδας ὡς ἀδάμαντας;
Οὐτ' οἱ κομῶντες, οὐτ' οἱ ἐλκεχίτωνες,
οἱ γυναικῶδεις καὶ γυναιοφιλήτοι,
χείρονες πάντων τῶν δημαγωγῶν εἰσὶ,
καὶ συκοφάντας ὑπερακοντίζοντες.
Αὐτοὶ ἐργάται στάσεων, ἐν φανερῶ
εἰσὶν αὐθάδεις, συνωμόται δ' ἐν κρυπτῶ,

εἰσὶν ἐχθροὶ τῆς Σπάρτης καὶ ἡμῶν ἐχθροὶ,
 κ' ἐχθροὶ τῶν νέων σωτηρίων νόμων μας.
 Ἡ πρόνοιά μας ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ
 μᾶς ἐπιδάλλει νὰ τοὺς καταστρέψωμεν.
 Ἄν αἷμα ρέῃ, πταίουσι τὰ θύματα.

ΛΑΜΙΑ

Διαταγὴν ἀμέσως εἰς τοὺς Ἑνδεκα
 δὸς, ὁ Θρασύλλος ν' ἀφεθῇ ἐλεύθερος,
 καὶ νὰ ἐξέλθῃ σῶος. Δὸς, καὶ τάχυνον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἄλλὰ, Λαμία, δὲν μὲ ἤκουσας. Αὐτὸς
 τῶν ὕβριστῶν εἶν' ὅλων ὁ θρασύτερος.
 Μὴ ὑπολάβῃς πῶς πανηγυρίζομεν,
 πῶς εἰς λειμῶνα τρέχομεν ἀνθρώσπαρτον.
 Ἐπὶ βαράθρων, φίλῃ, ἐλαυνόμεθα.
 Ὁ δῆμος δάχνει ἄγριος τὸν χαλινόν,
 κ' ἡ χεὶρ μας μόλις τὸν κρατεῖ φρυάττοντα.
 Τοὺς ἐμποδῶν ἀνίσως δὲν συντρίψωμεν,
 θ' ἀνατραπῶσιν ἄρμα καὶ ἡνίοχοι.
 Τὸ ἔδαφος νὰ γίνῃ πρέπ' ἰσόπεδον
 ἐφ' οὗ τοῦ νόμου ἡ κρηπίς θὰ ἰδρυθῇ.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ τοῦ Θρασύλλου ἐννοεῖς νὰ μ' ἀρνηθῇς,
 διὰ τῶν λόγων τούτων, τὴν ἀπόλυσιν;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀνάγκη. Πάντα δισταγμὸν ἀσθένειαν
 νομίζοντες, ὑψοῦσιν αὐθαδέστερον
 τὸ μέτωπον. Ἄν πάντας δὲν δυνάμεθα
 νὰ κόψωμεν προῤῥίζους τοὺς κακοὺς βλαστοὺς,
 τὰς κορυφὰς τῶν δρέπομεν.

ΛΑΜΙΑ

www.libtool.com.cn
 Ἐλεύθερον
 θα μ' ἀποδώσῃς τὸν Θρασύλλον;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πίστευσον

ὅτι ζητοῦσα τούτου καὶ τῶν ὡς αὐτὸς
 τὴν σωτηρίαν, — εἶναι τῶν χειρίστων εἷς, —
 τῆς πόλεως προτείνεις τὴν καταστροφὴν.

ΛΑΜΙΑ

Τῆς πόλεώς σας; Τί μοι μέλ' ἡ πόλις σας;
 Πῦρ, πῦρ νὰ ρίψω θέλω εἰς τὰς τέσσαρας
 γωνίας της, ν' ἀνάψῃ πᾶσα ὡς δαυλὸς,
 καὶ τῶν ὑπερηφάνων ἰδρυμάτων της,
 τῶν Παρθενώνων, τῶν Θεάτρων, τῶν Στοῶν,
 νὰ σκεδασθῇ ἡ τέφρα εἰς τὸν ἄνεμον.
 Ἄν δὲν ἤξεύρης, μάθε οὐτ' οἱ ὀφθαλμοὶ
 πυρκαϊὰς ἀκόμῃ πῶς ἀνάπτουσιν
 ἐν νεῦμά των πῶς πᾶσαν τὴν νεότητα
 ν' ἀναστατώσῃ δύναται τῶν Ἀθηνῶν,
 καὶ νὰ κρημνίσῃ πάλιν εἰς τὸν τάρταρον
 ὅθεν ἐξῆλθον, καταπλήττουσαι τὴν γῆν,
 τὰς κεφαλὰς τῆς Ὑδρας τὰς τριάκοντα.
 Γελαῖς; Ναι, γέλα. Ἡ ἀνίσχυρος γυνὴ
 τί ἄλλο ἔχει πλὴν κραυγῶν ὡς ὄπλον της,
 καὶ τί πλὴν χλεύης ἢ κραυγὴ της προκαλεῖ; (Κλαίει)

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἶσαι παιδίον. Κλαίεις! Ἐλησμόνησας
 πῶς λυπούμενῃ με λυπεῖς; πῶς σ' ἀγαπῶ;

ΛΑΜΙΑ

Πῶς μ' ἀγαπᾷς; Τὴν λέξιν ἔχεις πρόχειρον
 ἐπὶ τὰ χεῖλη! Ἄνδρες σκληροκάρδιοι!
 ὅ,τι μᾶς εἶναι τῆς υπάρξεως ἱκμᾶς,
 ἀρχὴ καὶ τέλος, τῆς ζωῆς μας ἡ ζωὴ,
 ὁ Ἔρως, εἶναι κενὸν παίγνιον εἰς σᾶς.
 Ναί, εἰς τὰ χεῖλη πάντοτε τὸν ἔχετε,
 πλὴν δὲν βλαστάνει ἀπὸ τῆς καρδίας σας.
 Φιλοδοξίας εἶν' ἐκείνη ἄβυσσος.
 Ἦτον καιρὸς ὁπότε, ἄπειρος τῆς γῆς,
 ἐπιστευόμην εἰς θωπείας τεχνητάς,
 κ' εἰς μελιρρύτους λέξεις. Τὰς ἐπίστευον,
 καὶ πᾶν τὸ στίλβον μοὶ ἐφαίνετο χρυσοῦς,
 καὶ ἔρως πᾶσα κολακεία κίβδηλος.
 Πικρὰ ἡ πεῖρα ἦλθεν, ἦλθε πλὴν ὀψέ.
 Ὅταν ἐπ' ἔχνος μ' ἠκολούθεις πανταχοῦ
 ὡς ἡ σκιά μου, κ' ἐλεγεία μ' ἔφαλλες,
 καὶ προσηλῶν τὸ βλέμμα εἰς τὸ βλέμμα μου,
 πᾶν νέφος τοῦ μετώπου μου ἀνίχνευες,
 καὶ μονοноῦ τὸν κόσμον εἰς τοὺς πόδας μου
 ὑπέταττες, καὶ μοὶ ἐζήτεις προσταγὰς,
 ἡ ἄφρων ὅτι μ' ἀγαπᾷς ἐπίστευον.
 Νὰ σὲ προστάζω; Σ' ἱκετεύω σήμερον,
 ἀλλὰ κωφεύει ἡ χαλκῇ καρδίᾳ σου.
 Καὶ τί ζητῶ; ῥανίδα μίαν αἵματος,
 τὸ ἐν ἐκ τῶν θυμάτων τῶν μυρίων σου.
 Τὴν πόλιν, οὐδεὶς φθόνος, καῦσον, βύθισον
 εἰς χάος τοῦ ταρτάρου ἂν σ' εὐχαριστῇ,
 καὶ τοὺς πολίτας πνίξον εἰς τὸ αἷμά των.
 Ἐγὼ τὸν ἕνα, τὸν Θρασύλλον σοὶ ζητῶ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λαμία, εἶσαι ἀνυπόστατος. Πλὴν τίς
ὁ πρὸς τὸν νέον θηλυδρίαν ζῆλος σου;
Σ' ἐνδιαφέρει τῆς Καλλίππης ὁ μνηστήρ;

ΛΑΜΙΑ

Πῶς; τῆς Καλλίππης;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ὁ μνηστήρ τῆς θυγατρὸς
τοῦ Θηραμένους.

ΛΑΜΙΑ

Ὁ μνηστήρ τῆς θυγατρὸς
τοῦ Θηραμένους!

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὸ ἡγνόμενός, ὦ καλή;
Μάθε το πῶρα.

ΛΑΜΙΑ

Ψεύδεται. Μνηστήρ, μνηστήρ,
μνηστήρ ἐκείνης!

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἐρωτος διακαοῦς
δεσμός καὶ ὄρκος τοὺς συνδέουσιν. Αὐτὸς
θερμῶς αἰτήσας, ἔλαβεν ἐγγυητὴν
τὴν φίλην ἐρωμένην παρὰ τοῦ πατρός.
Ὑπὲρ τῶν νόμων μεριμνῶν, δὲν φείδομαι
τοῦ κηδεστοῦ, ὡς βλέπεις, τοῦ συνάρχοντος·
καὶ σὺ ἐκθύμως δέεσαι τὸν ἐραστὴν
νὰ σώσης τῆς Καλλίππης! Μήπως σ' ἐπεμψε
τοῦ Θηραμένους ἡ θυγάτηρ πρεσβευτήν;

ΛΑΜΙΑ

Τί ἡ Καλλίππη πρὸς ἐμὲ, καὶ τί αὐτὸς,
 κ' οἱ ἔρωτές των; Δέησιν ἐγώ; Πρὸς τί
 δεήσεις; τί μοι μέλει; Ἡ καλὴ μνηστὴ
 ἄς μεριμνήσῃ ὑπὲρ τοῦ μνηστῆρός της.
 Ἐγὼ μισῶ ἐκείνην, καὶ αὐτὸν μισῶ
 καὶ πᾶν μισῶ τὸ γένος τὸ ἀνθρώπινον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εὐγέ σου! Πάλιν τὴν καλὴν μου λύκαιναν
 τῆς Οἴτης ἀνευρίσκω. Οὕτω σ' ἀγαπῶ.
 Τὸ μῖσος εἶναι πάθος ἰσχυρᾶς ψυχῆς.
 Θεὰ ἰδὴ ἐκεῖνος ὁ θρασύστομος
 δύνοντ' ἀπόψε ὄχι δ' ἀνατέλλοντα
 τὸν ἥλιον ἐσαῦθις, καὶ διὰ νυκτὸς
 θά τῷ διδάξῃ τὴν σιγὴν ὁ δῆμιος.
 Δὲν θά κομπάζῃ αὔριον δημοκοπῶν.

ΛΑΜΙΑ

Ὁ δῆμιος! ἐκεῖνον! ὦ! καὶ αὔριον
 νεκρός! Τὸ εἶπες! Ὁ Θρασύλλος αὔριον
 νεκρός! Νὰ τὸν φονεύσῃς μελετᾶς λοιπόν!
 Ἐάν ποτε, Κριτία, μὲ ἠγάπησας,
 ἂν ἀληθῶς μ' ἠγάπας, ὥς μοι ἔλεγες,
 μὰ τὰς ἡμέρας ἃς ἐκάλεις εὐτυχεῖς,
 ὅταν ἐν Κήποις, εἰς τὰς μύρτους τῆς Θεᾶς,
 πλησίον μου διῆγες, τοὺς ἐλέγους σου
 εἰς ἐμὲ ψάλλων, θέλων πάντα πόθον μου
 νὰ σοὶ δηλώσω, ὅπως ἅμα πληρωθῇ,
 μὰ τοὺς ἐνθέρμους ὄρκους σου, ἐκπλήρωσον
 τὸν μόνον πόθον ὃν σ' ἐξέφρασά ποτε,
 καὶ σῶσον, σῶσον τὸν Θρασύλλον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

www.libtool.com.cn

Ἄλλὰ πῶς;

Δὲν εἶπες ὅτι τὸν μισεῖς;

ΛΑΜΙΑ

Πῶς τὸν μισῶ;

Ναὶ, ναὶ βεβαίως, ναὶ βεβαίως τὸν μισῶ.
 Ἄλλ' ὦ Κριτία, ἂν εἰσέτι μ' ἀγαπᾷς,
 μή μοι ἀρνήσῃ. Δὸς τὴν σωτηρίαν του.
 Τὰς Ἑρινύας ἄλλως μάρτυρας καλῶ,
 ὅτι φλογῶδες θὰ στραφῇ καὶ ἄσπονδον
 μέχρι θανάτου κατὰ σοῦ τὸ μῖσός μου.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Γυνή, τί πλάσμα σοῦ εὐκίνητότερον;
 Τίς βαθυτέρα τῆς φρενός σου ἄβυσσος;
 Τοσοῦτον ἐπιμένεις; Λάβε τον λοιπόν.

(Λαμβάνει γραμμάτιον ἐκ τοῦ κόλπου του).

Τί ἂν τινας ῥανίδας αἵματος ἢ γῆ
 ὀλιγωτέρας πίῃ; τί, κακοῦργος εἰς
 πλειότερος ἂν πνέῃ; Οἱ κακότροποι
 μὴ ἀριθμοῦνται, ἢ μὴ ὄλων δύνανται
 αἱ ὕδρεις νὰ πνιγῶσιν εἰς τὸ αἷμά των;
 Ἴδου αὐτό. (Τῇ δίδει τὸ γραμμάτιον). Εἰς τοῦτο ὑποτάσσεται
 ὁ δεσμοφύλαξ εὐπειθής ὡς εἰς ἐμέ.

ΛΑΜΙΑ

Δός.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Δός, μοι λέγεις, οὐδὲ ἀξιούσά με
 εὐγνωμονοῦντος νεύματος ἢ συλλαβῆς.
 Τοῦ καταδικασθέντος σοὶ παρέδωκα
 ἐλευθερίαν καὶ ζωὴν εἰς χεῖράς σου.

ΛΑΜΙΑ

Εἰς χεῖράς μου; Εὐγνώμων σ' εἶμαι. Βέβαιον
δὲν εἶναι ὅμως σφίγγουσα τὴν χεῖρά μου
πῶς δὲν θὰ πνίξω ἀμφοτέρας ἐν αὐτῇ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἶς' αἰνιγμα, Λαμία. Εἰς τὴν λύσιν σου
θενὰ ἐγκύψω ἐν σχολῇ. Ἄλλ' ἤδη σὺ
περὶ ἐκείνου πράξον ὅ,τι βούλῃσαι.
Σὴ ἡ ζωὴ του καὶ ὁ θάνατός του σός.
Ἐμὲ δ' ἡ ὑλακτοῦσα κράζει ἀγορὰ
καὶ ἡ τοῦ δήμου μέριμνα. Ἀγάπα με. (Ἀπέχχεται).

ΛΑΜΙΑ (μόνη)

Ἴδου λοιπόν, ἰδοὺ εἰς τὴν παλάμην μου
καὶ ἡ ζωὴ του, κ' ἡ ἐλευθερία του.
Καὶ διατί προσμένω; τί ἀργοπορῶ
νὰ δράμω, ὑπηρέτις τῶν ἐρώτων των,
τὸν ἐραστὴν νὰ φέρω ἀνυπόμονον
εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς ποθοῦσῃς φίλης του;
Ἦ τί δὲν σχίζω, τί δὲν ρίπτω εἰς τὸ πῦρ
τὸ γράμμα τοῦτο; Τί μοὶ μέλει δι' αὐτόν;
Φεῦ! τί μοὶ μέλει; ὦ καρδιά, ψεύδεσαι·
ἢ μάλλον σὺ ἐψεύσθης, ὦ Κριτία, σὺ,
νὰ μὲ πληγώσης θέλων, κ' εἰς τὸ δῶρόν σου
σκληρὰν νὰ περιάψῃς ἄκανθαν. Καλὸν
ἀδυνατεῖς νὰ πράξῃς ἀμιγῆς κακοῦ.
Τὰς πονηράς σου ἀψηφῶ διαβολάς.
Ναί, τὸν λατρεύω, κ' εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς
φλογώδη τρέφω ἔρωτα αἰώνιον.
Θὰ τὸν λυτρώσω ἦ, ἂν ὅχι, εὐτυχῆς,
θενὰ μοιράσω μετ' αὐτοῦ τὸ κῶνειον! (Πίπτει αἰσῶ).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

www.libtool.com.cn Ἡ φυλακή.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (μόνος)

Σιγή, καὶ μέλαν σκότος! Εἰς τὸν τάφον ζῶν!
 Βαρέως ἀναπνέω. Εἰς τὸ στήθος μου
 τὰ τείχη ταῦτα κάθηνται μολύβδινα!
 Φῶς, φῶς, ἀέρα θέλω. Εἰς τοῦ Βρυλισσοῦ
 τὰς πολυδένδρους νὰ πλανῶμαι κορυφάς,
 κατόπιν τῆς ἐλάφου τῆς ταχύποδος,
 καθὼς ἡ αὔρα τῶν βουνῶν ἐλεύθερος!
 Θεά, ἥς πρώτης τὸν μαστὸν ἐθήλασα,
 τοῦ βίου μου προστάτι καὶ χειραγωγέ,
 ἐλευθερία, τῆς λατρείας μου Θεά,
 μ' ἐγκαταλείπεις εἰς τοῦ τάφου τὸν οὐδὸν,
 κ' εἰς ἀδοξίαν, ὕβριν καὶ ταπείνωσιν
 τὴν πόλιν παραβλέπεις ἣν ἐλάμπρυνας.
 Τὴν βασιλίδα εἰς δουλείαν ἄτιμον
 ἢ ἀσελγοῦσα τυραννὶς ἐνέβαλεν.
 ὦ! ῥῆξον τούτους τοὺς λιθίνους μου δεσμούς,
 ἐξ οὐρανοῦ ἐλθοῦσα, κόρη τ' οὐρανοῦ,
 καὶ ὄξυνον εἰς ξίφος τὰς ἀλύσεις μου.
 Πατρίς, συγγνώμην, ἂν τὴν ἤβην ἄχρηστον
 διῆλθον, ἐπιλήσμων τῶν βασάνων σου!
 Ἐὰν τῆς τύχης ἔτι τὸ ποτήριον
 ζωῆς στιγμᾶς ὀλίγας εἶχε δι' ἐμὲ,
 θὰ ἦσαν σαί, καὶ σώζων σε θ' ἀπέβνησκον,
 ἢ ἐκδικῶν σε. Ἀλλ' ἀλλέως εἴμαρτο.
 Θεν' ἀποθάνω θάνατον ἀνώνητον.
 Οἱ ὀφθαλμοί μου δύνοντες δὲν θὰ ἰδοῦν

τὴν λαμπηδόνα τῆς ἐλευθερίας σου,
 μεσορανοῦσαν καθὼς πρὶν τὴν δόξαν σου.
 Δὲν θὰ ἰδῶσιν οὐδὲ σέ, κλειόμενοι,
 μορφὴ φιλότατη, φῶς γλυκὺ τοῦ βίου μου,
 σέ, τῆς ψυχῆς μου ἀδελφὴ ἀχώριστε.
 Ἄν καθημένη σὺ παρὰ τὸν τάφον μου
 μ' ἀπεχαιρέτας διὰ μειδιάματος,
 θὰ ἐρρίπτόμην εἰς τὸν τάφον εὐτυχής·
 τῶν Ἑλυσίων τὴν ὁδὸν θὰ μ' ἤνοιγες!
 Ἄλλ' ἤδη μόνος, μόνος ἐκ τοῦ ζοφεροῦ
 βαράθρου τούτου εἰς τὸ μέγα βάραθρον
 θὰ καταβῶ τοῦ ἄδου, σοῦ, φεῦ! σοῦ μακράν;

(Ἀκούεται ἡ θύρα ἀνοιγομένη).

Τὰ κλειῖθρ' ἀκούω λύονται. Ἄ! ἐννοῶ.
 Τὸ δεῖπνον τοῦ κωνείου μοι προσάγεται.
 Ὁ τελευταῖος τῆς καρδίας μου παλμός
 εἰς σέ, εἰς σέ τὸ πνεῦμα καταλείπόν με.
 Γυνή! Τί βλέπω; Εἶσαι σύ;

ΛΑΜΙΑ

Θρασύλλε!

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἄ!

Γνωστὴ φωνή· ἀλλ' ὅχι τῆς καρδίας μου
 ἡ μουσική.

ΛΑΜΙΑ

Θρασύλλε!

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἡ Λαμία!

ΛΑΜΙΑ

Ναί,

εἴμ' ἢ Λαμία· εἴμ' ἐγώ. Ἐζήτησα
νὰ σέ ἰδῶ. Τί τούτου φυσικώτερον;
Ἦ ἀντ' ἐμοῦ μὴ ἄλλην περιέμενες;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Νὰ περιμένω ἄλλην; Περιμένω, ναί,
τὸν οἰνογρόον τὸν καλὸν τῶν Ἑνδεκα,
καὶ τὸν Ἑρμῆν προσμένω τὸν ψυχοπομπόν.
Πλὴν σέ, Λαμία φίλη, εἰς τὸν ἄχαριν
αὐτόν μου οἶκον δὲν σέ περιέμενον.

ΛΑΜΙΑ

Ὅταν ἀλύσεις, ἔταν ἄνδρες πονηροὶ
κωλύωσι νὰ ἔλθῃς πρὸς τοὺς φίλους σου,
θαυμάζεις ὅτ' οἱ φίλοι ἔρχονται πρὸς σέ;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Αὐτὸς τοῦ ἄδου ὁ ζοφώδης πρόδομος,
ὅπου θανάτου κοπετοὶ ἀκούονται,
ἐπ' οὐρανία δὲν κατέρχεται ἀκτίς,
δὲν εἶναι τόπος διὰ σέ, τὴν ἀδελφὴν
τοῦ γέλωτος, τὴν κούφην κόρην τοῦ φωτός.
Εἰς τῶν αἱμάτων καὶ δακρύων τὸν πηλὸν
ὦ! μὴ μολύνῃς τὰς χρυσᾶς σου πτέρυγας!

ΛΑΜΙΑ

Φῶς λέγεις, λέγεις γέλωτας; Ἀλλὰ τὸ φῶς,
τὸ ἐπαυγάζον ἐπὶ τοῦ μετώπου μας,
μυχιαιτέραν ἔχει τὴν ἐστίαν του·
κ' ἐκ ῥίζης βαθυτέρας ἀναφύεται
ὁ γέλως, ὅστις εἰς τὰ χεῖλη ἐπανθεῖ.
Θρασύλλε, ἡ καρδιά λάμπει καὶ γελᾷ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Κ' εἰς σέ, Λαμία, εἶναι τ' ὄνομα γνωστόν;
 Εὐδαίμων ὅτι σ' εἶναι μόνον τ' ὄνομα·
 ὅτι τὸ λέγεις ποιηταῖς πιστεύουσα!

ΛΑΜΙΑ

Νομίζεις; Πόθεν ἄρά γε ἀρύεσαι
 τὴν βεβαιότητά σου ταύτην;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

ὦ καλή,
 ἀν' ὡς καρδίαν ἐκλαμβάνης τὴν πηγὴν
 τῆς εὐθυμίας, τῆς χαρᾶς, τοῦ γέλωτος,
 ἥτις ἐντός σου ἀναδρύει — φίλη μου,
 δὲν τὴν γνωρίζεις· ἀναβλύζει δάκρυα
 πικρὰ πολλάκις, κελαρίζει στεναγμούς,
 καὶ κατοπτρίζει ἀναμνήσεις καυστηρᾶς.
 Ἔχει καὶ πόνους πλὴν τῶν ἀπολαύσεων·
 κ' ἐμπρὸς τοῦ τάφου, ὅπου ὑπερήφανος
 ἢ φρὴν ὀρθοῦται, φόβον μὴ γνωρίζουσα,
 αὐτὴ γογγύζει, καὶ ἀνάνδρως στρέφεται
 πρὸς ἐσβεσμένον παρελθόν, ἀλλὰ γλυκύ.
 Τοιαύτη ἡ καρδία.

ΛΑΜΙΑ

Ὁ σοφώτατος
 καρδιογνώστης λοιπὸν μάθε παρ' ἐμοῦ
 τοιαύτη πῶς δὲν εἶναι. Εἶναι ἄβυσσος,
 εἰς ἣν λυσσώδης πνέ' ἡ λαίλαψ τῶν παθῶν,
 εἰς ἣν οἰκοῦσιν ἐριννῦς, ταρτάρειον

πυρκαϊὰν φυσῶσαι εἰς τὰς φλέδας μας,
 βασανῶνται τοῦ βίου, ἀπηνῆς δυάς,
 ὁ ἔρωσ, καὶ τὸ μῖσος τὸ ζηλότυπον.

ΘΡΑΥΓΑΛΟΣ

Καὶ πῶς γνωρίζεις τὰς ὀδύνας τὰς τερπνάς
 τοῦ ἔρωτος, σὺ ἦτις δὲν ἠγάπησας;

ΛΑΜΙΑ

Τερπνάς, τερπνάς! Αἶ! πόθεν πλὴν ἐξ ἀκοῆς
 νὰ τὰς γνωρίζω; Ὅπως ἔχω αἰσθησιν
 ἐγὼ, τί εἶμαι; Παίγνιον εἰς χεῖράς σας,
 τῆς νεολαίας τῆς χρυσῆς τῶν Ἀθηνῶν,
 τὸ ῥόδον τὸ κοσμήσαν τοὺς στεφάνους σας,
 ὁ ῥίπτοντες πατεῖτε μαραινόμενον.
 Φαιδρὸν πρὸς πάντας μέτωπον ὀφείλουσα,
 γελῶντα χεῖλη, προκαλοῦντα βλέμματα,
 τί εἶμαι, ἡ πλαγγὼν τις περισσότεχνος,
 τῆς Ἀφροδίτης εἰδωλον καλλίκοσμον,
 ἐκτὸς χρυσὸς κ' ἐλέφας, πλὴν κενὸν ἐντός;
 Κενόν; ὦ μύδρος ἐμφωλεύει φλογερὸς
 εἰς τὸ πυρέσσον στῆθος, ἡ καρδιά μου!
 καὶ ὡς ὁ Προμηθέως γυψ, ἀνήμερος
 τῆς Ἀφροδίτης τὴν σπαράττει ὁ υἱός.
 Πλὴν σεῖς τί ἐννοεῖτε ἢ τί βλέπετε;
 Ἐκτὸς ὑμῶν τίς ἄλλος ζῇ κ' αἰσθάνεται;
 Ποτὲ δὲν εἶδες, ἐρευνῶν τὸ βλέμμα μου,
 πρὸς τίν' ἀστέρα στρέφεται προσηλωθέν;
 Οὐδ' εἶδες σβεννυμένας τὰς ἀκτῖνάς του
 εἰς αἰφνιδίαν ἔκλειψιν, οὐδ' ἤκουσας
 τὸν γέλωτά μου νὰ στενάζῃ, καὶ λυγμοὺς
 εἰς τὰ φαιδρά μου ἄσματα; Τί βλέπετε;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Λοιπὸν ἔρᾳς, Λαμία!

ΛΑΜΙΑ

Ναί, λοιπὸν ἐρῶ.

Καὶ εἶναι ψυχοδόρος μὲν ὁ ἔρως μου,
πλὴν τὴν ψυχὴν ἀσμένως δίδω δι' αὐτόν.
Ἀγρίως, ναί, σπαράττει τὴν καρδίαν μου,
ἀλλ' εἶναι ἅμα βάσανος καὶ καύχημα.
Μ' ἐξευγενίς ἡ φλόξ του πυρπολοῦσά με,
καὶ εἰς γυναῖκα τὴν ἐταῖραν ἀνυψοῖ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τίνος ἐρᾳς; Εἰς φίλον νὰ ἐμπιστευθῆς,
οὐ σ' ἐγγυᾶται τὴν σιγὴν ἡ προσεχῆς
σιγὴ τῶν τάφων, δύνασαι. Τίνος ἐρᾳς;

ΛΑΜΙΑ

Τίνος ἐρῶ; Λαμία ἂν καὶ λέγωμαι,
εἰμὶ γυνή. Τὸ τίνος τοῦτο ἤκουσεν
ἡ νύξ πολλάκις, κ' ἡ φιλέρημος ἡχώ,
κ' ἡ αὔρα εἰς τὰ δάση τὸ ἐστέναξεν,
ἀνθρώπινα πλὴν ὦτα δὲν τὸ ἤκουσαν.
Ἀλλ' ἤδη αὕτη εἶναι ὥρα φοβερά.
Ἐνταῦθα, εἰς τοῦ ἄδου τὰ προπύλαια,
εἰς τὴν σιγὴν τῶν τάφων, λύω τὴν σιγὴν.
Γραπτὸν ἂν δὲν τὸ εἶδες εἰς τὸ βλέμμα μου,
ἂν εἰς πνοὴν μου πᾶσαν δὲν τὸ ἤκουσας,
λοιπὸν τὸ τρέμον χεῖλός μου ἅς τὸ εἰπῇ,
ὅτι ἐκεῖνος οὐ ἐρῶ...

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τίς εἶναι;

ΛΑΜΙΑ

www.libtool.com.cn

Σύ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Λαμία!...

ΛΑΜΙΑ

Δύσαν ἐπὶ τοῦ μετώπου μου,
 διὰ παντὸς ἐφρόνουν τὸ ἐρύθημα·
 ἀλλ' ἤδη φλέγον τὸ αἰσθάνομ' ἐπ' αὐτοῦ.
 Ἡ λέξις ὁμῶς ἦτις μοι διέφυγε,
 δὲν ἐπιστρέφει πλέον. Τῆς καρδίας μου
 ἡ τεταμένη τὴν ἐτόξευσε χορδή.
 Σέ, σέ ἡγάπων, ὦ Θρασύλλε, μόνον σέ.
 Σὲ τὰς ἡμέρας τὰς μακρὰς ἐπρόσμενον,
 σὲ εἰς τὰς νύκτας τὰς ἀγρύπνους ἔβλεπον·
 καὶ ὅταν πάντες μὲ περιεστοίχιζον,
 ἐν βλέμμα ἐπαιτοῦντες, ἐν μειδιάμα,
 βλέμματα τότε, τότε μειδιάματα
 ἦσαν αὐτῶν, ἀλλ' ἦτον ἡ καρδία σή.
 Τοὺς ὀφθαλμοὺς πολλάκις ὄτ' ἐστήριζες
 ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἔβλεπες κρυπτὸν
 τὸ δάκρυ ρέον· τὴν φωνήν μου ἤκουες
 παιδρὰν πρὸς πάντας, ἀλλὰ τρέμουσαν πρὸς σέ.
 ὦ! τότε ἡπατώμην, ἢ περιπατῶς
 τῶν ὀφθαλμῶν σου ἡ ἀκτὶς ὑγραίνετο,
 καὶ ἀτμοσφαῖρα μ' ἐπερίχεε φωτὸς;
 Μειδιάμα ἐφρόνουν εὐθυμώτερον
 πῶς βλέπω τότε εἰς τὰ χεῖλη σου ἀνθοῦν,
 καὶ γλυκυτέραν τὴν φωνήν σου ἤκουον
 ὅποτε μοι ὠμίλεις, καὶ τὴν ἤκουον,
 ὅταν ἐσίγας, τ' ὄνομά μου μυστικῶς

λέγουσαν πάλιν. Ὅταν μ' ἐπλησίαζες,
 ἀφίνων τῶν ἐταίρων σου τὸν ὅμιλον,
 ἐπὶ τὸ μέτωπόν σου ἔβλεπον χαράν,
 καὶ σὲ κατεῖχε θλίψις ἀπερχόμενον·
 κ' ἐφάνταζόμην . . . ὦ Θρασύλλε, μ' ἀγαπᾷς;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἥξεύρεις ὅτι τοῦ χοροῦ τῶν φίλων σου
 ἀνεκηρύχθην κορυφαῖος πάντοτε.
 Πάντας ἡμᾶς, πρὸ πάντων δ' ἔθελγεν ἐμέ
 ἡ γοητεία τῆς εὐστρόφου σου φρενός.
 Μᾶς ἔτερπον καὶ τ' ἄνθη τὰ παικίλια της,
 κ' αἱ δηκτικαὶ ἀκίδες τῶν σκωμμάτων της,
 κ' ἡ ἄκρατός σου εὐθυμία, τρέπουσα
 τὴν ἀφροσύνην εἰς τετάρτην Χάριτα.
 Ὁ δροσερός σου γέλως μᾶς ἐφαίδρυνε,
 κ' ἐπεκροτοῦμεν, ὅτε, λάλος χελιδὼν,
 μᾶς ἀπεστόμους πάντας βατταρίζουσα,
 καὶ ἐταπείνους τὴν ὄφρυν τῶν σοφιστῶν·
 καὶ θέλγητρον μᾶς ἦτον προσφιλέστατον
 τοῦ ἀγαθοῦ σου ἦθους ἡ ἀφέλεια.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ ταῦτα λέγεις ἔρωτα; ὦ! σ' ἐννοῶ.
 Μὴ δικαιοῦμαι εἰς τι περισσότερον;
 Ἄν σκώπτουσα, γελῶσα, σᾶς ἐφαίδρυνον,
 ἐξεπληρώθη τῆς ζωῆς μου ὁ σκοπός.
 ὦ! εἰς τῆς Οἴτης διατί τὰς φάραγγας
 ἡ ὀρειβάτις ποιμενὶς δὲν ἔμεινα,
 εἰς τῆς ἐλάτης νὰ κοιμῶμαι τὴν σκιάν,
 εἰς αἰθερίας κορυφὰς κ' εἰς βάραθρα
 τ' ἀμέριμνά μου ν' ἀντηχῶσιν ἄσματα,

κατόπαν τῆς αἰγάγρου νὰ κρημνοβατῶ,
καὶ νὰ πλανῶμαι τῶν θηρίων σύννοικος,
ἀλλ' ὄχι τῶν ἀνθρώπων; Ἄν μ' ἐσπάραττον
δρυμώνων ἄρχτοι, ἂν μ' ἐκύλιε νεκρὰν
σκοτοδινία εἰς πυθμένα χάσματος,
ἐγὼ εὐδαίμων! Ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ζωῆς,
ἀγνοουμένη ὡς τὸ ἄνθος τῶν βουνῶν,
εἰς τὰς ἐρήμους τῶν βουνῶν θὰ ἐπιπτον.
Τί τὴν ἀγρίαν μόνωσιν κατέλιπον,
τί ἦλθα πρὸς ἀνθρώπους; τί ἐζήτησα
νὰ ἐξυπνίσω τὴν νεκρὰν καρδίαν μου
εἰς ἀδιώτου βίου πικρὰν αἴσθησιν;
Αἶ! μὲ μισεῖς.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Μὴ λέγε τοῦτο.

ΛΑΜΙΑ

Μὲ μισεῖς

σοὶ λέγω, κ' ἔχεις ἡδονὴν ἀπάνθρωπον
νὰ μὴ τὸ κρύπτῃς· καὶ φαντάζεσαι ἀχλὺς
ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου πῶς ἐκτείνεται;
Δὲν μ' ἀγαπᾷς, διότι ἄλλην ἀγαπᾷς.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Πλὴν τίς σοι εἶπε . . .

ΛΑΜΙΑ

Τίς μοι εἶπε; Λησμονεῖς

πῶς ἡ καρδία, ἡ ἐρῶσα μάλιστα,
βλέπει καὶ ὅσα ὀφθαλμὸς δὲν διοραῖ,
ἀκούει ὅ,τι δὲν ἀκούει οὕς θνητοῦ.
Ναὶ, ἄλλην, ἄλλην ἀγαπᾷς. Ἡ ἀληθὲς
δὲν εἶναι ἴσως; Τὸ ἀρνεῖσαι; Σ' ἀδικῶ;

Ἡ φαντασία ἴσως τερατεύεται
 μυθῶδη; Λοιπὸν ψεῦσόν με, ἂν δύνασαι.
 Τῆς φυλακῆς σου, ὦ Θρασύλλε, τοὺς μοχλοὺς
 νὰ θραύσης θέλεις; Τὴν ζωὴν ἐπιθυμεῖς;
 Εἰπέ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τοῦ βίου δαιτυμῶν νεόκλητος,
 πρὶν ζήσω ἀποθνήσκω. Εἰς τὰς φλέδας μου
 θερμὸν τὸ αἷμα σφύζει. Καταστρέφεται
 ἐντός μου κόσμος ἰδεῶν ἐν σπέρματι,
 καὶ πράξεις τόσαι ἀπρακτοί, καὶ ἄπλετοι
 τοσοῦτοι πόθοι. Τῆς ζωῆς τὴν κύλικα
 δι' ἄκρων τῶν χειλέων μόλις ἤγγισα,
 καὶ τὸ βραχὺ τῆς στάδιον μοὶ κλείεται,
 πρὶν κατακτήσω ἓνα τῶν στεφάνων τῆς.
 Ναί, ἡ πνοή μου ἡ ἐσχάτη ἤθελον
 πνοὴ νὰ ᾔτον ἐλευθέρα· ἤθελον
 τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ κλείσω βλέπων τ' οὐρανοῦ
 περιλαμπῇ τὸν θόλον, βλέπων ἑκτασιν
 καὶ φῶς, καὶ βλέπων . . . Ἄλλ' ἡ Ἄτροπος ἐάν
 τὴν αἰμοδόρον ἔθιξε ψαλίδα τῆς,
 τὸ νῆμ' ἄς κόψῃ. Χάριν δὲν τῇ ἐπαιτῶ.

ΛΑΜΙΑ

Ζωὴν κ' ἐλευθερίαν ἀγαπᾷς λοιπόν;

(Ἐξάγει τὴν διακατὴν τοῦ Κριτίου ἐν τοῦ κόλπου τῆς).

Ἐδῶ τὰς ἔχω. Ὡς ἡ χεὶρ μου ἀνοιγῇ,
 ἡ πύλη αὕτη τῶν κλαυθμῶν ἀνοίγεται.
 Δυνάμει τούτου, μία μόνη λέξις μου,
 τῶν ὀφθαλμῶν ἐν νεῦμα, κ' εἴς' ἐλεύθερος.
 Ἄλλ' ἡ ζωὴ σου, ἡ ἐλευθερία σου,

δι' ἄλλην θεν' ἀνθρώσιν. Εἰς τοὺς πόδας της
 θα σπείσης νὰ τὰς ρίψης. Μόνον δι' αὐτὴν
 τὰς θέλεις. Αὕτη δίδει φῶς εἰς τὴν ζωὴν.
 Μακράν της σ' εἶναι ζοφερός ὁ ἥλιος,
 κ' εὐδαιμονία διὰ σέ ὁ θάνατος
 ἂν εἰς τὸ δύον βλέμμα σου ἐρωτικῶς
 τῶν ὀφθαλμῶν της οἱ ἀστέρες λάμπωσιν.
 Αἶ! μὴ νομίζης ὅτι εἶν' ὁ ἔρωσ μου
 μέλι καὶ ρόδα. Εἶναι φλόξ καὶ δάκρυα·
 εἶν' αἰμοδόρος, ἄγριος, ἀμείλικτος,
 κ' ἐγὼ ἐτράφην εἰς λυκαίνης σπήλαιον.
 Δὲν θεν' ἀπέλθης, καὶ εἰς τὰς ἀγκάλας της
 δὲν θενὰ εὖρης τῶν μακάρων τὴν ζωὴν·
 δὲν θεν' ἀνοίξης δι' αὐτὴν τὸν οὐρανόν,
 εἰς τοῦ ταρτάρου τὸν βυθὸν κρημνίζων με·
 κ' ἐπὶ τῆς κλίνης τῶν οἰκτρῶν βασάνων μου
 πᾶν τρυφερόν σας φίλημα δὲν θ' ἀντηχῇ
 ὥς ἐρινύων συριγμός. Ἴδοὺ αὕτη
 ἡ ἀποτρόπαιός σας ἔνωσις, ἰδοὺ,
 ἐδῶ θα μένη ἐπὶ τῆς καρδίας μου,
 τοὺς νοσηροὺς παλμούς της καταστέλλουσα·
 κ' ἐντεῦθεν χεῖρ ἀνθρώπου δὲν τὴν ἀποσπᾷ,
 πρὶν ἀποσπάσῃ τὴν καρδίαν μετ' αὐτῆς.
 Εἰπέ, εἰπέ μοι ὅτι ἄλλης δὲν ἔρᾳς·
 αὐτὸ εἰπέ μοι, καὶ, ἂν θέλῃς μίσει με·
 ἀλλ' ὅτι ἄλλης δὲν ἔρᾳς εἰπέ, κ' εὐθύς
 κλειῖθρα καὶ τείχη τῆς εἰρκτῆς σου πίπτουσιν.
 Εἰπέ· καὶ θάνατόν σου καὶ ζωὴν κρατῶ.
 Εἰπέ, πλὴν μὴ προδώσης τὴν ἀλήθειαν.
 Ἄν τὴν ἐρῶσαν ἀπατᾷς καρδίαν μου,

ἀλλ' ἡ ζηλοτυπία εἰν' ὀξυδερκής.
Εἰπέ πῶς ἄλλης δὲν ἔρας, καὶ ἔζησας.

www.libtool.com.cn

ΘΡΑΣΥΛΑΟΣ

Ἀπάτης, φίλη, εἰν' ἀγνὰ τὰ χεῖλη μου.
Δὲν θ' ἀγοράσω τὴν ζωὴν ψευδόμενος.
Ἐνταῦθα εἰν' ἀπάτη καὶ ἡ σιωπή.
Τὸ ζωηφόρον σχίσον τοῦτο πρῶταγμα.
Ἔρωτος εἶναι ἡ καρδία μου βωμὸς,
κ' ἐπ' αὐτοῦ φλέγει πῦρ ἀγνόν, οὐράνιον·
καὶ ἡ ψυχὴ μου, ἤδη διαφεύγουσα,
ζητεῖ ἐκείνην, ὡς ἡ φλόξ τὸν οὐρανόν.
Ναί, ἀγαπῶ ἐνθέρμως, ἄλλην ἀγαπῶ.

ΛΑΜΙΑ

Αἱ Ἐρινύες ἐπ' ἐκείνην κ' ἐπὶ σέ
καὶ ἐπ' ἐμέ. (ἀποθυμαί).

ΘΡΑΣΥΛΑΟΣ

Λαμία, οἴμοι! Σύνελθε!

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἶκτα Θηραμένους. Ἀΐθουσα.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ, ΚΑΛΛΙΠΠΗ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (πρὸς τὸν Θηραμῆνην προσπαθοῦντα νὰ τὴν ἐμποδίσῃ νὰ εἰσέλθῃ
τὴν σκηνὴν ἐξ ἰσχυρῆς θύρας)

Μὴ μ' ἐμποδίζης. Νὰ ἐξέλθω ἄφες με.

Ἄφες με, πάτερ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μεῖνε, φίλη θύγατερ.

Εἰς τὰς αἰθούσας ἄνδρες ἀναστρέφονται.

Μὴ σέ ἰδῇ τις ἐν τοιαύτῃ ταραχῇ.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

"Αφες με πάτερ. "Αφες, δὲν ἀνέχομαι
 τὴν ἡρεμίαν τῆς γυναικωνίτιδος.
 Θέλω νὰ πνεύσω τῶν ὁδῶν τὴν φλογεράν
 ἀναπνοήν, ν' ἀκούσω ὠρυόμενον
 τὸν ὄχλον. "Ισως ἡ λαόπλαγκτος ὁμῆ
 μοὶ καταγγείλῃ ἂν ἀπέθανεν ἡ ζῆ.
 Ἡ δημοσία ἴσως ἀγανάκτησις
 σωτῆρας μ' ἀναγγείλῃ; ἡ ἐκδικητάς.
 "ὦ πάτερ, ἀλλ' εἰπέ μοι, ἀλλ' ἐξηγήσον.—
 ἀμβλύς ὁ νοῦς μου ἔγινε· δὲν ἐννοῶ.—
 πῶς ἂν ὑπάρχῃ δολοφόνον θέσπισμα,
 διαταγὴ φρικώδης τῶν Τριάκοντα,
 ἡ ἐνὸς μόνου, ἀντὶ πάντων πράττοντος,
 πῶς σὺ, ὦ πάτερ, μετ' ἐμοῦ τὴν ἀγνοεῖς,
 ἡ πῶς δὲν σώζεις, ὦν ἐκ τῶν Τριάκοντα;
 Ἡ χεὶρ ἡ σπῶσα τῶν σφαγῶν τὴν μάχαιραν,
 αὐτὴν ὀπίσω ν' ἀναστρέψῃ δυσχερές;
 Κοινὴ δὲν εἶναι ἡ ἀρχή σας, καὶ κοινὸν
 τὸ σώζειν καὶ φονεύειν; "Ανοιξὸν λοιπὸν
 τὰς θύρας τῆς εἰρκτης του, ὡς τὰς ἐκλείσεν
 ἀνηλεὲς συνάρχων.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Κόρη δύσμοιρε,
 μὴ τῆς ἀρχῆς μου τὴν ἰσχὺν ἐπικαλοῦ.
 Εἶναι μεγάλη νὰ φονεύῃ, πλὴν μικρὰ
 νὰ σώζῃ. Τοῦτον ἔχει τὸν μηχανισμόν
 ἡ ἐξουσία ἣν ἀσχοῦμεν σήμερον.
 "Οφείλομεν ἀλλήλοις ὑποστήριξιν
 καὶ ἀνοχήν.

ΚΛΑΛΙΠΠΗ

Ὡς πρέπει ἄρα ν' ἀνεχθῆς
 ἐκείνων τὴν κακίαν, οὕτω καὶ τὴν σὴν
 χρηστότητα ἐκείνοι δὲν ἀνέχονται;
 Ἄν τοῖς ὀφείλῃς σύμπραξιν εἰς τὸ κακόν,
 εἰς τὸ καλὸν ἐκείνοι δὲν ὀφείλουσιν;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἡμᾶς συνδέει ἄλυσις αἵματηρὰ,
 δι' ὄρκων συσφιγθεῖσα καὶ συμβάσεων,
 καθ' ἃς ἐκάστω ἐπετράπη ν' ἀναιρῇ
 ὃν βοόλεται. Τὸ θῦμα εἶναι κτῆμά του.
 Κατὰ μὲν τύπους κρίνουσ' οἱ Τριάκοντα,
 καταδικάζει ὅμως πράγματι ὁ εἰς·
 καὶ μόνοι τὴν ἰσχύν μας ὑπεκφεύγουσιν
 οἱ ἐν τῷ καταλόγῳ, οἱ τρισχίλιοι,
 ἐφ' ὧν δικάζει, οὐδὲ φονεύει ἡ Βουλὴ.
 Ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔταν εἰς τοῦ αἵματος
 τὸν κύβον ῥίψη, εἶναι μοίρας ψήφισμα.

ΚΛΑΛΙΠΠΗ

ὦ νόμοι, φρικτοὶ νόμοι! Ἀπεκδύεσθε
 τοῦ ὑπερτάτου προνομίου τῆς ἀρχῆς,
 τοῦ σώζειν τὸν ἀθῶον, καταλείποντες
 βορὰν τὴν πόλιν εἰς ψυχὴν ἀνήμερον,
 εἰς τὸν Κριτίαν, τὸν αἱμάτων ἀπληστον.
 Ἐκεῖνος μόνος εἰς τὸν φόνον κραιπαλᾷ·
 καὶ σεῖς τὰ ἴσα μὴ ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ,
 ὑπηρετεῖτε τὴν ἀγρίαν λύσσαν του,
 ὥς νὰ τὴν στρέψῃ φοβερὰν καὶ καθ' ὕμῶν.
 Λοιπὸν ἐλπίδος ἔχνος λείπεται οὐδέν;
 Θὰ τὸν φονεύσῃ, πάτερ, καὶ διὰ μιᾶς

πληγῆς θὰ ρίψῃ δύο θύματα νεκρά;
Εἰς τὸν Θρασύλλον δὲν θὰ ἐπιζήσω.

www.libtool.com.cn

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μὴ

Καλίππη, ἀπελπίζου. Ἄν ἀδυνατῶ
ὥς ἄρχων νὰ προστάζω, ὥς συνάρχων του
θὰ ἐπιτύχω ἴσως, δυσωπῶν αὐτόν.

ΚΑΛΙΠΠΗ

Ἄν πρέπη, ἄφες ἡ δειλὴ καὶ ἄπειρος
ἐγὼ εἰς τὴν αὐλήν του τὴν ἀγέρωχον
ν' ἀπέλθω, λαβομένη τῶν γονάτων του,
τοῦ στήθους μου τοὺς πέπλους διαβρήξασα,
νὰ ἱκετεύσω· καὶ ἂν γόνος τίγριδος
δὲν εἶναι, ἂν καρδίαν εἰς τὸ στήθός του
ἀνθρώπου τρέφῃ, οἶκτον θέλει αἰσθανθῇ,
καὶ τοῦ Θρασύλλου θὰ φεισθῇ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἀνοίξεια,

θύγατερ, λέγεις, μὴ εἰς κόρην πρέποντα.
Πρὸς ἐντευξίν του ἔδραμον, καὶ μὴ εὐρών
αὐτόν, παραγγελίαν τοῖς οἰκέταις του
ἄφηκα, ἅμα ἔλθῃ, νὰ μοὶ ἀγγελθῇ.
Τοῦτο προσμένω, καὶ θὰ σπεύσω πρὸς αὐτόν.
Θὰ μεσιτεύσω πείθων, καὶ εἰς δέησιν
θενὰ κατέλθω, ἡ πειθῶ ἂν δὲν ἀρκῇ·
καὶ ἂν τι ἔτι ἡ φωνή μου δύναται,
θενὰ τὸν σώσω.

ΚΑΛΙΠΠΗ

Πάτερ, πλὴν δὲν ἔρχονται.

Υπόπτερος ἡ ὥρα φεύγει. Ἀπελθε·

ἰκέτευσον καὶ πείσον. Πῶς νὰ πείσης, φεῦ!
 Δὲν θὰ ὑγραίνουν τὴν φωνήν σου δάκρυα·
 βωδὸν δὲν θέλει ὀμιλεῖ τὸ βλέμμα σου.
 Γυνή δὲν εἶσαι. Ὅμως σπεῦσον, ἄπελθε.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Σὺ σπεῦσον. Βλέπεις; τὴν στοὰν διέρχεται
 ἐκεῖ προβαίνων ὁ Κριτίας. Ἄπελθε.
 Ἄπελθε.

ΚΑΛΑΙΠΗΧΗ

Πάτερ, σῶσόν τον καὶ σῶσόν με. (Ἐξέρχεται).

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Δύστυνε κόρη! Μὴ νὰ σώσω εὐκολον
 τὸ εἰς ὁδόντας λύκου σπαῖρον πρόβατον;

(Δίδων τὴν χεῖρα εἰς τὸν ΚΡΙΤΙΑΝ εἰσπαρχόμενον)

Χαῖρε, Κριτία, εἰς τὸ δῶμά μου.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ σὺ
 ἀντίχαιρε, συνάρχων. Πῶς μ' ἐζήτησας
 ὡς ἔμαθον, νὰ ἔλθω πρῶτος ἔσπευσα.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Σ' εὐχαριστῶ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τί θέλεις παρ' ἐμοῦ λοιπόν;
 Τί δύναμαι;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Κριτία, δύνασαι πολλά.
 Τὴν παρακαταθήκην τῆς ἰσχύος μας
 σὺ μόνος ἔχεις. Σὲ τρομάζουσ' οἱ πολλοί.
 Εἰς σὲ ὑπῆκει πᾶσα θέλησις. Σὺ εἶ

ἡ χεὶρ, τὸ ξίφος τῆς ἀρχῆς, καὶ ἡ κεφαλὴ,
καὶ σὺ παρέχεις τὴν ζωὴν καὶ θάνατον.

www.libtool.com.cn

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τί λοιπὸν θέλεις;

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

Τοῦ Θρασύλλου τὴν ζωὴν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ σὺ ἐκείνου! Καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοὶ
λοιπὸν τὸ σκῆπτρον τῆς ἀρχῆς τῶν θραύουσιν!
Ἄνίσως τοὺς ἐχθροὺς μας σώζωμεν ἡμεῖς,
ἡμᾶς τίς θέλει σώσει;

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

Ἡ χρηστότης μας.
Ἄλλ' ὁ Θρασύλλος, τί αὐτὸς μᾶς ἐπταίσει;
Τί εἶναι;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μισολάκων.

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

Ἐπικίνδυνον
τὴν λέξιν λέγεις. Ἀναγγέλλει θάνατον.
Ἄλλ', ὦ Κριτία, ἂν ὀφείλ' ἡ πόλις μας
νὰ φέρῃ ξένην ἄλυσιν, δυνάμεθα
καὶ ν' ἀπαιτῶμεν νὰ τὴν φέρῃ ἐλαφρῶς;
Νὰ μᾶς ἐκπλήττῃ πρέπει ἢ νὰ μᾶς λυπῇ
οἱ νέοι λέοντές μας ἂν τὴν δάκνωσι;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Δάκνουσι πρῶτον, μέχρι τέλους θραύουσι.
Κακῶς ὑπηρετοῦμεν τὴν ἀρχὴν ἡμῶν,
κακῶς τὴν Σπάρτην, τοὺς ἐχθροὺς τῆς σώζοντες.

ΘΗΡΑΜΕΝΗ

Τὴν Σπάρτην μὴ μοι λέγῃς. Τῇ παρέδωκα
 ἐγὼ δεσμίας τὰς Ἀθήνας, ἀφ' οὗ πρὶν
 ταπεινωθεῖσας τῇ τὰς ἀπετείχισα,
 καὶ τὴν σκυτάλην ἀντὶ νόμου ἔφερα
 εἰς τοὺς πολίτας, κ' εἰς τὸ ἄστυ τὴν φρουράν.
 Ἐγὼ· ἀλλ' ὅχι ὅτι τὴν Χαλκίοικον
 τῆς Πολιούχου ἐπροτίμων Ἀθηναῖς,
 ὅχι τὸν νόμον ὅτι τὸν Λυκούργιον
 ἀντὶ τοῦ Σολωνίου ἐνεθρόνιζον.
 Ἐγὼ, διότι ἔβλεπον παράφρονα
 τὴν πόλιν, ὅταν ἡγωνία, σχίζουσιν
 εἰς διχονοίας σπαραγμοὺς τὰς σάρκας τῆς,
 διότι ὅταν βάθος συνετῆς φρενὸς,
 πραγμάτων γνῶσις καὶ καιρῶν ἐκτίμησις
 θὰ διετῆρει μόλις εἰς τὰς φλέβας μας
 ὅσον ἡ ἥττα αἷμα ταῖς κατέλιπε,
 καὶ σωφρονοῦντες μόλις θ' ἀνεπνέομεν,
 ἡ παροينوῦσα τῶν δημαγωγῶν Μαινάς
 τὴν σωτηρίαν τῶν κοινῶν προέπινε·
 καὶ οἱ γεννάδαι φαῦλοι πολεμοποιοὶ,
 δειλοὶ εἰς μάχας, εἰς τὴν Πυῖκα ἥρωες,
 τὸν σκελετὸν τοῦ δήμου διηρέθιζον
 νὰ προκαλῇ τῆς Σπάρτης τὴν ἐκδίκησιν.
 Ὡς μαινομένην ἔδεσα εἰς ἄλυσιν
 ἡμῶν τὴν πόλιν, πρὶν αὐτοκτονήσῃ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Αἶ!

Καὶ ἴσως ἤδη συνελθοῦσαν τὴν φρονεῖς;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Πολὺ μὲν τοῦτο, κ' ἔτι περισσότερον
 ἀδυνατούσαν ἢ νὰ βλάψῃ ἢ νὰ βλαφθῇ.
 Εἰς νάρκην κεῖται· ἀλλὰ μὴ ζητήσωμεν
 ὁ θάνατος τὴν νάρκην νὰ διαδεχθῇ.
 Δαμάσαντες τῶν νέων τὴν ὀξύτητα,
 μὴ λησμονῶμεν ὅτ' ἡ πόλις εἶν' αὐτοί.
 Θερμὴ ἂν εἶναι ἡ καρδιά των, πῶς ζῇ
 ἀποδεικνύει· κ' οἱ σπινθηρές της ποτὲ
 δύνανται πάλιν φλόγα ν' ἀναδώσωσιν
 ἀρχαίας δόξης.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἶσαι φιλελεύθερος.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Εἰμαι, Κριτία, Ἀθηναῖος.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ φθονεῖς
 τὴν δύναμιν τῆς Σπάρτης;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἀποδέχομαι
 τὸν ξένον νόμον, πλὴν δὲν τὸν ἀσπάζομαι.
 Ὅταν νοσήσω, πίνω τὸν πικρὸν ὀπὸν,
 πλὴν δὲν τὸν λέγω μέλ' Ὑμήτιον. Πρὸς τί
 ταῦ Ἀγοράτου ἢ πλαστὴ κατάρθεις
 ψευδοῦς συνωμοσίας, αἱ διαβολαὶ
 κ' αἱ τιμωρίαι ἀνενόχων πολιτῶν;
 Ἡ πόλις πᾶσα φρίττει βλέπουσα. Πρὸς τί
 εἰ τόσοι φόνοι;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Οἱ νεκροὶ δὲν δάκνουσι.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Νομίζω, ἀπατάσαι. Φοβερώτεροι
 εἶν' οἱ νεκροὶ τῶν ζώντων. Εἰς τὸν τάφον του
 ὅταν ὀργίλος ὁ νεκρὸς τινάσσηται
 ἐκδίκησιν φωνάζων, σείεται ἡ γῆ,
 καὶ ἡ φωνὴ του, ὀξύτερα σάλπιγγος
 εἰς τὰς καρδίας ἀντηχεῖ. Εἰς τὴν βροχὴν
 τοῦ αἵματος βλαστάνει ἐπανάστασις.
 Δὲν σᾶς ἡρνήθην σύμπραξιν αἵματηράν·
 ἴσως πολλάκις πρῶτος τὴν προὔκάλεσα,
 ὅταν κακούργων ἦν ἡ πόλις ἔμπλεως,
 καὶ προδοτῶν ἦν θῦμα καὶ συκοφαντῶν.
 Ἄλλὰ τὸ αἷμα ἂν τὸ γενναιότερον
 τῶν Ἀθηναίων χύνωμεν, τί θέλομεν;
 Τὴν ἥβην πᾶσαν ἴσως ν' ἀποσφάξωμεν
 τῶν πολιτῶν, καὶ θρόνον αἵματοπαγῇ
 ἐπὶ πτωμάτων στήσαντες, νὰ ἄρχωμεν
 εἰς ἔρημον τὴν χώραν τῶν Κεχροπιδῶν;
 Ἄν δρέψωμεν τοῦ δένδρου τῆς πατρίδος μας
 πᾶν ἄνθος θάλλον, θέλει μείνει ἄκαρπον.
 Ὅταν τοῦ δήμου ἀναιρῆς τοὺς ἀριστεῖς,
 ὅσους ἡ πόλις ἀγαπᾷ καὶ σέβεται,
 στιβάξεις μῖσος, ἐτομάξεις ἔκρηξιν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ταῦτ' ἂν φρονῶμεν, καὶ ἂν ταῦτα λέγωμεν,
 τί νὰ εἰπῶσι μὲν εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Νὰ εὐχωνται τοῖς μένει, ἐπιμένοντες
 εἰς πράξεις βίας, ἢ νὰ ἐξαντλήσωμεν
 τὸ αἷμα τῆς πατρίδος τὸ πολύδοξον,

τὸ ἐγχαράξαν εἰς τὰς δέλτους τῆς Κλειοῦς
 τῶν Ἀθηναίων τ' ὄνομα ἀθάνατον,
 ἢ ἐν βασάνοις νὰ διερεθίσωμεν
 τὸν ληθαργοῦντα δῆμον εἰς ἀπόγκωσιν.
 Θαρβεῖς ὅτ' εἰς τὸ κῦμα τὸ Ἀβυδηνὸν
 ἐσβέσθη πᾶν τοῦ αἵσθημα φιλόπατρι;
 Πολλάκις βλέπω τὸν σπινθῆρά του λαμπρὸν
 εἰς τῶν θυμάτων φλέγοντα τὰ βλέμματα,
 κ' ἐντυπουμένην τὴν ὑπερφηάνειαν
 τοῦ ἐλευθέρου εἰς τοῦ δούλου τὴν μορφήν.
 Πλὴν καὶ συμφέρει νὰ σβεσθῇ; Ἀντ' ἄρχοντας
 τῶν Ἀθηναίων, δοῦλος τῶν Σπαρτιατῶν
 οὐ γίνης τότε. Προτιμᾷς;

ΚΡΙΤΙΛΙΣ

Ἀντ' ἄρχοντας
 ἰδὲ σὺ μᾶλλον ἂν νὰ εἶσαι προτιμᾷς
 τοῦ ὄχλου δοῦλος.

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

Κυβερνήτης τοῦ λαοῦ,
 αὐτὸν νὰ σώσῃ προσπαθὼν καθ' ἑαυτοῦ,
 ὅπως σωθῇ κατ' ἄλλων. Αὐτ' ἡ κλησὶς μας.
 Ἰὼν πολιτῶν τὸν οἶκ' ἀνελάβομεν,
 διὰ δουλείας ὅπως σωφρονίσαντες,
 εἰς τὴν ἐλευθερίαν φέρωμεν αὐτούς.
 Ὡραῖον εἶναι, εἶναι ἄξιον ἀνδρὸς
 τὸ ἄρχειν ἐλευθέρων, τὸ διὰ πειλοῦς,
 δι' ὕψους διανοίας ἐπιβάλλεσθαι
 εἰς ζῶσαν ὕλην, κ' ἐξ αὐτῆς διαμορφοῦν
 τὸ εὐγενὲς τῆς δόξης καλλιτέχνημα.
 Τὸ δὲ, ἀγέλας δούλων κατὰ θέλησιν

εἰς τὸ σφαγεῖον φέρειν ἢ εἰς τὴν νομὴν,
μετὰ κτηνοκαπήλων ἔχομεν κοινόν.

www.libtool.com.cn

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἄν ὁ Θρασύλλος οὕτω λέγῃ, συγγνωστός.
Ἄλλὰ ὁ Θηραμένης! Μὴ ἐνόμισας
πῶς ἐξουσίαν ἔχομεν δημοτικὴν;
Εἴμεθα, φίλε Θηραμένη, τύραννοι.
Τραχὺ τὸ ῥήμα ἴσως, ἀλλ' ἀλήθεια.
Διότι ἔμως ἀνθ' ἑνὸς τριάκοντα,
τριακοντάκις εἴμεθ' ἀσθενέστεροι·
δι' ὃ, τριακοντάκις στιβαρώτερον
ἢ χεῖρ μας πρέπει νὰ κρατῇ τὸ σκῆπτρόν μας.
Εἰς καταιγίδος ὥραν πολυκίνδυνον
ἐπέβημεν τοῦ δήμου. Διὰ μάστιγος,
διὰ μυόπων μόλις ἐδαμάσαμεν
τὸν γαῦρον ἵππον. Ἄν μικρὸν ἐνδώσωμεν,
θεν' ἀποσείσῃ τὸν δειλὸν ἱππέα του,
θὰ τὸν πατήσῃ ὑπὸ σιδηρᾶν ὀπλήν.
Νὰ ἄρχῃς θέλεις πρὸς συμφέρον τῶν πολλῶν,
τὸ σὸν συμφέρον μεγαθύμως λησιμονῶν.
Ἀγαθὴ τύχη! Ἄλλ' ἡ πολυθρύλλητος
αὐτὴ ἐλευθερία ἥς ὑπερμαχεῖς
τί εἶναι, τὸ ἡξεύρεις; Εἶναι ἄδεια
εἰς τὴν μωρίαν νὰ παρῶρσιάζηται,
εἰς τὴν κακίαν νὰ ὑψῇ τὴν κεφαλὴν,
κ' εἰς δημοδόρους καὶ εἰς δημοκόλακας
εἰς ὀλεθρον τὴν πόλιν νὰ κρημνίζωσι.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τὸ πῦρ, Κριτία, τὸ ἐξ οὐρανοῦ κλαπέν,
τοῦ Προμηθεὺς δῶρον θεοφθόνητον,

ἐξ οὗ τὸ φῶς πηγάζει, ὑφ' οὗ τρέφεται
 ἡ τέχνη, ἔβεν ἀπορρέει ἡ ζωή,
 αὐτὸ οὐχ ἦττον καταστρέφει πυρπολοῦν,
 καὶ περιβάλλει τοῦ Διὸς τὸν κεραυνόν.
 Μὴ τὴν ἐλευθερίαν μέμρου· μέμφθητι
 τὴν χρῆσιν της ἢ μᾶλλον τὴν κατάχρησιν.
 Τὴν κατακρίνεις ἄρχων· θὰ τὴν ἔκρινες
 ἄλλως, ἂν ἦσο ἐκ τῶν ἀρχομένων εἰς.

ΚΡΙΤΙΣ

Εἰπέ μοι εἰς τὰ δάση ἂν τοῦ Βρυλησσοῦ
 ποτὲ δὲν εἶδες δένδρον ἐν αἰρόμενον
 ὑπὲρ μυρίους θάμνους· ἂν τὸν αἰετὶν
 ποτὲ εἰς τὸν αἰθέρα δὲν ἐθαύμασας,
 ὑπὲρ τὰ φύλα τῶν χαμαιπετῶν πτηνῶν
 τὰς ἰσχυράς του πτέρυγας ταννύοντα.
 Τοιαύτ' ἡ φύσις. Ἄλλ' εἰς ὕψος αἴρονται,
 ἔρπουσιν ἄλλοι. Ἀρχουσιν ἢ ἄρχονται,
 καθ' ἣν βαθμίδα τῆς μεγάλης κλίμακος
 ὁ νοῦς τοὺς τάττει. Τί μοι μέλ' οἱ σκώληκες
 ἂν εἰς τὸ χῶμα σύρωνται, πατούμενοι
 ὑπὸ τὴν πτέρναν; Νὰ πατῶντ' ἐπλάσθησαν.
 Καὶ ποῦ, καὶ πότε τῆς ἐλευθερίας σου
 ἡ δύναμις ἐδείχθη ἡ σωσίπολις;
 Ποῦ ποτὲ εἶδες εἰς τὰ Παναθήναια
 τὸ ἄρμα νικηφόρον, ἂν ἡνίοχος
 δὲν τὸ ὠδήγει, ἂν τῶν ἵππων ἡ ὁρμὴ
 τὸ φέρῃ ἄνω κάτω κατὰ βούλησιν;
 Ἡ πόλις μας τοῦ Πέρσου ἦτον λάφυρον
 ἂν εἰς, ἐν Μαραθῶνι τὴν διοίκησιν,

ὁ Μιλτιάδης, δὲν ἐσφετερίζετο,
 ἂν εἷς ἐν Σαλαμῖνι, ὁ Θεμιστοκλῆς.

www.libtool.com.cn

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Υἱοὶ κ' οἱ δὴ τῆς ἐλευθερίας μας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Υἱοὶ τῆς ἰσως, ἔμῳς τὴν μητέρα των,
 τὸν κίνδυνον ὡς εἶδον, κατακλείσαντες,
 καὶ νεμηθέντες τὴν κληρονομίαν τῆς.
 Καὶ πότε ἤρθ' εἰς δόξαν καὶ εἰς δύναμιν,
 ὡς ἐν τοῖς ἄστροις ὁ φωστὴρ τῶν οὐρανῶν,
 τῶν Ἀθηνῶν ἡ πόλις ὑπερήφανος;
 Ὅτε κατόπιν τῆς μεγάλης του φρενὸς
 ὁ εἷς, προσδέσας εἰς τὸ ἄρμα τοῦ αὐτῆν,
 ὁ δημοκράτης βασιλεὺς, ὁ Περικλῆς,
 τὴν ἡγείρεν εἰς ὕψος ἀπροσπέλαστον.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Κ' ἡμεῖς τὴν ταπεινοῦμεν. Ὑπεσχέθημεν
 ὑπὲρ τῆς δόξης καὶ τῆς σωτηρίας τῆς
 νὰ κυβερνῶμεν· καὶ πολλὰ καὶ σὺ κ' ἐγώ,
 τὴν εὐνοίαν τοῦ ἄλλοτε θηρεύοντες,
 ὑπὲρ τοῦ δήμου εἴπομεν κ' ἐπράξαμεν.
 Σὺ δὲ καὶ παρὰ ξένοις πρόμαχος ἀρχῶν
 ἐφάνης δημοφίλων, ἀπελευθερῶν
 ζυγοῦ βαρέος τοὺς Πενέστας. Ὁφείλες
 τῶν Θεσσαλῶν τοῖς δούλοις περισσότερον
 ἀφ' ὅ,τι ἐλευθέροις συμπολίταις σου;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πῶς; Τοῖς πολίταις δὲν παρεχωρήσαμεν
 προθύμως πᾶν τὸ δέον, πᾶν τὸ δίκαιον;
 Εἰς τρισχιλίους μεθ' ἡμῶν ἐνείμαμεν

τὴν μοῖραν ἴσῃν, καὶ οὐδὲν δυνάμεθα
 ἡμεῖς πρὸς τούτους οἱ τὸ πᾶν δυνάμενοι,
 καὶ οὐδὲ τὴν ζωὴν των διαθέτομεν.
 Πῶς; Δὲν εὐχαριστοῦνται; Πλείον' ἀπαιτοῦν;

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

Εἰς τρισχιλίους; Ἄρα οἱ τρισχίλιοι
 πάντες καὶ μόνοι εἰσὶν οὗτοι οἱ χρηστοί;
 καὶ πάντες εἰσὶ φαῦλοι οἱ ἐκτὸς αὐτῶν;
 Ἴσχυς εἰς ξίφους καθημένη ἀκωκὴν,
 ἔχει στενὴν τὴν βάσιν. Εὐρύνον αὐτήν.
 Τὴν πολιτείαν προσιτὴν κατάστησον
 εἰς πάντα ὅστις διὰ ξίφους ἢ φρενὸς
 νὰ τὴν συνδράμῃ δύναται. Τίς εὐκλεία,
 τί κέρδος ἄρα ἔσται τὸ ἡμέτερόν,
 εἰς χεῖράς μας ὁ δῆμος ἂν καταστραφῇ;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἐὰν ἡμεῖς φρονοῦντες δημοκρατικῶς,
 εἰς Κλέωνας τὴν πόλιν παραδίδωμεν,
 καὶ εἰς τοὺς ὑλακτοῦντας κύνας τῆς Πνυκὸς,
 ἂν καθ' ἡμῶν συνομωσίας πλέκωμεν,
 τὸν δῆμον τότε, τότε καταστρέφομεν.
 Δὲν ἔλαβον τὸ σκῆπτρον ὅπως τὸ ἰδῶ
 θρυλούμενον ἀθλίως εἰς τὰς χεῖράς μας.
 Φθονεῖται ἡ ἀρχὴ μας. Περικάθηνται
 πολλοί, ἐν σκότει θίγοντες τὰ ξίφη των.
 Τὰς μηχανὰς των στήνουσιν, ἐλπίζοντες
 ἐνδοθεν ἴσως, παρ' ἡμῶν τὴν ἀβρωγὴν.
 Μάται' ἐλπίδες! φροῦδοι κόποι! Ἀγρυπνῶ.
 Οὐδ' ἔμφρονα θὰ εἶπω τὸν θελήσοντα
 καὶ λίθον νὰ κινήσῃ τοῦ φρουρίου μας.

ΘΕΡΑΜΕΝΕΣ

Μ' ὑπολαμβάνεις τῶν Τριάκοντα ἐχθρόν.
Σὲ ἔννοῶ, Κρίτια.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μὲ παρεννοεῖς.

Μὴ πῶς σ' ἐλέγχω φρόνει, πῶς σὲ παραινῶ.
Ὁ φθόνος, ἡ κακία μᾶς προσβάλλουσι.
Τὴν φάλαγγά μας πρέπει νὰ συσφίξωμεν,
καὶ νὰ συνασπισθῶμεν. Εἴμεθ' ἀσφαλεῖς,
ἂν μᾶς συνδέῃ σύμπνοια ἀδελφική,
χεὶρ χεὶρ' ἂν νίπτη, δάκτυλος τὸν δάκτυλον.
Τῆς ἀρετῆς ἐργάται, ἃς ἀσκήσωμεν
τῶν ἀρετῶν τὴν πρώτην, τὴν ὁμόνοιαν.
Τὴν ἐξουσίαν καθὼς ἔχομεν κοινήν,
κοινοὺς καὶ τοὺς κινδύνους καὶ τὰ κέρδη της,
ἐχθροὺς καὶ φίλους τοὺς αὐτοὺς ἃς ἔχωμεν.
Ὁ λάλος ῥήτωρ τί ζητεῖ ὁ Σικελός;
Διὰ ῥημάτων ἐπιβούλως τορευτῶν
περισσοτέχνους φράσεις συντιθέμενος
τὸν κοῦφον ὄχλον ἐρεθίζει καθ' ἡμῶν,
καὶ σπεῖρει στάσεις, καὶ φυσᾷ διχόνοιαν.
Εἰς τί ὁ ξένος οὗτος ἀναμίγνυται;
Ἄς ἀποτίῃ πλήρες τὸ μετοίκιον,
καὶ μὴ φροντίζῃ ἄλλως περὶ Ἀθηνῶν
ὁ βέλτιστος Λυσίας. Πλέ' εἰς τὸν χρυσὸν
ὁ παραξίας λογοκάπηλος αὐτὸς,
καὶ δὲν εὐχαριστεῖται, οὐδὲ ἡρεμεῖ.
Ἄν σωφρονῶμεν, τὰ σχολεῖα πανταχοῦ
τοῦ λόγου νὰ κλεισθῶσιν ἃς φροντίσωμεν,
τὰ τῆς κακοτεχνίας ἐργαστήρια.

Προσέτι τούτους τοὺς ἐχθροὺς τῆς πόλεως
 τοῦ ὑπερόπτου πλούτου ἅς γυμνώσωμεν,
 δι' οὗ μᾶς πολεμοῦσι. Κ' ἡ ἀσφάλεια
 ἡμῶν, καὶ τὸ συμφέρον, τοῦτο ἀπαιτεῖ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΞ

Καὶ πῶς, Κριτία ; . . .

ΚΡΙΤΙΑΞ

Τοὺς διανεμόμεθα.

Πάντες εἰσὶ θανάτου ἄξιοι· εἰσὶν
 οἱ θησαυροὶ τῶν τῶν ἰδρώτων προῖον
 τῶν ἡμετέρων. Εἰς ἡμᾶς ἀνήκουσιν
 αὐτοδικαίως. Ὁ Λυσίας ἔστω σός.
 Ἐγὼ ἀρκοῦμαι τὸν Πολέμαρχον λαβὼν,
 τὸν ἀδελφὸν ἐκείνου. Τοῖς συνάρχουσι
 μερίδας ἴσας πρέπει ν' ἀπονεύωμεν.
 Εὐκόλως ταῦτο. Ἄφθονοι ἀπόκεινται
 εἰς τὸ γενναῖον μετοικοτροφεῖόν μας.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΞ

Πῶς! Μοὶ προτείνεις . . .

ΚΡΙΤΙΑΞ

Μὴ εἰπῆς πῶς σ' ἀδικῶ.

Εἴν' ἡ μερίς σου ἡ μερίς τοῦ λέοντος.
 Τῶν ἀσπιδίων δι' ἐμέ τὸν χαλκουργόν,
 σκευῶν ἀχρείων εἰς εἰρηνηκοὺς καιροὺς,
 ἐπιφυλάττω, δίδων σοι τὸν πλούσιον
 εἰς λόγους, ὅμως κ' εἰς οὐσίαν ἐμφανῇ.
 Καὶ ὁ Λυσίας καὶ ἡ τράπεζά του σή.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΞ

Φρικτὸν, Κριτία, λέγεις.
www.libtool.com.cn

ΚΡΙΤΙΑΞ

Διατί φρικτόν;

Μὴ τὰς κοινὰς προλήψεις. Ἄς σκεπτώμεθα
 ἐλεύθεροι τὴν φρένα. Ἐλησμώνησας
 πῶς ἵππος ἀδδηφάγος εἶν' ἡ τυραννίς;
 Τῶν ξένων ἄς τὴν θρέψη ἡ χρυσῇ κριθῇ.
 Ἄν δ' ἀπ' αὐτῶν τὴν πόλιν ἀπαλλάξωμεν,
 θὰ μᾶς ὀφείλῃ στέφανον εὐεργετῶν.
 Μὴ δειλιῶμεν, καὶ προδῶμεν ἀνδρικῶς.
 Ἴδου ἡ χεὶρ μου. Τεῖνόν μοι τὴν χεῖρά σου.
 Συνδεδεμένοι εἴμεθ' ἀκατάβλητοι.
 Δεσμός δ' ὑπάρχει ἐξ ἀνθῶν μὲν πλεκτός,
 ἀδαμαντίνου ἕως ἀρρήκτοτερος.
 Ἄς ἐνωθῶμεν δι' αὐτοῦ, ἄς γίνωμεν
 ἓν ξίφος, ἓν συμφέρον, μία δύναμις,
 καὶ τότε ἐλθέτω καθ' ἡμῶν ὅστις τολμᾷ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΞ

Καὶ τίς δεσμός ὑπάρχει, ὃν ὥς ἔδεσε
 νὰ θραύσῃ τὸ συμφέρον δὲν θὰ δυνηθῇ;
 Τίς εἶναι οὗτος;

ΚΡΙΤΙΑΞ

Εἶναι ἡ Καλλίππη σου.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΞ

Πῶς;

ΚΡΙΤΙΑΞ

Σοὶ προτείνω οὐχὶ ἄσσημον γαμβρόν.
 Ἴσχυν καὶ πλοῦτον ἔταν συνενώσωμεν,
 εἰς τὸν βραχίονά μου θὰ στηρίζεται,

τὸ μέτωπον ὑφοῦσα ὑπερήφανον,
 ὥς οὐδεμία τῶν κορῶν τῆς Ἀττικῆς.
 Καὶ ὑπ' ἐκείνην, ὑπὸ σέ καὶ ὑπ' ἐμὲ
 θά κύπτ' ἡ πόλις τῶν κλεινῶν Κεκροπιδῶν.
 Τί λέγεις;

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

“Οτ' εἰς βάσιν ἴσταται χωλὴν
 ἀρχὴ εἰς βίαν καὶ οὐχὶ εἰς εὖνοιαν
 ἰδρυομένη. Δῶρ' ἂν δαφιλεύωμεν
 εἰς τρισχιλίους, ἀλλ' ὑπερτρισχίλιοι
 εἰσὶν οἱ τὴν ἀρχὴν μας βδελυττόμενοι.
 Εἰς μυριάδας οἱ οἰκοῦντες μέτοιχοι
 τὴν πόλιν ἀριθμοῦνται. Ἡ φιλότεχνος
 δραστηριότης τῶν ἀνδρῶν τὴν χώραν μας
 δοξάζουσα πλουτίζει. Ψῆφον ἡ Ἑλλὰς
 μέλαιναν πάντως θέλει ρίψει καθ' ἡμῶν,
 ἂν πρὸς χρησίμους ἀνδρας κακουργήσωμεν,
 ἐφ' ὧν ἐκτείνει τὴν σεπτὴν αἰγίδα τοῦ
 ὁ κοινὸς νόμος, καὶ ὁ Ζεὺς ὁ Ξένιος.
 Τὴν ἀδικίαν σπείρων, τὴν καταστροφὴν
 θερίζεις.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Βλέπω. Οὐδ' ὁ ἀσπονδότερος
 ἐχθρὸς μας ἄλλως θὰ ὠμίλει. Οἱ θρασεῖς
 διαβολαῖς τῶν ἔργων καὶ σχεδίων μας
 ἀπὸ τοιούτων σκέψεων ἀρύονται
 τὰ ἰοβόλα βέλη των, καὶ πρῶτος σὺ
 τοῦ οἴκου σου σαλεύεις τὰ θεμέλια.
 Ἄν αἰφνιδίως καταπέσ' ἡ ὀροφὴ,

μὴ ἄλλους ψέγε, καὶ μὴ ἄλλους αἰτιῶ.
Καὶ περὶ τῆς Καλλίππης τί μοι ἀπαντᾷς;

www.libtool.com.cn

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

Εἴν' ἡ Καλλίππη, τὸ ἡξεύρεις, μόνη μου
θυγάτηρ. Ἄλλο ἄνθος εἰς τοῦ βίου μου
τὸν κῆπον δὲν βλαστάνει, οὐδὲ τὸν κοσμεῖ.
Κατὰ τὸν νόμον εἶμαι κύριος αὐτῆς·
ἀλλὰ κατὰ τὸν νόμον τῆς καρδίας μου,
ἐκεῖν' εἶναι κυρία ἑαυτῆς κ' ἐμοῦ,
τῶν πράξεων κυρία καὶ τῆς τύχης της.
Ἦ πρότασίς σου, ὦ Κριτία, μὲ τιμᾷ.
Ἄλλ' ἡ Καλλίππη θέλει τὸν νυμφίον της
δι' ἑαυτῆς ἐκλέξει, τὸν ἀρέσκοντα
αὐτῇ, καὶ ὅχι τὸν ἐμοὶ συμφέροντα.
Θὰ τῇ εἰπῶ τὴν πρότασιν, καὶ ἄς σκεφθῇ.
Ἦ θέλησίς της ἔσται θέλησις ἐμῇ.
Ἄλλὰ θὰ λύσης τοῦ Θρασύλλου τὰ δεσμά;
Ἐκ τοῦ θανάτου θὰ τὸν σώσης;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Βλέπομεν.

Ὅμιλησον πρὸς τὴν Καλλίππην, φίλτατε·
τὴν θέλησίν της μάθε. Πάλιν βλέπομεν
περὶ Θρασύλλου. Δὲν ἀρνεῖσαι πῶς κ' ἐγὼ
δίχαιον ἔχω νὰ σκεφθῶ. Ὑγίαινε. (Ἀναχωρεῖ).

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ (μόνος)

Δὲν σ' ἐννοῶ, νομίζεις; ὦ! σ' ἐνόησα.
Τὴν εἰρωνείαν ἔχεις εἰς τὰ χεῖλη σου,
τὴν ἀπειλὴν ἐντός σου· κ' οἱ Τριάκοντα
κατὰ ἐννέα κ' εἴκοσι σοὶ φαίνονται
πῶς πλεονάζουν. Μὴ ἀποκοιμώμεθα.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (εἰσερχομένη δραμαίως)

Λοιπὸν, λοιπὸν, ὦ πάτερ, λοιπὸν ἔστερξεν;
Ἐνέδωκεν; Ἐσώθη; Πάτερ, σιωπᾷς!

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Καλλίππη!

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λέγε, λέγε, τὸν ἐφόνευσε;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ζῇ ἔτι.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἔτι! Ὡστε ἀπεφάσισε
τὸν θάνατόν του, καὶ τὸν κύβον ἔρριψε
τοῦ αἵματος; Ματαία πᾶσα τοῦ λοιποῦ
προσπάθεια, ματαία πᾶσα δέησις;
Βωβῇ εἰς τοῦ θηρίου τὴν ψυχὴν σιγᾷ
τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων ἡ χορδὴ!
Ἀνίσχυρος ἐδείχθη καὶ ἡ σὴ αἰγίς,
καὶ ἡ τοῦ δήμου εὐνοία· ἀνίσχυροι
οὐκ ἦσαν καὶ οἱ θρῆνοι οἱ ἀκοίμητοι
τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ οἱ τοῦ στήθους κοπετοί.
Λοιπὸν κατεδικάσθη; καὶ οὐδεὶς ἔστι
σωτὴρ, προστάτης, βοηθός, παρήγορος;
Οὐδεὶς τι, πάτερ, δύναται; οὐδεὶς; οὐδεὶς;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Φεῦ! Δύναταί τις, θύγατερ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Αὐτός;...

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Αὐτός

ἀν οὐ θέλήσῃ τοῦτο, εἶν' ἀμφίβολον.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἀμφίβολον· τίς εἶναι; Ἄν ἀμφίβολον,
λοιπὸν δὲν εἶναι καὶ ἀδύνατον. Λοιπὸν
ἂν προσπασοῦσα, ἂν θρηνοῦσα δεηθῶ,
ἴσως τὸν κάμψῃ ἡ φωνή ἡ γοερά,
ἡ ὄψις ἡ ὠχρά μου. Ἄλλος δεύτερος
Κριτίας δὲν ὑπάρχει. Ποῖος εἶν' αὐτός;

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

Μὴ ἔχ' ἐλπίδα.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄγνοεῖς τὴν τόλμην μου.
Ἐλπίδος ἂν ὑπάρχῃ ἀμυδρὸς σπινθήρ,
θ' ἀνάψω φλόγα ἐξ αὐτοῦ. Τίς εἶναι; τίς;

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

Φεῦ! Εἶσαι σύ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τί λέγεις; Πῶς; πῶς εἴμ' ἐγώ;

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

Ὁ τοῦ Θρασύλλου διαθέτων τὴν ζωὴν. . .

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λοιπὸν;

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

Εἰς γάμον ὁ Κριτίας σὲ ζητεῖ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Δὲν εἶναι τοῦτο. Ὅχι.

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

Εἶναι, κόρη μου.

Τὸ Λαύριον στειρεύσας, τὰ δημόσια
ταμεῖ' ἀπορρόφησας, κ' εἰς τῶν πολιτῶν
τὰ αἵματα βυθίζων τοὺς βραχίονας,

μὴ κ' ἐξ αὐτῶν χρυσοῦ ἀντλήσῃ ψήγματα,
 ἐστράφη ἤδη καὶ πρὸς τὸν συνάρχοντα,
 ζητῶν νὰ μεταλλεύσῃ ἔσχατον αὐτόν.
 Ἡ λαμπρὰ προῖξ σου, θέλγητριν πανίσχυρον,
 διερεθίζει τὴν πλεονεξίαν του.

ΚΑΛΑΙΠΗΗ

Τὴν προῖκα θέλει; Δὸς τὴν, κ' ἐξαγόρασον
 διὰ χρυσοῦ ἀτίμου τὸν ἀτίμητον.
 ὦ! ποία δόξα, χαρὰ ποία δι' ἐμέ,
 πτωχὴ νὰ μείνω τὴν ζωὴν του σώζουσα!
 Πῶς τῶν Ἐλευσίων εἴταν ἡ πομπή
 τὸν Κηφισὸν διέλθῃ, εἰς τὴν γέφυραν
 θὰ ἴσταμαι ἐπαῖτις ὑπερήφανος,
 τοῖς διαβάταις τείνουσα τὴν χεῖρ' αὐτήν,
 ἣτις τὸν πρῶτον ἔσωσε τῶν πολιτῶν!
 Δὸς ὅ,τι ἔχω, καὶ πλουσία ἔσομαι
 ὑπὲρ ἐκείνον τὸν πολύχρυσον Λυδόν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗ

Δὲν τὸν γνωρίζεις ταῦτα λέγουσα. Ὁμῶς,
 ἀλλ' ὑπερόπτης ἐνταυτῷ καὶ ἀπληστος,
 ἀρπάζει, δὲν λαμβάνει. Θεν' ἀπέριπτε,
 περιφρονῶν, τὴν δόσιν τὴν ἀβίαστον.
 Καθὼς ὁ λέων, καὶ αὐτὸς τὴν λείαν του
 κτῆμα ἢ θῦμα θέλει, ὄχι δωρεάν.
 Πλὴν τούτου ἐμὲ θέλει· θέλει διὰ σοῦ
 δεσμώτην νὰ μὲ σύρῃ εἰς τὸ ἄρμα του,
 τυφλὸν τῆς τύχης, τῶν βουλῶν του ὄργανον,
 καὶ ὑπηρέτην τῆς φιλοδοξίας του.
 Προσέτι ἔμω, καὶ πρὸ πάντων, θέλει σέ,
 τὸ κάλλος καὶ τὴν ὥραν, καὶ τὴν χάριν σου·

διότι ἔχει τὴν ψυχὴν εὐαίσθητον
 εἰς τὰς θωπείας τοῦ υἱοῦ τῆς Κύπριδος,
 καὶ στίχους ψάλλει ὁ παρῆλιξ ἔραστής.
 Σὲ ἡ ἐκεῖνον, ταύτην δίδει ἐκλογὴν.

ΚΛΑΔΙΠΠΗ

Ἐκλογὴν δίδει; Καὶ ὑπάρχει ἐκλογή;
 Εἰς τὴν θεότητά του, εἰς τὸν θάνατον
 θυσίαν θέλει; Εἴμ' ἐγὼ τὸ σφάγιον.
 Ζωὰς μυρίας ἐὰν εἶχον, ἔδιδον
 αὐτὰς προθύμως διὰ μίαν τοῦ στιγμὴν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Σὲ παραφέρει ἡ ἀπελπισία σου.
 Σὲ θέλει νύμφην, δὲν σὲ θέλει σφάγιον.

ΚΛΑΔΙΠΠΗ

Μὲ θέλει νύμφην; Ἐστεμμέν' εἰς τὸν βωμὸν
 θενὰ προσέλθω· ἀλλ' εἰς τὰς βαθμίδας τοῦ
 τοῦ αἵμά μου θὰ ρεύσῃ, κ' εἰς τοὺς πόδας τοῦ
 νεκρὰ θὰ πέσω, ἱερεῖον τέλειον.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Πλὴν δὲν τὸν σώζεις διὰ τούτου.

ΚΛΑΔΙΠΠΗ

Ἄληθῃ,

βέβαια λέγεις, φοβερά, ὦ! φοβερά!
 Διπλὴν ἐμπρός μου σκάπτων ἄδυσσον, ζητεῖ
 τὸν θάνατόν του, ἢ τὴν δυστυχίαν μου.
 Ὡ ἐπινοίας πονηρᾶς, ἦν καὶ αὐταὶ
 αἱ Ἐριννύες ὃ' ἀπετροπιάζοντο!
 Ὡ ἀμυγχανοῦ θέσεως! Ποῦ θὰ στραφῶ;
 Τί θενὰ πράξω; — Ξίφος ἐπικρέμαται
 ἐπὶ τὴν φ' ἄλῃν κεφαλὴν του, κ' ἐρωτῶ;

Θὰ βοηθήσω. Καὶ τί εἶναι τῆς ζωῆς
 ἡ εὐτελὲς θυσία; Πολλαπλάσιον
 αὐτῆς νὰ ὠσω· πᾶσαν εὐτυχίας μου
 ἐλπίδα εἰς τὸν βίον τὸν ἐπὶ τῆς γῆς,
 καὶ πᾶσαν Ἑλυσίων εἰς τὸν ἔπειτα.
 Εἰς τὸν Κριτίαν, ἔστω, θῦμα δίδομαι·
 κ' ἔστωσαν πᾶσαι αἱ στιγμαὶ τοῦ βίου μου
 σειρὰ βασάνων ὑπὲρ σωτηρίας του.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Νύμφη νὰ γίνης τοῦ Κριτίου συναινεῖς!

ΚΑΛΑΜΠΗ

Νύμφη του, εἶπες; νύμφη του; Ἐγὼ αὐτοῦ
 νὰ γίνω νύμφη; Καὶ τὸ εἶπες; ἡ ἐγὼ,
 ἐγὼ τὸ εἶπα; Τίني δικαίωματι;
 Δὲν εἶμαι ἄλλου νύμφη; κ' αἱ ψυχαὶ ἡμῶν
 δι' ἱερᾶς ἐγγύης δὲν συνδέονται;
 Τῶν καρδιῶν μας τὸν δεσμὸν ῥηγνύουσα,
 τὴν ὑπαρξιν δὲν σχίζω ἀμφοτέρων μας;
 Ναί, τὴν ζωὴν μου, ναί, τὴν εὐτυχίαν μου
 νὰ διαβρίψω εἰς οὐδὲν λογίζομαι.
 Πλὴν τίς μοι δίδει τὸ αὐτὸ δικαίωμα
 κ' εἰς τὴν ἐκείνου εὐτυχίαν; Τῆς ζωῆς
 τὸ πικρὸν δῶρον θὰ δεχθῇ, ἂν ἡ ζωὴ
 νεκρά, δηλητηρίου πλήρης τῷ δοθῇ;
 Τοιαύτη ἔσται δι' αὐτὸν, ἀβίωτος.
 Μοὶ τὸ διδάσκει ἡ πιστὴ καρδιά μου.
 Καὶ οὕτως εἶναι ἄφρων, οὕτως ἀγενής,
 ὥστε νὰ λάβῃ χαίρων εἰς ἀντάλλαγμα
 προσκαίρου βίου πόνον ἀτελεύτητον;
 Ποτὲ, ποτὲ δὲν θέλω ἀνεχθῇ, ποτὲ,

ἐγκαυχωμένη ἐπὶ σωτηρία του,
 νὰ γίνω δολοφόνος τῆς καρδίας του.
 Καὶ ὁ Θρασύλλος ἐπὶ τοῦ Ἀχέροντος
 νεκρὰν θὰ μ' ἀπαντήσῃ, ὅχι ἀπιστον.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Καὶ πρὸς τὰς ἀπειλὰς του ἀδιάφορος,
 ἀρνεῖσαι ἐπομένως, ἢ τί θέλεις;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τί;

Διὰ φωνῆς ἠχούσης ὑπὲρ σάλπιγγα,
 τὸν ὄχλον νὰ ἐλέγξω τὸν οὐτιδανὸν
 τῶν Ἀθηναίων, λαγῶν δειλότερον,
 ὅστις αὐχένα, τρέμων, κύπτει δουλικὸν
 ὑπὸ τυράννου ὕδριστοῦ αὐθάδειαν,
 τῆς δόξης ἐπιλήσμων καὶ τῆς ἀρετῆς
 τοῦ Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος·
 νὰ τὸν ἐγείρω, καὶ εἰς πρᾶξιν ἀνδρικὴν
 τὴν ναρκωθεῖσαν νὰ ὀπλίσω χεῖρά του.
 Τί θέλω; Οἴμοι! Ἡ ἀνίσχυρος ἐγὼ
 τί θέλω; Ν' ἀποθάνω! Αἱ κεναὶ κραυγαὶ
 τὸν ληθαργοῦντα δῆμον μάτην πλήττουσι,
 τὰς ἄκρας μάτην τοῦ Ὀλύμπου τὰς κωφάς.
 Ναι, ν' ἀποθάνω, καὶ νὰ φύγω ἀπ' αὐτοῦ
 τοῦ ἐπὶ γῆς ταρτάρου.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

ὦ Καλλίππη μου,
 τί λέγεις; Οὕτω τὴν ἀγκάλην τοῦ πατρὸς
 νὰ φύγῃς θέλεις, σὺ, ἡ μόνη φίλη του,
 τὸ μόνον τῆς ζωῆς του ἐγκαλλώπισμα;
 Δὲν μ' ἀγαπᾷς;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

www.libtool.com.cn Συγχώρει. Ναι, σὲ ἀγαπῶ.

Ἄλλὰ νὰ ζήσω εἰς τὴν γῆν τὴν ζοφεράν
 ὅθεν ἐκεῖνος ἔφυγε, δὲν δύναμαι.

Εἰς τὸν βυθὸν τοῦ ἄδου τὸν ἀνήλιον,
 ἐκεῖθεν ἀνατεῖλῃ δι' ἐμὲ τὸ φῶς.

Ἐκεῖ πλανᾶται ἡδ' ἡ φίλη του σκιά.

Κατόπιν τῆς με νεύει. Τὴν ἀκολουθῶ
 κ' ἐκεῖ θὰ περιμείνω ὡς νὰ καταβῇς.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (εἰσερχόμενος)

Καλλίππη!

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τίς!

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τίς εἶναι;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Σὺ, Θρασύλλε;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Σύ;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἦκω νεκρῶν κευθμῶνα. . . ὡς ὁ ποιητὴς
 ὁ μέγας λέγει.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ζῆς! Ἐσώθης λοιπόν! Ζῆς!

Ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ ἄδου πῶς διέφυγες;

Τίς μ' ἐλυπήθη; Ποῖος σ' ἔσωσε Θεός;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Θεὸς δὲν ἦτον ὁ ἐλευθερώσας με.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἄπαξ λοιπὸν φιλανθρωπίας αἰσθημα
εἰς τοῦ Κριτίου τὴν ψυχὴν ἀνέτειλεν;

ΘΡΑΣΥΛΑΟΣ

Οὐδ' ὁ Κριτίας ἦτον.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Οὔτε; Τίς λοιπόν;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τίς ἦτον;

ΘΡΑΣΥΛΑΟΣ

Ἡ Λαμία.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Ἡ Λαμία; Τίς

εἶν' ἡ Λαμία;

ΘΡΑΣΥΛΑΟΣ

Μὴ ἐρώτα. Τ' ὄνομα
εἰς τὴν ἀγνὴν σου δὲν ἀρμόζει ἀκοήν.
Γυνὴ μεγάλως δυναμένη παρ' αὐτῷ,
τὰ κλεῖθρα τῆς εἰρκτῆς μου τὸν ἐβίασε
νὰ λύσῃ ἄκων.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

ὦ γυνὴ φιλτάτη μοι!

Εἴ τις ἂν εἶναι, τῆς εὐγνωμοσύνης μου
τὸν φόρον ἔχει. Ἐκ ψυχῆς τὴν ἀγαπῶ.
Ἄλλ' ἂν ἐσώθης σήμερον, καὶ δι' αὐτῆς
τὸν φάρυγγα τοῦ ἄδου ἂν διέφυγες,
μὴ χρονοτρίβει, μὴ νομίζου ἀσφαλῆς.
Παραμονεύει περὶ σέ ὁ θάνατος.
Ὁ λέων ὡς ὠσφράνθη αἷματος ὀσμὴν,
ἐμάνη, καὶ μεθύων περιλείχεται.

Τοῖς Ὀλυμπίοις ἡ εὐγνωμοσύνη μου
 βαθεῖα εἶναι ὅτι σ' ἐπανεφέρων·
 ἀλλ' ἤδη μ' εἶναι ἄδωρον τὸ δῶρόν των
 ἐν ὧσιν βλέπω ἀγρυπνοῦσαν περὶ σέ
 τὴν τυραννίαν, καὶ ὀρθὸν τὸν κίνδυνον.
 Μὴ μένε, φύγε, ὧσιν εἶς' ἐλεύθερος.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Νὰ φύγω;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ναὶ, νὰ φύγῃς. Ἐπικρέμαται
 ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου ψῆφος φονικὴ,
 ὥς ἡ μοιραία θέλησις, πανίσχυρος.
 Ἄν εἰς ἐταίρας νεύματα ὑποκλινῇς
 σ' ἀφῆκε στιγμὴν μίαν, ὠφελήθητι
 πρὶν ἢ στιγμὴν παρέλθῃ. Μὴ τὴν λείαν τοῦ
 νομίζῃς πῶς ἀφήνει. Παῖζει μετ' αὐτῆς.
 Φύγε καὶ σπεῦσον.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἡ φυγὴ ἢ θάνατος
 λοιπὸν ἡ μοῖρα θενὰ εἶναι τοῦ λοιποῦ
 τῶν Ἀθηναίων; Τῆς ἐρήμου πόλεως
 μετ' οὐ πολὺ τὴν θέσιν θενὰ μένωσιν
 ἐλέγχοντες οἱ τάφοι τοῦ Κεραμεικοῦ;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄν, ὦ Θρασύλλε, ἀγαπᾷς... τί νὰ εἰπῶ;
 πρὸς τὴν ζωὴν σου εἶσαι ἀδιάφορος—
 ἀλλ' ἂν ἡμᾶς οἰκτείρῃς, ἂν μᾶς ἀγαπᾷς,
 ἂν τὴν ζωὴν μου θέλῃς, εἰς τὸ βάραθρον
 νὰ μὴ ῥιφθῶ ἂν θέλῃς τῶν δυστυχιῶν,
 ὕπαγε, φύγε, σῶτόν με σωζόμενος.

Ὡς κενοὺς λόγους ταῦτα μὴ ἐκλάμβανε.
 Σὺ δὲν ἤξεύρεις, δὲν νοεῖς, δὲν δύνασαι
 τὸ μέλαν βάθος τῆς ἀβύσσου νὰ ἰδῇς.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Μὴ μ' ἀποπέμπτῃς, καὶ τοσοῦτον μὴ φοβοῦ.
 Τὸ σκότος μόλις τὸ ταρτάρειον φυγῶν,
 εἰς σᾶς ἀνῆλθον· καὶ ν' ἀφήσω ἀπαιτεῖς
 ὑμᾶς, δι' οὗς καὶ μόνους ἀγαπῶ τὸ φῶς;
 Μακράν σας θὰ μοι εἶναι τάρταρος ἡ γῆ,
 ἀβίωτος ὁ βίος.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λοιπὸν ἄκουσον,
 πῶς ὁ Κριτίας, οὗ βιβρώσκει τὴν ψυχὴν
 φιλοδοξίας καὶ φιλαργυρίας φλῶξ,
 πρόσωπον αἴφνης ἐραστοῦ ὑποδυθείς,
 ἤλθε κ' ἐζήτει, ναι, μ' ἐζήτει νύμφην του.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Καλλίππη! . . .

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ναι, τὴν χεῖρα καὶ τὸν πλοῦτόν της
 καὶ τὴν ἐπιβρόχην μου θέλει ἐνταυτῷ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (πρὸς τὴν Καλλίππην)

Καὶ μένεις ἔτι; Σὺ νὰ φύγῃς πρόφθασον.
 Σ' ἐπέρριψεν ἡ μοῖρα εἰς τὴν τροχίαν
 τῶν συμφερόντων, τῶν ἀγρίων του παθῶν,
 καὶ μένεις; καὶ δὲν τρέμεις; καὶ δὲν κρύπτεσαι;
 Θὰ σὲ συντρίψῃ, ἡ βορά τοῦ θὰ γενῆς,
 καὶ μετὰ φρίκης θὰ ἰδῇ ὁ ἥλιος
 νὰ νυμφευθῇ ὁ ἔφις τὴν περιστεράν.

ΚΑΛΑΠΠΗ

Ἐμὲ ἐνταῦθα παρὰ τὸν πατέρα μου
 δεσμεύῃ μαίρα· σὺ δὲ εἰς' ἐλεύθερος.
 Ἐν ὅσῳ μένεις εἰς τὴν ἐξουσίαν του,
 ἄοπλος εἶμαι, καὶ δειλὴ, καὶ ἀνανδρός,
 καὶ διὰ σέ δεσμία. Ἀναχώρησον.
 Ἐκτὸς λαβῆς του ἀπελθε, καὶ θὰ ἰδῇς
 νὰ γίνῃ τίγρις ἡ δειλὴ περιστερὰ.
 Ἄς ἔλθῃ τότε μετὰ τῶν δημίων του,
 τῶν ὅπλων του, τοῦ ὄγκου τοῦ τυραννικοῦ·
 ἄς ἔλθῃ νὰ γνωρίσῃ πῶς συντρίβεται
 τὸ γαῦρον κῦμα τῆς ὑπεροφίας του
 εἰς γυναικὸς ἀνδρίαν· πῶς τὸν ἀψηφῶ.
 Ἀλλὰ πρὸ τούτου θές, ὦ! θές ἐν ἀσφαλεῖ
 τὴν κεφαλὴν σου. Φύγε.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ὑποχώρησον,
 καὶ μὴ ἐκθέτης σοῦ τὴν ὑπαρξιν, κ' ἐμοῦ
 τὴν ἐξουσίαν. Ὑπὲρ σωτηρίας σου
 ἰσχὺν δὲν ἔχω. Ὅμως πρέπει νὰ σωθῇς.
 Πρέπει, σοὶ λέγω· οὐχί, ἔστω, δι' ἡμᾶς,
 οὐχί πρὸς χάριν ταύτης, ἧς ὁ θάνατος
 τὸ θλιβερόν σου ἔσται ἐπιτάφιον,
 ἀλλὰ...

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Καὶ ἔχω ἄλλο τι τὸ εἰς τὴν γῆν
 δεσμευόν με εἰσέτι;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τὴν πατρίδα σου.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΙ

Σὺ μοι τὸ λέγεις, Θηραμένη;

www.libtool.com.cn

ΘΗΡΑΜΕΝΕΣ

Πῶς ἐγὼ,

σ' ἐκπλήττει; ἢ νομίζεις πῶς ἐκάθησα
μετὰ τῶν ἄλλων ἐπὶ τοῦ τραχήλου της,
ὅπως τοῦ δείπνου ἐμπλησθῶ τῶν Ἀρπυιῶν,
εἰς αἵματος φιάλην μεθυσκόμενος;

Μὲ ἀδικεῖς, Θρασύλλε. Μὴ ὡς οἱ πολλοί,
καὶ μὴ ὡς ὁ Κριτίας παρεξήγει με:

Ἄν εἰς τὴν θέσιν ταύτην τὴν λαοστυγῇ
ιστάμενον μὲ βλέπης κ' ἐπιμένοντα,
μὴ φιλαρχίαν μ' ἀποδίδης ἀγενῆ.

Ἡ μέριμνά μου ἂν ἐμὲ ἀπέδλεπε,
τὸ βῆκος τοῦτο· τὸ εἰς αἵματα βαφὴν
θὰ ἔσχιζον ἀμέσως, καὶ τὰς σάρκας μου
ἐὰν ἀπέσπα, ὡς τοῦ Νέσσου ὁ χιτῶν.

Ἀλλὰ ἐντός μου τὸ συμφέρον ὀμιλεῖ
τῶν Ἀθηναίων, ὅχι τῶν Τριάκοντα.

Ἐπὶ τοῦ θρόνου τῶν τυράννων ἵσταμαι
ἐπίσκοπός των, ὅχι δορυφόρος των·

ἐξ ἀσθενείας ἀνεχόμενος πολλὰ,
ὅπως πολλὰ κωλύω. Εἰς τὸν κλύδωνα

κυμάτων ἀντιτύπων βλέπων ἄφετον
κ' ἐγγίζουσιν τὴν πόλιν νὰ περιτραπῇ
νῦν ὑφ' ὀρμὴν πνευμάτων ὀχλοκρατικῶν,
νῦν ὑπὸ βίαν τυραννίας, τὴν ὀρθῶς,
εἰς ἑκατέραν ἀπερείδων τῶν πλευρῶν.

Οὔτε τοῦ δήμου, οὔτε τῶν ὀλιγαρχῶν,
ἀλλ' εἶμαι μόνον τῆς πατρίδος πρόμαχος.

Πλὴν μάταιοι ἀγῶνες! Δὲν ὀρθοπλοεῖ
 τὸ σκάφος πλέον. Κινδυνεύει αὐτανδρον.
 Τὸ προσαρᾷσσει εἰς σκοπέλους ἄφροντις
 ἢ ἄφρων κυβερνήτης. Τὸ ναυάγιον
 ἐπέστη· ὑπεκφεύγει τὸ πηδάλιον
 τὴν χειρά μου. Βιαίως τὸ κατέκτησεν
 ἡ τυραννία, καὶ τὴν πόλιν ἀπειλεῖ
 εἰς αἵματα νὰ πνίξῃ. Ζῆθι, σώθητι.
 Ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ ριφθῇτε τολμηρῶς
 εἰς τοὺς ἀνεμοπλήκτους κάλους, σώζοντες.

ΦΡΑΣΤΑΛΟΞ

Ὁ λόγος οὗτος, ὦ Θηράμενες, ἀρκεῖ
 ἔπως ἐκ νέου μὲ καλέσ' εἰς τὴν ζωὴν.
 Ἀλληλομάχων αἰσθημάτων σύγκρουσις
 μ' ἦτον ὁ βίος. Σᾶς ἡγάπων· ἀλλ' εἰς σέ
 τὸν τύραννον ἐμίσουν. Καὶ τ' ἀνάπαλιν,
 κατὰ τῆς τυραννίας ἐμπλεως ὀργῆς,
 δὲν ὠπλιζόμεν κατ' αὐτῆς, περίφοδος,
 μὴ ἀπαντήσῃ ἡ αἰχμὴ τοῦ ξίφους μου
 εἰς τὰς ἀγρίας τάξεις τῆς τὸ στῆθός σου.
 Ἀλλ' ἤδη, ὅτε ἀνευρίσκω μεθ' ἡμῶν
 συντεταγμένην τὴν βαθεῖαν φρένα σου,
 κ' ἐν μέσῳ φαύλων πειρατῶν τῆς πόλεως
 φρουρὸν σὲ βλέπω ἀγρυπνον τῆς πρῶρας τῆς,
 ἀπλοῦν προσλάμπει τὸ καθῆκον εἰς ἐμέ.
 Ἐκ τοῦ ὀλέθρου τὴν πατρίδα χρεωστῶ
 νὰ σώσω, ἢ νὰ πέσω προμαχῶν αὐτῆς.
 Ἐν ὧσιν μία αἵματος τὰς φλέδας μου
 ρανὶς θερμαίνει, δι' αὐτὴν θεὰ χυθῇ.
 Μικρὰ βεβαίως ἡ σπονδὴ, οὐδ' ἐπαρκὴς

τὸ στίγμα ν' ἀποπλύνῃ τὸ τυραννικόν.
 Ἄλλὰ κ' ἡ ἐλαχίστη νοτὶς αἵματος
 ἀπὸ θερμῆς καρδίας, γονιμοποιεῖ
 τὸ τῆς ἐλευθερίας ἔδαφος. Καθὼς
 τοῦ ἥρωος, ὁμοίως καὶ τοῦ θύματος
 τὸ αἷμα σώζει, καὶ νικᾷ ὁ θάνατος.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τὸ θῦμα ὅμως ἐὰν πέσῃ ἄωρον,
 ματαία ἡ θυσία. Διατήρησον
 τὴν χεῖρα, τὴν καρδίαν καὶ τὸ ξίφος σου.
 Φέρε τα τότε. Τώρα φύγε.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Φύγε, ναί.

Διαφυλάξου δι' αὐτὴν καὶ δι' ἡμᾶς.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Νὰ φύγω, ἔστω. Ταύτην τὴν ὑπόδουλον
 ἀφίνω πόλιν, ὅπως ἀποσύρεται
 ὁ λέων, ὅστις εἰς τὴν λείαν του πηδᾷ.
 Ὑπάγω ὅπου πάλλουσιν ἐλεύθεραι
 καρδίαι, ὅπου ξίφη ἀκονίζονται
 τυραννοκτόνα, κ' εὐγενεῖς ἐξόριστοι
 διὰ δακρύων, πλὴν κ' ἐλπίδων τρέφονται.
 Ἄφ' οὗ ἐνταῦθα ἐξυπνίσω τοὺς φρουροὺς
 τῆς νεκρωθείσης πόλεως, ἀπέρχομαι
 ἂν ἀγρυπνῶσι κ' οἱ ἐκεῖσε νὰ ἰδῶ.
 Χαίρετε. Φεύγω χαίρων. Καὶ μετ' οὐ πολὺ
 τὸ νέφος τὸ μελαῖνον τὸν ὀρίζοντα
 τὰ ὄρη αἰφνης θὰ φανῇ νὰ πυρπολῇ,
 κεραυνὸν φέρον, τὰ πλευρά του σχίζοντα.

ΚΑΛΑΙΠΗΗ (βιδουσα αὐτὴ τὴν χεῖρα)

Ἄπελθε, σῶσον σὲ καὶ τὴν πατρίδα σου.
Ὅποταν ἐπανεέλθης, θέλεις εἰς αὐτὴν
μ' εὐρῇ τὴν θέσιν, ἢ ἐντὸς τοῦ τάφου μου.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (λαμβάνων αὐτὸν ἐκ τῆς ἑλλης χειρὸς)

Ἄπελθε. Ἴσως εἰς τὴν σὴν ἐπάνοδον
εἰς θά ἑλλείπη ἀπὸ τῶν Τριάκοντα.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Σᾶς καὶ τὴν πόλιν ἅς φυλάττ' ἡ Πολιάς.

~~~~~

www.digitizedby.com
ΜΕΡΟΣ Γ.

—οοοοο—
ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

**Τὸ ἄντρον τῶν Ἐριννύων ὑπὸ τὸν Ἄρειον Πάγον. Ἐν τῇ μέσῳ
βωμῶς, ἐφ' οὗ καίτι φλόξ, μόνη φωτίζουσα τὸ ζοφερόν ὑπόγειον.**

(Εἰσέρχονται **ΣΩΚΡΑΤΗΣ** καὶ **ΠΛΑΤΩΝ**)

ΠΛΑΤΩΝ

**Πυκνὸς ὁ ζόφος, φοβερά ἡ κάθοδος.
Ῥιγῶ βαδίζων εἰς τῆς γῆς τὰ ἔγκατα.**

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

**Σίγα. Κοιμῶνται αἱ Σεμναὶ Θεαί. Θαῤῥῶ
ὑποχθονίους πῶς ἀκούω μυκηθμούς.**

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (προκύπτων ὀκισθὲν τοῦ βωμοῦ)

Τίς εἶ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Πολῖται.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Τί ζητεῖτε;

ΠΛΑΤΩΝ

Τὸν δαυλὸν

τῶν Ἐριννύων.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (δίδων αὐτοῖς δεξιὰς σφιστάς)

Λάβετε.

ΠΛΑΤΩΝ (πρὸς τὸν Σωκράτην)

Ἐρχόμεθα

οἱ πρῶτοι.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Πρῶτοι ἔπρεπε νὰ ἔλθωμεν,
ὅπου ἐπικαλῆται ἡ πατρίς.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Τίς εἶ ;

ΑΥΚΩΝ, ΕΥΚΡΑΤΗΣ, ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ, ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ
καὶ ἄλλοι πολλοί.

ΑΥΚΩΝ

Πολλῖται.

ΠΛΑΤΩΝ

Ἄλλοι.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Τί ζητεῖτε ;

ΑΥΚΩΝ

Τὸν δαυλὸν

τῶν Ἐριννύων.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (διανέμων δαυλοῦς)

Λάβετε.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

ὦ Σώκρατες,

σὺ μεθ' ἡμῶν ! Εἰς σκότους περιβάλλεσαι
καὶ σὺ μανδύαν, κρύπτοντα ξιφίδια !
Τίς σ' ἔφερεν ἐνταῦθα ;

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Τὸ δαιμόνιον.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Τίς εἶ ;

ΑΥΣΙΑΣ, ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ καὶ ἄλλοι πολῖται

(εἰσέρχονται ἀλληλοδιαδόχως. Ὁ μετὰ τοῦ ἱερέως διάλογος αὐτῶν καλύπτεται
ὑπὸ τῆς φωνῆς τῶν ἐμιλούντων εἰς τὸ προσκήνιον)

www.libtool.com/en

ΠΑΛΤΩΝ

Αὐξάνει, καὶ τὸ ἄντρον πλημμυρεῖ
ὁ καταβράχτης ὁ ἀνθρώπινος.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Τίς εἶ;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Καὶ σὺ, ὦ Πράξιτέλῃ;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἄριστόφανες,
εἰς σέ αἱ Μοῦσαι ἔδωκαν κ' αἱ Χάριτες
τοῦ λόγου τὴν πυρίνην μάστιγα, δι' ἧς
τοὺς λυμεῶνας τοῦ κοινοῦ ἐσπάραττες.
Τὸν λόγον ἤδη πνίγουσιν αἱ οἰμωγαὶ
τῶν ἐκπνεόντων· ὅθεν τὸ ἀνίσχυρον
ἀφίνων ἔπλον, ἔλαβες εἰς χειράς σου
ἀντὶ τῆς κωμωδίας ἐγχειρίδιον.
Κ' ἐγὼ ἐπὶ μαρμάρου τῆς πατρίδος μας
ἐλάξευσα τὴν δόξαν καὶ τὸ μέγεθος.
Ἄλλ' ὅταν εἰς τὴν κόνιν κ' εἰς τὰ αἵματα
τὴν βλέπω, πατουμένην, τότε γίνεται
ἡ σμίλη ξίφος, καὶ ὁ γλύπτης μαχητῆς.

(Εἰσέρχεται ὁ ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ ἐν ᾧ ἐπὶ πολλὸν καὶ πολλὸν
πληροῦται τὸ σπῆλαιον)

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Τίς εἶ;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Πολῖται.

(Ἐν τῇ ἐν τῇ βίβλῃ ἀνταλλάσσονται αἱ λέξεις τοῦ συνθήματος),

www.libtool.com.cn

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἄρα πλήρεις εἴμεθα;

ΠΛΑΤΩΝ

Πολλοὶ οἱ συνελθόντες.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Ὑπὸ τὴν σπεδὸν
δὲν ἀπεσβέσθη ἄρα πᾶς ζωῆς σπινθήρ·
οὐδὲ ἡ τυραννία, καθὼς ἤλπισε,
πᾶσαν καρδίαν εὐγενῆ ἀπέπνιξε.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Πολῖται ζῶσιν ἔτι· ἄρα ἔτι ζῇ
ἡ πόλις, ζῇ τὸ μέλλον, ζῇ ἡ δόξα της.

ΛΥΚΩΝ

Ζῇ ὁ καθεύδων λέων, καὶ θὰ ἐγερεθῇ,
τὸ αἷμα λείχων εἰς τὰς σιαγόνας του.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (προβαίνων ἐμπρὸς)

Οἱ θῦται πάντες πάρεσιν. Ἐκ τοῦ βωμοῦ
τοῦ σκότους φῶς ζητεῖτε. Δεῦτε λάβετε.

(Ἀνάπτει τὸν θυλὸν του ἐκ τοῦ βωμοῦ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀνάπτουσι πάντες οἱ ἄλλοι).

Διὰ καταχθονίων ἐπικλήσεων
τοῦ ἄδου τὰς ἀγρίας κόρας θέλετε
καὶ τὴν βραδεῖαν νὰ ἐγείρω Νέμεσιν.
Ἐγέρθη! Λάμπει ἀπειλῶν ὡς πύρινος
ὁ ἄγρυπνός της ὀφθαλμός. Ἀκούονται
αἱ ὑλακτοῦσαι κύνες αἱ ταρτάρειαι.
Σιγῇ! κ' ἐντρόμους κλίνετε τὰς κεφαλὰς!
Κ' εἰς κάπρου καὶ εἰς ταύρου τὰ νεοσφαγῇ
πατήσατε τομεῖα, καὶ ὀμώσατε

εἰς τὴν πατρίδα πάστιν, ἀφοσίωσιν,
αὐτῆς θυσίαν τῆς ζωῆς.

ΠΑΝΤΕΣ

Ὁμνύομεν.

ΔΥΚΩΝ (προχωρῶν)

Ὁμνύομεν προσέτι εἰς τὸν Τάρταρον,
εἰς τῆς Στυγὸς τὸ ὕδωρ, κ' εἰς τὸν ὀλεθρον
ἡμῶν, τῶν τέκνων, πάντων τῶν οἰκείων μας,
δι' ὅσα πάσχει ἡ πατρίς, ἐκδίκησιν,
ἐκδίκησιν δι' ὅσον ῥέει αἱμά της·
δι' ὅσην ὕδριν ἐποτίσθη καὶ χολὴν,
ἀσβεστον μῖσος, ἄσπονδον ἐκδίκησιν.

ΟΙ ΠΛΕΙΣΤΟΙ

* Ἀσβεστον μῖσος, ἄσπονδον ἐκδίκησιν.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Φρικώδης λέξις, εἰς φρικῶδες ἀντηχεῖ
τὸ ἄντρον τοῦτο. Εἶναι ἡ ἐκδίκησις
ἀντ' ἀδικίας ἀδικία. Τὸ κακὸν
ἀντὶ κακοῦ. Εἰς ταύτην ὄρκος Στύγιος
δὲν θὰ μὲ δέσῃ. Σύννοος εἰς τοῦ Ἰλισσοῦ
ἐβάδιζον τὴν ὄχθην. Οἱ Τριάκοντα
μ' εἶχον προτείνει σύμπραξιν ἀνόσιον·
εἰς Σαλαμῖνα μεταβάς, τὸν Λέοντα,
τὸν ἕνα τῶν μετοίκων, ὡς καθεὶς αὐτῶν,
λαβὼν νὰ θυσιάσῃ, καὶ τὸν πλοῦτόν του
ν' ἀρπάσῃ. Πλοῦτον στέργω τὸν ἐπικερδῆ.
Τοιοῦτος δ' εἶναι, ὡς φρονῶ, ὁ δίκαιος.
Ἐπείθησα· ἡρνήθην· καὶ βαρυαλγῆς,
εἰς τῆς πλατάνου ἐκαθέσθην τὴν σκιάν,
σταθμίζων τὸ καθῆκον καὶ τὸ δίκαιον.

Ἐκεῖ, ἐν μέσῳ τοῦ πυκνοῦ φυλλώματος,
μοὶ ἐπεφάνη, κατελθὼν ἐξ οὐρανοῦ,
ἀκτίνων στέμμα φέρον, τὸ δαιμόνιον,
καὶ μ' εἶπε· «Σπεῦσον ὅπου ἐξοπλίζονται
σωτήρων χεῖρες. Πρὸς τοὺς νόμους κακουργεῖ
ὁ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ νόμου ἀνεχόμενος.»
Εἶπε, καὶ ἦλθα νὰ συνερευνήσωμεν
τί τὸ συμφέρον ἀπαιτεῖ τῆς πόλεως.

ΛΥΚΩΝ

Κατὰ τυράννων, ὀλετήρων τοῦ λαοῦ
ἡδονὴ θεία εἶναι ἡ ἐκδίκησις.
Κατὰ τυράννων λόγοι μετριότητος,
τὸ τῶν ἀνδρείων χαλαροῦντες αἶσθημα,
καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀφοπλίζοντες,
τὸ φρόνημα τῶν νέων διαφθείρουσιν.
Ὅξυς, γενναῖος, ἀκαμπτος, ἀμείλικτος
πρέπει νὰ ᾔηται τῆς πατρίδος ὁ υἱός·
λόγοι δὲ χαῖνοι, πονηρῶν φειδόμενοι,
εἰς τοὺς ἀριστοκράτας μόνον πρέπουσιν.
Ἄν θέλωμέν τι ἄξιον νὰ πράξωμεν,
τὴν εἶραν ἐκ τοῦ σίτου ἄς χωρίσωμεν.
Ἐκ αἶς, μακρὰν ἀπίτω πᾶς ὁ βέβηλος.
Δὲν θὰ σωθῇ ἡ πόλις πρὶν ἀποκοπῇ
πᾶν σεσηπὸς τῆς μέλος. Ἄν οἱ τύραννοι
ἐκλείψωσι, δὲν λείπει καὶ ἡ τυραννίς,
ἐν ὅσῳ σπέρμα φίλων αὐτῆς σώζεται·
καὶ μισῶ μᾶλλον τοὺς κρυπτοὺς τῶν ἐμφανῶν.
Εἰς τὴν ὁμήγυρίν μας τί οἱ συγγενεῖς
ζητοῦσι τῶν τυράννων κ' οἱ διδάσκαλοι;
Ἐκ αἶς, μακρὰν προδόται, μακρὰν βέβηλοι!

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Μακράν σὺ μάλλον, ὁ σκανδάλων μοχλευτής.
 Νομίζεις εἰς τὴν Πνύκα καὶ τὴν ἀγοράν·
 ὅτ' εἰς τὸν ὄχλον ὀμιλεῖς, ἀνακυκῶν
 τὰ τυρλὰ πάθη καὶ τὰς ὑποφίας του;
 Καιρὸς θὰ ἔλθῃ, ὑπὸ τὴν σκιὰν σεμνῆς
 ἐλευθερίας νὰ ἐκτραχηλίζῃσαι,
 καὶ τοὺς βελτίστους τῶν ἀνδρῶν συκαφαντῶν,
 νὰ βλάβπτης τὴν πατρίδα. Ἦδη ἀπεχε·
 Εἶν' ἡ φωνή σου διχονοίας σύνθημα,
 τῶν ὄφειν τοῦ ἄδου εἶναι συριγμός.
 Τὸ ἱερόν μας ἔργον μὴ συντάραττε,
 μὴ ρίπτε βέλη κατὰ τῶν κρειττόνων σου·
 καὶ ἐὰν ζήλος ὑπερβάλλων σὲ κινῇ,
 σὺ μετριάζων μετὰ κρίσεως αὐτὸν,
 μὴ μᾶς βιάζῃς νὰ τὸν μετριάσωμεν:

ΛΥΚΩΝ

Μεγάλων ἔργων πείραν ἔχοντες μικράν,
 θὰ ἔλθῃ ὥρα νὰ μετανοήσῃτε.

ΠΛΑΤΩΝ

Ὁ τῶν τυράννων συγγενὴς ἐγὼ εἰμί.
 Εἰς τοῦ Κριτίου τὴν σκιὰν ἐβλάστησα,
 ἀπὸ σπαργάνων νὰ θαυμάζω ἐθισθεῖς
 τὴν πυκνὴν φρένα τοῦ πολιτικῷ ἀνδρὸς,
 τοῦ μουσοτρόφου τὴν λαμπρὰν διάνοιαν·
 καὶ ἐδορυφόρου διὰ τῆς ἀγάπης μου
 τὸν ἄρχοντα, τὸν θεῖον καὶ τὸν ποιητὴν,
 ὡς θυμα φθόνου παραγνωριζόμενον.
 Ἀλλ' ἡδ' οἱ ὀφθαλμοί μου ἠνεώχθησαν·
 μ' ἐξύπνισαν οἱ θρῆνοι τῆς πατρίδος μας,

καὶ τὸ ἐκρέον αἷμα τῶν τραυμάτων της.
 Εἰς αὐτὴν μόνην χρεωστῶ συμπάθειαν.
 Τιμιωτέρα παντὸς μ' εἶναι συγγενοῦς.
 Τοῦ πολυφλοίσβου σάλου τοῦ πολιτικοῦ
 μακρόθεν ἤμην τεθλιμμένος θεατῆς,
 περὶ τῆς τύχης τῶν λαῶν φιλοσοφῶν.
 Ἄλλ' ὅτε πάσχει ἡ πατρίς καὶ μᾶς καλῇ,
 ἡ σκέψις παύει, καὶ ἡ πράξις ἄρχεται.
 Πάρεμι.

ΛΑΜΙΑ (προσπίπτουσα)

Φίλοι, πάρεμι κ' ἐγώ.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Πῶς; σύ;

Σὺ, ὦ Λαμία μεθ' ἡμῶν; Ἄλλὰ πρὸς τί;
 Τί θέλεις; Ποῖος σοὶ παρέσχεν εἰσοδόν;

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Ἐγώ, ἐνδίδων εἰς τὰς παρακλήσεις της.
 Μὴ θορυβῆσθε. Ἐγγυῶμαι. Ἀνδρικὴν
 καρδίαν ἔχει. Εἶναι ἀπαράβατος
 ὁ λόγος, εἶναι ἄσειστος ἡ πίστις της.

ΑΥΚΩΝ

Ἄλλ' ἔμωσ ἔχει τὸν Κριτίαν ἐραστήν.

ΛΑΜΙΑ

Εὐφήμει, ἄνερ. Τὸν Κριτίαν, πλέοντα
 εἰς τοῦ λαοῦ τὸ αἷμα, ἀποστρέφομαι
 καθὼς ὑμεῖς, καὶ τρέφω εἰς τὸ στήθος μου
 ἀγάπην πρὸς τὴν πόλιν τὴν φιλόξενον,
 θετὴν πατρίδα, ἥτις μοὶ προσέφερεν
 εἴτι γλυκὴ ἡ τύχη ἐνεστάλαξεν
 εἰς τὴν φιάλην τῆς ζωῆς καὶ δι' ἐμέ.

Εἰμὶ ἐτοίμη ὑπὲρ σωτηρίας της
 κ' ἐγὼ νὰ πράξω ὅ,τι δόξη εἰς ὑμᾶς.
 Πιστὴ σας ἤμην σύντροφος εἰς τὴν χαράν·
 πιστὴ θὰ εἶμαι καὶ εἰς τοὺς κινδύνους σας.
 Πῶς; νὰ σκεφθῆτε θέλετε χωρὶς ἐμοῦ;
 Καὶ θεὰ δυνηθῆτε; Ἡμὴν πάντοτε
 τῶν σκέψεών σας ἀναγκαῖον ἄρτυμα.
 Δὲν σᾶς ἀφίνω. Δὲν σᾶς ἐμπιστεύομαι
 ἐστερημένους τῆς ἐμῆς φρονήσεως,
 καὶ ἤλθα.

ΛΥΣΙΑΣ

Πάντες ἤλθομεν, Κλεόκριτε,
 εἰς τὴν φωνὴν σου πειθαρχοῦντες.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Διὰ σοῦ
 τί μᾶς ζητεῖ ἡ πόλις; Τί δυνάμεθα;

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (πράγων τὸν Θρασύλλον)

Ἴδου τίς εἶναι ὁ καλὼν σας δι' ἐμοῦ.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Πῶς; ὁ Θρασύλλος!

ΠΑΛΤΩΝ

Ἐκ τοῦ Ἄδου ἀνελθών!

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ.

Ἡ μᾶλλον εἰς τὸν Ἄδην ἤλθομεν ἡμεῖς
 νὰ σ' εὕρωμεν.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Ἐνταῦθα δὲν συνήλθομεν
 τὸν θάνατόν σου ἵνα ἐκδικήσωμεν;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΙ

Οὐχί! Τὴν πόλιν ἵνα ἐκδικήσῃτε,
 ἦ, Σώκρατες, ὡς θέλεις, ἵνα σώσῃτε.
 Δὲν ἐφρονεύθην, ἀλλ' ὀλίγον ἔλειψε·
 καὶ ζῶ λαθάνων, εἰς τὰ σπήλαια κρυβεῖς.
 Πλὴν ἀγρυπνεῖ ὁ φόνος, καὶ τῶν Ἀθηνῶν
 ἀπέρχομαι, πρὶν πέσω θῦμα ἄχρηστον.
 Τῶν μὴ στεργόντων τὰς ἀλύσεις πολιτῶν
 τοιαύτ' ἡ μοῖρα· ζῶσι μόνον φεύγοντες.
 Ἄλλ' ὧ πολῖται, τὴν ἀπεδημίαν μου
 μὴ εἰς δειλίαν μοὶ καταλογίσῃτε.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΙ

Μὴ περὶ τούτου, ὦ Θρασύλλε, φρόντιζον.
 Ἡ πόλις κ' οἱ ἐχθροὶ τῆς σέ γυνωρίζουσι.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΙ

Τὸν θάνατον δὲν φεύγω, οὐδ' ἀπρσοδῶ
 τὴν κοινὴν μοῖραν ἀπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν.
 Ἀλλὰ δὲν θέλω αὐτ' ἡ χεὶρ νὰ νεκρωθῇ
 κ' ἡ κεφαλὴ νὰ πέσῃ, πρὶν τι σωστικὸν
 ὑπὲρ πατρίδος ἢ μὲν πράξ' ἡ δὲ σκεφθῇ.
 Ἀπέρχομαι δὲ ὅχι ὅπου νὰ σωθῶ,
 ἀλλ' ἔπου εἰς τοὺς κόλπους πρόφρονος λαοῦ
 ἐλευθερίας σχέδια τεκταίνονται
 καὶ σύμμαχοί μας ζῶσι· καὶ ἠθέλησα
 νὰ συσχεφθῶμεν, πρὶν ἀπέλθω, ἂν καὶ σεῖς
 τ' αὐτὰ φρονῇτε.

ΠΟΛΛΟΙ

Λέγε, σέ ἀκούομεν.

ΘΡΑΣΥΛΑΟΙ

Νὰ σὰς εἰπῶ ὅποια ἦν ἡ πόλις μας
 ὅπῃτ' ἐν Μαραθῶνι μόνῃ, ἐνοπλοῦς,
 εἰς τὴν Ἀσίαν τὴν αἰχμὴν προτείενεν,
 ὅπῃτ' ἐν Σαλαμῖνι ἀνεξίτηλόν
 ἐπὶ τὸ κῦμα τ' ὀνομά της ἔγραφεν
 ὡς εἰς χαλκὸν καὶ λίθον, ὡς εἰς τῆς Κλειοῦς
 τὰς αἰωνίους δέλτους; ὅταν φέρουσα
 τῆς Μούσης καὶ τῆς τέχνης τὴν ἄβραν στολὴν,
 ὡς τῆς Ἑλλάδος βασιλὶς διέπρεπε,
 καὶ οἱ λαοὶ τῇ ἔρερον γονὺ κλιτεῖς
 τοῦ θαυμασμοῦ τὸν φόρον καὶ τοῦ πλούτου των;
 Τὴν μαρανθεῖσαν νὰ σὰς δεῖξω δόξαν της;
 Πρὸς τί γνῶστὰ νὰ λέγω, καὶ νὰ σὰς λυπῶ;
 Εἰς τὴν σκοτίαν ἣτις ἄρχει περίῃ μας,
 μᾶς περιλάμπει ἡ πανήλιος εἰκὼν.
 Ἄλλ' ἢδ' εἰς ποίαν πτῶσιν ἐκρημνίσθημεν,
 φρικτὴν, βαθεῖαν! Ποῦ ἰσχύς, ποῦ θριάμβοι,
 ποῦ δαφνηφόροι φάλαγγες πολεμιστῶν;
 Ἥρημωμέν' εἰς Ζέαν οἱ νεώσκειοι,
 ἐρείπια τὰ σκέλη τῶν Μακρῶν τειχῶν,
 καὶ Λάκων ἐκ τοῦ τείχους τοῦ Πελασγικοῦ
 φρουρῶν, τὴν πόλιν ἔχ' ὑπὸ τὴν πτέρναν του.
 Καὶ τί τὸν ξένον λέγω; Φαῦλα τέχνα της.
 εἰσὶν οἱ δῆμοί της, καὶ τὴν ἔρριψαν
 οἰκτρὰν, γυμνίτιν, εἰς τοὺς πόδας τῶν ἔθνων.
 Καὶ ἔστω μὲν, ἐρρέτω πᾶν τὸ παρελθόν,
 τὸ φωτεινὸν ἐκεῖνο καὶ περίπυστον.
 Ἄλλὰ τὸ μέλλον, σώσωμεν τὸ μέλλον της.
 Ἄν που τι ἶχνος ἔτι σῶζεται ζωῆς,

ἂν σπέρμα που βλαστάνῃ ἐτοιμοθαλές,
 τὸ ἀνασπῶσιν, ἢ τὸ καταστρέφουσιν·
 ὥστε ταχέως, ἂν δὲν προνοήσωμεν,
 ἢ πρὶν καλλίπαις χώρα τῶν Ἑρεχθιδῶν
 τὰς ἐρημίας τῆς Λιδύας θὰ φθονῇ,
 καὶ αἱ κατόπιν γενεαὶ θὰ ἐρωτοῦν
 ποῦ ἦσαν αἱ Ἀθῆναι, ἢ ἂν γέννημα
 λαμπρὸν δὲν ἦσαν φαντασίας ποιητῶν.
 Ἄκτις ἐν ὄσῳ ὑποφώσκει ἀμυδρά,
 ἐν ὄσῳ εἰς καρδίας πατριωτικὰς
 ῥανὶς γενναίου αἵματος κυκλοφορεῖ,
 ἃς σώσωμεν τὴν πόλιν.

ΠΟΛΛΟΙ

Ἄς τὴν σώσωμεν!

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ὡς εἰς φρικώδη συνησπίασθησαν δεσμὸν
 τὰ τέρατα τοῦ ἄδου τ' ἀποτρόπαια,
 δοξομανία, ὕβρις χαλκοπρόσωπος,
 βία καὶ φόνος, πλεονέκτις ἄρπαγῇ,
 αἰσχροκερδείας λαοφάγοι ἄρπυιαι,
 καὶ εἰς τὴν πόλιν ἅπληστα ἐπέπεσαν,
 οὕτως ἐξ ἄλλου, ὅσαι ἀκατάβλητοι
 καρδίαι ἔτι πάλλουσιν ἐλεύθεραι,
 ἃς συσφιγθῶσιν εἰς δεσμὸν ἀπόρρητον,
 κ' εἰς τοὺς θεοὺς τοῦ σκότους ἃς ὁμώσωμεν
 ἐν ὄσῳ εἰς καὶ μόνος ἡμῶν σώζεται,
 ἐν ὄσῳ τῶν τυράννων ἢ τοῦ γένους των,
 τῶν ἀληθῶν τυράννων, εἰς καὶ μόνος ζῇ,
 ν' ἀμύνωμεν τῇ πόλει πάσῃ μηχανῇ,
 πάσῃ θυσίᾳ, ἐνοπλοῖ, χειρὶ, ποδὶ

καὶ διανοία· οὐδὲ πρὶν νὰ παύσωμεν,
πρὶν ἢ σωθεῖσαν τὴν ἰδῶμεν, ἢ ἡμεῖς
μέχρις ἐσχάτου δακνωμεν τὴν κίνιν τῆς.
Ὁμώσωμεν, πολῖται.

ΟΛΟΙ (πλὴν τοῦ Σωκράτους, κινεῖσθαι τὰς ἀρὰς των)

Ναί, ὁμνύομεν!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Δειναὶ εἰσὶ τοῦ Ἄδου αἱ θεότητες,
κ' ἐλαύνουσι τοὺς φαύλους ἀνεπίκλητοι.
Νὰ τὰς ἐγείρω κοιμωμένας δὲν τολμῶ.
Εἰς Δία τὸν Σωτῆρα καὶ εἰς Ἀθηνᾶν
τὴν Σώτειραν ὁμνύω, κατὰ δύναμιν,
χειρὶ, ποδί τε καὶ φρενὶ, τῆς πόλεως
νὰ προμαχῆσω, ὑπερῆλιξ μαχητῆς.
Ἱεροφάντης τῆς εἰρήνης, θάλλοντα
ἂν ἔβλεπον τὸν νόμον, ἔστω καὶ γραπτὸν
δι' αἵματος, τὸν νόμον θὰ σᾶς ἔλεγον
νὰ σεβασθῶμεν. Εἶναι νόμος, μοὶ ἀρκεῖ.
Ἄλλ' ἀθετεῖται. Νὰ τὸν βοηθήσωμεν
εἰν' ὅσιον καὶ χρέος. Εἰς τὸ Δῆλιον
ὑπὲρ αὐτοῦ ὥπλισθην. Ἄν ἐγήρασεν
ἡ χεὶρ, ἀλλ' ἡ καρδίᾳ εἰν' ἀγήρατος.
Ὡς τὸν Ἀλκιβιάδην σὲ ἀκαλουθῶ.

ΠΛΑΤΩΝ

Μακάριος ὁ κόσμος ἐφ' οὗ ἄρχαυσι
τὸ ἴσον ἀπολύτως καὶ τὸ δίκαιον·
ἐφ' οὗ δὲν δύει τῆς εἰρήνης ἡ ἀκτίς.
Ἄλλ' αὐτὸς εἶναι κόσμος ἄλλας, αὐλος,
οὐράνιος· ἡ δ' ὕλη, ἀτελής σκιά
τοῦ παντελείου ἀρχαιτύπου, πόλεμος

καὶ πάλῃ εἶναι τῶν στοιχείων καὶ παθῶν.
 Ἡ βία βίαν προκαλεῖ, ἐπίθεσις
 ἀντίστασιν. Ἡ μάχη τὴν προσάλληλον
 ἰσορροπίαν φέρει μόνῃ ἐπὶ γῆς·
 κ' ἐλευθερία, μόνον ἐπὶ αἵματος
 στηρίζεται τυράννων. Εἶμαι μεθ' ὑμῶν.

ΘΡΑΣΥΛΟΣ

Ἄν μετρηθῶμεν, εἰν' ὀλίγ' αἱ χεῖρές μας.
 Ἄλλ' ἂν καρδίαι μετρηθῶν ἀντὶ χειρῶν,
 ἀρκοῦσι: Δορυφόρους ἔχ' ἡ τυραννὶς
 περισσοτέρους. Ἄλλ' οἱ δοῦλ' εἰσὶ δειλοί.
 Ἐκτὸς δὲ τούτου οὐδὲ μόνον εἴμεθα.
 Πολλοὶ σιγῶσιν, ἀλλ' αἰσθάνονται σφοδρῶς.
 Ἐπτοημένοι οἱ πολλοὶ καὶ πτύσσοντες,
 ἀνέχονται τὴν ὕβριν, ἕως μία χεὶρ
 ν' ἀρθῇ· καὶ τότε θεὸν ἀρθῶσι χίλια.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ὁ δῆμος ὅλος ζέει τῶν Εἰρεσιδῶν·
 κ' οἱ ἐρμολύφοι τοῦ ἐργαστηρίου μου
 ἀποτελοῦσι φάλαγγ' ἀξιομάχων.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Μὴ τοὺς τεχνίτας τοὺς Διονυσιακοὺς
 περιφρονῇτε. Ἡρώας μιμούμενοι,
 ἡρώων ἦθος προσλαμβάνουσί τινες.
 Εἰσὶ καὶ οὗτοι οὐχὶ ἄπειρος στρατός.

ΑΛΜΙΑ

Μετὰ τῶν ἄλλων στρατιωτὶς σὰς κ' ἐγώ.
 Μὴ βλέπετε τὰ ἄνθη τοῦ προσώπου μου·
 ἔχω χαλκὴν τὴν χεῖρά, τὴν ψυχὴν χαλκὴν,
 καὶ δύναμαι, ταχθεῖσά ἐν τῷ μέσῳ σὰς,

νὰ ἐνθαρρύνω τοὺς δειλοὺς, νὰ μιμνήθῃ
τοὺς ἀφειδοῦντας τῆς ἰδίας τῶν ψυχῆς,
κ' εἰς τῶν ἀνδρείων ν' ἀποθάνω τὸ πλευρόν.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ:

Εἶθε πολλοὺς τοιοῦτους ἄνδρας εἶχομεν!

ΚΑΡΟΚΡΙΤΟΣ

Λανθάνουσα γογγύζ' ἡ ἀγανάκτησις
εἰς τῶν ψυχῶν τὰ βάθρη, κ' εἶναι ἡ σιγὴ
τῆς τρικυμίας ἡ βωβὴ προάγγελος.
Καὶ ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν πιστῶν αὐτῶν,
καὶ ἐξ αὐτῶν προσέτι τῶν Τριάκοντα
εἰσὶν οἱ ἐνδομύχως βδελυττόμενοι
τὴν πολιτείαν τὴν ἀνόσιον αὐτῶν.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Δὲν θὰ μᾶς λείβουν σύμμαχοι. Θὰ κινηθῇ
αὐτὴ ἡ χόνις τῶν ἐνδόξων μας νεκρῶν
ἅμα παιᾶν' ἀκούσῃ φιλελεύθερον.
Ἀλλὰ καὶ ζῶντας ἔχομεν συμπράκτορας.
Μακρὰν μὲν τῆς πατρίδος, πλὴν στηρίζουσι
φλογερὸν βλέμμα ἐπ' αὐτῆς κ' αἰμοδιψές,
καὶ θίγουσι τὸ ξίφος ἀνυπόμονον.
Ἀπέρχομαι εἰς Θήβας. Ὁ Θρασύβουλος
τὴν εὐγενῆ τῶν φάλαγγα διακοσμεῖ,
καὶ τὴν πληροῖ ἐλπίδος κ' ἐνθουσιασμοῦ.
Ἐντολὴν ποίαν πρὸς αὐτοὺς μοι δίδετε ;
Νὰ τοῖς εἰπῶ τὴν χεῖρα πῶς τοῖς τείνετε ;

ΠΟΛΛΟΙ

Ναί.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Εἰς τὰς ἄκρας ὡς φανῇ τοῦ Πάρνηθος

κυμαινομένη ἢ σημαία των, ὑμεῖς
 ὅτι τὰ ξίφη πάντες θεὰ σύρετε
 ὑπὲρ τοῦ ἔργου τοῦ κοινοῦ ὑπόσχεσθε;
 Σκεφθῆτε καὶ εἰπέτε.

ΑΙΜΙΑ (καὶ ἰδίαν, ἐν ᾗ πάντες συναλλοῦντες εἰς μίαν γυνῖαν συνδιαλέγονται)

Μετὰ σοῦ κ' ἐγώ!

Ὡς ἡ σκιά σου, ἀφανὴς κατόπιν σου.
 Σὲ ὅσον ζῶ νὰ βλέπω, σὲ ν' ἀκούω, σοῦ
 κινδύνους νὰ μακρύνω, καὶ τὸ στήθός μου
 σοῦ νὰ προτάττω, ἄγνωστον ἀσπίδα σου.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (ἰδίως τῇ Πλάτῳ)

Ὅταν ἀπέλθω, ὦ ἐταίρων φίλτατε,
 εὐεργεσίαν ζητῶ μίαν παρὰ σοῦ.
 Πρὸς τὴν Καλλίππην ἀπελθε, καὶ φέρε τῇ
 τὸν ἀσπασμόν μου. Ἡ καρδιά μου θρηνεῖ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ (ἐκνευγόμενος μετὰ τῶν λοιπῶν)

Θρασύλλε, ἄγε. Ὁδηγός σου ὁ Θεός.
 Σωτῆρα οὗτοι πάντες τὸν Θρασύδουλον
 προσμένουσι, καὶ εἶναι στρατιῶταί του.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Λοιπὸν ὑπάγω, καὶ εἰς τοὺς ἀπάτριδας
 τὴν χαρὰν φέρω, καὶ τὸ εὐαγγέλιον
 πῶς ἔχουσι πατρίδα.

ΠΟΛΛΟΙ

Ὕπαγε.

ΚΑΕΟΚΡΙΤΟΣ (ἐν τοῦ βάθους)

Τίς εἶ;

(Μετὰ φωνῆς ῥοντοδιστάρας)

Τίς εἶ;

ΠΟΛΙΟΙ

Τί τοῦτο;

www.libtool.com.cn

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (εἰσερχόμενος)

Εἰς ἐκ τῶν Τριάκοντα.

ΠΛΑΤΩΝ

Πολίται, προδοσία!

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἀπωλέσθημεν.

(Βαμνῆδον σδύνουσι τὰς δάδας, καὶ γίνεται σκότος)

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (καλοῦσιν τὸν Θρασύλλαν, πυφίως)

Ἄφρον! Ἀκόμη ἐν Ἀθήναις; Ἀπελθε·
στιγμὴν μὴ μένε.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (ὁμοίως δεικνύων τοὺς ἔλλους)

Οὗτοι κινδυνεύουσι.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἀπελθε, λέγω.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΙ

Ἄλλ' αὐτοί;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἐμὴ φροντίς.

(Ὁ Θρασύλλας ἀπέρχεται. Σκότος βαθύ. Ὁ ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ πρὸς τοὺς ἔλλους ἀποτεινόμενος)

ὦ τῆς πληθούσης ἐκκλησίας! Χαίρετε
ὅποιοι καὶ ἂν εἴσθε. Συγχωρήσατε
ἂν δὲν προσλέγω ἕκαστον ὀνομαστί·
δὲν βλέπω ἄλλο εἰμὴ νύκτα καὶ σκιάς,
ἀλλὰ σκιάς ὑπόπτους, ὥς μοι φαίνεται.
Ἄνδρες τοῦ σκότους, τί ζητεῖτε ὑπὸ γῆν;
Συνήλθατε θυσίας νὰ τελέσητε
καταχθονίους; ὦ! τῆς εὐσεβείας σας!
Μὴ τῆς ἡμέρας οἱ Θεοὶ ἐξέλιπόν,

καὶ οἱ βωμοὶ τῶν μὴ κατεδαφίσθησαν;
 Τί εἰς τὰ σκότῃ κρύπτεσθε; Τὸ ἐγκλημα
 ζητεῖ τὸ σκότος, καὶ ἡ κακὴ συνείδησις.
 Τί μᾶς κωλύει νὰ σᾶς ὑπολάβωμεν,
 ὡ τρωγλοδύται ὀργεῶνες, ὡς κενά,
 ὡς φαῦλα μελετώντας; Εἰσθε ἄφρονες
 τυφλὴν τὴν ἐξουσίαν ἂν νομίζετε·
 ἔχει Λυγκέως ὄμμα, ἔχει ὄσφρησιν
 δεξιᾶν ἰχνηλάτου θηρευτοῦ κυνός·
 ἀκούει καὶ τὸ χόρτον τὸ φυόμενον
 καὶ τὴν συνωμοσίαν ἔταν πλέκῃται.
 Τίς μ' ἐγγυᾶται ὅτι τὴν κατάλυσιν
 δὲν μελετᾶτε τῶν κοινῶν πραγμάτων μας;

(Ἐν ᾧ ὁμιλεῖ, οἱ πλείστοι, ἀπὸ ὀλίγου καὶ ἄρῃως, ἀνιχνεύσαν).

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὦ Θηραμένη...

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ (μετὰ σφοδρᾶς ὀργῆς)

Τίς ἐνταῦθα ὁμιλεῖ;
 Φωνὴν ἐμπρός μου νὰ ὑψώσῃ τίς τολμᾷ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἡμεῖς...

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ

Σιωπῇ, λέγω. Ὅταν ὁμιλῇ
 ὁ ἄρχων, ποῖος ἀπειθῶν θρασύνεται;
 Ἀμέσως ἔξω. Εἰσθε ὅλοι ἐνοχοί,
 διότι εἰσθε ὑποπτοί. Προφθάνουσι
 διαταχθέντες οἱ ἱππεῖς πρὸς κύκλωσιν
 τῆς ὑπογείου κρύπτης. Τὰς θυσίας σας
 ἀλλοῦ τελῇτε, εἰς τὸ φῶς τοῦ οὐρανοῦ,
 καὶ ὑπὸ τὰς ὀφείας τῶν ἀρχόντων τοῦ λαοῦ.

Ἄν εἰς σας μόνος παραμένκων εὐρεθῇ,
θὰ μετοικήσῃ εἰς τὸ δεσμωτήριον.

www.libtool.com.cn
(Ἀπέρχονται καὶ οἱ τελευταῖοι).

Ἀπῆλθον πάντες.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (μινεῖς)

Οὐχὶ πάντες· μένει εἷς.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Εἷς μένει;

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Μένει ὁ ὀφείλων· τοῦ βωμοῦ
ὁ ὑπρέτης· τῶν Θεῶν τῶν φοβερῶν
ὁ καθιερωμένος μάντις. Ἄν τολμᾷ
ἢ τυραννίς τὰ θεῖα ν' ἄψηρᾷ, Θεῶν
νὰ διακόπτῃ τελετάς, καθήκόν μου
νὰ μείνω εἶναι εἰς τὸν βεβηλούμενον
βωμόν, καὶ χεὶρ ἀνθρώπου ζῶντα ἀπ' αὐτοῦ
δὲν μ' ἀποσύρει.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἐχεις, ὦ Κλεόκριτε,
καθήκοντα. Τοιαῦτα ἔχομεν καὶ ἡμεῖς·
σεῖς τὴν λατρείαν τῶν Θεῶν, ἐν ᾧ ἡμεῖς
τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. Βλέποντες
πάντοτε τ' ἄνω ἢ τὰ ὑποχθόνια,
τὰ πρὸ ποδῶν σας δὲν νοεῖτε. Ἄφετε
ἡμεῖς νὰ πρενοῶμεν, ὡς ἡξέυρομεν.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Ὡ θηραμένη, εἰς αὐτὸ τὸ βάραθρον
ἔπου τοῦ Ἄδου αἱ Θεαὶ δεσπόζουσιν,
ἐκ τῶν χειλέων τοῦ προμάντεως αὐτῶν
μὴ περιμένης κολακείαν ἔρπουσαν,

μὴ δόλον ἢ δειλίαν, ἀλλ' ἀλήθειαν.
 Ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ὅτι προνοεῖς
 τῶν πολιτῶν καυχᾶσαι. Εἰρωνεύεσαι
 τὰ θύματά σου. Εἶν' ἀσκόπως ἀσπλαγχνον.
 Σὺ ὁ δοξάσας ἄλλοτε τὰ ὅπλα μας
 δι' εὐγενῶν ἀγώνων, ὁ τῆς πόλεως
 προστάτης πάλαι καὶ θερμὸς ὑπέρμαχος,
 τὴν βλέπεις ἤδη εἰς τὸ αἷμα πλέουσιν,
 τί λέγω; εἶσαι εἰς ἐκ τῶν δημίων τῆς, —
 (Λέγ' ὡς πιστεύω· πράξον σὺ ὡς δύνασαι)·
 — καὶ ὅτε ὑποπτεύῃς πῶς πολῖταί τῆς
 συνήλθον νὰ σκεφθῶσι πῶς νὰ σώσωσιν
 αὐτὴν ἐκ τοῦ ὀλέθρου, ἀπειλεῖς, βοᾷς,
 ἐνόχους τοὺς κηρύττεις. Αὐτ' ἡ πρόνοια
 τοῦ Θηραμένου ὑπὲρ τῆς πατρίδος του!

ΘΗΡΑΜΕΝΟΣ

Τοιαύτ' ἡ τύχη καὶ τὸ χρέος ἐνταύτῳ
 τῶν πολιτευομένων, ὦ Κλεόκριτε.
 Εἰς τῆς φρενός των τὴν βαθεῖαν αὐλακα
 πᾶς νὰ ἐμβλέψῃ ὀφθαλμὸς ἀδυνατεῖ.
 Ὁ τυφλὸς ὄχλος βλέπει πράξεις, ὁ δὲ νοῦς
 συκοφαντεῖται καὶ παραγνωρίζεται.
 Ἀλλ' ὁ σπουδαῖος κυβερνήτης πόλεως
 μικρὸν φροντίζει τί ἡ ἀγνοια θροεῖ.
 Πράττει ὡς πρέπει, καὶ οἱ πολλοὶ λεγέτωσαν·
 καὶ δύο ἔχει ἀλανθᾶστους τοῦ κριτᾶς,
 φωνὴν τὴν ἑνδον, καὶ φωνὴν τὴν ἔπειτα.

ΚΡΙΤΙΑΣ, ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ, ΒΑΤΡΑΧΟΣ

εἰσέρχονται ἐν τῷ σκηνῷ
• www.libtool.com.cn

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Αὐτὸς ὁ τόπος.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Καὶ ἡ ὥρα εἶν' αὐτή.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἐδὼ θὰ εἶναι πάντες.

ΚΡΙΤΙΑΣ (πρὸς τοὺς ἐν τοῖς παρασκηνίοις)

Καταλάβετε

οἱ δορυφόροι ἀσφαλῶς τὴν εἰσοδον.

ΚΑΕΟΚΡΙΤΟΣ (πρὸς τὸν Θηραμένην)

Τί τοῦτο;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ὁ Κριτίας, ὁ συνάρχων μου,
τὸ ὄμμα ἔχων ἄγρυπνον καθὼς ἐγὼ,
καὶ ὑποπτεύων τὰς κρυπτάς ἐντεύξεις σας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Φέρετε δᾶδας.

(Εἰσέρχονται στρατιῶται κρατοῦντες δευλοῦς ἀνημέρους)

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Χαῖρε, ὦ Κριτία!

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πῶς!

Ὁ Θηραμένης ἐδὼ μόνος! Τί ζητεῖς;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Κριτία, πρέπει οἱ φρουροὶ τῶν πόλεων
νὰ μὴ κοιμῶνται. Ἄκουσμα ἀμφίβολον
προσέβαλέ με, ὅτι ἄρα νύκτιος
ὑπῆρχ' ἐνταῦθ' ἀγνώστων συνεδριάσις.

Εἶναι, ἡξεύρεις, ὑποπτος ἢ τυραννίς.

Κ' ἔσπευσ' αἰέσως, ἴσως τι αὐτόφωρον
ἀνακαλύψω παρανόμων ἔγκλημα.

Καὶ σὲ ὅμοια ἴσως φήμη ἔφερε.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ ἦν ἡ φήμη;...

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Βλέπεις μόνος σου, κενή.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ ποῦ οἱ συνελθόντες;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ὁ Κλεόκριτος,

αὐτὸς ἐν βλέπεις, μόνος, ὁ καχόμεντις,

τὸ αἷμα λέγων πῶς φοβεῖται τὸ χυθὲν

μὴ εἰς κατάραν ἀποβῇ τῆς πόλεως,

ουσίαν ἐξετέλει ἱλαστήριον,

καὶ τοῦ ταρτάρου προσεκάλει τὰς σκιάς,

προφρόνως ἀναβάσσει νὰ τὸ πῶσι.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λοιπὸν ἐντεῦθεν τ' ἄτοπα θρυλλήματα;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐντεῦθεν πάντως.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Τοῦτο ἔσται.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (τῷ Κριτίᾳ φανέντων τὸν Κλεόκριτον)

Ἀλλ' αὐτὸν

δὲν παύω ὑποπτεύων τὸν ψευδεβλαβῆ.

Ἐκ περισσῆς προνοίας, τὸν συνέλαβον.

Ἄν τινα δόλον κρύπτῃ ἢ θυσία του,

θενὰ τὸ μάθω.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἶναι ἀξιέπαινος
 ἡ πρόνοιᾶ σου καὶ ἡ προθυμία σου.
 Οὕτω, συνάρχων, ἀντιβοηθούμενοι,
 τὴν δυνάμιν μας πολλαπλασιάζομεν·
 καὶ ἂν δεσμός συνάψῃ ἀδαμάντινος
 τὴν πολιάν σου πεῖραν καὶ τὴν τόλμην μου,
 θὰ θραύσῃ τοὺς ὀδόντας εἰς τὸ σκῆπτρόν μας
 ὁ φθόνος καὶ τὸ μῖσος τῶν δημοκρατῶν,
 κ' ἐμπρός μας αἱ φατρίαι θενὰ κάμψωσι
 τὸ ταπεινόν των γόνυ. Ἔστω ὁ δεσμός,
 καὶ αἱ Ἀθῆναι δυαρχοῦντ' ἐξ ἅπαντος.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἔστω ἂν πρέπη, κ' ἔστω ἐὰν δύναται·
 καὶ ἅς μοναρχηθῶσι. Δὲν ἐνίσταμαι.
 Ἄρκεῖ νὰ εἶναι πρὸς δημόσιον καλόν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ δύναται καὶ πρέπει. Ἀλλὰ πρόσφορος
 δὲν εἶν' ἡ θέσις αὕτη πρὸς συζήτησιν.
 Τὰ ὁμιλοῦμεν ἐν ὑπαίθρῳ ἄλλοτε.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ὅταν θελήσῃς.

(Πρὸς τὸν Κλεόκριτον.)

Μάντι, ἀκολουθεῖ με.

('Ἀναχωρεῖ.).

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (ἀκολουθῶν αὐτῶν)

Τὴν φρένα ἔχεις, Θηραμένη, ἄβυσσον.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Λοιπὸν οἱ συνωμότηται;

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

24

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Μᾶς διέφυγον.

www.libtool.com.cn

ΚΡΙΤΙΑΣ

Οὕτω φρονεῖτε ; Ἀπατᾶσθε, βέλτιστοι.

Τὸν ἀρχηγόν των ἔχομεν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Τὸν ἀρχηγόν ;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὸν συρράφέντα μῦθον ἐπιστεύσατε

περὶ θυσίας ; ὦ τῆς ὀξυνσίας σας !

Τοὺς συνωμότας κρύπτ' ὑπὸ τὰς πτέρυγας

τῆς ἐξουσίας ὁ καλὸς συνάρχων μου.

Ὁ μάντις εἶναι συνωμότης καὶ αὐτός.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ὅταν πλησίον τοῦ σπηλαίου εἴμεθα,

ἐκ τοῦ Ἀρείου Πάγου παρετήρησα

τινάς περὶ τὴν Πνύκα καὶ τοῦ Πειραιῶς

προβαίνοντας τὴν πύλην. Μήπως εἶν' αὐτοί ; . . .

ΚΡΙΤΙΑΣ

Οἱ συνωμόται ἦσαν· καὶ τοὺς ἔσωσεν

ὁ Θηραμένης, πρὸς ἡμᾶς ἐπίβουλος.

Δοκιμασίαν μίαν ἔτι δι' αὐτὸν

ἐπιφυλάττω, κ' ἔπειτα φροντίζομεν.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Οἶκία τοῦ Θηραμένου.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ μόνη

Μόνος, φυγὰς, εἰς ξένα περιφέρεται,

μακρὰν πατρίδος, πολιτῶν, ἐμοῦ μακράν.

Αἶρε χαρὰ, παιδρότης, ἐλπίς αἶρετε

ἐκ τῆς καρδίας, ἣν κατέλιπε νεκράν.
Θὰ τὸν ξενίζουσι ἄστεγον, ἐξόριστον,
φαράγγων βάθη, δάση, ὄχθαι ποταμοῦ·
ἀλλὰ θὰ ἔχη θησαυρὸν ἀχώριστον
τὴν φίλην μνήμην τῆς ἀγάπης μου κ' ἐμοῦ.
Χωρὶς ἐκείνου σκότος ἡ ἡμέρα μου.
Λυσσᾷ ἐνταῦθα ἡ ἀγρία τυραννίς·
τὴν χεῖρα τείνει κ' ἐπὶ τὸν πατέρα μου,
καὶ ἐπ' ἐμὲ ἀκόμη, καὶ σωτὴρ κἀνείς!
Ἐδὼ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς ἀκούεται,
καὶ τυραννίας ἀπειλὴ ἀνιλεῖς.
Ἡ πόλις πᾶσα εἰς τὸ αἷμα λούεται,
ἡ ὑπὲρ πᾶσαν τῆς γῆς πόλιν εὐκλεής.
Κατ' αὐτοῦ ξίφος μαιφόνον θήγεται·
πλὴν δὲν πτοεῖται ἡ ἀτρόμητός του φρήν.
Τύραννοι, φεύγει. Τώρα μᾶλλον φύγετε·
θὰ καταβάλλῃ τὴν αὐθάδη σας ὀφρύν.
Ὅμοίως φεύγει ὁ χρυσαίετος τὴν γῆν·
ἀλλ' ἐπιστρέφων, ὡς τὸ βέλος ρίπτεται
εἰς τὰς κοιλάδας, φέρων φρίκην καὶ σφαγὴν,
ὅπου ἡ λεΐα ἡ δειλὴ του κρύπτεται.
Δεσμὰ δὲν στέργει, οὐδὲ δούλιον ζυγόν,
οὐδ' εἰς τυράννων πειθαρχεῖ προστάγματα.
Θὰ ἐπιστρέψῃ, τοὺς ἀνδρείους ὀδηγῶν,
κ' εἰς τὰ λαμπρά των διαπρέπων τάγματα.
Ἐγὼ εὐδαίμων, ὅταν δαφνοστόλιστον
θενὰ τὸν βλέπω ἔνδοξον, περιλαμπῇ,
φέροντα τρόμον τοῖς στρατοῖς καὶ στόλοις των,
κ' ἐπανιόντα ἐν θριάμβῳ καὶ πομπῇ!
Τὴν πόλιν τότε θὰ πληρῶσιν αἵματα

κακουργῶν μόνον, καὶ ἐλεύθερος παιάν·
καὶ αἱ καρδίαι πᾶσαι καὶ τὰ βλέμματα
τὴν τροπαιοῦχον θὰ ζητῶσι στρατιάν.
Ἐκεῖνος ὅμως τοὺς θριάμβους θ' ἀμελῇ,
θὰ λησμονῇ τὴν δόξαν τὴν μεγάλην του,
τὸ φλέγον βλέμμα εἰς ἐμέ θὰ προσηλῇ,
καὶ εἰς ἐμέ θὰ τείνῃ τὴν ἀγκάλην του!

Θεοί! τί βλέπω! Ὁ Κριτίας ἔρχεται!
καὶ εἰμὶ μόνῃ! Ὁ πατὴρ δὲν εἶν' ἐδῶ.
Τὴν ὄψιν του ἄς φύγω τὴν ἀπαίσιον
εἰς τὸν γυναικωνίτην. — Ὅχι! Διατί
νὰ φύγω; Φέρω θώρακ' ἀδιάτρυτον.
Ἄς δοκιμάσῃ, καὶ ἄς μάθῃ ἐπ' αὐτοῦ
ἂν τοὺς ὀδόντας θραύ' ἡ ἐξουσία του,
καὶ γυναικὸς ἀνδρία ἂν τι δύναται.

ΚΡΙΤΙΑΣ (εἰσερχόμενος)

Χαῖρε ἡ κόρη τοῦ πιστοῦ συνάρχοντος.
Εἰς ζήτησίν του ἤλθον. Ὅτι ὅμως σέ
εὐρίσκω ἀντ' ἐκείνου, τύχῃ ἀγαθῇ!
Μή μοι φθονήσῃς ἀναπαύσεως στιγμὴν
ἐκ τοῦ πολυταράχου πλοῦ τοῦ βίου μας,
τὸν ἀνθηρὸν λειμῶνα μετὰ τὰς ξηρὰς
ἀδάτους ἀνοδίας τῆς πολιτικῆς.
Ἄν ἤξευρες, Καλλίππη, ποῖαν βάσανον
μᾶς ἐπιβάλλει ἡ ἀρχή, τὸν ἄνθρωπον
ὁ ἄρχων πῶς πιέζει, πῶς ἡ κεφαλὴ
φονεύει τὴν καρδίαν, πῶς συμφέροντα
ὡς ψυχραὶ σπεῖραι ὀφείως τὴν πνίγουσι,
θὰ κατενώεις ποῖαν ἀνακούφισιν
μοι φέρ' ἡ ὄψις ἡ γλυκεῖά σου, καὶ πῶς

τὸ βλέμμα στρέφω μετ' ἀγαλλιάσεως
 ἐκ τῶν ἀγρίων ἀκανθῶν τῆς ἀγορᾶς
 πρὸς τὸ ὠραῖον ῥόδον τὸ ἐαρινόν·
 θὰ εἶχες οἶκτον πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἔλκοντας
 τὴν φθονουμένην ἄλυσιν τῶν ἀξιῶν!
 Χρυσὴν ὁ ὄχλος τὴν νομίζει· σιδηρᾶν
 ἡμεῖς οἱ φέροντές την τὴν ἡξεύρομεν.
 Εὐδαίμονες, ὁσάκις χεῖρα τρυφερὰν
 νὰ τὴν ἀνακουφίζῃ ἀπαντήσωμεν,
 ὁσάκις δάκρυ ἐξ ἐρῶντος ὀφθαλμοῦ
 σταλάζῃ μαργαρίτας εἰς τοὺς κρίκους τῆς,
 κ' ἐκ θελκτικῶν χειλέων ἂν μειδίαμα
 εἰς λήθην μᾶς βυθίζῃ τῆς δουλείας μας.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄλλ' ἄρχον, ὅταν δάκρυ καὶ μειδίαμα
 δὲν ἀπαντᾶτε, εὐκολον! Τὴν ἄλυσιν
 οὐδεὶς σᾶς ἐμποδίζει ν' ἀποβάλητε,
 κ' εἶν' ἐκουσία μᾶλλον ἢ δουλεία σας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καλλίππη, ἀπατᾶσαι. Ἐθελόδουλοι
 δὲν εἴμεθα. Ἡ μοῖρα μᾶς ἐχάραξε
 τὸ στίγμα « Ἄρχε » ἐπὶ τοῦ μετώπου μας.
 Προικίσασά μας δι' ἀδώρων δώρων τῆς,
 παρ' ἡμῶν πᾶσαν τὴν ζωὴν μας ἀπαιτεῖ,
 τὴν χεῖρα προμαχοῦσαν, προβουλεύουσαν
 τὴν φρένα καὶ τὸ στήθος προταττόμενον.
 Ἡμεῖς ἐν τρικυμίαις τὸ πηδάλιον
 ἀγρύπνως πρέπει νὰ διέπωμεν· ἡμεῖς
 νὰ χαλινῶμεν τὴν ἀδάμαστον φορὰν
 τῶν ὀχλῶν· εἰς τὴν ὕλην τὴν ἀμόρφωτον

ἡμεῖς νὰ ἐμφυσῶμεν τὴν ιδέαν μας,
καὶ ξένης εὐτυχίας σμίλαι σιδηραῖ,
εἰς σκληρὰν ὕλην νὰ λαξεύωμεν αὐτήν.
Ἀντὶ δὲ τέσων θυσιῶν μας, ὁ λαὸς
ἀγνωμοσύνης μᾶς ποτίζει κώνειον.
Ὁμολογεῖς, Καλλίππη, ὅτι ἐπαχθὲς
τὸ βάρος εἶναι τούτου τοῦ καθήκοντος.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Γυνή, ὦ ἄρχον, περὶ τούτων ἀσθενῇ
τὴν κρίσιν ἔχω· ἀλλ' ὥς μ' εἶπον πάντοτε,
κοῦφον τὸ ἔργον εἶναι καὶ χαρμώσυνον
τοῦ τὸ καθήκον ἐκπληροῦντος· εἶναι δὲ
βαρεῖα μόνη ἡ κακὴ συνείδησις.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λέγουσα ταῦτα, πονηρὰ, δὲν ἐννοεῖς
νὰ μ' ἀποδώσης τὴν κακὴν συνείδησιν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Οἰκτρὰν θὰ εἶχον περὶ σοῦ ὑπόληψιν,
ἂν τοῦτο δὲν ἐνόουν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ! συγχώρησον!

Αἰνιγματῶδες λέγεις.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Δὲν εἶν' αἷνιγμα.

Ὅταν τὴν βίαν ἀντιλήπτορα λαβὼν,
τὴν ἐλευθέραν πόλιν ὑπεδούλωσας,
ἐμπλήσας αὐτὴν φόνων, καταδιωγμῶν
καὶ ἀρπαγῶν, κ' εἰς αἷμα πλὴς πολιτῶν,
καὶ ἐκπιέζης πανταχόθεν στεναγμοὺς
καὶ δάκρυα, κ' ἐνσπείρης τρόμον, καὶ πατῆς

τὸ πτώμα τῆς πατρίδος ἦν ἐφόνευσας,
 μηδὲν ἐκπλήττου, εὐγνωμόνῃ μάλιστα
 πῶς σ' ἀποδίδω τύψιν συνειδήσεως,
 πῶς κενὸν κόμπον θεωρῶ τοὺς λόγους σου,
 καὶ πῶς ἰδοῦσα πᾶν ἀνθρώπου αἴσθημα
 ἀποσβεσθὲν ἐντός σου, δὲν ἐπίστευσα
 πῶς ἡ φιλοδοξία σοὶ ἐξήρανε
 αὐτὴν αὐτῶν τὴν ῥίζαν, τὴν συνείδησιν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Δὲν εἶσαι ὅσον λέγεις ἄπλαστος γυνή.
 Ὁ μολοσσὸς ἐκεῖνος τῶν δημοκρατῶν,
 ὁ Λύκων, θὰ ἐφθόνη τὴν σφοδρότητα
 τῶν λόγων σου, φιλτάτη. Τίς ἐδίδαξε
 τὰ χεῖλη ἐξ ὧν μέλι ἔπρεπ' ἔρωτος
 νὰ ῥέῃ μόνον, νὰ σταλάζωσι χολήν ;
 καὶ τίς σ' ὑπαγορεύει ταῦτα κατ' ἐμοῦ.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Τίς; Δὲν ἤξεύρεις πῶς φωνὴ πανίσχυρος
 ὑπάρχει, ἦν ἡ βία, ἦν ἡ βάσανος,
 ἦν ὁ τὰ πάντα κατασβέων θάνατος
 ἀντὶ νὰ σβέσῃ, ἐνισχύει μάλιστα ;
 Αὐτὴ, ὦ ἄρχον, ἡ δημόσιος φωνή,
 ἐκπεμπομένη ἀοράτως πάντοθεν,
 ἐκ τῶν στομάτων τῶν κλειστῶν, ἐκ τῶν δειλῶν
 ὀμμάτων, ἐκ τῶν τάφων, ἐκ τοῦ αἵματος
 τοῦ ῥέοντος ἀψόφως, διαδίδεται
 ὑπὲρ τῆς κολακείας τοὺς ψιθυρισμοὺς,
 καὶ ἀντηχοῦσα εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ,

μέχρι τοῦ θρόνου ἀναβαίνει τῶν Θεῶν.

Τῆς φωνῆς ταύτης τῶν θυμάτων, πρὸς ἣν
 κωφεύετε, ἡ πόλις εἶναι ἔμπλεως.

Ὅσα σοὶ λέγω αὕτη μοὶ ἐδίδαξεν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ὡς πρέπει εἰς κόρην ἄρχοντας δὲν ὁμιλεῖς.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄλλ' ὥς εἰς Ἀθηναίαν πρέπει ὁμιλῶ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Περὶ ἐμοῦ ἀλλοίαν γλῶσσαν ἥλπιζον
 νὰ σοὶ διδάξῃ, καὶ ἀλλοῖα νὰ σ' εἰπῇ
 ὁ ἀγαθὸς πατήρ σου. Παρεκάλεσα,
 καὶ ὑπεσχέθη παρὰ τῇ καρδίᾳ σου
 νὰ μεσιτεύσῃ δι' ἐμέ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Καὶ ἔπραξεν

ὡς ὑπεσχέθη.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἄρα σοὶ ἀνήγγειλε
 τὴν πρότασιν . . .

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τὰ πάντα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ λοιπόν;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λοιπὸν

μὴ τῆς μεγάλης καταβῆς περιωπῆς,
 ἀνάξιά σου πράττων καὶ σκεπτόμενος.
 Ἄρχε, τῇ μοίρᾳ πειθαρχῶν, ὡς βούλεσαι·
 μένε φρουρῶν τὰς ἄκρας, καὶ τὰ ταπεινὰ

χωρία ἄφες τῶν ἀνθρώπων τοῖς κοινοῖς.
 Μὴ εἰς χυδαῖα σπαταλᾷς αἰσθήματα
 τὴν ὑψηλὴν σου φρένα, τὴν καρδίαν σου.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πικρὰν τοξεύει εἰρωνείαν πάντοτε
 ἢ αὐστηρά σου λέξεις. Ἄρχων τῶν λοιπῶν,
 σοῦ ἔδαμάσθην δούλος. Παντοδύναμος
 τῆς Ἀφροδίτης ὁ υἱός, συμπλέκ' εἰς ἓν
 τῶν κορυφῶν τὰ δένδρα τὰ ὑψιτενῇ
 καὶ τ' ἀνθη. τῶν κοιλάδων τὰ γλυκύτερα.
 Μὴ τὰς ἐρήμους ἀκρωρείας λέγε μοι,
 ὅπου καὶ ρίζας ἂν ἐκτείνω ἰσχυράς,
 εἰς τραχεῖς βράχους πλέκονται, καὶ βάραθρα
 σκιαῶσιν οἱ κλάδοι τῆς ἰσχύος μου.
 Ἔρδον χαρίτων, ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτῶν
 ἔλθῃ νὰ θάλλῃς. Διὰ σοῦ οἱ ζέφυροι,
 φέροντες μῦρα, θὰ μὲ περιπνέωσι·
 διὰ τῶν σῶν θελγῆτρων θὰ αἰσθάνωμαι
 τὸ ἔαρ πάλιν ἀναθάλλον τῆς ζωῆς.
 Ὑπὸ τὸ στῆθος τὸ τραχὺ τοῦ ἄρχοντος
 ἔχω καρδίαν καὶ θερμὴν καὶ πάλλουςαν.
 Εἰς ἓν σου βλέμμα βλέπω φῶς οὐράνιον,
 εἰς ἓν μειδιάμά σου τὰ Ἥλύσια,
 καὶ μετὰ σοῦ ἀγρότου βίον προτιμῶ,
 παρὰ μακράν σου μονυχίαν τοῦ παντός.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἦξεύρω ταῦτα. Περιττὸν νὰ ἐκταθῇς.
 Τ' ἀνέγων ἤδη εἰς τοὺς χωλιάμβους σου.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἔψαλλε πρώην ἡ ζητοῦσά μου ψυχὴ
 ὄνειρα φροῦδα, ἀορίστους πόθους της.
 Ἐζήτει, εὔρε· κ' αἱ ἐπιθυμίαι μου
 τὰς πτέρυγας των κλείουσαι, ἐκάθησαν
 ἐπὶ τοῦ ἀνθους τῶν ἐρώτων τοῦ χρυσοῦ.
 Σκιᾶς κατόπιν ἔτρεχον, καὶ ἡ σκιά
 ἐνεσαρκώθη τρίς καλλίων, κ' ἔγινε
 Θεά, τετάρτη τῶν Χαρίτων. Εἰς αὐτῆς
 μοὶ ἐπιτρέπεις τὸ θυσιαστήριον
 νὰ καταθέσω ὅσον φέρει ἄρωμα
 τρυφερῶν πόθων ἡ ψυχὴ μου, ὅσον πῦρ
 ἐντός της φλέγει, καὶ εἰς θῦμα ἑμαυτὸν
 καλλιερήσας, νὰ ἐλπίσω δύναμαι,
 ὠραία κόρη, ὅτι σοὶ εὐπρόσδεκτον
 ἐτέλεσα θυσίαν; Ἀποκρίθητι.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Σπανίως κόρη ἐπὶ ἐρωτήσεων
 τοιούτων ν' ἀπαντήσῃ ἀναγκάζεται·
 ὁ Κύριός της ὁμιλεῖ ὑπὲρ αὐτῆς.
 Ἄλλ' ἀφ' οὗ θέλεις παρ' ἐμοῦ ἀπόκρισιν,
 προκρίνω τοῦτο, καὶ νικῶσα πᾶσάν μου
 δειλίαν, μὴ, σοὶ λέγω ἀπροσποίητος,
 ματαιοπύνη θύων. Ἀπαράδεκτος
 θὰ εἶναι ἡ θυσία.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἄν ἡ προσφορὰ
 καρδίας ἀγαπώσης δὲν σὲ συγχινῇ,
 ὁποῖαν θέσιν σοὶ προσφέρω σκέφθητι·
 τὴν πρώτην ἐν ταῖς πρώταις. Εἰς βραχίονα

στηριζομένη τοῦ ἐν πᾶσιν ἰσχυροῦ,
 τὸ μέτωπον θὰ αἴρης ὑπερήφανον,
 ὑπερτεροῦσα πᾶσαν κόρην Ἀττικὴν,
 καθὼς τὴν χλόην ὑπεραίρει ὁ κισσὸς
 εἰς τῆς πλατάνου τὸν κορμὸν πλεκόμενος.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Ἢ ψευδὴς δόξα δὲν μ' ἐθάμβωσε ποτέ·
 καὶ θέσις εἶναι κατ' ἐμὲ ἐπίζηλος
 οὐχὶ ἡ πρώτη, ἀλλ' ἡ μάλλον εὐτυχής.
 Ἀλλ' ἂν καὶ δόξαν ἐπεθύμουν, πρόσθετον
 δὲν θὰ ἐζήτουν· ἡ πατρόθεν μοὶ ἀρκεῖ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀφ' οὗ τὰ δῶρα ἀπορρίπτεις πάντα μου,
 τὰ τῆς φιλοδοξίας καὶ τοῦ ἔρωτος,
 ἃς ἀπορρίψω, σὲ μιμούμενος, κ' ἐγὼ
 τὸ προσωπεῖον, μὴ γελοῖος ἐλεγχθῶ,
 ἐρωτικούς ἐκπέμπων ἀναστεναγμούς,
 ὡς ἡ τρυγὼν τῶν Κήπων τῆς Ἀλωπεκῆς.
 Ἄς ὁμιλήσω καθὼς σὺ εἰλικρινῶς.
 Ἢ χεὶρ σου μοὶ συμφέρει, καὶ σοὶ τὴν ζητῶ.
 Τοῦ Θηραμένους θέλω τὴν ἐπιβρόχην,
 τοῦ Ἀγνωνος τὸν πλοῦτον θέλω παρὰ σοῦ
 νὰ λάβω προῖκα, κ' ἐπ' αὐτῶν νὰ στηριχθῇ
 ἡ δύναμίς μου θέλω ἀδιάσειστος·
 καὶ θέλω τέλος ἐκ τῶν δύω οἰκῶν μας
 νὰ μοὶ ἐγείρης ἓνα θρόνον.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Ἐννοῶ

πῶς θέλεις. Ὅμως ὅτι θέλεις δὲν ἀρκεῖ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ διὰ τοῦτο πάντοτε ἐφρόντισα
 ὅ,τι ἀνθέλω, τοῦτο καὶ νὰ δύναμαι.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἐάν, ὦ ἄρχον, τοῦτο εἶναι ἀπειλή,
 ἄλλους ἀπείλει. Εἴς' ἐδὼ ἀνίσχυρος.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Κακῶς γνωρίζεις τὴν ἰσχύν μου.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄριστα.

Κέκτησαι λόγγας, δόρυφόρους, κώνειον,
 τοὺς ἑνδεκα δημίους, καὶ κρυπτούς τινας,
 κ' εἰς ἓν σου νεῦμα πίπτουσιν αἱ κεφαλαί.
 Ἀλλὰ κ' ἐγὼ ἀσπίδα ἀδιάσχιστον,
 ἀδαμαντίνην κατὰ τούτων κέκτημαι,
 τὴν ἀφοβίαν. Τόσοι, καὶ οἱ ἄριστοι,
 ἀδίκως θανατοῦνται. Τί δικαίωμα
 ἦ ποῖαν ὅτι ἔχω ἔφρουν φρονεῖς
 νὰ ἐπιζήσω, μόν' εἰς χώραν νεκρικὴν,
 ὡς γλυπτὴ στήλη ἐπὶ τάφων κλαίουσα;
 Ἐάν ἰσχύης καὶ εἰς τοῦ συνάρχοντος
 τὴν κόρην νὰ ἐκτείνης χεῖρα φονικὴν,
 ὡς διατάξης θεὰ μ' εὐρῆς πρόθυμον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εὐφήμει, ὦ Καλλίππη! Μὲ συκοφαντεῖς.
 Τῆς Ὑρκανίας τίγριν μὴ μ' ἐξέλαβες,
 ἢ τῶν ὑπερδορείων ἄγριόν τινα,
 ὠραίαν κόρην νὰ φονεύσω; Ἄπαγε!
 Ἀλλ' ἂν περὶ ζωῆς σου μεριμνᾷς μικρόν,
 ἴσως ὑπάρχει ἀγαπητοτέρα σοι,

δι' ἣν δὲν εἶσαι ἡρώς ἀτρόμητος.

Ταύτην ἐνταῦθα ἔχω. (Δεικνύων τὴν παλάμην του).

Μία λέξις σου,
καὶ σώζεται, καὶ πάλιν μία λέξις σου
τὸ φίλον νῆμα κόπτει ὡς ἡ Λάχεσις.
Ἦξευρε τοῦτο.

ΚΛΑΔΙΠΠΗ

Τὸ ἡξεύρω, μάλιστα,
ὅτ' εἰς πᾶν νέον ἐγκλημα εἶς' ἔτιμος.
Ἐπίσης ὅμως τοῦτο ἡξευρε καὶ σὺ,
ὅτι ἐν μέσῳ σοῦ καὶ τοῦ ἐγκλήματος
ὁ Κιθαιρῶν ὑφοῦται. Τὸ προπύργιον
τῶν ἐλευθέρων ἵσταται προκλητικῶς
ἐν μέσῳ τοῦ φονέως καὶ τοῦ θύματος.
Μένει ὁ θύτης, πάντοτε αἰμοδιψής,
κ' ἡ μάχαιρά του τεθηγμένη πάντοτε·
ἀλλ' ἀπειθήσαν ἔφυγε τὸ σφάγιον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μ' ἐξέφυγεν! ὦ ἄτρων, ἀπερίσκεπτος
ἐγώ. Ἴδου τί εἶναι καὶ κ' ἐπὶ στιγμήν
καμπτόμενος ὁ ἄρχων νὰ μαλάσσηται.
Ἵππουλον ἔχει τὴν καρδίαν του ἐχθρόν,
ἐνδογενῇ προδότῃν. Πρέπει νὰ φρουρῇ
αὐτὴν ἀγρύπνως οἴκτου μὴ εἰσδύσασα
ἀκτίς, τὸν ἀνδρικόν της τήξῃ χάλυβα
εἰς γυναικῶδη εὐσπλαγχνίαν. Πρὸς στιγμήν
τὴν λεοντὴν ἀφῆκα, καὶ μ' ἀφώπλισε
πολύτροπος Ὀμφάλη, καὶ περιτραπὲν
τὸ σχέδιόν μου τὸ σοφὸν κατέβρευσεν.
Ἄλλ' ἔστω, θὰ ἰδῶμεν. Ὅ,τι ἄκριτος

ὑπεροψία κόρης δὲν κατανοεῖ,
 θὰ ἐκτιμήσῃ τοῦ πατρὸς ἢ φρόνησις,
 καὶ θὰ σταθμίσῃ ὁ πολύπειρος ἀνὴρ
 εἰς τὴν τρυτάνην τῆς ὀρθῆς πολιτικῆς·
 οὐδὲ θὰ διαφύγῃ τὸν ὀξύν του νοῦν
 τί τὸ συμφέρον τῆς ἀρχῆς μας ἀπαιτεῖ.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Νὰ συζητήσω τὸ συμφέρον τῆς ἀρχῆς
 ἔργον ἐμὸν δὲν εἶναι. Ἔρχεται, ἰδοῦ,
 ὁ Θηραμένης. Μετ' αὐτοῦ συζήτησον.
 Ἄλλ' ἐν σοὶ λέγω ὕστατον, ἀλάνθαστον.
 Πρὶν ἢ μὲ σύρης νύμφην σου εἰς τὸν βωμὸν
 θὰ πέσω ἱερεῖον ἐθελοςφαγές. (Ἄνεχεσθε).

ΚΡΙΤΙΑΣ

Θὰ συζητήσω, ὦ βελτίστη, μετ' αὐτοῦ·
 καὶ ἢ θὰ γίνῃ τῶν σκοπῶν μου ὄργανον
 καὶ σύμμαχος μου κατὰ σοῦ, ἢ... βλέπομεν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ, ΚΡΙΤΙΑΣ

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἐδῶ, Κριτία, μόνος; καὶ μ' ἐπρόσμενες;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Δὲν ἤμην μόνος· ἡ ὥραία κόρη σου
 τῆς προσδοκίας τὰς στιγμὰς ἐβράχυνε.
 Τὸ γλυκὺ ῥόδον εἶναι τῆς εὐχίας σου,
 ἀλλ' ἔχει, ὥς πᾶν ῥόδον τὰς ἀκάνθας τῆς.
 Ἡ εἰρωνεία εἶναι εἰς τὰ χεῖλη τῆς,
 κ' εἰς τὴν καρδίαν ταμιεύεται χιῶν.
 Τὴν θέλησίν σου εἰς οὐδὲν λογίζεται.

ΘΗΡΑΜΕΝΗ

Τὴν σὴν τῇ εἶπον, ὦ Κριτία, ἐκλογὴν,
 ἥτις αὐτὴν οὐχ ἤττον ἢ ἐμὲ τιμᾷ.
 Ὁ δεσμός οὗτος ἦν εὐκταῖος κατ' ἐμέ.
 Ἀλλ' ἡ ἀπόφασίς της, εἰς τὴν κρίσιν της
 καταλειφθεῖσα, δὲν τὴν ἐπεκύρωσεν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἰς κρίσιν νέας κόρης καταλείπεσαι,
 ὦ Θηραμένη; Κούφην βάσιν δέχεσαι
 τῶν πράξεών σου καὶ τῆς πολιτείας σου.
 Τὰ ὄντα ταῦτα, ἄρχον, τὰ χαρίεντα,
 εἰς ἄνθη ἀπ' ἀνθέων πτερυγίζουσιν,
 ἢ εἰς ὀνείρων νέφη ἀεροδατοῦν,
 καὶ ἀγνοοῦσιν ἐντελῶς τὰ ἐπὶ γῆς.
 Μὴ εἰς τοιαύτην λέμβον ζεφυρόπλαγκτον
 τὸν τῆς ἀρχῆς μας θησαυρὸν ἐμπιστευθῆς.
 Διὰ χειρῶν σου λάβε σὺ τοὺς οἴακας,
 καὶ πράξον ὅ,τι ἀνδρὸς εἶναι καὶ πατρός.

ΘΗΡΑΜΕΝΗ

Σὺ νὰ σταθμίσης, ὦ Κριτί', ἀδυνατεῖς
 πατρός καθῆκον καὶ πατρός δικαίωμα,
 ἢ νὰ εἰσδύσης εἰς καρδίαν πατρικὴν.
 Αὐτὴ, τὸ μόνον τέκνον τῆς ἀγάπης μου,
 σβεσθέντος παρελθόντος κάτοπτρον γλυκὺ,
 τὸ μόνον πᾶλλον μέρος τῆς καρδίας μου,
 τὸ μόνον ἔτι θάλλον, ἐφ' οὗ φύεται
 τῆς εὐτυχίας ὁ βλαστὸς καὶ τῆς χαρᾶς,
 μοι στέφει μ' ἄνθη τὴν ζωὴν, καὶ ἄνθρωπος
 αὐτῆς πλησίον λησμονῶ τὸν ἄρχοντα.
 Ὅσον τοῦ βίου μοι ἀφήν' ἡ μέριμνα

τῶν δημοσίων, εἶναι ὄλον κτῆμά της.

Ἐκ τῶν σταγόνων ἅς ἡ μοῖρα μοι κιρνᾷ,
αὐτῆς τὸ μέλι καὶ ἐμὴ ἡ ἄψινθος.

Εἰς τὸν τροχὸν δὲν θέλω τοῦ Ἰξίωνος
νὰ τὴν προσδέσω, κοινωνὸν τῶν πόνων μας·
οὐδὲ καυχῶμαι εἰς τοῦ Ἀγαμέμνονος
τὴν ψυχικὴν ἀνδρίαν, ἐπὶ τὸν βωμὸν
τὴν φίλην μου νὰ φέρω Ἰφιγένειαν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Βωμὸν, ἐταῖρε, νυμφικόν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Πλὴν δι' αὐτὴν
βωμὸν θυσίας. Περὶ εὐτυχίας της
αὐτὴν ἀφήνω δικαστὴν ἀνώτατον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἐπαινῶ μᾶλλον τὴν φιλοστοργίαν σου
παρὰ τὴν πρόνοιάν σου. Μόνος ἀγνοεῖς
πῶς τῆς ῥαδιουργίας ἐθελόκακος
ἡ σφὴν νὰ εἰσχωρήσῃ ἐν τῷ μέσῳ μας
ζητεῖ, τὴν ἀρμονίαν καταστρέφουσα,
μητέρα τῆς ἰσχύος; Ἐπιβάλλομεν
τὸν φόβον τότε μόνον τὸν σωτήριον,
ὁπότ' ἐν σῶμα, ὅταν μία θέλησις
καὶ εἴμεθα συγχρόνως καὶ φαινώμεθα.
Ἡ δὲν ἀκούεις, κακοβούλως πονηρὰ,
τί διαδίδ' ἡ γλῶσσα τῶν φθονούντων μας;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τί διαδίδει;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πῶς μ' ἐπιβουλεύεσαι.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Πλὴν δὲν πιστεύεις σὺ εἰς τὴν διάδοσιν.

www.libtool.com.cn

ΚΡΙΤΙΑΣ

Οὐδ' εἶπον πῶς πιστεύω.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Οὐδ' ἐδύνασο.

Γλῶσσ' ἐπιδούλων δὲν λαλοῦν ἀλήθειαν,
ὥς σοὶ τὴν εἶπον, ἄδολον, πικράν, ἐμὲ
βλάπτουσαν ἴσως, ἀλλ' εἰς σὲ σωτήριον.

Ἄν σ' ἐπεβουλευόμην, θέν' ἀπέκρυπτον
ὑπ' ἄνθη κολακείας, ὅπως οἱ πολλοὶ,
τὰ χεῖλη τῆς ἀδύσσου πρὸς ἡν φέρεσαι,
κ' ἐκ τοῦ ληθάργου δὲν θενά σ' ἐξήγειρον
εἰς δν ὁ ὄγκος σὲ βυθίζει τῆς ἀρχῆς.

Κριτία, ὥς ἐχθρόν σου μὴ μὲ θεωρῆς·
κ' ἰδὲ μὴ εἶσαι σὺ ὁ μείζων σου ἐχθρός,
καὶ ὅσοι τὴν ἰσχύν σου θυμιάζουσιν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ! σὲ ἡξεύρω φίλον μου εἰλικρινῇ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Δέν σ' ἀπατῶ· δὲν εἶμαι οὐδὲ φίλος σου,
ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν θέλω νὰ σωθῆς.

Εἰς τὸν δεινὸν χειμῶνα τῆς πατρίδος μας
φρενὸς σπανίαν δύναμιν, καὶ ἀρχικά
εἰς σὲ ἀναγνωρίζω προτερήματα.

Σὺ νὰ τὴν σώσης ἐάν θέλῃς δύνασαι.

Ἀλλὰ πλὴν τούτου, σὺ τὴν περιέβαλ' εἰς
εἰς τὰς πλεκτάνας τῆς φιλοδοξίας σου
ἀλύτως, πανισχύρως, ὥστε μετὰ σοῦ
μίαν νὰ ἔχῃ ὑπαρξιν, μίαν ζωὴν,

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

23

οὐδὲ θὰ πέσῃ ἐπὶ σέ ὁ κεραυνὸς
 χωρὶς νὰ εὕρῃ πρώτην τὴν καρδίαν της,
 ὁμοῦ τὸν γούπα πλήττων, καὶ τὸ θῦμά του.
 *Ω! παῦσον, παῦσον προκαλῶν τὸν οὐρανόν!
 Φθονεῖ τὸ θεῖον τὰς αὐθάδεις τύχας μας.
 Ἀρκεῖ τὸ αἷμα ὅσον ἔπιεν ἡ γῆ,
 κ' οἱ θρῆνοι ὅσοι τὰς νεφέλας πλήττουσι·
 μὴ ἄρχ' ἐπὶ πτωμάτων, εἰς ἐρείπια
 τὸν θρόνον σου ιδρύων· μὴ ἐξόρυττε
 τὸν φωτοβόλον τῆς Ἑλλάδος ὀφθαλμόν·
 καὶ τῶν ἡρώων Περσομάχων τοὺς υἱοὺς
 εἰς εἰλωτας μὴ κάμπτε, μηδ' ἀτίμαζε
 ὑπὸ τῆς Σπάρτης καὶ ὑπὸ τὸν σὸν ζυγόν.
 Ἡ Αἴτνα μάτην θλίβ' ὑπὸ τὸν ὄγκον της
 τὸν φλογερὸν Τυφῶνα. Πιεζόμενος,
 ἐν ἀφανεῖ ὀγκοῦται, ῥήγνυται, καὶ πῦρ
 καὶ βράχους σφενδονίζει ὠρυόμενος,
 κ' εἰς τοὺς σπασμούς του ἀπὸ βάθρων τὸ βουνὸν
 ὡς λίκνον βρέφους σείει, θραύει κ' ἐκριζοῖ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Αὐτὸν δὴ τοῦτον προσπαθῶ τὸν γίγαντα
 νὰ τιθαστεύσω, περιβάλλων χαλινόν,
 ἧ καὶ ἀλύσεις, χαλινὸς ἂν δὲν ἀρκῇ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μὴ ἰσχυρογνομόνοι. Ἐνδός, πείσθητι.
 Νὰ σ' ἰκετεύσω, ὡς ἂν χάριν δι' ἐμέ
 ἐζήτουν, ἄφες. Τὰς ἡνίας χάλασον·
 τὴν μᾶστιγα κατάθες τὴν τυραννικήν·
 δὸς εἰς τὸν νέμον κράτος, δὸς εἰς τὸν λαὸν
 ἐλευθερίαν, τὴν ἀρχαίαν τοῦ Θεάν,

τροφὸν τῆς δόξης καὶ τοῦ μεγαλείου του
καὶ περικόπτων εἴ τι ἔχει μισητὸν
τὸ κράτος τῆς ἀρχῆς σου, μετριώτερον
ἀνάδειξόν το, πλὴν καὶ ἀσφαλέστερον.
Ἀντὶ σωτήρων καὶ ἀντὶ εὐεργετῶν,
μὴ ὀλετῆρες γίνωμεν τῆς πόλεως,
καὶ μὴ εἰς τὰς καρδίας διεγείρωμεν
ἀπελπισίαν καὶ δικαίαν ἀμυναν.
Τὰ τραύματά του θεραπεύων, στήριζον
εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ τὸν θρόνον σου.
Τὴν δυνάμιν σου αὖξησον, μειῶν αὐτήν·
καὶ τότε μένε ἄφοδος. Ἐπιβουλῶν
κρυπταὶ πλεκτάναι τότε διαλύονται·
ἀμβλύνονται τὰ ξίφη τῶν συνωμοτῶν·
καὶ ἂν στραφῶσι κατὰ σοῦ, θὰ εὕρωσιν
ἔτοιμα στήθη νὰ σ' ὑπερασπίσωσι,
καὶ πρῶτον πάντων τὸ ἕμὸν θὰ εὕρωσι.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Δὲν ἀμφιβάλλω. Ἄλλ' ἐλπίζω, πάντοτε,
ἂν ὅχι ἐκ φιλίας, ἐκ συμφέροντος,
ὅτι προθύμως μὲ ὑπερασπίζεσαι,
τὰ ἴσ' ἀπολαμβάνων παρ' ἐμοῦ καὶ σύ.
Ἦδη πρὸ πάντων, ὅτε ὑπουλοὶ ἐχθροὶ
τὰ βάθρα τῆς ἀρχῆς μας ὑπορύττουσι,
διὰ κενῶν ἐλπίδων διεγείροντες
τὰ κακὰ πάθη καὶ τὰ μίση τῶν πολλῶν,
ἢ φάλαγξ ἡμῶν πρέπει νὰ συνασπισθῇ,
χαλκένδυτον τὸ στήθος παρατάττουσα,
νὰ ἐνταθῶσιν αἱ ἡνίαί, φλογερά
νὰ μᾶς ὀπλίση μάστιξ, εἰς τὸ αἱμά των

οἱ συνωμόται νὰ πιγῶσι, κ' ἐρυθρὸς
ὁ τρόμος, ν' ἀποσβέσῃ τὴν ἐπιβουλὴν.
Σωζόμεθα ἀνίσως ἀταπλήξωμεν·
καὶ οἱ ἐχθροὶ μας μόνον θὰ ἐκλείψωσιν
ἂν ὡς ἐσχάτου τοὺς ἐξολοθρεύσωμεν.
Πρὸς ἔνωσιν τοιαύτην σοὶ ἐξέτεινα
τὴν χεῖρα, καὶ ἀρνεῖται.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Θὰ σοὶ ἐδίδον
τὴν ἐδικήν μου προθυμώτατος, ἔαν
δὲν μοὶ ἐζήτεις ὅ,τι δὲν ἀνήκει μοι,
καὶ νὰ ἐλπίσω ἂν μοὶ ἐπετρέπετο
ἐκ τοῦ ὀλέθρου νὰ σέ σώσω, καὶ οὐχὶ
σύ νὰ μὲ σύρῃς εἰς τὸ χαῖνον βάραθρον.
Φροῦδος ὁ λόγος! Μάτην σέ παρήνεσα!
'Αποπηδῶσι συμβουλὴ καὶ δέσεις
ἐκ τοῦ χαλκίνου θώρακος τοῦ στήθους σου.
Νὰ διανύσῃς δὲν διστάζεις τὴν ὁδὸν
τὴν δι' αἱμάτων φέρουσαν κατὰ κρημνῶν.
Χώρει· ἀλλ' εἴ τι σοὶ συμβῇ, μὴ λησμονῆς
εἰλικρινῶς, ἐγκαίρως πῶς ὠμίλησα.
Εἶπα· εὐθύνην πᾶσαν ἀπεκδύομαι·
καὶ μὴ ἐκπλήττου τὸν καρπὸν ὃν ἔσπειρας
ἐὰν θερίσῃς.

ΚΡΙΤΙΛΑΣ

Περὶ τούτου ἔσται μοι
φροντίς. Λοιπὸν ἐσχάτη εἶναι αὕτη σου
ἀπάντησις;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

'Εσχάτη.

ΚΡΙΤΙΑΣ

www.libtool.org
 Οὐδ' ὑπόσχεται
 νὰ μεταπείσῃς τὴν ἰσχυρογνώμονα,
 ἔπως συμπλέξῃ τὴν χεῖρ τῆς ἡ ἐπέραστος
 τῆς τύχης μας τὸ νῆμα ;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Δὲν ὑπόσχομαι
 ὅ,τι νὰ πράξω μοι ἑλλείπῃ ἡ δύναμις.
 Τὸ νῆμα δὲ τῆς τύχης ἅς ἀφήσωμεν
 ὡς ἡ Κλωθὴ τὸ πλέκει. Διὰ σέ χρυσοῦν,
 ἀφανὲς ἔστω, ἔστω μέλαν δι' ἐμέ.
 Χωρίζοντ' αἱ ὁδοὶ μας· ἅς βαδίσωμεν
 πρὸς ἣν ἐκάστη ὁδηγεῖ διεύθυνσιν,
 καὶ ἡμῖν ἔστω ὡς ἐκάστω πέπρωται.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Νομίζω ἔχεις δίκαιον. Φερώμεθα
 ὡς φέρ' ἡ τύχη, —καὶ ἀφήσωμεν αὐτά.
 Νὰ σοὶ ἀγγεῖλω ἦλθα, ὅτι ἔπεμψα
 νὰ συγκαλέσω τὴν Βουλὴν. Ἀκροσφαλὴς
 ἡ θέσις εἶναι τῶν πραγμάτων. Παρ' αὐτῆς
 ἐνίσχυσιν καὶ γνώμην θὰ ζητήσωμεν.
 Αὐτὴ θεν' ἀποκόψῃ ἐκ τῆς ῥίζης τῶν
 τὰς κρυπτὰς στάσεις πρὶν καρποφορήσῃαι.
 Νὰ διαθέσω ἄπειμι τὰ πνεύματα,
 ἔπως χρησίμως προβουλευώσιν ἡμῖν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μιμήσεως ἀξία εἶν' ἡ πρόνοια.
 Πρὸς τὴν ἰδίαν σπεύδω ἐπιμέλειαν.

Ἐν τῷ ἀμφότεροι ἐστρέψαν νὰ ἐξέλθωσιν, εἰσέρχονται

ΒΑΤΡΑΧΟΣ καὶ ΑἸΣΧΥΑΙΔΗΣ

ΒΑΤΡΑΧΟΣ (πρὸς τὸν Κριτίαν)

Σ' ἀνεζητοῦμεν, ἄρχον. Ἐπιτρέπεται
ὀλίγας λέξεις κατ' ἰδίαν νὰ σ' εἰπῶ;

ΚΡΙΤΙΑΣ (ἐπιστρέφων πρὸς τὸν Θηραμένην)

Τὸ ἐπιτρέπεις, Θηραμένη;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μείνατε.

Τὸν οἶκόν μου θεώρει ὡς τὸν σόν. Ἐμὲ
φροντὶς σπουδαία μὲ βιάζει. . .

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἄπελθε.

(Ὁ Θηραμένης ἀπέρχεται).

ΚΡΙΤΙΑΣ (πρὸς τοὺς μέναντας)

Ἐξεύρετε σεῖς ποία ἡ σπουδαία του
φροντὶς ἐκείνη; Νὰ σᾶς τὴν εἰπῶ. Βουλὴν
πῶς συγκαλῶ τῷ εἶπα, καὶ ἀπέρχεται
νὰ σκευωρήσῃ κατ' ἐμοῦ.

ΑἸΣΧΥΑΙΔΗΣ

Ἀτάραχος

οὕτω τὸ λέγεις; Καὶ δὲν σπεύδεις; Ἀμελεῖς
νὰ τὸν προλάβῃς;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀμελῶ; Τὸ ῥῆμ' αὐτὸ
δὲν ἐφευρέθη δι' ἐμέ. Προέλαβον,
καὶ διὰ τοῦτο συγκαλεῖται ἡ Βουλὴ.
Καὶ ἤδη ἀπηρχόμην, ὡς ἀνήγγειλα
καὶ εἰς τὸν Θηραμένην, τὰ πρὸς ἔκβασιν

νὰ διαθέσω. Σεῖς μοι εἰσθε χρήσιμοι.
 Θὰ σᾶς διδάξω παρ' ὑμῶν τί ἀπαιτῶ,
 περιόντες πῶς νὰ ἐτοιμασῇτε
 καὶ νὰ κινήτε τὰς ἐμφύχους μηχανάς.
 Λύριον πρέπει ἢ ἡ πόλις νὰ σωθῇ,
 καταστραφέντων τῶν ἐχθρῶν τῆς τάξεως,
 ἢ θέλ' ἡ ἀναρχία θριαμβεύουσα
 τὰς εἰδεχθεῖς τῆς ἀνεγείρει κεφαλάς.
 Σεῖς δὲ τί μ' ἐζητεῖτε; Τί μοι φέρετε;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Τῆς ἀναρχίας φέρομεν τὰς κεφαλάς.
 Τινὰς ἂν ὄχι ὄλας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τί μοι λέγετε;

ΛΙΣΧΥΛΙΑΝΣ

Ἰχνηλατοῦντες διὰ σκολιῶν ὁδῶν,
 ἀνεύρομεν τοὺς θύτας τοὺς νυκτερινούς
 τῶν Εὐμενίδων. Ὅσοι δ' ἂν ἐλλείπωσι,
 νὰ εὐρεθῶσιν οὐδ' αὐτοὶ θ' ἀργήσωσι.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λέγετε μέγα κ' εὐτυχές τὸ εὖρημα.
 Ἰδωμεν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἦτον μετ' αὐτῶν ὁ Ἀντιφῶν
 ὁ πλούσιος.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μᾶς εἶναι δις πολῦτιμος
 ἡ κεφαλὴ του εἰς ἱκανοποίησιν
 τοῦ νόμου, ὁ χρυσός του εἰς ἐφόδιον
 τοῦ τῆς ἀρχῆς ταμείου.

ΑΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

www.libtool.com.cn Ὁ Νικήρατος
ἔκει ἔδημηγόρει.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ὡ Νικίου παῖ,

φθονεῖς τὴν δόξαν τοῦ πατρός! Ἄν ἔμεινεν
ὀλίγον ἔτι αἷμα εἰς τὰς φλέβας μας
ἀπὸ τῆς κρεουργίας τῆς Σικελικῆς,
καὶ τοῦτο εἰς τὰς στάσεις θέλεις νὰ χυθῇ.
Ἄλλὰ θὰ ἐμποδίσω. Εἰς ἀντὶ πολλῶν,
εἴν' ἡ ἀρχή μου, ἡ φιλόδημος ἀρχή.

ΑΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Καὶ ὁ Εὐκράτης, τοῦ Νικίου ἀδελφός,
παρῆν, θρασεῖαν ἔχων γλῶσσαν καὶ αὐτός.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τοὺς συγγενεῖς δὲν πρέπει νὰ χωρίσωμεν.
Εἰς ἀμφοτέρους ἴσος πρέπει ὁ στέφανος.
Οἱ ὀλιγάρχαι οὗτοι εἰσὶν ἄκαμπτοι
ἐχθροὶ τοῦ δήμου καὶ τῆς σωτηρίας του.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐφάνη ὁ Θρασύλλος μεταξὺ αὐτῶν,
καὶ ὁ Λυκοῦργος, ὁ ἐκ γένους ἱεροῦ·
καὶ ὁ Λυσίας τοὺς πολλοὺς ἐξήγειρε
μετὰ τοῦ Πολεμάρχου.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τύχη ἀγαθῇ!

Τοῦ Ἀγοράτου οὕτως ἡ ἐπίνοια
ἐπαληθεύει. Βλέπετε πῶς ἡ ποινὴ
ποτὲ ταχεῖα ἱκανῶς δὲν ἔρχεται.

Ὁ μέτοικος, ὁ ῥήτωρ δις εἶν' ἔνοχος·
καὶ συνωμότης ἐνταυτῷ καὶ πλούσιος.

www.libtool.com.cn

ΛΙΣΤΥΛΙΔΗΣ

Ἐρρέθη ἔτι, ἀνηρέθη ἔπειτα,
πῶς ὁ Σωκράτης καὶ τινες ἐταῖροί του,
καὶ ὁ Ἀριστοφάνης, ἔτι λέγουσιν
ὁ Πραξιτέλης, ἦσαν εἰς τὸν ὅμιλον,
τὴν ὑμετέραν διαβάλλοντες ἀρχήν.
Ἄν ἀληθὲς ἦ ὅχι, δὲν γνωρίζομεν,
ἀλλὰ ταχέως θὰ τὸ μάθω.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Περικτὸν.

Μὴ ἀγωνίζου. Οὗτοι οἱ φιλόσοφοι,
οὗτ' οἱ τεχνῖται, κ' οἱ δραμάτων ποιηταί,
ᾧ ἦσαν οὗτοι μόνοι μας πολέμιοι!
Κάτοικοι κόσμων φανταστῶν, τὰ ἐπὶ γῆς
περιφρονοῦντες καὶ παραγνωρίζοντες,
σκιαμαχοῦσι, καὶ σκιαὶ τὰ ἔπλα των·
καὶ ἂν που δάκνη ὁ ἀγροῖκος κωμικός,
θραύ' εἰς τὸ ξίφος τοῦτο τοὺς ὀδόντας του.
Τῶν μετεωρολόγων ἄφες τὴν φυλὴν
νὰ λέγη καὶ νὰ ψάλλῃ. Δὲν μᾶς βλάπτουσι.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐκεῖ προσέτι, — εὖρημα πολύτιμον, —
ἦτον, κραυγάζων, συνομνύων, βλασφημῶν,
ὁ Λύκων, ὁ ἐχθρὸς σας ὁ ἀμείλικτος,
ὁ θηριώδης δημοκράτης. Δι' αὐτὸν
δὲν θενὰ ἔχῃς ὅσῃν ἐπιείκειαν
διὰ τοὺς λιθογλύφους καὶ λογοποιούς.
Εἰς αὐτὸν δίδεις δωρεὰν τὸ κώνειον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἐξ ἐναντίας.

www.libtool.com.cn

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Πῶς; Θὰ σώσης καὶ αὐτόν!
 Ἐλύθ' εἰς ὕδωρ ἡ ψυχὴ σου χλιαρόν!
 Τί μᾶς συμβαίνει; Μήπως τὸν πολιτικὸν
 ὁ ποιητὴς ρεμβάζων ἀπεδίωξε;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Βάτραχε, εἶσαι μαθητὴς ἀρχάριος.
 Ὁ Λύκων εἶναι σύμμαχος πολύτιμος.
 Αὐτοῦ ἡ βία καὶ ἡ ἄκρατος ὀργὴ
 τοὺς δημοκράτας βλάπτ' ὑπὲρ τὰ ξίφη μας.
 Ἐργάτης ἀφροσύνης καὶ διχονοιῶν,
 μᾶς χρησιμεύει. Τοὺς ὠθεῖ εἰς ὄλεθρον.
 Νὰ νικηθῶμεν δ' ἂν συμβῇ, ἐκδικητὴν
 αὐτὸν ἐλπίζω. Τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ἐχθρὸς
 αὐτὸς θὰ γίνῃ, καὶ αὐτὸς τὸ κώνειον
 θὰ τοῖς ποτίσῃ. Ἄφες τον νὰ ζῇ μακρόν.
 Περὶ τῶν ἄλλων σεῖς φροντίδα λάβετε.
 Συστήσατέ τους εἰς τοὺς ἑνδεκα. Πολλὰ
 θὰ ἔχη ἄλλα νὰ φροντίσῃ ἡ Βουλὴ
 σπουδαῖα· τῆς φροντίδος τῆς περὶ αὐτῶν,
 πρὶν ἢ συνέλθῃ, ἅς τὴν ἀπαλλάξωμεν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐκτὸς τοῦ καταλόγου εἰσὶν ἅπαντες;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἐκτὸς τοῦ καταλόγου, καὶ περὶ αὐτῶν
 ἀρκεῖ ἡ ἡμετέρα ἐπιμέλεια.

Αἰσχυρίαδης

Ὁ δ' ἱερεὺς ἐκεῖνος, ὁ Κλεόκριτος,

ὁ δὴθεν τὰς θυσίας ὑπὸ γῆν τελῶν,
καὶ δν ὁ Θηραμένης ἀπεκόμισεν,
εἷς ἦτον, καὶ ὁ πρῶτος τῶν συνωμοτῶν.
Αὐτὸς ἐσώθη, ἀπελθὼν τῆς πόλεως.

ΚΡΙΤΙΣ

Ὁ Θηραμένης σώζει τὸν Κλεόκριτον!
Ἐκεῖ καθεύδει ὁ σκορπίος, φίλτατοι·
κ' εἶν' οἱ σκορπιοὶ ἔντομα φαρμακερά.
Ἄλλ' ὅ,τι ἄλλο νὰ εἰπῶμεν ἔχομεν,
οἱ τοῖχοι οὗτοι νὰ τ' ἀκούσουν περιττόν.

(Ἐξέρχονται).

ΜΕΡΟΣ Δ'.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Τὸ Βουλευτήριον.

(Τόμετασκήνιον καὶ τὰ βαθύτερα τῶν παρασκηνίων κατέχονται ὑπὶ ἑδρῶν ἀμφιθεατρικῶς διατεθειμένων, ἃς βαθμηδὸν καταλαμβάνουσιν οἱ βουλευταὶ, καὶ δεξιῶς αὐτῶν τινὲς τῶν Τριάκοντα. Πρὸ τῶν ἐμπροσθίων παρασκηνίων δρύφακτα. Εἰς τὸ προσκήνιον βωμός).

Διάφοροι βουλευταὶ καὶ ἄλλοι Ἀθηναῖοι συνδιαλεγόμενοι. Ἐπὶ τοῦ προσκηνίου

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ, ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ, ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Σπουδὴν μεγάλην βλέπω εἰς τοὺς βουλευτάς.
Εἰς τὸν Βουλαῖον μόλις προτευχόμενοι,
συρρέουσ' εἰς τὰς ἑδρας. Ἄλλ' ἀλλόκοτον
ἔχουσιν ὄψιν. Ἐμφοβοὶ μοὶ φαίνονται.
Εἰς τίνας χρόνους ζῶμεν! Ταύτης τῆς νυκτὸς
αἱ καταδίκαι τίνι δὲν ἐφάνησαν
φρικταί;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἐταῖρε, ὕπαγε τὸν δρόμον σου.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἄλλὰ δὲν εἶναι φοβερὸν, — ἢ τί φρονεῖς; —
ποταμηδὸν νὰ ῥέῃ τόσων πολιτῶν
τὸ αἶμα;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἄνερ, ἄφες ταῦτα. Ἄπεχε.
Τὸ ἔργον του καθεὶς μας, καὶ ὁ Ζεὺς κριτής.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Καὶ τὸν Ἀριστοφάνην βλέπω κατηφῆ.
 Οὐαί! τί λέγεις; Δέν γελας, ὦ πριητά.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Μωροὶ γελῶσι, κἂν μηδὲν γελοῖον ᾗ.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Εἴσθε βωβοί. Μεδούσης τίνα κεραλήν
 εἶδατε ἄρα καὶ ἀπελιθώθητε;
 Ἐκεῖ ὁ Φεῖδων, βλέπω, τῶν Τριάκοντα,
 καὶ ὁ Ἐρατοσθένης, μετὰ βουλευτῶν
 συνομιλοῦσι ζωηρότερον, κακὰ
 ἀγγέλλοντες, νομίζω. Δυσαρέσκειαν
 τὸ πρόσωπον ἐκφράζει καὶ τὸ σχῆμά των.
 Τί διηγοῦνται; Ἄς ἀκούσωμεν αὐτούς.

(Μικρύνεται καὶ προτρίχεται εἰς ἄλλην συνάθροισιν).

ΠΡΑΞΙΓΕΛΗΣ

Αὐτὸς ὁ νυκτικόραξ μὲ δυσαρεστεῖ.
 Πανταχοῦ σπεύδει ἔπου αἶμα ὁσφρανθῆ.
 Εἶν' ἡ μορφή του οἰωνὸς ἀπαίσις.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τὴν ὑποπεύω κρύπτουσαν κατάσκοπον.
 Βοράν δὲν εὔρεν ἐπαξίαν του ἡμᾶς,
 τὸν Ἑρμογλύφον καὶ τὸν κωμωδοποιόν,
 σιγῶντας ἄλλως, καὶ δυσχρήστους, κ' ἔσπευσεν
 ἔπου εἰς λείαν παχυτέραν δύναται
 τὸ ἄγκιστρον νὰ ρίψῃ.

ΠΡΑΞΙΓΕΛΗΣ

ὦ δεινῶν καιρῶν
 καταλαβόντων τὰς κλεινάς Ἀθήνας μας!
 Τὰ πάντα προδοσία καὶ κατάσκοποι,

καὶ εἰς αἱμάτων πλέομεν κατακλυσμόν.

Τὴν νύκτα ταύτην, ἔμαθες; ἀπέθανον
ὁ Στρομβυχίδης, καὶ ὀπόσοι ἀναιδῶς
διὰ τοῦ Ἀγοράτου διεβλήθησαν.

Ἡ πόλις πᾶσα ἐκ σφαγίων σύγκειται
καὶ ἐκ δημίων.—

ΛΥΚΩΝ (ὑπερχόμενος)

Συμπολῖται, προσοχή.

Ἔχουσιν ὦτα αἱ στοαὶ, καὶ ὀφθαλμούς
οἱ τοῖχοι. Ξίφος αἰωρεῖται πανταχοῦ.
Τὸ αἷμα ῥέει κρουνηδὸν τῶν πολιτῶν.
Ἀπάψε ἀπесφάγη ὁ Νικήρατος.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τί λέγεις; Τοῦ Νικίου ὁ ἥρωϊκὸς
υἱός;

ΛΥΚΩΝ

Ἐκεῖνος, ὁ γενναῖος φίλος μας,
καὶ ὁ Εὐκράτης μετ' αὐτοῦ, ὁ θεῖός του,
καὶ ὁ Λυκοῦργος, ὡς καὶ ὁ Πολέμαρχος,
καὶ ὁ Λυσίας· πλὴν νομίζω πῶς αὐτὸς
διέφυγε.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Φρικώδη λέγεις! Ἐπαυσε
λοιπὸν θερίζον τοὺς ἀστάχεις τοῦ λαοῦ
τῆς τυραννίας τὸ παμφάγον δρέπανον,
κ' εἰς κορυφὰς τούντεῦθεν καταφέρεται.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Φεῦ! Τὴν πατρίδα ἐρημοῦσ' οἱ τύραννοι!

ΛΥΚΩΝ

Ὁ πέλεκυς των ἔπεσε, προσέχετε,

ἐπὶ τῶν ἡμετέρων. Πάντες φίλοι μας,
ὁμέσαντες τὸν ὄρκον τὸν ἐπίσημον
εἰσὶν οἱ φονευθέντες. Εἰπωράθημεν·
καὶ ὅσοι σῶοι μένομεν, ἐπὶ στιγμὰς
λανθάνομεν εἰσέτι, ἢ ἂν ἦναί τις
τῶν ἐκ τοῦ καταλόγου, κ' ἐπ' αὐτοῦ οὐδεὶς
ν' ἀποφασίσῃ δύναται, πλὴν τῆς Βουλῆς.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Εἰς τὰς βασάνους τὰς κοινὰς ἐλπίσωμεν
πῶς θεραπείαν θενὰ φέρῃ ἡ Βουλὴ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἡ Βουλὴ εἶναι τῶν τυράννων ὄργανον,
καὶ ὦνιά των πλάσματα οἱ βουλευταί.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Μὴ λέγε πάντας. Καὶ ἰδοὺ ἐρώτησον
καὶ τὸν Σωκράτην προσιόντα. Πρὸ μικροῦ
μετὰ τινων ὠμίλει, κ' εἰς τὸ βλέμμα των
ἀνέλαμπον σπινθῆρες πατριωτικοί,
καὶ δῆλοι ἦσαν ἀποδοκιμάζοντες
τὴν πολιτείαν τῶν τυράννων τὴν ὥμην.
Δὲν λέγω ταῦτα ἀληθῆ, ὦ Σώκρατες;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Εἰς τὰς καρδίας τῶν θνητῶν θεόσπαρτος
ἡ ἀρετὴ βλαστάνει· κἄν πιέζεται,
τὸ ἄνθος φθίνει, ὅχι καὶ ἡ ῥίζα τῆς.

ΑΥΚΩΝ

Ὁ Θηραμένης ἔρχεται· σιγήσατε·
καὶ μετ' αὐτοῦ καὶ ἄλλοι τῶν Τριάκοντα.

(Προσέρχονται ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ, μετὰ δύο ἐκ τῶν Τριάκοντα, τοῦ ΦΕΙΔΩΝΟΣ καὶ τοῦ
ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ καὶ μετὰ Βουλευτῶν καὶ ἄλλων).

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Εἴν' ἐλευθέρων ἀναξία ἡ σιγή,
 κ' ἐφυμέν πάντες ἐκ Θεῶν ἐλεύθεροι·
 ὅ,τι δ' ἡ θεία χεὶρ μᾶς ἐδαψίλευσε,
 δὲν δύναται ἀνθρώπων ν' ἀφαιρέσῃ χεῖρ.

(Πρὸς τὸν Θηραμένην)

Ἄρχον, ὁ δῆμος πάσχει, καταστρέφεται.
 Τὴν πόλιν πένθος μέλαν περιέβαλε.
 Σεῖς δ' ἄρχοντές της αὐτοχειροτόνητοι,
 ἀντὶ παραμυθίας καὶ ἰάσεως,
 πληγὰς καιρίας σεῖς τῇ καταφέρετε.
 Ὁ Θεὸς σώζει τοὺς λαοὺς, καὶ τοῦ Θεοῦ
 ὁ ἄρχων εἶναι ἐπὶ γῆς ἐπίτροπος.
 Τὸ αἷμα ρέον καθιστᾷ ὀλισθηρὰν
 τοῦ θρόνου σας τὴν βάσιν, κ' αἱ κοιναὶ ἀραι
 δὲν προκαλοῦσι τῶν Θεῶν τὴν ἀρρώγην.
 Ταῦτα μὲν ἴσως κινδυνεύω λέγων σοι,
 ἀλλ' οἱ Θεοὶ καθήκον μοὶ ἐπέβαλον
 νὰ λέγω ὅ,τι θεωρῶ σωτήριον.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

ὦ Σώκρατες, δικαίως μᾶς ἐπιτιμᾷς.
 Δεινὰ ἡ πόλις πάσχει. Ἄλλ' ἀναίσθητοι
 μὴ ὑπολάβῃς πρὸς αὐτὰ πῶς εἴμεθα.
 Ἦχεῖ βαθέως τῆς καρδίας μας ἐντὸς
 ὁ μητρικός της στεναγμός. Νὰ παύσωσι
 ρέοντες πρέπει οἱ κρουνοὶ τοῦ αἵματος.
 Ἀφ' οὗ τὴν ἀναρχίαν ἀφωπλίσαμεν,
 καιρὸς τὰ ὅπλα ν' ἀποθέσ' ἡ τυραννὶς,
 καὶ ν' ἀναπνεύσῃ ὁ λαός. Κατέστημεν
 πληγὴ καὶ μάλιστα τοῦ λαοῦ. Αὐτὰ φρονῶ.

Ταῦτά ὁ Φείδων ὁ συνάρχων μετ' ἑμοῦ
καὶ ὁ Ἐρατοσθένης, καὶ τῶν βουλευτῶν
πολλοὶ ταῦτα φρονοῦσι, καὶ τὰ δέοντα
ὁμοφωνοῦσι νὰ ἐπιψηφίσωμεν.
'Ανίσως τάφους σκάπτοντες δὲν παύσωμεν,
θὰ σκάψωμεν ταχέως τὸν ἡμέτερον.

ΚΡΙΤΙΑΣ (μετ' ἄλλων πλησιάζων)

Χαίρετε. Εἴσθε ἔτοιμοι, ὦ ἄρχοντες;
Τὸ ὕδωρ περιήχθη τὸ καθάριστον.
Εἶναι καιρός. Ὑπάγω εἰς τὴν θέσιν μου.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

'Αντίχαιρε, συνάρχων. Τύχη ἀγαθῇ.

(Ὁ Κριτίας καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ μακρύνονται καὶ καταλαμβάνουσι θέσεις.)

Διὰ τὴν πόλιν εἶν' ἐπίσημος καιρός.
Προσοχῇ, θάρρος, σύνεσις καὶ σύμπνοια,
ἂν κατὰ τοῦ Κριτίου καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς
καὶ τὸν Κριτίαν θέλωμεν νὰ σώσωμεν.

(Ἀποσύρονται εἰς τὰς θέσεις των. Οἱ ἰδιῶται ἐκέρχονται.)

ΚΗΡΥΞ (προσβαίνει εἰς τὸ μίσην τοῦ θεάτρου, ὑψοῦ τὸ κηρύκειον ὑπὲρ τὴν
κεφαλὴν του, καὶ κρᾶζει μεγαλοφωνῶς)

Τίς ἀγορεύειν βούλεται;

ΚΡΙΤΙΑΣ (καταβαίνων ἀπὸ τῆς ὁδοῦ του)

Πρῶτος ἐγώ.

Πολλοὶ, ὦ ἄνδρες βουλευταί, ταραττονται
δτ' εἰς τὴν πόλιν διαδέχονται συχνοὶ
τοὺς φόνους φόνοι. Ἀλλ' ἄς ἐννοήσωσι
πῶς δὲν ρίζοῦνται νέα πολιτεύματα
εἰμὴ εἰς αἷμα· ὅτι πολυάνθρωπος
ἡμῶν ἡ πόλις, καὶ εἰς τὴν ἀκόλαστον
ἐλευθερίαν μεθυσθεῖσα, ξέπεται

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

πολλοὺς νὰ ἔχη τοὺς δυσκόλως στέργοντας
 θεσμοὺς ὀλιγαρχίας. Ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῆς
 www.ημεῖς νὰ μεριμνῶμεν ἀνεδέχθημεν·
 καὶ τὴν δημοκρατίαν βλέποντες πληγὴν
 καιρίαν εἰς τὴν πόλιν, κ' εἰς ἡμᾶς κ' εἰς σᾶς
 ἐχθράν, καὶ εἰς τὴν Σπάρτην, σώτειραν ἡμῶν,
 ἐλάβομεν τὴν γνώμην τῶν Σπαρτιατῶν,
 καὶ τῶν βελτίστων τὴν ἀρχὴν ἰδρύσαντες,
 ἐχθρόν της πάντα ἐκποδῶν ποιούμεθα,
 πρὸ πάντων δ' ἂν τις ἦναι ἐξ ἡμῶν αὐτῶν,
 καὶ δι' ἰδίων ὅπλων μας τὴν πολεμῇ.
 Ἐχθρόν τοιοῦτον, τὸν ἐπιβουλεύοντα
 σᾶς καὶ ἡμᾶς καθ' ὅσῃν ἔχει δύναμιν,
 βλέπομεν ἕνα καθαρῶς· εἶναι δ' αὐτὸς
 ὁ Θηραμένης οὗτος, ὁ ἀείποτε
 μεμψιμοιρῶν πρὸς πάντα τὰ πραττόμενα,
 καὶ δυσφορῶν, ὅσας τις τῶν δημαγωγῶν
 τὴν πόλιν προσπαθοῦμεν ν' ἀπαλλάξωμεν.
 Καὶ ἂν μὲν ταῦτα τὰ ἐφρόνει ἐξ ἀρχῆς,
 ἐχθρὸς θὰ ἦτον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ πονηρὸς.
 Ἀλλ' ἦτον πρῶτος φίλος τῶν Σπαρτιατῶν,
 πρῶτος τὸν δῆμον καταλύσας, καὶ ἡμᾶς
 προτρέψας πρῶτος. Ἦδη μᾶς κατηγορεῖ,
 κ' εἰς ἐχθραν πρὸς τὸν δῆμον διεγείρας μας,
 τὸν δῆμον ἤδη ἐρεθίζει καθ' ἡμῶν,
 τοῦ ναυαγίου μόνος του σωζόμενος.
 Τιμῶ, καὶ δὲν φοβοῦμαι· ἐμφανῇ ἐχθρόν.
 Ἀλλ' ὁ προδότης μισητὸς κ' ἐπίφοβος.
 Προδότης εἶναι. Ὡς υἱὸν τοῦ Ἀγνωνος
 ὁ δῆμος τὸν ἐτίμα, ἀλλ' ἐπρόδωκε

τὸν δῆμον, κ' ἦτον τῶν τετρακοσίων εἰς.
 Ὡς δ' εἶδε πάλιν τούτους ὑποκύπτοντας,
 μετὰ τοῦ δήμου συνετάχθη κατ' αὐτῶν,
 καὶ ἦν τοῖς πᾶσι πάντα, ἀρμοττόμενος
 νῦν τούτοις νῦν ἐκείνοις, ἄλλος κόθορνος.
 Ἀνὴρ, ὦ Θηραμένη, ἄξιος τοῦ ζῆν
 δὲν εἶναι ὁ τοὺς φίλους ῥίπτων εἰς δεινὰ,
 καὶ ἅμα πνεύσῃ ἄνεμος ἀντίπρωρος,
 ἀποδιδράσκων· ἀλλ' ὁ μένων ἄτρομος
 ἐν τρικυμίαῖς, μέχρις οὗ κοπάσῃσι. —
 Κ' εἶναι μὲν πᾶσα πολιτεύματος τροπὴ
 θανατῆφόρος· ἀλλὰ σὺ τρεπόμενος
 ἀδιαλείπτως ἐπ' ἀμφοτέρα, σφαγῶν
 ἔγινες πλείστων αἴτιος, τῶν δημοτῶν
 ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας, τῶν ὀλιγαρχῶν
 ὑπὸ τοῦ δήμου, ἐκατέρωθεν φονεύς.
 Δὲν εἶναι οὗτος ὁ ταχθεὶς τοὺς ναυαγοὺς
 νὰ σώσῃ περὶ Λέσβον, ἀπειθήσας δέ,
 καὶ ὅπως σώσῃ ἑαυτὸν, τοὺς στρατηγούς
 συκοφαντήσας, καὶ φονεύσας αἰσχίστα;
 Πρὸς ἄνδρα πλεονέκτην, ἄλλοπρόσαλλον,
 πρόνοια πρέπει, νὰ τῷ ἀφαιρέσωμεν,
 πρὶν ἢ μᾶς βλάβῃ, τὴν τοῦ βλάπτειν δύναμιν.
 Δι' ὃ κατηγοροῦμεν πρὸς ὑμᾶς αὐτὸν,
 ὥς σᾶς ὁμοίως καὶ ἡμᾶς προδίδοντα.
 Τίς πολιτεία κρείττων τῆς Λακωνικῆς;
 Ἀλλ' ἐκεῖ ἂν τις τῶν ἐφόρων, τὴν ἀρχὴν
 ἐπιχειρῇ νὰ ψέγῃ, ἂν ἀντενεργῇ,
 οἱ ἔφοροι κ' ἡ πόλις ὑποβάλλουσιν
 αὐτὸν εἰς τὴν μεγίστην τῶν τιμωριῶν.

Καὶ σεῖς, ἂν σωφρονῇτε, τοῦτο πράξατε.
 Ὑμῶν φεισθῆτε, οὐχὶ τούτου. Ἄν αὐτὸς
 σωθῇ, θὰ εἶναι τῶν ἐχθρῶν σας θρίαμβος.
 Ἄν δ' ἀποθάνῃ, θὰ κοπῶσι πρόβριζοι
 πᾶς αἱ ἐλπίδες τῶν ἐντὸς κ' ἐκτὸς ἐχθρῶν.

(Κάθεται. Ψιθυρισμός).

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ (ἐγειρόμενος)

Κατηγορίαν σήμερον ἐμπρὸς ὑμῶν,
 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δὲν ἐπρόσμενον.
 Παρὰ Κριτίου δὲν μ' ἐκπλήττει τίποτε,
 καὶ ἀφ' οὗ πρέπει, ἔστω, θ' ἀπολογηθῶ.
 Τοὺς στρατηγούς σας εἶπε πῶς ἐφόνευσα
 κατηγορήσας. Δὲν τοὺς κατηγορήσα·
 ἀπελογήθην μόνον, ὅτι ὁ χειμῶν
 ἐκώλυσε τὸν πλοῦν πρὸς σωτηρίαν των.
 Οἱ δ' ἀντειπόντες, ἔνοχοι ἐράνησαν,
 καὶ αὐτοὶ μόνοι ἑαυτῶν κατήγοροι,
 ὅτι τὸν πόντον ἐκλαμβάνοντες πλωτὸν,
 τοὺς ναυαγούς ἀφῆκαν ἀποπλεύσαντες.
 Ἄλλ' ὁ Κριτίας τί γνωρίζει ἐξ αὐτῶν;
 Εἰς Θεσσαλίαν τότε κατεγίνετο
 δημοκρατίαν νὰ ἰδρύσῃ, προκαλῶν
 εἰς στάσιν τοὺς Πενέστας πρὸς τοὺς ἄρχοντας.
 Τῶν ὅσα διενείργει κ' ἔπραττεν ἐκεῖ·
 τὴν πόλιν ταύτην νὰ φυλάξωσ' εἰ Θεοί!
 Ναί, ἂν τις θέλῃ νὰ σας παύσῃ τῆς ἀρχῆς,
 τὴν δύναμιν αὐξάνων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν,
 δίκαιον εἶναι νὰ τὸν τιμωρήσῃτε.
 Τίς ταῦτα πράττει; Τῆς βουλῆς τὴν σύστασιν
 καὶ τῶν ἀρχῶν, τὸν φόνον τῶν συκοφαντῶν,

ἐνέκρινον ὡς πάντες. Ἄλλ' ἀπέκρουσα
 τὰς θανατώσεις τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν,
 τὴν τῶν μετοίκων λήστευσιν, καὶ τὴν φυγὴν
 τῶν πρώτων ἐν τῇ πόλει, καὶ τὴν ξενικὴν
 φρουράν. Ἡ πόλις δὲν ἐπῆρξ' εἰς ἑαυτὴν
 κ' εἰς στήριξίν μας; Ἄν ἡ Σπάρτη ἤθελεν,
 ἢ ἂν ἐγὼ, τὴν πόλιν νὰ συντρίψωμεν,
 καὶ συντριβεῖσαν νὰ τὴν καταστήσωμεν
 καὶ εἰς τὴν Σπάρτην ἄχρηστον, κ' εἰς ἑαυτὴν,
 ἡμέρας ἤρκει νὰ προσμείνωμέν τινας,
 κ' ἡ πόλις ὑπὸ πείνης θέν' ἀπέθνησκε.
 Ταῦτα τὸ μῖσος ἤϋξανον τὸ καθ' ἡμῶν,
 εἰς τοὺς ἐχθρούς μας ταῦτα ἔδιδον ἰσχύν,
 κεφαλὰς ταῦτα εἰς δυσήνιον λαόν,
 κ' ἐνόπλους χεῖρας εἰς τοὺς πολεμίους μας·
 καὶ κατ' αὐτῶν ψηφίζων, δὲν ἐπρόδιδον
 ἐγὼ, Κριτία, ἀλλ' οἱ δι' ἀδίκων,
 κ' αἰσχροκερδείας, καὶ σφαγῶν, καὶ ἀρπαγῶν
 ἀντιπαθείας καθ' ἡμῶν ἐξάπτοντες.
 Ὁ Ἄνυτος, φρονεῖτε, ὁ Θρασύβουλος
 καὶ οἱ λοιποὶ φυγάδες ὅτι θλίβονται
 δι' ὅσα οὗτοι πράττουσιν; Εὐφραίνονται,
 ἐπικροτοῦσι, καὶ συμμάχους ἔχουσιν
 αὐτούς. Ἐχθρῶν ἀφρόνων χρησιμώτερος
 ὑπάρχει φίλος; Ἄν ὡς λέγω ἐπραττον,
 θὰ ᾔην ἡ πόλις ἀναλώτως ὀχυρά.
 Μοὶ ἀποδίδει φρένα εὐμετάβολον.
 Γνωστὸν σᾶς εἶναι ὅτ' οἱ Τετρακόσιοι,
 τῇ Σπάρτῃ φίλος ὀλιγαρχικὸς θεσμὸς,
 παρὰ τοῦ δήμου ἐψηφίσθησαν αὐτοῦ.

Ἄλλ' ὥς τοὺς εἶδα τὰ κοινὰ προδίδοντας,

κατεξανέστην· καὶ προδότην μὲ καλεῖ!

Ἄν κόθορνον μὲ λέγῃ, ἀρμοζόμενον
εἰς ἀμφοτέρους, πῶς θεὰ καλέσωμεν,
ὦ πρὸς Θεῶν! εἰπέτε, τὸν ἀρέσκοντα
εἰς μηδετέρους; Ναι, Κριτία, πολεμῶ
τοὺς τὴν δημοκρατίαν μὴ νομίζοντας
ἀρτίαν, πρὶν Πενέσται, δούλοι, ἄποροι,
καὶ οἱ δραχμῆς ἀνάγκην ἔχοντες, δραχμῆς
τὴν ψῆφόν των πωλοῦντες, ψῆφον λάβωσιν.

Ἀνθίσταμαι ὁμοίως πρὸς τοὺς θέλοντας
ὀλιγαρχίαν τυραννίας χείρονα.

Ἐγὼ δ' ἐτάχθην πάντοτε καὶ τάττομαι
μετὰ τῶν δυναμένων νὰ στηρίξωσι
δι' ἱππων καὶ ἀσπίδων τὴν πατρίδα των.

Εἰπέ μοι, ὦ Κριτία, ἂν ἐν δήμῳ, ἢ
ἂν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ποτ' ἠθέλησα
ν' ἀποστερήσω πολιτείας τοὺς χρηστούς.
Εἰπέ, καὶ ἂν τοιαῦτα πράξας ἐλεγχθῶ,
ἐσχάτης εἶμαι τιμωρίας ἄξιος.

(Σιωπῇ· ψιθυρισμὸς ὑπόκωφο· Τίλος ἐγείρεται ὧ)

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Σπουδαῖον, ἄνδρες βουλευταὶ, ἠκούσαμεν
τὸν λόγον ἀμφοτέρων. Ὡς μεμψίμοιρος
ὁ Θηραμένης κατακρίνεται. Μικρὸν
τὸ ἐγκλημα. Ἀδίκως ἂν μεμψίμοιρῇ,
ὥς λέγῃ. Τίς ἀκούει; Ἄν δ' ἀκούηται,
δίκαια λέγει, καὶ δὲν εἶναι πταῖσμά του,
ἂν, ὥς νομίζων ὁ Κριτίας φαίνεται,
ἢ δύναμις μισῇται τῶν Τριάκοντα.

Εὐγνωμοσύνη μᾶλλον τῷ ὀφείλεται
 διότι συμβουλεύει, ὅ,τι σωστικὸν
 αὐτοῖς νομίζει καὶ τῇ πόλει.

ΠΟΛΛΟΙ (θορυβῶδες)

Ἀληθές!

ΚΡΙΤΙΑΣ (ἐν τῷ ὠμίῳ ὁ Σωκράτης, συνδιελίχθη μικρὸν μετὰ τῶν ἐν τῶν Τριάκοντα,
 καὶ ἀπιστοῖται εἰς τὴν θίσιν ἀφ' ἧς ἐγόρευε)

Φρονεῖτε ὅτι ἀληθές. Λανθάνεσθε.
 Προστάτου δ' εἶναι ἀγαθοῦ, ὧ βουλευταὶ,
 τοὺς φίλους ὅταν βλέπη νὰ λανθάνωνται,
 νὰ μὴ τὸ ἐπιτρέπη. Τὸ καθήκον μου
 ἐκπληρῶ τοῦτο.

(Ἄνδρες ἑνοῦτοι ἐκ τῶν παρὰ σκηνίων τάττονται ὀπίσω τῶν δρυφράκτων).

Οὔτοι, ὥς τοὺς βλέπετε,
 λέγουσιν ἔτι δὲν θὰ ἐπιτρέψωσι
 τὸν τῆς ὀλιγαρχίας φανερόν ἐχθρόν
 ν' ἀφήσωμεν σωθέντα. Εἰς τοὺς νόμους μας
 τοὺς νέους εἶναι, ὅτι οἱ Τρισχίλιοι
 διὰ τῆς ψήφου θανατοῦνται τῆς Βουλῆς,
 οἱ δ' ἄλλοι πάντες διὰ τῶν Τριάκοντα.
 Τὸν Θηραμένην, κατ' ἀπόφασιν ἡμῶν
 τοῦ καταλόγου διαγράφω, καὶ ἡμεῖς
 τὸν θανατοῦμεν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

ᾧ τοῦ ἀνομήματος!

(Ἀνακηδὲς τῆς θίσινος του, καὶ ὁρμῶν ἵσταται εἰς τὴν βαθμίδα τοῦ βωμοῦ)

ᾧ ἄνδρες, ἱκετεύω ἐννομώτατα,
 εἰς τὸν Κριτίαν μὴ ποτ' ἐπιτρέπετε
 τοῦ καταλόγου ν' ἀπαλείφῃ ἢ ἐμὲ
 ἢ ὃν ἂν θέλῃ ἐξ ὑμῶν· ἀλλ' ἐγκυρος

ὁ νόμος ἔστω. Κατ' αὐτὸν δικάσατε.
 Μὰ τοὺς Θεοὺς, ἤξεύρω ὅτι τοῦ βωμοῦ
 ἡ ιεροῦτης δὲν μὲ σώζει. Θέλω δὲ
 εἰς πάντας τίνες εἰσὶν οὗτοι νὰ γνωσθῇ,
 οὐ μόνον πρὸς ἀνθρώπους ἀδικώτατοι,
 ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ θεῖον ἀσεβέστατοι.
 Μ' ἐκπλήττει ὅμως ἂν δὲν βοηθήσητε
 ὑμᾶς αὐτοὺς, ὦ ἄνδρες, ἐνθυμούμενοι
 ὅτι δὲν εἶναι εὐεξαλειπτότερον
 τὸ ὀνομά μου ὑπὲρ τὰ ὑμέτερα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ὁ Κήρυξ κάλει.

ΚΗΡΙΞ

Εἴσιτε οἱ Ἑνδεκα!

(Εἰσέρχεται ὁ ΣΑΤΥΡΟΣ μετὰ τῶν ΕΝΔΕΚΑ).

ΚΡΙΤΙΑΣ (πρὸς αὐτοὺς)

Τὸν Θηραμένην τοῦτον παραδίδομεν
 εἰς σᾶς. Ὁ νόμος κατεδίκασεν αὐτόν.
 Σεῖς λάβετέ τον, καὶ ἀπαγαγόντές τον
 οὐ δεῖ, τὰ μετὰ ταῦτα πράξατε ὡς δεῖ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἐλθέτε, ἂν τολμᾶτε νὰ μὲ σύρητε,
 τῶν ἀνθρωπίνων καὶ τῶν θείων ὕβρισταί.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὰ προσταχθέντα πράξατε οἱ Ἑνδεκα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Κριτία, τῶν ἀνθρώπων ἂν ἀνώτερον
 σαυτὸν νομίζης, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτοὺς εἰσὶν,
 εἰσὶν, ὦ ἄρχον, οἱ Θεοί, τὸν δίκαιον
 φιλοῦντες, πρὸς ἀδίκους ἀπαραίτητοι,

καὶ ζηλοτύπως σώζοντες τοὺς νόμους των.
 Πρὸς τὸν ἰκέτην σέβας.

ΠΟΛΛΟΙ

Εἶναι ἱερός.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τοιαῦτα λέγει τὸ δαϊμόνιον εἰς σέ.
 Ἐκεῖνοι ὅμως...

(Νεκεὶ πρὸς τοὺς εἰς τὰ δῶρα ἱσταμένους, οἵτινες σόρουσιν ἰγχεῖριδιαι)

ἄλλα, βλέπεις, λέγουσι·
 καὶ τῇ ἀνάγκῃ κ' οἱ Θεοὶ ὑπέικουσι,
 πολλῶ δὴ μᾶλλον οἱ ἀνίσχυροὶ ἡμεῖς.
 Μὴ χρονοτρίβει. Τὰ τοῦ νόμου, Σάτυρε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Τῶν νόμων χλεύην καὶ τῶν πολιτῶν σφαγὴν
 δὲν θὰ κυρώσῃ καὶ ἡ παρουσία μου.

(Συγκαλύψας τὴν κεφαλὴν διὰ τῆς χλαμύδος του, ἀπέρχεται βραδίως).

ΘΡΑΜΕΝΗΣ

(ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ὑπὸ τῶν Ἑνδεκα, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἱστάμενος πρὸς τὸν Κριτίαν)

Εὐκόλως ἀποσπᾶτε σῶμα γέροντος,
 εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς κοινούς ἐξαντληθέν.
 Δυσκόλως ὅμως θ' ἀποσπάσῃς ἀπὸ σοῦ
 τοὺς ὄνυχας, Κριτία, τῆς Νεμέσεως,
 καὶ τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀρὰν καὶ τῶν Θεῶν.
 Σιγῶσιν οὗτοι, πλὴν σιγῶντες μαίνονται.
 Θά ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς ἀνταποδόσεως.
 Δὲν θενὰ ἀρχῆς δούλων πάντοτε. Ἴδὲ
 μήπως βραδεῖα φθάσῃ ἡ μετάνοια,
 ὅταν ὁ λέων, δὴν ἐνόμισας νεκρὸν,
 ἀνεγερθῇ ὀργίλος.

ΚΡΙΤΙΑΣ

www.libtool.com.cn Θὰ φροντίσωμεν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ (εἰσερχόμενος δραματικῶς)

Ἔνοπλοι ἄνδρες, ἄρχον, εἰς τὸν Πάρνηθα
τοὺς περιπόλους προσβάλλοντες, ἔτρεψαν.
Ἄλλ' ἔζωγρήθη εἰς αὐτῶν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πῶς; Ἔνοπλοι;
Τίνες εἰσὶ, καὶ πόσοι, καὶ τί θέλουσι;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Δὲν τὸ ἠξεύρω. Ἀλλὰ ταῦτα δύναται
νὰ σοὶ εἰπῇ ἐκείνη ἡ αἰχμάλωτος,
διότι εἶναι, καθὼς ἤκουσα, γυνή.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Γυνή! Τί λέγεις; ὦ! ἂς ἔλθ' ἡ ἡρώς.

('Ἐξίρχεται ὁ Βάτραχος).

Ἄν μᾶς κινῶσιν αἱ γυναῖκες πόλεμον,
κλίνω σημαίαν· τὰς κηρύττω νικητάς.

ΛΑΜΙΑ (εἰσάγεται ὑπὸ στρατιωτῶν ἀλυσόδετος)

Χαῖρε, Κριτία, καὶ σεῖς, ἄνδρες Βουλευταί.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πῶς! ἡ Λαμία! ἀλυσόδετος! Αὐτὸ
μοὶ φαίνεται ἀστεῖον!

ΛΑΜΙΑ

Ἴσως σοβαρὸν

θα σοὶ φανῇ, ἂν μάθης, δραπετεύσασα
μετ' ἄλλων σου θυμάτων, ὅτι τὴν προχθὲς
ἀφίππευσα εἰς Θήβας. Ἀνυπόμονος
φυγάδων λόχος μᾶς ἐπρόσμενεν ἐκεῖ.
Φλογώδη λόγον ὁ Θρασύλλος πρὸς αὐτοὺς

ὥς εἶπε, πάντες ὥρμησαν, ὑπόπτεροι
 ὑπὸ χαρᾶς κ' ἐλπίδος. Ὁ Θρασύβουλος
 ἦν ἡγεμὼν τοῦ λόχου. Μετ' αὐτῶν κ' ἐγώ.
 Εἰς τὸν κρημνῶδη Πάρνηθα ἐφθάσαμεν
 καὶ πρὸς τοὺς περιπόλους τοὺς ἐν μέρεσι
 προσκρούσαντες, εὐκόλως τοὺς ἐτρέψαμεν.
 Ἄλλ' ἡ γυνή, ἀπείρως ὄφλων ἔχουσα,
 κ' εἰς ἵππασίαν μὴ ἀντέχουσα μακράν,
 ἡχμαλωτίσθη μόνη, καὶ ἰδοὺ ἐγώ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ τὴν καλὴν μου ἀπροσάτιν! Καὶ πρὸς τί
 ἵππους καὶ ὅπλα θέλεις; Ἡ φαρέτρα σου
 εἶν' εἰς τὰ βλέμματά σου. Δι' αὐτῶν νικάς.
 Εἰπέ μοι ὅμως, ἐρασμία Ἀμαζών,
 εἰς πόσας ἄρα μυριάδας ἀριθμεῖς
 τὸν εἰσβαλόντα κατακτητικὸν στρατόν.

ΛΑΜΙΑ

Εἰσὶ, Κριτία, ἄνδρες ἐβδομήκοντα,
 ἀλλ' εἰσὶν ἄνδρες.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ γυναῖκες μετ' αὐτῶν.
 Καὶ ποῦ εἰκάζεις πῶς στρατοπεδεύουσι;

ΛΑΜΙΑ

Κατέχουσ' ἤδη τῆς Φυλῆς τὸ φρούριον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τῆς Φυλῆς λέγεις; Φοβερόν! Ἄλλη Τρῳάς!
 Ἐρημος μάνδρα, φρουρουμέν' ὑπ' οὐδενός.
 Ἀναιμωτὶ βεβαίως τὴν κατέλαβον;

ΛΑΜΙΑ

Ἄναιμωτι, ἀλλ' ἔμως ἀπεδίωξαν
τοὺς ὑμετέρους δορυφόρους.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀληθές·

καὶ καιρὸς ἴσως νὰ ἰδῶμεν καὶ ἡμεῖς,
ἂν εἶναι τρόπος νὰ τοὺς ἐκδιώξωμεν.
Πρὸς τοῦτο ἤρκουν πιθανῶς οἱ Ἑνδεκα·
ἀλλ' οὗτοι ἔργον εἰς τὸ ἄστυ ἔχουσιν.
Ὁ ἴδιος θ' ἀπέλθω νὰ ἐπισκεφθῶ
τοὺς νέους τούτους τῶν φρουρίων πορθητάς.
Τὴν Βουλὴν λύω. Ἄς μ' ἀκολουθήσωσι
τρεῖς λόχοι, νὰ συντρίψω τὸν φρικτὸν ἐχθρόν.

(Πρὸς τοὺς Ἑνδεκα, δεικνύων τὸν Θηραμένην)

Ἀπάγετέ τον τοῦτον. Τί προσμένετε;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (ἀπαγόμενος)

Ἐμπρὸς ὑπάγω, τὴν ὁδὸν δεικνύων σοι·
καὶ οἱ ἐκδικηταί μου ἐπλησίασαν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀπέλθετε ! (Οἱ Ἑνδεκα ἀποκομίζουσι τὸν Θηραμένην).

ΛΑΜΙΑ

Κριτία, μ' ἐλησμόνησας.
Δὲν διατάττεις ν' ἀπαγάγωσι κ' ἐμέ;
Τὸ κώνειον ἀνίσως φειδωλεύεσαι,
πόσου πωλεῖται; Καταβάλλω διὰ σέ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μὲ συγχωρεῖς. Τῷ ὄντι σ' ἐλησμόνησα.
Εἶν' ἐλευθέρα. Τὰ δεσμά της λύσατε.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Κατοικία Θηραμένων.

www.libtool.com.cn

ΚΑΛΛΙΠΠΗ, ΠΛΑΤΩΝ

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἐμοῦ ἐμνησθη, λέγεις, ἀπερχόμενος;
Τὸ ὄνομά μου ἦτον εἰς τὰ χεῖλη του;

ΠΛΑΤΩΝ

Καὶ διὰ τοῦτο ἦλθα. Τὴν ὑπόσχεςιν
ἀπήτησε, νὰ ἔλθω, καὶ νὰ φέρω σοι
τὸν ἀσπασμόν του.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἴσως, φεῦ! τὸν ἔσχατον!

ΠΛΑΤΩΝ

Μὴ οὕτω φρόνει. Μετ' ἐλπίδος ἀπελθὼν,
οὐκ ἐπανεῖλθῃ πρὸς σέ, ἄγγελος χαρᾶς.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Θὰ ἐπανεῖλθῃ; Ἐφυγε τὸ κώνειον
εἰς ξένας χώρας, καταδιωκόμενος,
ὅπου προδόται ἀγρυπνοῦσιν ἐπ' αὐτοῦ,
καὶ τὸν περικυκλοῦσι μάχαιραι κρυπταί!
Ἐκ τῶν ἐπιβουλῶν των θὰ διασωθῇ;
Καὶ πῶς ἐκ νέου νὰ εἰσέλθῃ δύναται
εἰς πόλιν ἣν ζωννύει κύκλος αἵματος
καὶ ὅπου πνέει αὔρα δηλητηρίου;
Μακρὰν θὰ μείνῃ τῆς πατρίδος του, μακρὰν
τῶν φίλων, καὶ ἡ λήθῃ τὴν καρδίαν του
τὴν ἀγαπῶσαν, θὰ παγώσῃ βαθυμηδόν.

ΠΛΑΤΩΝ

Κακὰ μαντεύεις, ὦ Καλλίππη, κ' ἐκτιμᾷς
ἀδίχως τὴν φιλίαν καὶ τὸν ἔρωτα.

Ἐὰν τὰ θεῖα ταῦτά μας αἰσθήματα
 τῆς ὕλης ἦσαν προϊόντα καὶ τῆς γῆς,
 ἢ ἀπουσία ἴσως τὸν ἐμάραιεν.
 Ἄλλ' εἶναι ἄνθη θάλλοντα εἰς οὐρανόν,
 κ' εἰς τὴν γῆν μόνον τὴν σκιάν των ῥίπτοντα.
 Ἡ ἁρμονία ἢ ψυχὰς συνδέουσα,
 ἀντήχησις τῆς θείας εἶναι μουσικῆς.
 Λαβὴν δὲν ἔχει χρόνος καὶ ἀπόστασις
 ἐπὶ τῆς ἀθανάτου συμφωνίας της.
 Αὐτὸς ὁ τάφος διαιρεῖ τὰ σώματα,
 ἀλλὰ πρὸς τὴν πηγὴν των ἵπταντ' αἱ ψυχαί,
 κ' ἐκεῖ, εἰς κόλπον αἰωνίου ἔρωτος,
 αἱ ἀγαπῶσ' ἐνταῦθα μίγνυνται εἰς ἓν.
 Ἡ ὕλη μόνη πρὸς στιγμὴν χωρίζεται·
 οὐδὲν χωρίζει τῶν ἐρώντων τὰς ψυχὰς.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Θαυμάζω, Πλάτων, τὴν φιλοσοφίαν σου,
 πλὴν φεῦ! ὀλίγον μόνον μὲ παρηγορεῖ.
 Θεὰ τὴν ἡσπαζόμεν, ἄν, φιλόσοφος,
 νοῦν μᾶλλον ἢ καρδίαν εἶχον, καθὼς σεῖς.
 ὦ Πλάτων, τοῦ Θρασύλλου ἐπιστήθιος,
 ἄφεις τὴν θεωρίαν, ἐνθυμήθητι
 ὅτι ἀπῆλθε μόνος, χωρὶς φίλου χεῖρ
 νὰ τὸν ὀστηρίξῃ εἰς τὴν ἄχαριν φυγὴν.
 Οὐδεὶς ν' ἀνακουφίσῃ, νὰ συμμερισθῇ
 καὶ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς κακουχίας του.

ΠΛΑΤΩΝ

Ἀπώλεσας, Καλλίππη, τὸν ἀνδρεῖόν σου
 ἐκεῖνον χαρακτῆρα, ἐν ἐθαύμαζον ;
 Ποῦ τὰ διδάγματά μας ; Ἐὰν σ' ἔδλεπε,

θα ἡρυθρία ὁ Θρασύλλος διὰ σέ.
Μὴ ἀδημόνει. Μόνος δὲν ἀπῆλθεν.

www.libtool.com.cn

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

”Ω!

Εἰπέ μοι, ποῖος, ποῖος τὸν συνώδευσε ;
Διατί ἄλλος ; Διατί οὐχὶ ἐγὼ,
τὰς θλίψεις τῆς φυγῆς του νὰ παραμυθῶ ;

ΠΑΛΤΩΝ

Φιλτάτη, βλέπω, εἶσαι ἥττων τῶν παθῶν
καὶ αἰσθημάτων τῆς καρδίας.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἶμαι· ναί.

Εἰπέ, τίς τὸν συνώδευσε !

ΠΑΛΤΩΝ

Μία γυνή.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Γυνή ; Τίς ἦτον ;

ΠΑΛΤΩΝ

Ἡ Λαμία.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ποία ; πῶς ;

Τίς ἦτον ; τίς ;

ΠΑΛΤΩΝ

Λαμία ὀνομάζεται.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λαμία ; Τί εἶν' αὕτη ἡ γυνή λοιπόν,
εἰς ἣν ὀφείλω χάριτας, καὶ ἣν μισῶ ;
Πῶς εἰς τὸ νῆμα πλέκεται τοῦ βίου μου
τὸ ἄγνωστόν της ὄνομα ; Τὸ φάσμα της
πῶς παρεμπίπτει μεταξύ μας πάντοτε ;

Τὸν σφάζει, τὸν φυλάττει, εἶναι δι' αὐτὸν
 ὅ,τι νὰ εἶμαι ἔπρεπεν. ὦ! τὴν μισῶ!
 Εὐδαίμων, ἐλευθέρα, ἀνεξέλεγκτος,
 ὡς τὸ πτηνὸν τοῦ δάσους, πέραν τῶν βουνῶν
 πλανᾶται ὅπου θέλει, εἰς τὰ ἴχνη του,
 ὅπου οἱ πόθοι οἱ κενοί μου φέρονται,
 ὅπου ἀλλήτις φαντασία μὲ πλανᾷ.
 Ἐγὼ, δεσμῶτις τοῦ σεμνοῦ καθήκοντος,
 ἐνταῦθα σύρῳ ἄλυσιν, καὶ χόσμος μου
 εἶν' ὁ πατὴρ μου μόνον, κ' ἡ καρδιά μου.
 Ὁ πατὴρ εἶπα! Φεῦ! τὸν ἐλθσμόνησα!
 Φροντὶς φροντίδα παρ' ἐμοὶ ἐνίκησε!
 Ποῦ εἶναι; Πῶς τοσοῦτον ἔμεινε καιρόν;
 Αὐτὴ ἡ ἀγγελθεῖσα ἔκτακτος Βουλὴ
 μ' ἀνησυχεῖ. Γνωρίζω ὅτι δυσμενὴς
 εἶν' ὁ Κριτίας, ὅτι εἶν' ἐπίβουλος
 τὴν φύσιν, κ' ἐν τῷ δήμῳ παντοδύναμος.
 Τὸν ὑποπτεύω ὅτι τι τεκταίνεται,
 καὶ δὲν ἤξεύρω ἂν ἡ πονηρία του
 δὲν περιπλέκη εἰς ἱστὸν σκευωριῶν
 ἐκεῖνον ὃν φοβεῖται ὡς συνάρχοντα,
 φθονεῖ ὡς κρείττονά του, ὡς χρηστὸν μισεῖ.

ΠΛΑΤΩΝ

Μὴ τοῦ Κριτίου τὴν δυσμένειαν φοβοῦ.
 Ἡ πόλις δὲν τυφλώττει καθὼς ἄλλοτε.
 Ἡ τυραννία, ποτισθεῖσα αἵματα,
 πικρὸν εἰς τοὺς τυράννους ἔφερε καρπόν.
 Μισεῖται τοῦ Κριτίου τὸ πολίτευμα·
 καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης βλέπει ὁ λαὸς
 τὸν Θηρακμένην ἄτρομόν του πρόμαχον.

Ἐάν διχονοῶσιν οἱ Τριάκοντα,
θὰ στέψ' ἡ νίκη πάντως τὸν δημοφιλή.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἴθε! Καὶ ἔσται, οἱ Ὀλύμπιοι Θεοὶ
ἐὰν τῆς πόλεώς μας ἔτι κήδωνται.
Ἄλλὰ πολίτας βλέπω, φίλους τοῦ πατρός.
Ὡς τεθορυβημένοι πλησιάζουσιν.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (μετ' ἄλλων πολιτῶν)

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ὁ Θηραμένης ἔτι δὲν ἐπέστρεψε;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Δὲν ἦλθε.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Δὲν ἐλύθη ἡ Βουλὴ λοιπόν;
Τί τὰ ἐκεῖ εἰσέτι δὲν ἐμάθατε;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Οὐχί. Δὲν ἦσθε εἰς τὸ Βουλευτήριον;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἐκεῖ μετ' ἄλλων συνανήλθομεν πολλῶν.
Ἐρεθισμὸς λανθάνων εἰς τὰ πνεύματα,
καὶ φόβος ἐπεκράτει τις ἀόριστος.
Ἄλλ' ἐν μαχαίραις ἄνδρες εἰς τὰ δρύφρακτα
θρασεῖς ῥιφθέντες, τοὺς ἀόπλους θεατὰς
ἀπέβαλον βιαίως, κ' οἱ φιλήσυχοι
πάντες, τὰς ῥήξεις φεύγοντες, ἀπήλθομεν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Μὴ διατρέχει ὁ πατήρ μου κίνδυνον;
Μαχαιροφόροι τί ζητοῦσ' εἰς τὴν Βουλὴν;
Τί τοὺς λοιποὺς πολίτας ἀποδάλλουσι;
Δὲν εἶναι ταῦτα ὑποπτα;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

www.libtool.com.cn

Βίας καιροὶ
εἶν' οἱ παρόντες. Ἀλλὰ μὴ ὑπόπτειε.
Ὁ Θηραμένης ἀγαπᾶται. Πρόμαχον
ὁ δῆμος τὸν ἡξεύρει. Ἔχει μαχαιρῶν
ἀνάγκην ὁ Κριτίας· ἔχει, ἀλλ' οὐχὶ
κατὰ τοῦ Θηραμένου, ὑπὲρ ἑαυτοῦ.
Τὴν νύκτα ταύτην νέον αἶμα ἔρρευσε,
προσφιλὲς αἶμα τῶν βελτίστων πολιτῶν.
Ἡ γῆ πιοῦσα τὴν σπονδὴν του ἔφριξε.
Γογγύζ' ἡ πόλις, καὶ τινάσσει μετ' ὀργῆς
τὴν ἄλυσίν της· ὁ Κριτίας δ' ὠχρίων,
ποινὴν φοβεῖται, πράξας ἄξια ποινῆς.
Ἐκ τούτου οἱ ὀπλῖται καὶ αἱ μάχαιραι.
Ἡ τυραννία εἶν' αὐθάδης καὶ δειλή.

ΚΛΑΔΙΠΠΗ

Ποία αἱμάτων κ' ἐγκλημάτων καταιγὶς
ἐπὶ τὴν πόλιν ἦλθε τὴν πολύδοξον!

(*Ἐπέρχονται ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ καὶ ἄλλοι)

ΠΑΙΣΤΩΝ

Ἴδου καὶ ἄλλοι. Παρ' αὐτῶν θὰ μάθωμεν.
ὦ Πραξιτέλη, πόθεν;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἐκ τῆς ἀγορᾶς.
Δὲν διελύθη ἡ Βουλὴ; Δὲν εἶν' ἐδῶ
ὁ Θηραμένης;

ΠΑΙΣΤΩΝ

Παρ' ὑμῶν νὰ μάθωμεν
ἡλπίζομεν.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Πνευμάτων ἀναστάτῳσις,
καὶ ταραχὴ, καὶ φόβος, καὶ πνιγόμενα
εὐχαὶ ἐλευθερίας ἔπου τις στραφῇ.
Νὰ πλησιάσῃ τὴν Βουλὴν οὐδεὶς τολμᾷ.
Μαχαιροφόροι, τὰς μορφὰς ἀπαίσιοι,
περιπολοῦσι· τὰ νωπὰ δ' ἐγκλήματα
τῆς τυραννίας, τὸν θαρβραλέωτερον
μακρύνουσι· κατέχει πτόησις νεκρῶν
τὸ πλῆθος. Ἀπ' ἀλλήλων ἀποστρέφονται
σιγῶντες, καὶ τὸ βλέμμα μόνον ὁμιλεῖ,
τὴν τριχυμίαν ἐξηγοῦν τῶν καρδιῶν.
Φαίνοντ' αἱ χεῖρες σπασμωδῶς κινούμεναι
ὥς εἰς γενναίαν πράξιν, ὥς εἰς ἄμυναν·
ὁ φόβος ὅμως πάλιν τὰς ἀπολιθοῖ.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Κ' ἐκ τοῦ Βουλευτηρίου δὲν ἠκούσθη τί;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Παικίλαι φῆμαι φέρονται ἀδέσποτοι.
Ἰσχυρὰ ἔρις πῶς ἠγέρθη φαίνεται
ἐν μέσῳ τῶν ἀρχόντων. Οἱ μὲν λέγουσι
πῶς ὁ Κριτίας, αἵματος ἀκόρεστος,
νέας σφαγὰς ἀπῆτει, νέους διωγμοὺς,
εἰς ἃ ὁ Θηραμένης ἀντεψήφισε.
Κατ' ἄλλους οὗτος παρὰ τοῦ συνάρχοντος
λόγον ἐζήτηι τοῦ χυθέντος αἵματος,
τῶν ἐπισήμων ἐγκλημάτων καθιστῶν
ὕπευθυνον τὸν ταῦτα διατάττοντα.
Καὶ ἄλλα εἶπε, λέγουσιν, ὑπερμαχῶν
τῆς σωτηρίας καὶ τιμῆς τῆς πόλεως.

Ἀπήτησ' ἔτι ἡ φρουρά ν' ἀποβληθῇ
 τῶν ξένων, κ' οἱ πολῖται τὴν Ἀκρόπολιν,
 τῆς δόξης των τὴν ἑδραν, ν' ἀνακτήσωσι,
 καθὼς ἀρμόζει εἰς ἐλεύθερον λαόν.

ΠΑΛΤΩΝ

Γενναῖα λέγεις.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ὅμως κ' ἐπικίνδυνα.

Ἡ τόλμη αὕτη ἄρα θὰ τῷ συγγνωσθῇ;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἡ πόλις πᾶσα συμπαθεῖ ὑπὲρ αὐτοῦ,
 κ' ἐλπίζει· κ' εὐφημοῦσα, λέγουσ' ἡ Βουλὴ
 τοὺς λόγους του ἐδέχθη. Μόλις σώζουσιν
 αἱ λόγχαι τὸν Κριτίαν, κ' ἐξ αὐτῶν πολλὰ
 ἤρχισαν ἤδη νὰ τὸν καταλείπωσιν.
 Ὁ Θηραμένης δ' οὕτω πράττων καὶ λαλῶν,
 ἰσχὺν λαμβάνει· ἄρχει ἐπὶ καρδιῶν.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (βλέπων ἐκτὸς τῆς θύρας)

Ἴδου ὁ Λύκων. Ἄς καλέσωμεν αὐτόν.
 Αὐτὸς ἡμέρας καὶ νυκτὸς τὴν ἀγορὰν
 καθὼς ὁ Ἀγοραῖος κατοικῶν Ἑρμῆς,
 ἡξεύρει πᾶσαν ἀγγελίαν δι' αὐτῆς
 δι᾿ ἡπταμένην. Παρ' αὐτοῦ θὰ μάθωμεν.
 Λύκων, ἐνταῦθα.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἐξημμένους φαίνεται.

ΛΥΚΩΝ (εἰσερχόμενος)

Ἐνταῦθα εἴσθε; Σᾶς ἐζήτουν. Χαίρετε.
 Ἀγαθῇ τύχῃ! Ἐφθασεν ἡ ἐνδοξος
 στιγμή· ἦν ἐποθοῦμεν. Τὸ ἡξεύρετε;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Πῶς;

www.libtool.com.cn

ΠΛΑΤΩΝ

Τί μᾶς φέρεις;

ΛΥΚΩΝ

Πέρα ἐκεῖ βλέπετε

περιαυγαζομένας ὑπὸ τοῦ φωτὸς
 τὰς πολυδένδρους κορυφὰς τοῦ Πάρνηθος;
 Ἐκεῖ χαλκὸς ἀστράπτει, ξίφη στίλβουσι,
 καὶ ἄσματ' ἀντηχοῦσιν ἐλευθερωτῶν.

ΠΛΑΤΩΝ

Τί λέγεις, Λύκων;

ΛΥΚΩΝ

Τῶν φυγᾶδων στρατιά
 κατέλαβε τὰς ἄκρας. Ὡς ἡ θύελλα
 ἐκεῖθεν θὰ ὀρμήσῃ, καὶ προθέλυμνον
 τὴν τυραννίαν θ' ἀνατρέψῃ. Χαίρετε.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Φυγᾶδων, εἶπες, στρατιά! Οἱ ἐκ Θηβῶν
 φυγάδες εἶναι;

ΛΥΚΩΝ

Εἶναι, ναί, οἱ ἐκ Θηβῶν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Πλὴν τίνες; Τίς τοὺς φέρει;

ΛΥΚΩΝ

Ὁ Θρασύδουλος,
 ὁ τελευταῖος ἥρωας τῆς πατρίδος μας.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Καὶ μετ' αὐτοῦ δὲν εἶναι ὁ . . . καὶ μετ' αὐτοῦ
 τίς εἶναι;

ΛΥΚΩΝ

Δὲν ἡξεύρω. Πῶς κατέλαβον
 τας κορυφὰς νικῶντες, πῶς κατέστρεψαν
 τοὺς μισθοφόρους τῶν τυράννων, πῶς λαμπροὶ
 κατέρχονται τὰ ὄρη παιανίζοντες,
 τροπαιοφόροι, πῶς ὑπὸ τὰ ξίφη τῶν
 θὰ πέσ' εἰς αἷμα σπαίρουσα ἡ τυραννὶς,
 αὐτὸ ἡξεύρω, καὶ ἀρκεῖ.

ΠΛΑΤΩΝ

Ὁ πόθος σου
 προτρέχει, Λύκων, τῆς νηφούσης κρίσεως.
 Πολλοὶ δὲν εἶναι οἱ φυγάδες τῶν Θηβῶν.
 Ἄνδρεῖος λόχος ἴσως, ἀλλ' οὐχὶ στρατός.
 Ἄν εἰς τὰ ὄρη ἔνοπλοι ἀνέβησαν,
 ἔνδοξος πρᾶξις, ἀλλ' οὐχὶ ἀκίνδυνος·
 καὶ ὁ σπινθήρ των ἴσως μὲν πυρκαϊὰν
 ἐλευθερίας ἄψῃ — τὸ ἐλπίζομεν· —
 ἀλλ' εἶναι σπινθήρ ἔτι, καὶ ὁ θρίαμβος
 οὐχὶ ὅσον νομίζεις εὐκολος κ' ἐγγύς.

ΛΥΚΩΝ

Ψυχροὶ πολῖται, δυσπιστοῦντες πάντοτε,
 ζωῆς ἐστερημένοι κ' ἐνθουσιασμοῦ,
 δὲν σᾶς θερμαίνει αἷμα δημοκρατικόν.
 Τὸν νοῦν σας διαφθείρει, καὶ τὸ αἶσθημα
 ἀπομαραίνει ὁ πρεσβύτης σοφιστῆς,
 ὁ ἐρευνῶν τὸ ἴσον καὶ τὸ δίκαιον,
 καὶ συμπαθείας τρέφων ὀλιγαρχικᾶς.
 Ἀμβλυωποῦντες παύσασθε, καὶ ἴδετε
 πῶς ἀνατέλλει τοῦ λαοῦ ὁ θρίαμβος,
 καὶ τῆς δημοκρατίας ὁ κλεινὸς ἀστήρ

ἐνδύεται πυρώδεις τὰς ἀκτῖνάς του.

Οὐαὶ εἰς τοὺς τυράννους τώρα, καὶ οὐαὶ
εἰς κεκρυμμένους φίλους τῶν χ' εἰς ἐμφανεῖς!
Ἐχθροὶ τοῦ δήμου εἶν' οἱ χαῦνοι φίλοι του.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ (πρὸς τὸν Πλάτωνα)

Ὁ δῆμος ὄφιν θάλλπει. Ὁ ἀνὴρ αὐτὸς
θα εἶναι ὁ Κριτίας τῶν δημοκρατῶν.

ΛΑΜΙΑ, (ἀισερχομένη ἵσταται παρὰ τὴν θύραν)

ΛΑΜΙΑ

Σεῖς εἴσθ' ἐνταῦθα;

ΠΛΑΤΩΝ

Ἦ Λαμία!

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἶπατε

Λαμία!

ΛΑΜΙΑ

Ναί, Καλλίππη.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἶσαι σύ;

ΛΑΜΙΑ

Ἐγὼ

εἶμ' ἡ Λαμία.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Καὶ τί θέλεις παρ' ἐμοῦ;

ΛΑΜΙΑ (πρὸς τοὺς περισταμένους)

Ἄν δὲν σᾶς εἶναι, φίλτατοι, δυσάρεστον,
ἀφήσατέ μας μόνας. Ἦ, σᾶς ἐνοχλεῖ;

ΠΛΑΤΩΝ

Ἐδὼ νὰ μείνης; Διὰ τί;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἀφῆτέ μας.

www.libtool.com.cn

(Ὅλοι ἀπέρχονταί).

ΛΑΜΙΑ

Σ' εὐχαριστῶ, Καλλιππη.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τί λοιπὸν ζητεῖς;

Δὲν ἦσο εἰς τὰς Θήβας;

ΛΑΜΙΑ

Πῶς; τὸ ἤξευρες;

Καὶ ἤξευρες τίς εἶμαι; Ναί, τὸ ἐννοῶ.

Εἰς Θήβας ἐπορεύθην, καὶ κατόπιν του
τῆς ἐξορίας τὴν ὁδὸν ἐβάδισα.Εἰς ἵππου ῥάχιν δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς
καὶ κάματον καὶ πόνον ἀψηφήσασα,
ὥς ἡ σκιά του τὸν παρηκολούθησα.Τὸν ἐπηγρύπνουν καὶ τὸν περιφύλαττον,
ὥς ἐπὶ φίλου βρέφους μήτηρ ἀγρυπνεῖ·
καὶ νὰ τὸν σώσω ἂν δὲν μοι ἐδίδετο,
εἰς τὸ πλευρόν του ν' ἀποθάνω ἤθελον.Ἦδη ἐκεῖνοι τῆς Φυλῆς κατέλαβον
τὰς ἀποτόμους ἄκρας, κ' ἠσφαλίσθησαν.Ἐγὼ δὲ συνελήφθην, κ' ἐπερίμενον
τὴν κοινὴν τύχην τῶν ἀθωοτέρων μου,
ἔσους θερίζει τυραννὶς ἀνήμερος·
ἀλλ' ὁ Κριτίας μ' ἔσωσε. Τὸ δῶρόν του
ἐδέχθην σιωπῶσα· δὲν ἀπέκρουσα
τοῦ βίου τὴν φιάλην, πρὶν ἢ παρὰ σοῦ
μάθω ἂν μέλι ἢ ἂν δηλητήριον
ὥς ὑποστάθμην ἔχ' εἰς τὸν πυθμένα της.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τί θέλεις, γύναι, παρ' ἐμοῦ; Δὲν σ' ἐννοῶ.

ΛΑΜΙΑ

Ὑπερηφάνως ν' ἀπαιτήσω παρὰ σοῦ
κτῆμα ἡρχόμεν δ' μ' ἀφήρεσας. Ἀλλὰ
σέ εἶδα, καὶ ἰκέτις σοὶ προστέρχομαι,
νὰ μοι δωρήσης ὅ,τι εἶναι διὰ σέ
τρυφή ματαία, δι' ἐμέ δ' ἡ ὕπαρξις.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εὐκρινῶς λέγε, ἂν τι ἔχης νὰ εἰπῇς.

ΛΑΜΙΑ

Ἐλαυνομένη ὑπὸ μοίρας ἀπηνοῦς,
ὑπὸ ψυχῆς πυρίπνου καὶ ὑπὸ παθῶν,
τὸν τυφλὸν πόντον τῆς ζωῆς διέπλεον,
τυφλῶς, ἀσκόπως, ὅτε ὄρμον ἔρωτος
ἀβρῶς προσνεύοντά με εἶδα, κ' εἰς αὐτὸν
ὠρμίσθην μετ' ἐλπίδος, κρυπτὸν ἄσυλον
κατὰ τοῦ κόσμου κ' ἐμαυτῆς ζητήσασα,
κ' ἐκεῖ εἰς ἀνθὴ τὴν καρδίαν ἔθαψα.
Νὰ σοὶ ζητήσω ἦλθον λόγον, διατί,
τὸ ἄσυλόν μου νὰ συλήσης, διατί
τὸν πλοῦτον νὰ μ' ἀρπάξης τοῦ δνείρου μου,
κ' εἰς τῆς ζωῆς τὸ σκότος καὶ τὴν ἔρημον
νὰ μ' ἐξυπνίσης; Τίني δικαιώματι
μ' ἀφήρεσας τὰ ἐπὶ γῆς Ἥλύσια,
καὶ τοῦ Θρασύλλου μ' ἥρπασας τὸν ἔρωτα;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τί κοινόν, γύναι, μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ;

ΛΑΜΙΑ

Οὐδὲν κοινόν, ὥς λέγεις. Ταῦτα νὰ σ' εἰπῶ,

καὶ ν' ἀπαιτήσω ἤλθον ἐπιτακτικῶς.
 Ἄλλὰ σὲ εἶδα, κ' ἐννοῶ τὸ φοβερὸν
 δικαίωμα ὃ ἔχεις. Σοὶ τὸ ἔδωκαν
 αἱ Χάριτες κ' ἡ Κύπρις. Δὲν ἀμβλυωπῶ,
 κ' εἰμὶ δικαία, ἔστω κ' εἰς ἀντίζηλον.
 Εἶσαι ὥραία, ὦ Καλλίππη. Τῆς Θεᾶς
 τῶν Κήπων, ἥς ὁ μέγας καλλιτέχνης μου
 ἐξ οὐρανοῦ τὸ κάλλος κατεβίβασεν,
 ὠραιότερα εἶσαι. Πῶς αὐτόματοι
 πρὸς σὲ πετῶσιν αἱ καρδίαι τῶν ἀνδρῶν
 καὶ ὅτι πάντες κλίνουσι, λατρεύοντες,
 ἐνώπιόν σου γόνυ, μ' εἶν' εὐνόητον.
 Σοὶ ἀποτείνω διὰ τοῦτο δέησιν,
 καὶ τοῦ Θρασύλλου τὴν καρδίαν σοὶ ζητῶ
 ὥς δῶρον ἤδη, ὅχι ὥς δικαίωμα.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Μ' ἐκπλήττει ἡ θρασύτης μεθ' ἧς ἔρχεσαι
 προτείνουσα τοιαῦτα. Ἀρκεῖ. Ἀπελθε.

ΛΑΜΙΑ

Οὐχὶ θρασεῖα, ταπεινὴ προσέρχομαι.
 Τοῦ θησαυροῦ σου σοὶ ζητῶ περισσευμα.
 Σὺ, κόρη εὐπατρίδου, σὺ, ἐπίκληρος,
 εἰς πλοῦτον τεθραμμένη, πολυζήτητος
 καὶ θεραπευομένη, κάλλους φέρουσα
 ἀγλαὸν στέμμα, καὶ τὸ φαεινότερον
 ἀκτινοβόλον στέμμα τῆς ἀγνότητος,
 σὺ, ὥς αἱ νύμφαι τοῦ Ὀλύμπου καθαρὰ,
 ὑψοῖς τὸ μέτωπόν σου ὑπερήφανον,
 τὸ σέβας ἐπιβάλλεις, φόρον θαυμασμοῦ
 λαμβάνεις, ὑπ' ἀγάπης περιβάλλεσαι,

καὶ ὅ,τ' ἡ κίστυς τῆς Πανδώρας ἀγαθὸν
 ἐγκλείει, ὅ,τ' ἡ μοῖρα δίδει, εἶναι σόν.
 'Ρίψ' ἐν ψυχίον ἐκ τῆς εὐωχίας σου
 καὶ εἰς τῆς τύχης τὴν πτωχὴν ἀπόκληρον,
 τὴν πάσης στερουμένην ἀπολαύσεως,
 πρὸς ἣν χεὶρ φίλου οὐδεμία τείνεται,
 ἀφ' ἧς καὶ σὺ καὶ πάντες βλέμμα στρέφετε
 περιφρονοῦν, καὶ ἥτις καταφύγιον
 δὲν ἔχει οὔτε κἄν τὴν αὐθυπόληψιν.
 Ἐν δῶρον, ἐν καὶ μόνον τῇ ἐχάρισεν
 ἡ ἄσπλαγχνός της μοῖρα, δῶρον ἄδωρον,
 καρδίαν γυναικεῖαν. Ἡ δικαίωμα
 μὴ κεκτημένη ν' ἀπαιτήσῃ ἔρωτα,
 βορὰ καὶ θῦμα εἶν' αὐτὴ τοῦ ἔρωτος.
 Ἐχω καρδίαν πάλλουσαν, καὶ δι' αὐτὸ
 εἰμὶ ἀξία παντὸς οἴκτου, καὶ τοῦ σοῦ.
 Ἐκ τῆς ἀφρόνου βρύσεως ἐξ ἧς ἀντλεῖς,
 μίαν σταγόνα δός μοι, διὰ σέ οὐδὲν,
 δι' ἐμέ εἶναι τὸ πᾶν αὕτη, τὸ παρὸν
 συγχρόνως καὶ τὸ μέλλον, εἶναι ἡ ζωὴ
 ἡ ἐπὶ γῆς, κ' ἡ πέραν, τὸ Ἥλύσιον.
 Ὁ ἔρωσ τοῦ Θρασύλλου, ἄχρηστος εἰς σέ,
 τὸ μόνον ἄνθος εἶναι τῶν ἐλπίδων μου,
 ἀκτὶς ἡ μόνη τοῦ σθεστοῦ ἡλίου μου.
 ὦ! τοῦ Θρασύλλου ἄφες μοι τὸν ἔρωτα,
 καὶ σοὶ μακαρίότης ἔστω ἐκ Θεῶν.

ΚΛΑΔΙΠΠΗ

Τὸν νοῦν, βελτίστη, ὑπεράνω σου ὑψοῖς.
 Ἐντὸς βορβόρου ἔντομον σηπόμενον
 πτερὰ ν' ἀνοίξῃ θέλει πρὸς τὸν ἥλιον;

Τὴν ἀτοπίαν σύνιδε τῶν λόγων σου,
καὶ ποία οὔσα ν' ἀναβλέψῃς ποῦ τολμᾷς.

www.libtool.com.cn

ΛΑΜΙΑ

Ἄλλ' ἄφρον, δὲν ἀκούεις πῶς τὸν ἀγαπῶ;
Ὁ ἔρωσ ἐξαγνίζει τὴν καρδίαν μου·
ὁ ἔρωσ φλέγει πᾶν τῆς μέρος γήϊνον,
καὶ ἀναπέμπει καθαρὸν εἰς οὐρανὸν
τὸ αἶσθημά της, ὡς θυσίας ἄρωμα.
Ὁ ἔρωσ δίδει εἰς τὸ ἔντομον πτερὰ,
κ' ἡ χρυσαλλίς ὑψοῦται πρὸς τὸν ἥλιον.
Τὸν ἀγαπῶ. Ἀρκεῖ σοι ὅπως μὲ τιμᾷς.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Λαμία, σὲ οἰκτείρω. Δικαιολογῶ
τὸ ἄλογόν σου πάθος· οὕτω καὶ Θεοὶ
πολλάκις ὑπ' ἀνθρώπων ἡγαπήθησαν.
Ἄλλ' ἂν ὁ ἔρωσ ὡς δικαιολόγημα
σοὶ φαίνεται, θ' ἀρκέσῃ νὰ σ' εἰπῶ, κ' ἐγὼ
πῶς τὸν Θρασύλλον ἀγαπῶ.

ΛΑΜΙΑ

Τὸν ἀγαπᾷς;
Τὸν ἀγαπᾷς, νομίζεις; Καὶ ἡξεύρεις καὶ
τί ἐστὶν ἔρωσ; Τῆς φιλαρεσκειᾶς σου
τὰς εἰσηγήσεις, τὰς θωπείας τὰς κενὰς,
ταῦτα νομίζεις, ταῦτα λέγεις ἔρωτα;
Ποτὲ ἡσθάνθης ὡς ἐχίδνης δῆγματα
σπαράττοντα τὰς ἵνας τῆς καρδίας σου,
ποτὲ τὰς φλόγας τοῦ Πυριφλεγέθοντος,
ἀσβέστους, ἀδδηφάγους, πυρπολούςας σε;
Διῆλθες νύκτας, ἃς ὁ ὕπνος ἔφυγεν,
ἡμέρας θρήνων, ὡς τὰς νύκτας σκοτεινάς;

Τὸν ὑπεδέχθη, ὅταν ἐπλησίαζε,
 ῥιγοῦν τὸ σῶμα, φλέγουσα ἡ παρειά,
 καὶ ἦτον, ὅταν ἐμακρύνετο, κενὸν
 τὸ πᾶν καὶ μέλαν; Ἐλησμόνησας
 πατέρα, φίλους, πόλιν, τοὺς Θεοὺς αὐτοῦς,
 ἐξαρτωμένη ἀπὸ τῶν χειλέων του;
 καὶ τῆς ζηλοτυπίας εἰς τὰς σάρκας σου
 προσεκολλήθη ὁ πυρίφλεκτος χιτῶν,
 καὶ νὰ σπαράξῃς ἦσο πρόθυμος αὐτόν
 καὶ σέ; Ὡ δὲν γνωρίζεις ἔρως τί ἐστί.
 Σοὶ εἶμαι ξένη· δὲν ἠξεύρεις πάντοτε
 ὅτι δὲν ἤμην, ὡς ἐμπρός σου, ταπεινή.
 Οἱ πρῶτ' εἰς πλοῦτον καὶ οἱ πρῶτοι κατ' ἰσχὺν
 ἐπέτων περίξ τῆς ψευδοῦς μου λάμψεως,
 καὶ εἰς τὴν ἄλυσίν μου ὑπερήφανος
 τοὺς εἶλκον, τὰς εὐχὰς των ἀποκρούουσα.
 Ἄρχοντες, δοῦλοι, καὶ σοφοί, καὶ ἄσοφοι
 τοῦ πνεύματός μου φέρουσι τὸν χαλινόν.
 Ἄλλ' ὅταν πᾶν μου νεῦμα εἴν' ἐπιταγῇ,
 ὅπόταν ἄρχω διὰ τῶν σκωμμάτων μου,
 εἰς σέ προσπίπτω, ὡς προσπίπτω εἰς βωμόν,
 καὶ σ' ἱκετεύω, τὸν Θρασύλλον ἄφες μοι.
 Μὲ ἤκουσας. Εἰπέ μοι, θέλεις;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Σ' ἤκουσα,
 καὶ ἐστοχάσθην τοῦ ἐμοῦ καθήκοντος.
 Ὅπόταν φεύγῃ, καὶ καταδιώκεται,
 κ' ὑπὲρ πατρίδος κινδυνεύῃ, ὅχ' εἰς σέ,
 εἰς τὴν μνηστὴν ἀνήκει, εἰς τὴν σύζυγον,

ἀτρόμητος νὰ μείνῃ παραστάτις του,
 ἢ ν' ἀποθάνῃ, πίπτουσα πλησίον του.

ΛΑΜΙΑ

Μνηστὴν δὲν παύεις λέγουσα καὶ σύζυγον;
 Μεθ' ὅσα εἶπα ἐπιμένεις πάντοτε
 νὰ μ' ἀφαιρέσῃς τῆς ζωῆς μου τὴν ζωὴν;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Παραφρονεῖς, ἀθλία, ἢ ἂν σωφρονῇς,
 παντὸς μεγίστη εἶν' ἡ σὴ προπέτεια.

ΛΑΜΙΑ

ὦ! δὲν ἤξεύρεις ποία εἶμαι, λύκαινα
 πῶς μ' ἔθρεψε, πῶς βράχοι ἦσαν πρώτη μου
 κοιτίς, μετὰ θηρῶν ὅτι ἠῤῥησα.
 Ἴὸς δρακόντων ῥέει εἰς τὰς φλέβας μου,
 καὶ ἡ ἐκδίκησίς μου, ὅταν ἐκραγῇ,
 πυρπολεῖ πάντα, καὶ εἰς αἷμα σδύννεται.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄν αἱ δεήσεις δὲν μὲ συνεκίνησαν,
 μικρὰν ἐλπίδα στήριζ' ἐπὶ ἀπειλῶν.

ΛΑΜΙΑ

Τρέμε, καὶ παῦσον νὰ ἐλπίζῃς, ἀποινὶ
 ὅτι λεαίνης θὰ συλήσῃς φωλεάν.

(Ἐν τούτοις, εἰσῆλθεν ὁ ΣΩΚΡΑΤΗΣ, καὶ ἵσταται εἰς τὸ βάθος κατηγῆς καὶ στυβρώκῃ).

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (σπεύδουσα πρὸς τὸν Σωκράτην)

Τεταραγμένος φαίνεσαι, ὦ Σώκρατες.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ (προχωρῶντας βραδίως)

Πιστεύεις, ὦ Καλλιππη, εἰς τὴν ὑπαρξιν
 Θεῶν;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τί αὕτη ἡ ἐρώτησις δηλοῖ;

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Τὴν φύσιν ποῖος διέκοσμήσῃ φρονεῖς;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Οἱ θεοὶ πάντως.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Καὶ καλὴν τὴν ἐπλασαν;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Καλὴν.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Πρὸς τί, νομίζεις;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ὅπως τέρπωνται
κ' εὐδαιμονῶσιν ἐν αὐτῇ οἱ ἄνθρωποι.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Σὺ ἄρα φιλανθρώπους τοὺς θεοὺς φρονεῖς;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τὸ ἐναντίον θενὰ ἦτον βλάσφημον.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Τὰ τοῖς ἀνθρώποις θέλοντας ὠφέλιμα;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Βεβαίως.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Δυναμένους δ' ὅ,τι θέλουσι;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Θεοὶ θὰ ἦσαν, ἂν δὲν ἦσαν πανσθενεῖς;

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Ὡφέλιμον δὲ εἶναι καὶ τὸ δίκαιον;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ὡφέλιμον. Τί θέλεις ταῦτα ἐρωτᾶν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Καὶ τοῦτο, ὦ Καλλίππη. Πᾶν τὸ ἐπὶ γῆς
 γινόμενον νομίζεις ὅτι δίκαιον;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Οὐχί.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Παρά τὴν γνώμην ἄρα τῶν Θεῶν
 γίνεται τοῦτο;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ναί, παρὰ τὴν γνώμην των.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Μισοῦσιν ἄρα οἱ Θεοὶ τοὺς πράττοντας
 τοιαῦτα;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τοὺς μισοῦσι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Τοὺς δὲ πράττοντας
 τὰ ἐναντία τούτοις, ἀγαπῶσι;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ναί,
 ἀναμφιβόλως.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Καὶ τοὺς μὲν ἀμείβουσι,
 τοὺς δ' ἄλλους τιμωροῦσιν;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Οὕτω γίνεται·
 ἂν ὅχ' εἰς ταύτην, εἰς τὴν ἔπειτα ζωήν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Τίς δὲ τῶν δύο βίων προτιμέτερος;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ὁ μετὰ τοῦτον βίος, ὁ αἰδώς.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἄθλιος ἄρα ὁ ἐνταῦθα εὐτυχῶν,
κ' ἐν τῷ κατόπιν βίῳ τιμωρούμενος;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τοῦτο νομίζω.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Κ' εὐτυχῆς ὁ δίκαιος,
ἐνταῦθα πάσχων, ἀλλ' ἐκεῖ εὐδαιμονῶν.
ἢ ἴσως ψευδῇ λέγω;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λόγος ἀληθής,
ἀλλὰ ποῦ τείνει μ' εἶναι ἀνεξήγητον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Καλλίππη, ὁ Κριτίας τὸν πατέρα σου
εἰς θάνατον ἀδίκως κατεδίκασε.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (μεθ' ὁρμῆς)

Τί λέγεις; ὁ Κριτίας! τὸν πατέρα μου!
Θεοί! φονεύει τὸν πατέρα! ὦ Θεοί!

ΛΑΜΙΑ

Ἢ σύλληψίς του σ' ἦτον ἄγνωστος λοιπόν;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἢ σύλληψίς του! Οἴμοι! τὸν φονεύουσι!
Καὶ ἡ Βουλὴ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Φονέων σπεῖρα ἔνοπλος,
καταλαβοῦσα πάσας τὰς προσβάσεις της,
φωνὴν καὶ τόλμην ἔκοψε τῶν Βουλευτῶν.
Ἵπὸ τὰ ξίφη ἀναυδοὶ ἐκάθισαν.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

28

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Ἄλλὰ ὁ δῆμος, ὑπὲρ οὗ διεῖρῃξε
τὸν μετὰ τοῦ Κριτίου ἀσφαλῆ δεσμόν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ὅστις εἰς δῆμου κῦμα ῥίπτει ἄγκυραν,
τὴν ῥίπτει εἰς πυθμένα σαλευόμενον.
Ὁ δῆμος βορὰν θέλει, ὦν αὐτὸς βορὰ
τοῦ θρασυτέρου. Τῶν σωτήρων του φονεὺς,
τετυφλωμένος λάτρης τῶν δημίων του,
φέρεται ὡς καὶ ὅπου ἂν τὸν φέρωσι.
Φονεύει πρῶτον, μετὰ ταῦτ' ἀποθεοῖ.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Λοιπὸν τῷ ὄντι; Πᾶσα λοιπὸν ἔλειπεν
ἐλπίς! Τὸν θανατοῦσι! τὸν συνέλαβον!
Ὅρφανὴ μένω! Εἰς τῆς γῆς τὴν ἑκτασιν
δι' ἐμὲ πλέον που σκιά; Ὡ πάτερ μου!
Λοιπὸν αἱ τίγρεις φόνου δὲν ἐπλήσθησαν,
καὶ τῶν αἱμάτων τὸ ποτήριον, εἰς δ
μεθύσκονται, δὲν ἦτον πλήρες; Ἦθελον
πρὶν χορτασθῶσι, κ' εἰς τὴν σὴν τοὺς ὄνυχας,
τὴν εὐγενῆ καρδίαν, νὰ ἐμπήξωσι.
Τὰ ξίφη των ποῦ εἶναι τὰ ἀνόσια,
εἰς αὐτὰ πάλλον νὰ ῥιφθῇ τὸ στῆθός μου;
Νὰ ποτισθῶς' εἰς αἷμα δὲν προκρίνουσι
θερμὸν καὶ νέον, παρ' εἰς αἷμα γέροντος;
Ἦ, ὅπου ῥίψῃ τὸν ὑψίκομον κορμὸν
ὁ φονικός των πέλεκυς, πλησίον του
δὲν θὰ θερίσῃ καὶ τὸν ἄφυλλον βλαστόν;
Καὶ ἂν ἐμοῦ φεισθῶσι, σκληρῶς εὖσπλαγχνοι,
νὰ εὕρω μόν' ἡξέυρω τὴν καρδίαν μου.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἄλλὰ, ὀδυρομένη ταῦτα, λησμονεῖς
 ὅτι, Καλλίππη, βλασφημεῖς πρὸς τοὺς Θεούς.
 Τὸ εἶπας μόνη· εὐτυχὴς ὁ δίκαιος
 ὃν οἱ Θεοὶ φιλοῦσι καὶ ἀμείβουσι,
 καὶ ὁ κακοῦργος μόνος θρήνων ἄξιος.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τὸ εἶπα ; τὸ τί εἶπα ἐλησμόνησα.
 Εἰς ἡρεμοῦσαν τὴν ψυχὴν μου ἔρριψεν
 αἰθρίας λάμψεις ἢ φιλοσοφία σου.
 Ἄλλ' ἢ ἀγρία καταιγὶς τῆς θλίψεως
 συντρίβει τὴν εἰκόνα τὴν αἰθέριον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἄλλ' εἰς τὰ ὄντα, ὅσα λόγον κέκτηνται,
 ὁ λόγος πρέπει νὰ νικᾷ. Μὴ λησμονῆς.
 ὅτι ὁ λόγος εἶναι ἡ ἀλήθεια,
 ἀλήθεια δ' ὅτ' εἶναι τῶν Θεῶν φωνή.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἰς τὰς συμπτώσεις τὰς μεγάλας τῆς ζωῆς
 ὁ νοῦς σὰς ὑποβάλλει σοφὰ δόγματα,
 ἀλλ' εἰς ἡμᾶς, θυσίας ἢ καρδία μας.

(Πλησιάζουσα μετ' ἀποφάσεως τὴν Λαμίαν)

Λαμία, ἦθος ἔδειξα πρὸς σέ τραχὺ,
 ἀγροῖκον γλῶσσαν. Σὲ περιεφρόνησα,
 σὲ ὕβρισα. Δικαίαν λάβ' ἐκδίκησιν,
 ἀναδειχθεῖσα σὺ εὐγενεστέρα μου.
 Συγχώρησόν με. Οἶα καὶ ἂν εἶσαι, σὺ
 ἔσο γενναία, ὥς δὲν ἤμην. Δύνασαι
 τὸ πᾶν. Ἐν νεῦμα, μία λέξις σου μοχλοῦς
 εἰρκτῶν ἀνοίγει, θραύει κλεῖθρα, ἡμεροῖ

ψυχὴν θηρίων, τοῦ Κριτίου τὴν ψυχὴν.
 Τοῦ Θηραμένους τὴν ζωὴν ἀπαίτησον·
 ἐπίβαλε τὸν νόμον τῶν θελγῆτρων σου,
 πρόσταξον, γίνε τοῦ τυράννου τύραννος·
 ἀπόσπασόν τον ἀπὸ τῶν δούχων των,
 καὶ λάβε, λάβε τὸν μισθὸν δὲν ἀξιοῖς.
 Σὸς ἔστω ὁ Θρασύλλος· σὺ τὸν ἔσωσας·
 εἰς σὲ ἀνήκει. Λάβε τον. Ἀφίσταμαι.
 Σπεῦσον· θὰ ἔχῃς τὴν τριπλὴν ἐκδίκησιν,
 πῶς μέχρι γῆς ἐμπρός σου μ' ἐταπείνωσας·
 ὅτι θὰ λάβῃς κτῆμα ἀδιαίρετον
 τοῦ ἔρωτος τὸ δῶρον τὸ ἀνώτατον·
 καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἔτι τὴν ἀντίζηλον
 ἐγκαταλελειμμένην, ἀπελπιν, οἰκτρὰν,
 πρὸ τῶν ποδῶν σου θὰ ἰδῇ ἐκπνέουσαν. (Κλαίει).

ΛΑΜΙΑ

Καλλίππη, παῦσαι κλαίουσα, κ' ἐλπίζουσα.
 Διὰ ψευδῶν δὲν θέλω ὑποσχέσεων
 ν' ἀρπάσω ὅ,τι σοὶ ἐζήτουν πρὸ μικροῦ.
 Λαβὴ οὐδ' ἐλαχίστη δὲν μοὶ ἔμεινεν
 εἰς τοῦ Κριτίου τὴν ψυχὴν. Μ' ἐγνώρισε
 συνωμοτοῦσαν μ' ἔλαβεν αἰχμάλωτον
 δραπετίν, φίλην τῶν φυγάδων· ἔμαθε
 τίς ἀγαπῶ, κ' ἐκεῖνον ὅτι τὸν μισῶ,
 γνησίᾳ Ἀθηναίᾳς τρέφουσα ψυχὴν.
 Ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν ἀρχαίαν μου ἰσχὺν
 ἂν εἶχον ἔτι ἐπὶ τῆς καρδίας του,
 καὶ ἑκατὸν Θρασύλλους ἐὰν ἔσωζον,
 τὸν Θηραμένην θὰ μοὶ ᾔην ἀδύνατον.
 Τὸ πάθος τοῦ Κριτίου τὸ θερμότερον

ἡ φιλαρχία εἶναι ἡ ἀκόρεστος.
 Νὰ θριαμβεύσῃ, καὶ νὰ ἔχ' εἰς χεῖράς του
 τοῦ Θηραμένους τὴν ζωὴν, εἶν' εἰς αὐτὸν
 χαρὰ καὶ κέρδος, ὑπὲρ οὗ οὐχὶ ἐμὲ,
 οὐχὶ μυρίους γυναικείους ἔρωτας,
 ἀλλὰ τῆς Ἀφροδίτης τὸν υἱὸν αὐτὸν
 νὰ πνίξῃ ὡς στρουθίον εἶναι πρόθυμος.
 Μὴ πῶς θ' ἀφήσῃ ἔλπιζε τὸ θυμὰ του.
 Ἄν ἐδεχόμην δν μ' ἐπρότεινας μισθόν,
 θὰ σ' ἔκλεπτον. Προστάτου ἔχεις τοῦ λοιποῦ
 καὶ παρηγόρου χρεῖαν εἰς τὸν βίον σου.
 Ἔστ' ὁ Θρασύλλος οὗτος ὁ προστάτης σου
 ἐπόταν μόνῃ μείνης· καὶ παρήγορος
 ὁ ἔρωσ του ἅς εἶναι... ἂν σὲ ἀγαπᾷ.

ΚΛΑΙΠΠΗ

Οὐχί, Λαμία. Πρὸς ἐκεῖνον ἄπελθε.
 Ἐρωτος εἶναι ἡ καρδιά σου βωμός.
 Πλησίον του, τηροῦσα φλόγ' ἀκοίμητον,
 ἐν τοῖς κινδύνοις μένε, σκέπε, φύλαττε,
 γυνὴ εὐδαίμων, τὴν πολύτιμον ζωὴν.
 Τὸ δ' ἐμὸν χρέος εἶναι ἄλλο ἀλλαχοῦ.
 Εἶν' ὁ πατήρ μου εἰς εἰρκτὴν, καὶ θάνατος
 τὴν σεβαστὴν τσου κεφαλὴν ἐπαπειλεῖ.
 Ἐκεῖ ἡ θέσις ἡ ἐμὴ, εἰς τὸ πλευρὸν
 τὸ φίλον του. Ἠγρύπνει, τὴν κοιτίδα μου
 παραφυλάττων, ὅταν βρέφος μ' ἔθαλπεν·
 ὀφείλ' ὁμοίως, θέλ' ὁμοίως ἄγρυπνος
 τὴν τελευταίαν νὰ φυλάξω κοίτην του.
 Σωκράτη, μὲ στηρίζεις καὶ μὲ ὁδηγεῖς;

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Ἴδού ἡ χεὶρ μου, θύγατερ. Σὲ ὀδηγεῖ
ἐνάρετος καρδιά καὶ ἀνδρεία φρήν.

Ἄς σὲ στηρίξῃ τῶν Θεῶν ἡ δύναμις!

(Τὴν λαμβάνει ἐκ τῆς χειρὸς καὶ ἐξέρχεται. Ἡ Ασμία ἀκολουθεῖ).

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Ἡ Ἀγορά.

Διάφοροι πολῖται, οἱ μὲν εἰς τὰς ἐργασίας των, οἱ δὲ συνεσπειρωμένοι περὶ τὸν **ΛΥΚΩΝΑ** καὶ πρὸς αὐτὸν κεχρηνότες. Μεταξὺ αὐτῶν **Αἰσχυλίδης**.

ΛΥΚΩΝ

Σιγᾶτε ἔτι λαγωὶ τῆς ἀγορᾶς;
Ἔτι φοβεῖσθε τὴν σκιάν σας, δῆλαιοι,
καὶ τοῦ Κριτίου τὸν πταρμὸν τρομάζετε,
ὥς ἂν ἐβρόντα ὁ κεραυνοδόλος Ζεὺς;
Ἄφετε ταῦτα τὰ ὠχρά σας πρόσωπα,
προβατοπῶλαι καὶ ὀρνιθοκάπηλοι,
κ' ἐνθυμηθῆτε, ἀγοραῖοι κολοιοί,
ἐξ αἰτῶν προγόνων πῶς κατὰγεσθε.
Ἐχετε χεῖρας μόνον ὅπως κλέπτητε,
παραποιοῦντες τὰ σταθμά; Τὰ ἐπλα σας
ποῦ εἶναι, κύβων καὶ ὀρτύγων ἥρωες;

Αἰσχυλίδης

Μὴ μᾶς ὑβρίζης, Λύκων ἀθυρόστομε.
Ὡς ἔχεις σὺ τὴν γλῶσσαν, ἐτι ἔχομεν
κ' ἡμεῖς τοὺς γρόνθους εὐκινήτους ἐνθυμοῦ.
Πρὸ πάντων μὴ λησμόνει δὲ ὑπάρχουσιν
οὐχὶ μακρὰν ἐνταῦθα καὶ οἱ Ἑνδεκα.

ΛΥΚΩΝ

ὦ! σὲ γνωρίζω, Αἰσχυλίδη φίλτατε.
Ἡ θέσις σου, νομίζω, εἰς τὸ βάραθρον

πλησίον εἶναι, ὅχι δ' εἰς τὴν ἀγορὰν.
 Ἡ ὥρα δὲν ἀπέχει, καθὼς φαίνεται,
 νὰ μετρηθῶσιν ἴσως καὶ οἱ γρόνθοι μας.
 Αὐτοὶ δ' οὐς ἐπισείεις ἡμῖν φόβητρον,
 οἱ Ἐνδεκά σου, εἶναι μόνον ἔνδεκα.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἄλλ' ἐπὶ τρισχιλίων στηριζόμενοι,
 πανίσχυροι.

ΛΥΚΩΝ

Χθὲς ἦσαν, οὐχὶ σήμερον.
 Δὲν τὸ ἡξεύρεις; Λοιπὸν μάθε παρ' ἐμοῦ, —
 δὲν θὰ σὲ βλάβῃ. — Μάθετε κ' οἱ ἄλλοι σεῖς,
 καὶ ἔστε ἄνδρες. Ἐγερθῆτ' ἐλεύθεροι.
 Μὴ σᾶς φοβῶσι πλέον οἱ τρισχιλίοι·
 μὴ σᾶς φοβῇ ὁ Λάκων. Κατεστράφησαν.
 Τροπαιοφόρος ὁ Θρασύβουλος χωρεῖ.

(Κίνησις καὶ ὑπόκωφος θροῦς μεταξὺ τῶν πολιτῶν).

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ναί, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰς τὸν ῥήτορα
 τὸν εὐγλωττον πεισθῆτε, κ' ἐπετύχατε.
 Ὁ ἥρως, ἔχων ἐβδομήκοντα, οὐχὶ
 ἐνόπλους λόχους, ἀλλ' ἀόπλους πλάνητας,
 τὴν κενὴν μάνδραν τῆς Φυλῆς κατέλαβεν,
 εἰς τὰς ἐρήμους κορυφὰς τοῦ Πάρνηθος.
 Πειθόμενοι εἰς τοῦτον τί βραδύνετε
 ἀποστασίας ἔπλα νὰ ἐγείρητε;
 Τίς θ' ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς ἐβδομήκοντα;
 Ὅδηγῶν μόλις τρισχιλίους, καὶ τινας
 φυλάς ἱππέων, καὶ Λακωνικοὺς φρουροὺς,

ἀπῆλθεν ὁ Κριτίας ἐναντίον των.
 Τί καρτερεῖτε, **Μαραθωνομάχοι** μου;
 Ὁ Λύκων εἶναι στρατηγός σας ἑτοιμος,
 κ' οἱ Ἑνδεκα ἀργοῦντες ἐβαρύνθησαν.

ΛΥΚΩΝ

Ὡς τούτου μόνοι φθάν' ἡ ἱστορία σου;
 Μάθε καὶ τ' ἄλλα, πῶς οἱ ἐβδομήκοντα
 ἐντὸς ἡμέρας ἦσαν ἑπταχόσιοι·
 ὅτι πεσόντες ἐπὶ τῶν Τριάκοντα
 κ' ἐπὶ τῶν τρισχιλίων, καὶ τῶν ἄλλων των
 γενναίων δορυφόρων, ἔσφαξαν πολλοὺς,
 κ' οἱ ἄλλοι ὅσον εἶχον τάχους ἔφυγον
 ὑπὸ τῶν ἀτρομήτων διωκόμενοι,
 καὶ ὑπὸ τῆς χιόνος, ἦν προχθὲς ὁ Ζεὺς
 διοσημίαν τῆς ὀργῆς του ἔβριψε.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ψεύδονται ταῦτα ἄφρονες δημαγωγοί,
 εἰς ὀλεθρον τὸν δῆμον παρασύροντες.

ΛΥΚΩΝ

Δὲν εἶναι ψεύδη. Οὗτος εἶναι ὁ θρασὺς,
 ὃ συμπολιῖται, τῶν τυράννων ἔργανον.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (προσερχόμενος)

Ἦκούσατε, πολῖται, τὰ συμβαίνοντα;
 Ὡς λέγεται, νικῶσιν οἱ ἐκ τῆς Φυλῆς.
 Ἦττήθησαν φυγόντες οἱ Τριάκοντα.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Σπερμολογίαί.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ὁ Θρασύβουλος νικά.

Τοῦτο ἡξεύρω.

(πρὸς τὸν ΠΛΑΤΩΝΑ πλῆσιόντα)
www.libtool.com.cn

Πλάτων, πῶς τὰ ἤκουσας;

ΠΛΑΤΩΝ

Προχθές στρατεύσας ὁ Κριτίας, τὴν Φυλὴν
κατεχομένην εὗρεν. Εἶχεν αὐξηθῆ
εἰς στρατὸν ὅλον τῶν προμάχων της ἡ δράξ.
Τὸ τῆς ἐλευθερίας σεμνὸν ὄνομα
θαυματουργοῦν, γενναίων λόχους ὥπλισεν.
Ἀποτειχίζων τὸ χωρίον, ἤλπισε
νὰ τοὺς στερήσῃ ὁ Κριτίας τῶν τροφῶν.
Ἀλλὰ τὴν νύκτα, ὅτ' ἐκάλυψε τὴν γῆν
χιῶν βαθεῖα, ἀπесύρθη, τραύματα
λαβὼν, κ' ἐκ τῶν ὁρέων εἰς τὰ ταπεινὰ
κατῆλθε. Μόλις ἔλαμπε τὸ λυκαγεὺς,
καὶ ὁ στρατὸς ἐξύπνα τῶν Τριάκοντα,
ἄφροντις πάντη, κ' εἰς τὸ πλῆθος πεποιθῶς,
ὅταν κραυγαὶ καὶ κρότοι, κ' ἐπιπίπτουσι
οἱ ἐκ Φυλῆς ξιφῆρεις, καὶ φονεύοντες,
διώκοντες, κτυπῶντες, καταβάλλουσι
τὸν ἐπηρμένον τυραννόφιλον στρατόν.
Τὰ μετὰ ταῦτα δὲν ἤξεύρω. Λέγεται
πῶς ὁ Κριτίας ἡττηθεὶς, συνήγαγεν
εἰς Ἐλευσίνα τοῦ στρατοῦ τὰ λείψανα.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἐνταῦθα ταῦτα πλάττονται, καὶ πρὸς σκοπόν.
Οἱ κήρυκές των θὰ μετανοήσωσι.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τὸν Πραξιτέλην βλέπω. Χθές παρακληθεὶς,
εἰς Ἐλευσὶν' ἀπῆλθεν, ὅπως τὴν χαλκῆν

ιδρύσῃ Κόρην εἰς τὸ Τελεστήριον.

Ἴσως ἡξεύρει. Παρ' αὐτοῦ θὰ μάθωμεν.

ΠΑΛΤΩΝ

Ἐξ Ἐλευσίνος, Ἑρμογλύφε; Ἔστησας
τὸ ἀγλαόν σου ἔργον;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Πῶς ἐπέστρεψας
τόσον ταχέως; Ὁ Κριτίας εἶν' ἐκεῖ;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Φρικτὰ συμβάντα, καὶ σκηνὴ ἀπαίσιος!
Ἀνίδρυτον ἀφῆκα τὸ χαλκούργημα,
καὶ ἐπανήλθα.

ΛΥΚΩΝ

Ὁ Κριτίας εἶν' ἐκεῖ;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἐκεῖ. Συλλέξας τῶν φυγάδων του τινάς,
(Ἡξεύρετ' ἐδιώχθη εἰς τὸν Πάρνηθα)
εἰς Ἐλευσίνα ἦλθε. Φαίνεται πιστὴν
δὲν ἔκρινε τὴν πόλιν καὶ πειθήνιον.
Νὰ μάθῃ δῆθεν θέλων τίς ἡ δύναμις
τῆς πόλεως, καὶ πίσσιν ἀπαιτεῖ φρουράν,
προσεποιήθη πολιτῶν ἀπογραφὴν,
κ' ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ πρὸς τὴν ἀκτὴν
συλλέξας πάντας, τὸν ἀπογραφόμενον
διὰ μικρᾶς πυλίδος πρὸς τὴν θάλασσαν
ἐξῆγεν, ὅπου παρεφύλαττον ἱππεῖς,
καὶ τῶν ἐξερχομένων ἕκαστον εὐθὺς
δεσμεύοντες, ἀπῆγον. Τρόμος πανικὸς
τῆς Δήμητρος τὴν πόλιν ἐκυρίευσεν,
καὶ θρῆνοι τὴν πληροῦσι, καὶ φρικταὶ ἀραι

πρὸς τὴν Θεὰν τοῦ Ἄδου. Ἰερώσεων
 παιδρῶν καιρὸς δὲν ἦτον. Φρίκης ἐμπλεως
 ἀπῆλθα. Προαπῆλθε δὲ ὁ ἴδιος,
 τὰ τῆς ἐπιβουλῆς του σύρων θύματα.
 Τί τοῖς ἐπιφυλάττει μ' εἶναι ἄγνωστον.
 Ἄλλ' ὅσια βεβαίως δὲν βυσσοδομεῖ.

ΔΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ (εἰρωνικῶς πρὸς τὸν Λύκωνα)

Λοιπὸν ζῇ ἔτι ὁ Κριτίας, φαίνεται.
 Δὲν κατεστράφη, ὅπως ἐνομίσαμεν.

ΛΥΚΩΝ

Κακοῦργα πράττει, ἄρα ζῇ. Πᾶν βῆμά του
 καὶ δι' ἐνὸς χαράττει ἀνομήματος.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Σιγᾶτε. Τί συμβαίνει; Συνωθεῖτ' ἐκεῖ
 πληθὺς ἀνθρώπων.

ΠΑΥΤΩΝ

Τί νὰ εἶναι;

ΛΥΚΩΝ

Φαίνεται

πῶς εἶν' ἐκεῖνος.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ναὶ ἐκεῖνος. Ἐφθασε.

Ἀναχωροῦμεν;

ΛΥΚΩΝ

Ὁχι. Πῶς; Ἄς μείνωμεν.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ὅταν καιρίως ὁ σκορπίος πληγωθῇ,
 ἐκπνέων ἀγριοῦται, καὶ τὸ κέντρον του
 τὸ φάρμακόν του χύνει τὸ δριμύτερον.

ΛΥΚΩΝ

Δὲν μᾶς τρομάζει καθὼς πρὶν τὸ κέντρον του.
Πόσον ἡμδλύνθη ἡ Φυλὴ τὸ ἔδειξε.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Μισητὸς εἶναι. Φεύγω καὶ τὴν ὄψιν του.

(Ἀναχωρεῖ μετὰ Πραξιτέλους καὶ Πλάτωνος).

ΚΡΙΤΙΑΣ, (ἐρχόμενος μετὰ πολυκερῆμου συνοδίας, ἐν ᾗ καὶ ὁ **ΒΑΤΡΑΧΟΣ**)

Ἄνδρες πολῖται, τὴν θρασεῖαν κεφαλὴν
τῆς ἀναρχίας ὕψωσεν ἡ ἔχιδνα.
Κακοῦργοι λαοκτόνοι, ἐξηγήσαντες
τὴν ἐπιείκειάν μας ὡς ἀσθένειαν,
κ' εἰς τοὺς Θηβαίους, τοὺς ἐχθροὺς τῶν Ἀθηνῶν,
ὀρέξιντες τὴν χεῖρα, ἐμελέτησαν
τὸν ὀλεθρον τῶν νόμων καὶ τῆς πόλεως,
οἱ συκοφάνται Ἄνυτοι, κ' οἱ ξιφουλκοὶ
Θρασύβουλοι, καὶ ἔσοι ἄλλοι ἥρωες.
Κ' ἐντεῦθεν παῖδες, φεύγοντες τὴν μάστιγα
τῶν παιδονόμων, ὁ Θρασύλλος ὁ καλός,
καὶ ἄλλοι κυδομάχοι καὶ κωθωνισταί,
τὴν φοβερὰν των στρατιὰν ἐξώγκωσαν
εἰς ἑκατὸν, ἢ ἴσως καὶ ἐπέκεινα.
Οὐτ' οἱ ἀνδρεῖοι, οἱ ἐλεσιπόλιδες,
κατέκτησαν τοὺς βράχους οὓς οὐδεὶς φρουρεῖ.
Πλὴν συνιδόντες ἔτι ἐκινδύνευον
τροφὴν τοὺς βράχους μόνην των νὰ ἔχωσιν,
ἔστρεψαν, ἤδη στοχαζόμενοι φυγῆς,
τὸ βῆμα πρὸς τὰ κάτω, καὶ τὸν Πειραιᾶ.
Θενὰ ιδῶμεν νὰ τοὺς ἐμποδίσωμεν.
Καιρὸς νὰ ἐνδυσθῶμεν αὐστηρότητα.

Ἄν δὲν μᾶς ἀγαπῶσιν, ἅς μᾶς τρέμωσι.

Καὶ σπέρμα τῶν τριβῶλων ἂν ἀφήσωμεν,
εἰργάσθημεν ματαίως· ἀναφύονται.

Μάτην ἐνόπλους κατεστρέψαμεν ἐχθρούς,
ὅταν ἀόπλων προδοτῶν φειδῶμεθα.

Ἡ Ἐλευσίς οἰκεῖται πᾶσα ὑπ' ἐχθρῶν.

Εἰς τοὺς δραπέτας διαπέμποντες, κρυπτῶς
συνωμοτοῦσι καὶ συνυπακούονται.

Πρὸς σᾶς ἐνταῦθα ἐν δεσμοῖς τοὺς ἔφερα,
σεῖς νὰ σκεφθῇτε τὰ περὶ τῆς τύχης των.

Ἔχομεν πάντες τὸ πολίτευμα κοινόν,
κοινὰς καὶ τὰς τιμὰς τοῦ καὶ τὰ κέρδη τοῦ·
πρέπει κοινοὶ νὰ εἶναι καὶ οἱ κίνδυνοι.

Ὑπὲρ ὑμῶν ἀγῶνας καταβάλλομεν,
τὴν δύναμίν μας μεθ' ὑμῶν μερίζοντες.

Συμμερισθῇτε τὴν εὐθύνην μας καὶ σεῖς·
κ' ἐγγύησιν βεβαίαν δόντες πίστεως,
ταῦτά ἡμῖν φοβεῖσθε καὶ ἐλπίζετε.

Ἐκεῖ ἅς ἀναβῶμεν εἰς τὸν Κολωνόν
νὰ συσκερθῶμεν καὶ ν' ἀποφασίσωμεν.

Τίνος ἀξίους τοὺς φρονεῖτ' ἐκφράσατε,
καὶ ἐλευθέραν φέρετε καὶ φανεράν
τὴν περὶ τούτων ψῆφόν σας. Ἀπέλθετε.

Ἐγὼ δ' ὑπάγω ἔπειτα εἰς Πειραιᾶ
νὰ μάθω οἱ γεννάδαι ἂν δὲν ἔφυγον,
καὶ νὰ φροντίσω μὴ μᾶς δραπετεύσωσιν.

Ἀπέλθετε, καὶ φθάνω.

(Ὅλοι φεύγουσι, πλὴν τοῦ Αἰσχυλίδου καὶ Βατράχου).

Δὲν μοὶ λέγετε,

ὁ Θηραμένης πῶς διάκειται;

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Καλῶς.
 Καθὼς τῷ πρέπει. Εἶναι εἰς τὴν φυλακὴν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ ζῇ;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ναὶ ζῇ. Καθῆκον ἐνομίσαμεν
 οὐδὲν νὰ γίνῃ ἀνευ τῆς ἀδείας σου.
 Τί σὺ προστάξεις;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Νὰ προστάξω, βέλτιστοι;
 Τί νὰ προστάξω περὶ τοῦ συνάρχοντος,
 τί ἄλλο εἰμὴ πᾶσαν περιποίησιν;
 Καλῶς δὲ πάντως πράττετε φειδόμενοι
 αὐτοῦ. Μ' εὐχαριστεῖτε πρῶτον σώζοντες
 τὸν φίλον· καὶ ἂν ἄλλως αὔριον στραφῇ
 ὁ ἄνεμος τῆς τύχης, ἔσται πρόχειρος
 διάδοχος μου, δὴ νὰ θεραπεύσῃτε.
 Ἡ πρόνοιά σας εἶναι ἀξιάγαστος.
 Θὰ τὴν συστήσω καὶ εἰς τοὺς συνάρχοντας,
 ἔὰν νικήσω. (Ἀπέρχεται).

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἐννοεῖς;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐνόησα. (Ἀπέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Φυλακή (ἔχουσα θύραν εἰς τὸ βάθος).
www.libtool.com.cn

ΣΟΚΡΑΤΗΣ, ΠΛΑΤΩΝ, ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ, ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Κοιμᾶται. Ὅμιλεῖτε σιγαλώτερον,
 μὴ ταραχθῇ. Εἰσῆλθον ἀκροποδητί.
 Ἀνέπνεεν ἡσύχως. Εἰς τὴν ὄψιν του
 γαλήνη ἐπεκράτει, καὶ τὰ χεῖλη του
 διέστελλ' ἐπιλάμπον τὸ μειδίαμα.
 Παρὰ τὴν κλίνην δὲ τὴν ἀχυρίνην του
 ἡ τεθλιμμένη κόρη του, ἐρείδουσα
 εἰς λευκὴν χεῖρα κεφαλὴν λυσίκομον,
 ἀκίνητος, ὡς λίθος Πάριος ὠχρὰ,
 ὡς τῆς ἀγάπης ἄγαλμα ὠμοίαζε
 φρουρούσης ἡρεμοῦσαν τὴν συνείδησιν.

ΠΛΑΤΩΝ

Κοιμᾶται. Ἀφετέ τον. Μὴ φθονήσωμεν
 τὴν τελευταίαν ταύτην του ἀνάπαυσιν.
 Ἀνεπαισθήτως ἐπὶ τῶν πτερύγων του
 ὁ ὕπνος ἄς τὸν φέρῃ πρὸς τὸν ἀδελφόν.
 ἄς ἐπιστρέψῃ τ' ἄνθη τῶν ὀνείρων του
 εἰς τὴν ζοφώδη κάθοδον· καὶ βάλαμον
 ἄς ἐπιχέῃ λήθης εἰς τὴν φρένα του,
 ἦν δάκν' ἡ τύχη τῆς θρηνούσης πόλεως,
 καὶ ἡ ἀγνωμοσύνη τῶν τυράννων τῆς.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Ὅσοι φθονοῦσι τῶν τυράννων τὴν ἰσχύν,
 ἐκεῖνον ἄς ἰδῶσι τὸν κοιμώμενον,
 καὶ ἄς εἰπῶσιν ἂν μακαριώτερον
 νομίζωσι τὸ θῦμα ἢ τὸν τύραννον.

ΠΑΤΩΝ

Ἄλλα ἐν ᾧ εἰς ὕπνον παραδίδεται,
διὰ τὸν θάνατόν του νὰ θλιβώμεθα
ἄρκει, τὴν κακουργίαν βδελυττόμενοι;
Νὰ πράξωμέν τι ὑπὲρ σωτηρίας του
ἀδυνατοῦμεν;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τί φρονεῖς νὰ πράξωμεν;

ΠΑΤΩΝ

Οὐδεὶς ἀκούει. Οὐτ' οἱ δεσμοφύλακες,
οἱ τῶν τυράννων ὧνιοι, νομίζετε
δωροδοκίας νὰ φανῶσι κρείττονες;
Τῆς ἐν Ἑφιστιάδαις ἀγροικίας μου
τὴν πρόσδοδον ὀρίζω πᾶσαν πρὸς αὐτό.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Τοῖς Μεγαρεῦσι πέμψας Δώδεκα Θεοὺς,
μισθὸν αὐτάρκη ἔλαβον. Ὑπὲρ αὐτοῦ
τὸν δίδω.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Δίδω εἴ τι κέχτημαι κ' ἐγώ.

Ἄλλ' ὁ Κριτίας πῶς τὴν φρούρησιν αὐτοῦ
εἰς εὐωνήτους φύλακας κατέλιπε
πιστεύετε; Ἀγρύπνους ἔχει ὀφθαλμοὺς
προσηλωμένους ἐπ' αὐτοῦ. Ἀόρατος
τὸν βλέπει, καὶ ματαία πᾶσα δοκιμὴ
βίας ἢ δόλου νὰ τὸν ἀποσπάσωμεν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Πλὴν τούτου, εἶπες, Πλάτων, μὴ φθονήσωμεν
τὸν ἥσυχόν του ὕπνον. Ἦδη σκέπτεσαι
νὰ τῷ τὸν ἀφαιρέσης. Ἦ σοὶ φαίνεται
[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

πῶς θὰ κοιμᾶται καθὼς τῶρ' ἀτάραχος,
 ἐπὶ τῇ πλάνῃ, καταδιωκόμενος,
 καὶ τὴν σκιάν του τρέμων, ὡς ὑπόδικος
 θὰ φεύγῃ; ἔταν θὰ ὑπολαμβάνηται
 ἀδικῶν, ὅχι ἀδικούμενος, πατῶν
 τὸν νόμον τῆς πατρίδος.

ΠΑΛΤΩΝ

Νόμον ἄνομον.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Ἄλλ' ὃν αὐτὸς ἠνέχθη, ὃν ἐκύρωσε
 συμπράξας τοῖς τυράννοις. Πῶς ἀκούσιος
 ἢ σύμπραξις του, πόσοι τὸ γνωρίζουσιν;
 Ἄλλως τε νόμος ἢ ὦμος ἢ ἥπιος,
 τῆς ἀνομίας εἶναι κρείττων πάντοτε,
 καὶ πρὸς τὸν Δία πλημμελεῖ τὸν Θέσμιον
 ὁ τοῦτον παραβαίνων. Ἄν εἴν' ἀδικος,
 ἀκύρωσίς του ἐπιτρέπεται, οὐχὶ
 ἀθέτησις. Ὑπάρχει; Εἶναι κύριος.

ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ (βλίσπων πρὸς τὴν θύραν τοῦ βάρους)

Ἐκεῖνος εἶναι. Ἐγερθεὶς ἐξέρχεται.

(Ἐσφίγγεται διὰ τῆς θύρας τοῦ βάρους ὁ ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ στήριζόμενος ἐπὶ τῆς ΚΑΛΛΙΠΠΗΣ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (πρὸς τὴν Καλλίππην, ἐξερχόμενος)

Φωνὴν ἀκούω φίλων. Ἄς ἐξέλθωμεν.
 Θύγατερ φίλη, συνετάφης μετ' ἐμοῦ.
 Ἐλθὲ νὰ μᾶς θερμάνῃ φῶς αἰθέριον.
 Αὐτοῦ κ' ἐκείνων τάχιστα θὰ στερηθῶ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

ὦ πάτερ!

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μὴ ὀδύρου. Εἶν' ὁ θάνατος
 κοινὸν καθήκον· ἀλλ' ὀλίγους ὀδηγεῖ
 καθὼς ἐμὲ χεὶρ φίλη εἰς τὸν τάφον των,
 ἐν ᾧ ἑταῖροι τοὺς περιστοιχίζουσι,
 καὶ ἡ φωνὴ ἡ ἔνδον ἐπιμαρτυρεῖ
 ὅτι, δικαίως ζήσαντες, φονεύονται.

(Πρὸς τοὺς περιστεμένους)

Σύγγνωτε, φίλοι. Μὲ περιεμένετε.
 Δημόσιοι φροντίδες δὲν μ' ἐκώλυον.
 Εἰς ὕπνον παρεδόθην. Τὸ θνητὸν αὐτὸ
 σωματίον ἐν ὧσιν πνέει, ἀξιοῖ
 καὶ ἐκεῖνο θεραπείαν. Τῷ τὴν ἔδωκα.
 Ἔτι βραχὺ, καὶ θέλει παύσει ἀξιούν.

(Μετρίων)

Ἑταῖροι, εἰς ἀρχεῖον δὲν σᾶς δέχομαι,
 οὐδ' εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐπὶ ξένια.
 Ὁ οἶκος εἶναι πενιχρὸς δι' ἄρχοντα,
 εἰς δὲ σπουδάρχας θέαμα διδακτικόν.
 Ἴδου ποῦ λήγει ἡ ἰσχὺς, ὁ ὄγκος των,
 τὰ ὄνειρά των. Χθὲς τοῦ δήμου εἶδωλον,
 δεσμότης ἤδη ἔρημος, καὶ τάχιστα
 νεκρὸς, πρὸς δόξαν τοῦ Κριτίου καὶ χαράν.

ΠΛΑΤΩΝ

Φεισθεὶς σου μέχρι τοῦδε, ἴσως θὰ φεισθῇ
 καὶ τοῦ λοιποῦ. Αἰδεῖται ἴσως τὸν λαόν,
 τὴν ὑστεροφημίαν ἴσως σέβεται.
 Τοιούτου ἴσως ἀνομήματος ἐμπρὸς
 κατεξανέστη εἴ τι εἰς τὴν φρένα του
 ἀνθρώπινον ὑπάρχει.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

www.libtool.com.cn Πλάτων, φιλικαὶ
 ἐλπίδες αὐται, ἀλλ' ἐλπίδες μάταιαι.
 Ὁ Θηραμένης ἢ δὲν συλλαμβάνεται,
 ἢ θανατοῦται. Ἄπαξ δ' αἵματος γευθεὶς,
 πρὶν ἐμπλησθῇ ὁ λέων δὲν ἀφίσταται.
 Ὅποτεν μόνον μὲ φονεύσῃ, κορυβοῖ
 τὸ ὑπερήφανόν του οἰκοδόμημα·
 καὶ ὁ Κριτίας ἔδειξεν ἀδέξιός
 ὅτι δὲν εἶναι ἀρχιτέκτων.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄλλ' αὐτὸ
 οἱ φίλοι σου, ὁ δῆμος, τὸ κακούργημα
 θεν' ἀνεχθῶσι; Δὲν ἐγείρεται κανεῖς;
 ὦ! σώσατέ τον. Σεῖς καὶ τὸ ἡξεύρετε·
 δίκαιος ἦτον, τοῦ λαοῦ ὑπέρμαχος.
 Θέλων νὰ κλείσῃ τοὺς κρουνοὺς τοῦ αἵματος,
 νὰ χαλινώσῃ θέλων τὴν ἀκάθεκτον
 μανίαν τοῦ θηρίου, πίπτει θυμὰ του.
 Κόρη του εἶμαι. Σώσατέ τον, σώσατε.
 Ὑπὲρ ὑμῶν καὶ μόνων θυσιάζεται.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ὡπλίσθησαν γενναῖοι, καὶ μὲνύμενον
 τοῦ δήμου ἐξεβράγη τὸ ἡφαίστειον.
 Ἐλευθερίας εἰς τὸν Πάρνηθα παιὰν
 ἠκούσθη, καὶ τὴν χαίτην ἠγειρεν ὀρθὴν
 τοῦ Πειραιῶς ὁ λέων. Ὁ Θρασύβουλος...

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ναὶ, ναὶ, καὶ ὁ Θρασύλλος, καὶ ἀτρόμητοι
 πολλοὶ ἐκ τῶν Ἐφήβων, ἀνεκήρυξαν

ἐλευθερίαν, κ' ἐκ τοῦ ὄρους ῥίπτονται
 ὡς ὄξυπέτεις ἀετοί, καὶ φθάνουσι
 τροπαιοφόροι, καὶ θὰ διαβρῆξωσι
 τὰ κλειῖθρα τῆς εἰρκτῆς σου, τὰς ἀλύσεις σου,
 καὶ σώσαντές σε, θενὰ σ' ἀποδώσωσιν
 εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ζωῆς, κ' εἰς τὰς ἐμάς.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἄγαθῇ τύχῃ. Ἴσως θριαμβεύσουσι·
 τὴν πόλιν ἴσως σώσουσιν, . . . οὐχὶ ἐμέ.
 Πᾶσά των νίκη ἔσται νέα κύρωσις
 τῆς ἐμῆς τύχης. Μ' ἔχ' εἰς τὴν παλάμην του·
 ὡς αἰσθανθῇ τὸ τραῦμα τὸ θανάσιμον,
 θενὰ τὴν κλείσῃ, ν' ἀποθάνω πρὸ αὐτοῦ.
 Οἱ φίλοι δ' οὔτοι, καθὼς σὺ θλιβόμενοι,
 εἰσὶν ἐπίσης, καθὼς σὺ, ἀνίτχυροι.

ΚΛΑΔΙΠΠΗ

Λοιπὸν τὰ πάντα θὰ μ' ἐγκαταλείψωσι;
 κ' ἐκ τῆς θερμῆς ἀγκάλης τῆς θυγατρικῆς
 θ' ἀρπάσωσι, θ' ἀφίσω νὰ μ' ἀρπάσωσι
 τὸν φίλον μου πατέρα τὸν προστάτην μου;
 Πᾶσα ἐλπίς ἐσβέσθη, πᾶσα ἔλειψε;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Καλλίππη μου, μὴ κλαίῃς, μὴ κατάβαλλε
 τὸ φρόνημά σου, ἐκθηλύνουσα κ' ἐμέ.
 Ποῦ εἶναι ἡ ἀνδρία τῆς καρδίας σου,
 ἐρ' ἢ ἐσεμνυνόμεν; Ἔσο ἰσχυρά.
 Πῶς, ἂν ἐνδιδῇς, νὰ ἐλπίσω ἐπὶ σοῦ
 νὰ στηριχθῶ, τοῦ βίου ἐξερχόμενος;

ΚΛΑΔΙΠΠΗ

Ἴσχυρά, πάτερ; Μὴ δὲν εἶμαι ἰσχυρά;

Τὸ ξίφος βλέπω ἐπὶ σέ κρεμάμενον,
καὶ πρὶν ἡμέραι, ὦραι πρὶν παρέλθωσι,
θενά σε σφίγγῃ ἡ ἀγκάλη μου νεκρὸν,
καὶ ὅμως ζῶ, καὶ ὅμως δὲν παραφρονῶ.
Ἰσχυρὰ εἶμαι. Ἄν σέ θανατώσωσι
θὰ γίνω τίγρις· αἷμα εἰς τὸ βλέμμα μου
καὶ πῦρ θὰ φλέγῃ. Ἐκδικήσεως Μαινάς,
τὴν χεῖρα θὰ ὀπλίσω, καὶ σπαράξασα
σοῦ τὸν φονέα, τότε μόνον θὰ σφαγῶ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Εὐφήμει, κόρη.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἄν ἐκδίκησιν διψᾷς,
ταχέως θὰ τὴν ἔχῃς, πλήρη, φοδεράν,
κεραυνοβόλον. Οἱ ὀπλῖται τῆς Φυλῆς
εἰσὶν οἱ ὑπηρέται τῆς Νεμέσεως.

ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ

Καὶ πᾶς ὁ δῆμος, τοῦ ληθάργου ἐγερθεῖς,
τὴν τόλμην τοῦ ἀνάψας εἰς τὴν τόλμην των,
τὴν ὕδραν θὰ συντρίψῃ τὴν τυραννικὴν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Εἰς τοῦ θανάτου τὴν ἐπίσημον στιγμὴν
πρέπουσι λόγοι τούτων ὀσιώτεροι.
Φρονεῖτε ὅτι τοῦ δικαίου ἡ ψυχὴ
εἶν' αἱμοπότις ἄρπυια; Ὑπάρχουσιν
ἄλλοῖαι ἀπολαύσεις καὶ ἀνώτεραι,
πρὸς ἃς χωρεῖ τὸν βίον καταλείπουσα.
Ἐντὸς τῶν Ἥλυσίων, εἰς τὴν ἄμικτον
ἐκείνην χώραν πόνων καὶ ἀτελειῶν,
ἐμπρὸς τοῦ κάλλους τοῦ ἀφθάρτως νεαροῦ,

ὑπὸ τὰς αἰωνίως ἀνθηρὰς σκιάς
 μεθ' ἡμιθέων νὰ συνδιαλέγῃται,
 τὸ δίκαιον εὐρούσα καὶ τὸ ἀληθές·
 καὶ εἴ τι τοῖς ἀνθρώποις ἔπραξε χρηστὸν
 στίλβον ἐμπρὸς τῆς νὰ τὸ βλέπῃ, ὡς λαμπρὸν
 καὶ ἄδυτον ἀστέρα, καὶ φερόμενον
 ν' ἀκούῃ περίξ ἄσμα ἐναρμόνιον,
 τὸ τῆς εὐγνωμοσύνης, ξένον εἰς τὴν γῆν,
 εἰς δ καὶ τόνοι σοβαροὶ νὰ μίγνυνται,
 ἱερὸν μέλος, τῶν Θεῶν ἡ ἔγκρισις
 κ' ἡ τῆς ἰδίας συνειδήσεως, αὐτὰ,
 ἀνώτερα καὶ μίσους κ' ἐκδικήσεως,
 εἰσὶν αἱ θεῖαι τῶν δικαίων ἀμοιβαί.

ΘΕΡΑΜΕΝΗΣ (δεικνύων ἐπισχεγμένους τὸν Αἰσχυραῖον καὶ τὸν Βατραχόν)

Ἴδου οἱ ἄγγελοί των. Εἰς τὸ βῆμά των
 τὸ βαρὺ τοῦτο, εἰς τὸ νεῦον βλέμμα των,
 εἰς τὴν σιγῶσαν ὄψιν τὴν ἐπίσημον
 ἰδέτε τῆς χαρᾶς των τὴν ὑπόκρισιν.
 Θάνατον φέρει ὁ πτυκτὸς μανδύας των.

ΚΛΑΛΙΠΠΗ

Θεοί! αἱμάτων ἄνδρες!

Αἰσχυραῖος

ὦ Θηράμενες,
 χαίρειν σοὶ λέγει ὁ Κριτίας. Θλίβεται
 ὅτ' εἰς τῆς τύχης τοῦτο περιέπεσας·
 ἀλλ' εἰς τὸν νόμον πρέπει κῦρος, καὶ ἰσχύς
 εἰς τῆς Βουλῆς τὸ δόγμα. Οὕτω σώζονται
 αἱ πόλεις, τὸ ἡξεύρεις· καὶ τὸν θάνατον
 θὰ ὑποστῇς ἀνδρείως, συγχωρῶν ἡμᾶς,
 τοὺς τὸ πικρὸν του φέροντας ποτήριον.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Φέρομεν μόνον ξένην προσταγήν.
www.libtool.com.cn

ΘΗΡΑΜΕΝΗ

Ουδείς

περί ὑμῶν ὁ λόγος. Τῷ Κριτία δὲ
εἰπέτε ἀντιχαίρειν, ἐὰν δύναται.
Ἐὰν νομίζῃ ὅτι ἐθριάμβευσεν,
ἄθλιος εἶναι. Σκώλῃς ἀνημέρευτος
οἰκεῖ ἐντός του, κ' αἰωνίως τὸν κεντᾶ.
Ἄν δ' ἐτραχύνῃ πρὸς αὐτὸν ἀναισθητῶν,
τρὶς μᾶλλον τὸν οἰκτείρω. Ἄν ὁ μαθητὴς
τοῦ σοφοῦ τούτου,

(Δεικνύων τὸν Σωκράτην)

ὁ κομψὸς φιλόσοφος,
τοιαύτην ἔχη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀγλὺν
δοξομανίας, ὥστε οὐδ' εἰς οὐρανὸν
Θεοὺς νὰ βλέπῃ, μετ' ὀλίγον ὁ λαὸς,
ὃν ἡ πυρίνη μᾶστιξ του ἐξήγειρε,
θενὰ τὸν πείσῃ, — ἤδη δὲ καὶ ἤρχισεν, —
ὅτι δὲν εἶναι πλήρης του ὁ θρίαμβος.
Φρονεῖ νὰ μὲ φονεύσῃ ὅτι δύναται,
καὶ ἀντιπάλου ὀχληροῦ ν' ἀπαλλαγῇ.
Ἄς μάθῃ, ἀπατᾶται. Δὲν φονεύονται
ιδέαι, ὧν τὸ σπέρμα ἤδη ἔπεσεν
εἰς γῆν γενναίαν. Μέχρι τοῦ θανάτου του
ἐγὼ θὰ φέρω τὴν σημαίαν τοῦ λαοῦ.
Ἐγὼ θὰ τὸν γυμνώσω τῆς τυραννικῆς
χλαμύδος, καὶ θ' ἀνάψω εἰς τὸν τάφον του
ἐλευθερίας λαοφίλητον πυράν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἄν ταῦτα λέγων ν' ἀπειθήσης μελετᾷς
πρὸς κυρωθέντα τῶν ἀρχόντων δόγματα,
μακρὸν θὰ κλαύσης.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Θὰ γελάσω ἄρά γε
ἂν ἄλλως πράξω; Φέρετε· δὲν ἀπειθῶ.
Τὴν κύλικά μοι δότε. Εἰμὶ ἔτοιμος.
Οὐχὶ τὸ σῶμα τοῦτο τὸ κατεσκληκός,
τὸ ἄνευ νεύρων, θὰ τῷ ἦν ἐπίφοβον,
— Αὖριον κόνις ἔσται μόλις ὁρατή. —
ἀλλὰ τὸ πνεῦμα, ἀλλ' ὁ λόγος ὁ σπαρεῖς
εἰς τοῦ Θρασύλλου τὴν ψυχὴν, ὃν ὁ δριμύς
Θρασύβουλος ἐδέχθη, δς ἐβλάστησεν
εἰς τὰς καρδίας, οὗτος δὲν φονεύεται.
Δότε μοι ἤδη τὸ ποτόν σας.

ΛΙΣΧΙΑΙΔΗΣ (λαβὼν κύλικα παρ' ὑπερήτου)

Δέχθητι.

(Τῷ διδοι αὐτὴν).

ΚΛΑΛΙΠΠΗ (ριπτομένη πρὸς τὸν πατέρα της, καὶ λαμβάνουσα αὐτὸν ἐκ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς)

Μῆ, πάτερ! Ῥίψον τοῦτο, πάτερ!

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Θύγατερ,
ἐμὲ καὶ τούτους καὶ σαυτὴν αἰδέσθητι.

ΚΛΑΛΙΠΠΗ

Θεοί! Θεοί μου!

(Ῥίπτεται γονυπετής, κρατοῦσα τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς της, εἰς ἣν κρύπτεται τὸ πρόσωπόν της
καὶ μένει ἀκίνητος ἐν ὅσῳ αὐτὸς ὁμιλεῖ)

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (εἰς τὴν δεξιάν κρατῶν τὴν κύλικα τοῦ πονεῖου)

Χαίρετε, ὦ φίλοι μου!

Ἀφίκω εἴ τι ἐπὶ γῆς ἡγάπησα,
 ἐθήρευσα, κ' ἐμίσουν. Ἄν ἐλύπησα
 τινὰ ὑμῶν, ἢ ἂν τι ἐπλημμέλησα
 πρὸς σᾶς, ἢ ἄλλον, ἢ τὴν πόλιν, σύγγνωτε,
 κ' ἐμοῦ τὴν μνήμην σώζετε εὐγνώμονα.
 Πιστεύων ὅτι ἀληθὲς τὸ μέτριον,
 κ' ἐπίσης κινδυνώδεις αἱ ὑπερβολαί,
 ὁδὸν μονήρη, δυσχερῇ ἐχάραξα
 ἐν μέσῳ τῶν βαράθρων πρὸς ἃ ἔσπευδον
 οἱ ὀλιγάρχαι καὶ οἱ δημοκρατικοί,
 πρὸς οὐδετέρους κλίνων, καὶ μισούμενος
 ὑπ' ἀμφοτέρων, ὡς τῶν ἄλλων μὴ ἐχθρὸς.
 Ἔστω! Εἰς ταύτην τὴν ἐπίσημον στιγμήν
 εὐχαριστοῦμαι, συνειδὼς ὅτι ἐχθρὸς
 οὐδενὸς ἤμην, φίλος δὲ τῆς πόλεως.
 Κ' ἐγὼ μὲν διαπλεύσας τὸν πολύφλοισβον
 τοῦ βίου πόντον, ἥσυχος κατάγομαι
 εἰς τὸν κοινὸν λιμένα, ὅπου παύουσιν
 αἱ μέριμναι κ' αἱ ἔχθραι. Σεῖς δὲ μένετε.
 Καταβληθεῖσα θὰ ἐκπνεύσ' ἡ τυραννίς,
 καὶ ἡ ἐλευθερία θριαμβεύουσα
 θὰ λάμψῃ πάλιν ἐπὶ τὴν Ἀκρόπολιν.
 Σκέψασθε τότε μὴ, ὑπερυδρίσασα,
 τὰ πάντα συνταράξῃ, καὶ ἡ δᾶς αὐτῆς
 μὴ εἰς δαυλὸν ἀνάψῃ ἐμπρηστήριον,
 καὶ γίν' ἡ ἐκ δουλείας ἐλευθέρωσις
 δουλεία νέα. Τότε φεῦ τῇ πόλει μας!
 Νικᾶτε, κ' ἐν τῇ νίκῃ ἔστε μέτριοι.
 Ἡ ἐντολή μου ἡ ἐσχάτη εἶν' αὐτή.
 Χαίρετε πάλιν· καὶ οἱ δίκαιοι Θεοὶ

τὴν πόσιν εἰς ὑγίαν ἄς μοὶ δώσωσι!

(Πίνει, καὶ ἔπειτα χύων τὰς τελευταίας σταγόνας κατὰ γῆς)

Τοῦτο δὲ σπένδω τῷ Κριτίᾳ τῷ καλῷ.

— Ἐγέρθητι, Καλλίππη· ἄς ἀπέλθωμεν.

Νὰ μείνω πρέπει μόνος μετὰ τῶν Θεῶν,

καὶ εἰς τὴν κλίνην ἔπειτα ν' ἀναπαυθῶ,

ἔπου ὁ ὕπνος ἔσται ὁ αἰώνιος.

(Ἡ Καλλίππη ἐγείρεται μηχανικῶς, καὶ τὸν ὀδηγεῖ σιωπηλῶς πρὸς τὴν ὀπισθίαν θύραν. Μίχρης αὐτῆς τὸν συνοδεύουσι πάντες οἱ ἄλλοι, σκυθρωποὶ καὶ σιωπηλοί. Ἄρ' οὐ ἐξηλέν, ἐπιστρίψουσι βραδίῳ εἰς τὸ προσκήνιον. Ὁ Αἰσχυλίδης καὶ ὁ Βάτραχος ἐξέρχονται διὰ τῆς πλαγίας θύρας).

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Ὁ δίκαιος ἀπῆλθεν.

ΠΛΑΤΩΝ

Εἶναι θρίαμβος

ὁ τοῦ δικαίου θάνατος· ἀλλ' ἀσθενὴς

εἶν' ἡ θνητὴ καρδιά, καὶ ὁ θάνατος

δὲν θίγει τὰς χορδὰς τῆς, χωρὶς πένθιμοι

ν' ἀποσπασθῶσι τόνοι. Λέγει μὲν ὁ νοῦς

διδάγματα μεγάλα καὶ παρήγορα,

ἀλλ' αὐτὴ κλαίει.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Ἐπειδὴ ἀνθρώπινος

καρδιά εἶναι. Ἄλλως, εἴμεθα Θεοί.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Οὐχὶ τὸν φίλον μόνον ἤδη κλαίμεν,

ἀλλὰ καὶ τὸν πολίτην καὶ τὸν ἄρχοντα.

Γενναίως τοῖς τυράννοις ἀνθιστάμενος,

αὐτὸς τὴν φονικὴν τῶν ἔθραυεν ὁρμὴν,

καὶ ἡμβλυνε τὰ ξίφη τῶν δημίων τῶν.

Ἡ θηριώδης λύσσα τῶν κατέβριψε

τὸ πρόφραγμα· τὴν πόλιν λίμνη αἵματος

θὰ κατακλύσῃ, καὶ οὐδεὶς ὁ ἀρωγός.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΕΣ

Μὴ λέγε τοῦτο. Ὁ Θρασύβουλος νικᾷ,
καὶ τὴν ὄφρυν τῶν καταβάλλει. Ἐσώζεν
ὁ Θηραμένης τοὺς πολίτας, ἀλλ' ὁμοῦ
καὶ τοὺς τυράννους ἔσωζεν. Αἰμοχαρῇ
τὴν χειρὰ τῶν δεσμεύων, τοὺς ἐκώλυε
ν' αὐτοκτονῶσι, νέα ἔπλα δίδοντες
ἀπελπισίας εἰς τοὺς πολεμίους τῶν.
Ἐξέλειπεν ἐκεῖνος. Ἦδη χρουνηδὸν
τὸ αἷμα θεὰ ρεύσῃ, κ' εἰς νεκρόπολιν
τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ἄστυ θὰ μεταβληθῇ.
Τότ' ἐκ ληθάργου ὁ λαὸς θὰ ἐγερθῇ.
Θανάτους δὺν βλέπων ἀπειλοῦντάς τον,
θεὰ ἐκλέξῃ τότε καὶ τὸν ἐνδοξον,
τὸν καὶ ἐλπίδα ἔχοντα καὶ ἄμυναν,
κ' εἰς μυριάδας θεν' αὐξήσῃ ὁ στρατὸς
τοῦ Θρασυβούλου.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΣ

Τοῖς ἐμοῖς ὠμίλησα.
Ἔτοιμοι πάντες, φλέγονται ὑπ' εὐγενοῦς
ἀνυπομόνου προθυμίας πράξεων.
Ἄν ὁ Κριτίας ἡττηθῇ, ἡ πόλις μας
ὥς εἰς ὀπλίτης πᾶσα θ' ἀνατιναχθῇ,
καὶ θεὰ πέσῃ, εἰς τὸ αἷμά τῶν πνιγὲν,
τὸ γαῦρον τῶν τυράννων οἰκοδόμημα.
Ἄλλ' ἂν τὴν δρᾶκα τῶν ἀνδρείων πνίξωσιν
οἱ μισθοφόροι γῦπες τῶν Τριάκοντα,
καὶ μετὰ τῶν ἱππέων οἱ τρισχίλιοι
κ' οἱ Λάκωνες, ὥς εἶναι πιθανώτερον,

τὴν βίαν ὑπερτέραν ἀναδείξωσι
τῆς ἀρετῆς, τί τότε, www.diofant.com.cn

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τότε θνήσκομεν
ὡς ἄνδρες, Πραξιτέλη. Τότε ἡ Ἑλλὰς
μανθάνει ὅτι τῶν Περσῶν οἱ νικηταὶ
ἀφῆκαν ἀπογόνους, καὶ ἤξεύροντας,
ὁπόταν δὲν νικῶσι, ν' ἀποθνήσκωσι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὦ Πραξιτέλη, οἷον εἶπας! Δὲν νικᾷ
τὴν ἀρετὴν ἡ βία. Ἄν ἡ ἀρετὴ
δὲν ἀποστῇ τῆς πάλης, εἴν' ἀνίκητος
διότι δὲν ἐνδίδει εἰς τὸν θάνατον.
Ἰσχύει ζῶσα, θριαμβεύει θνήσκουσα,
κ' ἡ νεκρική της στήλη εἶναι τρόπαιον
ἀκράδαντον, εἰς αἶμα ὅτ' ἐγείρηται.

ΠΛΑΤΩΝ

Ναί, ὁ ἐκπνέων τὴν γενναίαν του ψυχὴν
εἰς τοῦ δεσμωτηρίου τὸν μυχὸν ἐκεῖ,
ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου μάχεται
ὑπὲρ ἐλευθερίας κ' ὑπὲρ ἀρετῆς,
καθὼς εἰς τὸ πεδῖον ὁ Θρασύβουλος.
Τὸ εὐγενές του πνεῦμα μόλις ἀποπτάν,
ἐπὶ τὴν πόλιν θενὰ φέρεται, ὡς φλόξ,
θερμαῖνον τὰς καρδίας, καὶ τὴν ἀρετὴν
καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐμφυσῶν αὐταῖς.
Ὁ Θηραμένης ζῶν προὔμαχαι τοῦ λαοῦ
θανῶν, τὸν ἐξεγείρει καὶ τὸν ὁδηγεῖ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (ἴσουςιν)

Φεῦ! φεῦ!

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

www.libtool.com. Ἐκείνη εἶναι, ἡ θυγάτηρ του.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τετέλεσται.

ΠΑΛΤΩΝ

Ὁ θρήνος τοῦτο ἐξηγεῖ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (ρίπτεται εἰς τὴν σκηνὴν ἐν μεγάλῃ ταραχῇ)

Ἀπέθανεν! ἐσθέσθη! Ἄνδρες! φίλοι του!
 Ἐπαυσ', ἐκόπη πᾶς τοῦ στήθους του παλμός!
 βωθὸν τὸ στόμα καὶ κλειστὰ τὰ χεῖλη του,
 καὶ νεκρὸς εἶναι ὁ γλυκὺς του ὀφθαλμός!
 Τὴν χεῖρά του ἐπῆρα, τὴν ἐφίλησα.
 Νὰ μὲ θωπεύσῃ ἡλπιζόν· ἦτο ψυχρά.
 Κατ' ὄψιν τὸν προσεῖδα, τὸν ὠμίλησα,
 κ' ἦτον ἡ ὄψις ὡς τὸ μάρμαρον ὠχρά.
 Τὸ μέτωπόν του εἶν' ἀκόμῃ αἶθριον·
 πῶς ἡ καρδιά ἡ θερμή του δὲν κτυπᾷ;
 Πῶς ἔχει βλέμμα ἀτενὲς, ὀλέθριον;
 Δὲν μὲ γνωρίζει πλέον; δὲν μὲ ἀγαπᾷ;
 Τὴν κόρην ποῦ ἀφίνεις, ποῦ, τὴν μόνην σου,
 εἰς τὰς ἐρήμους τῆς γῆς ταύτης ὀρφανήν;
 Τί θενὰ ἔχω ἀντὶ σοῦ; Τὴν κόνιν σου·
 τὸν οὐρανὸν ζοφώδῃ, καὶ τὴν γῆν κενήν.
 Σὲ θέλω, πάτερ, θέλω σὲ τὸν ἴδιον.
 Τίς θὰ σὲ φέρῃ; Παρὰ τίνων σὲ ζητῶ;
 Ἄ! ναί, τὸ εὔρον, ναί! Τὸ ἐγχειρίδιον
 θὰ μ' ἀποδώσῃ τὸν πατέρα μου αὐτό!

(Σύρει ἐγχειρίδιον ἐκ τῆς ζώνης της, καὶ θέλει νὰ κτυπήσῃ. Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ῥίπτεται εἰς τὴν σκηνήν ἡ ΛΑΜΙΑ, καὶ τὴν ἀρπάζει ἐκ τῆς χειρὸς τὸ ἐγχειρίδιον).

ΛΑΜΙΑ

Τί κάμνεις, ὦ Καλλίππη! Ἄφρον! Σ' ἀγαπᾷ.

[Ἡ Καλλιππη μένει ἀτενίζουσα τὴν Λαμίαν μετ' ἐκπλήξεως, καὶ κατ' ἀρχάς ὡς μὴ ἐννοοῦσα].

Σὺ αὐτοκτόνον χεῖρα; Τὴν ζωὴν σου σὺ
ἐπιβουλεύεις; Βλασφημεῖς εἰς τοὺς Θεοὺς.
Ἡξεύρω ὅτι τὸν πατέρα σου θρηνεῖς.
Κατεδικάσθη ὑπ' ἀρχῆς τυραννικῆς.
Ἀπέθανε· τὸ βλέπω εἰς τὸ βλέμμα σου.
Ἀλλὰ τίς σ' εἶπεν ὅτι ἦν ἀθάνατος;
Ἥ τίνος τέκνου δὲν ἀπέθανον γονεῖς;
Θρηνεῖς διότι τύραννοι τὸν ἔσφαξαν;
Δὲν εἶν' ὁ πρῶτος, οὐδὲ εἶν' ὁ ἔσχατος·
κ' εἰς καύχημά του ἔστω ὅτι ἀπεχθὴς
ὑπῆρξε τοῖς τυράννοις. Ἀπελπίζεσαι,
σὺ, ἥτις πρέπει νὰ κοιλαίνῃς τῶν βωμῶν
τὰ δάπεδα, εὐγνώμον γόνυ κάμπτουσα·
σὺ, ἦν ἐξόχως, ὑπὲρ πάσας τὰς θνητάς,
ὑπὲρ πᾶν πλάσμα οἱ Θεοὶ ἠγάπησαν,
τῶν δώρων δόντες τὸ πολυτιμότερον·
σὺ, ἦν ζῶν εἶχεν ὁ Θρασύλλος σταθερῶς
πρὸ τοῦ νοός του καὶ εἰς τὴν καρδίαν του·
σὺ, ἦν ἐκπνέων εἶχεν εἰς τὰ χεῖλη του!

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἐκπνέων εἶπες; Τοῦτο εἶπες; Ἀληθῶς
τὸ ἤκουσα; τὸ εἶπες;

ΛΑΜΙΑ

Ναὶ, ἀπέθανεν,

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἀπέθανε; Κ' ἐκεῖνος! Καὶ ἡ γλῶσσά σου
τὴν φρικτὴν λέξιν νὰ ἐκφέρῃ δύναται
χωρὶς νὰ γίνῃ λίθος! Ναί; Ἀπέθανε
καὶ ζῆς, καὶ ἐκαυχᾶτο πῶς τὸν ἀγαπᾷς.

Φλογώδης ἦτον ἄλλοτε ἡ λέξις σου·
 τὴν ἤκουσα, κ' εὐπίστως ἡ καρδία μου
 σέβας ἡσθάνθη πρὸς τὴν σὴν, καὶ σ' ἤγειρα
 μέχρις ἐμοῦ. Τὸ θεῖον πῦρ τοῦ ἔρωτος
 ἂν ἐφλεγεν ἐντός σου, ἂν ἡσθάνεσο
 τὴν δυνάμιν του καὶ τὴν ιερότητα,
 δὲν θὰ ἐπέζης, ἥδη δὲν θὰ μ' ἔλεγες
 «ἀπέθανε»· τὸ ξίφος δὲν θὰ ἤρπαζες
 ἐκ τῆς χειρός μου, μὴ νοοῦσα πῶς αὐτὸ
 ἦτον ἡ μόνη σωτηρία δι' ἐμέ,
 τὸ μόνον χρέος, καὶ τὸ μόνον βάλαμον.

ΛΑΜΙΑ

Μὴ λέγε, ὦ Καλλίππη, σοῦ ἀνάξια.
 Ἡ διπλῇ θλίψις σὲ παράγει. Σ' ἀγαπᾷ!
 Ἡ λέξις αὕτη εἶναι πλοῦτος, θησαυρὸς,
 ὕψων τὴν φρένα καὶ ἀγνίζων τὴν ψυχὴν.
 Ἐγέρθητ' εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀγάπης του.
 Ἀποθανόντος τοῦ Θρασύλλου ἡ μνηστὴ
 νὰ ζήσῃ πρέπει· εὐγενὴς διάδοχος
 τοῦ εὐγενοῦς του πνεύματος πυρκαϊάν
 ν' ἀνάπτ' εἰς τὰς καρδίας μισοτύραννον,
 ἡ ὡς ἐκεῖνος ν' ἀποθάνῃ, σφάγιον
 πεσοῦσα τῶν τυράννων, καὶ τὸ αἷμά της
 τὴν γῆν φλογίζον, καὶ βοῶν πρὸς τοὺς Θεοὺς,
 νὰ διεγείρῃ φάλαγγας ἐκδικητῶν.
 Ζῆσι νὰ γίνῃς τῶν τυράννων τιμωρὸς,
 ἡ ἔστ' ὁ θάνατός σου κακουργία των.
 Δὲν εἶμαι σὺ, καὶ ὅμως οὕτως ἔπραξα.
 Αἰδέσθητι, καὶ ἔχε τὴν ἀνδρίαν μου
 νὰ ὑπομείνης τὴν θυσίαν τῆς ζωῆς.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

www.libtool.com.cn

Ὅρθῳς, δικαίως λέγεις· ὑπὸ νέον φῶς
 πρὸ ὀφθαλμῶν μου στίλβει τὸ καθήκόν μου.
 Εἶσαι γυνή ἀνδρεία. Ἔσται ἡ ζωὴ
 ἀγὼν καὶ πάλη δι' ἐμέ· τὴν δέχομαι.
 Τοῦ Θηραμένους κόρη, ζῶσα, φόβητρον
 θὰ εἶμαι τῶν τυράννων· ἀποθνήσκουσα
 θὰ ἐξεγείρω καὶ τοὺς λίθους κατ' αὐτῶν.
 Μ' ἀφήρεσαν πᾶν εἴ τι εἶχον ἐπὶ γῆς
 ἢ φόβου ἢ ἐλπίδος· ἡ ἐκδίκησις
 μόνη ἐλπίς μοι μένει. Παρεσκεύασαν
 δεινὴν ἐχθράν των· θὰ τὸ ἐννοήσωσι.
 Σὺ, φίλον πνεῦμα, τὰ Ἥλύσια οἰκοῦν,
 ἂν ἐνθυμῆσαι τὰ ἐν γῇ, ἂν ἀγαπᾶς,
 ὦ πνεῦμα τοῦ Θρασύλλου, ὑποστήριξον
 κ' ἐνίσχυόν με, ὅπως πᾶς μου στεναγμὸς
 ἐλευθερίας εἶναι σάλπιγξ, καὶ τὸ αἷμά μου,
 ὑπὸ τὰ ξίφη τῶν τυράννων ἐκχυθὲν,
 ὀπλιζῇ πάλιν χεῖρας ἐλευθερωτῶν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς πασχούσης ἀρετῆς,
 ὧν ἀθλοθέται οἱ Θεοὶ προκάθηνται,
 νικᾷ τὸ θυμα, καὶ ἡττᾶται ὁ φονεύς.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Εἰπέ μοι ὁ γενναῖος πῶς ἀπέθανε ;

ΠΑΛΤΩΝ

Τῆς πόλεως ἀξίως πάντως, κ' ἑαυτοῦ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Κατετροπώθ' ἡ φάλαγξ ; Κατεστράφησαν
 [ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

30

οἱ εὐγενεῖς φυγάδες; ὁ Θρασύβουλος
 ἡττήθη, ἡ ἐσχάτη ἄγκυρα ἡμῶν;

www.libtool.com.cn

ΚΛΑΛΙΠΠΗ

Ἔπεσ' ἐνδόξως; ὦ! εἰπέ πῶς ἔπεσε.
 Νὰ ἐξαντλήσω τὸ πικρὸν ποτήριον
 μέχρις ἰλύος δὸς μοι τὴν δεινὴν χαράν.

ΛΑΜΙΑ

Νὰ σᾶς εἰπῶ; Νὰ ξέσω πάλιν θέλετε
 τὴν χαίνουσαν πληγὴν μου. Εἰμὶ πρόθυμος.
 Αὐτῆς τὸν πόνον, νέον πάντοτε, ὄξυν,
 αἰσθανομένη, ὅτι ζῶ αἰσθάνομαι.
 Εἰς Πειραιᾶ μαθοῦσα πῶς μετέβησαν
 οἱ ἐκ Φυλῆς, κατῆλθα πρὸς αὐτούς. Μικρὰ
 ἡ φάλαγξ των, κατεῖχε τὴν ὑπώρειαν
 τῆς Μουνυχίας. Εἰς τὰς τάξεις των συχνοὶ
 οἱ Πειραιεῖς, οἱ ἄνδρες μετὰ γυναικῶν
 καὶ παίδων μεμιγμένοι, τοὺς ἐθάρρυνον,
 τοὺς ἐπευφήμουν. Μετ' αὐτῶν, λανθάνουσα,
 εἰς τοῦ Θρασύλλου παρετάχθη τὴν πλευράν,
 καὶ ἐθαύμαζον τὸ κάλλος τὸ ἀνδρεῖόν του,
 ὑπὸ τὴν πανοπλίαν ἀκτινοβολοῦν.
 Ἡ ὁδὸς τότε ἡ πρὸς τὸ Βενδίδειον
 ἐφάνη πᾶσα μέλαινα· πυκνὸς στρατὸς
 προὔχῳρει. Ὁ Κριτίας καὶ οἱ ὀπλιταὶ του,
 τῶν ἡμετέρων πολλαπλάσιοι, γοργῶς
 ἐβάδιζον καὶ γαύρων. Ἀθορύβητος,
 τὴν πρόοδόν των καθορῶσα ἄνωθεν,
 στερβρῶ ποδὶ ἡ φάλαγξ περιέμενεν.
 Εἰς τοὺς προμάχους πρῶτος ὁ Θρασύβουλος,
 λαμπρὸς τὴν ὕψιν, μεγαλοφρονότατος,

διὰ φλογώδους λόγου, θερμοῦ σχήματος,
 ἐνέπνεε κ' ἐξῆπτε τοὺς πολεμιστάς,
 ἐπαγγελλόμενός τοις, ἂν νικήσωσιν,
 εὐδαιμονίαν, δόξαν ἂν πέσωσι.

Πλησίον του δ' ὁ μύστης, ὅστις ἤκουσεν
 ἡμῶν τοὺς ὄρκους εἰς τὸ μέλαν σπήλαιον,
 λευκὰ ἐνδεδυμένος, στεφανηφορῶν
 πρὸς τοὺς ἐχθροὺς προέβη, ἀδελφότητος
 προτείνων λόγους, τοὺς πολίτας προκαλῶν
 ἐν ἀνοσίᾳ ἔριδι νὰ παύσωσιν
 ὑπὲρ τυράννων ἀλληλοκτονούμενοι.

Ὁ θεοπρόπος ἔπειτα καλλιερῶν,
 αἰσίαν εἶπε τὴν τῶν ὅπλων ἔκδασιν,
 ἂν εἰς τῶν ἡμετέρων πρῶτος φονευθῇ.
 Εἶπε, καὶ πρῶτος, καὶ ἀκέλευστος ὄρμᾳ,
 κτυπᾷ . . . καὶ πίπτει, τοῖς Θεοῖς εὐχόμενος
 νὰ τὸν δεχθῶσι θῦμα ἱλαστήριον.

Ἡ ὄψις αὕτη διεγείρει θαυμασμόν,
 κ' ἐνθουσιώδης αἵρεται ἀλαλαγμός.

Ὅρμῳσι πάντες· πρῶτος πάντων δὲ ὄρμᾳ
 πῦρ πνέων ὁ Θρασύλλος. Ἄν δὲν δύναται
 νὰ σώσῃ, θέλει νὰ τὸν ἐκδικήσῃ καὶ.

Αἱ φάλαγγες κινοῦνται· ὡς χαλκέμβολοι
 συγκρούονται τριήρεις· πίπτουσι νεκροί·
 θερίζουσι τὰ ξίφη τοὺς αἵματηροὺς
 ἀστάχεις· λάμπον ὡς κυμαινομένη φλόξ
 τὸ τοῦ Θρασύλλου ἐν τοῖς ἄλλοις φαίνεται.
 Κ' ἐκεῖνος, δύτης ἄτρομος, εἰς τῆς σφαγῆς
 βυθίζεται τὸ κῦμα τὸ παλιόρροπον.

Τοῦ Θηραμένους εἶχε μάθει ἔναγχος

τὴν καταδίκην, κ' ἐξεμάνη, καὶ τυφλῶς
 ἐκτύπα, κ' ἦν ἐκάστη πληγὴ θάνατος.
 Τὸν ἠκολούθουν κλονουμένη, φρίττουσα,
 εἰς αἷμα σφαλλομένη, καὶ τοῦ στήθους του
 προεταττόμενη, ὅταν τὴν ἀσπίδα του
 ἐκεῖνος ἐλησμόνει· πᾶσαι δ' αἱ αἰχμαὶ
 αὐτὸν ἐζήτουν, ὡς τὸν ἀνδρειότερον.
 Καὶ μία, φεῦ! ὦ θεά! εἰς τοῦ θώρακος
 τὸ κεχηνὸς εἰσδύει. Πίπτει, ὠχρίᾳ·
 τὸ αἷμα ῥέει. Τὸν ἐκφέρω ἄψυχον,
 βοηθουμένη ὑπὸ παραστάτου του,
 ἐκτὸς τῆς μάχης. Ἔσχατον, ἡμιθανὲς
 ἀνοίγει βλέμμα· μὲ γνωρίζει. « Ἄπελθε,
 μοὶ λέγει, ἐὰν θέλῃς νὰ σ' εὐγνωμονῶ·
 πρὸς τὴν Καλλίππην σπεῦσον. Πῶς ἀπέθανα
 ἀνάγγειλόν τη καὶ εἰς τὴν καρδίαν μου
 πῶς εἶχον, ἀποθνήσκων, τὴν εἰκόνα της.
 Σὲ ἰκετεύω, ἄπελθε. » Κ' ἐπιφωνῶν
 « Καλλίππη » πάλιν, ἔκλεισε τὸ ὕστατον
 τοὺς ὀφθαλμούς. Μοὶ εἶπε, θὰ μ' εὐγνωμονῇ.
 Τὸ ἔλεος καὶ τοῦτο τῆς καρδίας του
 μὴ ἀπολέσω! Τὸν συστρατιώτην του
 ἐπὶ τοῦ σώματός του τάξασα φρουρὸν,
 ἦλθα πρὸς σέ, τῶν λόγων τῶν ἐσχάτων του
 ἐκτελεστής. — Καλλίππη, μᾶς ἐχώριζε
 τῆς κοινωνίας πᾶσα ἡ ἀπόστασις.
 Εἰς τὴν ὑψίστην κορυφὴν τῆς ἰστασο·
 εἰς τὸν πυθμένα τοῦ βαράθρου τῆς ἐγῶ.
 Ἐπειτα χάσμα μίσους ἐν τῷ μέσῳ μας

ἠνέωξεν ὁ ἔρως. "Ἦδη μᾶς ἐνοῖ
ἡ συμφορὰ, ἡ θλίψις, ἡ ἐκδίκησις.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἴδου ἡ χεὶρ μου. Εἰς τῆς γῆς τὴν ἔρημον
σὺ μόνη μένεις ἡ συνοδοιπόρος μου·
σὺ μόν' εἰς τῶν δακρύων τὴν ἐστίασιν
συνδαιτυμῶν μου, τῆς ψυχῆς μου ἀδελφή·
καὶ σὺ νοοῦσα ποῖος ἐκδικήσεως
Πυριφλεγέθων καί' εἰς τὴν καρδίαν μου.

ΠΑΛΤΩΝ

"ὦ συμφορᾶς! Φιλτάτου ἐστερήθημεν
ἡμεῖς ἐταίρου, καὶ ἡ πόλις ἥρωος!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Λοιπὸν παρωργισμένοι οἱ Ὀλύμπιοι
τοὺς ἐκλεκτοὺς των δὲν ἀφίνουσ' εἰς τὴν γῆν,
ἀφ' ἧς τὸ πρόσωπόν των ἀποστρέφουσι;

ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ

Καὶ μετὰ τοῦ Θρασύλλου ἔπесαν πολλοί;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Καὶ τῆς ἐλευθερίας οἱ ὑπέρμαχοι
νικῶσιν ἢ νικῶνται; Τίς ἡ θέσις των;

ΛΑΜΙΑ

Τὰ πάντα ἦττα, σύγχυσις, καταστροφή.
Ὁ μικτὸς ὄχλος, ἄοπλος, ἀσύντακτος,
ξύλα καὶ λίθους πρὸς ὀπλίτας καὶ ἱππεῖς
ν' ἀντεξεγείρη ἔχων, πῶς ν' ἀντισταθῇ;
Ὅπου διήλθα φεύγουσα, δὲν ἔβλεπον
εἰμὴ σωροὺς πτωμάτων, εἰμὴ ρύακας
αἱμάτων, καὶ μοὶ ἦτον ὡς ἂν ἔβλεπον

τὸ πτώμα τοῦ Θρασύλλου εἰς πᾶν βῆμά μου,
τὸ αἷμα δέον τοῦ Θρασύλλου πανταχοῦ.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Λοιπὸν ἐγράφη εἰς τὴν δέλτον τῶν Θεῶν
αἱ δύσμοιροι Ἀθῆναι ὅτι ἔζησαν!
Ἐνταῦθα δύνει τῆς Ἑλλάδος ὁ ἀστήρ!
Ἡ χώρα τῶν θαυμαμάτων ἔρημος σωρὸς
θὰ μείνῃ ἐρειπίων, λίμνη αἵματος!
Ἡ προκληθεῖσα τυραννὶς τὸ ξίφος της
δὲν θεν' ἀφίσχῃ, πρὶν στηθῇ ὁ θρόνος της
ἐπὶ τῶν τάφων ἀσφαλῆς!

ΠΛΑΤΩΝ

Εἰς δούλιον

θὰ καταρρέυσῃ σκότος ἢ περίπυστος
τῆς δόξης πόλις, ἢ ταῖς Μούσαις προσφιλὴς,
τῆς διανοίας ἢ ἐστία! Ἐννοιῶν
ἐγκυμονεῖ ὁ νοῦς μου κόσμον. Εἰς αὐτοῦ
τοῦ δαιμονίου διδασκάλου τὴν φωνὴν
ἀναπηδῶσι, πολλαπλασιάζονται·
ὥς πολυχεύμων ποταμὸς αἰσθάνομαι
ὅτι ποτὲ χυθεῖσαι, νὰ καλύψωσι
τὴν γῆν θὰ δυνηθῶσι, φέρουσαι ῥοπὴν
εἰς τῶν θνητῶν τὰς τύχας καὶ τὸ φρόνημα.
Λοιπὸν ὑπὸ τὴν πτέρναν τὴν τυραννικὴν
θὰ πρέπη νὰ πνιγῶσιν; Ἡ ἀλήθεια
θεν' ἀποθάνῃ; καὶ τὸ μέλλον τῶν βροτῶν
οἱ ἐν Ὀλύμπῳ δὲν διέγραφαν, καθὼς
μοὶ τὸ δεικνύει τῆς ψυχῆς μου ὁ ἀστήρ;

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Διὰ τῶν Ὀλυμπίων τὰ θεσπίσματα

οὐδὲν ὁ χρόνος. Ἡ ἀλήθεια χωρεῖ
 ἐν μέσῳ τῶν αἰώνων βραδεῖ βήματι
 διὰ τοὺς ταχυδίους μύοπας ἡμᾶς,
 ἀλλὰ ταχεῖ, βεβαίῳ διὰ τοὺς Θεοὺς.
 Ἄν ἔπесαν γενναίως οἱ ἐν Πειραιεῖ,
 τὸ τῆς ἐλευθερίας ὁ Θρασύβουλος
 ἔρριψε σπέρμα, μ' αἷμα τὸ ἐπότισε.
 Θά φυῇ· πότε, ἀγνοῶ· πλὴν θά φυῇ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἴδου τῶν ἀκορέστων φιλοδοξιῶν,
 τῆς διχονοίας ὁ γλυκὺς καρπὸς ἰδοῦ,
 τὸ ἔργον τῶν βελτίστων πολεμοποιῶν.
 Δὲν τοῖς ἐξήρκει τῆς ἐλευθερίας μας
 ἡ σώφρων ὄψις· Ἐριννὺν τὴν ἤθελον·
 ὄφρων κόμην καὶ δαυλοὺς τῇ ἔδωκαν.
 Ἐνέπρησαν τὴν πόλιν. Δούλων σύρουσιν
 ἀλύσεις· κ' ἡ ἰσχὺς των, ἥς διανομὴν
 ἐφθόνουν, συνετρίβη, οὖριον ὠόν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἰς καὶ ἐν ὧσ' ἀναπνέει ἐξ ἡμῶν,
 οἱ τύραννοι ἀνέτως εἰς τὸν θρόνων των
 δὲν θά κοιμῶνται. Θά τοὺς ἐξεγείρωσι
 τοῦ Θηραμένους καὶ Θρασύλλου αἱ σκιαί,
 καὶ ἀγρυπνοῦσα ἡ συνωμοσία μας,
 καὶ ἡ φωνή μας ἐξυπνοῦσα τὸν λαόν,
 ἕως οὐ σφάξουν εἰς τὸν τάφον των κ' ἡμᾶς.
 Καὶ σὺ, Λαμία;

ΛΑΜΙΑ

Μετὰ σοῦ τὸν θάνατον!

(Ἀκούεται θόρυβος ἔξωθεν. Εἰσέρχεται ὁ ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ μετὰ πολλῶν, γυμνὸν ἔχων τὸ ἔριον).

www.libtool.com.cn

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἐλευθερία! Αἰ Ἀθῆν' ἐσώθησαν!

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Θεοί! εἰν' ὁ Θρασύλλος!

ΛΑΜΙΑ

Ὁ Θρασύλλος!

(Ἀμφότεραι ῥίπτονται πρὸς αὐτὸν, καὶ πάντες τὸν περιστοιχίζουσι).

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ναί.

Καλλίππη φίλη! Συμπολῖται! Χαίρετε!
Εἰν' ἐλευθέρα ἡ πατρίς! Καλλίππη μου,
ἀπόβαλε τὸ νέφος ἐκ τοῦ βλέμματος.
Τὰ δάκρυά σου ξήρανον. Ἀπέθανεν
ὥς πρέπει εἰς πολίτην, θῦμα τῶν κακῶν,
οὐχὶ αὐτῶν ἐταῖρος. Σ' ἐξεδίκησα!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Καὶ σὺ, Θρασύλλε, πῶς ἐσώθης;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λοιπὸν ζῆς;

Λοιπὸν ἀναλαμβάνει τὰς ἀκτῖνάς του
ὁ τῆς ζωῆς μου ἥλιος!

ΛΑΜΙΑ

Σὲ ἄφησα

θανόντα. Κατηράσθην μάτην τοὺς Θεούς.
Εἰς τῆς πατρίδος τὴν στοργὴν σ' ἀπέδωκαν,
κ' εἰς τὰς ἀγκάλας ὅσων ἀγαπᾷς.

ΠΑΛΤΩΝ

Εἰπέ

τίς τῶν Θεῶν, ἥ τύχη τίς σέ ἔσωσε;

ΠΡΑΚΤΕΛΗΣ

Καὶ τί συνέβη; Ἀναγγέλλεις αἴσια.

www.libtool.com.cn

ΘΡΑΣΥΛΑΟΣ

Μετὰ νεκρῶν ἐκείμην. Κρατερὰ πληγὴ
 μ' ἀφῆρεσε τὴν χρῆσιν τῶν αἰσθήσεων.
 Νομίζων ὅτι ἀποθνήσκω, ἔπεμψα
 τὴν φίλην ταύτην τὴν ἀτρόμητον πρὸς σέ,
 εἰς στήριγμά σου καὶ εἰς παρηγορίαν σου.
 Ὁ λόχος δὲν ὠδήγουν, ὅταν ἔπεσα,
 συνεταράχθη, καὶ τραπεῖς ἐνέδωκεν.
 Ἐκ τάξεως εἰς τάξιν διεδίδετο
 ἡ σύγχυσις, καὶ μέγας ἦν ὁ κίνδυνος.
 Ὁ ἀριθμὸς ἐνίκα. Μόνος ἄτρομος,
 ἀνθίστατο ματαίως ὁ Θρασύβουλος·
 ἐμάχετο ὡς ἥρως, πάντας βοηθῶν,
 πάντας προτρέπων. Ὅταν δ' ἔφθασεν ἐκεῖ
 ὅπου ἐκείμην, εἰς ἀγκάλην πατρικὴν
 μ' ἐνέκλεισε δακρύσας· ἀλλὰ πάλλουσεν
 ἡσθάνθη τὴν καρδίαν εἰς τὸ στήθος μου.
 Ἀσκληπιοῦ θεράπων πάραυτα κληθεῖς,
 τὸν λήθαργον ἀφεῖλεν. Εἰς τὴν τέχνην του
 ἐνέδωκαν τὸ τραῦμα καὶ ἡ ἀλγηδών.
 Ἀμα ἡγέρθη παρὰ τὸν Θρασύβουλον
 ἐτάχθη. Θάρρος ἡγωνίσθη μετ' αὐτοῦ
 εἰς τοὺς φυγάδας νὰ ἐμβάλω. Ἡ φωνὴ
 καὶ ἡ ὄψις μου πρὸ πάντων δ' ἡ ἀνδρία του,
 τοὺς ἐμψυχοῦσιν. Ἰστανται, συντάττονται,
 μεταστραφέντες, μέγα ἀλαλάζουσι,
 καὶ ρίπτονται κατόπιν τῶν ταξιαρχῶν.
 Ἐκπεπληγμένοι οἱ ἐχθροὶ ἐνδίδουσιν.

Ἐγὼ δ' ἐν μέσῳ τῆς δεινῆς συγκρούσεως,
 ἓνα ἐζήτουν, ἓνα παρεμόνευον,
 τοῦ Θηραμένους τὸν φονέα. Τάχιστα
 τὸν εἶδα. Ἐπολέμει ἀνθιστάμενος,
 καὶ τοὺς λοιποὺς συνεῖχεν. Ἡγωνίζετο
 ὑπὲρ τῶν ὄλων. Σχίσας τοὺς περὶ αὐτὸν,
 τὸν ἔφθασα, καὶ «Δέξαι, εἶπα, τύραννε!
 Ὁ Θηραμένης σοὶ τὴν στέλλει.» Καὶ πληγὴν
 εἰς τὴν καρδίαν τῷ κατέφερα. Πесὼν
 ἐξέπνευσεν ἀμέσως.

ΠΑΛΤΩΝ

Ὁ Κριτίας!

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ναί,

ὁ πρῶτος τῶν τυράννων.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Καὶ ὁ αἰσχιστος.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (ζωηρῶς)

Θρασύλλε!

ΠΑΛΤΩΝ

Τοῦτο, ἄθλιε, τὸ τέλος σου!

Δι' αἵματος τὸ αἷμα ἀνταπέδωκας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Κοινὸς ὁ νόμος. Εἰσὶ δίκαιοι Θεοί.

ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ

Ἡ πόλις ἐλυτρώθη.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἰς τὸν οὐρανὸν

τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς μου ἀγαλλόμενον

σὲ βλέπει, φίλε. Δέξαι τὴν εὐγνώμονα
τῆς κόρης χεῖρα. Σοὶ τὴν δίδει ὁ πατήρ.

ΘΡΑΣΥΛΟΣ

Ἐγὼ εὐδαίμων, ὅτι ἐξεδίκησα
τὸν Θηραμένην καὶ τὴν πόλιν ἐνταύτῳ !

Ὡς ἔπεσεν ἐκεῖνος, πανταχοῦ τροπῇ,
φυγῇ, καὶ φόνος τῶν τυράννων. Ἡ πατρίς
εἶν' ἐλευθέρα. Πλήρης εἶν' ὁ θρίαμβος.

Ἐγὼ δ' ἐνταῦθα μετ' ἀνδρείων ἔσπευσα,
πρὶν ἀγγελθῇ ἡ νίκη, τοῦ στρατοῦ των πρὶν
ἐνταῦθα εἰσβαλόντα τὰ συντρίμματα,
καθέξωσι τὸ ἄστυ, τὸν πατέρα σου,
ἂν ἔζη, ὅπως σώσω, ἂν δὲν ἔζη, σὲ
καὶ τούτους, ὅσοι μὲ ἀκολουθήσωσι.

Τῶν δούλων τῶν τυράννων οἱ αἰσχροτέροι
ὁ Αἰσχυλίδης καὶ ὁ Βάτραχος, φρουρὰν
διώκουν, καὶ τὰς πύλας μᾶς ἀπέκλειον.
Ὡρμήσαμεν ξιφῆρεις, κ' οἱ μὲν ἔφυγον,
οἱ δὲ δύο δ' οὗτοι πίπτοντες, ἀπέπτυσαν
ὑπὸ τὰ ξίφη τὴν κακοῦργόν των ψυχὴν.

Ματαίαν χύσιν ἀποφεύγων αἵματος,
εἰς Ἑλευσὶν' ἀπῆλθεν ὁ Θρασύβουλος,
ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἄστυ εἰρηνικῶς.

Ἐκεῖ ἀκολουθεῖτε, πρὶν ἢ δίοδος
κλεισθῇ. Οἱ ἡττηθέντες ἔσονται ἐμμανεῖς.
Ἐν ᾧ φρουρῶ τὰς πύλας, ἃς ἀπέλθωμεν.
Τοῦ Θηραμένου μεθ' ἡμῶν θὰ λάβωμεν
τὸ σῶμα, ὅπως τύχῃ εὐπρεποῦς ταφῆς.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἀπέλθωμεν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (πρὸς τὸν Θρασύλλον)

www.libtool.com.cn
 Κατόπιν σοῦ, ὑπὸ τὴν σὴν
 σκιάν, ἔπου θελήσης, ἔπου ὁδηγῆς.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (ἐν τῇ ἀπερχομένῳ)

Ζήτω ἡ πόλις, κ' ἡ ἐλευθερία της!

ΛΑΜΙΑ

Ἀπέλθετε! Παιᾶνα νικητήριον,
 ἔρωτος ὕμνον, ἄσμα ψάλλουσι χαρᾶς
 τὰ χεῖλη, αἱ καρδίαι καὶ τὰ βλέμματα.
 Ἡ πόλις ἀπηλλάγη τῶν δεσμῶν· ὑμεῖς
 ἐλεύθεροι, ἀξίως τῶν προγόνων σας,
 ἀναπτεροῦσθε εἰς τὴν πρὶν σας εὐκλειαν.
 Θρασύλλε, δρέπεις, πλὴν τῆς δάφνης τῶν νικῶν,
 τὸ ρόδον τῶν ἐρώτων τὸ γλυκύτερον·
 καὶ σὺ, ἦν ἀδελφὴν των θ' ἀνεγνώριζον
 αἱ Χάριτες, εὐδαίμων θὰ στηρίζῃσαι
 εἰς τὴν καρδίαν ἦν θερμῶς ἠγάπησας.
 Χαρῆτε εἰς τοῦ βίου τὴν πανήγυριν.
 Τῆς εὐτυχίας τὴν εἰκόνα τῆς κοινῆς
 κηλὶς δὲν πρέπει νὰ σκιάζῃ ζοφερά,
 παραφωνία εἰς τὴν ἀρμονίαν σας.
 Κηλὶς ὑπάρχει ἀνιάτου, σκοτεινῆς
 ἀπελπισίας. Χαίρετε. Τὴν ἀφαιρῶ.

(Σύρει ἐκ τῆς ζώνης της τὸ ἐγχειρίδιον, ὃ εἶχε λάβει παρὰ τῆς Καλλίππης, καὶ φωνεῖται·)

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (ῥιπτομένη πρὸς αὐτήν)

Λαμία!

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

*ὦ Λαμία!

ΠΑΛΤΩΝ

Φίλη ἄφρων!

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

ᾠ! www.libtool.com.cn
 εἰς ποίαν πρᾶξιν τοῦ ἀκάμπτου σ' ὤθησε
 φρονήματός σου ἡ ἀνδρία!

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Πῶς τολμᾷς
 τῶν ἀθανάτων νὰ προλάβῃς τὰς βουλὰς;
 Ἀνίσως θλίψεις οἱ Θεοὶ σ' ἐπέκλωσαν,
 νὰ ὑπομείνης ὥφειλες.

ΛΑΜΙΑ (ἀσθενῶς)

Οἰκτίρμονες
 θενὰ δειχθῶσι πρὸς γυναῖκα, ἣν αὐτοὶ
 ἐπλάσαν οὕτως, ἀσθενῇ. Ἀπέρχομαι
 ἄνευ πικρίας, ἄνευ μίσους. Ζήσατε.
 Ἀπέρχομαι, διότι φορητότερος
 μακρὸν μοὶ εἶναι τῆς ζωῆς ὁ θάνατος·
 κ' ἐντάφιον λαμβάνω τὴν πεποιθήσιν
 πῶς μ' ἐλεεῖτο, καὶ πῶς μένει μετ' ἐμὲ
 ἡ πόλις ἐλευθέρα, κ' εὐτυχεῖς ὑμεῖς.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ (γονυπετὴς πρὸς αὐτήν)

ᾠ εὐγενὴς καρδία, τῶν δακρύων μου
 τὸν φόρον δέξαι· δέξαι καὶ τὸ σέβας μου.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Γενναία κόρη! Πένθους ρίπτεις κάλυμμα
 εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν τὴν χαρμόσυνον.

Ἐν ᾧ εἰς πᾶσαν θ' ἀντηχῇ τὴν Ἀττικὴν
παιὰν ἐλευθερίας, ἡ καρδιά μου
θ' ἀκούῃ ἄσμα νεκρικόν. — Ἀπέλθωμεν,
σπείσαντες δάκρυ τελευταῖον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ὡς ἀνὴρ
ἦτον ἀνδρεία, ὥς γυνὴ ἠγάπησε.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ

Διὰ τὰ πρόσωπα Αἰσχυλίδην καὶ Βάτραχον, ἴδ. Λυσίαν, κ. Ἀνδοκ.
16'.—Κ. Ἑρατοσθ. 49.

Διὰ τὸν Κλεόκριτον, ἴδ. Ξενοφ. Ἑλλην. Β, 4, 22.

Τὸ ὄνομα τοῦ Θρασύλλου γράφεται Θράσυλος δι' ἐνὸς λ, καὶ Θρα-
σύλλος διὰ λλ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

- Στ.
44. Ὁ Ἐλευθέριος Ζεὺς παρὰ τὴν Βασιλείον Στοάν. Πaus. Α, 3.
47—32. Ὁ Πραξιτέλης πρεσβεύει περὶ τῆς τέχνης ὅ,τι ἐφήρμοσεν εἰς
τῶν ἔργων αὐτοῦ τὸν ρυθμόν.
63—66. Ἀριστοφ. Νεφέλ. 535.
71. Ἀριστοφ. Βάτρ. 209.
83. Ἀριστοφ. Σφήκ. 650.—Ἀχαρν. 540 650 καὶ ὁ Σχολ.—Ἰσοκ.
π. Εἰρην. 29.
400. Μελλονικίαν, ῥήμα συντεθὲν ὑπὸ Ἀριστοφάνους, Ὅρν. 639.
200. Δεκάπουν τὸ στοιχεῖον δηλοῖ τὴν δεκάτην ὥραν ἀπὸ τῆς ἀνα-
τολῆς.
245. Ἰδ. Λυσίαν κ. Ἀγοράτου.
255. Ὁ Πλάτων ἦτον υἱὸς τῆς Περικτιόνης, κόρης τοῦ Γλαύκωνος,
ἀδελφοῦ τοῦ Κριτίου. Διογ. Λαέρτ. Πλάτ. Α, 4.
286. Οἱ ἱππεῖς, ἡ ἀριστοκρατικὴ αὕτη δύναμις ἐν Ἀθήναις, ὑπεστή-
ριζον τοὺς Τριάκοντα. Ἰδ. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 3, 48, 49,
κλ.—Ἀριστοφ. Ἱππεῖς.
385. Ἀθμόνον, τὸ νῦν Ἀμαρούσιον.
388. Ὁ Κριτίας ἦτο ποιητής, γράψας Ἑλεγεία. Ἀποσπάσματα ἐν
Schneidewin, Delect. poet. Græc. σελ. 436.
438. Ἰδ. Αἰλιανοῦ. Ποικ. ἱστ. Ι, 24.
476. Διονυσιοδώρων πρέπει, διὰ τὸ μέτρον, νὰ προφερθῇ Διο-
νυσοδώρων, ἐν συνιζήσει, ἢ Διονυσοδώρων, ὡς καὶ εὑρηται.
525. Γνωστὸν ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι κατεδίκασαν εἰς θάνατον τοὺς ἐν Ἀρ-
γινούσαις, περὶ τὴν Μιτυλήνην, νικῆσαντας στρατηγούς
των, κατηγορηθέντας ὅτι δὲν ἔσωσαν ἐκ τῶν κυμάτων
τοὺς πεσόντας εἰς τὴν θάλασσαν στρατιώτας.
546. Καλλιβίος, Σπαρτιάτης, Ἀρμοστής ἢ φρούραρχος τῶν Ἀθη-
νῶν. Ξεν. Αὐτ. Β, 3, 43.
604. Σάτυρος ἐκαλεῖτο ὁ τότε προϊστάμενος τῶν Ἑνδεκα, τῶν ἐκτε-
λεστῶν τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 3, 56.
628. Εἰς Ἀργινούσας.
717. Ἐπιδόσεις καὶ εἰσφοραὶ, ἡ ἑκτακτος φορολογία.

748. Ὁ Ὀπισθοδόμος τοῦ Παρθενῶνος ἦτο τὸ δημόσιον ταμεῖον τῶν Ἀθηνῶν.
749. Ἐκ τοῦ Λαυρίου ὄρους ἐλάμβανον οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἄργυρον. Τὸ δὲ νόμισμα αὐτῶν ἔφερον ἐπίσημον, γλαυκα.
734. Ἰδ. Ἀριστοφ. Ἀχαρν. 483.
736. Πεντακισιομέδιμνοι, ἡ τάξις τῶν πλουσιωτέρων πολιτῶν. Ἡ μακρὰ αὕτη λέξις πρέπει διὰ τὸ μέτρον νὰ προφερθῇ ἐν συνίζήσει τῶν συμπιπτόντων φωνηέντων γο.
746. Μετὰ τὰ Μηδικά, τὸ κοινὸν ταμεῖον τῶν ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τῶν Ἀθηναίων διατελούντων Ἑλλήνων ἦτον ἀποτεθει- μένον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν Ἀθηναίων ταμιῶν, οἵτινες ἐκαλοῦντο Ἑλληνοταμίαι.
767. Κόθορνος, ὑπόδημα θεατρικόν, ἀρμοζόμενον ἀδιαφόρως εἰς ἐ- κάτερον τῶν ποδῶν. Ἰδ. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 3.
829. Ἐπίκληρος, κόρη, μόνη κληρονόμος τοῦ πατρὸς της.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

40. Ἰδ. Πλάτ. Φαίδρ. 29. b.
47. Ξανθίππη, ἡ κακὴ γυνὴ τοῦ Σωκράτους.
21. Ἰδ. Πausan. Θ, 39.
28. Ὁ Ἀπολλόδωρος, γλύπτης δασίς, δυσταρσετούμενος κατὰ τῶν ἰδίων του ἔργων, τὰ ἔθραυε, καὶ διὰ τοῦτο ἐπωνομάσθη μακρινόμενος. Ἰδ. Plin. XXXIV, 49, 24.
80. Εἰς παρεκκλήσιον κατὰ τὸ βορειανατολικὸν μέρος τῶν Ἀθηνῶν πρὸς τῇ θέσει τοῦ Πανεπιστημίου, ὑπῆρχεν ἐντετειχισμέ- νος λίθος φέρων τὴν ἐπιγραφὴν· ΧΘΟΝΙΩΝ ΘΕΩΝ. Ἡδὲ διατηρεῖται ἐν τῷ Μουσείῳ.
90. Κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν ἐκ τῶν ἀρχαίων, καὶ εἰς τὴν διά- πλασιν τῆς περιφήμου Κνιδίας Ἀφροδίτης ἐταίραν ἀντί- γραψεν ὁ Πραξιτέλης (Ἀθηναγ. πρεσβ. ὑπ. Χριστ. 14), τὴν Φρόνην (Ἀθην. ΙΓ, 594), ἢ τὴν Κρατινάν (Κλήμ. Ἀλεξ. Προτρ. 16.—Ἀρνοβ. κατ' ἐθνικ. ΣΤ, 43).
451. Ταυρεὶον παλαίστρα ἐν Ἀθήναις. Πλάτ. Δύσ. 4.
478. Ἀριστοφ. Ἰππείς, 955.
380. Βρυλισσός, τὸ Πεντελικὸν ὄρος.
778. Ὁ Θηραμένης, ἀπελθὼν πρέσβυς εἰς Σπάρτην, ἠνάγκασε διὰ τῶν χρονотριβῶν του τοὺς Ἀθηναίους νὰ δεχθῶσι τῶν Σπαρτιατῶν τὰς συνθήκας. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 15—21.
782. Ἡ Χαλκιοῖκος Ἀθηναῖα, ἡ ἐξ ἀρχαιοτάτου λατρευομένη ἐν Σπάρτῃ.
854. Εἰς τὴν ἐν Αἰγὸς Ποταμοῖς ναυμαχίαν.
954. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 3, 35.—Ἀπομν. Α, 2, 24.
956. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 3, 54.
4010. Ξενοφ. Ἀπομν. Α, 2, 31.—Ἰσοκρ. κ. Σοφιστ. σ. 12.
4014. Ξενοφ. Ἑλλην. Β, 3, 54.—Λυσκ. κ. Ἐρατοσθ.

4029. Πολέμαρχος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Λυσίου, εἶχεν ἀσπίδοπήγεον. Λυσ.
κ. Ἐρατοσθ.
4032. Οὐσία ἐμφανὴς ἐλέγετο ἡ συνισταμένη εἰς ἀκίνητα, ἥ εἰς τρα-
πίδας δεδανεισμένη.
4037. Ἀδδωφάγοι ἵπποι ἦσαν καὶ ἐλέγοντο οἱ τρεφόμενοι δι' ἵππο-
δρόμια. Ἡρόκλ. φ. Ἀδδωφάγος, καὶ αἰ' ἐμαί. Ἀντίq. hell.
II, 960.
4066. Μίγα μέρος τῆς βιομηχανίας τῶν Ἀθηναίων ἦσκειτο ὑπὸ τῶν
μετοίκων.
4155. Τὸν Κροῖσον.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

48. Τδ. Δημοσθ. κ. Ἀριστοκρ. 602.
67. Πλάτ. Ἀπολογ. Σωκρ. 2δ.
475. Ζέα, εἷς τῶν λιμένων τῶν Ἀθηναίων, περιέχων καὶ τὰ νεώρια.
477. Πελασγικόν, τὸ βόρειον τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως.
254. Κατ' ἐπιγραφὴν εὑρεθεῖσαν ἐν Ἀθήναις (Ross, Kunstbl. 4840,
N. 13), ἡ οἰκογένεια τοῦ Πραξιτέλους ἦτον ἐκ τοῦ δήμου
τῶν Εἰρεσιδῶν (πὰρὰ τὴν Κηφισίαν), τῆς Ἀκαμαντίδος
φυλῆς.
257. Διονυσιακοὶ τεχνίται ἐλέγοντο οἱ τοῦ Θεάτρου ὑποκριταί.
650. Κ ὕ ρ ι ο ς κόρης ἦτον, κατὰ τὸν ἀττικὸν νόμον, ὁ πλησιέστερος
καὶ πρεσβύτερος τῶν συγγενῶν.
674. Εἰς τοὺς Κήπους τοῦ δήμου Ἀλωπεκῆς ὑπῆρχεν ὁ περίφημος
ναὸς τῆς Ἀφροδίτης, ὁ περιέχων τοῦ Ἀλκαμένους τὸ
ἄγαλμα.
678. Ἄγων ἦν ὁ πατήρ τοῦ Θηραμένους.
967. Ἀντιφών, ἄλλος τοῦ ῥήτορος. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 3, 39—41.
986. Πλούταρχ. Β. Γ'. Πῆτ. σ. 838.
4037. Ὁ κατάλογος τῶν 3000, οἵτινες δὲν ἐθανατοῦντο, κατὰ τοὺς
νέους νόμους, εἰμὴ δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

2. Εἰς τὸ Βουλευτήριον ὑπῆρχον ἀγάλματα Διὸς Βουλαίου καὶ
Ἀθηνᾶς Βουλαίας, εἰς ἃ, εἰσερχόμενοι οἱ Βουλευταί, προ-
σηύχοντο, καὶ ἔθουον εἰσιτήρια. Ἀντιφ. π. χορευτ. γγ'.—
Δημοσθ. π. παραπρεσβ. οστ'.— κ. Μειδ. οβ'.
47. Ἐκ τῶν Τριάκοντα ὁ Φεῖδων καὶ ὁ Ἐρατοσθένης, καὶ τινες τῶν
Βουλευτῶν, ἔκλινον πρὸς τὸν Θηραμένην. Λυσ. κ. Ἐρα-
τοσθ. 55. 56.
36. Λυσ. κ. Ἀγοράτ. 40.
43. Ξεν. Αὐτ. Β, 3, 39.—41.—Λυσ. κ. Πολιούχου.
413. Εἰς τὴν ξναρξίν τῶν συνεδριάσεων τῆς ἐκκλησίας περιήγετο κα-
θ' ἁ ρ σ ι ο ν ὕδωρ. Αἰσχ. κ. Τιμάρχ. 44.

121. Εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς δίκης ἐνεμείναμεν πιστῶς εἰς τὴν δραματικωτάτην περιγραφὴν τοῦ Ξενοφώντος. Ἑλλ. Β. 3.
360. **Περὶ πολλοὺς ἐν τοῖς μέρεσιν ἐλέγοντο οἱ νέοι ὅσοι διὰ τὴν ἡλικίαν των ἦσαν προσδιορισμένοι νὰ φρουρῶσι μόνον τὴν χώραν, καὶ οὐχὶ νὰ ἐκστρατεύωσιν ἐκτὸς αὐτῆς.**
682. Ὡς γνωστὸν, ὁ Πραξιτέλης κατεσκεύασε τὸ περιφημότερον ἄγαλμα τῆς Ἀφροδίτης.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

91. Ὁ Πλίνιος (XXXIV, 69) ἀναφέρει τοῦ Πραξιτέλους χαλκὴν ἀρπαγὴν Περσεφόνης, καὶ ἕτερον ἄγαλμα καλούμενον Κατάγουσαν, Δήμητραν πιθανῶς, ἄγουσαν τὴν Κόρην τῷ Πλούτῳ. Διὰ τὴν πιθανὴν φαίνεται ὅτι τὰ συμπλέγματα ταῦτα κατεσκευάσθησαν διὰ τὸν ἐν Ἑλευσίνι περίφημον ναόν, τὸν καλούμενον καὶ Τετσελεστήριον.
400. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 4, 8.
474. Ἡ ἀγορὰ τῶν Ἀθηνῶν ἦτον ὅπου καὶ ἡ σημερινή. Κολωνός δ' Ἀγοράς ἦτο τὸ ὑψηλότερον αὐτῆς μέρος, τὸ ὀπίσω τοῦ Ὀρολογίου τοῦ Ἀνδρονίκου ἐκτενόμενον. Ἰδ. τὸν ἐμὸν λόγον ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐν τόμῳ IB'.
229. Ὁ Πλάτων εἶχε χωρίον εἰς τὸν δῆμον Ἑφιστιαδῶν, ὅστις καὶ Ἑφιστιαδῶν γράφεται, παρὰ τὴν Κηφισίαν. Ἰδ. Διογ. Λαέρτ. Πλ. Α, 44.
234. Ὁ Πραξιτέλης κατεσκεύασε δώδεκα Θεοὺς διὰ τοὺς Μεγαρεῖς. Πaus. Α, 40.
340. Ὁ ἐν Βενετίᾳ διατηρούμενος λέων ὑπῆρχεν ἐν Πειραιεὶ ἤδη ἐπὶ τῶν χρόνων τούτων, ὡς ἀποδεικνύει ἡ ἐργασία του.
683. Βενδίδειον, πανάρχαιος ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Πειραιεὶ. Τὰ κυριώτερα τῶν συμβάντων εἰσι κατὰ τὴν διήγησιν τοῦ Ξενοφ. Ἑλλ. Β, 4, 40—42.
673. Κατὰ Ξενοφῶντα ὁ φονευθεὶς μάντις δὲν ἦτον ὁ Κλεόκριτος. Ἐνταῦθα μένει ἀμφίβολον.

τῶν στίχων οἵτινες, πρὸς συντομίαν δύνανται, εἶτε ὅλοι, ἢ μέρος αὐτῶν, γ' ἀφαιρῶνται κατὰ τὴν παράστασιν.

ΜΕΡΟΣ Α'.

17- 32	80- 82	109-120	142	145
157-163	174-175	207-209	225-226	265-269
271-272	279-287	301	304-310	321-322
325	330-331	335-339	343-344	352-358
362 (ἐκεῖ)-370 (μορφασμῶν)			375 (ὁ)-376 (παλαίστραν)	
388-389	405-428	446-450	457-464	470-471
474-487	495-498	502-511	515	530-533
541-543	547	552-553	556-561	563-565
569-574	581-583	585-587	590-601	605-608
611-612	629-634	638-639	643-644	669-671
675	679	687-690	693-694	696
707-709	716	753-758	822-826	836-840.

ΜΕΡΟΣ Β'.

52- 54	67- 91	95- 96	112(εἰς)-114 (ταρτάρου)	
127-133	137-139	144-147	168-198	209-212
215-231	244-246	249-253	267-272	275-276
283-286	299-300	312	317	323-327
341-345	370-374	382-387	390-393	399-402
406	410-416	432-434	436-437	440-441
450	458-459	467	470	475-479
481	490	500-501	504 (εἰς)-507 (ἐρῶ)	
510	512-516	522-524	528-531	536-538
541-547	551-562	565-566	569-579	585-587
593-596	600(απο)	600 (εἰς)-612 (βλέπων)		618-643
648-651	655-660	666	668-675	677
679-680	682-684	686 (ἔνοιξον)-688 (συνάρχων)		
689-698	703-718	720-739	742-743	745-746
758-759	782-787	791-801	807-808	818-822
825-843	852-853	858-861	869-894	901

904-909	914-925	928-931	941	944
947 (ὑπεσχηθήμεν)-981 (μας)		991-1036	1040-1042	
1045 (ὑπεσχηθήμεν)-1055-1060		1063 (Δωρ)-1075 (βλέπω)		
1076 (οι)-1079 (και)		1081-1082	1084-1090	
1103 ("Ω!)-1105 (χ')		1113-1122	1126 ("Αν)-	
1131 (ὑπάρχει) 1132		1139-1144	1156-1172	
1175	1177-1178	1187-1198	1208-1220	
1230 1232	1238 (Αι)-1242 (ταρτάρου)		1243-1245	
1249-1253	1257	1273-1281	1285-1289	
1295-1299	1301-1303	1306-1307	1312	
1317-1322	1327 ("Αναχώρησον)-1335 (ὦ!)		1352-1360	
1363-1369	1384-1395	1400-1406	1422-1425	

ΜΕΡΟΣ Γ'.

14- 28	30- 37	40-53	55	59-71	82-132
139	148-154	173-174	176-186	196-203	
206-207	211-220	224-229	238-239	244-246	
253-280	285-296	298	305-311	316-318	
321-322	330-332	334	353-367	379-381	
384 (τὼν Θεῶν)-390 (ἱποσύρει)			397-404	409-410	
418-419	439-442	446-447	449-450	458-459	
499-506	511-514	523-530	532	538	
542-545	551-555	558-559	573-576	582-583	
600-601	603-604	625-629	643-644	648-655	
663-664	675-677	702-703	710	713-715	
731	738	754-758	765-772	776-777	
799	803-808	815-826	852-856	866-873	
876-883	900-908	920-932	941-946	956-958	
968-969	987-992	1005-1022	1024-1031	1062-1063	
1065 (τοῦς)-1069 (ποτίσῃ).					

ΜΕΡΟΣ Δ'.

2- 4	8- 10	15- 16	20 (Δυναστεύειαν)- 22	
(ἐκρούσσωμεν αὐτούς.)		27- 34	40- 42	54- 75
80- 81	87- 88	92- 94	96-100	105-106
130-133	137	143-144	150-152	155-166
177-179	182-187	200-209	217-225	230-233
242-246	257-259	295-303	329-331	361

378-383	402-409	415-427	430-433	438-439
442-443	455-457	460-464	469	475-479
482-486	491-492	499-524	528-529	531-540
550-551	554-557	561-566	568-571	600-605
609-612	615-616	633-638	644	658
664	666	677 (δὲν)-682 (εἶσαι)		694-697
702-703	706-710	716-722	729-730	735-739
741 (δικαιολογῶ)-742 (πάθο:)		749 (τὰς θωπείας)-750 (νομίζει)		
759-762	769-772	776	786	842
847-851	856-860	863-867	872-883	
888 (σὲ)-891 (μὲ)		897-899	903-909	913-922
925-930.				

ΜΕΡΟΣ Ε'.

20- 21	28- 29	32- 56	59- 60	69- 72
77- 78	86-122	127-130	140-152	155-159
161-162	165-172	178-180	199-207	210-220
229-233	245	250-251	254-257	266-268
286-289	299-307	314	317-318	325-326
328-330	332-333	336-337	339-342	
344 (αἶμα)-345 (φλέγγ)		352-354	363-364	379
418	438-441	468 (καὶ)-470 (τόνοι)		478
493-495	500-503	506	517	519-520
526-529	558	561	568-570	592-595
601-603	605	613-615	640-641	
645 (εἰς)-648 (ἐπευφήμουν)		652-658	660-661	665-679
681 (*Αν)-683 (κινεῖνται)		694 (καὶ)-696 (ἐλησμονεῖ)		
700 (τὸν)-702 (μάχης)		717-718	728-732	734-735
737-739	747-749	759-762	770-772	777-785
790-792	810 (Κρατερὰ)-820 (ματαιῶς)			834
840 (ἐνθιστάμενος)-841 (συνεῖχεν)				857-879.

www.libtool.com.cn

ΔΙΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

	σελ.
Ὁ Λαοπλάνος	5-102
Ἡ Ταξειδεύτρια	103-107
Δῆμος καὶ Ἑλένη	109-147
Διονύσου πλοῦς	149-172
Ὁ Γοργὸς Ἰέραξ	173-199
Ὀδυσσεύς Α.	201-223

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Φοινισσῶν Μέρους Α'	229-243
Οἱ Τριάκοντα	245-485

www.libtool.com.cn

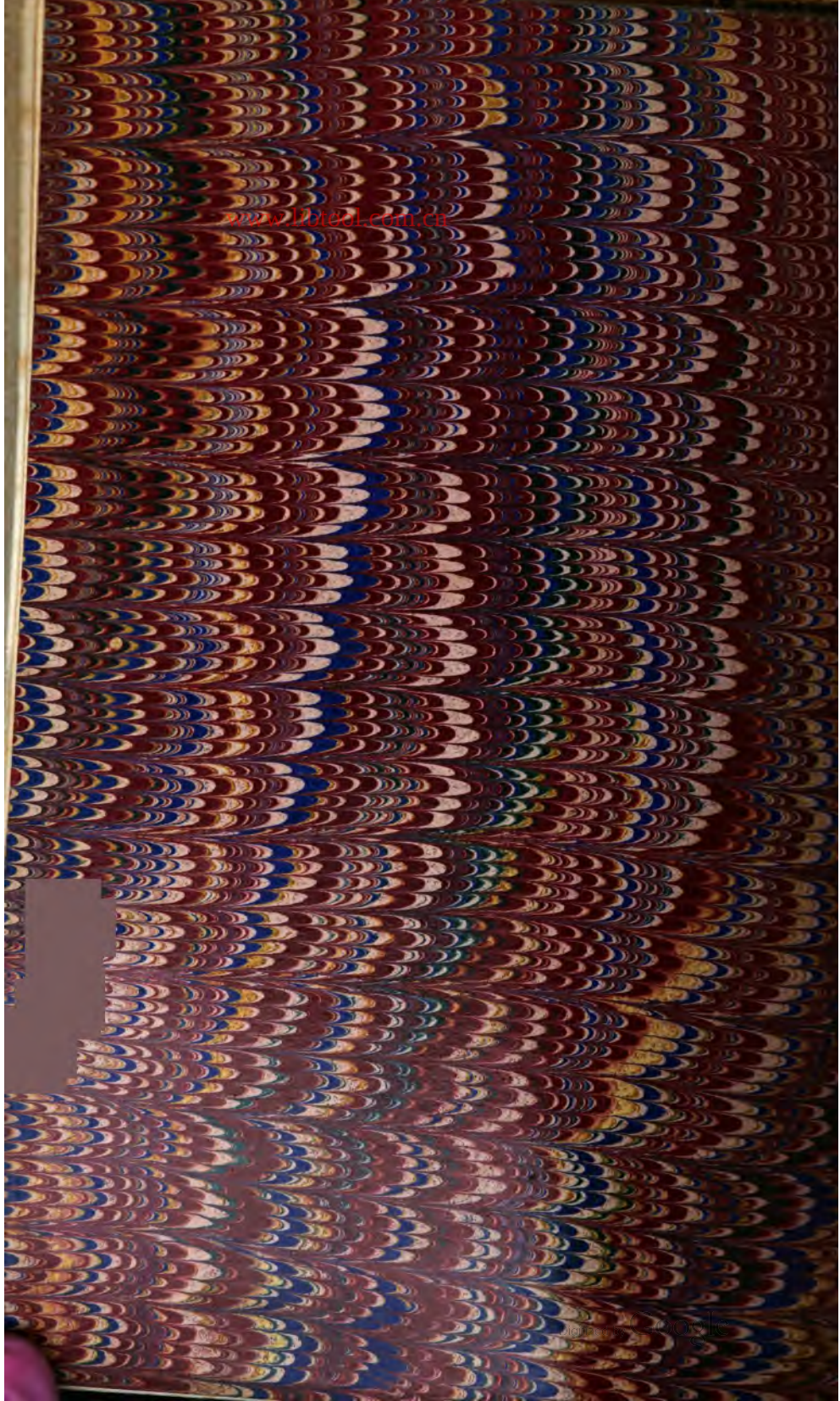
743014

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libred.com.cn

www.Digiton2.it

